

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Měsíčný list pro lid katolický, zvláště pro bratrstva v Čechách,
na Moravě a ve Slezsku.

S povolením duchovní vrchnosti

vydává

PLACIDUS J. MATHON,

kněz řádu sv. Benedikta.

Desátý ročník

1876.

V Brně (Petrov číslo 4.)

Tiskem V. Burkarta.

OBSAH.

B á s n ě.

	Strana		Strana
O vánocích	20	Vzácná oběť	141
Nelekám se	31	Ejhle král náš	151
K Srdci Ježíšovu	48	Sv. Ivan	168
U obrazu B. Srdce Páně	60	Jmeno P. Marie	244
Oslava sv. Anežky České	64	O Jesu, spáso moje	274
Jak svaty Matky útroby!	72	Nevěrnost, nová věrnost	288
Dobrý Pastýř	87	Maria, bez hříchu prvotního počatá	311
Bolestná matka	101	Vánoční noc	324
Z vděčnosti	131		

● křesťanských záležitostech.

Pochválen buď Ježíš Kristus!	3	Boží milosrdenství	175
Tichý život v úkrytu nejsv. Srdce Ježíšova	6	O jakou moc sv. Otce nikdo při- praviti nemůže	21
Příbytek nedělní: Pec ohnivá	11	Pomozte se modliti!	26
„ v pondělí: vězení	32, 73	Blahoslavená Anežka Přemysl. a panny a matky křesťanské	116
„ v úterý: škola	88	Slavnost blh. Anežky Č. v Sloupnici	127
„ ve středu: loď	185, 172	Kterak jsem přišel k poznání vý- znamu oběti mše sv.	138
„ ve čtvrtek: hostinec u milo- srdného Samaritana	208, 236	Jakou mírou měříš, takou bude i tobě splaceno	140
„ v pátek: odpočinek na ma- teřském Srdci Kristově	264	Na slavnost sv. apoštolů Petra a Pavla	162
„ v sobotu: v kapli sv. ohně	283, 312	Slunce nezapadej nad hněvivostí vaší	177
Nebudeš se rouhati Bohu svému 142, 112, 43, 18		Odkud té zpustlosti	177

Čtení dějepisné.

Ctihodný služebník P. Klement M. Hofbauer 37, 65, 120, 242, 281, 291		Sv. Markéta	132
Časové úvahy o blh. Janu Sarkandru a blh. Anežce České	60	Sv. Kateřina	275, 289
Olověný obraz zázračný	79	Sv. Barbora	320
Zprávy z misí slovinských	302, 101	Úcta Matičky B. v národu Česko- slovanském	132
Výtečníci a výtečnice ve „Škole B. S. P.“:		K 13. květnu 1876	146
Sv. Kateřina Sienská	135, 122	Kterak nyní ve Francii obnovuje se způsob, jímž sv. Václav v Čechách úctu k nejsv. Svátosti olt. šířil	152
Sv. Alois	156, 194	Kříž z kříže	170

	Strana
Kterak zakořenil v národu našem	
sv. Cyrill a Method úctu ku	
sv. ostatkům	179
Zasvěcení se Tirolska B. S. P. . .	214
Trest a pokání	221
Více sluší poslouchati Boha než lidí	223
Bohorodička a ruská církev . . .	227

	Strana
Ostatky blh. Anežky ve Španělich	247
Hrob sv. Václava a král Jan Lucem-	
burský	255
Břetislavův sv. slib	293
O hoře sv. Martina u Lulče . . .	307
Poklad lidu chudobného	325

Pobožnosti.

Měsíční úmysl:	
v lednu: Za povšechné spojení slu-	
žebníků Kristových	29
v únoru: Za osvěžení ducha křest.	
mezi dělníky	57
v březnu: za křest. vychování mlá-	
deže	85
v dubnu: za křest. společnosti vě-	
nující se vychování mládeže . .	129
v květnu: za rozšíření apoštolátu	
modlitby ve světě	149
v červnu: za rozšíření apoštolátu	
modlitby mezi duchovenstvem .	178
v červenci: za zdar duch. cvičení	
kněžstva	205

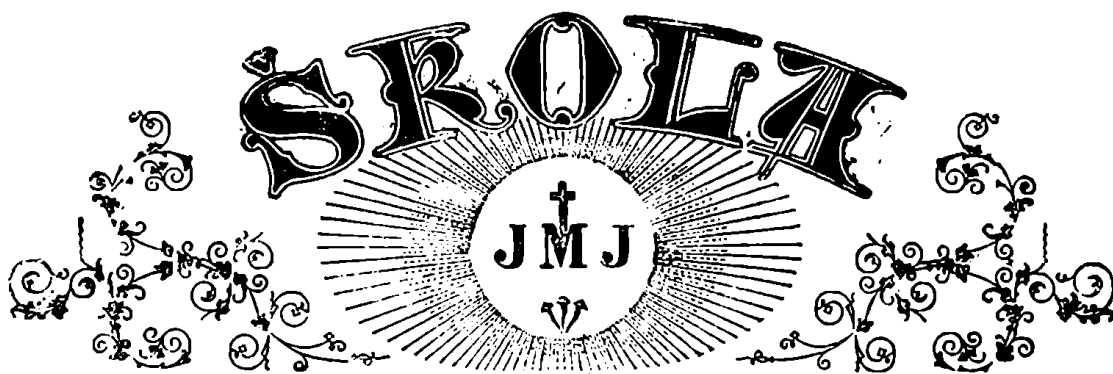
v srpnu: za zdar duch. cvičení ře-	
holníků a obecného lidu	225
v září: aby sv. František Saleský	
byl prohlášen za učitele církve. ob. 9.	
v říjnu: za apoštolát v rádech du-	
chovních	ob. 10.
v listopadu: za rozmnožení počtu	
milovníků Spasitele	ob. 11.
v prosinci: za církev sv. na Východě	335
Slavnost blh. Anežky Č. v Sloupnici	127
Bratrstvo sv. Cyrilla a Methoda .	235
Marianské lázně	248
Zlatá zrna	252

Zprávy katol. bratrstev a pobožností.

Žákům a žákyním „Školy B. S. P.“	
(zasláno) 298, 197, 107, 82, 48, 22	
Vyslyšení modliteb:	
z farnosti Boršické 24, 50, 110, 199	
Z P. v západ. Čechách	84
Z Čech — z Kolína — ze	
Sloupnice	110, 111
Z Bergu, z Bydžova, z Lomnice,	
z Volešnice, z Kroměříže, ze	
Mčel	144—146
Z Filipsořdu (stavba kostela a	
uzdravení	25
Ze spolku sv. dětství:	
z Vodňan	27
z Těšetic a milodary	28
z Pouchova a Kr. Hradce, a mi-	
lodary	280, 204, 55, 56
z Oseku u Lipníka a z Hnojic 124, 125	

z Klimkovic a Kutné Hory 147, 148	
z Vídně, z Trpína, z Jaroslavice 198, 200	
z Filipsořdu a Luhačovic . 245, 246	
z Pl. v západ. Čechách, z Trnavy 250	
Spolek mužů k uctění nejsv. Svátosti 251	
z Čech, z Hamburku, z Rakous H.,	
ze Slezska	305, 307
O účtě Bohorodičky Častochořské	
(z Místku)	148
O bratrstvu sv. Cyrilla a Methoda	
(z Roketnic)	53
Z Hnojic, o misii	200
Zasvěcení se Tirolska B. Srdci P. .	214
Divné zjevy v Marpingenu . 252, 277	
Bojovníčkům Kristovým	330
Panna Maria v Lúřdu	330
Ke dni 20. prosince	331

Božského Srdce Páně.

Ročník X.

Leden.

Číslo I.

V novém roce Vypnětež se Věrně Vše Dobrá přání Čechů.

Pochválen buď Pán Ježíš Kristus!

Na věky, amen!

Celý svět dnes na nohou, aby si vespolek blahopřál; vždyť to prý nic nestojí a do srdce žádný nevidí a slova vyjádří i to nejlahodnější, nej-laskavější, třebas srdce opačně smýšlí. Tak ošemetně arcit „Škola“ nepřeje, co jazyk vyslovuje, to cítí a skutečně přeje i srdce naše; -- a také nás to nic nestojí, máme-li jen v srdci upřímnou lásku ke svým známým. A rád bych věděl, proč bychom upřímnou a vřelou láskou nemilovali tak upřímné a dobrosrdečné lidi, jací jsou naši shovívaví čtenáři po tolik již let, a proč bychme příležitostně to slovy nevyřkli. A taková příležitost skytá se nám dle starého zvyku o novém roce; pročez zplna srdce všem známým i neznámým čtenářům přejeme . . .

Tu jsme skutečně na rozpacích o vhodné přání; tak různé jsou potřeby lidí, tak divnotvárná jich smýšlení a toužení, a přece každému bychme rádi to nejvhodnější a nejlepší přáli a, je-li možno, k tomu i dopomohli. Že ale nemožno po celé naší vlasti napřed choditi a do srdcí jednotlivců

nakukovati a jich se po hlavním jejich přání potazovati, přeje „Škola,“ co uznává za největší štěstí pro nás smrtelníky, kterým nelitají pečení holubi do úst a které Pán Bůh do nebe nepotáhne za vlasy. Přeje tedy předně bystrý zrak, pak jemný sluch, za třetí dalekosáhlé ruce, za čtvrté dobrou chuť a za páté roztoužené prostranné srdce. Bystrý zrak přeji, můj milý čtenáři, abys dobře prohlédl celou svou bídu, nuzotu, a tu neduživost své duše, na všech stranách, a abys tím se hezky pokořil. K tomu jemný sluch, abys zřetelně jako zvuk zvonku uslyšel milostné volání toho, který slibuje věrně tobě pomoci ve vsákové bídě, řka: „Pojďte ke mně všichni, kteříž jste obtíženi, a já vás občerstvím.“ Dalekosáhlé ruce, chci říci modlitbu, která sahá až ke trůnu nebeskému. Důvěra a odevzdanost Bohu to jsou ony ruce, které hezky spojené, sepjaté, prostě a pokorně musíš k Bohu pozdvihovati. Všechny ty tři věci zajisté nebudou tobě scházeti, budeš-li míti hodný hlad, dobrou chuť — po Boží milosti a požehnání. A máš-li tuto chuť, pak, milý brachu, sám Pán Ježíš tobě šťastný nový rok nejen přeje, nýbrž výslovně také prorokuje a slibuje, řka: „Blahoslaveni, kteří lační a žízní po spravedlnosti, neboť oni nasyceni budou.“ A přineseš-li konečně velké, prostranné srdce, které Boha nezdržuje, když chce hodně mnoho milostí do něho vložit, srdce, které se raduje, když Bůh sám z něho vytrhuje a vysekává, co zbytečně zaujímá místa, aby tím více dobrého v něm mohl umístiti, přijdeš-li každý den takto Bohu vstříc, — pak nemine také žádný den, aniž bys nebyl hojně milostmi od Něho obdařen.

Tot naše upřímné přání platí všem našim krajanům, zejména našim čtenářům, a, aby se stalo skutkem, neopomeneme věrně bystřit zrak, ostřit sluch a pobízet k důvěrné a vroucné modlitbě, sprovázené dobrými skutky; budeme pobízet zejména zprávami o dosáhlých milostech tu a onde. Byloť ovšem již na mále, že bychme letos na radu přátel upřímných byli změnili „Školu,“ ne v cíli nýbrž v zevnějšku, že bychme jí byli dali jiné jméno, aby bylo více čtenářů jí získáno. Pátrajíce ale po možném výsledku té změny nabyli jsme přesvědčení, že ti naši rodáci, kteří se urážejí jmenem „Božského Srdce Páně“ i nyní ještě po jubilejním roku 1875 a po jeho slavnosti 16. června, třebas se dušují, že jsou věrní katolíci, že neméně neschvalují mnohá usnešení a rozhodnutí sv. stolice a že jim příkázání o přijímání sv. svátostí, o postu, o obcování mše sv. právě tak jsou lhostejna jako zřejmým protivníkům církve sv. a že jejich katolicism není církevní nýbrž velmi osobní. Oni mluví také o mravnosti, o lásce k bližnímu, avšak která prý má základy v jakémsi všeobecném pocitu, oni přejí zbožnosti lidu, tvrdí ale že se dá docílit čtením „prostonárodných povídek a pohádek,“ vypravování o divech přírody, kde třebas by mohla se také zmínka učinit o Bohu, ale

jen v takovém světle, aby s ním spokojeni byli i Židé i Turci i Čňané, a postavují sebe za doklad pravdy svého tvrzení, — ovšem zapomínají, že základy jejich dosud poctivého jednání jim vštěpili přesně křesťanská matka, horlivý katolický kněz, a že z nich jen až do dneška živoří. Což oni dbají, že zřídla vod na horách vyschnou, když jim jen do města teče po rourách voda! Takoví, jichž bychme chtěli získat změnou našeho časopisu, právě tak málo by ho četli, jako až dosud čtou „Blahověst,“ „Časopis katol. duchovenstva,“ „Katol. noviny“ a jiné odborné knihy o životě křesťansko-katolickém, — leč aby různě vytrhnuté věty protřásali a tupili, ovšem se stejným asi právem, jako když by náš průmyslník a obchodník chtěl odhadovati o důležitosti gramatického a syntaktického rozebírání slov a vět starých, již zašlých jazyků. To nabyté přesvědčení nás pohnulo, že ničeho neměníme, leč že tiskem se vynasnažíme učiniti čtení pohodlnějším, a neméně nás povzbudily úsudky starých čtenářů, z nichž jeden právě nyní z „Východní Moravy“ nás došlý doslovně tuto stavíme:

„Nevěříte pane redaktore, s jakými city radosti a vděčnosti беру od nějakého času Vaši „Školu B. S.“ do rukou. No, to přece nic není právě zvláštního, pomyslí si mnohý starý čtenář „Školy“, to už jsem já mohl také dávno tomu pánu redaktoru napsati: Komu pak by se „Škola B. S.“ neměla líbiti? Mně, mně se nechtěla líbiti. Ano přiznávám se, že ačkoliv jsem ji dávno již odbíral, činil jsem to ne tak z přesvědčení, nýbrž spíše abych ji také bral. Byl jsem k ní tak chladným, že jsem mnohého čísla někdy ani nerozřezal. Však Bohu díky! Už jest, jak jste již slyšeli, tomu jináč. Nejen, že už nenechám žádné nové číslo ležeti nepovšímnuté, nýbrž i taky po něčem vytahuji staré ročníky a jak mi to povinnosti mé dovolují v nich čtu. Odkud tak proměna v smýšlení a jednání? komu aneb čemu to lze připsati? Hned Vám to povím. Především mi tkví v blahé paměti 16. červen. Už ten den jako kdyby nám byl rázem strhl tu roušku, v kterouž to velké tajemství Božského Srdce zahaleno bylo. Že však toho dne jsme u nás patřičně použili a Božskému Srdci se zasvětili, připisuji z podstatných příčin Rodičce Boží, a na vede k Božskému Srdci.

Že má uctivost k Božskému Srdci a tudíž i ke Škole Jeho růstla, to dále přičítati dlužno tomu požehnání a těm milostem, které zasvěcení se a pobožnost k Božskému Srdci Páně přinesly a posud přinášejí. Neboť musel bych býti slepým anebo nevděčným, kdybych jich nespozoroval aneb nechtěl spozorovati. Veliké jsou ty milosti, které přemnoží z uctění Božského Srdce čerpají. Vděčně upozorňuji na skutečný případ, za jehožto pravdivost Vám ručím. Znáám v naší farnosti osobu, která se octla ve velikém nebezpečení duše i těla. Poučena byvši o významu pobožnosti Božského Srdce Páně vzala též po delším vzývání Panny Marie a sv. Josefa své útočiště k tomuto zdroji milosti a smilování. A ejhle! ve velmi krátkém čase tak se její nanejvýš žalostný stav změnil, že zde patrně viděti bylo pomoc od Božského Srdce Páně.

I děkuje nyní veřejně témuž Božskému Srdci za své vysvobození z dvojího nebezpečení a chce, aby se to v Jeho „Škole“ uveřejnilo, aby tak i dostála slibu svému.

K tomu jenom ještě dokládám, — že jsem úplně přesvědčen z této i jiných ještě v poslední době nabytých zkušeností cizích a i vlastních, že pobožnost k nej-světějšímu Srdci Páně nanejvýš jest požehnána, vzláště když se s ní vhodným způsobem spojí úcta k Panně Marii a sv. Josefu. Tak to zajisté chce Božské Srdce, abychom se k Němu přibližovali skrze tyto obzvláštní miláčky Jeho. Takováto pobožnost slouží: k snadnému získání milosrdenství Božího, k posile veliké slabým a bázlivým, k odstranění rozličných překážek, k pochopení vnitřního života Božského zakladatele naší víry, k důkladnějšímu porozumění naší věro- i mravouky a konečně k založení pevného základu k cnostnému a bohabojnému životu. I není nic žádoucnějšího a potřebnějšího v nynějším čase, jako aby i jednotlivci i národ růstl v úctě a pobožnosti k nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu. K tomu nám dopomož a nás ved blahoslavená Panno Maria a sv. Josefe! —

Abyste ale, milí čtenáři, nemysleli, že my Čechoslované v pobožnosti k B. Srdci Ježíšovu činíme něco neobyčejného a jinde neznámého, vězte že i s naší „Školou“ jest ve světě časopisů stejného směru a obsahu neméně než **osmnáct**, a co do počtu čtenářů má „Škola“ takřka nejméně. A abyste mnohým nevěřícím mohli to dokázati, a také snad pro soukromé potřeby, sděluji vám úplné adresy těch časopisů, jak je má nejnovější dílo P. Nillesa:

Ramière S. J. Le Messenger du Coeur de Jésus. Bulletin mensuel de l'Apostolat de la prière. Paris. Lecoffre. Toulouse, rue des fleurs, 22.

Malfatti S. J. Der Sendbote des göttlichen Herzens Jesu. Monatschrift des Gebets-Apostolats. Innsbruk. Felician Rauch.

Göbbels. Der Sendbote des göttlichen Herzens Jesu. Mit Benützung des deutschen, englischen und französischen Sendboten für die Deutschen Amerikas ergänzt und herausgegeben von Joseph Göbbels, Pfarrer der St. Augustinus-Kirche in Covington, Ky., und Direktor des Gebets-Apostolats für die deutschen Nordamerikas. Cincinnati. Mecklenburg und Rosenthal.

(Maresca Ba.) Il Messaggiere del Sacro Cuore di Gesù. Bullettino mensuale dell' Apostolato della preghiera; Lega del Cuor di Gesù. Bologna. Ufficio del Messaggiere del S. C. di G. Strada San Mamolo.

Morgades y Gili. El Mensajero del Sagrado Corazon de Jesus. Boletin mensual de Apostolado de la oracion bajo la direccion del R. P. E. Ramière de la Compania de Jesus. Traducido al espanol y arreglado á las costumbres y necesidades de Espana, con permiso de su Autor. Por el Dr. D. José Morgades y Gili, Canónigo Penitenciario de esta Santa Iglesia y Director central de esta obra en Espana. Barcelona. Librería de la Viuda é Hijos de J. Subirana.

(Sucona.) Revista de la devocion a los purísimos corazones de Jesus y Maria. Sale a luz todos los meses bajo los auspicios y aprobacion del M. I. Sr. Vicario Capitular del arzobispado de Tarragona. Tarragona. Imp. de Puigrubi y Aris.

Tamayo. El Mensajero del Sagrado Corazon de Jesus, Boletin mensual del Apostolado de la Oracion bajo la direccion del Doctor Eulogio Tamayo, Director central de esta obra en Colombia. Bogota. Imprenta de „El Tradicionista.“

(Espana S. J.) El Mensajero del Sagrado Corazon de Jesus. Boletin mensual del Apostolado de la oracion. Acomodado á las necesidades de estos paises,

con autorizacion del autor P. E. Ramière de la Compañía de Jesus Leon. (de Nicaragua). Imprenta del istmo.

J. Rodrigues Cosgaya. O mensageiro do Coração de Jesus. Boletim mensal do apostolado da oração. Liga do Coração de Jesus sob a direcção do Pe. José Rodrigues Cosgaya, doutor em sagrada theologia. Ordenado segundo os costumes e necessidades de Portugal. Assigna-se no Porto, na Livraria Catholica Portuense, praça de D. Pedro n.º 131 e na praça de Santa Thereza n.º 47.

Echo de Roma e do Apostolado do S. Coração de Jesus. Boletim. Mensal. Lisboa. Livraria Catholica.

Silva Ramos. Estrella d'Alva. Publicação mensal sob a Direcção do Doutor Luiz Maria da Silva Ramos. Assigna-se: em Braga em Casa do Administrador Padre José Maria Vieira da Rocha. Braga. Typographia Luzitana. Rua nova, n.º 3.

Maher S. J. The Messenger of the Sacred Heart of Jesus. Organ of the Apostleship of Prayer. London. Burns and Oates.

(Sestini S. J.) The Messenger of the Sacred Heart of Jesus. A Monthly Bullesin of the Apostleship of Prayer. John Murphy et Co. Baltimore.

De Bode van het heilig Hart van Jesus. Maandelijksch Tijdschrift van het Apostelschap des Gebeds en van het Aartsbroederschap van het h. Hart naar den Eerw. P. Ramière priester van de Societeit Jesu. In het Vlaamsch overgebracht met toelating van den schrijver. Gent. Vander Schelden.

Pierik S. J. Maandrozen ter eere van het. h. Hart van Jesus en ter verbreiding van het Apostolaat des Gebeds, onder Redactie van R. J. Pierik S. J. Amsterdam. Beerendonk.

Kubinszky. Társulati értesítő mint Jézus sz. Szívének Hirnöke. Kalocsán. Holmeyer.

Stojałowski S. J. Apostolstwo Serca Jezusowego. Krakow.

A k tomu ještě podobných 8 časopisů:

Ricard. Les petites annales du S. Coeur de Jésus. Revue mensuelle. Paris. Vaton.

Drevon S. J. Correspondance des associés de la communion réparatrice. Revue trimestrielle. Avignon.

Annales de N. - D. du Sacré - Coeur. Revue mensuelle. Issoudun. Missionnaires du Sacré-Coeur. (Indre.)

Perzager O S. B. M. V. Monatrosen d. Gebetsvereines U. L. Frau vom hl. Herzen. Innsbruck. Vereinsbuchhandlung.

Relatorio do Apostolado da oração e devoção ao Sagrado Coração de Jesus. Lisboa. Imprensa de Joaquim Germano de Sousa Neves.

The monitor of the association of Prayer. A Monthly. London. Washbourne. Jannssen. Kleiner Herz-Jesu-Bote. Paderborn. Bonifacius-Druckerei.

Correspondenz des (Innsbrucker Conviktoren-) Priestervereines unter dem Schutze des göttlichen Herzens Jesu.

Ejhle, nejsme my samotni v úctě nejsv. Srdce Ježíšova, a skutečně praskromně, chudopacholsky vypadá to u nás, srovnáme-li se se zbožností národů daleko pokročilých, a kteří tu plíseň nevěry, která v našich vlastech teprv nyní tak se roztahuje, již dokona seznali v pekelném její ovoci a

všemožně se přičiňují vyhladit ji především upřímnou úctou nejsv Srdce P., aby zachovali svou víru a tím i celé národy celistvé.

A ten hlavní úmysl, který čítáš v naší „Škole,“ není jenom tvé modlitbě doporučen, ale ve všech těch časopisech současně ho najdeš a všichni ctitelé Ježíšovi, po celém světě, vzývají v té záležitosti Jeho přelaskavé Srdce. Jako se spojují náhončí pekla v jednom cíli, ve zrušení křesťanství, tak spojujme se i my, ctitelové Spasitele, v jedno, abychom tím spíše dosáhli vítězství nade lží a nevěrou a spaseni byli.

Tichý život duše v úkrytu nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista.

„Kam půjdeme? Ty máš slova života věčného! zde učiníme stánky.“
Učení Páně.

Těžká bouřka vztáhla se nad krajinou; divoký vítr přihnul černé mraky a zastřel jimi celé nebe: již počíná se blýskati a velké krupěje po různu padají. Popatř ale dříve než vypukla ta hrůznonosná vichřice, všeliké živočišstvo v té Boží přírodě se uklidilo! Každé to zvířátko od největšího orla tam na skále až k nejmenšímu hmyzu v písku ouzkostlivě hledá a najde si brzy svůj úkryt, kde se před bouří schrání; ten ptáček vyhledá rychle své hnízdečko, i ten pavouk stáhnuv záhy svou síť zaleze do skuliny, i ten mraveneček pospíší k domovu někde pod kamenem. Tak se ochrání každý ten tvor, a nechť přejdou pak bouře a přívaly — jemu neublíží.

Však i v životě lidském nastane nezhřídka bouře, i na člověka přikvapí zlé časy a sevrou ho v tíseň hladu, nedůstatku a jiných pohrom. Ale nad to horší jest ona bouře, která i duši jeho časem stihne. O což tu hledá pak ubožák ochrany, záštity a přeje si kolikráte naléztí na tom Božím světě nějakého místečka skrytého — jako ten brouček tam pod lupenem — kam by se utekl v té bouři křížů a trápení, kde by se vyplakal a ulevil stísněnému srdci svému! Ale ví-li pak kam a kde se skrýti? — Tu leží n. př. takový ubožák — jako malomocenstvím raněný na duši — v stavu přebídném! O není žádného na světě, kdo by mu pomohl, obmyl na duši, aby byl zas čist a bez viny, jako ty ostatní dítky Boží? — Tu opět jiný nešťastník, utratil a promarnil celý podíl od Otce nebeského, ještě dluhů nadělal, je pravým žebrákem a nyní bojí se žaláře a trestu! — není žádného na světě, kdoby se ubohého ujal a dluh za něj zaplatil? — Nebo ty sám milý příteli jsi oslepl na duši, jdeš a nevíš kam, a máš předce jíti jistou cestou k cíli věčnému; kde najdeš vůdce, aby ti ukázal cestu bezpečnou do tvé vlasti nebeské!

Tam zase bloudí světem ubohý sirotek, bez otce, bez matky; celý svět jest pro něho pustý a prázdný, nebo kamkoliv se ohledne, spatří jen

cizou tvář a žádný laskavý pohled, který by mu pravil: „Já jsem matka tvá!“ — O dítě nebohé, nebije tedy v celém světě žádné srdce víc pro tebe, žádné, které by tě dost málo milovalo, kteréž bys svým nazvatí mohl?

Ano! zapomněl snad Pán Bůh tak na člověka, že mu žádného místečka nestvořil, kam by se utekl v takových bédách a souženích, místečko kde by se ukryl s bolestí svou — jako ten brouček tam, ta muška, to ptáče?!

Tak asi před 600 lety přemítal v duchu svým muž, který také jako ty mnoho zkusil, a po celém světě hledal místečka, kde by duše jeho našla odpočinku. I našel konečně co hledal, uchýlil se tam, a tak mile tak blaze se tam cítil, že celý svět zve za sebou, aby jen všickni k němu se přidali a pln radosti volá: „O jak dobře, jak blaze přebývati v Srdci Ježíšovu! Proto otevřen jest bok Kristův, aby nám volný byl přístup k Srdci Jeho, a proto zraněno jest to Srdce, abychom my v něm bezpečni před vší bouří a ránou bydlet mohli! — Nalezl jsem Srdce Tvé, můj Ježíši! O vtáhni mne do něho a nech mne tam přebývati po všechny dny života mého. A poněvadž jsme našli konečně toto nejsladší Srdce a blažení jsme, co v něm meškáme, nedáme se vícekrát od něho odloučiti.“ — Tak sv. Bernard, a jeho hlasu uposlechl pozděj jiný nábožný a učený muž, otec Bonaventura, i přidal se k Bernardovi, a i on našel v nejsv. Srdci Ježíšovu tu největší blaženost, že pln důků plesá v tato slova: „O milostné rány, vámi všel jsem až na dno lásky Ježíšovy. Zde učiním stánek svůj! — Ejhle brána ráje opět otevřena! Meč, jenž přístupu do ní bránil, musel ustoupit kopí vojínovu; a kopím tímto jest nám otevřen poklad věčné moudrosti a lásky. O poďtež a vstupujte k němu skrze rány svaté!“

K těmto svatým mužům přibýlo později ještě více jiných duší nábožných do Srdce Ježíšova a mezi nimi též blahoslavená Maria Markéta Alacoque. I ona cítila se tam nad vše blaženou, protože jsouc srdce útrpného snažila se i jiným tuto radost připravit a sepsala za tím účelem pro každý den v týhodnu krátké navedení, kterak by duše křestanská v nej-světější Srdce Páně vejíti a tam v tichosti a blaženosti přebývati mohla. Tento spasitelný návod naší světice chci Vám, milí žáčkové a žákyně „Školy B. S.“ a vůbec všem duším Srdce Páně milujícím letošního roku sděliti.*)

Abyste se ale moji drazí nemýlili, povím raději hned napřed že to nemá býti toliko zábavné čtení k ukrácení těch dlouhých večerův, nýbrž zase jednou zdravý a silící pokrm pro duše vaše, má to býti nový budíček, který by vzbudil ze spánku kde jaký žáček ve „Škole“ snad usnul a dřímá!

*) Zpracováno podle německé knížky Fr. Hattlera: „Heiliges Stilleben im Herzen Jesu.“

Že takovéhoho návodu mnohému z vás bude třeba, uznávám z dvojí příčiny; jednak, byli-li kdy časové nestáli, bouřliví a pro katolického křesťana nebezpeční — jsou to dozajista ty naše smutné časy! Vždyť víte sami, jaké hrůzné bouře svírají naši církve kat. se všech stran; není teď stavu na zemi, jenž by netrpěl, není snad žádného, jenž by nemusel stěžovat a naříkat na tu neb onu zlou stránku naší doby. — O moji drazí! kdy měli jste více zapotřebí bezpečného úkrytu před bédami a strastmi pozemskými, než v těchto letech?! a kde z celého světa chcete jistějšího útočiště naléztí své duši stísněné — než tam v nejsvětějším Srdci Ježíšovu?!

Za druhé ale: „do Srdce P. se utíkatí, tam přebývatí“ — to jest snadno říci, ale ne tak snadno každému provést. Mát mnohý a mnohá z vás plné ruce práce v domě i mimo dům, plno starosti o dítky a svůj denní výdělek atd., musí brzy tu, brzy onde s rozličnými lidmi obcovatí, s dobrými i zlými; ani se nenadá, jest stržen a zapleten do jejich marných, často hříšných řečí — ó jak těžko tu na Pána Boha pamatovat! Jak obtížné to v tom vezdejší životě s Ježíšem Kristem obcovatí, zkusili všickni svatí a světice Boží, každý hleděl si tu nějak pomoci; n. př. radí sv. František Sáleský:

„Jako ptáci hnízda mají na stromech, kam by se v pádu nouze utekli, a jeleni své houští a křoví, kde se chrání a stinného chládku hledají v letním vedru: tak musí i naše srdce ňaké místo sobě naléztí pro každý den, a buď na Golgotu, buď do 5 ran našeho Spasitele, neb jinam. Jemu na blízko při každé příležitosti se utéci, tu od svých denních prací sobě oddechnouti a se zolavití, a jako v pevnosti proti všemu pokušení se brániti. Blaze té duši, která v pravdě může zvolat k Spasiteli svému: „Ty jsi útočiště mé, tys má věž, má střecha proti dešti, můj stín proti vedru slunečnímu!“ —

K tomu tedy moji drazí mají vám posloužiti tyto řádky. Uvedu letos co učitelku do naší „Školy“ blahosl. Markétu Alac., ta vás bude učiti, kterak i přes všechny své práce a starosti vezdejší každý z vás a to každodenně v nejsv. Srdci Pána Krista co v tichém úkrytu přebývatí může. — Avšak, má-li se tak státí, nepostačí jen někdy v neděli podvečer to číst, nýbrž co tuto bl. Marketa radit bude, musíš také den co den pilně vykonávat. Přičin se tedy z počátku a brzy sobě navykneš — toto každodenní cvičení, a poznáš že ti to velmi prospěje, toho jsem jist — máš-li jen dost málo upřímné lásky k svému Spasiteli a dost málo touhy s Ním v duchu se obíratí! — Když jsi podle navedení bl. Markety Pána Ježíše a Jeho nejsv. Srdce v nějakém tom obraze představíš, pak začni s Ním svou duchovní rozmluvu o tom, co mu ten den říci chceš; víš, že On tě dobře slyší a ti rozumí; hlavně ale vykonej pokaždé a věrně ten skutek,

jež ti blahosl. učitelka na ten den zvláště uloží; tot nejdůležitější ze všeho!

Budeš-li nejednou v roce, ale nejméně jednou v měsíci cvičení to konat, opět a opět cos nového a lepšího v tom shleď. A nyní s pomocí Boží začneme, čti a přijímej slovo každé jako hlas naší učitelky blahoslavené Markéty Alacoque.

Posvátný týden v nejsv. Srdci Ježíšovu.

I. Příbytek nedělní: Pec ohnivé.

„Zkusil jsi nás, o Bože, očistil ohněm,
jako stříbro bývá čistěno.“ David.

Stará jedna kniha vypravuje o jistém princí královském, jenž v daleké zemi měl právě na trůn dosednout. I chtěl si k tomu prve tu nejkrásnější korunu ze zlata a drahokamů a ten nejdražší nachový zlatem protkány plášť vyhledati. V pokladnicích otcových bylo sice zlata dost, ale on se dozvěděl o jakémsi vrchu v zemi otcově, který v svých hlubokých skrýších ukrývá to nejlepší zlato a spolu krásné drahokamy, rudé, zelené, modré, které tam po zdích se třpytí, jako tisíce hvězdiček za zimní noci. I odhodlal se pro tento poklad sám v podsvětí sestoupiti a jej sobě jako nevěstu vynesiti. Na jeho prosbu daroval mu otec onen vrch a princ dal si bez meškání zhotoviti kovkopů šat a s kaháncem rozžatým slezl do té hlubiny a kopal a lámal a dobýval ten tvrdý kov a když už měl dost té zlaté rudy a drahokamů, vyšel opět na světlo, vystavěl pec, přepouštěl a čistil v ohni zlato od strusů; z čistého pak zlata dal si zhotoviti korunu, a od nejlepšího tkalce plášť nachový zlatými nitkami protkávaný. A když se takto domů vrátil, tu starý otec mu vystrojil velikou slávu a v den nastoupení na trůn vsadil sám synu svému na hlavu zářící korunu a přioděl pláštěm královským, že byla radost se podívat

na mladistvého syna, an v této kráse seděl po pravici otce svého. —

Co jsem tuto vypravoval, není jen pouhá pohádka, jak obyčejně takové bývají, nikoliv, ale živá pravda, jest tomu právě letos 1876 let, co onen královský princ to vykonal. Již asi tušíš něco, milý příteli, kdo ten princ byl? — ano tak jest tomu! Tam na hoře nad námi, co to slunce a ty hvězdičky se třpytí, ano ještě výše nad nimi, tam kde není žádné noci, kde věčné světlo svítí, tam v té výši jasna nebeského — seděl Syn Boží po boku svého Otce věčného, oplývaje krásou, slávou a blažeností nebeskou, jakou si jen přáteli lze. Když ale hleděl dolů v to smutné údolí, — jež my vyhnání, ubozí sirotci svou zemí nazýváme: tu spatřil mezi těmi nesčíslnými, rozličnými tvory také duše lidské, nad nimiž pohnulo se srdce jeho láskou a útrpností. —

A proč asi pocítil k nim takovou lásku? — Tu musíš vědět milý brachu, že taková duše lidská, a byť by to byla i toho nejbídnějšího žebráka v hadrech, a třeba toho lotra tam v hlubokém žaláři, jest předce Pánu Bohu sto a tisíckrát dražší a vzácnější, než všechny diamanty a všecko zlato a stříbro z celého světa; ano On má větší zalíbení z takové

nevinné dušinky dítěte, než ty z toho nejkrásnějšího jitra jarního, když luhy a háje pestré květiny posévají a ptáčkové z lesa k tomu líbezně prozpěvují. — A chceš-li dále vědět, jaká zas toho je příčina a proč ten náš princ královský tam na hoře takové potěšení má nad duší lidskou, hned ti to povím! — Onehdy jsem šel kolem jednoho panského domu; u domu byla krásná zahrada a uprostřed ní malý rybníček; u něho pak stálo dítě roztomilé, vlasy jako len, líčka jako růže, a tak se ustavičně nahýbalo k vodě, jakoby nějaké kvítko trhalo. A jak se tu dívá do té tiché vody, zardí se to dítě a blaženě se usmívá; pak zase dolů se dívá a zase směje, jakoby tam dole ve vodě s někým mluvilo a laškovalo. A víš-li pak koho tam asi vidí a co se mu tam tak líbí? — Svou vlastní tvář! ta se naň usmívá. — Aneb proč asi tamhle sousedka ze všech dítek svých to maličké má nejradši a sto a tisíckrát je líbá? — Lidé praví, to že jest jí ze všech nejpodobnější. A tak jest! člověk rád vidá sobě podobného a Pán Bůh též; nebo stojí psáno: „Stvořil Bůh člověka dle obrazu a podobenství svého.“ — Syn Boží tedy proto ze všech tvorů miluje nejvíc duši lidskou, že v ní spatřuje svůj obraz, svou podobu.

Ale bohužel tento obraz Boží na duši lidské — toto, abych tak řekl, ryzé zlato v ní dávno byl znečistil a zohavil ten ďábel, úhlavní nepřítel Boží, a držel ubohou v propasti a v stínu smrti zajatou; a to právě bolelo tolik Syna Božího! I nabídnul se svému Otcí, že sám sebe dá za výkup, dáli mu Otec onen kus světa s ubohým pokolením lidským. Otec byl srozuměn s tím a daroval je Synu pod tou výminkou, že k nim dolů sestoupí, — jako havír do šachty — a jako zlatou rudu je dobyde a Otcí zpět přinese. Ihned obdržel Syn Boží od své královské matky k dílu tomu

oděv přiměřený, jaký as my na té zemi nosíme, t. j. tělo lidské a smrtelné, a počal zde pracovati a se namáhati s pokolením lidským, dobýváje z něho zlato a vzácné kameny. Nalopotil se asi 33 let a čím déle pracoval, tím krušnější byla práce, ku konci pak vedlo se mu bídě. Musil tak se namáhati, že ruce i nohy mu krvácely a celé tělo od hlavy do paty byla jedna rána a pot jeho jako krůpěje krve na zem tekl, až konečně nemaje nikde místečka, na svém havířském kladivu t. j. na kříži umdlen namáháním musil zemřít. Tak tomu chtěl Otec jinak nebyl by nás Synu daroval. To ostatní pak, kterak ten syn královský zázračně zas oživnul a po svém vzkříšení hutnický oděv nejkrásnějším pláštěm královským vyměnil, kterak s mnohými již vykoupenými dušemi tam z předpekli k Otcí svému se navrátil, a tento s velikou slávou jej přivítav po pravici své na trůn posadil — to všechno již víš, a nemusím ti to zde opakovat. Ale, on chtěl i to ostatní zlato a drahokamy — které ještě znečistěno bylo, na němž skrze hřích ten obraz Boží byl zkalen — i to chěl jednou vzít do nebe; že ale nic nečistého do nebe přijíti nemůže, musí se prvé ono zlato čistiti a k tomu cíli vystavěl Ježíš Kristus pec, velikou a pevnou tavírnu (šmelcovnu) k čištění zlata a ta jest jeho nejsvětější Božské Srdce samo! — V této výhni hoří ustavičný oheň, tři — ba stokrát větší, než byl v té peci ohnivý, do níž vrženi byli 3 mládenci. A jaký as jest to oheň, který to sv. Srdce takovým žárem naplňuje? — oheň jeho Božské lásky k nám ubohým synům lidským. Tak to zjevil On sám blahoslav. Markétě Alacoque. Když se totiž jedenkrát modlila před vystavenou nejsvětější Svátostí oltářní, tu spatřila náhle milého mistra svého před sebou v planoucí záři a patero ran jeho svítilo jako slunce. Jeho prsa podobající se moři

ohnivému se otevřela, a uvnitř spatřila Světice to Božské Srdce, z něhožto plameny se prýštily jako proudy vod z pramene. Pán sám vysvětloval jí, že oheň tento jest láska jeho k lidem, která ale tak veliká jest, že ji více v srdci svém uzavřítí nemůže, proto i ranou postraní ven šlehá, jakoby již puknouti mělo to Srdce přesvaté. —

Ejhle, to jest tedy ta tavírna, do kteréž onen princ královský chce dáti k očištění zlato dobyté, t. j. naše duše vykoupené. Netoliko částku své plamené lásky chce nám uděliti, nýbrž celí a úplně máme v oheň ten pohroužení, jím proniknutí, rozpálení, jím proměnění, takřka přelíti býti! „Oheň jsem přinesl a co chci jiného, než aby hořel!“ pravil sám.

Nyní tedy již vši milý příteli, co to Božské Srdce s tvou duší zamýšlí! — Však toto přelítí t. j. očištění tvé duše nelze mu vykonati bez tvé vůle a pomoci. Jedná se mu tedy především o to, abys ty se odhodlal do té peci ohnivé vstoupiti. —

S udivením asi nad tím kroučíš hlavou a dš sám u sebe — jakoby tě slyšel: kterak pak ale mám tomu rozumět? „vstoupiti do srdce Ježíše Krista — jako do hořícího ohně?“ — Nelam si nad tím hlavu, má duše dobrá, jen si v tvé mysli představ živě to nejsvětější Srdce s tím ohněm plápolajícím, jak je obyčejně vidáváš vyobrazené; není ani třeba si mysliti a se namáhati, kterak bysi do něho vstupoval, hlavní věcí jest, abys Ježíše Krista z celého srdce svého a upřímně, beze lži a klamu, bez prázdného a falešného citlivustkářství — poprosil, by On svou láskou tak tě očistil jako se zlato v ohni čistí, že jsi ochoten ke všemu, co jeho láska s tebou učiní, a že sám se chceš také přičiníti. —

To ti také povídám raděj dřív: nemáš-li tuhle pevnou vůli a nejsili od-

hodlání ze všech sil spolupůsobiti — bude i toto krásné cvičení bl. Markéty beze všeho užitku pro tebe, leda by ti hlavu darmo mátlo, a co ti dále chci povídat, byloby v tom pádu prazbytečným; rozuměl bys tomu asi tolik, jako slepý barvám a hluchý zpěvu. — Máš-li ale pevný úmysl slov blahosl. Markéty poslechnout, — pak jen chutě čti dál a rozjímej, kterak se má v tom ohni Srdce Ježíšova tvá duše očistit a v novou takřka přelit. —

1) Oheň čistí. Dřív, než může zlatník z rudy zlaté krásnou korunu zhotovit, musí ji — jak vši — v prudkém ohni taviti; ohněm tím se totiž zlato rozleje a teče jako voda a na povrchu plavou ty strusky, prach a hlina — jako pěna na polívce, tu pak zlatník sbírá a odstraňuje tak dlouho, až zůstane čisté a ryzé zlato. — Na takový způsob má i tebe ten oheň lásky v Srdci Páně očistit! — Nemysli tu, že snad mám tvou duši za tak znečištěnou a černou jako uhlí, že se snad zažral do ní smrtelný hřích jako rez do starého železa, to nikoliv! ale mně to zdá a přichází mi jako by snad přec nebylo v tvé duši všecko v pořádku, zdá se mi, že asi není v ní všecko samé čisté a ryzé zlato, ale ještě leccos pozemského, světského, — hříšného. —

Snad jsi byl, milý bratře, teprve před 8 dny u sv. zpovědi, vymetl jsi a vysmejčil z komůrky srdce svého všecken ten prach a smet, pavučiny a hmyz a přijal jsi do ní pak hodně svého Pána, a ten ještě odstranil, co tys přehlídl, že se pak všecko lesklo a svítilo čistotou, jak se na příbytek takového pána sluší. Dnes máme zas neděli a sedíš tu se „Školou“ v tiché samotě, nikdo nás neslyší a tu si můžem mezi 4 očima nějaké upřímné slovičko říci. Podívej se, prosím tě, hezky do té duše své a zpoemeň na uplynulý týden! Ach! kterak již zase ten lesk zkalen a to zlato tvého

srdce zaprášeno prachem samolásky a tu a tam usadil se zase rez všedních hříchů a zase pošpinil ten obraz Boží v tobě. Marnivé myšlenky vloudily se ti do hlavy a tys je tam nechal provádět nezbednosti, a trochu níže v tom srdci tvém ozval se nejednou ten starý Adam t. j. zlá žádost, jako pes na řetězu zaštěkala a i tu jsi neokřiknul ale hodil jí drobtý a pamlsky, abys ji upokojil; a ten nepokojný prostořeký pokušitel tam za zuby víc než jednou vyjel si zas zhurta na blížního; a co jsi po celý ten čas konal, nebylo také vždy v pravý čas a na patričném místě a málo jsi zpomněl při práci své na Pána Boha, víc ale na sebe a své pobavení i snad při modlitbě. A prohlédneš-li dále všechno, co těmy pěti smysly do srdce vešlo a zas vyšlo, lecos asi najdeš, co nebylo podle Boha a tvého svědomí Rozumíš tomu? Chtěl jsem ti jen tak trochu naznačit, kde a jak máš sám svou duši dnes prohlédnout, zdali za minulý týden opět nějaké skvrny ji nepošpinily? Nyní tedy odlož na chvíli to čtení a zpytuj hezky upřímně své svědomí dále! — —

Nemýlím se, žeš našla, milá duše, leccos nemilého a velmi smutného, ale neztrácej naděje; neboť v Srdci Ježíšovu ještě dost a dost ohně plápolá k odstranění těchto strusů ze zlata tvé duše. Vzehop se jen a pospěš do dílny toho nebeského zlatníka tam k oltáři v kostele, a nemůžeš-li do kostela, pošli tam zatím své myšlenky k Spasiteli; však on i od tamtud ti porozumí, jakobys před ním stála. Ó vejdi tedy v duchu k tvému milému Kristu Ježíši a pros z nejhlubší upřímnosti — jako dítě beze lsti — aby vzal duši tvou a vložil do té výhně svatého Srdce svého a odstranil všechny chyby na ní lpějící. Věř, on to rád učiní, neboť k tomu jest tam na oltáři v tom svatostánku ukrytý, a jak sám pravil, jest prací jeho ne spravedlivé hledati nýbrž hříšníky;

a proto, když přijdeš a skroušeně ho odprosiš za všechno, čím jsi se před Jeho čistýma očima poškrnul, bude mít jistě s tebou outrpnost, a není-li chyba veliká, sam ti ji za tvou návštěvu odpustí aneb tě pošle ku knězi, by ten v koupeli sv. pokání tě ze hříchu umyl.

Když pak ale budeš tímto ohněm lásky v Srdci Ježíšovu očištěna, máš také tak zůstat! Ale to právě je ta veliká obtíž; neboť jako ve vlhku brzy zas rez se na kov usadí, tak i nám, dokud nejsme v nebi, nýbrž v tom křehkém těle a ve styku s lidmi, hrozí opět nebezpečí a může v nejbližších dnech tvá duše zase být poškrvněna: Zcela se tomu ubránit, tak hned nedovedeš, ale aspoň aby hůře nebylo, to můžeš zamezit, a víš čím? — zase ohněm! — Na příklad, svatého Tomáše Akvinského povolal Bůh k životu řeholnímu, a proto již co pachole vstoupil do řádu sv. Dominika. Jeho bratři ale, jakožto hrabata, nechťeli o tom ani slyšet, a všemožně se namáhali, aby ho z cele klášterní vypudili a zase k světu obrátili. I poštvali na něho (což hanba je o křesťanech povídat) nečistého ducha v podobě nestoudné ženštiny, ta aby srdce mu převrátila, lesk nevinosti zkalila a bílou duši jeho očernila tak — jako je ďábel. Mladý Tomáš nevěděl z počátku si rady, neboť mu byli dvěře zavřeli: ale pln hněvu přiskočil ku kamnům, vytáhl hořící oharek a hnal se jím té svůdnici do tváře, a bylby ji dozajista hodně popálil, kdyby nebyla odešla, odkud přišla. Hle tak nevinný Tomáš v pravém smyslu oheň (zlé žádosti) o hněm (dřeva) udusil, — a tak, milý příteli, bude ten oheň lásky, jenž v Srdci Páně plápolá, i na tvé nepřátely účinkovat, když budou ohrožovat duši tvou. Bývají to obyčejně tvé převrácené choutky, neb nezřízené a dotíravé žádosti; proti nim vzývej to nejsvětější Srdce, aby je odbylo a zahnilo takovou pochodní všelikou

zkázu od tebe, a věř, laskavý Spasitel tvůj bez meškání to učiní, vezme z hloubi svého srdce plamének lásky a vstřípí jej do srdce tvého, totiž tu pevnou a odhodlanou vůli, abys z lásky k Němu vši silou se opřel proti všemu, co by se Jemu nelíbilo. Takový plamének bude v tvé duši pálení a poznenáhla se rozžehne všecken rez a strus, který se v ní bude chtít usadit. Ale, bude to asi bolet!? — Ach arcif, nebo

2) Oheň pálí. Ó jak to bolí, padne-li nám jiskra do tváře, aneb žhavý uhel na ruku — jaký to nářek a bědování! A jak by to nebolelo, když tam v té peci ohnivě v Srdci Ježíšovu kolem tebe bude šlehat ten plamen jeho lásky a bude očišťovat — vyklízet a vypalovat duši tvou?! Vždyť láska Jeho chce sama jediná celé tvé srdce mít a nestrpí ničeho vedle sebe, ani tu šibalskou pošetilost a marnivost a lstivou samolásku, ani tu bručivou netrpělivost a nevlídnost k blížnému, tím méně ospalou lenivost, nenávisť podezřívavou, neb dokonce tu bezednou nestřídmost a jak se všecka ta cháska jmenuje, ta musí se chtít nechtět vystěhovat; tu pak křičí a bědují ty staré navyklosti, když musí opustit své staré hnízdo ve tvém srdci. Nařikají právě jako ten nezbeda tamhle, když při krádeži jablek v sousedově zahradě ucítí najednou metlu na zádech: arcif ho to bolí ale proto právě soused notně přidává a nedbá nic na jeho pláč a křik. Tak i ty milý příteli nesmíš dbát na to, že to bolí, a nesmíš ustát dříve, až tu pekelnou násadu v srdci svém umoříš a s nejhlubšími kořeny vypleníš, tak alespoň „již v tomto životě odbydeš si za své hříchy pokání v ohnivě peci nejsvětějšího Srdce“ — praví sv. Markéta. — Dej tedy dnes pozor, jaké zapírání sebe ti Pán uloží a co dnes od tebe požádá, vykonej bez meškání, byť to bylo i zřeknutí se toho nejmilejšího. Tak nech ten plamének

sv. lásky v srdci svém pálit, až odstraní vše, co je k spálení, a zůstane jen čisté, ryzé, pravé zlato. Budeš-li ale velkou bolest mít, pros jenom svého nebeského zlatolijce o sílu a trpělivost a stálost a uvažuj, co dí blahosl. Tomáš Kempenský: „Lépe nyní z hříchů se očistit a odřezat chyby své, než s očistěním tím odkládat na život budoucí; — mnohým jsou sice tvrdá ta slova, „zapři sebe sám,“ ale mnohém tvrdší budou ona poslední slova: Odejděte ode mne zatracenci do věčného ohně! —

Konečně čeho ještě dosíci máš v tom ohni lásky Ježíšovy?

3) Oheň promění a rozžíví. Dozajista jsi již viděl, když železo po delší čas drženo v ohni? — tu se rozpálí, že je řeřavé až do červena jako ten oheň sám, tu nejen zmizí úplně všecken rez, ale čím déle tím více ohněm proniknuto ohni se podobá — jest zcela jako v oheň proměněno. Tak se děje i v té výhni nejsvětějšího Srdce Páně. Kdo tam vchází, tam se zdržuje a zcela sebe oddá lásce Kristově a jí ve všem se spravuje, toho také brzy ten oheň lásky Boží pronikne a promění, že vezme na se novou podobu — podobu totiž Ježíše Krista. — Nemůžeš snad to pochopit? hle jedenkrát to ukázal Spasitel bl. Markétě; zjevil se jednoho dne a vyňal z hrudi její srdce, pohroužil do svého, jež ohnivým mořem se býti zdálo, a vrátil jí je celé taktéž hořící a zářící. To měl býti obraz, kterak Jeho láska celé srdce lidské změní — a takovouto změnu udělá Bůh rozličným způsobem. Tak byl na příklad v té krásné vlašské zemi před staletím živ jistý mladík, syn kupcův. Zdržoval se sice vši nezbednosti a ohavnosti ale přede jen miloval svět více než Krista Ježíše, a proto nepožívalo srdce jeho pravého pokoje a blaha. I uvrhnul jej Bůh na lůžko bolestné. Tu teprve, vida křehkost své mladosti, počal poznávat, jak marný ten všecken

svět, počal upřímně hledat Ježíše, a naleznuv Jej dal mu celé své srdce; a tento jako pravý zlatník přelil je v ohni svého Srdce. Zcela proměněn zvolal nemocný jednoho dne: „O jak mi podivno u srdce! Já je položil na srdce mého Spasitele a hle ono vzalo Jeho podobu! je celé u vytržení a nic jiného mi nelze více milovati, mysliti, nežli: Můj Ježíš! Můj Ježíš za mne umřel! — Sotva se dotklo srdce mé Srdce Ježíšova naplněno jest takovou horlivostí, že myslím nejinak, než že nesmí žádný více proti Němu hřešiti, ale všichni se mnou dnem a nocí Ho chváliti! — Jak podivno děje se se srdcem mým, co se dotklo Srdce Ježíše! Jest mi, jakoby se láskou rozplynulo..“ Tak a podobně jásal v duchovním roznícení muž ten. Nebyl-liž zcela proměněn? nebyl-liž zcela Kristu podoben ten pokorný, milý svatý František z Assisi? —

A takhle účinkuje ta láska Božská v každém srdci lidském, které ji přijme a vládnout nechá. Co najde nečistého a nepravého — to spálí na prach, co ale dobrého, to Pánu Bohu zasvětit; tak učiní — dle slov bl. Markéty, „že počneš nový život v této lásce svaté, která tě cela sobě připodobní.“ —

Viděl-li pak jsi již jednou u zvonáře lítí zvony? — Jaká to směsice v té peci žíznivě! tu tmavorudá měď, tu bledý cín, tu žlutý mosaz a jiného víc. Poznenáhla začne ten všecken kov žíznivět — víc a více — až se rozplyne a teče vše jako voda vařící v kotli, tak to šumí a vře; a brzy ukáže se bílá pěna na povrchu; to jsou nečisté částky a strusky, jež se pryč seberou. Konečně jest celá zvonovina v pravém toku; tu poklekne mistr s tovaryši a modlí se růženec, by se těžké dílo podařilo bez všeho neštěstí. Pak vstane nejstarší tovaryš, požehná se svatým křížem — a vytrhne čep; — jako blesk letí ted

ten ohnivý proud z pece pod zem do formy — kterou musí celou vyplnit — a tak z mrtvého kovu pomocí ohně stane se zvon, který pak vysoko nad zemí hlásá zvučně chválu Boží. — Podobného cos, milý brachu, i s tvou duší se má stát v tom ohni nejsvětějšího Srdce, jak jsem až posaváde naznačil.

Ten plamen svaté lásky k Ježíši totiž nejen ji má očistit, proměnit ale Pánu Bohu posvětit, aby celý tvůj život Jemu byl zasvěcen! Rozumíš mně? Každý ten krok, každý tvůj skutek a každé slovo se vším, co jsi a co máš, vše se rozvaří a sleje v jeden zvon, který vůkol sebe má jen chválu Boží hlásat a i jiné k milování a oslavování Boha vyzývat — jako ten zvučný a památný zvon tam v Buděšíně.

Slyšel jsi již, co o něm pověst vypravuje? — Tam v Tyrolsku žil na jednom hradě před dávnými věky rytíř, jménem Hugo, boháč sice na množství zlata a stříbra, ale — lakomec! Jednoho času se stalo, že musil se svým lidem odejít do boje. Než, kam a komu svěřit poklady zlata a stříbra? Nemaje ani k vlastní paní své důvěry, dal ulíti dvě veliké duté koule ze železa, v nich ukryl tajně své poklady a postavil je venku u hradní brány na sloupy co obyčejnou okrasu a odjel. Za jeho nepřítomnosti konali v sousedním městě Budešíně sbírku na nový veliký zvon, k čemuž každý, čím mohl, přispěl. Také na hrad přišli duchovní prosíce paní rytířovu o dárek. Než tato naříkala, že manžel sotva tolik jí byl zanechal, co na živobytí třeba; nemajíc tedy ničeho nabídla jim alespoň ony 2 železné koule u vrat.

Koule jsou co železo vzaty a se vším zlatem a stříbrem v nich uschovaným na zvon slity, který ku podivení všem zvučný, líbezný, daleko slyšitelný hlas vydával. — Však po čase vrátil se rytíř Hugo a první jeho starost byla

o železné koule. Nespátřiv jich hnal se na manželku, soptě a zuře, kam koule dala? a kde jsou? — I pověděla pravdu, kam přišly. Tu hněvem rozlícen uchopil svou manželku v náruč, pádil k oknu, otevřel je a již ji chtěl shoditi ze hradu do hloubky, an tu jako zdaleka zahučel hrom, že zuřivec celý se zachvěl a zůstal strnulý. Co to asi? Byl právě čtvrtek podvečer a v sousedním městě zvonil na památku smrtelné ouzkosti Ježíše Krysta v zahradě Getsemane — onen nový veliký zvon, a hluboký jeho hlas hučel do dálky až k uchu rytířovu a padal jako kárající hlas nebeského soudce, jemu do duše. I pronikne tu muže divokého lítost a žel, odstupuje od okna, kleká, sepíná ruce, modlí se tiše; pak dí k své manželce: „Ó milujme Boha jediné — a ne zlato a stříbro! —

Tolik o nedělním příbytku v nejsvětějším Srdci Ježíšovu. Nyní doufám, že snadněj porozumíš vlastním slovům blahoslavené Markéty Alacoque, co o tom nařizuje; ona píše: „V neděli vstup do otevřeného Srdce Ježíšova tak jako do ohnivé pece, v níž hoří oheň Jeho lásky, a tu očisť duši svou ode všech škvrn, kterých jsi se po celý týden byl dopustil; hleď již v tomto životě z hříchů svých se zcela káti a začni nový život čisté lásky Boží, ta tě celá sobě připodobní. Tento den pak určen budiž zvláště ku klanění se nejsvětější Trojici.“ —

Co tedy učiníš milá duše, bys v tomto duchu nedělní den v Srdci Páně strávila? Vykonej alespoň tolik:

1) Přičini se všechno z tvého srdce odstranit, co by se tvému Pánu nelíbilo; všechny pak skutky své konej s tím úmyslem, aby ve spojení s nejsvětějším Srdcem Ježíše Krysta sloužily k uctění a zvelebení nejsvětější Trojice

Boží. S očištěním svého srdce musíš začít posvátný ten týden.

2) Když z rána povstaneš představ si Spasitele svého, jakoby ze svatostánku nejbližšího kostela k tobě volal:

„Synu můj, dej mi srdce své!“ — Ty pak s celou upřímností odpověz mu dle slov sv. Mathildy: „O úcty nejhodnější Srdce Ježíše Krysta! ty má lásko nejvřelejší! tobě přináším v ranní obět mé nuzné a nebodné srdce; se vši mi jen možnou zbožností uzavírám je v tvé nejsvětější Srdce, o Ježíši! tobě je poručím s tou prosbou, abys svou milost v ně vlítí a svou svatou láskou celé rozuřiti ráčil. Amen! —

3) Při mši svaté. Když bude kněz konat stupňovou modlitbu, zpytuj i ty všechno své jednání za minulý týden. Zrcadlem svědomí bude ti samo nejsvětější Srdce Ježíšovo, abys totiž poznal, v čems chybil, ptej se jen sám sebe, jak by On byl na tvém místě myslil, mluvil a jednal. Při Kyrie cdpros to Božské Srdce za všechny křivdy a urážky, jež jsi Mu sám v minulý týden způsobil. Při obětování obětuj tuto mši sv. nejsvětější Trojici v náhradu a zadostučinění svých hříchů. Až do pozdvihování čiň nová předsevzetí pro tento den a celý budoucí týden, a slib Pánu Ježíši hlavně tvého nejmilejšího hříchu se chrániti. Při pozdvihování spoj se se všemi anděly a svatými a skrze nejsvětější Srdce vzdávej svou čest a klanění nejsvětější Trojici Boží. Při sv. přijímání vzbud živou žádost a touhu po Spasiteli, bys jej v své srdce přijmouti a jeho láskou naplněn býti mohl. —

4) Mezi dnem zpomeň také častěji na to Srdce Ježíšovo láskou k tobě planoucí a pros za ochranění od hříchů, za prominutí zaslouženého trestu a za dar lásky Božské.

5) U večer než ulehneš na lůžko, obrať se v tu stranu, kde v nejbližším chrámu chová se Nejsvětější, poklekni a modli se nábožně svou večerní modlitbu, pak zpytuj svědomí z celého dne, a pros to Božské Srdce za odpuštění učiněných poklesků, slib mu, že zítra to napraviš, a posléze rci se sv. Mechthildou: „Nejsladší Srdce mého Pána a Spasitele Ježíše Krista! tiché odpočinutí všech duší Tě milujících; tobě odevzdávám i já po celou tuto noc své srdce, svou duši i tělo, ochraň je před vším nebezpečím, před nečistými sny a pokušením zlého nepřítele!“ —

6) Co zvláštní cvičení cnosti: buď dnes hodně opatrný a hled se každého sebe menšího hříchu dobrovolného zdržeti; máš-li ale přede to neštěstí a

klesl-li jsi, ihned a pokaždé odpros pokorně to Božské Srdce milosrdného Spasitele, aby ti odpustil a svou láskou zas očistil.

7) Zbožné povzdechy v neděli:

Srdce Páně! trůne svatosti,
Srdce bez poškrvny!
Moje srdce plné necnosti,
Očišť od vší škrvny!

Zde, o Pane řež a pal,
Budu trpět tiše;
Podobu bych na se vzal
Dle mého Ježíše.

Ježíši! má lásko jediná,
Veď tu mysl mou,
Ať mé snahy žádostí,
K tvému Srdci lnou.

Nebudeš se rouhati Bohu svému.

(Dle spisu Alb. Stolze.)

Bůh stvořil svět ke své cti. Proto jest první ze všech přikázání: „Já jsem Pán, Bůh tvůj. Nebudeš mítí jiných cizích bohů mimo mne.“ A první prosba, které nás Spasitel naučil, jest: „Posvěť se jmeno tvé.“ Musí tedy jedním z největších hříchů býti všelíké rouhání poněvadž se tím Bohu do očí hřeší a velebnost Jeho uráží.

Ve svém vtěleném Synu stal se Bůh zkleslému člověku zpozorovatelným. Proto dí Kristus: „Kdo mne vidí, vidí Otce.“ V Ukřižovaném ukazuje se však zároveň vrchovatost lásky Boží; Otec dává Syna, Syn dává sebe na kříž, aby hříšníky spasil. Obraz Ukřižovaného, Krucifix zpřítomňuje nám tuto ideu. Proto ukazuje křesťan uctivost ke krucifixu, nikoli k látce, k dřevu neb kovu neb kamenu, z které jest on zhotoven, nýbrž k Tomu, kterého krucifix na paměť uvádí. Proto bude také pekelná vzteklost a dábelská nenávist Boha nejraděj na obraze Boha-člověka zuřiti. Poněvadž tedy takováto bezbožnost tím větší jest, poněvadž krucifix nejen na Boha upomíná nýbrž i na boží milování až k smrti kříže; dá se zajisté mysliti, že takoví, kdo z nenávisti ku Kristu s jeho obrazem zle nakládají, někdy již zde bývají trestem zachvácení. Jako hrom z čistého jasna, tak padá časem na takové, kdo se ze zlosti do Boha v obraze jeho dávají, nenadálý trest takového způsobu, že postihlý a jiní nemohou býti v pochybnosti o významu.

V letech třicátých (1830—40) žil v jedné vesnici D. u Vídně sedlák. Byl to člověk, kterému nebylo nic svatým. Jednou dal střechu na domě spravovati, objednal dva tesaře, a aby nádenníka uspořil, sám při tom pomáhal. Půda pod střechou (podstřeší, podkroví) byla starým harampádím všelikého druhu naplněna a musela z většího dílu býti vyklíďena, aby pracovníci volné místo měli. „Vyklidte to a udělejte zde místo!“ křičel na lidi. Tu spatřil mezi jinými věcmi také veliký, dřevěný docela zešlý obraz Kristův — kříž — jak lid říká. Tento

kříž zočiv, šel k němu, chopil se ho, a vyhodil jej řka: „Nepotřebné napřed!“ velkým oknem vykřem na půdě dolů na dvůr. Za několik minut volal jeden tesař na střeše se nacházející oknem ve střeše do okna: „Dejte nám sem šindel!“ Rouhač vzal hned náručí šindelů, vystoupil s nimi na vykř, aby je podal; a hle, sklouzl, dostal převahu, sletěl do dvoru a padl na obraz Ukřížovaného. O vstání nebylo už řeči, neboť si zlomil ruku a vrazil dovnitř prsní kost.

Podobné události přihazují se někdy také při zúmyslném, zlovolném zneuctění obrazu Matky Boží. V tom se ukazuje, že Bůhčověk a jeho lidé k sobě patří. Onť k učeníkům svým řekl: „Kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá a kdo mnou pohrdá, pohrdá tím, který mne poslal.“ To musí ještě více také o jeho božské Matce platiti. Kdo se jí rouhá aneb jen v obraze ji týrá, s ní zle nakládá, činí to Pánu samému, t. j. bude mu to tak připočteno.

Na pravém pobřeží Dunaje v Dolních Rakousích nedaleko Petronelu blíž uherských hranic jeli koňmo r. 1822 dva husaři, veselí a rozpustilí. Bylo jim jiti okolo kameného sloupu, na němž kamená soška Panny Marie stála. Spatřiv ji jeden z těch husarů zvolal: „Ty už

zde na hoře dlouho stojíš, nebude ti škoditi, když se jednou na trávnick položíš!“ I vytáhl šavli a mlátil vši silou do sochy. Ta spadla a vyrazila mu pravé oko a poranila jej hodně ve tváři. Mimo to měl velkou mrzutost s vojenským úřadem a musel obci škodu zaplatiti.

Nenávistník Boha nemá všude příležitosti, aby své násilnictví na posvátných obrazech provozoval, také se někdy bojí mrzutostí, avšak jeho nevázaný jazyk tím častěji vypouští rouhavá slova proti posvátným věcem neb proti náboženským předmětům, což také někdy již zde nezůstává bez potrestání.

Nejednomu otekl jazyk, k. p. jednomu rouhači 1855, proti nepoškvrněn. početí P. Marie.

Ten jenž řekl: Já jsem tichý a pokorný srdcem, rozhorlil se slovem i skutkem, když se to o čest jeho nebeského Otce jednalo, totiž když se neplecha v chrámě tropila. Jemu pak jest dána všeliká moc na nebi i na zemi. Pročež dá se mysliti, že Pán tuto moc často také trestaje vykonává. To pak potvrzuje zkušenost přede vším při křivé přísaze, při které se téměř Bůh vybízí a jeho svatého jmena užívá, aby se jím lež přikryla.

Farář v B. ve Švýcarsku byl před několika lety (asi 1850—60) k nemocnému zavolán. Všeobecně se pravilo, že ne-

mocný křivě přísahal. Farář upozorňoval jej na to všemožně, avšak nadarmo. S těžkým srdcem udělil mu svaté svá-

tosti umírajících. Když do agonie (boj se smrtí) přišel, v posledním byl tažení, pozdvihly se u přítomnosti více osob tři příszejní prsty pravé ruky. Nikdo nebyl s to, ani násilně, aby tyto příszejní

prsty do pravidelného položení uvedl. Tak ony zůstaly a tak byl také do rakve dán. Hrůza pojala všechny přítomné. Nikdo se nechtěl u mrtvoly modlití. (Pokrač.)

Vánocích.

Ptáčkem bych chtěl býti,
Ptáčkem nevinným,
Bych tě moh' vždy ctíti
Zpěvem spanilým!

U tebe bych dlíval,
Nořen v samotu,
Písně bych vylíval
V sladkém kłokotu!

Růží bych chtěl býti,
Růží červenou,
Bych tě mohl ctíti
Vůní ambrovou!

U tebe bych stával
V čistém zardění,
Vůni bych vydával
K tvému uctění!

Rád bych prudkou, šumnou,
Rád bych řekou byl,
Pak bych vlnkou dumnou
Tebe velebil.

Tvé bych jmeno blásal
 Světem širokým,
 Tvé bych jmeno blásal
 Mořem hlubokým!
 Že však řekou nejsem,
 Ani z růže květ,
 Že však ptáčkem nejsem
 Nemohu ti pět!

Nízké jsou mé zpěvy,
 Nízký v prachu byt,
 Nízké ducha zjevy,
 Nízký můj jest cit!
 Až mi nebes záře
 Jednou zaplane,
 A tvé věčné tváře
 Duch mi zavane:

V té radostné chvíli
 A v té útěše,
 Vyzpívám vše síly
 Svoje z rozkoše!

W.

O jakou moc sv. Otce nikdo připravit nemůže.

List tento, jež očitý nám svědek z Říma ve vlašském jazyku poslal, podáváme pro důležitost jeho; i zní v přenešeném do českého jazyku takto:

Ku konci měsíce listopadu 1875 přibyla do Říma z Vídně osoba vznešeného stavu, aby po čas zimní mírnějšího ponebí požívat mohla. Po 10 měsíců již nevyslovných bolestí přetrpěla, a lékaři ve Vídni, i v Hradci i v Padově nevěděli žádné rady. Dna totiž nejprv zaujalo pravé ramě její, k tomu se pak přidružil neduh horší, tak že celé ramě nejen ochromeno, alebrž i tak zakrouceno bylo, že spodní díl jeho, loket totiž, na povrch byl přišel a i prsty celé byly zkrouceny. Kdežto ramě vysychalo co den více a prsty již byly celé modré, zvyšovaly se bolesti tak, že nebylo lze dotknouti se jich. I bolesti prsou soužily ji nemálo. Tu jí bylo radou dáno od lékařův v Padově, by se odebrala do Říma.

I hned ujala se v ní důvěra, že prý sv. Otec pomůže; kterouž důvěru družka její arciž podporovala. Co nejdříve navštívit sv. vězně ve Vatikáně, byla jediná jich touha, které také v brzce zadostučiniti mohly. Připuštěny před

sv. Otce sdělila mu družka neduživé zvláštní důvěru ve Svatost Jeho; načež sv. Otec s úsměvem: „Já předc nejsem člověk, který divy činí; pak-li ale máš, mé dítě, zvláštní důvěru, může se již něco státi.“ Tu obrací sv. Otec mysl k Bohu a modlí se. „Jaké pak tvé jmeno,“ táže se zas Jeho Svatost; a když odpověděla, že Julie, tu opět: „Tehdy Julie, jen důvěřuj a důvěřuj pevně!“ Na to prohlíží si rámě ochromené, klade svou ruku na ně a modlí se žehnaje v tom po třikráte rámě nemocné. Mezi tím hledí nemocná neustále na sv. Otce. „Jak, praví sv. Otec ve své přívětivosti, já ti dávám požehnání a ty neděláš ani kříž? načež ona levicí svou počne dělat znamení sv. kříže. „Co to vidím, dí zas sv. Otec, křesťané jen pravou rukou dělají znamení kříže.“ I tu pokusila se pravou rukou podepřenou o levici učiniti kříž dle latinského způsobu, počala, avšak dokončiti nemohla, nebyla s to. „Důvěřuj mé dítě více; posud není dosti,“ odvětl tak sv. vězeň; i žehná jí ruku znova, při čemž nemocná tu stála jako zmámená. Zpozorovav toto sv. Otec kázal jí se posaditi, načež ještě více důvěry na ní vyžadoval. „Nyní se

pokus, můžeš-li učinit kříž," praví sv. Otec; a hle, nejen volně bez bolesti učinila kříž, nýbrž vládla rukou podle libosti, což i sv. Otci samému rozličnými pohyby dokázati musila, rozličných kněh v komnatě papežské pozdvihši.

Tím samým úsměvem, jako dříve, pravil tato pamětihodná slova sv. Otce: „Světské moci bezbrannému starci vzali, duchovní mu ale vzíti nemohou!“ která slova jako se tu vyplnila v tomto příběhu, tak se vyplňují den co den u veškeré církvi.

Tatáž osoba ještě v týž den pravou rukou několik listů napsala, by zdělila štěstí svého sv. Otcem uštědřeného; z neduhu však nezůstalo ničeho; jen že

rámě velmi vyhubené a na ruce ze vši zkroucenosti dřívější jakés dílky ostaly.

Nemálo se divil lékař v Římě, který jenom na poznání neduhu 10 dní si vyžádal, vida osobu nemocnou právě z Vatikánu přicházeti, ana nese v pravé ruce svazek posvěcených věcí od Jeho Svatosti. Lékař sám v tom uznal podivný dar Boží a pisatel listu toho, který dříve s osobou byl dobře seznámen, uznává to pozdravení za zázračný skutek sv. Otce. Ostatně bych skorem řekl, že se málo divím, ježto nikoliv ponejprv nýbrž tolikrát již podobnými skutky oslavilo B. Srdce P. náměstníka svého, jenž Mu neobyčejné oslavy nesčíslněkráté připravil.

(Zasláno III).

Žákům a žákyním „Školy B. S. P.“

Což i řádky tyto mají započítati přáním k roku nastávajícímu? Arci vidí se povaha listu toho vyžadovati. Než těžko všem žákům a žákyním v jednom smysle vysloviti přání, které by i rovněž bylo Vám všem vhod; vímť, že jedni upomínkou předešlého roku, který velkou obětí snad si na Vás vyžadoval, zarmucují se; jiní zase radostí jsou naplněni, ježto aspoň jeden uplynul rok, kdy nebylo strastí; ti se souží, že ubíhá rok za rokem a nechce jim žádný uštědřiti, čeho postrádají velice; oni zase ve slasti prý žijí, tak že jenom na ty neuprosné prchy času sobě stěžují. Není tomu v skutku tak? — Načež jako člověk neznámý, myslíte si, co nám může přáti, jež k našemu osobnímu blahu sloužiti by mělo. — Než snad patřím též k zvláštnostem, jak nazvati lze ty lidi, kteří v osobách nazvíce neznámých nemálo si libují, kteří právě jim nemálo přejí. Za jakou se nese přirozenost tato příčinou, sami uhádněte. —

Avšak učnové té samé školy že se prý neznají, toť nemožné, toť až příliš nápadné; ano znám Vás, viděť jsem Vás ve „Škole B. Srdce P.“ tudíž není více nesnadné uhádnouti přání učňů, kteří tutéž Školu nebeského Učitele navštěvují. Nepovrhnete zajisté přáním, spíš řeknete, že Vám mluvím ze srdce, když Vám přeji, byste v tomto roce dokázali, že jste pilní Školy v navštěvování, byste nejen naslouchali slovům Učitele, který přednáší nám bez ustání a na každém místě, v pravdě s Božskou trpělivostí, alebrž i porozuměli; když Vám přeji, byste prospěchem svým velkou radost způsobili Učiteli svému, který neomylně miluje Vás jak své oko vlastní; když Vám přeji, byste za odměnu v tomto roce milostí dosáhli duchovních i tělesných v také míře, že sebe i jiných obohaciti můžete, byste odměnami svými přilákali nových žáků, nových žákyň „B. Srdci P.“ Že vám přání toto bude milo, nepochybuji, ježto nesluší mi po-

važovati Vás za takové učně, jimž jest škola tím největším břemenem, nýbrž za takové, kteří mají Školu naši za nebeský dar, v níž s počátku již nebeský Učitel přednáší: „Jho mé zajisté jest sladké a břímě mé lehké“ (Mat. 1. 30) V posledních 2 číslech m. r. slyšeli jste v Škole naší jakés zprávy ode mne. Možná však, že nechybím, domnívám-li se, že jsem Vás prý připravil jen o ten drahý čas, poněvadž z těch událostí příliš mnoho hluku činím pro nic a za nic, anyž na sobě tak málo podivného mají.

Bych Vám tudíž odpověděl na pochybnost tuto, použiji rokování mezi 2 žáky jiné Školy, avšak téhož Učitele Božského, které na blízku jsem slyšel hovořiti: „Řeknete mi, praví jeden, v jaké vážnosti as máte příběhy v listě S... B. S. P. uveřejněné? Já posud dbal málo na takové příběhy; než myslím si, co na škodu, když máš příležitost něčemu se přiučiti, přiuč se. U vzdělání ducha, které do poslední chvílky života má trvati, nemá nikdo povrhnouti ničím; proto zkoumej, snad ti schází pomysl dosahu věci, žes až posud málo jich si vážil.“ Takového rozhovoru není všude, myslím u sebe; proto pozor, jak as hovorují: pakli se jen naslouchání toto neznelíbí jim. Než pozornost činila jen žáky hovornější. Tu odvětil druhý: „Já jsem dříve rovněž smýšlel; avšak nedávno jsem slyšel, že prý tentýž list B. Srdce čítá až přes 30.000 čitateľů a to v také horlivosti, že se sotva dočkat mohou budoucího vezdy čísla a hlavně prý pro ty příběhy. Za druhé jsem nedávno se o podobném příběhu dověděl, který arciběněkolika jenom řádky ohlášen byl. Jistá osoba po dlouhý čas v takou nemoc upadla, že lékařské pomoci na větším díle byla zbavena. A hle, pobožnost k B. Srdci uzdravila ji. Ježto na blízku domova se to přihodilo, poutala mě událost ta více; i přemýšlím o stavu té osoby, pší rodičům, by určitěji podali

mně okolnosti této nemoci a uzdravení, jelikož mě zajímá. A tu jsem teprv povážil, jaké ceny správa tato, čili spíše milost tato B. Srdcem udělená má! Tak, myslím, musíte rozvážiti příběh s okolnostmi, ač se obyčejně nevypisují, ale lehko uhadnouti lze, a zajisté přestane tak všaká nelibost.“

Což se má dát zahanbiti B. Učitel sám pomocníky svými? Když pak sv. apoštoly vyslal, přikázal jim, aby nejen slovo Páně hlásali, alebrž i dle zásluhy odměňovali (Mat. 10. 25.): Každé, že se přiblížilo Království nebeské; načež uzdravujte nemocné a křestě mrtvé, čistě malomocné, vymítejte ďábly;“ udělejte totiž zdraví, než dříve jim každé o království nebeském a jeho Králi, ať v něho věří, ať jemu důvěřují; křestě mrtvé na těle, ale hlavně na duchu pro život zbožný; čistě osutinou zsinale, by se očistili z nepravostí všelikých, vymítejte ďábly mocí svou. Měla-li jich sv. Maří Magdal. 7 za života hříšného, tolik totiž, kolik hlavních vášnivostí panovalo v srdci jejím, kolik se jich nenalezá v ledakterém srdci lidském, jež mimo 7 těchto nevěra se svým komonstvem ještě poutá. Nuž poslyšte, nesmiluje se to B. Srdce P., mocnější všech pomocníků jeho, zdroj vši moci, ježto všemohoucí, nad člověkem neduhem snad sebe horším stísněným a tudíž nešťastným, když se k Němu utečeme u víře a důvěře, aneb trpíme-li sami, což nemáme pevné míti důvěry v dobrotu Jeho? Věz, že Ono tebe nepochybně miluje ve svrchované míře: věz též, že to právě milování nezáleží v slovech aneb citech, nýbrž v blahodárných skutečích. Netřeba nám tudíž důvěřovat v Ně? Snad i Jeho Srdci nedůvěřuješ, jak u lidských leckdys bývá? Hanba tebe! To Srdce Božské, jímž Učitel nebeský jest obdařen, ono spíše čeká na stav přiměřený srdce našeho, nadaného důvěrou, by je obohatit mohlo tím, co

mu schází. „Víra tvá tě uzdravila!“ — K povzbuzení Vašemu zde příběh, jež sestra o svém milovaném bratru v listě S. . . B. Srdce P. r. 1875 ze Slezska podala: „Můj bratr co studující vyborně se choval, tak že až do r. 22. věku svého za vzor sloužil ve zbožnosti mnohým jinochům, vyznamenává se jak v pilnosti a čistotě mravů tak i ve zbožnosti. Tím dosáhl také po studiích postavení významné. Než, bohužel, čtením častým moderných kněh na bezcestí zaveden byl doufaje tak volnější si život způsobiti; zanechav modlitby zanedbával rovněž přijímání sv. svátostí.

Tu ale naň dopustil Bůh těžkou nemoc, a světlo víry sv., jež mu vyhaslo, nepodávalo víc posily, by ji mohl trpělivě snášeti. Reptaje na Dobrodince svého nejvyššího, že jest nespravedlivý, ježto naň tak krutou nemoc seslal, že má z trápení ubohých lidí jenom radost, objevoval zlořád srdce svého, jenž nás všecky hrůzou pojímal byvší svědky rouhavých slov jeho. Domlouváme jemu, těšíme jej: než vše na darmo. Ku přijetí sv. svátostí arcíť jsme přivedli vůli jeho; ale s jakou chladnokrevností a s jakou nevolí přijal jich! Patrně nám bylo, že as málo smířil se se svým brzkým Soudcem! Modlíme se vroucněji a vroucněji, činíme též po 9 dní pobožnost k B. Srdci a ku P. Marii, mše sv. jsme dali čísti v našem úmyslu, ano i pouť slíbili jsme k díkůvzdání za vyslyšení. A hle, B. Srdce P. na podiv všem dalo tak říka na se čekati!

Konečně jsme našli cestu k spáse milného bratra. Ještě jedna byla otevřena, totiž příslibení, pakli bratra s Bohem smíříme, že to dáme uveřejnit v listě S. . . B. Srdce P. a list tentýž že chcem odebrat po rok příští. Právě to nám scházelo; neboť tu se viditelná změna stala v duši jeho. Jak by zinačen, prosí nyní za odpuštění, jimž pohoršení dal v své nevěře; táže se,

pakli mu Bůh ještě odpustí vší vinu spáchanou? A na radostný pokyn opět zavolán kněz, jehož dříve zarmoucená propustil; želí z srdce svého hříchů svých a tak se smíří s Božkým Soudcem dokona. Jak se styděl před sebou teď za své řeči, jež dřív v obyčeji mívál, vypisovat nebudu.

Po vykonané všeobecné zpovědi (zpovědi z celého života) se tak mu odlehčilo, že úplně tichou myslí odevzdal se a vše vůli Boží. Kdo jej nyní navštívil, byl vzdělán jeho prosbou, by mu vyžádali setrvání u víře a lítosti a trpělivosti, až pak zesnul v Pánu ne tak k zármutku jako ku potěše všech příbuzných smrtí Bohu milou. Sláva budiž B. Srdci Páně! Není-li tu očividný důkaz vůle Boží, důkaz žádosti B. Srdce P.?

Z farností Boršické. 12. Přišla jsem jako náhodou do chrámu Božího, kde bylo shromáždění bratrstva nejsv. Srdce Páně; slyšela jsem, kterak za předešlý měsíc zase Srdce Páně pomohlo těm, jenžto útočiště k němu vzali a kterak Srdce Páně z nejsv. Svátosti volá na nás: „Pojďte ke mně všichni, kteříž obtížení jste a já občerstvím vás.“ Ach Bože! myslím sobě, já mám doma chlapce 13letého, ten mívá padoucí nemoc tak silno, a není mu k spomožení. Ach Pane Ježíši, kdybys mu od ní pomohl! když jiným pomáháš, ty jistě chudou vdovu se synem jejím neoslyšíš. Šla jsem pro chlapce, dali jsme se zapsat do bratr. Srdce Páně a slíbili jsme, že počneme vykonávat 9denní pobožnost a sice po 9 pátků. Neumějíce se jinak modliti k Srdci Páně, modlivali jsme se každý pátek bolestný rŕženec k Srdci Ježíšovu a vzdychali po celých 9 týdnů: Ježíši, synu Davidův, smiluj se nade mnou. A Srdce Ježíšovo se smilovalo. Za celých 9 týdnů nedostal chlapec již padoucí nemoce, jen ho ještě jednou mráz přešel, co by se vymodlil Otče náš. Na poděkování mo-

dlíme se zase po 9 pátků ten žalostný růženec a do smrti chceme Srdce Ježíšovo ctítí a ve všech potřebách těla i duše u něho pomoci hledati.

28. listop. 1875. Teresia Náplava.

13. Déle nežli rok pocítila jsem velikých bolestí v nohou; měla jsem suché lámání. Již byl u mne třetí doktor, již jsem všech léků a prostředků užila, ale platno nebylo nic; ba ještě hůř. Ačkoliv jen několik sáh od kostela býváme, již jsem nemohla do něho. Co mne

nejvíc trápilo, bylo to, že snad již do smrti budu chromou a ještě nemám 30 roků a zaměstnání při hospodářství veliké. Když jest nejhůř, Bůh jest nejbliž, kde nemůže žádný člověk pomoci, tam pomáhá Bůh. Vykonal jsem s důvěrou velikou 9denní pobožnost k nejsvětějšímu Srdci Páně a bolestné Matky jeho a cítím se úplně zdravou. Po suchém lámání není ani památky. Jak se ti odměním nesv. Srdce Páně?

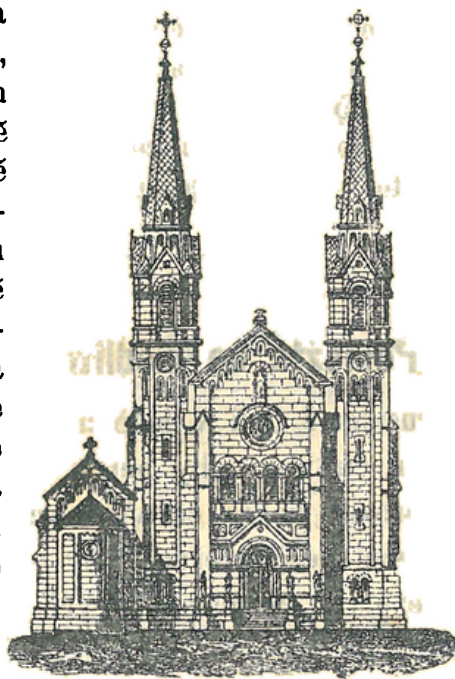
9. pros. 1875. M. Lut.

(Pokračování příště.)

Z Filipsdorfu.

(Stavba kostela a uzdravení.)

Dne 31. října zastavila se práce na chrámu Páně, a ačkoliv po posledních šest neděl skoro ustavičně pršelo a bouřilo, poměrně málo pracovních sil se naskytalo — byloť v celku pouze 30 mužů, — nicméně jsme to dost daleko přivedli. Hlavní zdi kostela pnou se již až do výše hlavního římsu, který se r. 1876 dostavěti má, a pouze s hlavním průčelím a s oběma věžima jsme poněkud pozadu pro kamenickou práci, která v kupce čili hřebenu bo-

Zmíněný zvon, darovaný od jistého měšťánina Georgsvaldského — za 300 m. — nechať slouží zbožným poutníkům na znamení, že se bude konat obět novozákonní, a nechť je často svolává na milostné místo Mariino, aby tam veškeré své potřeby pokorně a dětinně Jí a Ježímu Synu odporučili a vyslyšení došli.

Co do těchto vyslyšení pokorných modliteb, dala i letos Matka Božská milosti svou mateřskou lásku a dobro-

hatě vypracovaného portálu ve všech částech dokonána býti nemohla.

Dne 21. října na pravé věži byl zavěšen první — menší zvon, z proslulé slévárny pana Františka Gruhla v Malé-Velce u Budešína, po předcházejícím posvěcení čili pokřtění jeho, kteréž vykoval vys. d. p. František Schubert, čest. kanovník a b. vikář a děkan Georgsvaldský, v milostné kapli Filipsdorfské, k čemuž prozatímní zvonice postavena byla. Věž sama sahá již do 70 stop výšky.

tivost k svým dítkám nejednou na jevo, o čem se bohdá dočteme v 6. svazečku „Maria uzdravení nemocných,“ kterýž Georgsvaldský vel. p. František Storch za rok 1874 a 1875 německy sestaví ze 2000 psaní, za tu dobu ho došedších. Zde stujtež následující tři případy, o nichž jsem byl zpraven na začátku minulého měsíce listopadu.

1. Z Mohače v Uhrách ujistuje nás jistý vlp. Františkán, že při konání

noveny k P. M. Fil. 8. dne byl úplně sprostěn dny, t. zv. suchého lámání, a z vděčnosti obětoval na stavbu chrámu P. 5 zl.

2. Jistá žena z okolí Melnického konala letos se svým úplně schromeným tříletým dítkem ve Filipisdorfě svou pobožnost. Po návratu jejím do domu patrně lepší se stav dítky, tak že nyní, jak místní farář tvrdí, již běhá a jest přímé a úplně zdrávo. Svou vděčnost snažila se ona matka najevo dáti mimo jiné posláním hroznů Marii Kadeové.

3. Z Korutan píše jistý měšťan a majitel fotogr. dílny, že kdykoli v nemocích se prosebně utekl k Matce B., jak se ve Filipisdorfě ctí, že vždy nabyl znamenitého ulehčení.

Na stavbu chrámu sešlo se letos darů 9000 zl. Tak v posledních dnech také z Kroměříže od jisté paní 25 zl., od služebné jisté děvy zajisté bohatý dar, 10 zl. ve stříbře, a co toto přší,

přináší jedna chudá ale zbožná osoba k témuž cíli 5 zl. Kdož by si tu, zejména při dvou posledních darech, nespoměl na onu chudou vdovu v chrámě Jerusalemském, ona do pokladnice také svůj halíř vložila, a na památná slova našeho Spasitele, který sedě naproti pokladnici pozoroval dárce, bohaté i chudé, a — viděl také do jejich srdcí. Mimo to nalezl chrám P. Filipisdorfský dobrodince i pro svou vnitřní okrasu: Jistá majetná paní z Vratislavy slíbila postavit oltář Srdce Pána Ježíše, jakož jsou přislíbeny oltáře sv. Františka Xaveria a bolestné Matky Boží, a ještě minulého měsíce (listopad) zasláno bylo 50 tol. k zakoupení mříže před oltářem nejsv. Svátosti a jiných 200 zl. na obraz většího druhu. — Bůh zajisté odplatí každou oběť přinešenou k rozmnožení slávy Jeho a Panny Marie a bude přinášet tisícový užitek vyslyšením modliteb pro jednotlivce i celou vlast naši.

Pomozte se modliti.

Když křesťané v Jerusalemě byli v bídě a v soužení, psal sv. apoštol Pavel Římanům a ostatním církvím, aby nejen hmotně pomáhali nýbrž se modlili za stísněné; když hrozila bouře církvi moravské, vybízel sv. Method naše praotce a všechny své péči svěřené aby se modlili; kdykoli národ čechoslovanský jsa v nebezpečí, ve jmenu svých sv. patronů a duševně s nimi se modlil, vyvázl vždy z nebezpečí. Sv. Otec Pius, po příkladu všech svých předchůdců na přestolu Petrově, kdykoli církev sv. trpěla buď v některých jen svých údech aneb povšechně, s důrazem napomíná a nutí k modlitbě. Všichni Duchem sv. osvícení muži věděli, že modlitbou, spojenou s pokáním a sebepolepšením Boží pomoc se přitahuje i tam, kde lidské pomoci nikde nebylo. Zajisté tímž duchem vedeny cth. sestry Boromejky ve Sloupnici zaslaly nám prosbu, abychom ji doporučili všem apoštolům modlitby, následující:

„— Sotva uzavřel oči k věčnému odpočinku náš nepřekonatelný otec (dstjp. J. Al. Dremel, děkan v Sloupnici, ochrance katol. víry, ku kterému účelu s tolikými

obětmi postavil dům pro vychování katol. mládeže, pod řízením cth. sester sv. Boromea, viz Škola 875 č. 12), již se strojí odvěký nepřítel katol. církve zničit to,

co se stalo tolikerymi obětmi zvěčnělého. Již po delší dobu jedná se o to, aby v ústavu našem zřízena byla 2. třída pro hochy, ana dosud v jediné jest 120 žáků směstnáno proti světským zákonům. Za živobyť našeho zvěčnělého otce nebylo by se na to pomyslelo, aspoň ne z té strany, z které hrozí nám nyní nebezpečí, ne ústavu tak jako víře katol. ve farnosti, ne se strany katolíků, ovšem jen dle jména katolíků, neblahé zbytky spousty dřívější. Obmýšlí nyní a zasazují se o to, aby byla v osadě druhá škola zřízena, v osadě, kde převládají Helveti a namnoze jízliví nepřátelé všeho katolického, a tam má pak veškerá mládež býti posílána. Toť na bíledni, že obec helvetská i pro sebe větší počet katolíků ustanoví učitele jen helvety a okr. školní rada — jak by to nepotvrdila?! Zaslepenost těch oněch politování hodných katolíků, vlastní zájmy

hubčích jest tak velká, že se nedají od svého záměru odvést ani domluvou spravedlivě smýšlejících Helvetů, kteří je odkazují na klášter, an ten jejich zájmům úplně vyhoví, i dle jejich uznání. Ostatní katolíci ovšem se děsí tou myšlénkou, ale kde pomoci hledati, když přesila zlovolných rozhodne a v šanc vydána bude mládež katolická učení kacírskému, smýšlení katol. předků tak odpornému. Obec jest nyní takřka bez pastýře, vlk má neobmezenou svobodu lapati a požírati a tak by dovršena byla rozkoš, kterou zlý duch měl ze smrti horlivého kněze Páně, když hlavní jeho dílo, zachování víry katol. ve farnosti, opět by bylo zničeno. Lásky plný Spasitel, k jehož Srdci milostnému zvěčnělý ve všaké potřebě vždy a s výsledkem se utíkal, pomozíž nám i po jeho dočasné smrti, již pro ty nezištné a přemahavé práce zvěčnělého. —“

Kdo vysvobodil duši svého bližního, spasil svou vlastní duši. Písmo sv.

Ze spolku sv. dětství Ježíšova.

Kterak ve Vodňanech ode dávna pobožnost nejsv. dětství s dítkami konáme.

Pravidlem naším jest, aby dítky činnost svou při pobožnosti vyvínovaly. První starostí jest vybrati z dítek zpěvačky a utvořiti z nich malý sbor, který by udržel a řídil jaksi zpěv ostatních dítek, a z těch zase vyberou se solistky pro místa, která se buď jedno nebo dvouhlasně zpívají. Když se to jedním rokem provede, druhým rokem to jde hravě. Mají to dítky již v paměti a tradičně přechází ze starších dítek na mladší.

Druhá starost jest, vybrati z dítek některé k deklamací, jiné ke čtení neb přednášení modliteb, o ty není nouze, hlásí se samy. Ovšem záleží na tom, aby měli jasné silné hlásky. Ke čtení brávám obyčejně dívky, any mají velkou převahu v dětinství, a pak si dají na tom více záležet.

Pobožnost samu konáme v době vánoční nejméně čtyrykrát. Na druhý

svátek neb na nový rok — na sv. tři krále, Jméno Ježíš a pak poslední vždy na Hromnice. Nejdříve zanotujou některou z písní, pak, ale jen jednou neb 2krát za celý ten čas, následuje některá malá deklamovánka, na to následuje pobožnost sama. K první pobožnosti „krátké rozjímání“ brávám čtyry čtenářky, které se střídají. Betlémskou cestu brávám na dvakrát. K té беру k první polovici 6 čtenářek, které se tím způsobem střídají, že 1. čtenářka vezme první polovici zastavení a 2. čtenářka říká druhou polovici prvního zastavení. Druhé zastavení říkají tím pořádkem zase jiné dvě čtenářky a t. d. Při 4. zastavení měním pořádek tak, že druhá čtenářka první polovici říká a první čtenářka druhou polovici toho zastavení.

K druhému oddělení Betlémské cesty беру zase jiných šest čtenářek, by se

jich více vystřídalo, any si z toho nemalou čest dělají. Takové střídání hlásků činí pobožnost zajímavou, poutá posluchačstvo.

Pro čtvrtou neb pátou pobožnost vybírám některé tajemství, jak se pro čas hodí, ze zvláštní v rukopisu chované pobožnosti, která se dítkám nejvíce líbí, ana jest docela — jak se mi zdá — jejich poměrům přispůsobena a na víceleté praxi stavená. Kde se pobožnost teprve začíná či zakládá, tam postačí jedna pobožnost třeba opakovaná, druhým třetím rokem přidati se pak může druhá pobožnost, ana při tom horlivost roste.

Po pobožnosti samé pak zase následuje jedna z písní. Než pak dítky rozpustím, jednou neb dvakrát přednesu jim některý z příkladů s přiměřenou aplikací.

Pro ty kdož řídí pobožnost postačí, když objednájí sobě celou sbírku as v 6 exemplářích, které se dají čtenářkám do rukou. Ty je nesou do rodin, a hučí starým mladým s nimi v uších a činí tak propagandu pro dětství Páně, a od starších dítek učí se tomu mladší, a dorůstek hotový. Než písně třeba aby mělo každé dítko v rukou, aby zpěv řádně a řízně a úsečně se dařil. Spisování jest obtížné a nevede k cíli. Proto zvláště také jsou mimo sbírku pohotově, aby si i chudobnější dítky poříditi mohly. Když se jich vezme více, mohou se po 5 kr. dáti. Naše dítky kupují si je rády, nosí je kudy chodí, a pak se zpívají po domech od starých i mladých. Apostolát hotový. Tolik prozatím na vysvětlenou.

P o z n á m k a r e d a k c e. Mimo sbírku zmíněných rozjímání a písní, která jest na skladě u spisovatele p. děkana Vodňanského, doporučujeme nové rozjímání o 12 tajemství dětství Ježíšova, které „Školník“ (r. 1875 č. 23. a 24.) uveřejnil a ve zvláštních otiscích na skladě bude ve Vodňanech, v administraci „Školníka“ a „okoly“ naší.

 Ve farnostech, odkud sv. dětství více příspěvků dostává, rozdáváme také častěji a více příslušných obrázků, zpráv atp. pro udržení horlivosti započaté.

Z Těšetic. — Naše dítky posílají nyní druhých 10 zl. toho roku na vykoupení pohanských dítek z vděčnosti a lásky k malému Ježíškovi, jehož narození toho týdne budeme oslavovati, a jenž nás již účastný učinil štěstí vykoupení svého.

S potěšením vám sděluji, že spočívá patrně požehnání Boží na našem „spolku sv. dětství.“ Dochází víc a víc oblíbenosti, tak že s tímto novým školním rokem přihlášily se i ty dítky, jež dřív se nedaly zapsati, ano dávají rodiče i malé — do školy ještě nechodící — a za chudobné dítky naskytují se platící dobrodincové. Co jsem předpověděl o vychovatelském vlivu toho spolku, potvrzuje se: Dítky totiž dostávají a již i vyjevují větší vědomí, že jsou katolickými křesťany, a mají potěšení z toho, že mohou něco pro rozšíření sv. víry činiti; ano velkou radost měli z toho, když jsem jim sdělil, že již se skutečně staly missionáři, an právě po příkladu zdejšího spolku sv. Dětství byly na jiných místech zavedeny. — Neváhám vykládati si rozkvitání toho spolku jinak, než že andělkové strážní našich, a ještě více těch ubohých pohanských a již vykoupěných dítek, že svým orodováním od Boha vyprošují požehnání tomu spolku.

Milodary zaslali: vp. P. Hejtmánek, kpl. v Bystrém 84 kr.; P. J. Dolina, far. v Pitíně 1 zl. 20 kr.; P. Vác. Mostecký, děk. ve Vodňanech, 12 zl.; M. Moláková z Vídně 1 zl.; P. K. Kotrbelec, kpl. v Peuchově 3 zl. 10 kr.; prostřednictvím vp. P. Krásy, farář v Střenicích: Anna Kmošková 5 zl., Jan Kmošek 2 zl., Anna Hurychova 50 kr., Kat. Žroutova 40 kr., N. Sajdlova 40 kr., Helena Podmelova 40 kr., nejmenovaná 30 kr., E. M. 10 zl.; Kat. Plechova 1 zl.; dítky farnosti Těšetické 10 zl., dítky farnosti Rousínovské 6 zl., dítky farnosti Ptenské 30 zl., a na vykoupení 2 dítek Anna a Maria nejmenované z Němčic u Sloupu 20 zl.

V měsíci lednu

modleme se za

povšechné spojení služebníků Kristových.

„Buďte sjednoceni, jakož Já a Otec jedno jsme,“ bylo jedno z posledních slov našeho Spasitele před Jeho odchodem na smrt; bylť to jeho testament učiněný jeho učeníkům, jeho církvi. Řekněme to zrovna, on chtěl úplnou sjednocenost ve smýšlení, v tužbách, v modlitbách, v činech svých věřících a pod tou podmínkou přislíbil jim vítězství, jakož ho i dopřál křesťanům prvních století.

Uplynul již jubilární rok a vaše naděje se nesplnily. Koho máme tu viniti? Snad nejvyšší hlavu církve? snad samého Krista? Nikoli; vizme, zda splněny byly podmínky vítězství pravdy se strany naší, výminky, pod kterými nám přislíbujeme vítězství a mír Kristus Pán, pod kterými ho zaručuje sv. Otec Pius IX.? „Buďtež jedno, jakož i Já a Otec jedno jsme!“ přivolává nám Kristus Pán. A byly jsme jedno ve smýšlení, v modlitbách a v činech? Jestliť to jednota, když na jedné straně církve biskupové a kněží katoličtí pro právo a pravdu dají se žalářovati, pokutovati, ze země vypuzovati jako zločinci, ačkoli nevinní, kdežto z druhé strany ve všeobecné záplavě neznabožství s prvními jeho hárcovníky katolíci se braříčkují a se pachtí po hrncích Egyptských, jedni aby důstojenství došli, druzí, v důstojenstvích již postavení, aby vyššího dosáhli? Skutky svědčí o úmyslech a v nivec se rozplývá všechno mluvení, když skutky, třeba rouškou zakryté, jinak dokazují. Nebylať to dosud žádná jednota ve smýšlení a jednání, jak ji sv. Otec chce a vlastním příkladem ji ukazuje. Nedieme se tedy, že jsme nedosáhli ještě, čeho jsme doufali od uplynulého roku. Bůh nás chce spasiti, ale nikoli bez nás, protože nám v tom spasení chce dáti příležitosti mnohé zásluhy.

Když Israelští obléhali Jericho, měli nařizeno šestkrát obejítí hradby toho města a teprv na sedmé mělo ono padnouti, nebylo to zbytečno, šestkrát obcházet, když teprv po sedmé mělo padnout? Kdo pouze světským okem pohlíží na rozvoj církve sv., nemůže pochopiti mnohých událostí a snad i úsměškem odpoví onomu vyjádření se sv. Otce, že konec utrpení ještě není, ale že třeba ještě dlouho a usilovně se modliti a pracovati; popatřme ale okem sv. víry na celou situaci, pochopíme, že Bůh, který i ze zlého umí vyvodit pro své služebníky dobré, dobře činí, když jedině za vyplněním podmínky svornosti a stálosti konečné vítězství pravdy a práva nám popřeje, a protož s tím větším úsilím prosíme o toto, obětující všechny své dobré skutky a utrpení v tom úmyslu a modlíce se:

Božské Srdce Ježíše! skrze nepoškvrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly; ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. Ohzvláště je obětuji, aby Tvoji služebníci skutkem učinili Tvé tak vroucí přání a aby zapomenouce všech svých rozepří, jedno byli vespolek a s Tebou, tak jako Ty jsi jedno s Bohem Otcem. Amen.

Úmysl modliteb na měsíc leden:

Wšemohoucí věčný Bože! obětují Tobě všechny své dobré skutky o modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a všemi zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za všechno to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Srdci přeje, obzvláštně za povšechné spojení služebníků Kristových, a dneš:

Dni

ke dni

Obzvlášť

1. **Obřezání P.:** za biskupy a mnohé kněze v jejich potřebách; za nemocnou matku.
2. **Sw. Makaria, poust.:** za dar trpělivosti a vytrvalosti ve víře katolickém.
3. **Sw. Zenovey, p.:** za katolíky ve Švýcarsku; za školy sester Boromeek; za + kněze.
4. **Sw. Tita, b.:** za osvězení ducha kat. v našich vlastech; za farnost osiřelou.
5. **Sw. Telesfora, pp.:** za církev sw. v Polsku; za bohumilé začáti toho roku.
6. **Život Páně:** za rozkolníky; za Jihošlovany; za císaře Katolického; za 3 starce.
7. **Sw. Luciana, muč.:** za pronásledované kněze a řeholníky; za hodné vykonání misie.
8. **Sw. Sewerina, op.:** za katolíky v Rakousku; za obživu katol. spolků v Rakousku.
9. **Sw. Juliany a Basilise, m.:** za křest. vychování a za národní školy; za kněze kmeta.
10. **Sw. Pawla, poust.:** za časopisectvo; za uchránění před přiležitostí hříchu; za + otce.
11. **Sw. Hygina, m.:** za spolky křest. matek; za dobrého vůdce jistého spolku panen.
12. **Sw. Arnosta, b.:** za císařskou rodinu; za několik kněží společným modlitbám se odporučivší; za zdar ovoce z misie v jisté osadě zbožně vykonané; za dar moudrosti.
13. **Sw. Hilaria, b.:** za zdar kat. univerzitám ve Francii; za horlivost apoštolátu.
14. **Sw. Felixe z N., kněze:** za úslavy školy řeholnic; za rozkvět spolku střídmosti v Slovácích.
15. **Sw. Maura, op.:** za řád sw. Benedikta a katol. české pšennictví; za 4 noviciaty.
16. **Nejsv. Jména Ježíš:** za císaře Katolického; za tovaryšstvo Ježíšovo.
17. **Sw. Antonia, poust.:** za církev sw. na Východě; za časně zaopatření wicero širotků.
18. **Sw. Prisky, p. m.:** za vyslyšení prosb katol. matek; za 5 mravně ztížených.
19. **Sw. Kanuta, fr. m.:** za církev sw. v Anglii; za odvrácení moru a hladu.
20. **Sw. Fabiana a Sebestiana, m.:** za zachování ducha křest. ve vojstvu; za + matku.
21. **Sw. Anežky, p. m.:** za mládež ženskou; za přípravný učitel; za 5 děv širotků.
22. **Sw. Vincence, jáhna, m.:** za studující; za dar moudrosti a vytrvalosti v studích.
23. **Zasnoubení P. M.:** za rozkvět úcty P. Marie v rodinách; za spolek sw. děství.
24. **Sw. Timotea, b.:** za církev sw. v Australii; za rozřešení nedorozumění přátel.
25. **Obrácení sw. Pawla:** za církev sw. v Americe; za několik nevědomitých manželů.
26. **Sw. Polykarpa, b. m.:** za pronásledované biskupy; za přemožení náruživosti.
27. **Sw. Jana Blat., b.:** za vyplnění přání diec. ředitelů apoštolátu; za 3 města vždy více v neměru klesající; za rodiny herceg. uprchlíků a za hojnější milodary pro ně.
28. **Sw. Raimunda, fr.:** za osmobožení křesťanů ze jha Turků; za nešťastnou manželku.
29. **Sw. Frantiska Sal., b.:** za zbožné duše; za pomoc ve wicero farních záležitostech; za přetažení nástrah nepřátel; za osvěcení ducha zaslepeného náruživostí.
30. **Sw. Martiny, p. m.:** za církev sw. v Uhrách; za zbožné spolky panen.
31. **Sw. Petra z Mol., řeholn.:** za misie u Jihošlovánů; za redaktory katol. časopisů.

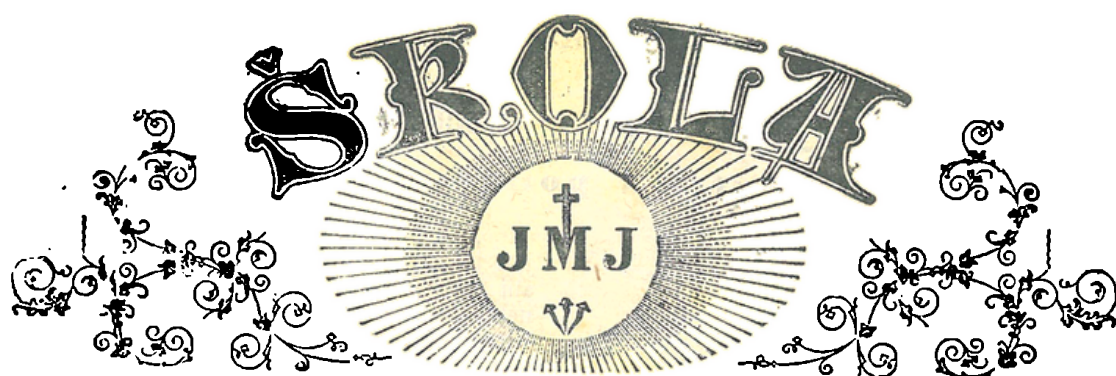
M o d l i t b a.

Božské Srdce Ježíše! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly; ve kterých se ustá-
wice na oltáři obětuješ. — Obzvlášť je obětují, aby Tvoji služebníci skutkem učinili
Tvé tak vroucí přání a aby, zapomenouce všechny svých rozepří, jedno byli wespolek
a s Tebou, tak jako Ty jsi jedno s Bohem Otcem. Amen.

Pane Ježíši, zaštriž ochranou svého Božského Srdce našeho sw. Otce papeže!
Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši Rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přestlání Srdce Panny Marie, buď mou spásou!

Svatý Michale archanděli, svatí Cyrile a Metheode, orobujte za nás!

Božského Srdce Páně.

Ročník X. Únor. Číslo 2.

Víra a Láska Boží se Množíž: po té Srdce Vaše Víc
a Více toužíž!

Nelekám se, když mi hvězdu štěstí
Rukou zlou nepřítel krutý zkalí,
Ni když bledý z nedohledné dáli.
Osud zkázu mi a hrůzy věští:
Neb ty's Pane se mnou!

I když nad mnou soudy svými hřímá
Uražený otec, pro mé zlosti,
Těžké hříchy, drzé nepravosti,
Útěcha přec srdce moje jímá:
Neb ty's Slitovníče se mnou!

Když se na mne jednou strasti zvednou,
Smrti chladné, hrůzoplné vání —
V tebe doufat budu bez ustání,
I když smrtí moje údy zblednou:
Neb ty's Spasiteli se mnou!

E. V.

Abys dlouho hlavy sobě nelámala, povím ti to raději sám. To mu učinila láska, láska k bídnému člověku, a muž ten byl sám svatý Vincenc z Padovy. Přijda jedenkrát navštívit trestníky na gallejích našel i jednoho, který si téměř zoufal nad tím, že musil opustit doma ženu a dítky v bídě. Jeho nářek pohnul svatého Vincence tak, že ihned vymohl propuštění odsouzence a sám na jeho místo se nechal přikovati.

Hle, pouhá tedy láska vložila tomuto světcovi okovy; a podobné okovy, milý příteli, byť i neviditelně klade ta láska každému, kdo ji jen své srdce podá, a činí ho svým vězněm, jak nám to tisícové příkladů dokazují. Ale, dej pozor, láska je dvojitá; zde nemíním nikoliv onu světskou lásku, tu ohavnou a nečistou, která mladým i starým srdce pomate, svými pouty tak upoutá, že jim to často pak velkou práci stojí, chtějí-li se jí zas zbavit. Ó na těchto poutech strhla již mnohého a mnohou do bahna smyslnosti a neřesti a na konec je zavlékla tam, — odkud sama pochází kde se ozývá pláč a skřípení zubů. Běda, kde se její oheň vznal, ten popálí vše aneb alespoň začadí — začerní každého, kdo se mu přiblíží! — O této světské vášni zde ve „Škole Božského Srdce“ ani nemluví; nýbrž o té pravé ušlechtilé lásce, kterou Bůh sám vložil svým tvorům do srdce, která v něm svítí tak něžně a mile, jako to věčné světlo před hlavním oltářem, která jen sebe stráví, sebe obětuje, jinému neublíží, která si vyhledává jen dobrou a šlechetnou srdce na světě, něžnou páskou si je upoutá a na této pásce ji vede tím slzavým oudolím tam ku vlasti nebeské. Abys ji ale náležitě naučil se znáti a uvěřil co ona dovede, zajdem si trochu do světa a já ti ji ukážu od stupně ke stupni. —

Právě před mým oknem usadilo se na jaře v koutku pod střechem dvě laštovky a vystavěly si svůj malý příby-

teček. Den co den jsem poslouchával jejich veselé štěbetání, neb lítaly obě spolu jako šipky ve vzduchu nahoru a dolů. Tu ale za nějaký čas pozoruju hlas jen jedné laštovice, kteráž sama vylétala a přilétala k hnízdečku. I myslím si, co pak asi té druhé schází, že zůstává teď po dlouhý čas doma a tak vykukuje z hnízda, jakoby nějaká důležitá starost jí na srdci ležela? Co pak ji asi zdržuje v tom teplém hnízdě? Nemoc? — Pozorju blíž, a ejhle, již to mám, z pod jejího křídélka kouká nahá ještě hlavička mladého potomka! Nyní vím, co upoutalo laštovici doma. To je první, nejnižší stupeň přirozené lásky. —

Nyní půjdeme o stupeň výše. Zaměříme tam do onoho domku a podíváme se na ty lidičky v něm. Ale, jest právě neděle, a odpoledne, všecko to již odešlo, čeleď k sousedovům, ten do hospody, staří do kostela. Zůstala toliko hospodyně doma — jako duše, samotná. A proč? — hlídá dům? — ale vždyť jindy také si vyšla s ostatními, do polí neb na štěpnici. Proč zůstává nyní doma, co jí schází, že vůbec teď málo kdy ze své komůrky vychází, a vyjde-li, tu jí svítí z očí taková radost, jakoby nějaké tajemství před světem ukrývala? — Nuž, co asi? — Co ji drží doma v zavřítí? — co ji poutá v komůrce? — — Jen tam nakoukni klíčovou dírkou a uvidíš to tajemství — tam na kolébce to malé robátko! U něho tráví teď matka celé dny a noci. Co jest jí teď po celém světě, dítko jest jí celý svět, na něm lpí celá její bytost: otevře-li očka, vezme je v náruč, nosí a líbá je tisícovými polibky, počne-li plakat, tu je hejčká a kolíbá a zpívá mu až se utiší, a když očka zavřelo i tu se naň dlouho a dlouho zadívá, jakoby chtěla vyzkoumati ty rájské sny spícího andělka, a dlouho se za něho modlí! — Vidíš, tak upoutá matku láska k dítěti — a jakou to silnou mocí, to cítí teprve tentokráte,

když se má s ním rozloučiti. Jde-li synáček na vojnu, ó tuť přichází matka, jakoby ji zrovna kus srdce trhali, tak ouzce jest ona k dítku připoutána! . . . A to jest předce jenom láska přirozená k svému nejbližšímu. Má-li ale ta již takovou moc, že dovede srdce lidské upoutati, k čemu chce a jak chce: ó považ, příteli drahý, jak mocná teprv musí býti ona láska nadpřirozená, t. j. láska k Bohu, kterou sám Duch sv. vlévá do srdcí lidských! Mám ti jmenovat ty všechny, jež tato svatá láska upoutala a jako své vězně u vítězoslávě celým světem vodila a do věčné radosti přivedla? — Pohleď jen na ty muže gallilejské, sv. apoštoly, kteří touto láskou jati bez oddechu procházeli celý svět, bez ustání pracující ve dne v noci, kázáním, křtěním a konáním zázraků: a tou samou láskou poháněni následovali tisíce jiných mužů sv. apoštoly a následují je podnes. Tak mocná jest tato láska že n. př. sv. Benedikta odtrhla od krásného domova, od milé matky, od příbuzných a přátel, od bohatství, a sv. Františka Xav. odloučila i od rozkošné vlasti španělské a hnala jej neodolatelnou mocí tam za moře do Indie a Japonska, do tisícerych nesnází a utrpení. Neznal nikdo lépe tuto tajuplnou pouťající moc jako sv. Pavel slovy: „Láska Kristova nás nutí a pohání!“ — Slovo jeho ale spolu přivedlo nás k tomu nejvyššímu stupni této svaté lásky; neboť co svět světem stojí nevykonala takový obrovský skutek na žádném — jako — na Kristu Ježíši! — jehož v pouta svá pojala jako pravého vězně a činila s Ním dle své vůle a libosti.

Nejprv mocí svou stáhla Jej s nebeského trůnu, odtrhla od Otce přemilého, od Andělů a těch milých přátel Božích — do toho žaláře bídného světa vezdejšího. A hle, Syn Boha všemohoucího pokojně poslechl a stal se sluhou ano otrokem této lásky k člověku a nesl pouta její po 33 let. — Ač Bůh neskonalý,

stísnila Jej v to křehké slabé vězení lidského těla a učinila Jej novorozeňátkem malounkým a chudičkým, svázala Jej v plénky a v studeném chlívě uložila na slámu! a On se nebránil ani neodmlouval. Ale na tom nebylo jí dost — šla dále! Když odrůstal — ubytovala Jej v chudé chaloupce tesaře v Nazaretu, tam musil i těžkou práci konávat a za to jen prostým chlebem se spokojit, — ale všecko nechal On sebou dělat, co jen láska chtěla, i to, když Jej z domova odvedla a musil opustit svou milou matičku. Sotva totiž dospěl k 30. roku, uchopila Jej ta láska a odvedla pryč z tichého domova v Nazaretě a vodila Jej po vší zemi zaslíbené a po všem národě židovském. Tu Ho přivedla do nuzné tmavé chatrče a musil pomoci bídáku nemocnému; zase vyvedla Ho na vrch a musil po celý den kázat a poučovat ten nevědomý lid a naposled i chlebem nakrmit; zítra zas musil se vydat na moře a zázrakem rybářům pomáhati, a když tak v tom vedru denním se nachodil a nalopotil, nemaje od rána ani sousta chleba ani doušku vody, pot se mu s čela ronil a nohy dále nemohly; když už si vyhledal chládek u studně, i tu, než obdržel občerstvení, musil ještě dříve napravit hříšné svědomí ženy Samaritánky! hle tak přísně s Ním nakládala ta láska právě jako s vězněm svým. —

Ale, i když po 3 dlouhá léta jí Kristus Pán pokojně sloužil, i na tom jí nebylo dost, ale, jak to obyčejně bývá: čím lépe se něco komu daří, tím smělejší se stává, tak i ona láska tím směleji a nevázaněji si s Ježíšem počínala, ano, až nemilosrdně! A ku podivu celého světa, k podivu všech andělů, — On ke všemu mlčel a ani úst neotevřel, právě jako ten beránek, když ho k zabítí vedou ani se neptá: „kam mne vedete?“ — ani neprosí: „mějte smilování s mým mladým životem!“

A co medle učinila s Kristem ta láska ukrutná? — Ještě v předvečer posledního jeho dne vyvedla Jej z města ven do čiré tmavé noci, jakoby nechtěla, aby někdo viděl, co s Ním učiní. Však víš to již milý čtenáři, kam Jej to přivedla, — až na horu Olivetskou a tu Jeho srdce bez toho již zubožené počala trápit a mučit, a sevřela je konečně takovou ouzkokostí, takovou bolestí, že jako červ v tom prachu země se svíjel a sténal, a krev se mu hnala ze srdce ku hlavě a vyrážela v krůpějích jako pot na čele Jeho! — Ó ubohý ten vězeň lásky! — snad ale teď již bude spokojena a upustí od Něho? — Nikoliv! na tom jí ještě nebylo dost, šla ještě dál.

Druhého dne vydala Ježíše v hrubé necitelné ruce židovské roty, a ti nyní skutečnými vazbami provazů Jej spoutali a vlékali ulicemi města od soudce k soudu. Dále v domě Pontského Piláta svlékla i šat s Krista Pána — dala nahého k sloupu přivázat a metlami a bičůky sešlehat tělo Jeho! z trní dala uplésti věnec, a jím hlavu Jeho zranila a rozbodala! — Než, nemá ještě dost! — není ještě spokojena krví již vylitou? — Co pak obmyšlí ta láska ještě s Ním učinit? — Ó pohled příteli drahý, z těžkých dřev sbíla kříž, vložila Synu Božímu na zraněná ramena a polomrtvého vleče z města na popraviště. Tu Mu složila kříž na zem — a nyní Jej naň položila a jakoby se bála, aby se jí z moci nedostal — uchopí ještě těžké kladivo a železný hřeb — a udeří — ne příteli — nemohu dál — oko se mi zalévá — odlož jen to čtení — tam na zdi visí obraz Jeho, podívej se tam, co ze Syna Božího učinila ta nevýslovná láska, láska k nám lidem! — — —

Již jsi odlehčil svému srdci? tedy pojď, setři slzy s očí a čti dále, vždyť nejsme ještě u konce s láskou Krista Ježíše! Jí nebylo dost ani na tom, že za nás umřel a pohřben jest — považ,

ona ustanovila na věčné časy Ho upoutat k bídnému člověku, aby ho neopustil jako sirotka a neodešel, a tudíž novým způsobem uvěznila Ho. Všimni si ve vašem chrámu Páně hlavního oltáře, tu uprostřed ten malý stánek omalovaný, vyzlacený a hvězdami posetý, a v něm ten zlatý kalich neb monstrance, — to jest to nové vězení Ježíše Krista. Tam do něho Jej zavřela, tam na to zlaté lůžko mu ustlala ta láska, a dříve ještě před celým světem musel dát své čestné slovo, že nikdy odsud neodejde, a On přísáhl: „Aj já s vámi zůstanu po všechny dny tohoto světa.“ — Ach, vždyť znáš, má drahá duše, svého Spasitele v té nejsvětější Svátosti oltářní! tam dlí On dnem i nocí, sám a sám — uvězněn v tom žaláři lásky k nám lidem! — —

A nyní si to ještě jednou přehlédni, jakého vězně učinila z Ježíše Krista ta nevýslovná láska k nám hříšným, jaká pouta naň vložila, co všechno vykonati, vytrpěti jej nechala! Budeš se pak divit tomu, že duše zbožné, které jen jednou to náležitě uvážily a pochopily — samy touto láskou jsou jaty, jejími vězny učiněny a takovými pouty upoutány, že nic více na světě nebylo s to — je odtrhnouti od té lásky ku Kristu Ježíši! — Přečti si tam na začátku tohoto článku vlastní slova sv. apoštola Pavla a za důkaz podívej se na ty — ne sta, ani tisíce — ale miliony sv. mučníků. Viz ty dlouhé řady mužů v síle bujaré, těch žen ušlechtilých, těch kvetoucích mládenců zástupy a útlých panen! viz ty něžné slabé dívky, mezi nimi sv. Anežku dítě 13leté a sv. Víta. Ó kdo rozluští tu hádanku, kterak všickni tito se zpěvem a plesem kráčeli tam, čeho se svět nejvíce hrozí — do žalářů tmavých, do mučírén, na hořící hranice, na rozpálený rožeň, na skřípec, právě jakoby jakás tajuplná moc je táhla a vábila. Ač mohli velmi snadno tomu všemu ujít, — jen

rukou hnout a hodit několik zrnec kadidla na oltář některé modly, jediným slůvkem pozdravit toho neb onoho bůžka, a byliby vráceni životu a ani vlas by se jim neskřivil, nýbrž nejhojnější odměna, nejvyšší cti a důstojnosti, bohatství a rozkoše jim kynuly — a oni neuposlechli! Král hrozil, rodiče prosili, zapřísahali, ale nic na nich nevynutili. Nuž, kdo medle vázal jim vůli, kdo poutal ruce? kdo držel jazyk, že neřekli to žádané slovíčko; „ano“? — To vše činila jediné věrná láska jejich ku Kristu Ježíši.

Ta samá lásku to byla, která jiné zas duše odtrhla od světa a jeho marnosti a odvedla je do nejzazších koutů světa n. př. do těch širých pouští v Egyptě a Arabii, kde věčné ticho a mrtvo panuje, tam v slujích skalních, v jeskyních, a chýžkách z rákosí upletených trávili sporý život v nejprísnějším postu, v nejtužší práci a sebe-mrtvení. Nuž, kdo je tu držel? kdo je tu poutal, že se nevrátili z té bídy zpět do světa? A podnes najdeš uprostřed hlučných měst světa domy takové, vězení a žaláře — nespravedlnosti lidské — ale lásky Kristovy, kde mnohé duše tráví léta ano celý život a nevyjdou ani krok z brány ven, ač je stále otevřena. Tak mnozí z nich pocházejí z urozených domů a šlechtických rodů, nosili dříve šat z kmentu a hedbáví, jezdili v nádherném povozu, jídali denně chutné a drahé lahůdky, spávali na měkkých poduškách — a teď — učinila z nich láska Kristova holé žebráky: nosí chudý a hrubý šat, chodí pěšky, jídají sprostý chléb a lůžkem jest jim sláma. Mnohá duše doma byvši ode všech vážena a milována, obklopena služebnictvem, jest tam sama služkou a to chudých opouštěných nedůživců, jichž se svět z daleka štítí, a ačkoliv i od těch se jí dostává urážek a posměchu za poděkování — nehýbá se, neutíká, ale

dnem a nocí bdí u lože nevděčnicka. Svět se těmito lidem diví, lituje ty dobrovolné vězně v klášterích, a nemůže pochopit co vlastně je tam zdržuje, a poutá? — Neví, že to láska Kristova! Následující toliko Ježíše stali se z dobré vůle Jeho vězny, jsouce již zde na zemi k Němu upoutáni pouty sv. lásky. —

Nyní teprv milý příteli, stojíme u cíle! Divíš se asi, že ti dnes tolik vypravuji o poutech a vězních? lekáš se snad, nebo ti již povídá jakés tušení, co i s tebou dnes blahosl. Markéta Alac. míní učinit? . . . Dobře tak. Vidíš, nechtěl jsem ti to, jakožto dobrému příteli, kterého upřímně miluji, tak zhola a nešetrně říci ale teď již snad budeš na to připraven, snad mohu s tím ven? — Neměj mi za zlé, ale věz: dnes musíš ty do vězení! —

Tak, nyní jsem ti sdělil tu smutnou novinu. — Nevyvaluj jen tak oči na to, proč? a zač? nezdráhej se a nevymlouvej, není to nic platno, dnes půjdeš do vězení! —

Chceš ale přec vědět napřed, za jakou to příčinu? Jsi zažalován, milý brachu, u toho nejprísnějšiho, nejspravedlnějšiho soudce — u Boba samého; a sice ne jedna ale celá řada žalob na tebe jest tam v tom nebeském protokolu zanešena.

Mám ti některé říci? — Již v tom nedělním obydlíčku jsem ti leccos napověděl, kde a co ti schází; ono jest toho ale více; jen zpomínej dnes sám, jaká bývá n. př. ta tvá ranní a večerní modlitba, může-li z ní opravdu míti Pán Bůh radost? a po čem tvé oči bloudivají v kostele, na ulici a doma před zrcadlem? jaké řeči jsi v té a oné společnosti poslouchal a jaké teprv sám mluvil o těch lidech doma a v sousedstvu a snad i o kazateli, o zpovědníku, brzy v žertu brzy v pravdě, brzy v zlosti,

— a kde po celý den tvé myšlenky bloudí a jaké žádosti a přání roztahují se v srdci tvém? rozpomeň se a najdeš sám mnoho a mnoho co nebylo, jak má

býti. Vid, to klopíš smutně oči, a tvá pravice mimoděk bije na prsa a vyznává: „má vina! má vina! má největší vina!“ — (O tom ale příště dokončím.)

Ctihodný služebník Páně P. Klement Maria Hofbauer.

(Co o něm vypravuje † kardinál Rauscher.)

Ve škole Božského Srdce Páně vycvičili se mnozí výleční učenci Kristovi a vyšli z ní co apoštolé národů. Mezi nimi stkví se ctihodný služebník Páně, kněz Klement Maria Hofbauer, generální vikář Kongregace nejsvětějšího Vykupitele, čili Redemptoristů. Oslavenec ten narodil se v Tasovicích na Moravě (blíž Znojma) dne 26. prosince l. P. 1751, a zemřel ve Vídni dne 15. března 1820, kdež

i ostatky jeho uloženy jsou, a sice v českém chrámu Páně u „Matky Boží na nábreží“ pod mramorovým náhrobkem, umělecky vzdělaným od místra Josefa Gassera. Známo jestiž zajisté čtenářům „Školy B. S. P.“ že od několika let jedná se o blahořečení tohoto služebníka Páně; zajímá nás ale tato záležitost už proto musí, poněvadž ten, jenž za blahoslaveného vyhlášen býti má, jest — Moravan. V procesu za příčinou tou církevně zavedeném vydalo mnoho, i očitých svědků svědectví o ctnostech a svatosti ctihodného služebníka Páně. Mezi těmi, kteříž jej znali, zaujímá místo nevšední nedávno zemřelý kníže-arcibiskup Vídeňský kardinál Josef Othmar de Rauscher. Doufáme, že se zavděčíme čtenářům „Školy B. S. P.“ povímeli jim, v jakém poměru stáli k sobě dva tito mužové, a jaké svědectví o ctihodném služebníku Páně Hofbauerovi vydal věhlasný učenec a kníže církevní kardinál Rauscher.

Kardinal Rauscher, (tak píše Redemtorista P. Mich. Haringer, jehož spis v překladu zde podáváme) až do své smrti velikou úctu choval k cti-hodnému služebníkovi Páně P. Hofbauerovi. On to byl, jenž povzbuzoval Generála Redemtoristů P. Mikuláše Mauron-a k zavedení procesu kanonizačního, a ustanovil sám na začátku roku 1864 komisi k jeho vedení. Jelikož ale nejdůstojnější pan světící-biskup Dr. Jan Kutschker jinak zaneprázdněn byl, řídil nejdůst. pan vojenský-biskup Dr. Dominik Maier, jenž bohužel též před několika měsíci zemřel, namáhavě to vyšetřování od začátku až do konce, a sice tak obezřetně a s takovou důkladností, že kanonisté římské (právníci církevní) tomu se divili, a „Promotor fidei“ — jenž co advokát církve námitky činí a sebe menší vady vyhledává, proces ten za vzor pro jiné vyhlásil. Této pak obezřetnosti a důkladnosti musí větším dílem se připočísti, že vyjednávání to v Římě tak daleko již pokročilo, kamž jindy sotva za 50 a více let dospěje. Odbývána byla totiž dne 23. listopadu minulého roku v paláci Vatikánském v Římě „generalní kongregace ritů“ t. j. všeobecné shromáždění obřadů a sice u přítomnosti svatého Otce, v kterémž „Consultorové“ (rádcové) a kardinálové, jichž deset se dostavilo, svůj úsudek o ctnostech heroických, (čili svrchovanou měrou konaných), cti-hodného služebníka Páně vyslovili. Mezi tím ale, co ve Vatikáně porada se dělá o ctnostech P. Hofbauera, vzpomínáno úzkostlivou obavou na jeho přítele a žáka, se smrti zapasejícího kardinála Rauschera, jenž by velice rád blahořečení cti-hodného služebníka Páně se byl dočkal. Krátce před tím přijal s obzvláštním potěšením poslední „Akta“, o nichž dne 23. listopadu před sv. Otcem v Kongregaci obřadů se pojednávalo. Avšak druhého již dne po rokování tom obdržel Papež Pius IX. o 8. hodině z večera telegrafickou zvěst o smrti kardinálově. I hned modlil se sv. Otec s preláty domácími u něho se právě nacházejícími kleče: „de profundis“ za duši nebožtíkovu.

V procesních Aktech cti-h. služebníka Páně stává se zhůsta zmínka čestná o kardinálu Rauscherovi, ohledem na P. Hofbauera. Tak vypravuje n. p. svědek Redemtorista P. Adam Mangold, (jenž též před nedávnem v Pánu zesnul), co mu zdělal nejdůst. p. kníže-biskup Tridentský Riccabona, že kardinál Rauscher jedenkrát, tuším r. 1855 svého pobytu v Římě k tomu použil, navštívit onu poustevnu v Tivoli, kde P. Hofbauer, prvé nežli do Kongregace vstoupil, po nějaký čas přebýval. Poustevna ta zbudována jest na velkolepých zříceninách villy Quintilia Varry, nešťastného, od Arminia poraženého vojevůdce římského. Proto také nazývá se pěkný ten Matce Boží zasvěcený kostel, jež zdejší poustevníci obstarávají: „Maddona del Quintilio“. Když kardinál s biskupem Trientským kostel a připojenou k němu budovu poustevnickou bedlivě byl prohlídnul, zvolal na prahu

takto: „To jsou tedy ony dveře, skrze něž veliký ten muž chodíval“. — Jiný důkaz vysoké úcty, jakouž choval zesnulý kardinal k ctihodnému služebníku Páně, o němž též zmínka se činí v Aktech, ve Vídni v živé ještě jest paměti. Když totiž kosti ctih. služebníka Páně přeneseny byly z hřbitova Maria-Enzersdorfského do Vídně, do redemptoristického chrámu bl. „Panny Marie na nábreží“, zavítal tam nebožtík kardinal dne 5. listopadu 1862 osobně, a slavně tam odbýval pontifikální rekviem. Mohli bychom k tomu připojit, že kardinal ten P. Hofbauera i v duchovních jeho synech ctil, dávaje Kongregaci nejsvětějšího Vykupitele mnohonásobných důkazů své lásky, a bera vroucí podíl na její strastech, jmenovitě v dobách nejnovějších. Abychom se tím ale nezdržovali, chceme raději vypsati svědectví, jakéž vydal zesnulý kardinal v procesu kanonisačním o P. Hofbauerovi, čímž, jak doufáme, přemnohým se zavděčíme. Podáváme je doslovně u věrném překladu z latinských Akt. —

Svědectví pod přísahou kardinala Josefa O. Rauscher-a Arcibiskupa Vídeňského o ctnostech ctihodného služebníka Páně Klementa Hofbauer-a.

„Já sám muže toho ode všech dobrých vysoce váženého často jsem viděl, jej navštěvoval, jeho kázáním přítomen býval, od roku 1818 až do jeho smrti za soudce mého svědomí měl (t. j. za zpovědníka), a nadto znal jsem i mnoho jiných, jenž skoro každodenně s ním obcovali. Z jejich úst jsem mnoho, jak za jeho živobytí, tak i po jeho smrti, o něm slyšel. Co jsem ale já viděl a slyšel, dosvědčovalo, že nadobyčejnými ctnostmi a dary milosti ozdoben byl. Když tedy ukončen byl proces úvodní (processus ordinarius), psal jsem J. Eminenci Praefektu sv. Kongregace obřadů, bych též svědectví vydal ku chvále ctihodného služebníka Páně. Že ale prospěšným býti se zdá, tehdejší mé výpovědi v nynějším procesu apoštolském na novo ztvditi, já však co delegovaný soudce k výpovědi svědecké volán býti nemohu, povolil sv. Otec, že tak jako panující kněžíata svědectví své, jemuž moc přímého svědectví (direktního) přivlastněna býti má, napsati mohu.

Ve jménu Božím tedy, jenž oslaven jest ve svých svatých přistupuji k tomu, zprávu dáti o tom a dosvědčiti to, co o tomto muži, kterýž následoval víru, lásku a skutky svatých, prvé již, v procesu úvodním podle nejlepší vědomosti mé jsem pověděl.

Ctihodný služebník Páně pojal v í r o u živou a nevyvratitelnou všecko, co nám církev jakožto zjevení Boží k věření předkládá. Za dob těchto není to kázatelům nevěry vhod, aby se mnoho o náboženství hádalo (disputovalo). To jsou, praví oni, marné starosti, pokrok prý žádá, aby se na náboženství úplně zapomělo. Tehdáž ale líbilo se to, disputovati, především o základech víry. (Praeambula fidei.) Proti základům těm buď přímě, neb novými sofismy ustavičně bylo bojováno, aneb hleděno lstivými výklady je odstraniti. Služebník Páně opovrhoval těmito úskoky. Když jsem o důvodech křesťanské pravdy s ním rozmlouval, odpověděl: „Trvání (existence) křesťanstva jestiž samo o sobě

již nejjistějším a úplně nepochybným důkazem pravdy její, a příklad víry beze všeho pochybování a však v lásce účinkující dovede víc, nežli by se nejbystřejším oddůvodňováním docílit dalo.“

Mimo horlivost, jméno Boží posvěcovati, měl on nadobyčejný rozum a náramnou vynikal moudrostí, pročez jak u šlechty tak u nešlechticů, u učenců a neučených ve veliké byl vážnosti; ať i vysoce vzdělaní protestanté úctu svou mu prokazovali.

Co kazatel byl on podivuhodným. *) Študím řečnictví se nikdy neoddal. Elegance (přílišná uhlazenost) daleka byla přednášek jeho; ze světských spisovatelů, jenž mluvu německou pěstovali, nečetl zajisté žádného. A přec dokázal se býti opravdu žákem toho, kterýž mluvil jako Ten, jenž moc má. Nikdy neslyšel jsem kazatele, jehožto slova k tomu, čehož jedině zapotřebí jest, tak mocně směřovala (jako u něho), odtud stalo se, že stejnou měrou hýbal mocně srdcem nejvyšš vzdělaných, jakož i sprostého lidu.

Že Bůh v srdci jeho oheň své lásky zapálil, jasně poznali všickni, kteří přítomni byli posvátným funkci, jež vykonával. Patrně to bylo obzvláště z pobožnosti, s jakouž konal oběť nového zákona. Ničehož neopomenul, aby uctění všeho klanění hodné Svátosti oltářní rozmoženo bylo. Nemýlím-li se, přiměl nejdůvěrnějšího přítele svého P. Hybla**) k tomu, aby „navštěvování nejsvětější Svátosti oltářní od sv. Alfonse Liguori“ do němčiny přeložil. Překlad ten byl jeho snahou nápotom v nesčíslných výtiscích ve Vídni a v Rakousku rozšířen,

a nalezá se až posud v přemnohých rukou.

Matku Boží ctil s největší vroucností, a všemožně se vynasnažoval aby Jí ode všech největší úcta prokazována byla. Mladý jeden muž vypravoval mi ještě za živobytí služebníka Páně, že jedenkrát v přítomnosti jeho nejblahoslavnější Pannu jednoduše Marii nazval, načež se ho služebník Páně tázal, mluvili snad o Marii Egyptské.***)

Modlitbu vykonával s takovou horlivostí, že od ní ani na svých cestách ulicemi města neopustil, ač neměl-li průvodčího, s nímž mu rozprávěti bylo. Mimo růženec modlíval se na cestě 33 otčenášů k uctění 33 let, po která Syn Boží co člověk mezi lidmi putoval. S obzvláštní pak modlil se vroucností, byl-li volán k nemocnému, jenž se zpíral hodným příjmutím sv. svátostí k poslednímu boji se připravit. Ostatně nelze pochybovati, že dle nařízení Apoštola bez přestání se modlil.

Po celý den trval v službě Boží, jsa výkony posvátnými a pracemi o spásu duší zaneprázdněn. Dvakrát v týdnu odebral se záhy z rána pěšky do kostela Arménů; od obydlí jeho velice vzdáleného, aby tam sv. zpověď slyšel. Na to navrátil se nazpět do kostela Uršulínského, jehož byl ředitelem, a uděloval zde svátost pokání, načež mši sv. sloužil. V tomtéž chrámu Páně kázával na každou neděli a svátek, a všemožně se staral, aby se tam služby Boží co nejpobožněji a slavně odbývaly. Duchovní správu Uršulínek, jejichž zpovědníkem byl, zastával s největší pilností a svědomitě. Zhusta býval k nemocným volán, a mnozí jej vyhledávali, aby u něho rady našli.

*) Mladý Pán de Rauscher zaznamenával sobě pro kázání ct. sl. Páně Hofbaura stručně hlavní jeho obsah.

**) P. Hybl byl s. ctih. sl. P. Hofbauerem prvním Redemtoristou mimo Itálii; a umřel ve Varšavě kde s P. Hofbauerem první koleji byli zarazili, dne 4. července 1807.

***) Ctih. služebník Páně netrpěl to, aby kdo Matku Boží jednoduše Marii jmenoval, chtěl aby k tomu nějaký čestný příznak přidán byl, n. p. blahoslavená Panna Maria, — Matka Boží, Panna Maria a. t. d.

Často navštěvoval chudé a dával jim almužny a spasitelná napomenutí. — Ani při stole sobě odpočinku nepopřál, neboť obklíčen býval chudými, mezi něž pokrmy rozdával, následuje příklad Páně, jenž nepřišel, aby dal sebe obsluhovati, ale aby sám sloužil.

Duch jeho od věcí zevnějších lehce k Bohu se povznášel, s nímž u svatém smýšlení vždycky spojen byl. Kde ale láska toho vyžadovala, i hned k lidem se navrátil. Já sám častěji viděl jsem jej, jak u prostřed mladých lidí, jimž z knihy ku vzdělání duševnímu předčítáno bývalo, s očima skoro zavřenýma sedával. Bez pochyby se duch jeho obíral věcmi božskými, chvilami však obrátil se přívětivě k nám a přerušil čtení moudrými poznámkami.

Lidoznalost jeho a obezřelost jevila se ve všech věcech, obzvláště ale v pozeňnaném úřadování ve svátosti pokání. Několika málo, však důraznými a spolu i jednoduchými slovy, udával, čeho stav svědomí zapotřebí měl. S velikou opatrností povznášel duše sobě svěřené vzhůru. Bouřlivou zanícenost ducha, kteráž zhusta s první horlivostí se spojuje, udržoval v mezích a žádal aby se Bohu sloužilo tiše a pokojně. Nikdy mne nenapomínal, abych se stavu světského odřekl, avšak učením a příkladem jeho povzbuzen, umínil jsem sobě u oltáře sloužiti Bohu. On mi to schvaloval. Že ale rodičové moji náramně se tomu protivili, tak že skoro denně velikých obtíží mi překonati bylo, nechtěl aby se něco dělo, co by přepjatou horlivostí býti se zdálo. Ano, radil mi, podrobiti se vůli rodičů, jak dalece svědomí to dovoluje a běh studií právnických, v nichž tehdež jsem se nacházel, úplně dokonati.

Že velmi málo pokrmů požíval, dosvědčují jednohlasně všickni, jenž přítomni byli stolu jeho. Tělesných obtíží si nevšímal a byl-li i nemocen, neučinil prvé pracím svým konce, až síly úplně ho opustily.

O jeho lásce k chudobě svědčil oděv a domácí jeho náčiní. City přirozené držel ustavičným sebezapíráním na uzdě a vládl nad nimi. Pokora jeho zářila ze slov, z jednání a z obličeje jeho. Když Kongregace nejvyššího Vykupitele v Rakousku přijata byla, pravil služebník Páně: „Nyní čeká na mne veliká čest, nyní bych rád umřel.“ — Tak mi bylo krátce po jeho smrti zděleno.

Ještě za jeho živobytí slyšel jsem vypravovati, že věci budoucí předzvídá a tajemství srdce proniká; bylo mi také praveno, že někdy předloženými sobě pokrmy takový počet lidí nasitil, pro něž aby postačili bez zázraku zhoła nedostatečnými byly. To platí alespoň za důkaz, že všeobecně za Svatého držán byl. —

O důkazech ctností, jež ctihodný tento muž skoro hned od dětinství svého podával, jakož o nesčíslných pracích apoštolských, kteréž vykonal prvé nežli jsem jej poznal, — z úst jeho nikdy ničehož jsem neslyšel. Neboť, že důkladně byl pokorným, zdržoval se co jen mu možná bylo, o sobě mluvit. I od jiných jsem se jiného nedozvěděl, mimo to, co již tištěno a mnohými svědky pod přísahou ztvrzeno jest. *)

Dokud ještě žil, měl jsem ho za muže svatého a dary Ducha sv. podivuhodně ozdobeného, a i nyní téhož jsem mínění, Bůh jej způsobem zvláštním vyvolil, aby nábožnost, zlobou času ve Vídni velice skleslou, opět oživil. Po

*) Odvolává se na knihu: Vindobonen. Beatificationis et Canonisationis Servi Dei Clementis Mariae Hofbauer etc. v Římě 1866, v níž sestavena jsou akta, výpovědi 58 svědků a jiná svědectví, o ctnostech, pracích, zázračných událostech a t. d. ctihodného služebníka Páně do podrobná, po ukončeném procesu úvodním (processus ordinarius); tištěna byla i druhá též tak veliká latinská kniha z procesu „apoštolského“, „Vindobonen a t. d. Positio super virtutibus. Romae 1873.“ — Časem zajisté na základě obšírných těchto akt vzdělán bude životopis etih. sl. P. Hofbauer-a.

jedenáct úplných roků, a sice posledních života svého kázal ve Vídni Krista Pána učením a mravným životem. Když (po vypuzení z Varšavy) do Vídně se byl navrátil, byl toliko Bohu znám, ale světlo jeho den co den jasněji svítilo před lidmi a konečně vydobyl sobě pokorný a chudičký tento muž i u světa vážnost a mocně dopomáhal k tomu srdce lidí vzhůru povznášeti.

Nad to i vším právem nazván jest druhým zakládatelem Kongregace nej-světějšího Vykupitele, neboť mimo domy v Neapolsku a Sicilii jsou všechny ostatní

koleje Redemtoristů dcerami domu Vídeňského, jehož zakládatelem on byl. *)

Jsou i věruhodné zprávy o zázračných uzdraveních, jež na přímlovu ctihodného služebníka Páně dosažena byla. Kýmby všemohoucí Bůh k oslavě věrného služebníka svého a celé katolické církve i jiné ještě zázraky k tomu připojil.

Totož jest, nač po zdravém rozvážení a při nejlepší vědomí se pamtují. Dotvrzují tím, že zpráva má ve všem s pravdou souhlasí. —

K tomu mi dopomáhejž Bůh.

Dáno ve Vídni dne 9. listopadu 1868.

Josef Othmar kardinal Rauscher
arcibiskup Vídeňský.

Svědectví tak znamenitého knížete církevního veliké zajisté jest ceny a významu. A když i mnozí jiní svědkové s výpovědmi kardinálovými souhlasili a je doplnili, nelze o dobrém výsledku porady Kongregace obřadů, dne 23. listopadu minulého roku před sv. Otcem odbývané pochybovati. Brzo oznámen bude dekret, jímž prohlášeno bude, že ctihodný služebník Páně Klement Maria Hofbauer Božské a hlavní ctnosti způsobem hrdinským (in gradu heroico) konal. Pak ale dvou zázraků ještě dokázáno býti musí, nežli k beatifikaci (blahořečení) se přikročí! Doufejmež že i to dokázano bude. Prosmež Boha, aby oslavil služebníka svého, — sami ale oslavujmež Boha, následující ctnosti ctihodného P. Hofbauera.

Divný stvor.

(V slov. nářečí.)

Tebe ku Tebe, Pane Bože můj,
Svoj rannia zora roztiera závoj;
Za ňou vychádza sluko z brány zlatej,
V tisícich žiarit' krásach ku pocte Tvej.

K Tebe ku Tebe priahne každá vec,
Víchor i oblak, orol i vrabec;
A čo ku Tebe na hor' nedoletá,
Zdola za Tebou kričí a klokotá.

*) Na Moravě jest klášter Redemtoristů u Litovle, od roku 1860, odkud každoročně mnohé sv. misie se odbývají; tak že ctihodný sl. P. P. Hofbauer v synech svých duchovních na spáso duší krajanů svých až posud pracuje. Bratrstva, Božského Srdce Páně; — nepoškvrněného Srdce bl. P. Marie a za dušičky, — tam zavedená, mnoho tisíc údů čítají; tak též i třetí řád sv. Františka, tam řízený, přes tisíc má údů. V Čechách jsou kláštery téhož řádu: V Praze u sv. Kajetána na Malé straně; na Svaté Hoře u Příbrami, proslulém to místě poutním, kamž do roka i sta tisíce poutníků přicházejí, a v Kacelířově (Ketzelsdorf) u Svitav.

A čo ni kričať, vzleťnúť ni vládze,
Aj to sa na zemi k Tebe plaze,
Aj ten brúčík Tebe bzučí na kríku,
Aj tá rybka Tebe plove v rybníku.

Len jedon nechce vzniesť sa ku Tebe;
Len on neupre zrak svoj na nebe;
Nepohneš ho prosbou ni hrozbou, ničím:
Ved' mrtvejší on jak listie na podzim.

Není to kameň, mrtvý není kov;
Nie lad, — lež pyšný to duch hriešnikov;
Ten sám jediný, čo nechce Ťa lúbit'! —
Milý mocný Bože, jak to môže byť? —

J. V. K.

Nebudeš se rouhati Bohu svému.

(Dle spisu Alb. Stolze.)

(Pokračování.)

Také jinak, náhlou a nenadálou smrtí, ochromením, nenadálým neštěstím a podobně, trestává Bůh častokrát již zde křivou přísahu.

Podobné tresty následují často také na řeči, kterými se drzost, nenávisť neb opovrhování náboženskými předměty pronáší.

V Porýní ve vesnici B. byla musika, při které se rozpuštělost provozovala. Když bylo 12 hodin (o půl noci), zvolal drzý chasník: „Hoši, teď bylo dvanáct hodin. Teď máme všickni svobodu a můžeme dělati co chceme. Pan Bůh šel již spát!“ — Sotva že to vyřekl, svalil se mrtev na zem; jeho mrtvola však zčernala jako kámen.

V neděli dne 19. července 1835 pod dlouho trvajícím suchu vysechly zponenáhla prameny a potoky, a mlýny stály. Tu

si sedl T. mlynář z L. v Rakousích, v neděli, místo toho, aby šel na modlení, na svůj vozeček a jel do G., v hospodě svých vrtochů zapít. Přijda tam, odvětil na otázku, jak se mu vede: „Špatně, nemohu mletí, Pánu Bohu voda došla.“ Asi za hodinu neb za dvě přitáhlo černé mračno, a tu napadlo mlynáři, že musí domů, aby svůj mlýn opatřil, kdyby snad voda náhle se přihrnula. Sotva byl však na polovici cesty, když začalo líti a voda zatopovala celé údolí. Průtrž mračen se spustil a voda unášela chlév, na kterém ještě domácí kohout seděl, a také kolébku, ve které dítě plakalo, bylo však zachráněno. Kdo byl hůř na tom, jako náš ubohý mlynář? Cestu po lukách v údolí nebyl by už našel, kdyby po obou stranách nebyly velké vrby vysázeny

bývaly. Voda převrhla vozeček a náš mlynář zachytil se šťastně vrbové haluze, které se také pevně držel, na které se houpal, tak že brzo do výšky vyletěl, brzo zase do vody se namácel, dle toho, jak prudké trhnutí větru přicházelo. Když voda brzo zase otekla, slezl s vrby a vlekl se celý promočen domů. Bezděčná koupel přitáhla mu těžkou nemoc, z které se s tíží pozdravil. A když mohl zase vycházeti, neopomíjeli čtveráci jej se tázati: „Mlynáři! má Pán Bůh ještě dost vody?“

R. 1872 byla ve Slezsku v okolí Vratislavském velká bouřka. Tu šel ve Vratislavi po ulici sv. Brigity zámečnický tovaryš a pravil k jednomu člověku: „Dnes Petr špatně měří.“ Sotva to dořekl, a hrom jej již také zabil.

Církevní prikázání přestoupiti jest pro katolíka hřích, jako když prikázání Boží se přestoupí. Neboť Spasitel řekl: „Co svázete na zemi, bude také v nebi svázáno.“ Avšak jest v tom rozdíl, zdali katolík církevní prikázání přestoupí z lidské křehkosti, k. p. ze strachu o obživu ve svátek pracuje, nebo z tělesné žádosti neb ostýchavosti před lidmi v hospodě maso jí —; aneb zda-li to činí, aby svou nenávist a své opovrhování cholí Kristovou, svou zpouřu proti církvi projevil. Kde se něco takového děje, dostavují se také nápadně často makavé tresty Boží; neboť Kristus miluje církev svou nade všechno na světě.

a) Roku 1866 v B. na Moravě byla večer před 3tí hodinou neděle adventní veselá společnost paníček a pánů pohromadě. O půl noci rozešli se po jídelních místnostech hovorem se při jídle bavíce. Po 1. hodině pokoušelo se několik párů adventu „šňupku“ dáti, jak se „Neue freie Presse“ Vídeňská vyjádřila. Prvé než se kdo nadál, seděl již někdo u piana a lákal k valčíku. Kterak tu bylo odolati? Již se vznášely páry po sále. Tu nenadále byl tanec přerušen: omdlenou vynášeli do vedlejšího pokoje. Plná účastenství očekávala společnost zprávu, jak se paníčka vynachází a uslyšela ji brzo přehroznou. Mladá sotva 22letá paníčka, která právě ještě před chvílkou s přátely

vesele žertovala a tanec započala, ležela již nebožka na smrtelné posteli! Byla to manželka redaktora V. novin, Arnošta z T. (jenž v krátké době po tom vysoké postavení v ministerstvu zevnějších záležitostí zaujímal).

b) Řemeslník, jenž větším dílem z denního platu pracoval, měl od jakživa zalíbení, z víry, dobrých mravů, církve a ze všeho, co svatého, drzé žerty si tropiti. Jeho rodinu zastihlo několik trudných těžkých pohrom, ale on nešel do sebe a neupustil od své nestoudnosti. Jednoho dne (bylo to v pátek) předloženo mu maso k jídlu. To mu zavadalo příležitost, z prikázání zdržlivosti drzým způsobem posměch si stropiti. Na to

dal kus vepřového masa do úst, spadl se židličky a zůstal na místě mrtev.

c) Roku 1865 na Veliký pátek seděla společnost Radstadťanů (v Štýrsku) v hospodě a pochutnávali si na předložených masitých pokrmech. Nejbližší příští na to pátek po velikonoci stál Radstadt v plameni a celé město až na několik a dvacet čísel vyhořelo tak, že agenti rozličných pojišťoven proti ohni

se vyjádřili, že něco takového ještě nikdy neviděli.

d) Hospodská v N. v Badensku, dcera brozného rouhače, který dříve bohat, do trestnice a v nemocnici v N. umřel, jidávala každou popelečnou středu ve své krčmě před hosty slaninu. Umřela r. 1865 na zevření žaludku hladem a byla na popeleční středu pochována.

Katolík jest vírou poučen, že ve svatých svátostech pokání a nejsvětější Svátosti oltářní největší milosti Boží uloženy jsou. Jim se posmívají aneb jimi opovrhovají, jest protož bezbožnost, jako kdyby podávaná milost dobrodinci k nohous se zahazovala, což božská velebnost nenechává bez potrestání.

1) V letech padesátých (1850—60) nešel soused v G. v Badensku ponejprv k velikonoční zpovědi a pravil druhou neděli po velikonoci ještě v hospodě: „Chtěli kněží, abych se zpovídal, ať přijdou ke mně, já za nimi běhati nebudu!“ V pondělí na to bylo mu trochu nanic, a v úterý onemocněl těžce, pročez na mnohé přimlouvání domácích dal v úterý v poledne kněze zavolat, aby se dal svatými svátostmi zaopatřiti. Kněz šel hned ve vší rychlosti k němu, nalezl jej však již mrtvého. On zemřel, když kněz právě do domu vstupoval.

2) Když jsem se, vypravuje jistý farář, do G. v Badensku za faráře dostal, býval jsem častěji v noci k jedné zchudlé paní volán, abych jí svatými svátostmi umírajících zaopatřil. Jí šlo pokaždé jen o nějakou tu almužnu; neboť druhého dne chodívala zase po svém zaměstnání. Jednou však žena ta skutečně onemocněla. Byl jsem volán ji zaopatřit. Já šel hned; když jsem však s nejsvětější Svátostí do světnice vstoupil, probořila se prkýnka v posteli pod ní, žena spadla a byla mrtva.

Kněz zosobňuje svým posvěcením a svou života úlohou náboženství křesťanské. Proto smýšlení a rozpoložení myslí, jaké člověk vzhledem náboženství má, bude se obzvláště ukazovati jeho vnitřním i zevnějším chováním naproti knězi; a kdo kněze pro jeho stav a roucho pohaňuje, ukazuje tím svou nenávist k náboženství. Avšak Kristus miluje kněze, jako biskup duchovní své diocese miluje. Proto jest to téměř přirozeno, že jízlivost a zlostnictví k duchovním správcům často trestána bývá, jako rouhavá slova a rouhavé skutky ostatního způsobu. Tím více to také platí o papeži a katolické církvi vůbec.

V H. u. D. ve Vorarlberku byl v padesáti letech (1850—1860) Exposita (nyní převor Trapistického kláštera v Bosnii) horlivým duchovním pastýřem. Jakož však horlivost vůbec mnohé lidi za nepřátely mívá, tak i on. Jeden sedlák

pravil k tomuto nábožnému, horlivému knězi: „Než takového zrzouna raději nechci žádného kněze o mé smrti míti!“ Jeho přání se vyplnilo. Když jednoho dne jeho domácí z kostela domů přišli, nalezli jej mrtvého v posteli.

V. B. ve Vorarlberku žil hodinář, jenž nepřátelským smýšlením k církvi špatně se vyznamenával. Když vojsko Piemontské Řím obsadilo, vyslovil v jednom dobrém domě svou radost nad tím, že sv. Otcí se tak špatně vede, řka: „Už je konečně hotov!“ Za čtvrt roku po tom byl on sám hotov, zahynul jako samovrah v jezeru.

Roku 1868 (po zrušení konkordátu od vlády) měli od církevních úřadů všechny spisy soudní manželství se týkající vydány býti úřadům civilním. Konsistoře biskupské a s nimi farní úřady se vyjádřily, že jen moci ustoupí, ale dobrovolně proti církevní povinnosti a církevnímu právu jednati nebudou. Velmi horlivým v pravidlování (Maßregelung, jak to zvali) duchovním ukazoval se obzvláště tehdejší okresní hejtman v K. v Čechách, baron J., vřelý přítel liberálů. Pravidlování počalo s lokálním v S. Z krátká dne 21. septembu 1868 obdržel tento kněz úřední obeslání (pozdání,) aby se k okresnímu hejtmanství v K. dostavil. Jelikož se zde vyjádřil, že proti nařízení

svého duchovního vyššího úřadu jednati nesmí a nebude, byl mu trest 10 zl. diktován s tím poznamenáním, setrvá-li ve svém zpěčování, že nejbližší příští pokuta 20 zl. pak 40 zl. atd. obnášeti bude. Přišlo to tak daleko, že ubohý týraný kněz své lokalie se vzdal, aby měl pokoj. Avšak za rok tentýž den toho samého měsíce, v tutou hodinu, kdy pravidlováný kněz před soudem byl stál, byl dotčený okresní hejtman sám k soudu pohnán, a sice k soudu Božímu prostředkem smrti. Umírající chtěl svaté svátosti přijmouti. Ale nebyl této milosti už účasten. Mezi tím, co kněz s velebnou svátostí ku příbytku nemocného šel, oddělila se již duše jeho od těla.

Děkan A. v L. v Nassovsku byl r. 1832—33 farářem v V. Na silnici potkal jej sedlák na vozíku jeda a potupně volal naň: „Pfaf, Pfaf!“ Farář pravil mu docela pokojně: „Hleď abys bez neštěstí domů přišel!“ Na prvním mostě splasil se kůň, převrhl vozík a sedlák zůstal mrtev ležeti.

Náboženského zločinu po předností každý katolík se dopouští, který milost přináležení ku katolické církvi odhazuje a se buď nějaké sekty přichytí (na nějakou stránku dá), aneb všestranné nevěře oddá. Takovým lidem platí obzvlášť slova Kristova: „Kdo neuvěří, bude zatracen!“ Pročež může se předpověditi, že Bůh někdy pravdu těchto slov již v životě tomto patrnou a makavou učiní. Zkušenost to potvrzuje.

V jedné nemocnici v Porýní, v níž milosrdné sestry nemocné obsluhovali byl jeden nemocný, stolař svého řemesla, jenž na vzdor všelikému přimlouvání nechtěl nikdy v modlení a ve službách Božích se zúčastniti, nébrž si jen z toho smíchy tropil. Když se smrt přibližovala nechtěl také svaté svátosti přijmouti. Sestry se modlily s velikou vroucností u jeho postele. Najednou pravil: „Už

jen přestaňte; vaše modlitba jest marná! Tu již stojí ten“ — ukázav při tom rukou na jedno místo — „který mne chce vzíti!“ Na to hned umřel.

Mnohý jenž od katolické víry odpadl a dal se na víru nekatolickou buď přemlouvání nebo k vůli nějakému časnému zisku neměl napotom pokoje, chodil jako zmámený — až konečně si násilně život vzal.

Události, kde přání v bujnosti nebo zlé vášni vyslovené, se vyplnilo, jsou tak nápadně časté, že tajemný zákon v tom stávati musí. Zdá se,

že ve vysloveném slově moc spočívá, jako ve vystřelené kouli, jejíž účinek také nemůže nížádnou lítostí už nazpět býti vzat. A sice platí to nejen o přání, přísaze, kletbě, kterou člověk sám nad sebou, nýbrž také kterou nad jinými vyřkne. Také v tomto ohledu asi vystříhal Spasitel před prázdným (unnütz, marným) slovem.

V jednom městě v Bavorsku jistý prohnaný hráč prohrával jednoho dne pořad při koulení kužilků. Konečně vsadil své poslední peníze s rouhavými slovy: „Jestli ještě jednou prohrám, ať mne pak čert vezme, když potom ještě jednou do kostela půjdu!“ On prohrál zase a následujícího dne se zbláznil.

Dne 31. uugustu 1872 měl jistý G. z N. v Porýni svatbu. Týž chasník měl dříve s jiným děvčetem známost a dítě. Toto zprzněné děvče předneslo své postavení a svou stížnost nové nevěstě, která se ho na to tázala; on pak odpověděl: „Když je to pravda, ať mne v den svatební čert vezme!“ -- Ten den svatební byl dotčeného dne. V noci k 12. hodině byl kněz k tomu člověku zavolán. On jest jako pomatený a jen

mluví: „Čert jde pro mne! On tu stojí! Já ho vidím!“ Od toho dne jest člověk ten pomaten, a mluví jen o svém zatracení. Musel býti dán do bláznice v S.

V Porýni v G. pochovával kaplan člověka, jenž byl jako zlolajce znám a říkával: „Hrom do tě bij!“ — Když šli o pohřbu s mrtvolou na hřbitov, začalo se nebe posud docela jasné mračiti. Bouřka se blížila vždy více, a když rážev v hrobě ležela, udeřil hrom do hrobu, tak že okolostojící hrůza pojala. Tak vypravoval očitý svědek.

Žvástavá žena, jmenem Z. v Bavorsku, měla zlomyslnou radost lidem bulíka na nos věšeti a zvyk, na potvrzení říkati: „Není-li to pravda, chci oslepnouti!“ Toto zlé přání skutečně se vyplnilo. Ona docela oslepla!

Případnosti zde z mnohých uvedené, mohou jedna každá o sobě považovaná, když mermocí chceme, také přirozeně vysvětlovány býti. Avšak celé nahromadění stejných hříchů se stejným výsledkem nedá se pro rozumného člověka frásí „náhoda“ odfouknouti. Vzduchová vrstva na sto kroků neukazuje našemu oku nížádnou barvu, aniž voda, na lodí do vědra nabraná, se zdá barvu míti. Ale vzduchové moře, když za jasné oblohy vzhůru pohledneme, objevuje se modré a světové moře jest zelené. Teprv větší množství ukazuje při mnohých věcech, smyslných i duchovních, barvu, jaká jim za základ slouží.

Rádo se namítá: „Tisíce jiných se také tak vyjádřili, klnuli a činili, jak se zde vypravuje, a předce se jim nic nestalo.“ To může býti. Avšak, odplata jest všeobecně a úplně teprv na onen svět objednána. „Po smrti přijde soud.“ V tomto životě posílá Bůh takové události snad často méně k vůli postíženým, jako k vůli jiným lidem, aby je polekal a jim výstrahu dal. Ve velikém celku osvědčují se slova velkého církevního učitele Tertuliana: „Deus patiens, quia aeternus.“ Bůh může čekati, neboť jest věčný.

K Srdci Ježíšovu.

Svatých ctností pramene,
Ty čisté Srdce Páně!
Mé srdce hříchy zkálené
Rač obmyt ve Své ráně.

Kdo k vývrhu Tě z vlažna ctí,
Znjě v jeho srdci vláhu,
A nového mu ducha vlij
A vřelou ducha záhu.

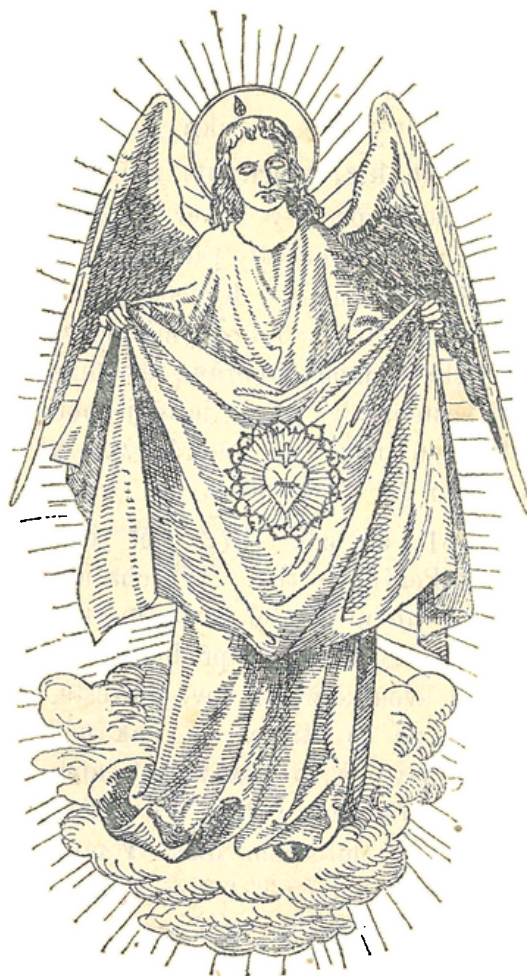
O Srdce tiché, pokorné,
K nám milosrdím játé,
Jak Ty's, dej srdce výborné,
Dej plamen lásky svaté.

Však kdyby srdce rozplálo
I láskou Serafína,
Přec líbilo by pramálo
Ctné Srdce Boha Syna.

Bych tedy, Božské Srdce, znal
Tě líbit dostatečně,
Dej nesmírný mi lásky pal,
Jímž Sebe kocháš věčně.

Tím, tímto lásky podpalem
Mé srdce ať se vznítí,
A nechať žárným návaem
Se v prach a popel zřítí.

Toť smrtí nejvýš blahostnou,
Tak láskou zemřít vřele!

Buď srdce žertvou milostnou
Jen Srdci Spasitele!

Ó Srdce mého Ježíše!
Kéž mru již z lásky k Tobě!
Bych zkochal Tě co nejspíše
Svým srdcem v nové zdobě.

Z lat. zverš. Xaver Dobroslav

(Zasláno IV).

Žákům a žákyním „Školy B. S. P.“

Nápadné Vám asi bude, co ten žák ve Škole naší neustále na nás dotírá. Mnohý mi snad řekne, s tou veřejnou pobožností, kterou míníš, za našich dob tak lehko to není. Nevěra jest příliš rozšířena; proto na pozoru jest se nám

vždy mít; jinak utržíme hodně výsměchů. Na pozoru se mít, nikdy neškodí; v tom vám přisvědčuji zcela, a bylo-li prvé nutno s strany katolíků mezi lidmi na pozoru býti, tím více za doby této; nejvíce však oproti té lidí vrstvě, již se

hlásí k modernímu náboženství či lépe beznáboženství: hlavně ale za tou příčinou, ježto jakékoli slabosti i nectnosti se křesťan, jmenovitě zbožný křesťan dopustí, ihned nábožnoství, církve sv., neb právě ta zbožnost toho vinny jsou. Tak nezřídka namítají pohoršení své ti farizeové, které liberaly zveme. — Avšak více na zřeteli míti zrádce tyto, nepřátely naše, chraň nás Bůh! Ohled bráti na ty neznabohy, obmeziti sebe ve svém náboženství; to by namanilo mnohé duši myšlenku, že si náboženství svého nevážíme nade vše, že se ostýcháme pro leckterou osobu vyznati své náhledy, že těch cizinců jen příliš šetříme. Mysli sobě, co mi do nich, já si hledím svého; a jestli jim opovrhnutím jich nepomohu, ústupem pak zajisté tím méně. Než možná, že mnohý se pozastaví nad tvým zasláním a snad ušklebkem ti odpoví? Neupírám toho: alebrž díím tolik, že se rovněž mají, předneseš-li velký zázrak buďsi Krista Pána, buďsi nejbláh. Rodičky Boží, buďsi kterého sv. Dědice vlasti naší; máme proto i v nejmenším méně si jich vážiti aneb méně hlásati je světu aneb sobě samým? Dáme-li jim tolik, půjdou v přepychu svém dále a sáhnou nám až na ty naše poklady, jež máme v Ostatcích svatých a světic Božích, jako snad mnohý již pozorovat mohl leckdys.

Oni arci kopají a vyhrabují velkým nákladem a velkou pílí pozůstalosti ze světa pohanského, jako v Tuskulanum vlašské země, a na blízku a j., a nesmí jim nikdo činit nějaké překážky; neboť prý na zvelebení věd a umění vše směřuje. Dobře; i my libujeme sobě ve vědách a nemáme co namítati, leda netrpí-li tím nám věc dražší, ano všeho dobra nejdražší, totiž sv. náboženství. Ale proč právě jim má kvést všeobecný zdar a neobmezenost, a nám nemá dovoleno býti nejsvětějším předmětem veřejně se obírat? Proč jim solí v očích

závod katolický, jenž jim nepřekáží naprosto? Aneb proč se vzpírají, pakli katolíci slavné muže chválí, velké skutky velebí, jako by to učinili oni z menších příčin, jako by ti časovníci nestavili památníky pro své velikány, jak by neměli i oni letopisů, v nichž si zaznamenávají skutky velké, neobyčejné, jež se nejen rozhlašují pokolení našemu, alebrž i zachovány mají býti na budoucí věky? Však my víme, jaká ta as bludička jim svítí, že jen v jejich zámech jim světla svítí, v našich pro tmu nevidí praničeho. Proto i v tom závodu našem ku počtě B. Srdce Páně nedejme se odstrašiti, nýbrž zmužile dál stoupejme, ano kdys i na vzdor jim cos oprávněni číňme, by ty hlavy hrdopysné jinak o nás smýšlet počaly.

Za tou právě příčinou poslyšte, co se dalo, byť i za hranicemi, to nic nevádí, totiž v Bavorsku; jsmeť my katolíci všichni, jedno pokolení Boží. V měsíci listopadu r. 1874 se to přihodilo.

V městě N. žil jistý muž, jenž k tak zvaným liberálům náležel. Proto v nejedné otázce života se více řídil podle nevěřících listků, z nichž si odpověď čerpal na pochybnosti, kdežto na učení církve sv. málo dbal. Zcela sice církvi sv. výhost nedal; za mnoho mu ale neplatila více. Než choť jeho, dobrá duše, dlouho modlívala se za muže svého, by se jeho mysl změnila, a co ona činívala, činily s ní ještě jiné osoby. I přihodilo se, že v nemalé výšce s hory vymknul se muž jednou s takým úrazem, že mu nikdo života déti nepřisliboval. Povolán byl lékař, než i on se vzdáliti již s nepořízenou obmýšlel. Na štěstí mu nezmizelo sebevědomí, tak že sv. svátostmi zaopatřen býti mohl. Ihned po přijetí jich stal se cele jiným; smíření s Bohem změnilo mu povahu v té míře, tak že všem jen o tom domlouval, co jej navštívili, by si dbali náboženství, pobožného života, jmenovitě víry sv.

sobě vážili a ji opatrně v srdci chovali. Kdože taký vede nyní rozhovor? Představte si takového člověka s řeči předěslými, s řeči potomními! Zajisté nemalá potěcha, velké obveselení pro manželku upřímnou a zbožnou, byť i málo měla naděje na uzdravení a vybavení z náručí smrti manžela a otce zanechavšího jí čtvero dítek. Duchovní pozdrava jeho byla jí nade vše.

Z farnosti Boršické.

(Pokračování.)

14. Po 2 roky pracoval jsem u Vídně. Slyše tam bohaprázdných řečí, spustl jsem docela; nemodlil jsem se, do kostela nechodil, sv. svátostí nepřijímal, v pátek jídal maso, v neděli pracoval a v pondělí slavil a jakoby zlý duch mne naváděl, páchal hřích na hřích a měl jsem úminek se zavraždit. Táblo mne cosi domů. Přijda domů, musil jsem do kostela a tam bylo shromáždění bratrstva Srdce Páně. Doma jsem se na to přeptal a slyšel, že kdo se dá zapsat, nezahyne; kdyby se i sám nemodlil, modlí se za něho miliony lidu. Dal jsem se zapsat, ale modlit se mi nechtělo. Šel jsem zase k Vídni a páchal hříchy staré. Ale neměl jsem již pokoje, často mi napadlo: S tobou Bůh neučiní zázraků, nepolepšíš-li se, zahyneš jak ostatní hříšníci. I šel jsem domů a vida, jak horlivě vykonávají všichni povinnosti milostivého léta, chodil jsem i já a modlil se při návštěvě kostela, aby mi láska Kristova pomohla. A nemodlil jsem se nadarmo. Vyzpovídal jsem se tak skroušeně, jako nikdy ještě a doufám, že když odpouští všem, mne kajícího hříšníka neodkopne, ale mi také milostivým bude.

15. B. J. děkuje za obrácení otce.

16. J. P. děkuje za šťastnou operaci.

17. A. B. děkuje za obdrženou práci a pomoc z bídy nejsvětší.

I povzbuzoval jsem ji, přše Otec duchovní té obce, opět nato ku B. Srdci P. utéci se v důvěře a o zdraví muže svého prositi, ač by nemalé pomoci bylo potřebí. S radostí poslechla a příbuzní s blížními pomáhali jí. A věz, i tu zpomoženo. Rány se hojí co nevidět čerstvo, sil přibývá nemocnému, tak že leckdy povstati může. Z upřímná srdce buďtež tisícere díky B. Srdci Páně!“

18. A. H. děkuje za uzdravení dcery od nemoci tělesné i duševní.

19. A. H. děkuje za obrácení manžela.

20. K. Z. Trpěla jsem veliké štípaní v hlavě. Co jsem vykonala 9denní pobožnost k Srdci Páně, „jak by uřel“, 5. pros. 1875.

21. K. H. děkuje za zahojení ruky;

22. rodina jedna za spomožení v jedné velmi důležité záležitosti duchovní a nenadanou pomoc v záležitostech peněžních.

23. M. P. děkuje za obrácení 2 osob úplně nevěřících a spustlých.

24. Byl jsem oddán v plné míře dvěma nepravostem a po 10 roků jsem se z nich ani nezpovídal a přistoupil-li jsem kdy sv. svátostem, přijal jsem je nehodně, svatokrádežně. Jednou jsem slyšel kázání: „Komu zlý duch zacpává ústa a zámek uzavřel, aby se nemohli nevyzpovídati, ať se jen modlí k Srdci Pána Ježíše a nepoškrvněné Panny Marie, toto milostivé léto že jistě se úplně a skroušeně vyzpovídá a pokoj a odpuštění nalezne,“ poslechl jsem, modlil jsem se každý den Otče náš a Zdravas Maria a ne nadarmo. Otevřely se mi oči, já poznal bídu a nebezpečný stav duše své — ty dvě nepravosti, kterých jsem nechtěl a nemohl opustiti, až do duše se mi zošklivěli, vyzpovídal se a pokání jsem uložené vykonal. Ach Bože! jak mi ulevilo. Ani bych nebyl uvěřil, jakých radostí poctí syn marno-

tratný, když ho otec nebeský tiskne k srdci svému. Srdce Kristovo raněné zranilo i srdce mé láskou; neznám nyní větší radosti, nežli býti dítětem božím a ctitelem božského Srdce Páně a Marie Panny. 15. pros. 1875.

E. S. Chci veřejné vzdáti díky za časté milosti, jichž jsem dosáhla v různých nesnázích a bídách. Před několika týdny byla jsem ve velké nouzi následkem nedostatku práce; neboť když není práce, nedostává se ani výživy. Přistěhovala se ke mně bída, z níž jsem nevěděla jak vyváznouti. I obrátila jsem se

k láskyplnému Srdci Páně a blah. Rodičce Boží, jak se v Lúrdu ctí; konala jsem 9denní pobožnost. A hle, již čtvrtý den nabídla se mně práce tak výnosná, že jsem mohla všechny své dřívější dluhy splatiti. Brzo stavily se mně v cestu nové nesnáze, které mě znepokojovaly; obrátila jsem se opět s plnou důvěrou, k Pánu Ježíši a jeho Rodičce a slíbila jsem to ve „Škole B. S. P.“ dát uveřejnit, dojdou-li vyslyšení. Nesnáze skutečně pominuly a jsem nyní spokojena. Za to budiž věčná sláva vzdána přelaskavému Srdci Páně a Bohorodičce. 14. listopad 1875.

Z Místka. (O úctě Bohorodičky Častochovské.) Úcta, kterouž veškeré kat. křesťanstvo Marii Panně prokazuje, jest tak stará, jako kat. církev sama. A není divu; vždyť život Bohorodičky v nejužším spojení jest se životem Spasitele, s dílem jeho vykoupení a tudíž i s církví katolickou. Ano můžeme směle říci, že úcta Marie Panny se za tlakoměr živé víry, náboženského života té které země považovati může. Již pak ale světoznámé jest ono přísloví: Polsko mariánské jež nejlepší svědectví vydává o věrnosti národa polského ku církvi katolické a jejímu učení. Proto také Polsko zvláštní úctou k Bohorodičce vyniká. Zázračný obraz P. Marie Častochovské jest národu polskému palladium, kolem něhož jak v dobách své slávy, moci a pokoje, tak v dobách krutého pronásledování a týrání se shromažďoval a dosud před ním své vzdechy a útrapy žaluje. Komu není známo o slavném polském králi Soběském, že pod praporem P. M. Častochovské skvělého vítězství nad svehpým Turkem u Vídně vydobyl, jakého kdy svět viděl, osvobodiv tak Rakousko od tureckého jařma, pod nímž naši bratři jihoslovanští dosud úpějí? Kdykoliv pak národ polský proti utisko-

vateli ruskému povstal, vždy bojoval za svou volnost a víru pod praporem mariánským. Roku 1863, když jsem v Těšíně študoval, měl jsem příležitost, fotografii takového praporu spatřiti, již vystěhovalí šlechtici polští ve zvláštní úctě měli. Za takých okolností není ovšem divu, pakli Častochov o poutích mariánských tisíci poutníků se jen hemží. Kdo v těch dobách Častochov nenavštívil, ten nemá pojmu o těch davech, které mariánský kostel tamnější vně i zevně obléhají. Tam můžeš spatřiti bohatého šlechtice vedle chudého venkovana v plátěné haleně, dámy v těžkém hedbáví z nejvznešenějších domů vedle prosté děvy —, any všechny na tvář svou padají, vzdávající čest královně nebes ale také Polsky. A tato úcta k P. M. Častochovské trvá dosud nejen v Polsku ale i ve Slezsku a na hranicích mor. slezských. Příčina toho leží v dějinách krajin těchto. Vždyť jest známo, že ke království polskému v jisté době náleželo i Slezsko a pomezí moravsko-slezské. Neboť zvlášť co se posledního týká, čítáno pobřeží Ostravice dlouhá léta ke Slezsku; dlouhá léta veden spor o hranice mezi panstvím vévodů Těšínských a biskupů olomouckých až

konečně rozřešen v ten smysl, že Frýdek náleží k Těšínsku a Místek k Moravě; řeka Ostravice od té doby dělí tedy nejen panství těšínské od hukvaldského, nýbrž i Moravu od Slezska vůbec. Jakkoliv tedy během času mnohé udály se změny, přece nevyhasla úcta k P. M. Častochovské, již Místek a okolí ze starodávných dob od Polsky zdělil. Kromě toho byliť to kněží, kteří z Polska do Místka přibyli úctu tuto k P. M. Častochovské udržovali a rozněcovali, jako u př. dominikán, Pavel Nolanský, který 7. prosince 1676 tam zemřel. Působení toto ve správě duchovní nezůstalo obmezeno jen na Místek, nýbrž osvědčilo se i v přifařených obcích až dosud býti účinným. Kdy fara místecká byla zřízena, nedá se již určit; tolik však s jistotou předpokládati můžeme, že založení její do doby před 16. stoletím padá. Tenkrát zasahoval ale objem farností místecké daleko za nynější jeho hranice, totiž až do Uher. Nyní náleží k farnosti místecké: Místek, Hodoňovice, Kunčice-Malé (Kunčičky), Lotrínkovice, založené r. 1712 olom. biskupem Karlem z Lotarinska, Koloredov, zal. olom. biskupem Anton. Bohdarem z Koloredo (1777—1811), Zelinkov (Zelinkovice), předměstí Bahno a Sviadňov, kde onen od r. 1711 pověstný loupežník Ondřej (Ondráš) Šebesta, nar. 13. listopadu 1680 v Janovicích, 34 let stár, v domě Ant. Horáka 1. dubna 1715 od svého nejvěrnějšího přítele Jiřího (Juráše) při tanci obuškem zabit a pak ve Frýdku rozčtvrtěn byl.

Mimo uvedené osady náležely k míst. farnosti ještě tyto obce: Frýdlant s Čeládnou, Ostravicí, Metylovicemi a Pstružím; Palkovice, Lubno a Pržno, z nichž Frýdlant 23. listopadu 1665 od Místka odloučen byv samostatnou farností s těmito osadami tvořil: Čeládnou, Ostravicí, Metylovicemi, Pstružím, Palkovicemi, Lubnem a Prznem.

R. 1777 bylo Lubno a Pržno od olom. diecése odloučeno a farnosti Borová v diecési vratislavské přiděleno. R. 1786 obdržela Čeládna svou samostatnou duchovní správu a r. 1851 i zvláštní faru. R. 1784 stala se Ostravice lokálkou, načež r. 1810 svou faru dostala. R. 1784 učiněny též Metylovice lokálkou a r. 1859 povýšeny na farnost, tak že nyní ku Frýdlantu jen Pstruží náleží. Podobně byly r. 1785 Palkovice co lokálka z Místka vyfařeny stavši se r. 1858 farností. — Beze stopy zmizely osady sem přináležící: Habrňovice, Heynrichsdorf, (Jindřichovice), Halbenkansdorf, Quittendorf, Svenser a Sververmsdorf. Uvážíme-li, že míst. kněží museli často duch. správu zastávat v Stařícké farn., máme pojem o rozsáhlém působení jejich. Tím ale dá se také vysvětliti ona úcta k P. Marii Častochovské, která od pradávných časů ve farnosti míst. se pěstovala a odtud i do pohraničních farností sobě proklestila dráhu. Proto není v celém tom okolí snad ani jednoho domu, v němž bychom nenalezli obrazu P. M. Častochovské. A až do nynějška panuje v Místku obyčej, že 2krát do roku průvody do Častochova putují; průvody ty bývají ovšem co rok menší, poněvadž lžiliberalism i zde své zastance má. Ale mezi ženskými třídami bohatší lze nalezt tak mnohou ještě věrou ctitelkyni Bohorodičky Častochovské. Proto stavěny v Místku a okolí až do nejnovější doby oltáře a kaple ke cti a chvále P. M. Častochovské. Takovou kapli měl n. př. Místek na bývalém hřbitově u kostela sv. Jakuba, která však r. 1786 byla prodána a obraz z ní do Trnávky zavlčen. Takovou kapli mají nyní i Hodoňovice. A jako zde, tak též postaven i v Místku před několika lety v kostele sv. Jana a Pavla v kapli sv. Innocencia za veliké slávy a návalu lidu veliký obraz P. M. Častochovské, jenž jistá nábožná žena zjeduala. Liberáli tehdy ovšem soptili

a posměchy své tropily; ty však již umlkly ale naplněná kaple ta vydává svědectví, že zakoupením krásného onoho obrazu vyhověno nejjemnějším citům katoliků místeckých. Kéž by nevyhasla úcta tato k Marii P. nikdy, pak vždy zbývá ještě naděje na obrození ducha náboženského, jaký v starodávných dobách v Místku panoval. Zajímavý v tom ohledu příklad nalezám v památné knize „cechu“ soukenického. R. 1741 v popeleční středu přepadly totiž 2000 Valachů Prusáky tenkrát ve Frýdku a okolí rozložené. Přepadnutím tímto byl nepřítel na nejvyšší podrážděn, který pak svou zlost na Místku si ochladil. Neboť obdržev posilu z Těšína, Skočova, Fryštátu

a Bohumína udeřil na Místek, rozprášíl císař. vojsko, vyplenil město a plen ten odvezl; pak zapálil 14 domů a 18 lidí zabil. Při té příležitosti bylo též několikrát střeleno do měšťana Ondřeje Půstky, aniž by tento usmrčen byl. Na to odvezli zraněného do vězení v Těšíně. Zde ve smrtelných úzkostech obrátil se O. Půstka vřelou modlitbou k P. M. Častochovské, kteráž ho také vyslyšela. Neboť nejen že vyzdravěl nýbrž dostal se i na svobodu. Když pak později tryznitelé jeho opět do Místka přišli, odměnil se jim za jejich surovost tím, že je náležitě uhostil, osvědčiv tak pravou křesť. mysl, která zlé odměňuje dobrým. —

Z Raketnice u Přerova. (O bratrstvu ss. Cyrilla a Methoda.) S radostí čítáváme vždy „Školu B. S. P.“, neb jsme přesvědčení, že jen spasení našich duší vyhledává. Odporujete a podporujete v ní všemožné bratrstva a spolky, abyste víru katol. v srdcích našich utvrdili a upevnili. Jak krásna jsou ta všeliká bratrstva, ty rozličné spolky! Bratrstva milujte, praví sv. Pavel. V bratrstvech modlí se člověk nejen za sebe ale i za druhé, dbá nejen prospěchu svého, ale i svého bližního. Jak krásné jest bratrstvo „apoštolátu modlitby, jež vše obětuje ke cti a chvále Boží“; jak vznešené jest ustavičného se-klanění nejsv. Svátosti oltářní, jak záslužno bratrstvo Srdce P. Ježíše a p. Marie za obrácení hříšníků; jak velebné bratrstvo, či dobročin „dětství Ježíšova“ pro vykupování odhozených pohanských dětí a t. d. Všechna bratrstva jsou důstojná a chvalitebná, jež „Škola“ odporučuje; ale na jedno a to pro nás Slovany veledůležité bratrstvo zdá se „Škola B. S.“ méně pamatovati; jest to totiž: „bratrstvo ss. apoštolů slovanských Cyrilla a Methoda za obrácení od církve odloučených našich bratří slovanských.“ Slovnutý † biskup Slomšek je založil, sv. Otec papež nynější je schválil a hojnými odpustky obdařil. A toto bratrstvo zdá se nám býti pro náš národ slovanský velice velmi důležité. Tisíc let již tomu jest, co náš ubohý slovanský národ,

sveden zrádnými svůdci, odchýlil se od středu pravdy, od katolické církve! Mnoho pohrom uvaleno za tento dlouhý čas na náš ubohý národ; mnoho ukruťtenství vytrpěti musel pod surovým Turkem, mnoho násilí snášeti musel pod neustupným Maďarem a všady a ve všem zůstal ve vzdělanosti a pokroku nazpět za jinými katolickými národy. Po tisíci letech snad předece nadešla doba, aby tento dobrý a věřící národ slovanský opět v jedno se spojil v církvi katol. a ke své pravé matce se navrátil. U Boha není nic nemožného, pravil archanděl Gabriel k Panně Marii. Ale Bůh chce býti prošen. „Začkoliv budete prositi, bude vám dáno; posud ale za nic jste neprosili“ — Milí čtenářové a zbožné čtenářky! Nevztahuje se tato výtka Spasitele našeho, že jsme posud neprosili, na nás ohledem našich slovanských odloučených bratří? — Prosili jsme, modlili jsme se hodně a často za obrácení jejich? — vstupovali jsme hodně a čteně do toho s vrchu uvedeného bratrstva? — Nechceme vás, milý Moravané a Češi, posuzovati, ale jak dalece naše zkušenost sahá, víme, že posud velmi málo se dělalo pro rozkvět a zdárné působení tohoto bratrstva. A pakliže my sami té myšlénky svaté se nechápeme, jakž to můžeme očekávati od národů cizích? Předce každý národ je sám sobě nejbližším. I sám Ježíš Kristus, ačkoliv nás všechny vroucně miloval, předce nejvíce horlil pro národ

židovský, z něhož podle těla posel, plakal nad ním, nad jeho záhubou, nad zkázou města Jeruzaléma. A my bychme měli zůstatí chladní, když náš národ slovanský, aspoň většina ho, úpí v bludné odchylnosti od samospasitelné církve; měli bychme zůstatí neteční, když bratří pokrevní matky Slavie, odvrátili se od druhé matky duševní, od církve katolické? — My se modlíme a sbírky konáme za pohany v Africe (bratrstvo nep. početí P. M. pro central. Afriku), my se modlíme a milodary skládáme za pohany v Asii, (bratrstvo dětství Ježíšova), my se modlíme a přispíváme za pohany v Americe (bratrstvo sv. Leopolda), my se modlíme a své krejčary zasíláme za obrácení protest. Němců (bratrstvo sv. Bonifáce), — a na naše pokrevné, rodné bratry bychme měli zapomenouti? Mohli bychom potom mluvití o lásce křesťanské, o lásce bratrské? — O politických a národních poměrech nechceme ani zde se zmiňovati, jaké výhody by z toho pro náš velký národ pocházeli, kdyby celé Rusko a Turecko staly se katolickými; vzájemnost bratrská by potom dodávala národu našemu duševní síly, že by celá Evropa žasnout musila. O tom jsme své mínění vyřkli obsírněji v „Hlasu.“ Zde jen chceme podotknouti, co se týká katol. církve.

Známo všeobecně, že lid slovanský, který k víře schismatické, čili jak náš lid říká, starověrné vlastně „rozkolné“ se přiznává, v Turecku zejména ale v Rusku jest velmi nábožný a své víře věrný, ne jako v krajinách kacířských, k. p. protestantských, kde lid od církve odpadlý, až na malé výminky skoro žádné víry nemá — známo dále, že schisma, rozkolnictví, se na mnoho neodchyluje od učení katol. církve, jako to k. p. u Lutheránů, Kalvinů a jiných, — známo že hlavní příčinou rozkolu u rozkolníků jest zapírání viditelné hlavy církve v osobě římského papeže, a to ne tak právě z vůle lidu ale z vůle vlády. A kdyby na př. dnes ruská vláda čili cár ruský řekl, jsem katolíkem a chci, aby poddaní mne následovali, jsme jisti, že za kratinký čas bude celá velká Rus katolickou; aniž rozkolníka netřeba obracetí, jako jiné kacíře, ale jen ku

katol. církve připojit, a ostatní sporné mínění lehce se opraví.

A jaký nesmírný prospěch by z toho měla církev katol., kdyby asi 50 milionů tohoto dobrého, věřícího slov. lidu připojeno bylo k ní; — jakou silnou podporu by našla sv. stolice římská na ruských katolických mocnářích; — jaký chvalný pokrok by činila pravá víra, kdyby v západní Evropě měla katolické Francouzsko a na východě pravověřící Rusko k ochraně své! —

My posíláme missionáře do Ameriky, Asie, Afriky, Australie; chvalitebná to věc, ale předce velmi obtížná a zdoluhavá; a ejhle tu v domě našem, v Evropě, nechaloby se tak lehko půl Evropy získati katolické církvi, jakým ale lehkým způsobem? Odpovídáme, že modlitbou. Jest-li modlitba spravedlivého proráží nebesa, jestli zvlášť modlitba společná, modlitba bratrská je komu tak milá, kterak bychme mohli pochybovati, že Bůh vyslyší naše lkání, pakli všichni Slované spojíme se v jeden celek a budeme volati k lásky plnému Srdci Ježíšovu, aby čas těžké zkoušky a trpkého navštívení slovanského národa ukrátiti a jej opět k dřívější jednotě s katol. církví přivéstí rácielo, na přímluvu ss. našich apoštolů Cyrilla a Methoda. A jestli naše společná modlitba bude mocná, tak jak pevně doufáme, ještě mocnější bude přímluva těchto našich apoštolů. Jestli Bůh žehnal jejich dílo za živobytí, že takřka půl Evropy ku Kristu přivedli, bude i teď požehnána jejich práce, bude vyslyšena jejich přímluva za nás. — A k tomu cíli určeno jest ono svrchu zmíněné bratrstvo. Co v Americe, Asii, Africe získáme jen zdoluhavě a obtížně, to samé můžeme zde získati lehko a v krátké době. Proto pokládáme toto bratrstvo za tak velice důležité. Ale bohužel, jako mnohé jiné krásné věci a podniky v našem národě ještě drímají, tak snad i tato ušlechtilá myšlenka nepronikla ještě všude a neproklestila si cestu, a darmo se ohlížíme, mimo onoho zakladatele, po velkých mužích, jenž by o rozšíření tohoto vznešeného úmyslu s vroncí horlivostí se starali. V neblahých našich poměrech bylo by snad dost, kdybychom toto započaté a na mnoze opuštěné dílo mohli přivéstí opět v živý proud, a kdyby

naši slovanští katolíci uchopili se všickni této vznešené myšlenky, do bratrstva sv. Cyrilla a Methoda vstupovali a za obrácení nesjednocených slovanských bratrů k Bohu se modlili.

Povinnosti bratrstva jsou velice lehké. Každý úd modlí se deně: Otče náš a Zdrávas s přídavkem: „Orodujte za nás svatí apoštolé slovanští Cyrille a Methode, abychom hodni učinění byli zaslíbení

Kristových.“ My u nás se to modlíváme v kostele po mši sv., aneb celé rodiny na hlas doma společně aneb kdykoliv jednotlivec má příležitost. — Kýžby milosrdné Srdce Ježíšovo se smilovalo nad národem naším slovanským a seslalo mu na přímluvu ss. Cyrilla a Methoda světlo pravé víry, abychom všichni údové toho velikého a mocného národa přivedeni byli ke skále Petrově, aby byli v jednom ovčinci, vedeni jedním pastýřem.

Dodatek redakce. Souhlasíme s úmyslem ct. p. dopisovatele který měl u psaní těch řádků, a přejeme z plna srdce, aby oživilo, vzkvetlo a hojného ovoce přineslo ono bratrstvo pro uvedení rozkolných našich slov. bratrů do lůna církve Kristovy, upozorňujeme ale své čtenáře zejména na první ročníky „Školy“ — ne právě k obhájení-se proti výtce, že „Škola“ méně si všímá bratrstva sv. C. a M. a rozkolných našich pokrevných, nýbrž pro bedlivější jich opakování -- , kde jsme při každé se-naskytnuté příležitosti, zejména v životopisu ss. našich patronů Cyrilla a Methoda, a vždy v měsíci červenci, neopomenuli poukazovat, objasňovat a důtklivě odporoučet mravní povinnost nás katol. Čechoslovánů naproti rozkolným ostatním Slovanům, kde jsme častěji v hlavním úmyslu pro celý měsíc doporučovali společným modlitbám rozkolné Slované a dosáhli toho, že ve všech časopisech apoštolátu modlitby tentýž hlavní úmysl se určil, a v denních úmyslech nalezneš po dnes vícekrát za měsíc tentýž úmysl modlitby a práci naší. Kdykoli jsme ale o té záležitosti, zejména o spolku ss. Cyrilla a Methoda ve „Škole“ mluvili, viděli jsme se býti pouhým hlasem na poušti, který ani žádné ozvěny nemá. Z celých Čech a z celé Moravy ni slechu ni dechu, co by odpovídalo našim prosbám, pobídkám a radám. I naklonili jsme se té myšlence, že pro ty snahy křesťanské vzájemnosti slovanské u nás není půda ještě dosti připravena, či že jest neblahými poměry doby naší až příliš zatvrdlá, a že k dosažení toho cíle třeba nám předně doma probuditi život opravdu křesťanský, který jediný jest kořenem nezištné, obětavé lásky. Proto odhodlali jsme se k vydávání „Zábavné bibliotéky“ a mnohých různých spisů, brožur a listů, obrazů a obrázků, k doporučení jiných spolků a bratrstev, což všechno nic jiného nechce, nežli obroditi vědomí, smýšlení a jednání křesťansko-katolické v našem národě, na jehož základě teprv můžeme očekávat trvalé působení pro sjednocení všeho slovanstva v církvi Kristově.

Snahy a tužby Slomška, Gagarina, Martinova a j. nezůstaly osamotnělymi, každým rokem roste počet opravdových, upřímných přátel spojení-se Ruska s církví pravou a oni vědí dobře o sobě a nepracují k tomu cíli jen ledabylo, bez rozvahy a nespokojují se pouhou modlitbou ani pouhými literárními pracemi, nýbrž oboje spojují a takto v pevné naději vyčkávají příznivější budoucnosti. Dvojí radosti způsobil nám tento dopis, z něhož nám se slibuje přírůstek aspoň horlivých apoštolů modlitby pro naše bratry a činíme se ochotny je, jak nám jen možno, vždy podporovat.

Z Pouchova u Hradce Králové. V naší farnosti ujal se také ode čtyř měsíců bratrstvo „maličkých“ sv. dětství a zdárně zkvétá. Za tu dobu odvedlo přes 11 zl. a opět značnou částku pohanským dítkám posílá. Po tu chvíli zapsáno mimo několik dospělých účastníků 178 údů a sice: 74 chlapi a 104 dívky. Ženské pohlaví převládá

počtem podobně jako ve sv. růženci. Do téhož zapsáno toliko 21 mužů z celé farnosti a 99 žen. Mužské pohlaví zdá se, že vzdaluje se pobožností, aby mu snad srdce příliš nezjemnělo! Buď jakkoliv; prozatím spokojujeme se, když aspoň „zbožné“ pohlaví chápe se růžence a libuje si ve sv. dětství. Toto pak že se i dítkám i matkám líbí, dokazuje

následující. Na den sv. tří Králů byla ohlášena první slavnost dětská. Ježíšek však jakoby byl chtěl na poprvé mírniti naši velikou nedočkavost, aneb aby snad zkusil horlivost a sílu svých pozemských bratříček a sestríček: dopustil právě na ten den větrům a sněhu co nejmocněji váti. Na mnohých místech byly v kraji tomto neobyčejné závěje. Nicméně ani nepohoda ani nebezpečí nastuzení nezaleklo maličkých. Kterých rodiče mají povozy, přivázeli je sbírajíce i cestou malé poutníky. I sešlo se všech do 100. Ti přišedše o 10. h. r. do chrámu P. a pozdravivše nejsv. Sv. O. zapěli několik veršů vánoční písně: „Nesem vám noviny.“ Po krátké pak promluvě řiditele bratrstva objevil se na novém oltáři sv. Jana Nep. umístěný ale posud zakrytý Ježíšek. Ze všech úst zaznělo jednotejné ah! Tu jste měli hleděti na ty hlavičky, kterak se natahují, aby na nové Jezulátko viděli. Stojí ve skleněné skříni v červených sametových šatečkách obklopený bílým liliem, za hlavičkou krásné J-H-S. Ručky poněkud má rozpjaté, jako by natahovalo po dítkách; v jedné drží věneček, druhou zase žehnajíc. Chcete zvědět od koko, máme toho Ježíška? Ct. sestra M. Goleta Sl. z řádu sv. Alžběty v Praze na přimluvu — ačkoliv zde zcela neznámá — ochotně jej darovala pro vždycky sv. dětství na Pouchově. Ano i vkusných obrázků dostatečně s jinými sestrami a t. d. poslala, aby byly dítkám o slavnosti rozdány. Za všecko to, aby P. Bůh jim odplatil, jsme se modlili před Ježíškem. A když jsme se pomodlili, přednášela jedna dívka prosbu za požehnání, načež místní dp. farář slavnostní žehnání vykonal. Po tom šli dítky od nejmenšího až do největšího ofěrou s rozžatou svíčí kolem oltáře skládajíce jako sv. tři Králové dárky k nohou Ježíškovým.

Následovala mše sv. Druhá část slavnosti odložena pro nečas na odpoledne následující neděle. Avšak ani tehdyž nebylo lépe a předce přišlo přes 100 dítek, aby dostali obrázek. Napřed ale modlili jsme se z ročenky litanie a přijali požehnání nejsv. Svátosti. Pak vylosovali tři křestní jména: Josef, Anna, František Xav. pro tři pohanské

dítka, které budou koupeny za tyto naše peníze: za offěru 4 zl. 40 kr., dar účastníků ze Slez. předměstí 3 zl. a nynější sbírku měsíční 9 zl. r. č., kterážto vůle aby vyplněna byla klademe Vám p. redaktore na srdce. Na to přednesla opět jiná dívka Ježíškovi na dobrou noc „Ukolébavku“ a rozdávány obrázky. Nejprve třem, jenž přispívali slovem a skutkem, a třinácti, kteříž více přinášeli měsíčně, než byli povinni; pak řadou všem ostatním. Tím ukončena první slavnost.

Dej Bůh, aby o druhé slavnosti určené na měsíc květen, zářila ještě dokonalejší radost na tvářích dítek i matek, než tentokráte a aby vždy více zrůstal počet údů sv. dětství ve farnosti Pouchovské. —

Milodary zaslali: Dítka farností Kuřimské 10 zl., eth. Uršulinky v Kutné Hoře 4 zl., vlp. J. Vysloužil, far. v Stramberku 2 zl. 64 kr., vlp. P. Hercog, kpl. v Plzni 5 zl., vlp. Hánl, koop. v Jevíčku 5 zl. 10 kr., p. Gundl z Lipníka 4 zl. 40 kr., dítka Osecké, Veselické a Radvanské 10 zl., Marie Zedníková z Veselíčka 40 kr., vlp. Fr. Bezloja, kpl. v Dřevohosticích 1 zl.; vlp. Roger Polesný v Uh. Hradišti 20 zl., vlp. Trnka, far. v Horní Kounici 3 zl., p. Hlava, cukrář v Ivančicích 40 kr., vlp. Ond. Látal, kpl. v Val. Kloboukách 2 zl., vlp. Kaz. Raška v Opavě, za dítka školy Otické 17 zl. 10 kr., vlp. Hejtmánek, kpl. v Bystrém 3 zl. 60 kr., vlp. Šymon Václav, učit. v Mčeli 2 zl., vlp. Ferd. Harna, koop. v Holici 5 zl., vlp. Dom. Deutsch, far. v Roketnici 3 zl., vlp. J. Oudok, kpl. v Bavorově 15 zl., p. J. Ryba v Opavě 50 kr., Berta Šílená z Lipníka 40 kr., děv. z Oseku: Neumanova, Stanclova, Bubeníčkova 89 kr., Hanzlíková z Veselíčka 30 kr., z Pouchova dítka 4 zl. 40 kr., účastníci na Slez. předměstí 3 zl. a měsíční sb. 9 zl.

Vesmés jest pozorovat, že spolek sv. dětství vždy více obliby nachází jak u dítek tak u rodičů a blahodárný jeho účinek na pilnost a mravnost dítek všude se jeví. Mnoho potěšených zpráv o tom již nás došlo, které ale nyní pro obmezenost místa neuveřejňujeme.

Redakce.

V měsíci únoru

modleme se

za osvěžení ducha křesťanského mezi dělníky.

„Pozdvihnite hlav svých, neboť přibližuje se spasení vaše,“ přivolává nám Kristus Pán, který nám je chystá. Uprostřed revoluce, která zespod vře ve všech státech světa, upravuje láska Ježíšova prostředky ku znovuzřízení křesťanské společnosti. Ne nadarmo volá tolik tisíc opravdových služebníků Páně: „Přijď království Tvé, buď vůle Tvá, jako v nebi tak i na zemi!“ a Hospodin hledá své apoštoly a když schopné nalezne sprostředkovatele své lásky, nebude vzdálena Jeho říše míru a pokoje.

Naši moravští a i ostatní katol. poslanci na říšské radě poukazovali důtklivě na bídu, která hrozně řádí v lidu, zejména v dělnictvu, a že jest to zárodek všech převratů, kterých konce nikdo nemůže předvídat. Již staří Řekové a Římané tvrdili, že historie, dějiny minulých věcí že jsou nejlepší učitelkou přítomnosti; avšak zároveň pravda svatosvatá jesti, že není žádné hlouposti na světě, která by od lidí nebyla opakována. Právě tak se to má i s hroznou revolucí francouzskou, ve které všechny pořádky z kořene byly vyvráceny a to nejnesmyslnější za právo bylo postaveno, a která vzdor své děsnosti nalezla následovnici v Pařížské koruně a jejíž začátky podobají se nynějším poměrům.

Charakter naší doby jen málo slovy dobře se dá naznačit: jesti to usilovné vypuzení Krista Pána z umění, z rodiny, ze zákonodárství, z politiky. Co jest ale umění bez Krista? Tolik co nebe, z někož Bůh se vzdálil. A třída pracovní, která svým postavením odkázána jest jen na útrapy a bídy a lopocením se pro majitele továrny, kde asi se octne, když i poslední útěchu náboženství jí vezmeš? Dříve aspoň mluvili bohatci, že katol. náboženství jest dobré pro třídu pracující, — rozmýšleli dobře, rozumný pud vedl je k tomu. Nyní ale ani té obezřetnosti není více šetřeno a četnými novinami, hlásajícími neznabožství, nedá se více ani zadržeti duch nevěry, který třídy majetné úplně již byl pohltil. Hrozivé jiskry, ovšem šťastně udoutnané, které se v posledních letech objevily v Brně a v jiných průmyslných městech, naznačují ne nejasně cíl oněch snah neznabožských, které nejprve mají vybuchnout v kruzích chudých dělníků, kteří nemají ničeho ztratiti ze všakého převratu.

Než láskyplný Ježíš jest i tu přítomen, aby jen žehnal a ač nezaslouženým udělil míru a pokoje. On vdechnul dělníkům přesvědčení jejich křesťanské důstojnosti, které je výše staví nad všelike zavilé, nerozumné pobídky bohatců. Schůze jejich v mnohých městech ve Francii jsou toho důkazem, radostný to zjev, že nedá Bůh nevinně svedené oběti padnout do drápů nevěry, ale že je světlem pravé víry chce přivést k pokoji a, přičinili-li se, i blahobytu vezdejšímu.

Ty úkazy lepšího smýšlení dělnictva jsou ale bylinky jen útlé, potřebují ošetřování a přede vším nebeské rosy, milosti Boží. Nebudme nemilosrdní, prosme za ně a spojme veškeré své tužby a práce s láskyplným Srdcem Páně v jejich prospěch, aby ten duch křesťanský ve třídě pracující se ujal úplně, pevných kořenů nabyt a z něho i našim vlastem jednou utěšeného ovoce se dostalo.

Úmysl modliteb na měsíc Únor:

Wšemohoucí wěčný Bože! obětují Tobě wšecky své dobré skutky o modlitbách ve spojení s Ježíšem Kristem a wšemi zbožnými a swatými dušemi w nebi i na zemi za wšecko to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Srdci přeje, obzvláštně za dělnictwo a dnes:

Den **ke cti**

Obzvlášť

1. Sw. Ignáce, b. m.: za trpělivost a lásku ku křesťi; za 6 nemocných; za odvrácení hříchů.
2. **Očištwání P. M.:** za dar žití a lačenost po spravedlnosti; za obrácení 8 hříšníků; za + matku; za usmíření nepřátel; za těžce nemocného kněze; za rodiče nepřijavší sw. swátosti w milostivém létě; za swornost a lásku manželskou.
3. Sw. Blažeje, b. m.: za milost obdržení; za syna, jenž rodiče chtěl zavraždit; za rozkolnky.
4. Sw. Weroniky, p.: za posvěcení robin; za syna marnotratného; za misie; za nemoc. osobu.
5. Sw. Hátý, p. m.: za dar opowrhování swětem; za stálejší zdraví; za + rodiče a přátele; za jinocha u vojíka; za osmícení ducha; za časné zaopatření wicero sirotků.
6. Sw. Doroty, p. m.: za stálost w mře; za lásku k nepřítelům; za wytrwalost w práci.
7. Sw. Romualda, ř.: za řádný přístě; za bratra odcizeného církwí a wlasti.
8. Sw. Jana z M., ř.: za řádný duch. rozjímaní; za swornost w 3 rodinách; za 2 sestry nepřítelky; za nemocnou; za zdraví 3 bratří + rodičů; za horlitele apoštolátu.
9. Sw. Apolonie, p. m.: za poutníky do Jerusalema; za bratra a sestru; za 2 manžele.
10. Sw. Scholastiky, p.: za milost dobře mluwiti o božských věcích; za nemocného otce.
11. Sw. Eufrosiny, p. m.: za srdnatost a obětawost křesť.; za rozkolnky; za osmícení ducha.
12. Sw. Eulalie, p. m.: za dar moudrosti a opatrnosti; za nemocného otce; za dar Ducha sw.; za dar stálosti bohoslowce; za milost poznání wůle B. w jisté věci.
13. Sw. Kateřiny R., p.: za duchowenstwo farnt; za jistou milost; za obrácení hříšných.
14. Sw. Walentina, ř. m.: za řebitele seminářů a nowiciátů; za spolek sw. dětstw.
15. Sw. Justina, b. m.: za dar modlitby; za pomoc w důležité věci; za 5 sirotků.
16. Sw. Juliany, p. m.: za kazatele; za poznání wůle B.; za stálost w dobrém.
17. Sw. Simeona, b. m.: za milost zřeknouti se pro Boha wšech ohledů na lidi; za posilu w útrapách; za rozřešení neborozumění přátel; za přemožení náruživosti.
18. Sw. Helladia, b. m.: za rádce wladařů; za pomoc w manželskwi, mnoho let nesworném.
19. Sw. Konrada, poust.: za řádný pohostinné; za odvrácení pohoršení a zlé přitěžitosti.
20. Sw. Eucharie, b.: za wychowatele mládeže; za šťastnou wolbu učitele; za + otce.
21. Sw. Eleonory, p.: za řádky dobrých kněží; za mir a pokoj w robině; za manželku mnoho sužowanou; za smír 2 duchowních; za odstranění diwokého manželstw.
22. Sw. Petra sbílení w Antioch.: za naše představené; za odvrácení úzkostliwosti.
23. Sw. Petra Dam., b.: za horliwost w dobrém; za wyléčení hříšné naryklosti.
24. Umučení Páně: za milost, častěji se upomenouti na umučení P.; za docílení jisté chrámové oprawy; za rodiče, nepřijavší sw. swátosti w milostivém létě.
25. Sw. Matouše, apst.: za dar wěrnosti w našem powolání; za towarystwo Ježíšowo.
26. Sw. Walburgy, p.: za horliwost pro chrám P.; za dar sebezapření a obrácení stařenky.
27. Sw. Leandra, b.: za obnovu ducha křesť.; za kněze a spolky jim zřícené; za osoby pohrdající sw. swátostmi; za pronásledowané biskupy; za přemožení náruživosti.
28. Sw. Juliana, b.: prospěch dobrodinců za mrtvé; za pomoc w rodinných nesnázích.
29. Sw. Romana op.: za spisowatele, zasláwající sw. mtru; za wšechny w Pánu zesnulé spoluoudy kat. bratrstew; za robiny herceg. uprchlíků a za hojnější milobary pro ně.

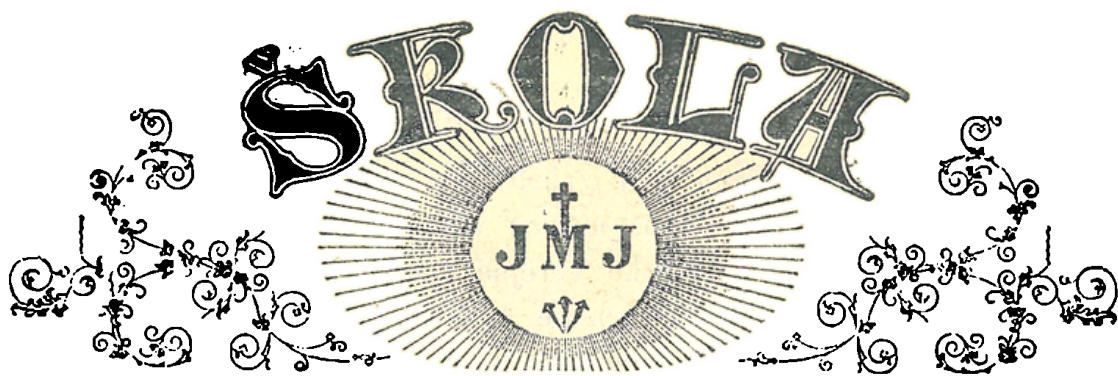
M o d l i t b a.

Božské Srdce Ježíše! sřze neposřtwenné Srdce Marie Panny obětují Tobě wšecky modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se wšemi úmysly; we kterých se uštwicně na oltáři obětuješ. — Obzvlášť je obětují za ony welikomyšlné křesťany, kteří pracují, abyš opět k Tobě přiwedl wšechny ty, jež pobloudily a swedení byli učentm žiwým. O Ježíši! rozplamen wždy wice řdce těch apoštolů lásky Twého Srdce, a učin, aby pro jistější wítězstwí se spojili wšichni pod korouhví Twého apoštolátu. Amen.

Pane Ježíši, zařřiž ochranou swého Božského Srdce našeho sw. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církw, řši Rařouřtou a wlast naši řesř-morawřtou!

O přesřadké Srdce Panny Marie, buďž mou spásou!

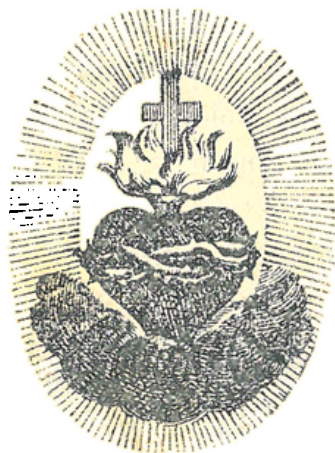
Swatý Michale archanděli, swatí Cyrile a Methode, orodujte za nás!

Božského Srdce Páně.

Ročník X. Březen. Číslo 3.

SVětICE Boží, Anežko Přemyslovno, oroduj za svatého
otce Pia kříž s kříže Věrně nesoucího!

U obrazu Božského Srdce Páně!

U obrazu stál jsem ondy
Lásky moje zražené,
Pána zřel jsem srdce žhoucí,
Kolem moře plamenné.
Myslím: -hodnot', pane z lásky
Jenž za nás se's v oběť dal,
Bys na trůnu skvělém srdcí
Vévodil co lásky král!
A tu zřím hned z plamu středu
Zdvíhat se cos výš a výš —
Vine se to z jasna ohně
Trním ovinutý kříž!

Dím: v jasnosti slávy, pane,
Proč to smutku znamení?
A proč čisté tvé radosti
Kruté toto kalení?
„Synu, srdce z plamu jasných
Nech ten kříž u výš se pnout,
I koruny ostré trní
Kolem kříže se vinout.
Důkazem ti to buď věčně
Co má láska ztrpěla,
Než nevinu skvělým rouchem
Tebe zase oděla!

E V.

Časové úvahy o bl. Janu Sarkandru a bl. Anežce České.

Letošní měsíc březen jest zajisté pro celý národ československý pamětihodný. Druhého dne téhož měsíce vzdávati se bude ponejprv na základě výroku sv. Stolice apoštolské veřejná úcta církevní bl. Anežce České, která se v Praze z ušlechtilého kmene královských Přemyslovců narodila, a tamtéž v klášteře „chudých panenek“ svůj svatý život dokončila. Mimo to jest den 17tý téhož měsíce března zasvěcen v Čechách, na Moravě a ve Slezsku úctě bl. Jana Sarkandra mučeníka, který r. 1860 výrokem sv. Stolice apoštolské za blahoslaveného byl prohlášen. V letošním měsíci březnu budeme tedy my Čechoslované veřejnou úctu církevní vzdávati dvěma blahoslaveným, kteří z našeho národu pošli, a které náměstek Kristův na zemi, neomylným výrokem svým, v krátkém čase za sebou za vyvolence Boží, za dědice slávy nebeské před celou církví katolickou uznal a prohlásil.

Událost tato zaslужuje zajisté, aby ji každý Čechoslován bedlivě uvážil. Národ náš stojí již několik let v tuhém boji politickém. Bojuje o práva svá od otců zděděná a o svou vlastní jsoucnost. Bojuje proti rozličným nepřátelům svým, kterýchž velká část také spolu proti církvi katolické neustále brojí. A právě když tento tuhý boj počínal, v té právě době objevila se na církevní obloze naší Moravy nová, stkvělá hvězda, bl. totiž kněz a mučovník Jan Sarkander. A nyní opět, po čtrnácti letech, vzešla nad Čechami druhá, přesvětlá dennice, bl. Anežka Česká. Není-li to zvláštní řízení Boží? Kdo z nás katolíků věřících, že Prozřetelnost Božská všechno ve světě řídí a spravuje, chtěl by to popírati? Ale proč asi se to právě za našich dnů stalo, že řízením Božím v krátkém čase dvěma blahoslaveným z našeho národu veřejná úcta církevní přiřknuta byla?

Dějepis každého národa jest učitelem života, a v něm objasňuje a odhaluje Prozřetelnost Božská cesty a záměry své, jinak nevystižitelné a ne-

zpytatelné. Nuže, dějepis církevní a světský národa našeho vypravuje takto:

Bl. Jan Sarkander stal se r. 1620 slavným mučovníkem za víru katolickou. Mučitelové jeho nebyli vyznávající víry katolické, ač z národa našeho byli pošli. V Čechách a na Moravě zuřila tenkrát tak zvaná

tridcetiletá válka. V krutém boji tomto povstal Čechoslovan proti Čechoslovanu, bratři vlastní brojili proti své krvi. Věc přední a hlavní o kterou se zápasilo, záležela v tom, mají-li Čechové, Moravané a Slezané zůstatí věrni víře katolické, kterouž nám sv. Cyril a Metod hlásali, a za kterou sv. Václav krev svou vycedil, aneb mají-li se státi nekatolíky a vyznávatí víru novou, kteréž otcové naši a svatí dědicové a ochrancové národa českoslovanského ani neznali. Nepřátelé církve katolické, nepřátelé Sarkandrovi byli toho domnění, že jistě zvítězí, a že víry katolické nebude více v národě našem. Avšak jinou cestou kráčela Prozřetelnost Božská, a jiných záměrů měl Hospodin slitovník s ubohým národem naším.

Ó kde by byl asi nyní národ náš českoslovanský, kdyby nepřátelé bl. Jana Sarkandra byli tenkrát zvítězili! Víra katolická byla by nyní již dávno u nás zapuzena novověkými báchorkami pantheistickými, neb smýšleninami materialistickými aneb úplnou nevěrou a pověrou: ale i hlahol český, jazyk svatováclavský nezazníval by více po úředné Moravě a po žirné vlasti české!

Slavná smrt mučnická bl. Sarkandra na jaře r. 1620 stojí takřka na rozhraní dvou cest, z kterých jedna ku zábubě víry katolické v národě našem, a spolu také ku záhubě národa samého vedla. Druhá cesta rozhraní toho, na kterouž sama Prozřetelnost Božská v jesení téhož r. 1620 bitvou Bělohorskou národ náš uvedla, byla sice cesta dlouhého utrpení a ponížení, ale na cestě této oživila opět víra katolická, víra slavných otců našich v srdci a v mysli národa našeho, a zachránila jej před hroící záhubou. Po dlouhé, trapné chorobě, nabyt konečně národ náš a sice především péčí mateřskou kněžstva katolického opět tolik zdravotní síly, že nyní s to jest, svá zděděná práva a svou jsoucnost na poli politickém mužně hájiti.

Smrt mučnická bl. Sarkandra stojí tedy na rozhraní dotčených dvou cest. „Drahocenná jest před očima Hospodinovými smrt svatých jeho“ pravil již Žalmista Páně (Žalm 115, 45). Smrtí mučnickou bl. Sarkandra ztvrzena byla poznovu stará pravda, kterouž Tertullian hlásal, že totiž krev mučnická jest semeno křesťanů. Nevinná, svatá krev bl. Sarkandra zúrodnila zemi Moravskou a Českou, krvavá obět mučnická ukojila zajisté spravedlivý hněv Boží, víra katolická, víra sv. Cyrilla a Methoděje zvítězila opět zvláštním řízením Božím, v celém národu našem, a s vírou katolickou byl i národ náš a jazyk náš svatováclavský zachráněn.

Jakého pokynutí a naučení můžeme si tedy z toho vybrati, že řízením Prozřetelnosti Božské tentýž mučník právě v té době za blahoslavence prohlášen byl, když národ náš po dlouhé chorobě opět svá dědičná práva a svou jsoucnost neohroženě proti všelikým útokům hájiti počínal? — Tuším, že nám Čechoslovanům Prozřetelnost Božská oslavou veřejnou bl. Jana Sarkandra hluboce v paměť vštípití chtěla tuto pravdu, vtírající se nám i na

více jiných místech dějepisu našeho: S úpadkem víry katolické mezi Čechoslovany padá a klesá vždy sám národ českoslovanský a veškerý blahobyt jeho: ale s vývojem víry katolické množí se a roste moc, sláva a blahobyt národa našeho.

Věru, my Čechoslované můžeme a máme také z celého srdce svého podepsati výrok apoštola Páně o víře katolické řkoucí: „Tot jest vítězství, kteréž přemáhá svět, víra naše.“ (1. Jan 5, 4).

Na tuto pravdu upamatujeme se tedy často v budoucím měsíci březnu, ve kterémž se svátek bl. Jana Sarkandra svěťí, a prosme bl. Jana, jakož i všechny ostatní sv. ochrance naše, aby Hospodin na jejich přimluvu a orodování živou víru katolickou v našem národu a jmenovitě v srdci všech mužů našich, kteří na poli politickém za náš národ pracují, oživiti, rozmnožiti a upevniti ráčil.

A když nyní bedlivěji uvážíme, že řízením Božím loni opět bl. Anežka Česká výrokem sv. Stolice apoštolské za blahoslavenou vyhlášena byla, jakého asi naučení pro náš národ z této události nabudeme?

V životě bl. Anežky se dočítáme, že ji Bůh třikráte českému národu zachoval. Třikráte byla řádně zahraničným mocnářům zasnoubena, dvakráte byla za toutéž příčinou z vlasti naší vzdálena, ale vždy to Bůh tak řídil, že se opět do Čech navrátila, a že konečně v Praze panenství své v nejtěžším životě řeholním Hospodinu zasvětili mohla. Zřejmě z toho vysvitá, že v tom byla vůle Boží, aby bl. Anežka život svůj svatý v Čechách strávila, a svými ctnostmi a svou svatostí národu našemu příkladem a vzorem křesťanské dokonalosti byla. Pročež také my Čechoslované ctnosti její zvláště uvažovati, a ji pilně, seč s pomocí Boží jsme, následovati máme.

Její hluboká pokora, její vroucí láska k chudobě, její andělská nevinnost, její moudrost a opatrnost vzbudily všeobecného obdivu a úžasnutí nejen v Čechách, ale i daleko široko po světě. Sama sv. Klara, souvěká byvši s bl. Anežkou, jásala radostí nad svatostí Anežčininou, a papež Řehoř IX. postavil ji za vzor svatosti a dokonalosti královně Kastilské Beatrici.

Živá víra katolická, kterouž bl. Anežka celý svůj život spravovala, nesla ji též k tomu, že zvláštní úctou a láskou ku sv. Stoliči apoštolské zahořela, což vždy jednou z nejjistějších známek pravého ducha katolického bylo a zůstane. Umírajíc v klášteře svém v Praze na Františku doporučovala mimo jiné ctnosti se zvláštním důrazem chudým sestrám svým řeholním, aby vždy nejhlubší úctu, oddanost a lásku měly ku náměstku Kristovu na zemi. Za živobytí svého povzbuzovala k téže oddanosti, úctě a lásce i bratra svého krále Václava I., a syna jeho Přemysla Ottakara II. Jak krásný a srdečný souhlas přičiněním bl. Anežky mezi sv. Stolicí apoštolskou a králi českými po dlouhý čas panoval, o tom svědčí listy, kteréž papežové bl. Anežce do

Prahy zasílali, a kteréž se v opisech v Římě ve Vatikáně až podnes nacházejí. Na všeobecném sněmu v městě Lyonu ve Francii r. 1245 držaném, čtlo se na rozkaz papeže Innocence IV. vícero listů zaslaných od králů českých sv. Stoliči Římské, a mezi nimi byl také list krále Václava I. od r. 1237 Řehoři IX. zaslaný, ve kterémž Václav I. svou sestru Anežku velmi chválí, a papeži doslovně takto píše: „Protož přislubuji a připovídám, že já . . . Vám a svaté Římské Církvi vždy rychle a v každé nesnazi a potřebě, buďsi to veřejně neb soukromě budu srdečně nápomocen.“ atd. A dokud se Václav I. a syn jeho této rady sv. řeholnice Anežky drželi, sprovázelo Boží požehnání kroky jejich.

Z životopisu bl. Anežky jest také patrné, že jmenovitě příklad sv. Dědice Václava neustále před očima měla, a jej v lásce a úctě k nejsv. Svátosti oltářní, k Matičce Boží, a v úctě sv. pozůstatků horlivě následovala. Za času nočního, před úsvitem navštěvovala bl. Anežka za příkladem sv. Václava bosýma nohama, v chatrném a chudém oděvu chrámy Páně, aby mším svatým obcovati mohla. Zimního času vracovala se s nohama krvácejícíma na úsvitě do komnat královských, a sotva že krev s nohou setřela, a chatrný oděv svůj s jiným důstojnosti své přiměřeným proměnila, spěchala opět do chrámu Páně, kde až do polední neustále mším svatým obcovala.

Z nejstarších životopisů bl. Anežky se též dovídáme, že se vždy Bohu nejen za krále českého a celé příbuzenstvo své,

ale i za celý národ náš velmi horlivě modlívala. Pokud ještě mimo klášter žila, navštěvovala za tou příčinou velmi často v rozličných chrámech Pražských pozůstatky svatých, a jmenovitě hrobky našich sv. Ochranců českých a tam dlouhý čas na modlitbách trvala. Stavši se řeholnicí strávila každodenně

mimo obyčejné modlitby řeholní dlouhý čas v kostele klášterním, klečíc a modlíc se před obrazem Matičky Boží.

Když pak ku konci života jejího po nešťastné válce na poli Moravském, ve kteréž sám Přemysl Ottakar II. zhynul, všickni takřka živlové, pohromy a svízele ubohý národ náš svíraly a jménu českému záhubou hrozily: v této přesmurné době — tak vypravují staré prameny — stála bl. Anežka v klášteře „chudých panenek“ na Františku dnem i nocí s rozpiatýma rukama před Hospodinem, modlíc se za národ český, jako se ondy Mojžíš za národ Israelský modlil. Otcové naši hlásali to veřejně, že bl. Anežka tenkrát modlitbou svou a zásluhami svými zachránila národ náš před záhubou, a proto ji také ve veliké cti měli, jako sv. Václava, který národ náš z podobné záhuby za časů Jindřicha Ptáčníka vysvobodil.

Bl. Anežka tedy vysvobodila svatým životem svým a vytrvalou modlitbou svou celý národ náš z největšího nebezpečení.

Národ náš bojuje nyní opět tuhý boj za práva svá sdělená a za jsoucnost svou, a řízením Božím stalo se, že právě v této době sv. Stolicě apoštolská tuto ochranitelkyni národa našeho za blahoslavenou prohlásila. Úmysl a záměr Boží se v tom všem patrně jeví. Chceme-li v boji nynějším zvítěziti, chceme-li aby národ náš svých práv zděděných užívati mohl, aby se opět stal slavným a mocným, a aby stálého blahobytu požíval, třeba jest, aby každý z nás, dle stavu a možnosti své tak pilně čtlosti sv. Václava následoval, jako je následovala bl. Anežka, a abychom se také často ba neustále za národ náš Bohu modlili, jako se za něj bl. Anežka modlívala. A toho všeho budmež jmenovitě v měsíci březuu pilně pamětlivi.

—ka.

Oslava svatě Anežky.

Sestina od V. Flodermanna.

Svatá zbarvila zář nebes vlasti:

Na obzor vstoupila panna krásná,
Čechů na vlasti strouc blaha růže.
Radostí zapěl Cherubín píseň,
Vánku dechem tichým dozněla k nám,
Šepotajíc novou lásku boží.

„Anežko, slavná světice boží,“

Zajásal plesem hlas české vlasti,
„Žehnej o pauno milá povždy nám!
Poctu ti vzdává Čechie krásná,
Slávě ku tvé ladnou zvučí píseň;
V úctu vonné ti klade me růže.

Oroduj za nás, královská růže,

Vypros nám u trůnu milost boží.
Tam kde andělů věčná zní píseň,
V té krásné blažené vlasti,
V bojích za víru rekyně krásná,
Přímluvu k vítězství spomož nám.

Za ozdobu sloužíš Anežko nám:

Hlavě na tvé stkví jara se růže,
Čelo zdobí ti koruna krásná,
Sláva tobě tvaří vane boží.
Pýcho neskonalých ráje vlasti,
Beránka tajemnou slavíš píseň;

Nás blaží cností tvých chvály píseň,
Milou jsi záštitou, ochranou nám,
Tobě dnes poctu vzdávají vlasti,
Láskou k národu ohnivá růže,
Plála's jasná bojovnice boží,
Perlo kláštera zátiší krásná.

Hříšné plemě, lilie krásná,
Přemysla chloubu, ti peji píseň,
Jež dlíš ve středu rodiny boží,
Bezpečný útulek v bídách dej nám.
Na trůnu knížecím rozvitá růže,
Národu žehnej svému a vlasti!“

„Ozdobo vlasti Čechů ty krásná,
Vonná růže, vděčnou přijmi píseň.
Vypros nám v nebesích lásku boží.“

Ctihodný služebník Páně P. Klement Maria Hofbauer.

II.

Jeden jest Kristus,
jednatedy pravá církev.
Aby u prostřed jiných
tak zvaných církví
každý snadno ji po-
znati mohl, dal jí
Božský zakladatel jisté
známky, mezi nimiž i
ta jest, že církev pravá
musí býti s v a t á. To
zajisté jedině jest církev
katolická. Zakladatelem
jejím jest Kristus Ježíš
sám, ten nejsvětější;
učení jeho jest svato-
svaté; ze sedmero pra-
menů svatých svátostí
prýští se křesťanu ka-
tolickému hojnost mi-

lostí k očištění, k ospravedlnění, k posvěcení a ku zdokonalení duše jeho,
vůbec k dosažení svatosti. Není tedy divu, že, kdežto u jinověrců o Svatých
a Světicích Božích ani zmínky není, v církvi katolické milionové Svatých
se zrodili a pro nebe vychováni byli. Církev katolická měla od počátku,
v každém století, v každém stavu a pohlaví a v každém národu velký
počet těch, jenž svatým životem zde na zemi co hvězdy se stkvěli, a
z nichž mnozí i za blahoslavené a Svaté vyhlášeni byli. Království české
má sv. Václava, Vojtěcha, Jana Nepomuckého, svatou Ludmilu, bl. Anežku

a jiných; Slezsko ctí co patronku svatou Hedviku svou vojvodkyni — má ale též rodáky sv. Jacka, bl. Česlava, bl. Bronislavu. Morava ctí co patrony své, svaté apoštoly Slovanů, Cyrilla a Methoděje, ti však od jihu (z Thesaloniky) sem zavítali; a blahoslavený Jan Sarkander, jehož pozůstatky v Olomúci, kdež palmu mučnickou sobě vydobil, uloženy jsou, ze Slezska pocházel. Ovšem že i z Moravy vyšli mužové, jako n. p. Augustin Strobach, jenž umučen byl co misionář na ostrovech Marianských v Australii, a jehož ostatky nyní v Čechách na Svaté Hoře u Příbrami v zákristii se chovají, — mužové věhlasní a svatým životem vynikající; avšak až posud nenalezáme v řadě těch, jež církev svatá za blahoslavené vyhlásila, žádného rodilého Moravana. Zdaliž nemusí tedy zaplesati zbožní katolíci moravští, když i jim kyne naděje v chrámech svých uctíti a v počtu ochranců svých nebeských míti oslavence, jenž z lůna Moravy vyšel, a sice v době nedávné; na nový důkaz, že máti církev plodí dítek svatých až podnes, že církev katolická i v devatenáctém století svatá jest. Vzpomínáme ctihodného služebníka Páně Klementa Maria Hofbauer-a, kněze z Kongregace Redemptoristů, o jehož blahořečení s nejlepším prospěchem v Římě se jedná. V posledním čísle podali jsme čtenářům „Školy B. Srdce Páně“ krátkou o něm zprávu; i dnes o něm porozprávěti chceme. Není to cizinec, ač v církvi katolické všickni bratři a sestry jsme, ale On především patří nám, proto též sílu máme přičin, častěji o něm si pohovořiti. Nad míru příkladný jest život ctihodného tohoto sluhy Páně; není ctnosti v jakéž by se nebyl vyznamenal jsa jedním z nejvýtečnějších žáků Božského Mistra, kterýž poukázav na školu Srdce Svého pravil: „Učte se ode mne.“ Čemu se v Božské té škole naučil věrný služebník Páně P. Hofbauer, a s jak skvělým prospěchem, o tom ještě pomluvíme. Co dnes nás zajímá, o čemž i promluviti chceme, jest otázka, proč asi úvodní proces (processus ordinarius) v záležitosti oslaveného tohoto **Moravana** veden byl ve **Vidni**; a jaké **národnosti** byl ctihodný služebník Páně Klement Maria Hofbauer.

1) Ctih. sl. P. Hofbauer, bereme-li ohled na různé doby života jeho, vícero přináleží diecesím. Narodil se v Tasvicích u Znojma na Moravě dne 26. prosince l. P. 1751. Tehdáž stála celá Morava pod biskupem Olomúckým. Teprv roku 1777 zřízeno bylo biskupství Brněnské, a touž i dobou obdržela Morava zase arcibiskupství (v Olomúci) jakož bylo za dob sv. Methoděje. Až do té chvíle byl tedy P. Hofbauer diecesánem Olomúckým.

Prvních pět a dvacet let as ztrávil na Moravě. Až do čtrnáctého roku byl v domě otcovském, chovaje se tak, jak zbožná jeho matka na

srdce mu vložila. Záhy totiž umřel Klementovi otec dobrý, tu ejhle matka vzorná zavedla synáčka svého ku kříži a ukazujíc na obraz umučeného Spasitele pravila: „Hle tent' od této chvíle jest otcem tvým, kráčeš cestou, kteráž jemu se líbí.“ Rád by byl nadějný synáček nastoupil cestu studií, aby po ní dospěl k stavu kněžskému, avšak nebylo prostředků — otce již nebylo. Přišel tedy na učení pekařství do Znojma; na to do premonstrátského kláštera v Louce u Znojma, kde mu, tovaryši pekařskému, po duchovním stavu vždy toužícímu mimo lehkou práci ve večeradle, popřáno bylo nižší latinské školy, jež v klášteře se odbývaly, navštěvovati. Školy ty odhyl, — nemoha ale dále studovati, umínil si Bohu sloužiti na poustce v Milfroni, též nedaleko Znojma. — Všecka tato jmenovaná místa přidělena byla roku 1777 k biskupství Brněnskému, pročez P. Hofbauer vším právem i této diecesi přináleží.

Po dvou letech nařízeno mu — byly to doby církvi nepřívznivé — milovanou poustku opustiti; uposlechl, a navrátil se k řemeslu svému, do Vídně se odebral, dobýváje sobě chleba pekařstvím, nespouštěje se ale myšlenky, že k něčemu jinému od Boha povolán jest. Mezi tím dvakráte putoval do Říma, drahého to domova pozemského každému katolíku, — vzdychaje neustále k Bohu: co chceš Pane, abych učinil? Po druhé pouť pobyl nějaký čas co poustevník na pahorku Matky Boží nedaleko města Tivoli ve Vlaších, kde biskupem byl Řehoř Chiaramonti (později papež Pius VII.), kterýž P. Hofbauerovi, jemuž křestní jméno bylo Jan, s rouchem poustevnickým dal též nové jméno: „Klement z Ancyry,“ jež ctihodný služebník Páně navždy podržel. Duchem Božím veden opět do Vídně se navrátil a v studiích před lety započatých, řízením prozřetelnosti, šťastně pokračoval. Táž prozřetelnost Boží, na novo do Říma jej přivedši, tam i s přítelem Hyblem do kláštera shromáždění nejsvětějšího Vykupitele, to jest k Redemtoristům ho uvedla. Sv. Alfons, zakladatel této Kongregace, kmet již 90letý, dozvěděv se o příchodu dvou těchto mužů, velice se zaradoval, předpovídaje, jak mnoho ke cti a chvále Boží a k spáse duší oni konati budou. V Římě stal se vyvolený tento muž Boží složením řeholních slibů v pravdě „Redemtoristou,“ kterýž v každém ohledu nápodobiti má Božského Vykupitele. Na to k dokonání studií bohosloveckých poslán jest do Frosinone v diecesi Verolské, kde ctností a vědou tak prospíval, že již roku 1786 na kněžství vysvěcen byl. Zaplesala duše jeho, dosáhnouc po čemž 35 let co nejvroucněji toužila.

Téhož roku ještě poslán byl na sever, a v hlavním městě Polsky, ve Varšavě započalo blahodárné apoštolování jeho. Odtud zakládal a řídil kláštery mnohé, tyto pevnosti katolické církve, (jak je nazval a zastával J. E. pan kardinal Pražský nedávno před veškerým světem v říšské radě)

konaje při tom v záležitostech řádu, a to obyčejně pěšky, daleké cesty do Říma, do Neapole, do Německa, Francie a Švýcarska — všude stopy horlivosti a svatosti po sobě zanechávaje. Až do roku 1808 kvetla kolej Varšavská k útěše a spáse duší nesčíslných. Toho roku však zloba lidská ztroskotala jedním rázem, co horlivý služebník Páně namáháním velikým byl vzdělal. Vláda zemská rozmetala požehnanou tuto vinici Páně: — pojednou, lid, když v chrámu uzavřen, úpěnlivě bědoval, vyvezen jest P. Hofbauer a soudruhové jeho v průvodu stráže vojenské — na pruskou tvrz Kystrín. Za celý měsíc strádali u zajetí, radující se, že popráno jini trpěti pro jméno Ježíš. — Odtud rozvázeni jsou na hranice, aby každý tam se uchýlil, kamž po rodišti svém co občan patřil. P. Hofbauer, jsa občanem rakouským navrátil se nazpět do Vídně.

Z počátku žil zde v úplné skrytosti, oplakávaje hříchy lidu, a volaje k Bohu o slitování. Po nedlouhé době pak stal se ředitelem vlašského chrámu Páně, a nyní započalo tiché jeho působení ve zpovědnici. Tehdáž ještě nekázal, ale celé jeho chování bylo uchvacujícím kázáním, tak že tenkrát již mluvilo se o něm vůbec co o zbožném knězi u chrámu vlašského. Později, když u chrámu Uršulinského větší rozsáhlosti nalezla apoštolská činnost jeho, známější ještě stala se i zbožnost jeho. V prosební listině, jakouž po ukončeném procesu ordinariátním k trůnu apoštolskému poslal 1865 metropolita Moravský, nejdůstojnější kníže-arcibiskup Olomúcký Bedřich lanthrabě z Fürstenbergů, žádaje o zavedení procesu apoštolského, praví mezi jiným takto: „Já sám (ač dovoleno-li zde to připojiti) za zvláštní vyznamenání to považuji a velice si toho vážím, že jsa ještě chlapcem kněze toho častěji jsem vidával, a pamatuji se, že mi naň ukazováno bylo, co na muže zbožného a svatého.“ Podobně, v listině za touž příčinou do Říma poslané, píše J. E. p. kardinal arcibiskup Pražský Bedřich kníže Švarcenberg: „Přebýváje ještě co jedenáctiletý chlapec v otcovském domě ve Vídni, měl jsem příležitost poznati ctihodného muže Klementa M. Hofbauera z Kongregace nejsvětějšího Vykupitele, a spolu dobře se pamatuji, že u všech lidí kteréhožkoliv stavu největší vážnosti požíval. A jelikož pověst o zbožnosti a horlivosti jeho pro náboženství napotom vždy víc a více se šířila, pevného jsem přesvědčení že ctnosti takového muže věčně zasluhují památky v církvi.“

Za nedlouho stal se P. Hofbauer zpovědníkem Uršulinek a ředitelem jejich chrámu. Chrám ten a skrovné obydlí jeho staly se brzy střediskem náboženského hnutí, jež tehdáž v oslalem městě účinkováním jeho započalo, on však duši probuzeného života církevního. Dvanáct let horlil slovem a příkladem pro čest a slávu Boží a církve a spásu duší podivuhodný tento muž, co apoštol veleměsta tohoto. Znamka svatosti jestli utrpení. Nejedn-

kráté již oslaven byl tím služebník Páně; a i nyní pronásledování jej stíhlo. Na novo, i z Vídně, měl býti vypuzen; za příčinu udávalo se, že nechce odříci se řádu Redemtoristů, kterýžto v říši rakouské až posud přijat nebyl. Tu ale, v rozhodném okamžení, mocně se pronásledovaného ujal arcibiskup Vídeňský hrabě Hohenwart. Znaje oceniti veliké zásluhy Hofbauerovy, doporučil ho ochraně císaře Františka I. A když sám papež Pius VI. před císařem za jeho pobytu v Římě 1819 o P. Hofbauerovi s chválou velikou mluvil, umínil si mocnář spravedlivý a dobrotivý, ctihodného toho kněze za křivdy mu učiněné — odměniti. Ctihodný sluha Páně však jiné odměny si nežádal, jediné tu, aby Kongregace Redemtoristů v říši rakouské se směla uhostiti, a aby k tomu cíli odevzdán mu byl (uzavřený) chrám Matky Boží na nábreží. — Chrám tento jest jeden z nejstarších kostelů Vídeňských, a vyniká svým překrásným gotickým slohem; stojí na návrší, pod nímž za dávných časů Dunaj tekla, proto se i jmenuje: na nábreží (ad litus); a až posud vedou odtud do dolní ulice Salcgries „schody mariánské.“ Chrám ten přináležel původně biskupům Pasovským, když ještě nynější Vídeňská diecese z většího dílu pod právomocí jejich stála, a byl sídlem biskupského generalního vikáře. Proti ní stál „velký,“ vedle ní tak zvaný „malý pasovský dvůr.“ Po zrušení tohoto spojení stal se chrám i dvůr majetkem státu. V době novověkého vandalismu, jemuž tolik kostelů za obět padlo, měla i tato „perla,“ jak zhusta chrám bl. P. Marie na nábreží nazván bývá, zničena býti; a jen proto se to prý nestalo, že bourání tohoto chrámu mnoho výloh vyžadovalo. — Upotřebili ho tedy — za skladiště sena! O tento kostel prosil P. Hofbauer. Zatím ale dne 15. března 1820 dokonat ctihodný služebník Páně běh života svého, Bohu úplně zasvěceného, aby přijal připravenou sobě korunu slávy; málo neděl na to splnil císař František, zač P. Hofbauer byl žádal; dekretem ze dne 30. dubna 1820 přijal Kongregaci Redemtoristů do své říše a vykázal jí „chrám Matky Boží na nábreží“ a jmenovaný „malý pasovský dvůr.“

Jelikož ctihodný služebník Páně Klement Hofbauer několik roků co pekařský tovaryš, co student, a posledních dvanáct let apoštolského života svého ve Vídni ztrávil, zde i umřel, — a ostatky jeho po 42 letech z hřbitova Maria-Enzerdorfského do chrámu Redemtoristského ve Vídni přeneseny a zde uloženy byly, — a klášter ten (an po vypuzení z Varšavy i ostatní sídla Redemtoristů zničena byla) matkou se stal mnohých kolejí nových: tudíž vším právem diecese Vídeňská nároky činí na muže tohoto, a proces blahorečení zkrátka: „Vindobonensis“ se nazývá, ačkoliv záležitost tato stejnou měrou i Augsburg, Fryburg, Tisoli, Veroli, Řím, především ale Brno, Olomouc a Varšavu zajímati musí. —

2) Jaké ale národnosti byl ctihodný služebník Páně, Klement M. Hofbauer? a činil-li něco pro národ slovanský? I to nás Čechoslovany zajímá. — Jak známo, narodil se v Tasvicích u Znojma na Moravě v čísle 32. Tasvice obydleny jsou Němci. Zbožná matka Hofbauerova, jejížto památka v Tasvicích ještě nevyhynula, rozená Maria Steer, jsouc dcerou starosty Tasvického, byla němkyň. Mateřskou tedy mluvou byla mu řeč německá. Otec jeho však Pavel Hofbauer pocházel z Moravských Budějovic a zapsán jest tam v křestní knize co Petr Pavel Dvořák. Příjmení své, dle tehdejšího zhusta se opakujícího způsobu, v německých Tasvicích poněmčil, přeměniv je v Hofbauer, což totéž znamená jako Dvořák. V žilách ctihodného sluhy Páně proudila tudíž krev slovanská a německá. Mimo to, v útlém mládí svým poslán byl do domu děda svého v Morav. Budějovicích, aby se tam přiučil češtině. — Plynula tedy oslavenci našemu ode rtů též mluva česká, což mu velice prospělo v Polsce; neboť brzy porozumí jazyku polskému, komu nářečí české neznámé není, -- a rád přiučí se tomu muž, jako P. Hofbauer, jehož srdce práhlo po spasení duší. — Mimo to ztrávil P. Hofbauer co poutník, zas co poustevník, pak co novic, kléryk, vůbec co Redemtorista několik let v Itálii, a připojil tudíž k německému a slovanskému svému živlu, vychováním a vzděláním též něco románského, aby tím všeobecnost (universalitu), ku kteréž Kongregaci svou vzdělání měl, tak říka sám v sobě nápodobnil. A vskutku, přenešením Kongregace na sever stalo se, že nyní hlásáno jest sv. evangelium od kněží Redemtoristů v trojí hlavní mluvě vzdělaného světa: slovanský, německý, holandský, flamský, anglický; pak románský, t. j. vlašský, francouzský, španělský a portugalský (na ostrovech Antilských). Ve Varšavě hned nalezáme kolem P. Hofbauera co Redemtoristy: Slovany, Němce a Romány. — Polský král Stanislav Poňatovský, jenž nejmilostivěji přijal P. Hofbauera do Varšavy, odevzdal mu chrám sv. Benona, kterýž původně pro Němce určen byl. Kněz Boží ale, jenž jako patron tohoto chrámu sv. Benno, (kterýž z opata benediktinského biskupem Mnšenským se stal a co apoštol Slovanů na jich obrácení po dvacet let až do své smrti 1106 pracoval) Němce a Slovany toutéž láskou Kristovou miloval — uspořádal služby Boží tak, že každodenně dvakrát polsky, a dvakrát německy, někdy též i francouzsky bylo kázáno. On sám, nemaje v řeči slovanské k důstojnému hlásání slova Božího dostatečné zběhlosti, a maje k tomu cíli řečníků jiných, jenom německy kázával, všestranně však o duševní potřeby lidu se staraje. Pečoval o to, aby i odbývány byly svaté misie, což s úspěchem nejskvělejším se dělo. Jakých milostí způsobem tím dostalo se polskému lidu, to lze tušiti jen ten, jemuž alespoň poněkud blahodárné účinky misí známy jsou. — Co ctihodný sluha

Páně pro chudé činil, — jmenovitě pro osiřelé dítky — pro něž almužny sbíral, nedbaje na potupu, kteréž se mu někdy při tom dostalo, — to všechno jasným jest důkazem, že P. Hofbauer měl srdce, jež bylo všem — vším. Proto ten nárek lidu — když odňat mu byl vroucně milovaný Otec Hofbauer.

Prozřetelnost Božská uvedla neunavného tohoto dělníka svého na zpustošenou roli Vídeňskou. Jak požehnaná byla zde činnost jeho, to vypsali — není účelem některých těchto řádků. Co nás ale opět obzvláštně zajímá, jest, že muži Božímu velice na srdci leželo duševní blaho Slovanů v rozsáhlém tom městě přebývajících. Viděl ty tisíce lidu slovanského, co do záležitostí duševních úplně opuštěného; slyšel jak „žádali o chleba, a nebyl kdoby ho lámal jim“ (Jerem.); t. j. Slované ve Vídni žijící neměli prázdných českých služeb Božích, — neslyšeli slova Božího v mateřské řeči své, jimž by poučení, povzbuzení, posilnění a potěšení byli! Přesmutný ten stav lidu našeho bolestně dotkl se srdce jeho, pro blaho národů rozechvěného! Jak jim pomoci? Spolubratři jeho byli po pádu koleje Varšavské rozptýleni, — tři z nich poslal do Bulharska, aby tam misionářovali, — ve Vídni však o Kongregaci se ani zmínky učinit nesmělo! — Věrný služebník Páně však neustal modlitbou a skutky kajícími dorážeti na trůn milosrdenství Božího, až by popřáno mu bylo, zamilovanou Kongregaci svou zde usídliti a se soudruhy svými na spáse všech obyvatelů města a říše pracovati. — Modlitba jeho pronikla nebesa. Císař se mu naklonil. Ctihodný P. Hofbauer žádal o tu jedinou milost, aby přijata byla Kongregace do Rakous; a spolu — **on první** — nabídl se vládě, že postará se o to, aby lidu slovanskému ve Vídni až posud opuštěnému hlásáním slova Božího útěchy a posily duševní se dostalo. — Nabídnutí to bylo přijato, a tím též úloha jeho na světě dokonána. Jak svrchu již podotknuto, povolal nebeský Hospodář dělníka svého k odměně a k odpočinutí dne 15. března 1820; brzy na to vydal císař nadzmněný dekret o přijetí Redemtoristů do říše; — v květnu již sestoupili se první Redemtoristé rakouští, žáci Hofbauerovi prozatím v klášteře Františkánském; v říjnu přibyl sem co generální vikář Redemtoristů Francouz P. Josef Passerat, jež ctihodný služebník Páně za živobytí svého již za nástupce svého byl doporučil, a 23. prosince téhož ještě roku převzali Redemtoristé chrám bl. P. Marie na nábreží, jenž do té doby upraven byl. Zřízením koleje této započaly též české služby Boží ve Vídni, a chrám Matky Boží na nábreží zhusta jmenován jest „českým kostelem.“ Od těch dob kážou Redemtoristé v kostele tom každou neděli a svátek česky ráno a odpoledne; od roku 1864 též v kostele Redemtoristek na „Rennwegu.“ — Ano po návratu svém, když na čas

revoluce (r. 1848) Redemtoristy byla vypudila, i české misie ve Vídni odbývali. Co tedy pro duševní blaho Čechoslovanů ve Vídni se stává, — v první řadě připočítá se musí ctihodnému služebníku Páně P. Hofbauerovi. Není zde místa obšírněji o tom mluvit, — taktéž pomlčíme o misiích, jež Redemtoristé po Čechách, na Moravě, v Slezsku, (a roku 1873 mezi Slováky v Uhersku) konali a až posud s výsledkem požehnaným konají: ale na to upozorňujeme, že i to — dílem jest P. Hofbauera.

Nebyla by to tedy nevděčnost, kdybychom na muže toho zapomínali? — Národ česko-slovanský ale nevděčným není! — Plesej tedy zbožný ty lide slovanský, že krajan tvůj, dobrodinec tvůj, od církve svaté za blahoslaveného má býti vyhlášen. — Doufejmež, že brzy se to stane! Prozatím ovšem veřejná úcta církevní se mu ještě dítí nesmí, — avšak jeho přimluvě se odporoučeti, v strastech duševních a tělesných k orodování jeho u Boha se utíkati, — to smíme — to i činiti máme. Mnozí způsobem tím mnohých již milostí nabyli. — Ano obraťmež se na ctihodného služebníka Páně P. Klementa Hofbauera, k čemu sv. písmo nás vybízí: „Chvalmež muže slavné, mnohou slávu způsobil jim Pán velebností svou od věků. Oni muži milosrdni jsou, jejichž milosrdní skutkové nepřestali. Těla jejich v pokoji pochována jsou a jméno jejich živo jest od národu až do národu. Moudrost jejich ať vypravují lidé a chválu jejich ať zvěstuje církev!“ (Sirach 44.)

Jak svaty Matky útroby!
A v hrudi slasť jak veliká!
Však nad zázračné působí
Aj! Její Srdce vyniká.

Buď zdrávo, Srdce předivné,
Ó drahokame z pozemství!
Neb všechno, jímž duch obživne,
Ty v Sobě chováš tajemství.

Z lat. zverš. Xaver Debroslov.

Tichý život duše v Srdci Ježíšovu.

II. Příbytek v pondělí: Vězení.

(Pokračování.)

Avšak kdyby jen na takových všedních hříších bylo dosti, ale slyš, co se na tebe víc žaluje! Že prý jsi to krásné roucho, jež ti Bůh bílé jak padlý sněh na sv. křtu daroval, pošpinil, roztrhal a zahodil do bláta, ačkoliv jsi věděl, co Pána Ježíše stálo! — Žes prý dále tvůj nejdražší poklad, nejsvětější perlu, nevinnost srdce — z něho vyhodil a do bahna zašlapal! — Žes prý to tělo své, které Bůh posvětil za chrám Ducha svatého, rozličnými špinavými obrazy zneuctil a zhanobil! já nevím sice, kdy a kde se to mělo stát, ale ty to budeš vědět. — Žes prý od té doby, co první smrtelný hřích se v tvém srdci usadil, samému ďáblu tam oltář vystavěl a jemu se klaněl, a často a často mu tam obětoval; nevím co všechno za oběti, byla-li to lež, neb někdy i krádež, pomluva, falešná přísaha, svedení nevinné duše, svato-krádežná zpověď, nešetření sv. postů a. t. d. — ty to budeš všechno líp vědět. — Že prý jsi také mnohý Pánu Bohu zasvěcený den ukradl a znesvětil a na Něho samého lotřil, zkrátka skoro víc ďáblu sloužil a naslouchal, než Bohu Pánu svému! — Ty a takové žaloby četl jsem tam v knize tvého života; víš-li pak ale milý človče, co jen jediné takové provinění platí? — a co tě za ně očekává! — Povím ti o tom příklad.

Staří rytířové pořádali na svých hradech rozličné kratochvíle, jako honby, turnaje a střelbu do terče o závod; vítězům dostalo se veliké cti, vyznamenání i vzácných odměn. Jistý hrabě Bedřich z Hohenzollerů dokonce nejlepšímu střelci přislíbil jedenkrát za odměnu ruku své jediné a krásné dcery Adléty. Té však již dávno byl nakloněn jeden mladý šlechtic, Berthold z Wildsteinu. Slyše, že za nejlepší trefu tak náhle by došel

svého cíle; nemálo zahořel žádostí po střelbě; ale která jen vyhrát? — V předvečer ustanovené slavnosti chodil a bloudil lesem zabrán do myšlenek, která by tu žádoucí trefu udělal. Co se tou starostí zanáší, vyjde mu v cestu jakýs cizinec, oděn jako myslivecký, a ihned přistoupiv, hňuhňavým hlasem se ptá po příčině zármutku šlechticova.

„Totě snadná pomoc“ dí, „za malou službičku zjednáš si šipku, která neomylně zítra vyhraje.“ — Co by neudělal jinoch žádostí zaslepen? — milerád svoluje a cizince o radu žádá. Tento vzal jej pod pažďí a vede z lesa ven na cestu, u níž nedaleko stál starobylý kříž, a praví: „Vidíš tam tu starou lípu, a pod ní to znamení? Až vyjde dnes měsíc, vyber si ten nejlepší šíp a střel jím po třikráte do toho, co tam visí na tom

znamení: treffiš-li pokaždé, pak tě zítra výhra nemine!“ — I zhrozil se jinoch rady tak bohopusté ale myšlenka na ruku Adléty zahнала všecken strach, svolil a slíbil podáním pravice, že tak udělá, a cizinec zmizel. Jakmile nastala noc, stál již na určitém místě maje svůj nejlepší luk a nejostřejší šíp. Ponejprv napíná — ruce se mu třesou — na čele cítí studený pot. Právě vyšel z černých mraků měsíc a bledou svou září osvětlil ten velký starobylý kříž a tělo Kristovo na něm vysící. Jinoch namířil — střelí — šíp zafíčí vzduchem a již vězí zabodnutý v hlavě Spasitelově! Jako smyslu zbaven vytrhne jej Berthold a již míří po druhé. Střelí a v nohou Kristových uváznul šíp, až se celý kříž otrásl. Vítr noční zaskučel lesem, jako výstražný hlas, ale na darmo. Střelec již míří po třetí a po třetí letí šíp a zabodl se v raněný bok Kristův — a když jej vytrhl — nastojte! červená krev vyhrkla z rány a Spasitel jakoby oči otevřel a bolestný pohled upevnil na mladíka. V tom blesk a rána, Berthold se dává na útěk, ale běda! s divokým chechtotem drží jej tajemný cizinec — a v tom okamžení otvírá se země a oba zmizeli v bezedné propasti. —

Není-liž pravda, tys celý trnul nad tím bohaprázdňým mladíkem? a myslíš si sám u sebe: „Díky, že nic takového na svědomí nemám!“ — Ale, ptám se tě, neučinil-lis přec Kristu Pánu cos podobného? nevíš-li, že člověk, jak dí sv. Pavel, každým těžkým hříchem Jej znova ukřížuje a znova ostré kopí do srdce Mu vráží? Považ tedy, kolikráte jsi i ty uposlechl rady dábelké a k vůli tvému pohavení, k vůli mizernému groši, nebo abys svou zlost si vylil — střelils těžkým hříchem po srdci Kristovu? Ó rei sám, co zasluhuje tedy takovýto jeden hřích smrtelný? Tam onoho rouhavého střelce odveklí pro jediný do vězení pekelného na věčné časy, — co pak tys kolikráte

zasloužil? — Směl bys naříkat a se stěžovat, kdyby i tebe Bůh zavrhl na celý život tvůj do tmavého žaláře a tam při chlebu a vodě tě postit nechal? — směl bys něco namítat, kdyby tě trestal těžkou, dlouhou nemocí a všechny ty rány Mu učiněné tvému tělu odplatil? Bylo by to nespravedlivé? Či nezasluhuješ ještě více? — Zasluhuješ! milý brachu, nemůžeš toho upřít, Bůh sám má důkazy v ruce, a věz, ty Mu musíš, chtěj nechtěj, jednou všechno nahradit až do posledního halíře. A kdy myslíš, příteli, to učinit? Nechceš teď, pokud jsi živ a zdrav, chceš nyní tomu ujít? — Poslechni.

Tam v té zemi tyrolské, o které jsem tě již jednou vypravoval, jest také jedno poutní místo u bolestné Panny Marie ve Weissensteinu. Na zdích kostelních bylo do nedávna k spatření podivný obraz; co měl znamenat, vypravují tam následovně: Na nedalekém hradě žil za starých časů veselý pán v samých rozkoších. Jedenkrátě však přišel do jeho zemi mor — a tu mu přešla veselost, když od rána do večera nepřestával z dědin umíráček se ozývat. I dostal také hradní pán strach o svůj život a svou duši a, jak již člověku v ouzlosti postavenému bývá, že všechno by učinil a všechno obětoval, slíbil také Pánu Bohu, že, zůstane-li od moru ochráněn se vším služebnictvem, vykoná pouť k oné bolestné Panně Marii; Bůh dobrotivý vyslyšel ten slib, žádného na hradě se mor nedotknul, ale kdo na slib zcela zapoměl — to byl hradní pán. Na hradě umíral po čase jeden po druhém, až přišla řada na něho. Skonal a pochován jest; ale od těch dob vypravuje si tamní lid, že každoročně duše jejich táhnou na pouť k bolestné Matce Boží — jest prý vždy vidět 12 světýlek z hradu putovat k Weissensteinu — a tak, co zesnulí nechtěli vykonat za živa, musejí teď po smrti. —

Je-li co na tom pravdivého, nevím, a na tom také nezáleží, ale tolik vím jistě a ty také: co nezaplatíš teď v životě, musíš si jistojistě odbývat po smrti! — Ale v tom jest pak velký rozdíl. Neboť: co zde konáš, konáš dobrovolně a z lásky — tam ale z přinucení, a s bolestmi; co zde konáš dobrého, přináší ti zásluhu — tam ale není žádné zásluhy víc a proto bych myslel: lépe jíti jednou v životě na pouť, nežli v očistech dlouho trpěti. Rozumíš?

Nuže, co ty učiníš? Žes' hřešil a trest zasluhuješ, to cítíš dobře, toho nemůžeš upřít; Bůh sice ti podnes shovívá, šetřil, netrestal, ano ještě více, On ve své lásce a dobrotě nechává to tobě na vůli, jak a kdy se s Ním chceš vyrovnat, i zdali chceš od Něho být trestán na věčnosti podle přísné spravedlnosti, aneb zde na světě sám sebe dobrovolně trestat? — Co si vyvolíš? — Jistě uhodnu, že to poslední, a máš dobře, že sám chceš dobrovolným pokáním na světě to odbýti, co by tě tam na věčnosti neminulo. Hle, Bůh sám ti k tomu zde uchystal žalář — a sice tam v nejsvětějším Srdci Ježíše Krista.

Již tedy pojď dobrovolně! Přehlídni si ještě jednou, kterak Kristus Pán se stal vězněm z lásky k tobě, o člověče; nyní ty zas na odvetu musíš být vězněm lásky k Němu! —

Tvé svědomí a lítost nad hříchy tě dovedou do tvého vězení, a dvojím poutem ukovají, — jedno sluje láska k Ježíši a druhé žádost, bys Mu za hříchy zadostučinil. Teď víš všecko, co tě čeká, dáme se tedy na cestu, a sice do nejbližšího chrámu, přímo k hlavnímu oltáři, kde Soudce tvůj z lásky k tobě sedí ve svém vězení. Andělé v pokoře stojí tu kolem na stráž, jeden z nich otevře nám dvěře do toho vězení lásky. Nyní přístup blíž s nejhlubší pokorou patř na tu něžnou chudou schránku

chleba! O viz, Spasitel tvůj již ví, k čemu přicházíš, On otvírá svá nejsvětější prsa — a hlubokou ránou patříš to svatě Srdce Jeho. Touto bránou vejdi duše má do té svatyně Svatých, tam jest ode dneška tvé vězení. Tam zůstaneš upoutána jako vězeň a přičiníš se, bys usmířila Soudce svého a Jeho spravedlnosti zadostučinila! —

Ptáš se jakým způsobem? tedy věz: 1) musíš trpěti bolesti, 2) pouta nositi a 3) těžkou práci konati.

Ad 1. Je-li každý žalář místem bolesti, ó což jich teprve v tvém shledáš! Tam je útrap jako hory, vždyť žádné srdce na světě tolik nevytrpělo jako Ono Krista Pána — a to nejvíce pro tebe; a tyto bolesti máš nyní ty nésti a trpěti s Ním, když často zpomínat a rozjímat budeš Jeho přehořké umučení. A věř mi, takové upřímné myšlení na bolesti jiných je také bolest a mnohemu větší, než kdyby sám trpěl. Na příklad: Tam v tiché komůrce pláče žena; podle těch proudů slz a toho nářku musí mít cos těžkého na srdci. A co medle? trpí bolestmi těla? nebo jí zlý svět ublížil? Nikoliv! jí neschází nic, ale syna, syna jejího odvedli na vojnu a ten píše z daleka, co musí snášeti a jak by rád jen jednou s matkou se potěšil, že peví jak dlouho ty nesnáze vydržíš. Hle nad tím pláče matka ona, nebo její srdce trpí velmi tou myšlenkou na bolesti dítěte. — Tam zas Váš dobrý pastýř duchovní bdí do pozdní noci v svém pokojíku na modlitbách za svou osadu a slze, slze hořké kanou mu po tváři; a proč? — zemřel mu někdo z přátelstva? nikoliv, ale ovečkám jeho hrozí nebezpečí. On tak dobře všechny zná, s velkou péčí odchoval tu mládež v něžné a neporušené nevinosti, a teď se dozvěděl, že přišel do jeho stádečka vlk — nepřítel rozsévá koukol hříchu, a koukol že již se ujal a šíří se víc a víc a hrozí zkaziti všecku dobrou pšenici, zničiti všecku

naději, kterou v své ovečky skládal, ohrožena jest nevinnost pohoršením a nepomůže-li Bůh, vezme zkázu! —

Hle, tak trpí to srdce lidské utrpeností nad bolestí jiného, tak a více ještě trpí duše, která v Ježíše Krista věří a Jej miluje, kdykoliv Jeho utrpení rozjímá; neb myslím že není ani možná, by srdce lidské při tom chladným mohlo zůstat! To vědí dobře ti světáci, v rozkoších světských zahrabaní; proto nespátíš tak snadno u nich kříž na stěně, tím méně v mysli neb v srdci; již z daleka hledí každou upomínku na Něho zapudit, aby jim nekalila a nekazila jejich radovánky.

Ty ale, drahá duše, nečiň tak, ale sama vyhledávej Ukřižovaného a ponoř se celá, t. j. zamysli se do toho moře jeho utrpení. Během celého dne můžeš Ho provázeti v duchu na té cestě krvavé od hory Olivetské až k sv. Hrobu, a každou hodinu některou bolest si připomenout. Není to nic tak těžkého; nebo kamkoli se ohlédneš, stojí tu ňaká taková upomínka na Něho, zrovna jakoby Kristus sám na tebe volal:

„Člověče, pamatuj na mne!“ — Čiň to, jak činíval sv. František z Assisi. Slyšel-li kde beránka bečeti, ihned měl na mysli Beránka Božího, jenž snímá hříchy světa. — Půjdeš-li tedy dnes někam a spatříš vršek stromy posázený, máš tu upomínku na Horu Oliveckou; kráčíš-li po mostě přes vodu, zpomeň na potok Cedron, přes nějž vlekla rota židovská Ježíše do města; uvidíš-li provaz neb řetěz, zpomeň na pouta, jimiž Mu ruce svázali; kde uzříš strom o sobě stát — zpomeň na dřevo kříže; piješ-li z nádoby — na žluč a ocet; svlekáš-li oděv, zpomeň na to ukrutné šatů strhání s Něho a tak, co ti do očí padne, co ti do rukou přijde, může ti býti upomínkou na trpícího Ježíše.

K sv. Ignáci z Loyoly přišel kdys jeden šlechtic a prosil o naučení a na-

vedení k vnitřní modlitbě. A jakou radu dal mu svatý muž? „Častěji za den se takto rozpomínej: Můj Ježíš chudičký — a já v hojnosti a bohatství; můj Ježíš hladový a žíznivý — já v hodování; můj Ježíš obnažen a nahý — já v šatstvu drahém; můj Ježíš trpí a umírá — já v rozkoších a radovánkách!“ — Šlechtic uposlechl té rady a odříkával z počátku slova uložená beze všeho upřímného citu, až po nějakém čase maje právě sedati k hostině zpoměl zas na slova: „můj Ježíš v hladu a žízni a já při hodech!“ — tu pohnulo se jeho srdce, přešla mu všeska chuť na lahůdky; vstal od stolu a kdesi v tichém koutě plakal hořce nad Kristem a nad sebou! Zde máš druhý způsob k rozjímání utrpení Kristova. — Řiď se tím neb oným, jen na Jeho bolesti nezapomeň!

Považ sám, jak to musí býti tvému Spasiteli, když chodí ten svět kolem Jeho kříže a Jeho si ani nevšímne, ani jediný pohled útrpný nemá pro Něho, tím méně soucit v srdci. Žalujet na to sám Spasitel slovy písma sv.: „Cizincem jsem učiněn mezi bratry, cizozemcem mezi syny matky mé. Ohlížím se, zda truchlí někdo se mnou, a žádného tu není; hledám, kdoby mne potěšil, a žádného nenacházím!“ Ó nech se alespoň ty vynajíti a beř podílu na tom hořkém Umučení Jeho; učiníš Mu tím velikou radost, když uvidí, že ty alespoň máš s Ním soustrast, že není ti tak lhostejné, co pro tebe trpí. Sám pak z toho ten užitek sklidiš, že trpě bolest nad Kristem odbydeš si velkou část povinného zadostučinění za své hříchy. Tak budeš píti z toho hořkého kalicha jež pil Kristus v zahradě Getsemanské, kde také víc trpěl představou svých muk, než když skutečně v nich byl.

A poznáš-li takto čím dál tím lépe, co Kristus Pán za tebe trpí a snáší, a cítíš-li k Němu opravdivou lásku, co

medle si budeš přát a vroucně žádat? — Musím ti to zas dříve na jiném ukázat. — Před lety žil v horách starý myslivec, jehož jediný poklad na světě byla dcera upřímná, dítě to čisté a bohabojné a nevinné jako ta polní lilie. I přihodilo se po čase, že myslivec se těžce rozstonal a dcera musila do města pro lékaře. Mezi jízdou neustávala plakati a modliti se. I tázal se jí lékař: „Což, chtěla-li pak bys za otce sama umřítí?“ — Tu pozvednouc oči k nebi s blaženým úsměvem pravila: „Ó Bože můj! jak ráda bych sama trpěla, i umřela, kdyby jenom otec se pozdravil!“ — Že z čistého srdce šlo to přání, hle Bůh je vyslyšel, a přijal nabídnutou oběť nevinného dítěte. Starý otec se vystonal, a na jeho místo ulehla dceruška a v týdně se odebrala.

Nuže má drahá duše v tom vězení Božského Srdce, cítíš-li upřímně s Ním, nebudeš si také přát, bys mohla s Kristem trpět a za Něho umřítí? a jest-lis skutečně tak daleko dospěla a žádáš si něco trpět, budeš dnes naříkat, když ňaké soužení a protivenství tě potká? Ó nikoliv! ale postav je jako svůj kříž ve tvém srdci, jež z útrpnosti nad Kristem chceš sama nésti; a tak nabydeš mysle a dovedeš všechny kříže a útrapy vezdejšího života tiše snášeti co utrpení v tom vězení Božského Srdce! —

Ad 2. Za druhé jsou ti slíbena pouta, která nosit musíš. Nyní jsme se tedy octli zas u toho, o čem byla na počátku řeč. Zločincům dávají se pouta, aby z místa nemohli, a abys i ty neutekl více z nejsvětějšího Srdce, musíš si nechat dobrovolně pouta vložit, tak jako onen sv. Vincenc, aneb jako ten zbožný poustevník, který, když byl už mnoha let v tiché své jeskyni strávil, měl zas to pokušení vrátiti se do světa. Obávaje se sám o sebe dal si udělat řetěz železný a jím sebe ku skále v jeskyni přikovat. Sám uzavřel zámek a

klíč hodil do moře, a tak nebylo více navrácení. Však pouta, jimiž ty se máš k Srdci Ježíšovu upoutat, nemají býti ze železa ale ještě z pevnější látky, kterou jsi se dnes naučil znát, a ta jest ona svatá láska ku Kristu, od níž, jak dí sv. Pavel, není také více odloučení. Tímto svazkem upoutej i ty dnes svou duši k nejsv. Srdci Páně, tam se uzamkni a hoď také klíč do moře, t. j. ustanov sám u sebe: jsem vězněm Krista mého, a nemohu, nesmím více ani krok od Něho se uchýlit; žádné vůle, žádné svobody nemám; než jak daleko On mi dovoluje; při všem svém počínání, myšlení a mluvení měj na mysli svá pouta a ptej se: líbí-li se to Srdci Ježíšovu? a cítíš-li, že vnitřní hlas ti odpovídá: nikoliv! ó hned řekni u sebe: tedy nesmím! nesmím to myslit, to mluvit a ono činit a tak se chovat, ale jen tak jakby Kristus sám na mém místě myslil, mluvil a jednal. Nějaký čas bude se vzpírat tvá svobodná vůle jindy nevázaná, bude vzdorovat tvá samoláska a to bujně tělo, ty ale neporol — nesmíš! jsi vězněm v Srdci Kristovém.

Ad 3. Za denní dílo tvé konečně bude ti uloženo následující: Den co den budeš musit dva divoké orly krotit, dva zajice hlídat, dva krahujce cvičit, jednoho draka zlého přemahat, lva bujného chlácholit, a ke všemu i nemocného ošetřovat a ze všeho toho nesmíš nic zanedbat. Ó bude to těžký a namáhavý kus práce; nebo věz: ti dva orlové jsou oči tvé, musíš je držet na uzdě, ať po všem nelitají co nemusí vidět a co by škodné bylo; ti dva spěšní zajíci jsou nohy tvé, drž je v poutech, by nechodily za marnostmi světa a po jeho zábavách, — po těch cestách hříchů a nepravostí; — ti dva krahujcové jsou zas ruce tvé, cvič je pilně a navykej je práci, ať nezahálají ale pracují na obživu tvou a tvé rodiny; ten zlý drak jest jazyk tvůj, a ten ti dá nejvíce práce,

ó drž jej pečlivě za zuby, by hned pro maličkost nevyletěl a neurážel Boha, neublížil bratru tvému; ten bujný lev jest srdce tvé, s tím budeš neustále v boji a v zápasu; nenech je sápati se po věcech marných a zavěsiti se na tu zem pomíjející, ale hled, aby Duch Boží v něm bydlel a všechno řídil; ten nevrlý nemocný konečně jest vlastní tělo tvé; byť i zdrávo, nemá pokoje, jest jako svévolné, rozmařilé děcko, které co vidí chce také mít a užít, aniž se ptá, je-li to k užitku neb ku škodě, smí-li neb nesmí-li. —

Než všechno to obstaráš, budeš mít celý den ustavičně co dělat a kdyby ti to přicházelo časem příliš za těžko, zpomeň si: měl-li se Kristus Pán lépe? — aneb zasluhuješ-li ty za své hříchy co lepšího? — Jsi vězněm, a musíš si odbývat zasloužený trest, a co odbydeš zde, nemusíš trpět pak na věčnosti. Zpomeň také, že i při vši té práci jest ti lépe než těm duším v očištěci.

Ó jak mnohem více musí ty tam trpět a nemají žádné útechy, žádné zásluhy. Měj útrpnost s nimi, jsou tvoji spolutrpiteři; a pak-li co dobrého dnes vykonáš, obětuj jim to a pros Pána Boha, aby tu zásluhu za to obrátil k prospěchu těm ubohým trpícím bratrům a sestrám v mukách očištěcích; by alespoň o něco ukrátil trest jejich a brzy jim otevřel bránu toho smutného žaláře, a přijal je v radost nebeskou, kde jest odpočinutí a svítí světlo věčné. Učiň tak, a to dobré Srdce Páně dozajista vyslyší tvou modlitbu.

A nyní rozluč se s tím světem a co jeho jest — jsi ode dneška uvězněn ve vězení nejsvětějšího Srdce Páně! Přičiň se hodně, aby to prospělo k spáse duše tvé, by nemusila zakoušeti žaláře a trápení na věčnosti.

To vše, co jsem Ti milý čtenáři tuto vysvětloval, vypravuje naše blaho-

slavená učitelka Marketa Alacoque těmito krátkými slovy:

„V pondělí — poznej sebe, že jsi zločinec před Bohem, že ale svého Soudce lítostí a pokáním chceš udobřit a jeho spravedlnosti zadostučinit. S tímto úmyslem vstup dnes do nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista. V tomto vězení lásky se uzavři bera hojného podílu na utrpení a hořkostech, jimiž ono Srdce přetéká. Sám sebe dobrovolně a tak těsně k Němu upoutej, bys si nenechal žádnou vůli, leč jediné Jeho milovat, žádné světlo, žádný pohyb, aniž jinýkoliv předmět, než jediné onu čistou lásku, která sama tam v nejsvětější Svátosti oltářní jako u vězení se zdržuje. Pro zásluhy tohoto svého uvěznění pros pak za vysvobození duší z očištěci a k tomu cíli konej dnes všechno v duchu kajivosti.“ —

1) Z toho poznáváš, že ustanovuje blahosl. Marketa Al. pondělí co den, v němžto upřímnou a horlivou kajivostí máš Srdce Páně uctívat; tedy vzbuzováním pravé lítosti nad hříchy a vykonáním nějakého pokání na zadostučinění Božské spravedlnosti. Co tedy učiníš?

2) Jakmile z rána vstaneš, budiž tvá první myšlénka: jak bídný a hříšný jsi tvor! Poklekni s tváří k nejbližšímu kostelu; kde Spasitel tvůj v tom vězení lásky mešká, a k Němu povzdechni: „Nejsladší Ježíši! buď ne mým Soudcem, ale Spasitelem!“ (Po každé odpustky 50 dnů. Pius IX. 1853.) — Tento celý den, jež ti Bůh tak laskavě popřává, obětuj Jeho Božskému Srdci v náhradu za všechny hříchy posavadního života tvého a modli se dle bl. Markéty Al. takto: „Ó největší úcty hodný Spasiteli všech nás lidí. přijmi tuto oběť, kterou já největší ze všech nevděčník tvému nejsvětějšímu Srdci podávám, abych napravil ty křivdy, které jsem Mu až po tuto chvíli učinil splácej tak špatně Jeho lásku. O Srdce plné slitování! obměkči zatvrzelá srdce

hříšníků a občerství duše zesnulých v očistci!“ —

3) Při mši sv.: rozjímej dnes umučení Páně tak, jak je jednotlivé částky sv. oběti představují. Obětuj nebeskému Otci zvláště ony hořkosti v Srdci Ježíšovu na prominutí tvých zaslužených trestů, na osvobození ubohých duší z očistce, a modlí se takto: „Věčný Otče! Obětujeme Tobě předrahou krev, utrpení a smrt Ježíše Krista, bolesti nejblahoslavenější Panny Marie a sv. Josefa za náhradu svých hříchů, k útěše ubohých duší v očistci, za potřeby naší matky, církve sv. a na obrácení všech hříšníků.“ — (Odpustky 100 dnů po každé. Pius IX. 1860.)

4) Mezi dnem zpomeň každou hodinu na některé tajemství z přebořkého utrpení Pána Ježíše, vzbud po každé lítost nad svými hřichy, které vlastně příčinou byly všech bolestí nejsvětějšího Srdce Páně.

5) U večer před spaním zas zpytuj pečlivě své svědomí, oplakávej přestupky

pozavádného svého života tak, jakobys již této noci měl jíti před soud Boží: posléze klekni zase s tváří k nejsvětější Svátosti a rei z gruntu srdce: „Můj Ježíši! Smilování!“ (odpustky 100 dnů. Pius IX. 1846.)

6) Co zvláštní cvičení v cnosti odřekni si z lásky k Božskému Srdci i něco dovoleného, snes trpělivě, co ti buď lidé buď nepříznivé počasí neb těžká práce nepříjemného způsobí a zásluhy z toho obětuj ubohým duším v očistci, zvláště těm, které Srdce Páně horlivě ctily.

Povzdechy.

Skrze kříž tvůj a tvé bolesti
Popřej mi Kriste té milosti:
Abych vroucně hříchů litoval
Všechněch budoucích se varoval.

Za tvé hořké utrpení, Ježíši!
Račíš přijmout dík můj nejhlubší.
Avšak prosím také pro kříž Tvůj
V poslední hodině při mne stůj!

Olověný obraz zázračný.

(Pravdivá událost.)

Asi v polovici měsíce srpna r. 1846 vyjel jezdec z městyse Mériadecc-aëtsal kraje Morbihan-ského v Bretaněsku a dal se cestou ku místu poutnímu sv. Anny. Bylo parno a dušno, na obzoru západním černé mraky se objevovaly, blížila se děsná bouře. Sotva jezdec asi míli cesty urazil, zatměla se nebesa, blesky počaly se křížovati, hrom v dálí burácel a rachot jeho každým okamžikem se blížil. Konečně bouře zuřila již nad hlavou jezdcovou, blískání a hřímání bylo tak prudké, strašné a ustavičné, že se zdálo, jakoby vůkol duněla děla válečná a rozléhal se ryk sečí krvavé. Dešť v mocných proudech lil se dolů a zvlažoval zemi vyprahlou.

Jezdec, v plášť svůj zahalený, jen s velkým úsilím mohl ustrašeného a ulekaného koně svého upokojiti, jenž po každém zarachocení a udeření hromu se vzpínal a vzdor uzdě a ostruhám břímě svého sprostiti se hleděl. I povstal mocný zápas mezi výborným jezcem a statným zvířetem. Než marné bylo namáhání bujného a ohnivého oře; obratný a chladnokrevný jezdec zvítězil. —

Pojednou však se rozhlednuv po krajině nemálo se podivil, an na blízku muže spatřil, jenž o dub na cestě stojící opřen jsa z dymky své kouřil s lhostejností, jež s běsností rozkacených živlů pramálo se srovnávala.

Snadno mohl každý, z pohodlně složených nohou jeho, z mozolovitých rukou, z hnědé tváře a z červeného, sluncem opáleného krku jeho, jakož i z nevyrušitelného klidu souditi a poznati, že jest podivný muž ten námořníkem.

Jezdec vida nebezpečnost, brozící lodníkovi volal na něho:

„Bláhový člověče! což pak jste pozbyl rozumu, že jste se pod tak vysokým stromem ukryl? Vzdalte se, pokud ještě času! vždyť každého okamžiku může blesk věkovitý dub ten roztříštit a vás usmrtiti.“

„Již asi tři aneb čtyřikrát vůkol na blízku blesk sjel a zle řádil,“ odvětil plavec, ani na píd z místa se nehýbaje. „Toť opravdu neobyčejná a strašná bouře!“

„Veta bude po vás, nevzdálíte-li se ihned z místa toho.“

Sotva jezdec poslední slova vyřknul, udeřil blesk se strašným rachotem do stromu, jen několik kroků od nich vzdáleného a na sto kusů jej roztříštil.

„Zde vizte!“ zvolal jezdec.

Zcela klidně a bez bázně hleděl námořník na hořící třísky, k nohám jeho padající. Odvrátiv poněkud zraku svého od trosk těchto dubových, doteknul se rukou široké střechy klobouku svého.

„Uctivě vám děkuji za radu vaši, avšak pokud toto zde na klobouku nositi budu, nemůže se mi nic státi.“

Jezdec lépe klobouku lodníka si povšímnuv, užřel na ustřeší jeho přišitý obrázek Rodičky Boží, olověný, starý a zvětralý.

„Nuže, co pak to má znamenati?“

„Co to má znamenati?“ odvětil námořník, „jestli to obraz blahoslavené Panny Marie, dotýkaný ostatky sv. Anny, patronky a ochránitelkyně naší; pod ochranou jeho nebojím se ničeho.“

„Ovšem taková věc nám poskytuje často mocné ochrany; avšak proto ještě není vám zapotřebí, nebezpečnost vyhledávati.“

„O, kdybyste děj zázračného obrázku tohoto znal, zajisté byste jinak mluvil.“

Pevná víra prostého člověka toho vzbudila pozornost jezdce, a pročejš jsa dychtiv příběh ten slyšeti, otázal se ho, zdaliž se neubírá k poutnímu místu sv. Anny?

„Ano, pane! jakož vždy činívám po skončení každé cesty své po moři. Nyní právě s pomocí Boží chci třiatřicátou pouť svou vykonati.“

„Sedněte si ke mně na koně, vždyť i já tamtéž jeti míním. Budete mi cestou příběh svůj vypravovati.“

„Není možno, pane! nesmím slib svůj zrušiti, musím pěšky cestu tu vykonati; avšak bouře již se tiší, a chcete-li volněji jeti, půjdu s vámi.“

„Velmi rád přání vašemu vyhovím, budete-li mi příběh svůj vypravovati.“

„I což na tom, jestli velmi jednoduchý. Otec můj byl lodníkem a jest, jakož mnozí z nás, v hlubinách mořských pochován. Anoť nás neštěstí toto zastihlo, bylo mi patnácte let; pročejš, abych matku svou podporovati mohl, stal jsem se plavcem a vydal jsem se na moře. Matka má byla zbožná a ctihodná žena; i zavedla mne ku svatě Anně Auray-ské, kdež mi tento obraz zázračný odevzdala a radila mi učiniti slib, že po každé šťastně skončené plavbě k této svatyni putovati budu, abych sobě ochranu Rodičky Boží pojistil.“

„A zůstal jste slibu svému věren?“ —

„Věren až k okamžiku tomuto; neboť od toho času, co obrázek ten při sobě nosím, ještě mne žádné neštěstí nepotkalo. Dvakráte jsem byl skoro zázračně při ztroskotání lodě zachráněn, a syn můj, totiž ten, jenž tentýž slib jako já učinil a věrně plnil, těší se jako já z mocné ochrany blahoslavené Panny Marie — druhý syn však! —“ tu se lodník zamlčel.

„Měl jste snad dva syny?“

„Ba ovšem měl jsem dva! Nyní ale bohužel mám jen jednoho!“ odvětil

lodník zkormouceně. „Vychovav je oba ve zbožnosti a důvěře ku sv. Anně radil jsem jim učiniti tentýž slib, kterýž mne víže. Mladší zůstal slibu svému věren a ochrana mocné světice jej nikdy neopustila; za měsíce, dá-li Pán Bůh, jej uzřím jakožto velitele lodního.“

„A druhý syn?“

„Druhý — seznámil se na pevnině s osvětáři a neznabohy, jejichž lstí a přemlouváním stal se povinnosti a slibu svému nevěrným. Vešel se mnou na loď a plavil se ve společnosti mé, avšak opomenul dříve putovati ku sv. Anně. Připomenuv jemu, že toto jednání mu neštěstí přinese, smál se mi jen. — Sotva jsme na širém moři se octnuli, zaslechnul jsem strašlivý pokřik: „Jeden muž ve vodě!“ Dříve než ještě návěštný roh zazněl, byly již loďky ku pomoci a zachránění připraveny, ale vše nadarmo: syn můj navždy zmizel ve vlnách mořských!“ —

„Toť věru brozné!“

Vypravováním příběhu toho se bave, dorazili cestující na poutní místo sv. Anny; jezdec nutil a pobízel námořníka, aby s ním posnídal, avšak tento nabídnutí jeho nepřijal. Pravil: „Uctivě děkuji, pane, nesmím nabídnutí vašeho použít; zavázal jsem se slibem, že se budu postit, a tentokráte jest mi více než kdy jindy ochrany sv. Anny zapotřebí.“ —

„Hrozí vám snad nějaké neštěstí?“ —

„Nemám pravé důvody v šťastný výsledek plavby, kterouž nastoupiti hodlám.“

„Jest snad loď vaše již chatrná a porouchaná?“

„O nikoliv, jestiž to zcela nový, pěkný trojstěžník.“

„Čeho se tedy obáváte?“

„Plavba tato se mi nelíbí. Pán lodi té jest nevěrec a neznaboh, a na místě, aby byl dal loď svou řádně a slušně pokřestiti, dal jí jméno, jakéž jsem jakživ ještě nikdy v křesťanském kalendáři nenalezl.“

„Ale což pak na tom? Vždyť to jen jméno!“

„Nikdy nebude sv. Anna loď takovou chrániti, za to vám ručím.“

„Musím se s vámi rozloučiti, jelikož nechcete nabídnutí mého přijmouti.“ A jezdec mozolovitou ruku lodníkovu tiskna, doložil ještě: „Přeji vám mnoho štěstí, jež zasluhujete. S Bohem! na zdar!“ — Lodník potřásl hlavou po způsobu plavců, chtějí-li naznačiti, že pozbývají naděje!

Po desíti měsících meškal jezdec, o němž jsem právě vypravoval a jenž dávno již na lodníka zapomenul, v jednom velkém městě přístavním západní Francie. Srdcelomný nářek nenadále zazněl v uších jeho: zcela nový trojstěžník * * * nedaleko přístavu před zrakoma ulekaného lidu se rozbil a utonul, právě svou první plavbu po moři šťastně ukončiti chtěje. Nápadné jméno lodi vzbudilo v duši jezdcově dávnou upomínku; vzpomenu sobě na plavce a na jeho truchlivé předtuchy. Se srdečným soucitem poptával se po mužstvu ztroskotané lodi.

„Všickni utonuli!“ zněla odpověď. „Jedině kormidelník a jeden starý veslař byli zachráněni, jehož „olověným obrazem zázračným“ nazývali, poněvadž prý jakýsi svěcený obrázek na pevnině na klobouku, na moři však na prsou svých nosil,“ doložil jiný.

Starý námořník bretaňský pokojně na loži svém zemřel, třikráte šťastně vyvážnův při rozbití lodi; opustil svět, právě jakož v něm žil, s dobrým svědomím a přesvědčením, že vždy povinnosti své věrně plnil. Na sklonku života svého odevzdal olověný obraz zázračný synu svému se slovy: „Plavba moje se končí, Bůh mne volá k sobě; zůstaň po celý život svůj poctivým mužem a drž se pevně víry své; přede vším však chovej v uctivosti tento obrázek blahoslavené Panny Marie jakožto drahou upomínku na bábu svou; tato nepatrná sice, avšak

v důvěře mocná věc mne třikrát před utonutím zachránila a ve všech trampotách a křížích života sílila, abych zůstal mužem poctivým.“

Olověný obraz zázračný ještě nezaknulo. Ještě roku 1851 spočíval na prsou kapitána čili velitele loďstva, a jsem pevně přesvědčen, že ještě posud na tomtéž místě se nachází.

(Zasláno V).

Žákům a žákyním „Školy B. S. P.“

Za odpověď Vaši, milí spoluúčnové B. S. P., kterou jste mi opět a opět po 3 měsíce již zasílali, jsem Vám v skutku povděčen; nedivte se tudíž, pak-li znova péra se chápu a v novém tom přípisu svou radost vyjeviti hodlám.

Věru, Vy umíte kreslit B. Srdce P., jak se patří; tyto barvy tak živé, tak dojmavé, že se ani zkumatel obrazů Vašich, pak-li jednou pojal jich, nemůž odloučiti od nich. Alespoň to upříti nelze, že na Vašeho spolužáka působily výborně: zdali rovněž na ostatní, nevím, domnívat se toho mohu, ježto nemuím svých očí míti, které po tmě jenom vidí, jakoby můj zrak tu světlost viděl, kde čirá tma, aneb obraz stkvoucí, kde jen plátno rezné či jakási deska bez barvy. Pak se upamatovat též v stavu nejsem, že bych právě zvětčovacíh hledítek byl použil, kdy ovšem i mravenec jak slon se běže a nejčistší voda hemží zvířátky. Drobnohledy, neb jak mi říkáme mikroskopy, že na prodej jsou, o tom vědí arci lépe jak my jisté vrstvy lidí, u kterých jsou právě v oblíbenosti, byť i zdráhali se přiznati se k tomu. Jest to předce tak, věřte mi. Byť i neviděli je, neb vidouce přiznat se k nim nechtěli, nedivíme se. Patrně jest, že je mají na očích; ježto pak je sami nevidí, domýšlejí se s p. pštrosem, že je rovněž nikdo jiný nevidí. Pštros totiž, jižního pták pásma, pronásledován a nevida nezbytí zahrabe svou hlavu v písek mysle takto, že nepřítel nevidí jej, i že

tudíž prost všeho nebezpečí, které mu právě takto již v patách jest. Avšak leckdys pocítují, že jich nosí a tu sundají je, a pak vidí, že přec všecko jinak ve světě: než i přiznati se žádat na nich, přespřílišno, ne-li horšího cos, ježto dokazuje, že až příliš krátkozraci jsou, že jim pravda neznáma, že ta pravá cesta k spáse jiná jest, než ta, na kteréž si pohodluě vykračují.

Za tou příčinou my radujem se ze zdravého hledu, jemuž neujde ničeho z pravdy, co na věci jest; těšíme se tudíž z milosti té, a nechať si říká kdo chce co chce, my si zabrániti nedáme nižádným odporem cestu svého bádání, cestu k pravdě i světlu, cestu blaha hledání.

Veždy si vážili lidé zkušenosti; zkušený jen člověk bývá v počté u občanů rozumných. Nuže, já Vás dnes chci míti všecky za zkušené, tudíž se i dovolávám Vaší zkušenosti. Že mám k tomu práva, nahlednete ihned; vždyť se tu jedná o zkušenost, kterou skoro nejprv ze všech musí každý pocítit, má-li po tom blaze žíti, a bez které sotva kdo se posud šťastným stal. Dítka chudého i bohatého, dítka venkovana jako měšťana, dítka prostě vychované jako kterýs králevic neb císařevic mají sobě povědomi býti zkušenosti této, a běda jim, pak-li v prvních letech nebyli tomu naváděni. Příběhy Vám pro tu pravdu nepodávám, máte vlastní zkušenost, pro neštěstí příběh ledaskterý

možná na blízku. Rozumný otec a rozšafná matka arcíť toho dbají a žádají totéž na svých dítkách neuprosně, oni vědí, že by velké chyby dopustili se, kdyby jinak vychovali svého miláčka. Komu se též nelíbí takové jednání; který otec, která matka nemá radost, pak-li dítko milené umí z upřímného srdce prositi, pak-li ruce sepne, k otcí svému přilne, k matce své, by vyhověli přání jeho? Žádá-li jen cosi neškodného, nedím potřebného, coby mělo rádo, zajisté mu dle možnosti zadostučiní.

A co činí rodiče oproti synu svému, dceři své, to činí i hodní lidé oproti nuznému; buď si dítě, buď si stařec, umí dobře prosit, jest mu věru upřímná ta jeho prosba, říkají; nesmí jíti s nepořízenou. A když jste mu udělili dárek, tu se zmáhá radost v srdci Vašem a jste spokojeni vědouce, že jste podle svého srdce dobrého tu jednali.

Jdeme však v té naší zkušenosti dále: díme, že málo lidí na světě, kteří leckdys nemusí svých žádostí vysloviti v prosbě. Vezměte stav kterýkoliv, vyšší nebo nižší; jest as rozdíl, u koho svou prosbu pronášíte, avšak prosit musíte. Pokud ostane náš život společný a to bude veždy, dokud bude se střídati prosba s vyplněním žádostí. Proto se též nikdo tomu nediví, proto nikomu též nepřichází za obtížno pak-li čáku má, vysloviti žádost svou, podrobit se, poníženež žádat za vyplnění své prosby.

Tak se věc má aspoň mezi lidmi: nuže proč jinak smýšleti máme o poměru našem k milému Učiteli Božskému? Proč máme hledati pomoc jenom u těch, kteří leckdys buď pomoci nemohou buď pomoci nechtějí, a nikoliv u toho, který chce nám pomoci, u kterého netřeba se obávati oslyšení v žádosti? — Ku většinu poznání té pravé lásky nebeského Učitele Školy naší chci jen zkrátka se tu rozepsati. Zajisté Vy znáte 3 milosti, které každá prosba u Božského Učitele

s sebou přináší: a) potěšení totiž srdce, jak každému káže zkušenost, b) pro náš život v té nadhvězdě vlasti zásobu neb jak říkáme lépe pro nebeské sídlo zásluhu, a konečně c) uslyšení čeho žádáme. Ovšem třeba prosbu vykonati aspoň takou pozorností, jak ji činíváme v důležité věci u lidí. Když se béřeš k druhu svému, bys jej o něco poprosil, na jevo mu jistě dáváš, že svou důvěru v něho kladeš uznávaje jeho dobrotu a lásku, přistupuješ jistě u vši poníženosti uznávaje jeho blahobyť a důstojnost; ty se jistě dovoláváš jeho srdce: obcuj rovněž s Božským Učitelem; dovolávej se též nejvyšší milosrdného Srdce Páně; přednesiž Mu záležitost v modlitbě. Právě v tom jest celé tajemství, proč se mnozí těší neobyčejným milostem ustředěným Božským Srdcem Páně.

Avšak namítnete, proč se zdráhá valný počet lidí v nemalých nesnázích jsoucích žádat ulehčení takto, pak-li pomoc na snadě; proč v té naší době nechtějí mnozí odebírat výpomoci, kde jí naleztí lze v každý čas? — Odpověď jste mi dali slůvkem „nechtějí.“ Než snad ještě dosti zřejma není toho příčina; zkrátka tudíž Vám vysvětlím záhadu, a řeknete, že jsem uhodl. U lidí kdo prosí, musí na zevnějšek uspořádat vše, by něčím snad neurazil dobrodince svého, v útroby mu lehko nenahledne: kdo však v Boha důvěru svou vkládá, musí uspořádat hlavně útroby své, srdce své, svědomí, které as ve hrozném nepořádku se nachází. Za tou tehdy příčinou se vyhýbá mnohý zdroji této všeobecné pomoci, a raději trpí nouzi aneb k choutkám jiných se chová tím způsobem, že až hnusně si počíná v úklonkách svých, žebroní až k omrzlosti a t. d. a t. d. — i tu dovolám se zkušenosti každého — až konečně předce s prázdnou leckdys odejde.

Možná že nejeden oněch roztomilých lidiček se opíral proti řádkům našim a úmyslu naváděti lid náš československý

k důvěře a počtě Božského Srdce, žádat na něm, by se utíkal v své nouzi k tomu právě zdroji všeho dobra, by své vyslyšení jako obrazy Srdce Páně nově malované uschoval sobě a všem spolužákům Školy B. S. P. v listě jejím na budoucí věky. — Prvé však než přisvědčíme k takovému nařčení, ať nám, milí spoluúčňové B. S. P., zodpovídají ty otázky:

1) Jsou rodiče spokojeni, pak-li syn jejich spíše nouzi tře, než aby své potřebnosti vyslovil jim, či mají snad samy prosit synka nevděčného, aby přijal milost jich? Podobná jest otázka i vzhledem B. Srdce k nám. —

2) Mají pojmu jakéhosi o Bohu, neřku o B. Srdci Páně, kteří zrovna slovy i chováním dokazují, jakoby Bůh, nejvyšší Pán, prosebníka svého vyslyšeti nemohl, aneb jakoby On neměl práva udělení milostí těm, kdo Jej o ně žádají? Již sv. Augustin dí: „Zajisté by Bůh nás nevzbuzoval, bychom prosby přednášeli Jemu, kdyby hotov nebyl vyslyšeti nás.“ A sv. Jan Zlatoustý: „Nikdy neupírá laskavý náš Otec dobrodiní tomu, kdo je na Něm žádá, ježto sám pobízí nás v upřímné své lásce, bychom v prosbě utíkali se k Němu.“ Jaká odpověď? —

3) Upírají-li pak vyslyšení proseb našich, netřeba jim upírati v důslednosti, že se máme i modliti? Pak-li ale upírají toho, neupírají tím na větším důctu Boží samu? — Než tu oni odpovědí, že takové jim ani ve snách nenapadlo: avšak to vyplývá z jejich zásad; hlásí-li se tudíž k náповědi, hlasež se i k dopovědi. — Oni jenom na ta požehnání Srdce Páně mají svrchu! —

4) Ale proč se hašteří tak s žáky Srdce Páně? Vědíť, že to Srdce Božské jest proto úcty hodno; vědí, že my v Srdci Páně hlavně dobročinnou lásku ctíme! —

5) Připustí-li, že Bůh upřímný náš Dobrodějce: což si máme my určití způsob, v němž se smíme ujistiti vyslyšení svého, aneb náleží to Dobrodějci samému? — Nuže známo zajisté všem, že si za našich dní všemocný náš Dobrodějce Srdce svého úctu vymínil: chceme-li si tudíž odpomoci, milí spoluúčňové B. Srdce Páně, nouzím duchovním i vezdejším, utíkejme se jen často k B. Srdci Páně a dle příslibení daných jistě vyslyšáni budeme. Kreslete jen dále bez otychu krásné obrazy B. Srdce Páně; doufám že mi ihned jakés přinesete:

P. v západ. Čechách. V jisté rodině se roznemohlo dítě, čiperná a roztomilá to holčička as 4 léta, miláček jak rodičů tak všech domácích a všech kdo ji žvatlat slýchali. Nemoc se rychle horšila, byloť to jakés vnitřní zapálení, dítě vůči bledě sláblo a nápadně schlo; lékař přicházel denně dvakráte, pomáhal co věděl, ale nic naplat, po několika dnech shledal nemocnou děvečku tak špatnou, že vyslovil obavu, zdali se ještě zítřka dočká. Jaká to rána pro rodiče, jaká bolest matky nad dítkem hynoucím! Než, jest ještě někdo, kdo pomoci může, myslí si matka a již vrhá se v hoří

svém před kříž, prosí to nejsvětější Srdce o zachránění miláčka a slibuje, stane-li se tak, 5 zl. věnovati spolku sv. dětství Ježíšova na vykoupení pohanského dítěte. A ejhle, nemocné dítě nejen se rána dočkalo ale žije podnes, ano již opustilo lůžko a běhá obveselující svou čiperností celý dům.

Plna jsouc vděčnosti nechce matka jeho déle otálet a posílá slíbený dárek malému Ježíškovi vzdávajíc mu tisícový dík za vyslyšení modlitby, prosí spolu to předražené Srdce Jeho o další zdraví a požehnání pro celou rodinu.

V měsíci březnu

modleme se

za křesťanské výchování mládeže.

Přípis hl. ředitele apoštolátu modlitby ke všem pěstitelům toho posvátného spolku má hlavně na zřeteli výchování mládeže v ústavech řízených od upřímných křesťanů, zejména od řeholních osob. Ač my takových ústavů bohužel málo máme, jest přece každá farnost v jistém smyslu takovým výchovacím ústavem, jehož ředitelem jest řádně zřízený farář, a tudíž povšimnutí hodna jsou pokynutí P. Ramiera, z kterých pro obmezenost místa pouze některá vyjímáme.

Když se jedná o věc Boží, o svaté povinnosti, odstup všeliké zakrývání a lichocení. Až do té doby, kdy ruch nedobře pojaté svobody, svobody od církve a s ním také odprísáhlí nepřátelé křesťanství u veřejném životě zvítězili, až do té doby bylo výchování mládeže takřka výhradně v rukou, v řízení osob duchovních. Nemůžeme jim sice vytýkati, žeby nebyli svým svěřencům vštěpovali zásady sv. víry a zbožnosti, žeby nebyli je vedli ku křesťanskému životu, to ale je nyní patrno, že ono výchování přece neneslo ještě toho ovoce, kterého vším právem bychme se byli nadáli. Tenkrát mohlo se arcí říci, že po celé Evropě vládne Ježíš Kristus, v srdcích křesťanů žila víra v Něho; když ale tito měli se jí také skutkem zastati proti revoluci, proti duchu nekřesťanskému, proti neznabožství, tu jsme veškerou čilost a horlivost našli na straně revolucionářů a křesťané nevěděli jejich vítězoslávě ničím se brániti, než pouhou nečinností. Patrně byli by tomu přívalu nevěry více se ubránili, kdyby jejich výchování bylo je lépe na něj připravilo a neuspalo je doměnkou, že dosti učiní, když svou víru pouze ve svém nitru zachovají. Kdyby té iluze nebylo, méně bychom měli obětí toho neznabožského ducha času. Nově na víru obrácení křesťané vědí lépe, že nebezpečí církve je vždy volá do boje, a jejich vychovatelé neopomínají, jim hluboce do srdce vštěpiti tuto povinnost. — Živé křesťanstvo, pravá zbožnost vyžaduje sebezapření, lásku ku práci, prostotu a pokoru, které ctnosti hlavně nacházíme u křesťanů nově obrácených. Pouhé citlivůstkářství aneb zevně jen křesťanské způsoby nejsou zbožností a neubrání před násilím náruživostí a svůdnictvím. Jak často se stává až dosud, že mnohý jinoch, mnohá děvka, v ústavu křesť. za vzory byli zbožnosti, vstoupivši ale do světa co úředník, obchodník, hospodář, aneb do rodiny co choť a matka, ničím neosvědčili svou víru a lhostejností svou rovnají se každému, který neměl toho štěstí čistě křesť. výchování; ba ještě více, — sotva několik let, ba jen měsíců ve světě, ve společnosti novověrecké, dostačilo učiniti z nich až i zrádce a zjevné nepřátele sv. církve, od níž byli výchováni! Odkud tyto smutné zjevy?

Daleci jsme toho, všechnu odpovědnost z toho přičítati učitelům a učitelkám, kteří té nad míru těžké úloze se obětují. Ono zlo plyne zajisté z vícero zřidel, která zde nemíníme rozebírat; naší věcí jest otázka, je-li to v naší moci naleznouti proti tomu nějakého prostředku; a aniž bychom odpírali zvláštním prostředkům, o nichž nás snad zkušenost poučí, nalezáme jeden z hlavních v pobožnosti k Božskému Srdci Ježíšovu, když ji dobře pochopíme, která jest upřímný, srdečný cit lásky ku Spasiteli, jenž se rád skutkem projevuje. Člověk, a zejména v letech asi 20, musí míti jistý předmět své lásky, bez lásky není mu života, a nevidí-li v Ježíši, svém Spasiteli ten hlavní předmět, jemuž všechno ostatní musí se podříditi, nalezne si něco jiného a dá se upoutati okovy lásky jiné, která nemá na zřeteli spásu jeho duše. Dobře dí sv. Augustin: „Amor meus pondus meum, illo feror quocunque feror.“ (Moje láska jest mou tíží, kamkoli se kloním, tam ona se sklání). Tato tíže nezmaňuje sice svobodnou vůli člověka, noprž ji řídí v ustavičném cviku. Nuže, kdožkoli jsi povolán a tu přetěžkou povinnost jsi převzal, vychovávat mládež, vštěp jí především horoucí lásku ku Kristu a cvič ji mnohými skutky, jakých tobě dosti vnukne ta věčná Láska.

Úmysl modliteb na měsíc Březen:

Wšemohoucí wěčný Bože! obětuji Tobě wšecky své dobré skutky o modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a wšemi zbožnými a swatými dušemi w nebi i na zemi za wšecko to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Srdci přeje, obzvláštně za křesťanské wychování mládeže a dnes:

Den

ke cti

Obzvlášť

1. Sw. Rubesinda, b. (Popelce): za dar ducha kajícnosti; za sláost w dobrém předsawzetí.
2. Sw. Anežky, Česká, p.: za naši wlast pozemskou; za dar wěrného následování blh. Anežky; za paní rodů šlechtických; za 2 nemocné; za školu mezi Helwety; za nemocného kněze.
3. Sw. Kunhuty, cís.: za šlechtický a mocný paní, aby swým křest. powinností činily zábošt.
4. Sw. Wáclawa ostatků přeneš.: za zmar wšech rozepří w národě a oswěžení ducha křest.
5. Sw. Kazimíra, králw. (I. ned. posl.): za národ polský; za bary Ducha sw. kazatelům w poslě.
6. Sw. Kolety, p.: za řeholnice; za smíření se přibuzných; za dobroditelku trpících.
7. Sw. Tomáše Akw., řeh.: za probuzení křest. učenců; za wymanění se z náruživosti.
8. Sw. Weremunda, op.: za obnovu církwe sw. w Španělsku; za chorou matku.
9. Sw. Františky, wd.: za dobročinné spolky; za zdar „matice Welehradské“; za chorého přítele.
10. Sw. čtyřiceti muč.: za horlivé zastance sw. wšry w Německu; za česance stamw kněžského.
11. Sw. Wincence, op.: za potlačení ducha newěry a wzpoury; za zdar jisté práce písemnické.
12. Sw. Stehoře W., pp. (II. n. p.): za sw. Otce a za řeholi sw. Bened.; za 2 dlouho trpící.
13. Sw. Kamíra a soudr., m.: za rozmnožení úcty k nejsw. Swátosti; za nowotněze.
14. Sw. Matildy, cís.: za katolky w Něm. a jich správce; za několik osiřelých farností we Slezsku.
15. Sw. Longina, muč.: za obrácení pobloudilých; za křest. wychování dítěte 3 rodin.
16. Sw. Juliana, m.: za spolky kat. tovaryšů; za ochranu před swůdci 4 děw sirotků.
17. Sw. Jana Sark., m.: za bohowsd. učiliště w naší wlasti; za obrodu spolku sw. J. S.
18. Sw. Edwarda, kr.: za poděkowání za milosti udělené církwi sw. w Anglii; za oswícení ducha.
19. Sw. Josefa, pěstouna J. K. (III. ned. posl.): za řemeslnictwo a chubinu; za staření; za tichou trpitelku; za wyslyšení prosb ctitelů sw. Josefa; za wšcero nowiců a kleriků.
20. Sw. Joachima, otce B. M.: za rodiče a pěstouny; za zdar spol. sw. dětství; za jistého wlastence.
21. Sw. Otce Benedikta: za řeholníky a bratrstwa jejich; za pronásledované; za dar sebezapření a následování Krista; za oswícení Duchem sw. matky a sestry.
22. Sw. Kateřiny Sw., p.: za hodné wykonání welik. zpovědi; za šťastnou hodinu smrti.
23. Sw. Wiktorina a soudr., m.: za opětný rozkwět a působnost kat. polit. spolků; za bratra.
24. Sw. Gabriele, archand.: za zdar podnikům katol.; abyhom častěji rozjímali o utrpení Kr. B.
25. **Zvěřování P. M.:** za křest. wychování žen. mládeže; za wytrvalost w utrpení; za kat. spolky panen a jich wdce; za náhle + matku; za obrácení 8 hříšníků.
26. Sw. Gajstala, m. (IV. ned. posl.): za pomoc křesťanům na Jihu; za 6 nemocných.
27. Sw. Ruperta, b.: za katol. spolky w Německu; za zdar spolku rozšiřování dobrých kněh.
28. Sw. Sixta III., pp. za odstranění pohoršení; za sw. Otce a jeho wěrné rádce.
29. Sw. Gustasia, op.: za odvrácení neštěstí žiweln.; za průprawy učitel.; za wšcero přátel.
30. Sw. Kvirina, m.: za zdar misijním na wewokwě; za hodné wykonání welik. spráwy B.
31. Sw. Amose, pr.: za spolupracovníky a příznivce „Školy;“ za wšechny w tomto měsíci w Pánu zesnulé spoluodny kat. bratrstew; za náhle + matku; za 6 nemocných.

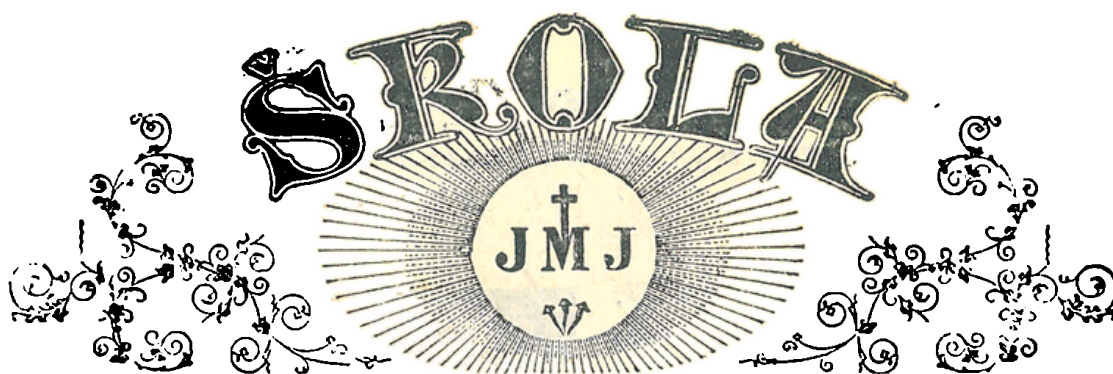
M o d l i t b a.

Božské Srdce Ježíše! strze nepoškvrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě wšecky modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se wšemi úmysly; we kterých se uštwičně na oltáři obětuješ. — Obzvlášť je obětuji za ony, kterým's swěřil tak nepohodlný a tak těžký aposťtolát u wychování. Učiň, o božský Spasiteli, aby jšouce jami naddnuti duchem Twého božského Srdce, jej rozšiřowali w duších, k jichž wychování jšou powoláni. Am.

Pane Ježíši, zaštriž ochranou swého Božského Srdce našeho sw. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církwe, číši Rakouskou a wlast naši česko-morawskou!

O přeslabé Srdce Panny Marie, buď mou spásou!

Swatý Michale archanděli, swatí Cyrile a Methobe, orobujte za nás!

Božského Srdce Páně.

Ročník X.

Duben.

Číslo 4.

Kráčejte Cestou boLestÍ za spasÍteLeM sVěta: a buDete
VítězItI sLaVně V nebl.

Dobrý pastýř!

ivno! Z výšin světlých sestupuje
Mladý pastýř krásy ušlechtilé
V tmavou zemi, v pusté skalní sluje,
Ovce hledat v poušti zabloudilé!

Dítka podobu vzal na sebe on,
V tvrdé jesle klade jeho máti;
Chudí pastýřové — duše čilé,
Lpějí z hor mu první úctu vzdáti.
Dobře tak; neb pastýřem má býti,
Jak mu láska věčná uložila:
Toť on pastýř tebe hledající —
Tys, hříšníku! ovce zabloudilá!

Máť on ovcí devadesát devět
Na nebeské bláhaplné pláni!
Přec však jednu hledá v poušti širé,
V poušti děsné, na strmící stráni,
Již mu řinouc se krev ze všech údů
Hlavu, nohy, ruce pobarvila:
A ta jedna, již tak pilně hledá,
Tys, hříšníku, ovce zabloudilá!

Nalezlou pak na své rámě béře,
K sobě tulí s nevýslovnou slastí,
K ovčinci pak tichému unáší
Zapoměv svých bolův i svých strastí;
Pokrmem tam šetře ji ukojným
Zapoměl, co ovce provinila:
A on pastýř, Spasitel tvůj božský —
Tys, hříšníku, ovce zabloudilá!

Tichý život duše v úkrytu nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista.

II. Příbytek úterní: Škola.

„Pojď synu, uč se moudrým býti! —
Šalomoun.

Již jsme se opět spolu shledali, můj milý čtenáři, v tento den úterní, abysme zas několik slov porozprávěli. Toužil jsem věru již po té chvíli, a ty snad také? — Těším se alespoň tou myšlenkou, že jsi nikoliv neměl dlouhou chvíli v tom žaláři, kam jsem tě byl předešle zavedl, že jsi už přivykl trochu té denní práci a tak snadno své vykázané obydlíčko v tom Srdci Páně neopustíš; nicméně ale čekal jsi, kdy již pro tebe přijdu. Nuže, zde mne zas máš! — však ne, nejsem u tebe, ba ani tě neznám, a ty neznáš mne, já nevidím tebe a ty ne mne; — a přec si rozumíme a hovoříme spolu jako staří dobří známí! — Zda-li pak ti to také už jednou napadlo, jaká to přec jen divná, přepodivná jest věc: já tu sedím v tiché teplé světnici u lampy a ty jsi Bůh ví jak daleko, držíš dnes v rukou zas svou „Školu,“ a tu se dovídáš všechno, všechno, co já si o tobě celý měsíc napřed myslil! A kdože ti to poví? To ptáče snad, jež tam kolem tvého okna poletuje? či donesl ti to snad vánek větru? — jak medle víš mé dávné myšlenky? — Inu, odpovíš, z těch drobounkých písmen, z těch slov, jež tu mám před sebou! Arciž těmi řádky vidíš z té dálky daleké až do mé hlavy, vidíš co o tobě myslím a soudím, co ti přeju a čemu bych tě rád naučil, a tak sobě lépe rozumíme, než kdybych byl u tebe.

Věru, jest sice velkým darem Božím ta řeč, kterouž si lidé vespolek své myšlenky a city vyjadřují, ale co je platná i řeč, když n. př. dítě odejde z domů otcovského daleko za hory, snad i za moře do Ameriky, a tu by rádo s rodiči, bratry a přátely něco promluvílo? Tu arcíž jazyk nestačí, ale vezme

papír, péro a trochu černidla a hle, v krátkém čase ví otec a matka, kterak se mu v cizině daří, a když se navrátí, a co si od nich přeje, hle to všechno poví ty mrtvé písmenky na papíře.

A jako to dítě k rodičům, jako já dnes k tobě mluvím, podobným písmem, t. j. viditelnými znaménky mluví i ten milý náš Bůh k nám lidem zde na zemi; neboť On jest také daleko a vysoko nad námi a tváří v tvář s Ním hovořit v tomto životě nemůžeme, a proto alespoň písemně nám sděluje a vědomost dává, kdo jest a jaký je a co od nás žádá, ale to písmo Jeho jest tak vznešené a tajuplné, protože božské, že mnohý smrtelník otevřenýma očima se na ně dívá a přece ani čísti ani je rozuměti neumí. A jak ty můj příteli, žádáš si

to písmo Boží znát? o tedy, (zpívá krásně básník.)

Synu pohled vůkol sebe,

Viz tu zemi, viz to nebe!

Bůh tam napsal knihu

Rozumu to tvému ku postihu. (Sušil.)

Ano, dobře má ten půvec, celý viditelný svět jest jen velikou knihou od samého Boha napsanou; a chceš-li to pochopit, přivstaň si jednou v létě časně z rána a vyjdi si ven v tu Boží přírodu, když poslední hvězdičky na nebi shasínají a země z nočního sna se budí. Vůkol panuje ještě ticho posvátné, jen ti malí opeřenci na stromech a v křovinách se vespolek probuzují, co zatím rosa nebeská v tisícových a tisícových perlích kropí zem, a každé to kvítko umývá, aby pěknou, čerstvou hlavinkou uvítalo přicházející královnu dne — slunce. — O není-liž pak člověku jakoby stál v té velké síni Boží, — jako školák v nové škole? — není-liž ta celá příroda jako obrovská kniha, kterou všemohoucí Bůh před tebou otevřel? — ten zelený palouk u tvých nohou to je jeden list, to kvítí pestré na něm, to jsou písmenka, stříbrem, zlatem a pestrými barvami psaná; tam zas nad tebou jiný list: to nebe, a na něm to ohnivě písmo ranních červánků, tam dále ten šedý les v hustý závoj mlhy zahalen, z níž ty koruny odvěkých dubů co obrovské písmeny v řadách vyčnívají. To jiný list . . . ó čti, milá duše, čti to písmo, co tu všemohoucí ruka Páně píše? — Písmeny

Rozličné jsou ve svém zvuku,

Avšak shodné pro náuku:

Že Bůh moudře vládne,

Že krom Něho není bláhy žádné.

Nečeš tak? Že to všechno Bůh tak dobře učinil, a to pro tebe, abys se z toho těšil a radoval, Jemu za to děkoval, vroucně Ho miloval, nečeš tak v té knize? — ó pak bys věru musil mít tvé srdce z kamene, a oči světskými marnostmi zaslepené: kdybys to nepo-

chopil, kterak „nebesa i země vypravují slávu Boží a dílo rukou Jeho zvěstuje obloha.“ —

Nemáš-li ale času z rána jít v té Boží knize číst, trávíš-li celý den v namahavé práci, tíží-li tvé srdce mnohé vezdejší starosti o dům a děti, aneb snad dokonce nějaký bol, jež nechceš žádnému svěřit — v takovém pádu vyjdi si podvečer do blízkého lesa, ale jdi sám a sám, rozumíš? zadívej se do té tiché přírody; a v tom tichu a pokoji, s nímž se celé to tvorstvo ubírá k spánku, v tom líbezném vanutí větrka večerního i v té žalné písni pozdního zpěváčka v houští, v tom všem, co kolem sebe uvidíš, budeš čísti, že Ten, jenž to tak všechno krásně utvořil, jehož ty Otcem svým nazýváš — ví také o tobě a také tě miluje, také se o tebe stará . . . a věř anděl nebeského míru zavítá zas do tvého zkormouceného srdce. —

Však jsi-li nemocen a nemůžeš ven do lesa a do polí, můžeš ještě jiný list té velké knihy Boží číst a rozjímat, totiž tu nebeskou oblohu. O zadívej se oknem v tiché noci, když všecko odpočívá, do toho nebe, hvězdami posetého — a věř, toť písmo velmi, velmi poučné pro člověka, kdo v něm čísti zná. Díť o tom náš básník:

Spatříš-li hvězd vojsko skvoucí

Pomni, že Bůh vševědoucí;

Ze světél těch báně

Pohlídvá na tě oko Páně. —

Že v této knize všechny čisté a svaté duše rády čítaly, a čím světlejší byly tím lépe písmu tomu rozuměly, tím více moudrosti z něho čerpaly — dočítáme se v Životech Svatých. Tak n. př. sv. Ignác z Loyoly trávil poslední léta svého života v Římě, a tu mnoho hodin díval se v tiché noci na to krásné nebe hvězdnaté, tu četl a rozjímal: když již ta obloha nebeská tak krásná a rozkošná jest oku našemu, jak krásné teprv musí tam v nebi samém

být!? — a jak preveliký Pán musí ten náš Pán Bůh být, anť v takovém nadhvězdném paláci přebývá, jemuž na celém širém světě není rovno! — a tam u Něho býti, co to teprv musí být za radost a ples a blaženost! Tak se často ten světec do toho nebe zadíval až se celý po něm roztoužil a rozplakal, říká: „Co je ten bídný svět, jak se mi hnusí ta zem, když se na to krásné nebe dívám!“ —

Tak hle tedy ten prst Boží napsal nám v té knize přírody rozličným a předpodivným písmem mnohá a užitečná naučení. Lépe to ale pochopíš a přisvědčíš mi, když řeknu že nejen knihou Boží jest ten celý svět, ale vlastně velkou Školou Boží, v nížto Bůh sám jest učitel a my všickni lidé na světě, malí, velcí, moudří a prostí jeho žáci, a jako ve škole učitel své pilné žáky miluje, na ně se laskavě usmívá, tak

Nebe-li jest jasno, modro,

Buď ti veždy v mysli bodro,

S jeho obličeje

Láska Boží na tebe se směje.

Když ale časem nebe se zamračí a z černých mraků hromu hlas se ozývá — o věz, tenkrát učitel nebeský se hněvá na ty své zlovolné, nedbalé žáky na světě, kárá je přísným hlasem hromu a metlu blesků nad nimi pozvedá, že se pak chvějou a třesou ti nezbedové. A právě těch má ten milý Pán Bůh mnoho ve své škole; oni jedí a pijou, světa užívají; ale něčemu dobrému učit se nechtějí; máť s nimi Bůh mnoho zlosti a mnoho zármutku, ale nebude to tak věčně, jednou se škola skončí, přijde pak visitace a sice ten kostlivý posel Boží odvede jednoho žáka po druhém k té poslední zkoušce; tam se jim dostane, co zasluhují. Vždyť už kolikrát držel Bůh takovou generální visitaci n. př. při potopě světa anebo tam v místech Sodomských, a kolikrát i s národem Israelským. A předce zas ti jeho žáci, to

jest my lidé na zemi, tak málo, málo se z toho naučili; a proto zařídil ten dobrotivý Bůh nám nedovtipným žákům ještě jinou školu, kde se každý snadno může naučit, čeho mu třeba vědět o Bohu a o spasení duše své, kde se každému potřebných pomůcek poskytne, aby jen bezpečně toho cíle nebeského dosáhl. A skutečně ještě každý kdo tuto školu pilně navštěvoval a dle síly se přičinil, neminul se odměny v nebeské blaženosti.

A znáš-li pak ty milý příteli, školu tuto? — Neznáš? — ale jsi už celý nedočkavý po ní? než posečkej, musím ti to dříve trochu vyložit.

Před několika lety bylo mi častěji obcovati v jednom nábožném, křesťanském domě. Potěšením celé rodiny býval malý hošík, as 7letý již dle těla krásný jak andílek; tvářičky jako dvě růžiček právě rozvitých, očka modrá, plná života, slovem, neporušený to obrázeček Boží, dítko k pomilování; a co bylo ještě lepšího, v tom rozkošném tílku ukrývala se také dobrá, nevinná, cnostná dušinka. Měl jsi jen vidět to dítě jak krásně se umělo modlit, ale nejen ústy, nýbrž tak upřímně, jakby ty modlitby zrovna ze srdce se prýštily; měl jsi je vidět, když v kostele vedle matky si pokleklo a své malé ručky tak spínalo a oči upíralo na oltář, jakoby musilo Pána Boha uprosit. A zajisté musil mít Bůh sám z něho radost i anděl strážce jeho. Měl's ale vidět to dítě také doma, když zaklepal žebrák na dveře, ihned byl u matky, prosil a žebronil tak dlouho, až matka sáhla do sáčku a nějakou almužničku vyndala, a jestliže vymohl k tomu i kus chleba, teprve býval celý blažen. Věru nevím, zda-li bys našel nyní dítek takových. Než, ptáš se asi, kam chodil hošík náš do školy, kde se tomu naučil, kdo ho vycvičil? — tu odpovím, posud nechodil nikam do školy, ba neznal ani knihy, ani učitele, ale jeho školou, jeho knihou, z které se vši cnosti naučil — bylo je-

dině to dobré, nábožné srdce jeho matky. Ano, to šťastné dítě mělo matku, která věrně v srdci svém chovala všechna přikázání Boží, živou víru a svatou lásku ku Kristu Ježíši; nuž, a v této knize, v té škole cvičilo se dítě její; sem chodilo, tu se naučilo tak záhy Boha milovat a nábožně se modlit. —

Ale, kterak to možno, budeš se asi zas divit, jak vidělo to dítě do srdce své matky, an jediný „Bůh zkoumá srdce a zpytuje ledví naše?“ — Však nemusíme ani do srdce vidět milý příteli, a nicméně dobře poznáme, co tam vězí dobrého neb zlého; neboť se to ukazuje samo v oku, v tváři, v řeči a chování, ano v celém zevnějšku člověka, („které věci z úst vycházejí, ze srdce jdou,“ tvrdí sám Božský Spasitel,) a tak můžeš se jen na člověka a jeho chování dobře podívat a poznáš, co v srdci chová. S kým pak častěji a častěji obcuješ a se scházíš, k tomu jakobys chodil do školy na cvičení t. j. z jeho skutků čteš a učíš se, a také, než se naděješ, přiučíš se tomu, co on umí. — A nyní zas se vrátíme k hošíku.

Již pochopíš nyní, kterak četl v srdci matky své? — Byltě celý den okolo ní a viděl, když z rána a u večer před kříž pokleknouc se modlila, viděl s jakou radostí spěchala na mši sv. a každou neděli ku stolu Páně, kterak po svatém přijímání celý den zářila obzvláštní blažeností jakoby nějaké velké štěstí ji bylo potkalo; viděl kterak nejen k bohatým, ale i k chudým i k žebrákům byla veždy vlídná a laskavá a žádného bez dárku nepropustila; viděl že s otcem vždy v lásce a pokoji obcuje a celý čas ni křivého ni zlého slovíčka z úst jí nevyšlo, ba ani služkám neublížila, nýbrž chyby a poklesky jim prominula a časem i v práci pomáhala. Takový byl té matky život a mrav; a co to bylo všechno jiného pro její dítě než zrcadlem, ba učiněným písmem, jež ono každodenně

četlo a z toho poznávalo co matka v srdci svém chová a tak ani nevědouc všemu se přiučilo, myslíc že ani jinak býti nemůže. Ejhle tak bylo srdce matčino školou dítěte! —

Však jsi sám milý příteli chodil takto k své matce do školy, budeš se suad pamatovat na to její dobré upřímné srdce, které tě tak milovalo a všechno by pro tebe bylo dalo; nečetl jsi v něm také co trpělo, když jsi neposlechl a špatně se choval? — nečetl jsi v tom srdci mateřském, kterak spolu s tebou snášelo, když jsi onemocněl? Ó kýmby bývalo to srdce dobrou školou pro tebe!

Ó viz matko křesťanská, viz co je tvé srdce dítkám tvým: zrcadlem, v němž se shlížejí; knihou, v níž čítají; školou, do níž den co den chodějí, a tu všemu se učí co ty tam chováš, a slovem, skutkem na jevo dáváš; a co v této mateřské škole se dítě naučí, věř, nezapomene nikdy víc, ať je to dobré, nebo zlé.

O žel jen, Bohužel, že není za našich časů každé srdce matčino dobrou školou pro vlastní dítky! Ó kde pak se mají potom čemu lepšímu přiučit? — snad ve světě? — Ó běda, co tu teprve jest srdcí lidských, v nichž není psáno písmo Boží, ale písmo dábelské a to pak čtou a učí se ty děti nešťastné; ano i ty, které ani v slabikáři ještě číst neumí, dobře čtou co zlého vidí na jiných a vpíší to do svých srdcí, a když dorůstají, jsou pak ještě horší a hanebnější školou zas pro jiné; a tak roste to dábelské semeno na světě. Ó považ matko křesťanská, co jedno zlé srdce matčino pokazí nešťastných duší!

Ale, což není na světě nějaké dobré srdce k nalezení, jemuž by člověk bez strachu se mohl svěřit, a od něho se učit, jsa jist, že se ničemu zlému, ale jen dobrému přiučí? — Ó kde je srdce takové, aby k němu všichni lidé jako dítky, jako školáci mohli jíti na cvičení? — Hle, odpovídá blahoslavená Markéta

Alacoque, Bůh nám dal, co hledáme, On stvořil takové srdce pro celý svět a napsal do něho všechno, co musí každý umět, až přijde ta poslední, veliká zkouška. Ty už víš, milý příteli, kde jsme se zas octli, ano, jsme opět u Srdce Ježíše Krista; neboť všechno, co On na světě byl myslil, mluvil, učil, miloval a vykonal, pocházelo jedině ze Srdce Jeho, a tam jest to všechno uloženo, abych tak řek, jako učení ve škole; a kdo se tomu chce dobře naučit, musí do školy nejsvětějšího Srdce Páně! —

Nuž pojďte již, kde jste která, duše Boha milující, dnes jest mi popřáno uvésti Vás do té školy a s Vámi tam poslouchat krásné učení!

Než, ty zas kroutíš nedůvěrně hlavou nad tou „Školou Božského Srdce Páně?“ — Ano, slyšel jsem, že prý mnozí se z toho nápisu našeho listu horšili, a snad i leckterý čtenář jeho neví podnes co vlastně má znamenat ta „Škola Božského Srdce,“ to vám chci tedy dnes ukázat a dokázat, že to nejsvětější Srdce našeho Spasitele dobře může být školou pro duše naše; neboť, co vlastně patří do školy? Co jsem kdy škol viděl — a těch bylo dost, an chodím již od 6. roku do ní, nyní také co učitel — ale všude, ať ve vesnici neb ve městě nalezl jsem tyto hlavní věci ve škole:

1. učitele, 2. katedru neb kazatelnu, 3. nějaké učení, 4. spoližáctvo, 5. zkoušky, a hle ty samé věci nacházím i tuto, v tom Božském Srdci Páně, ani jedna neschází! —

1) Hledáš-li tu učitele, není-liž jim sám Kristus Ježíš? On sám pravil: „Vy mne nazýváte Mistrem a Pánem, a dobře pravíte, jsemť také.“ — Slyšíš milý příteli, On jest tedy náš mistr a učitel. Ale porovnáme-li Ho s těmi pány učiteli a professory na světě, liší se arci v mnohé věci od nich. Chceš-li na př. k těmto pánům chodit

do školy, tu musíš napřed pěkně prosit o přijetí a zápis, a nejen prosit ale pak také platit, u nich není žádné učení zadarmo. Ten náš Mistr nobeský přišel zatím sám k nám, a sice z daleka, tam z toho nebe nad námi; a chodě po té zemi svaté z místa na místo, tu pod širým nebem, tu zas na ulici, tu v branách města na cestách, na břehu mořském hledával sám posluchače, ano prosíval, aby Ho jen poslechli, že jim nese radostné poselství o království Božím. Tolik si nechal na tom záležet, aby co nejvíce žáků získal, aby celý svět k němu šel do školy, že kam nepřišel sám, poslal zas svoje vyučence a kladl jim na srdce, aby jen šli dál a dál do světa širého, ku všem národům a všechno je učili, co jim byl přikázal; a podnes nechává skrze svou církev katolickou to učení své hlásati živým slovem. A kterak zas na tom si nechal záležet, aby to símě Boží padlo na dobrou půdu, an sám ji pracně vzdělával a svou krví ovlažoval! Hle tak svědomitě konal úřad svůj učitelský. — A jaký medle žádal sobotáles na svých žácích? Ano sobotálesu se Mu dostalo ale jakého? —

V třetím století po Kristu žil také ve vlašské zemi znamenitý učitel jmenem Kassian. Tento ustrnuv se nad bídou těch pohanů založil školu a vyučoval dítky jejich připravuje srdce těchto k přijetí víry křesťanské. Za toto bezplatné dobrodiní odsouzen jest od pohanů a vydán na smrt, ale smrt ukrutnou! Bylť jest obnažen a k soše mramorové přivázán a tak vydán vlastním svým školákům k usmrcení. Celí rozsápani vrhli se tito na svého učitele, jedni do hlavy tloukli tabulkami, jiní ostrými rafijemi ho bodali, kůži na těle rozdrápali a celé kusy trhali, až po dlouhých mukách na celém těle z tisícera ran krvácející ducha vypustil. — Tak asi, ba ještě hůře splacen jest i našemu Mistru a Spasiteli sobotáles; — však On také

jinou odměnu nepřijal, nýbrž naopak sám ještě odměňoval žákům svým každou hodinu, kterou v jeho škole ztrávili. Ó není-liž pravda, toť věru podivný učitel, jakého nenajdeš v celém světě! —

Dále, jak víš, docházívá těm pánům učitelům často trpělivost, když školák hned všecko nechápe; ba mnohdy musí ti žáčkové, vinni i nevinni, více hubování slyšet než učení; ano, nepřinese-li který svou úlohu, neb neumí-li odříkávat, ó běda, tu přijde i metla na návštěvu! — tak ve školách světských. Slyšel-li pak jsi ale něco podobného o našem Božském Učiteli Ježíši Kristu? — Aj jak krásně uměl On učení své vykládat v příkladech a podobenstvích! A když přede někdy ani apoštolové to nechápali, hněval se? — durdil se? trestal? O nikoliv, nikdy, nýbrž trpělivě počal zas znova a opakoval své učení, až přede slovu Jeho porozuměli. — Však bys ty sám také mnoho mluvil o Jeho shovívavosti; i k tvému srdci mluvil po mnohá léta Mistr nebeský, tu napomínáním rodičů a zpovědníka, tu dobrou knihou, která se ti do rukou dostala, tu vlastním tvým svědomím, a co ty? — nedáváš nic pozor na ten hlas Boží, ba zacpáváš si uši a nechceš slyšeti; a On? — On neustává a den co den tě učí jako dříve. Nemáš snad schopnosti neb schází ti síly k vykonání toho, co ti ukládá? — ó popros Ho jen, neboť ten Mistr náš zná to umění, že i slabému a neumělému umí vlítí tu nejlepší moudrost do hlavy a do srdce. Vidíš, takový jest náš Božský učitel, učí zdarma, nehněvá se, netrestá, slabým pomáhá a jak může žáky své ještě odměňuje -- není-liž pravda, drahá duše, k Němu zajistě budeš ráda chodit do školy!?

2) Druhá věc, která v žádné škole neschází, jest katedra nebo-li kazatelna, s nížto pan učitel žáčky vyučuje, a na té taky mnoho záleží, aby byl ode všech viděn, slyšán a rozuměn. Kazatelna ta bývá arcí rozličná; tak na př.

tam v horách mezi těmi ledovci leží jedna skrovná vesnička, do níž v minulém století zavítali také missionáři. K sv. missii ale sešlo se takového množství lidu z vřkolí, že se nikterak nemohli do malého kostelíčka vtěsnati, a mnohému by bylo leckteré slovo dobré ušlo. Jak už to v takovém pádu bývá, umínil si missionář kázat venku pod šířým nebem. V rychlosti vytesali mu do ledové hory kazatelnu a missie započala. Však, ačkoliv se všemožně kazatel namáhal, nemohl přede v posluchačích ani jiskru litosti kající vzbuditi. Tu pojednou ustal v řeči své a pozvednův na krátko zkormoucené srdce k Bohu, zvolal pak: „Krajané moji, to Vaše srdce musí být zrovna jako ta má kazatelna — kůra ledová — ale jako že slunce i tu rozhřeje tak zajistě i Bůh vaše srdce!“ — a hle tato výčitka spravedlivá, to poukázání na ledovou kazatelnu dotklo se srdcí zatvrzelých — a hojná byla pak žeň sv. missie. —

I náš Božský Učitel zvolil k svému učení vhodnou vždy kazatelnu, která neménší dojem musí na posluchače učinit. Nejprv učinil jesle betlemské svou kazatelnou, a tam odtud co nemluvnátko chudičké v slzách a pláči učí tě milý příteli: pokoru, chudobu, skromnost a pohrdání světem! Ó koho na světě nedojalo by takové učení? — Ó spěš a poslouvej dobře s pastýři to dítě Boží!

Později, když dospěl, vyvolil si také vyšší kazatelnu a sice tamhle na kříži. O jdi a postav se před něho, tu hlásá svými ranami, tu učí krví svou, tu káže světu celým tělem umírajícím: „Buď trpělivý — zapři sebe sám — miluj nepřátely své.“ Ale chtěje hlásati, kterak nás miluje, jinou zas kazatelnu si připravil, víš kde, příteli? — Tam na hlavním oltáři tam v tom svatostánku, v té zlaté monstranci tam káže podnes, jakou neskonalou láskou nás miluje — a jak svět mu zapomenutím, nevděkem,

rouháním splácí. — Konečně bude náš Mistr nebeský mít ještě jednu kazatelnu či lépe stolicí, tam vysoko v oblacích a z ní bude pak hlásat všemu světu poslední své učení, — rozsudek posledního soudu. — Jesle, kříž, oltář, toť učitelské stolice Mistra našeho! Nuž vyhledávej je často a poslouchej co odtud se ti hlásá.

3) Třetí a nejdůležitější věc ve škole jest ale učení. V těch školách našeho věku učí tě páni učitelové a doktoři a professoři atd. rozličné a přerůzličné věci, ale všechno předce ne, co by člověk potřeboval a proč? Inu, ač mají kněh dost a dost, předce všechno nevědí; ačkoliv se předce mnozí domnívají že všechnu moudrost světa pohltili. Co pak ještě horšího, mnohdy i tu špetku pravdy, co vědí, zlomyslně překrucují a tak svým žákům leccos falešného a pošetilého na nos pověsí. Tak na př. se veřejně učí, že člověk není prý nic jiného než vyvinuté jakosi zvíře, nejspíš opice!! . . že také nemá žádnou duši, aspoň prý, co lidských mrtvol rozřezali v žádné duši nenalezli! . . a co prý na světě se nachází a děje, to prý nikoliv Bůh, ale ta „všemohoucí matka příroda“ působí! . . takové a ještě jiné moudrosti obnáší to učení ve školách vysokých, středních a národních. Mohl bys je příteli všechny projít, slyšel bys všechno možné umění, toliko o tom: jak to bude po smrti, co činit, aby tam také mohl člověk šťasten být, o tom zaslechl bys pramálo, neb docela nic! Všechno to světské umění platí jen pro ten nynější svět a sáhá jen k hrobu, dál ne! — proto také nic o něm neuslyšíš ve „Škole Božského Srdce Páně“; za to ale učí tu náš Mistr jiné věci a jiné umění. Na příklad uvedu ti některé Jeho předměty.

Nejprv učí ten Božský Mistr své žáky náležitě počítat, aby každou věc uměli dobře ocenit, tím zevnějším leskem se neošidili. Tu uslyšíš často a často tu otázku: „Jakou cenu má ta a ta věc

pro Boha? jaký zisk přinese pro nebe?“ a co tu pak vypočítá Mistr nebeský, jest obyčejně tak podivné, že svět nad tím hlavou kroutí a myslí, že to bude mýlka. Poslyš jen: „Zač stojí duše lidská!“ — Podle rozumu světa našeho nestojí za mnoho; neboť tu ji prodá jeden ďáblu za pětku, kterou sousedovi ukradl, tam zas jiný za ohavný oplzlý žert, ano dokonce i za sklenici kořalky; a mnohá osoba ještě za mizernější cenu hříšného okamžiku za kratinkou rozkoš těla! Tak počítá svět. Náš Mistr ale ve „Škole Božského Srdce“ vypočítal, že jedna duše lidská víc platí než celý svět se všemi poklady jeho; proto za ni také svůj život dal a na kříži umřel a kdyby mohl, učinil by to zajisté dnes zase, aby třeba jen tvou jedinou duši zachránil.

Svět váží a cení boháče dle tisíc, které v truhlách ukrývají, — Kristus ale jen dle těch grošů, které k čemu dobrému obětovali, ostatní jsou ztraceny.

Svět počítá jen to za požitek svůj, co užije v jídle a pití, v nádheře a radovánkách, v pohodlí a rozkoších těla; co zatím Mistr náš učí, že to všechno jest vlastně do bláta zahozeno a ztraceno, poněvadž co na tělo a pro tělo obětováno, shnije také s tělem v zemi, a prázdný zisk člověku nevynese, nýbrž jen škodu.

Ba i v počtu let člověka docela se nesrovnává Mistr náš se světem. Tak mnohý počítá si již 20, 30, 60 let, dle toho, kolikrát viděl jaro se otvírat; počítá-li ale Mistr náš, vypočítá mu, že jest teprv 5, snad jen 3 leta, neb dokonce teprv několik hodin stár! A kterak to? protože počítá jenom ty dny, které strávil v službě Boží, v kterých co dobrého vykonal, ostatní dny jsou nullou! — „Stáří zajisté ctihodné není dlouhý věk, ani počtem let zechcené, ale . . život nepoškrvněný!“ čteme také v knize Moudrosti 4. —

Tak milý brachu počítá ten nový tvůj učitel, a kdybys jinak než On chtěl

počítat, ó pak bys se velmi přepočeti a poznal bys to s hrůzou při té poslední zkoušce. Ó prohledni si tedy záhy počty své, aby celý účet, který si děláš, nebyl ti zvrácen! . . . Tolik o počtech.

Dále učí náš Mistr své školáky také nové řeči, nemysli ale že snad německé nebo vlašské neb francouzské atd. nikoliv, ale On říká: „Vaše řeč budiž ano, ano — ne, ne, t. j. bez lsti a klamu; tak upřímná jak asi anděl v nebi mezi sebou mluví, laskavá, tichá, čistá, zkrátka ryze křesťanská.

Z názorného vyučování učí také Kristus své žáky, kterak že všechny ty věci vůkol nás, i ty poklady stříbra a zlata, byť jich člověk sebe více nashromáždil nic mu platny nejsou ani v čas hoře a zármutku a v čas nemoci, tím méně v čas poslední hodinky. —

Zvláštním předmětem „Školy B. Srdce“ jest také kreslení t. j. nápodobení jistého vzoru. Ty vši milý příteli, že sice všickni nosíme podobu Boží na duši své, nicméně náš nebeský Mistr mnohým žákům svou podobu vtiskl i na tělo, n. př. budeš znát onoho Světce serafinského, jemuž Pán vtisknul své rány na ruce i nohy i v bok; právě tak učinil i mnohým jiným svým miláčkům, kteří se hodně vynasnažovali Jemu býti podobnu, zdokonalil sám svou podobu na jich tělo viditelnou kresbou, někdy zas jen neviditelnou na jejich duši. Na příklad: Před dávnými věky roznemohl se jistý svatý muž a horlivý sluha Páně těžkou nemocí; i přemýšlel, co by asi ty bolesti měly znamenat! — a hle v témž čase zjevil se Pán jisté duši Jemu oddané nesa v rukou skříň. I tázala se Ho, kam se skříň tou se ubírá? — Odpověděl: jdu léčit mého milého sluhu! — Když pak přišel k nemocnému, otevřel Pán schránku a ta byla plná krve; krví tou počal natírat svatému všechny údy těla. I táže se zase duše ve svém vidění: Pane můj! kterak to zbarvíš

sluhu svého? — Ano, odpovídá Kristus, pohled na něho, tímto utrpením učiním z něho takového člověka, který bude zcela podle mého srdce! — Hle milý příteli, tak kreslí a maluje náš Mistr svou podobu na člověku. Naše duše jest tedy jako natažené plátno, náš Mistr na ně nakreslí několika čarami nákreš své podoby a my máme pak pomalu obraz ten zdokonalovat t. j. srdcem i myslí i žádostmi, řečí, pohledem i celým chováním, co jen nejvíce možná Ježíši Kristu se nápodobovat, abychom na sobě nosili živý obraz svého Spasitele. Podaří-li se nám dobře, pak si jej vezme Otec nebeský a postaví jej tam v chrámu nebeském. — Ó uť se tedy pilně kresliti a podobu Ježíšovu na sobě nápodobovati!

Mimo všeho tohoto učení učí náš Mistr také tomu drahému a vzácnému umění lékařskému, že nemusíš ani 4 neb 5 let študovat; nebo má ten nebeský lékař pro všechny neduhy lidské duše jeden jediný recept, který ti také hned poví. Jest krátký, že si ho každý může dobře pamatovat. Zníť pak takto: Zapři sebe sám! -- Medicina tuto předepsaná jest bylinka vzácná, která roste tam podle cesty křížové, nejčastěji na Kalvarii. Tam pak ve „Škole Božského Srdce“ se naučíš, kterak se připravuje a vaří a užívá, aby v každém pádu pomohla; zvláště proti zimnici hněvu a zlosti, proti netrpělivosti a závisti, proti ubytém nedbalosti o duši, proti vodnatelnosti, marnivosti světské a jiným těm neduhům.

Konečně bych byl bezmála zapoměl ještě jedno umění, kterému se přiučíš, a sice to nejdůležitější, každému nejpotřebnější. Náš Mistr je nazýval: B děte a modlete se . . . Nevíte dne ani hodiny.“ My pak je jmenujem křesťanskou opatrnost a bdělost, která nás učí míti konec svůj na paměti a nenechat se světem z pravé cesty svěst. Abys to lépe pochopil, povím ti jednu

starou bájku o kočce a lišce, které se vychloubaly, co která umí. Kočka se chlubila že umí nejen hbitě běhat ale i na strom vylézt. Na to dí pohrdlivě liška: „Co pak je do toho! já znám ale chytrost a lest, a tou-li se ozbrojím, žádný mi neublízí! — V tom se přivenou přes pole psy a počnou dorážeti. Kočka byla mžikem na stromu, a volala na lišku: Nuže, teď je čas paní liško, teď se jen ozbroj svou chytrostí. — Ach! bědovala liška, já držela tvé umění za nic a spolehala se na lest, teď by mi ale víc pomohlo tvé umění než moje!“ — Podobně milý příteli to máš i mezi lidmi na světě. Ti schytralí, velemoudří světáci s pohrdáním se dívají na ty, kteří o svět nedbajíce řídí se zákonem Kristovým, a úsměšně tážou se jich: „aj, co pak vy znáte na tom světě? Co tu užijete? co umíte? nic, než vězet celé dni v kostele neb v modlitební knížce neb na růženci. I odpovídají dobří: ano, to je naše nejmilejší práce, býti s Kristem Ježíšem na kříži; a co pak vy umíte synáčekové světa? Nadutě odpovídají tito: my známe moudrosti a umění všeho světa, my známe žít se světem, a umíme si lsti a schytralostí všudy vypomoct!... A hle! dnes neb zítra přijde ten nezvaný host, proti němuž není žádné zbraně ani závory, — polapí je smrt — a co teď?

Tu leží na smrtelné posteli a poznávají teprv, že všechno jejich umění předce jen jest marné, že jim nic není platna všechna schytralost, že jim nic nepomůže celý svět, jemuž dříve sloužili; a co zatím nevědí si ani rady ani pomoci — utíkají se ti dobří lidé tam ku kříži Ježíše Krista; právě při smrti nalezají v Jeho svatých ranách bezpečné útočiště a jsou zachráněni. Patříce ale dolů vidí ty syny světa v zmatku, v bídě, v zoufalství, i dí jim: nuže, teď se chopte své moudrosti, teď jest čas, aby vám svět pomohl!“ — „Ó běda nám, odpovídají tito, běda nám! my měli vaši

moudrost za bláznovství a vás za pošelce! — ale teď bysme ji samy potřebovali — ó běda nám! — že jsme nepamatovali na poslední věci!“ — Chápeš nyní milý příteli, co to je za umění a za moudrost, kterou náš mistr nebeský v své škole učí, jest to právě opak toho, co učí svět a synové jeho. —

4) Nyní však bude ti také na tom záležet, s kým asi v té škole nové budeš se scházet? neboť často špatní spolužáci znechutí nám i tu nejlepší školu, zvláště jsou-li závistivi a nepřizniví, kteří se hned posmívají, netrefí-li někdo dobře odpovídat, aneb je-li trestán posměchem mu trest strpčují. Však milý příteli, cosi takového nemusíš se obávat v té „Škole Božského Srdce Páně.“ Vkročíš-li tam, najdeš tu jen dobré, čisté, upřímné duše, z nichž jsem hned ponejprv některé jmenoval, a dle jména už je znáš. Tam na prvním místě hned spatříš tu, která byla první a nejvýbornější žačkou Mistra nebeského; neboť nejen že každé Jeho slovo pochopila ale také, jak o ní zřejmě psáno jest, „v mém srdci také zachovala.“ K ní také ty se vždycky obrať, kdykoliv by ti ve škole něco scházelo a vázlo. Ona je v každé chvíli ochotná ti pomoci a vyprosí ti také to na Mistru abys dobře chápal jeho učení, a snadno je také vykonával; však znáš sám to dobré, neposkvřené k nám tak útrpné srdce Matky Marie Panny! — Nedaleko ní spatříš na 12 stolicích oněch dvanácte vyvolených mužů, kteří byli první vyučenci, a tak v učení mistrovém prospěli, že je ustanovil za učitele celého světa. Ó tito tě s velkou radostí uvítají, nebo jim po dnes na tom záleží, co nejvíce učňů kolem svého Mistra shromážditi; jsouť to Apoštolové, mezi nimi nejvyšší Petr a Pavel. — Dále tam stojí zástupové těch duší udatných, které, než by učení Kristovo byly opustily — opustily raděj svět i život svůj. — Tam zase uzíš ty sněhobílé postavy paniců

a panen, jenžto za svou neporušenou nevinnost srdce bílé lilium obdrželi při zkoušce za odměnu; poznáš mezi nimi naši známou učitelku blahosl. Markétu Alacoque; považ s jakou radostí ta tě uvítá ve „Škole Božského Srdce,“ kam ona celý svět zve. — Ohlíďneš-li pak se ještě dál, spatříš tam ty nepřehledné zástupy vyznáváčů Páně ze všech zemí, ze všech pokolení, z každého stáří a stavu, učené muže, jež ctí Církev co otce, císaře a císařovny, sv. Václava, sv. Ludmilu, a vedle nich chudinu, nuzné žebráky, vdovy a služky. Tito všickni byli již zde na zemi horlivými a pilnými žáky ve škole nebeského Mistra: tam se naučili svatě žítí a svatě umřítí; jsou to tedy ty nejušlechtilejší a nejkrásnější duše, které kdy svět viděl, a ty mají býti tvými spolužákyněmi; k nim se máš i ty dnes připojit a s nimi spolu naslouchat slovům nebeského Mistra. Ó jak musí se z toho radovat srdce tvé, jak rád a pilně musíš tuto školu navštěvovat, a horlivě se přičiňovat abys činil pokroky v cnosti a v učení Svatých a nezůstával daleko za svými spolužáky! A abys tím více si dal záležet, povím ti za

5) oč tu vlastně v té škole jde. — Ve vašich školách nemají více dítky zkoušky veřejné, kde na konci škol před rodiči svými ukázali, co se za celý rok přiučili; hodné veřejně pochváleny a odměněny, nedbalé pak pokárány bývaly. Jinak jest ale v oné „Škole Božského Srdce Páně.“ Kdy bude konec učení, to sice nevím, ale to vím jistě ať jest to dnes, neb zítra, ke zkoušce půjdeš!; neboť náš Mistr nezrušil zkoušku závěrečnou, ba naopak drží s každým člověkem dvě; tedy i s tebou, milý příteli! K první zkoušce půjdeš, jakmile vyprší tvá poslední hodinka. Tu se hezky z ticha uklidíš se světa sám a sám, ani tvoji nejlepší přátelé s tebou nepůjdou, neboť tvůj Mistr a Učitel Ježíš Kristus toliko mezi 4ma

očima tě bude zkoumat; nejvš že snad přijde k tomu tvůj Anděl Strážce; aneb jeden z těch padlých andělů tam z dola a nikdo víc! — Z čeho budeš zkoumán, stojí psáno v knize sv. evangelia. Dozajista nebudeš tázán, po čem se obyčejně svět ptá: jak bohatý jsi byl, a zdali velký pán, nebo jen prostý chudý venkovan, zda král neb žebrák, zda mudrc ve školách proslulý neb jen nevědomý; také po tom nebudeš tázán, zda jsi žil na světě v hojnosti a pohodlí, zda šarlatem ses odíval a jídal u skvostné tabule, neb zda-li jsi těžkým lopocením ten kus suchého chleba si musil vydobývat, nebo do konce žebrotou dům od domu ten život protloukal, na tom Mistru našemu nic nezáleží; ale tím přísněji budeš tázán, jak jsi se o svou ubohou duši postaral? — zda jsi porozuměl tomu učení Svatých a pochopil tu pravou moudrost? co jsi as pro věčnost vydělal, jaké si neseš sebou zásluhy? zdali jsi se nepřepočel? — jak daleko jsi přišel s tím obrazem svého Spasitele, o němž jsem ti na hoře povídal — atd. — „Ustanovenno jest člověku zemřítí a pak následuje soud.“ — To je ta soukromá zkouška.

Druhá bude ale veřejná, t. j. před celým světem tam v oudolí Josafat. Než ale o té budu mluvit, odlož na chvíli to čtení, a zkoumej trochu sám sebe z oněch otázek, jak bys na ně odpovídal, kdybys ještě dnes byl povolán k té zkoušce? Rci upřímně, jak pak by to asi s tebou dopadlo? Snad bys se leknutím, překvapením ani nemohl zpamatovat, a třásl se a zajíkal při každé odpovědi! — Příteli! poslechni dnes dobrou radu: starej se ihned, abys ještě dnes, nejdéle zítra, dočkáš-li se ho, své svědomí uvedl do pořádku a se dobře připravil k té zkoušce, která tě jistě nemine. Učiníš-li tak má duše drahá, budeš mi jednou povděčna. Neboť podle zkoušky budou se za

6) rozdávat také odměny. —

O vzpomeň si na ten den — ten den radosti a hněvu — den poslední! — Slabá ruka smrtelníka se třese a chví, má-li o něm psát. V uších mi zní ten zvuk trouby, jímž andělé svolají ještě jednou dohromady všechny žáky Otce nebeského! Tam pak na oblacích v nebeské moci a slávě přijde Mistr náš, a bude přísuzovat, co každý si zasloužil! — Ty dobré žáky oddělí na pravici a nazve je: „požehnaní Otce mého.“ — a udělí pak odplatu nehynoucí slávy a radosti. Nezdárné pak žáky na levi osloví přísným slovem: „odejděte ode mne“ a na věky budou vymazáni z jeho dobrého Srdce, vymazáni i z knihy života věčného. Tu se spatřili všickni, ale nyní nastane loučení; rodičové dítkám, bratři sestrám, muži manželkám snad tu dají poslední „s Bohem!“ — s Bohem na věky — a pak, — pak půjdou jedni do života — druzi do ohně věčného! —

„Spravedlivý Soudce zlosti
Promiň mi mé nepravosti,
Než stane den prchlivosti!
Ač já milost nezasloužím,
Dobroto! dej po čem toužím,
Ať se v ohni pak nesoužím.
Rač mne mezi ovce dáti
A ne k kozlům přimíchatí,
Ať smím na pravici státi.“

Ach příteli, kterou pak cestou asi ty půjdeš? Ó představ si, jaká by to byla pro tebe radost, kdyby tě Mistr nebeský tvým jménem zavolal a také před celým světem pochválil: „Aj služebníče věrný! — Dobrý boj jsi bojoval, víru jsi zachoval!“ . . . a tvůj anděl strážce vezme tě za ruku a ponese tě výš a výše až tam k trůnu Soudce nebeského a z jeho rukou přijmeš ustanovenou korunu a plným proudem bude ssáti tvé srdce tu rajskou blaženost, o níž teď jen tolik víme, že „žádné oko lidské ji nespatriilo, žádné ucho neslyšelo, a žádné srdce smrtelníka nepocítilo“ —

co Ježíš Kristus připravil svým pilným a věrným žákům. Má drahá duše zpomeň si častěji na tuto zkoušku posledního dne! Zpomeň si, že pak, až budou rozdány odměny — pak nastanou prázdniny — sta, tisíce, milliony let trvajících, ano bez konce! Pak přestane všechna práce a lopota, všechna starost a bída, a bude jen ustavičné, věčné, věčné radování! — Ó na to si zpomeň, až ti nastanou v té škole Kristově obtíže, až ti uloží Mistr tvůj těžké dílo, až nehoda a rozličné protivenství tě stáhne; — pak se přičiň a vytrvej — vždyť bude jednou konec učení,“ vyjdeš z této školy pozemského života, a přijdou prázdniny, kde si odpočineš, a budeš užívat víc, víc, než by ti celý svět nyní dát mohl; to stojí přec za trošku namáhání! — —

Nyní jsem hotov, to jest tedy ta Škola v Srdci Krista Ježíše, vypsál jsem ti ji, seč jen krátkozraký smrtelník může; a do této školy máš i ty milý příteli — dle ustanovení blahoslavené Markéty Alacoque co nový žáček dnes vstoupiti a tu celý den strávit. —

Než, ty se asi tážeš, kterak vězení tvé se najednou v školu má proměnit? — Aj nad tím se nepozastavuj! Byl jsi již jednou v divadle? Nebyl-liš, povím ti, co se tam také děje, tolik že v okamžení krásný pokoj promění se v les, a les zas promění se třeba v královský palác, ten třeba v zahradu atd. jak toho děj představený žádá. Tak asi milý příteli i s tebou se dnes stane. To vězení, do kterého tě láska upoutala — promění se mžikem v školu, a sice tu kterou jsem ti právě popisoval. Ty pak vyhledej si dnes zase svého Spasitele ve svato-stánku na hlavním oltáři — již si představ, on stojí před tebou, zaklepej na dvéře Jeho nejsvětějšího Srdce a pros co nejponíženeji: aby tě přijal dnes za svého žáčka, že chceš poslouchat, a pilně se všemu učit, co ti bude přednášet. Představ

si dále, kterak Kristus Pán ochotně otevře ti srdce své, a tebe do něho zapíše a za žáka přijme, a pak ihned své učení započne: Pozor milý žáčku, co ti pro dnešek dá za úlohu! Líbezným hlasem On dí: „Synu můj, dcero má, učte se ode mne!“ — (a čemu asi? — zázrakům? uzdravování nemocných? kříslení mrtvých? Nic z toho všeho!) učte se ode mne, že jsem tichý a pokorný srdcem!“ — Tak zní tedy tvá úloha pro dnešek; musí to být první a základní učení ve Škole Jeho, bezpochyby Jemu nejmilejší cnosti. Abys je pochopil, ukáže ti je sám na sobě: Nejprv tam hned v jesličkách kde, ač král nebeské slávy, položil se co nejchudší robátko na trošku slámy. Podívej se, tu předc nespátíš žádný lesk, žádnou nádheru světskou, nic velikého a vzácného, — jen chudobu a pokoru. A dále tam v Nazaretě přebývá vzdálen od všeho hluku světa, v tichém úkrytu, v skromnosti a nepoznán, tak tráví mladost svou: skromný oděv, jež matka sama utkala, skromný pokrm, skromné a prostické chování tu patříš; on nehledá býti od lidí viděn, ctěn a chválen: ba — nic, pranic zvláštního nenajdeš na tom pacholíku mistra tesařského — leč chudobu a pokoru! A což teprve tamto v domě Pilátově, kde vydán jest v ruce surového vojska! aj ti Jej bičují, trním korunují, pěstmi bijí, v tvář plvají, a vše co jen surovost a necitelnost jim vnuká s Ním tropí, — a i tu nespátíš na Ném žádný hněv, žádnou nevoli, — leč pokoru a tichost; mlčky snáš všecko, jak by to muselo být, — úst neotvírá, leč by se za své trýznitele modlil. — Však na nejvyšším stupni, ano na trůnu pokory, tichosti a sebezapření patříš Jej tam pod způsobou chleba v nejsvětější Svátosti oltářní. Ach co zde teprve zakusíš, nejen od nepřátel ale i od svých vlastních dítek, zneuctění, zhanobení, rouhání, svatokrádežného nakládání, nehodného přijímání atd., ó toť je vtělená tichost

a pokora! — tedy „Učte se ode mne, že jsem tichý a pokorný srdcem!“

Milý žáčku ze „Školy Božského Srdce“ hleď tuto první úlohu svého učitele a Mistra náležitě vykonat. V tvém povolání a při tvém zaměstnání naskytne se ti dnes jistě dost příležitosti, kde bude na tobě ukázat tvou tichost a pokoru. Nepodaří-li se ti to ale první den, nezoufej hned, žádný není pojednou mistrem; popros jen, aby ti pomohl tvůj Učitel, bys to dovedl co ti uložil, — že chceš býti a zůstat vždy Jeho hodným žákem. Ještě pro ten pád, kdyby se dnes měla přetrhnout nit tvé trpělivosti a tichosti, a již již bys se chtěl osopit — dám ti také já sebou naučení; učiň co jistý ve „Škole Božského Srdce“ už cvičený muž udělal. Když se totiž jednou se svým přítelem rozhněval, tu s jiskřicíma zlostí očima a rozpálen — vyšel ze světnice ven. Po chvíli se vrátiv podal laskavě příteli ruku na usmířenou a prosil za odpuštění svého přenáhlení. Ten tomu odpustil, toliko se zeptal, kam tak náhle odešel, kde byl? — „Byl jsem, zněla odpověď, na Kalvarii u Ježíše Krista, a pak před soudnou Stolicí Boží!“ —

Nuže milý příteli zkus tento prostředek a já ti ručím za to, že se brzy dovedeš všemu hněvu vyhnout, a budeš mít pokoj v duši, pokoj v domě svém.“ Prozatím jen pilně pracuj na této úloze: býti tichý a pokorný srdcem!

To samé opakuje ti krátkými slovy blahoslavená Markéta Alacoque: „V úterý vstup do Srdce Ježíšova jako žák do nové školy. V této škole učí se moudrosti Svatých a umění čisté lásky, která na všecko umění světské zapomíná. Poslouchej se vši pozorností slova svého Mistra, jenž ti praví: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a tak naleznete pokoj duši své.“

1. Dnešní tvé učení nejsvětějšího Srdce Páně bude tedy v tom záležet,

abys se od Něho naučil tichosti a pokoře, a uchránil se alespoň každého dobrovolného poklesku proti těmto cnostem; zpomeň veždy, co as by Kristus Pán na tvém místě činil.

Z rána při modlitbě obrať se zase tváří tam, kde nejbližší nejsvětější Svátost se chová, pokloň se Spasiteli svému a řci dle blahoslavené Markéty Alacoque: „Přijď o Ježíši, mé slunce božské! jsemť v hrozně tmě nevědomosti a hříchů pohřben; ó pojď, zapuď tu temnost a nechej svítit rozumu mému zas to Božské světlo učení Tvého!“ — Po té v krátkosti rozjmej tichost a pokoru nebeského Mistra v jeslích, na kříži a na oltáři a učiň to předsevzetí v tom Ho dnes následovat a pros to nejsvětější Srdce o milost Jeho k tomu potřebnou.

3. Můžeš-li, pospěš na mši sv., a provázej dnes v duchu Spasitele svého všemi stupni jeho utrpení; měj stále na očích kterak jako tichý beránek mlče všechno snášel, i to nejhorší, a i tuto na oltáři skrývá svou Božskou moc a slávu, aby tě učil, co jest pravou pokorou.

4. Přijde-li pak ti mezi dnem, nějaká marnivá myšlenka neb žádost po chvále světské, aneb tě skutečně někdo chválit bude, pokor se v duši své a řci: „ne nám o Pane! ne nám ale jménu tvému budiž sláva!“ — Počne-li potom při práci neb v obcování s blízním v tvém srdci se zas ozývat netrpělivost, nelaskavost — jen se vzpamatuj, vzývej hned Pána o tiché srdce, potlač všecku horkost v sobě a nedej na sobě znát žádné rozčilení, ani slovem ani skutkem, ani posuňkem; klesl-li jsi ale předce, odpros

v tu chvíli božského Učitele svého, odpros i blízného, pak-li jsi se ho v prchlivosti nelaskavě dotknul, a prokaž mu v náhradu lásku svou.

5) Konečně než půjdeš večer na lože, poklekni zas a zpytuj se, kterak jsi se u pokoře a tichosti cvičil; lituj poklesku a slib svému Učiteli, že zítra budeš v Jeho škole pilnější a pozornější. Pak s tváří k nejbližšímu chrámu se pomodli s blahoslavenou Markétou: „Lásky nejhodnější Ježíši, uč mne sebe samu pomíjeti a zapomínati, neb to ta cesta jediná, po níž žádoucího mi přístupu do tvého nejsvětějšího Srdce dosáhnu; uč mne co mám činiti, bych došel pravé, ryzé lásky tvé. Dej mi onu hlubokou pokoru, bez níž se ti nikdo nelíbí, a vyplň na mne ve všem svatou vůli svou nyní i na věky věkův. Amen!“ —

6) Co zvláštní cvičení cnosti přičiň se dnes, abys s každým člověkem, s kterým se setkáš, co nejlaskavěji jednal, uctivaje v jeho osobě samého Mistra svého Ježíše Krista, jenž pravil: „Cokoli jste učinili jednomu z nejmenších bratrů svých — mně jste učinili.“

Povzdechy.

Srdce Ježíše! tak tiché, laskyplné,

Srdce dobré a pokorné,

Změň to hrdé, nelaskavé srdce moje

Ať jest Tvému nápodobné.

Srdce Ježíše! Tys slunce našich duší

Tys zářící ta hvězda jasná! —

Pojď a svítiž nám -- neb tam jest smrti
temnost,

Kde není zář tvá spasná.

Bolestná matka!

olné vzdechy z duše tvojí vanou,
Z duše hořkým bolem rozželené,
Bledé líce smutně porosené
Slzami, jež proudem z očí kanou!
Bolestíš nad láskou naší planou,
Jež to srdce hříchem rozechvěné
U vír dál a dále smrtný žene
Raníc tebe, máti, hroznou ránou!

Kéžby srdce toto v planoucí
Lásky oblouk k Ježíši se vzdmulo!
Srdce hříchem již již vadnoucí
V moři lásky jeho utonulo!
Kéžby mohlo v jeho objetí
Plamem čistým věčně hořeti!

Zprávy z missií.

(V Gorjích od 27. dubna do 4. května 1873.)

Zprávy missií křesť. staví nám makavě před oči lásku našeho Spasitele a duše Jeho krví vykoupené a zevnější práci, kterou svými apoštoly podniká pro spásu jejich. Rádi čteme a rádi slýcháme o missiích zamorských, mezi národy pohanskými, a nemalý užitek bēřeme z toho i pro zbožné své povzbuzení i pro obohacení svých vědomostí o cizých národech, nám ale podle Krista pobratřených — vždyť katol. missionáři podávali dlouho a nejprvěj ve svých mis. zprávách nejspolehlivější zprávy o zemích a národech vzdálených —; mají býti méně zajímavý zápisky missionářů v krajích našich pokrevných bratrů, mezi Jihoslovany? Nemáme jich rádi čísti pro poznání jejich bídy duševní a hmotné, do které vrženi byli nazvíce pekelným lžiliberalismem, pod jehož nesnesitelným

jhem úpí i naše čechoslovanské vlasti, které od mocných tohoto světa z kdoví jakých příčin světských v šanc vydány byly celé zhoubné záplavě toho moru od západu. Seznajíce ale i obrodu jejich ve sv. missiích zatoužíme po témže prostředku i doma a dvojí ovoce bēřeme: obnovení katol. ducha a vzájemnosti bratrské.

Jak velebně ozařuje dnes ranní slunko svými zlatými paprsky trojitě témě knížete sněžníkův krajinských, nebetyčného Triglava! Na blízku vyčnívá z vln jezeruňch malebný, ladný ostrůvek, skoro bys souhlasil s básníkem naším, že jest rusalkami uměle vykouzlen. Na něm užříš velebnou svatyni, Rodičce Boží zasvěcenou, poutnický to chrám, občas tisíci a tisíci poutníkův navštěvovaný, jehož štíhlá věž, z pomezi zelených stromů k obloze se

pnouc, celému jezeru vévoditi se zdá. Druhdy za poutnických slavností ožívá krajinka tato, zvlášť na ostrůvku bývá hlučno, avšak dnes rozhostilo se všude hluboké, tajuplné ticho. Za tmavozeleným jezerem rozkládá se širé pole, v jehož levém pozadí viděti pahor, „blejským“ hradem tak libě ověncený. V pravo zalahodí zrakům tvým živá zeleň zde onde roztroušeného křoví: Vše dýše libostí, lepotou a krásou. Ký div, že celkový dojem toho krajobrazu jest v skutku převládajícím, a že náš proslavený básník lyrický, František Prešeren, velebou takového pohledu celý okouzlený, nadšeně pje:

„Ó Krajino, ó vlasti má!

V tobě není krásnějšího kraje:

Úval ten mi skytá obraz ráje!“

I jsme tedy předce jednou zde, v tom překrásném okolí blejském, v děkanské druhdy farnosti Gorjích: tak myslil jsem u sebe, an zrak můj obdivoval tuto krásu přírody a duch v blahých pocitech se rozkochával. Co asi řekl by náš výtečník básnický, právě jmenovaný, bylo-li by ho ještě na živě, a kdyby pak, přišed ze svého milého rodiště, z přívětivé Vrby do Gorjí, nenadále mezi nás vkročil a tu spatřil, co se právě děje v kostele svatojirském! Byl-li by nad to i katolíkem, jakým se skutečně stal na smutném loži svém, zajisté zapěl by o misii gorijské s mladistvým Podgorským takto:

„Ty uzdravuješ všechny vnitra rány

A boly všeliké v zmar přivádíš,

Žal veškeren se před tebou uklání

A zoufalosti ty vždy zabráníš!

Ty z hrudi pudíc všakou strastí a tíseň

K nadhvězdám říší zvedáš ducha zrak,

Ty v prsou rozechvíváš slastnou píseň

A vyjasňuješ kalný čela mrak!

Ano, tak asi zapěl by obrácený Prešeren o misii gorijské, pak-li by statečným Gorjanům do srdcí nahlédl: tváře všech, kterékoliv by spatřil, uváděly

by mu na paměť ona slova Podgorského. I zajisté okazují dnes Gorje poněkud jinou tvářnost, než prvě. Hned v prvých dnech vídati bylo blahé následky posvátné missie.

Gorjané, povahou svou poměrně tvrdosrdí, obměkčili a rozželeli se až k nepoznání. Taktéž bylo v zádušných Gorjankách znamenati neobvyklou rozvícenost, způsobenou slovem božím. Kdežto se druhdy v pondělí, kterýmto dnem missie obyčejně se počíná, častokráte nejméně lidstva dostaví, byl tenkrát kostel gorijský již o 10. hodině ranní domácím lidem přeplněn; jako o největších slavnostech byli četně shromážděni v chrámu Páně, v tento pondělek, následující po druhé neděli velikonoční a připadající na den 28. dubna. Osadníkův gorijských nic prý neobměkčí! Avšak kdybys dnes byl na ně se díval za kázání určeného pro dívky! Nejenom že tiché slzy potekly hojně, alebrž i hlasitý vzlykot ozval se v dalším rozvinu přednášky. Ovšem, jen slovo boží, jež o takových příležitostech působí jako dvousečný meč, takové divy tvoří!

Taktéž se vyčítá Gorjanům, že prý pro věc boží nijakého zájmu nechovají a o duchovenstvo že nedbají ani dost málo! A předce darovali o této missii 120 zl. v penězích a jiných různých věcí tolik, že se dp. farář k nám žertovně vyjádřil: „Celý měsíc musíte mi zůstati v Gorjích, bychom ztrávili vše to, co mi farníci za těchto misijních dnů nasnášejí.“

V Gorjích, jako v každé jiné obci, jsou jednak dobří, jednak zlí lidé; jako jinde jest též zde mnoho vlažnosti i netečnosti, avšak zároveň i nemálo horlivosti a vroucnosti. Jakmile se proneslo, že v Gorjích bude konána missie, jal se veškerou farností pohybovati radostný a veselý duch. Jedna toliko dívka vyznala se ve své prostosrdečnosti před p. farářem takto: „Všickni jsou rádi nastávající

sv. missii, jenom já ubohá se z ní nikoliv netěším, naopak já mám z ní žalost.“ „Čím pak to?“ otázce se jí farář. „Proto,“ odvoce, „že nebudu slyšeti kázání, jsemť bídná, hluchou.“ „Pak ti mohou jiní vypravovati, co se v kostele kázalo.“ „Ba ne, odtušila, „nikdo mi nebude chtítí něco říci; arcť všichni napořád budou v kostele, já však musím zůstatí doma!“ Po té jme se usedavě plakati a podává p. farář dar pro missii. — Když do farní budovy přivezli kříž missijní, jenž jako vzácná upomínka i nejpozdnějším pokolením svědectví vydá o missii, konané v Gorjích, tlačili se všichni davem do fary, toužíce spatřiti znamení spásy, jehož si za této doby milostné mnohem více vážiti naučili. Z toho patrné, že též v Gorjích stává jemných a citohojných srdcí, jakkoliv osada gorijská na úpatí sněžného Tříhlavu leží, a drsnaté, zimné ponebí, vplývající přirozenou měrou na povahu lidí, zmirňuje poněkud jejich jinak vrozenou útloucitnost a horkokrevnost.

Od 26. dubna až do dneška, 28. panuje tu velmi krutá zima. Prvá světnice, v níž O. Superior přebývá, se dvakráte přes den topí — mně však jest při neúplně přiléhajících dveřích mého pokoje tak zima, že se druhdy celý tetelím a zimním pláštěm zahalen tyto řádky píši. Po pět dní padal bez ustání sních, pročež hory a doly a všudež běloskvoucím se zastříbřily leskem. Ovocné stromy, které již hodně do květu hnaly, budou asi všechny poškozeny, ozim jest taktéž po většině zničena. Obávají se hladu, a to nikoli bez podstaty. A jak asi vypadá réva? Bude-li též tato zničena, pak zajisté přikvačí na vlasti naše trpký hlad a nouze.

S kolikerou bēdou zápasiti jest osadníkovi, jemuž živlové veškeru naději zničili! Nejlépe mohou to oceniti tací, jimž se kdy událo v takových nešťastných krajinách dlíti. Musím říci, že srdce

missionářovo hluboce tím raněno bývá, uzří-li, že posluchači jeho velkým neštěstím stížení aneb jakousi pohromou neb žalostnou příhodou sklíčeni jsou, a předce má k nim mluvití o slitovné Prozřetelnosti, o milosrdenství božském! Nejináče to dopadalo v Gorjích! Nicméně hlásali jsme pravdy svaté, jakoby se nic bylo nepřihodilo, a lid s chutí přicházel do kostela poslouchat našich kázání. Zdáť se, že jim sevřená a zkormoucená srdce povznášel výrok Páně: „Hledejte nejprvé království božího a jeho spravedlnosti — a všechno ostatní vám přidáno bude.“ A zajisté, byť by i na pohled všechno sebe hůře stálo, předce ještě důvěřovati se třeba na Pána Boha, naň sluší dle slov sv. písma uvrhnouti veškerý péče pozemské, neboť on o nás vede péči opravdu otcovskou, on nás nikda neopustí.

Dne 29. dubna. Dnes vše zamrzlo a utuhlo. Venku jest třeskutá zima, nicméně jest v kostele hojnost lidu. Zejména dítky projevují neobvyklou vroucnost a zbožnost, an tento den pro přijímání dítek ustanoven jest. Nejedni z nich přistoupili dnes poprvé ke stolu Páně. Jaké to štěstí, že se v čas posvátné missie poprvé s Ježíšem sjednotiti mohou! Zajisté mohou dnes dětinou důvěrou zvolati: „Pane, zůstaniž navždy s námi!“

Též panny se v plném počtē ku kázáním missijním dostavují. Leckteré z nich snad po drahný čas nic více neuslyší o výhodách a výtečnostech stavu panenského. Mnohé rodiny, počtem do 20, stěhují se totiž z této krajiny do dálné Ameriky, řídíce se při tom známým příslovím slovanským: „Hlad žene do světa.“ Jest to s podivením: pražádné domluvy nezvrátí pevné vůle tohoto otužilého lidstva, nic jich nesrazí od záměru, na němž se jednou ustanovili. Zde nikdo, budiž si kdokoliv, nikdy nic nepořídí. Dívka as 23letá opustí svého

chudičkého otce, svoji chudobnou máť, oba již sešedivěli věkem — avšak dceru již nikdo nepřemluví, neboť pokaždé obdrží za odpověď: „Co jsem si jednou usmyslila, to musím, buď jak buď, vyvésti.“ Syn selského kramáře a druhdy básník slovinský Josef Radonijevič, pak bývalý rakouský konsul v Aleksandrii a teď ministerský rada v Americe s kolika tisíci zlatých a naposled i vystěhovalí Gorjané američtí dodávají jim srdce svými radostnými zprávami, ponoukajíce jich, by učinili podobně. Již hodlali dáti se na cestu, než konečně vyčkali předce missii a po ní pojedou bez prodlení do Nového Yorku. Z té poslední okolnosti vyniká, že city náboženské z prsou toho lidu nikoliv nevymizely, a že jich jenom buditi třeba, by žádoucího vydávaly plodu. Jeden z nejvydatnějších prostředků k doctlení toho účelu jsou bez odporu missie. Za tou příčinou nás nyní bez mála všickni faráři, kterým to i jen dost málo možná, do svých obcí povolávají. Též dp. Tedeschi, farář gorijský, kmet již bělovlasý, vyznal veřejně, jak prospěšny jsou missie a jak hluboko zasahují do života lidského. Proto nic nechce slyšeti o našem brzkém odjezdu z Gorjí, přeje si, bychom ještě dále pracovali na svěšené jemu vinici, bychom na dále okopávali úlehel a uvláčeli vyoranou půdu. Uhlídáme, co čas asi přinese.

Dnes přidružilo se nám několik jiných pánův duchovních, aby nám v pracích missijních pomocí svou se propůjčili. I bude nyní všechněm možno, by vykonali všeobecnou zpověď z celého živobytí. Missie bez důkladné zpovědi jesti křest bez vody. Aspoň tu, doufám, nebudeme míti v příčině obecných zpovědí tolik nesnází a nepřiležitostí jako leckdes jinde, kdež my samojediní vyslyšeti musili vše delší zpovědi, ježto se někteří duchovní světští nevolili uvázati v práci tuto, ač jich lidé úsilovně za to žádali.

U panen mohls vesměs pozorovati užitek, jež pro přípravu na obecnou zpověď z našich přednášek čerpaly. Dle možnosti rozdělily se tolikéž mezi jednotlivé zpovědníky. Odtud pochodilo, že všechny byly s náležitě vykonání zprávy boží. Vše vystřídalo se u vzorném pořádku. Z počátku mněl jsem, že nám as za těžko přijde dostáti povinnosti této, než zmýlil jsem se — právě na obrat, zpovídání bylo zde velmi snadno a blahoslubno. Bůh sám požehnal práci této! Též mužští přicházeli pravidelně k doctčným, pro ně určeným přednáškám. Venku zmizel již opět sníh — již — již nastávají polní práce, avšak Gorjané řídí se i tu slovy sv. písma: „Vše v čas dobro.“ Jestí čas výsevu, ale jest také čas modlitby, čas posvátné missie. Dalby Pán Bůh, aby jim, ani nejprvé království božího a jeho spravedlnosti vyhledávají, skutečně přidáno bylo vše ostatní. Naši Goreňci jsou ještě napořád stateční a věrní, jakými bývali za dřívějších dob. Ne bez důvodu mohli bychom říci, že je goreňská krajina naší chloubou a radostí v čas missijní. Goreňci (t. obyvatelé severní Krajiny) nejsou lehkovážní a jsou valnou většinou věrní katolíci. — Nyní zrovna čeká množství ženských na O. Kosa, by je přiděl modrým, Slovenkám tak velice oblíbeným škapulířem, dřív než odplují mořem do dálné Ameriky. Kdož by tomu uvěřil? Koliká srdnatost! Neumějí jiné řeči mimo slovínštinu, a předce putují do odlehlých zemí cele bezstarostně a jediné po boku muže, jenž snad jaksi nuzně němčinou láme. A jak neoblomně trvají při svém obmyslu! O. Kos, pobýv sám čtyry léta v Americe, jich z toho všemožně zrazoval, avšak nadarmo. Na čem jsme se jednou usnesli, již zpáčiti nelze: tať jejich stálá odpověď. Dejž Bůh, aby, překonavše všelikých nesnází, cíle svého šťastně dospěli, by se uездеjším životě časného a tam za hrobem věčného blaha účastnými stali!

Dnes přistoupili mužové ke stolu Páně, bylo jich hodně mnoho. Největší útěchu z toho měl p. farář gorijský. Dříve ustavičně si naříkal na vlažnost a netečnost svých osadníkův, vypravoval o těch bezcitných a kamenitých srdcích, za to však nyní, vida vše skroušeno, rozželeno, měkko co vosk, neví radostí co jiného říci, než: „Pán Bůh sám hojně Vás odmění za to, že jste do naší osady zavítali! . . . Kéž by také náš goreňský Slovinec, jenž se narodil mezi ohromnými spoustami skal, jenž mezi stěnami vysokých pahorů a velikánských hor vzrůstal, měl citlivé, opravdu katolické srdce!“ Ano plakali tenkrát a hlasitě vzlykali tito mužové gorijské: tak jimi věčné pravdy otráslý. Pan farář sám se vyslovil, že jsou osadníci jeho missie venkonce přeměnění. Za dvě léta prý musí se missie opětovati.

Nemnohé obce se naskytají, v nichž by byla missie tak hojněho vydala plodu, jako tenkrát Gorje. Kdo by si byl předkem i jen z daleka takových výsledků doličoval! Ve všech skutečích a slovech toho boдрého lidu jeví se nyní největší skromnost, pokora a kajicnost. Před tím slýchali jsme jen o surových a nevlídných Gorjanech, o skalnatých srdcích v této osadě, vůbec nic dobrého se nepronášelo ve prospěch Gorjanů. Což tedy způsobilo tak neobvyklou proměnu? Což jiného, nežli missie, buďtež Bohu za to tisícere díky vzdány!

Gorjanů slovo boží nikdá neomrzí. Omladina chvátá co den do kostela, a starší poslouchají slovo boží s takovou ochotností jako novoobrázcenci američanští. Jistá žena, jsouc nedoslýchavá, požádala mě poníženě za psaná kázání. „Stůjtež si ona sebe více peněz,“ tak dokládala v prostotě srdce svého, „já je zakoupím, pak budu šťastna!“

P. farář jest celý u vytržení za příčinou neočekávaných úspěchů missií. A dlužno říci, že, může-li vůbec

kdo, jak náleží, posouditi a oceniti proměny, jež missií způsobeny bývají, to ovšem nejsnáze dovede farář. Mezi všemi farnostmi po Goreňsku vyniká jmenovitě gorijská, tak že živou protivou, již se od zůstatných obcí liší, téměř v přísloví vešla. Což tím více překvapuje, že jsou po všem šířím okolí samí horliví duchovní pastýři usazeni. Tím to jest, že byl horlivý p. farář gorijský radostí jako bez sebe, vida, že se missie s želaným setkává zdarem.

Dnes jest sobota: ukončili jsme právě zpovědi mladíkův. Z rána pochovali mladistvou, 28letou ženskou, jež v obci povšechně požívala vážnosti. Ubohé nebylo dopřáno podílu bráti v missii gorijské. Nevystihli jsou soudové Svrchovaného! Jednostejným způsobem povolá k sobě i starce v šedinách věku i jinocha v jarobujném rozkvětu života. Co toho příčinou? Zvíme v soudní den! Uvnitř a vně kostela proléval lid hořké slzy bolesti, dáváje tím na jevo, jak velice sobě záhy zesnulé vážil. Kéž by se jí blaze vedlo tam v živobytí zahrobném!

Venku shrnula se odevšad hustá mračna: odtud nad míru nepřívětivé, pošmourné počasí. Na sousedních „orjácích“ („Orjak“ vlastně velikán, obr, tu vyznačenává vysoké horstvo) sněží, v nížině prší. Tráva na lukách, vlahou dešťovou osvěžená, tím bujněji poroste. Kéž by nás Bůh jen zítra a pozítří pohodou obdařiti ráčil, abychom zítra slavnostní průvod s křížem missijním a pozítří obmyšlený výlet k vyhlášenému jezeru bochyňskému a ku překrásné Sávicí konati dovedli!

Missie gorijská již nyní podivný vyvírá vplyv též na odlehlejší osady. Jiné pomíjeje mlčením, vzpomínám pouze, že právě dnes přišel jistý muž ze štýrských Břežic, jenž, vracaje se z pouti k divotvorné Rodičce Boží „Maria pomáhej“ a zaslýchnuv o naší missii, zavítal přímo do

Gorj. Tu mi zcela upřímně sdělil, že byl o něco dřív ve vězení pro padělání bankovek, a teď že se přichází tázat, zda-li bychom též ve Břežicích chtěli konati missii. „Já sám,“ vece, „mám tolik peněz, nikoliv padělaných, že bych zapravil všechny potřebný náklad, a nad to seženu i jiné ještě peníze, jenom za adresu prosím, bychom věděli, kam a jak se na Vás listovně obrátiti.“ Divno, byl snad pouze při jedinkém kázání, a hned v něm — člověku to zrovna z vězení propuštěném — povstane touha po missii v jeho vlastní obci. Jeho pohnutkou k tomu jest převeliká prospěšnost missie pro lid. Dejž Bůh, by se tato touha zanedlouho vyplniti mohla!

Mužů a jinochů přihrnulo se dnes tolik, že opravdová z toho nastala tlačence. Skoro všickni měli zpovědní lístky, tudíž tací, kteří ještě nebyli při zpovědi. Avšak o takové se vždycky poněkud bojím, neboť přijdou v ten nejposlednější okamžik ke zpovědi. Z pravidla jsou to věru ryby hodně veliké, jež nám milost boží ještě před naším odchodem přivodí, by se posléze zachytily do sítě missijní. Dostaví se, když zpovědníci již již opouštějí. Jiní, kteří ještě jednou přijíti musejí pro rozhřešení, chtějí-li dvoje úplných odpustků získati, musejí pak k vůli těmto pozdníčkům čekati, a snad dokonce ani nepříjde na ně, ani volili zůstatí na svém, chtějí se každým způsobem u nás vyzpovídati, jakkoli jsme jich důtklivě napomínali a i s kazatelny víckrát snažně prosili, by nevyčkali těch posledních a tím nejednoho o sv. svátosti připravili. Ale vše napomínání nic tu neprospívá, chtějí, ba musí se zpovídati, jak a u koho jim libo, a dost. Při tom hledí si pouze své vlastní výhody, zda-li pak takové jednání mnohým jiným na ujmu jest, po tom se neptají. A tak zkoušejí trpělivost naši velmi citelně. Ledakdos z nás musí pak posléze takovým pokušitelům pro-

hoditi: „Vy jste skutečně podivnové, neuklidní a nespravedliví lidé! Proč pak jste nepřicházeli dříve, an pro vás byl čas i den?“ Oni však se tomu jen smějí, rádi jsouce, že předce došli účelu svého, vyzpovídavše se u nás z hříchů svých.

Dnes, 4. května, jest závěrečná pobožnost. Počasí jest arci nepříznivo, neboť déšť jen se lije z oblak, tak že se chvillemi podobá silnému přívalu anebo průtrži mračen. Průvod s missijním křížem, jemuž se p. farář tak valně těšil, musil se brodití vodou, kříž byl posvěcen v dešti. Nejprve jsme všickni tři světíli a rozdělili škapulře: toliký byl nával těch, jižto se o ně hlásili! Celý kostel byl přeplněn těmi, kteříž si žádali býti přioděni tímto odznakem obleku Mariánského, Krajincům tak oblíbeného.

Napotom měl jsem závěrnou řeč i s obnovou křestních slibů. Ježto bez ustání deštělo, byla jen zdejší farnost množstvím věřících zastoupena. A byloby snad méně pobožnosti zevnější bývalo, kdyby nám bylo nebe sebe krásnější dopřálo pohody; počasí samo bylo nápomocno, že se všecko u vzorném střídalo pořádku, a že se pobožnost takovou ukazovala zevně, jakou byla v útrobach srdcí. Jest to svatá pravda, že jen v kostele viděti lze pravou pobožnost, jen v kostele se přesvědčení o víře nejvydatněji, nejhlasitěji vyslovuje, jen v kostele se posvátné pocity nejvydatněji vzbuzovati dají. To's mohl uznamenati ze závěrečného kázání o obnově slibů. Odpoledne bylo v skutku pozorovati nelícenou nábožnost mezi posluchačstvem a za obnovy křestních slibů taková horoucnost ve víře, takový zápal, že se ti srdce jenjen rozplývalo radostí nad tímto ještě neporušeným a nenakaženým lidem. A sledoval-lis pozorně jejich posuny a celou jich tvářnost, vnímal-lis bedlivě jejich z hlubin dojatého srdce pocházející řeči, to's opravdu mínil, že Bůh

sám jejich prý skalnaté srdce se srdcem nad vosk měkčejším vyměnil.

Odpovídali rozhodně a mužně, ale zároveň i pobožně s hlasem, z něhož poznati bylo hluboké přesvědčení, spojené s největší pohnutostí. Při tom rozvlnily se pocity zbožnosti tak mohutně, že vzrůstající napórád, podobaly se jakoly přílivu moře. Že chtějí u víře katolické setrvati, bez smrtného hříchu živi býti a umřítí v této samospasné víře: tak příslibovali všichni. „Až do posledního povzdechu volíme věrně státi k Ježíši a jeho církvi;“ také bylo jich rozhodnutí. Bůh jich posilnití račiž, vediž a přivediž je k věčnému cíli, do věčných příbytků slávy své! —

Jelikož do večere ještě něco málo pozbylo času, zasedli jsme opět do

zpovědnic. Pak povečeřevše, dáme se za lahodného počasí na cestu do nedalekého Hradu, bychom, přenocovavše na tom místě, na zítří tím dřív se dostali do Bochyně, kdež výlet jesuitů již ve dvou farázech oznámen byl.

O. Kos ostal v Gorjích a zpovídaje tu po celý den domácí a přespolečné faránky, způsobil mnoho dobrého. P. farář, zvěděv osvědčení se milosti boží na několika zatvrzelých hříšníkách, zvolal: „Byť by i missie nic jiného nebyla vykonala, leč to, co jsem hned příštího dne po ní slyšel, měl bych již úplné zadostučinění!“ Špasiť i jen jedinkou duši zdálo se mu tohoto dne tak velikým, tak závažným býti, že její spásu za dostatečný plod veškeré missie považoval.

(Zasláno VI).

Žákům a žákyním „Školy B. S. P.“

Kdo si nelibuje v jakés proměně? Nic na světě není dokonalé; proto vše se stává všední, co přichází veždy v tétéž tvárnosti. Všední-li pak, nebývá již milé, nezajímá více. Tak to jde tím světem; jenom ten dle básníka v oblíbě bývá: „Komu dáno vždy novým býti.“ I nedivím se, když „Škola B. Srdce P.“, která pravou školou nebeského Učitele býti má, též si té proměny všímá, by snad ti žáci a žákyně neměli již dlouhé chvíle, a tu nemotornost spolužáka nepřikládali snad Božskému Učiteli samému. Za tou tudíž příčinou počínám dnes příběhem.

Kdo byl poslední as leta v hlavním městě císařství našeho na podívanou, jistě byl uveden i na náměstí, které jsou okrasou města nejvkusnějším stromovím je ovroubeno, by nádherně působilo na zvědavé oko cizince. Tu viděti paláce až na obdiv; i myslí si mnohý, jací lidé zámožníci bydlejí zde pořadím! Tázete-li se, zdali rovněž nejhodnější oby-

vají tyto paláce, zeptejte se svého průvodčího; o jednom se pouze zmiňuju, jehož majitelem jistý hrabě, v skutku hodný pán; jméno arcíť podržím si u sebe.

První poschodí však najaté má vážný pán, uctivého vzezření a vzdělaný muž, jehožto obcování zaujímá příjemno, s nímž pořádné slovíčko lze promluvit; proto i p. hrabě, podá-li se příležitost, rád rozhovor rozprává, časem jej i k sobě pozve, by se mohl pobaviti s ním. Jednou jej však takto oslovil: „Pane N., Vy jste předce tak rozumný člověk, vzdělaný a učený, jak můžete vydávati, neb jak my říkáme, redaktorem býti takového listu, který až i za mnohými nestoudnými místy běře, tak že náboženství pod nohy vždy hází, nesmrtelnost duše upírá, ano smyslnost jen zbožňuje a svým čitatelům za bohyni staví. Kdože jeho čitateli? jest prý to lid hlavně nižší třídy.“ — „A jak bych Vám, p. hrabě mohl ročně platit 12 000 zl. nájmu,“ zuřela odpověď. „Za našich dob jest již takový směr

v modě. Já arci sám tomu nevěřím, co píší; ale tak to chce již nerozumný lid náš mít. Co mu nelichotí, nečte. Po čtení však v době naší baží vše, by zas nemuselo mnoho myslit; proto my tak píšeme, by nám lid odbíral. Že nám věru odbírá, můžete již z toho soudit, ježto ročně 40.000 zl. mi přináší výnosu. Pravdu arci říci nesmíme v těch listech; vždyť se lidé pro pravdu nejvíce hněvají, a tudíž by nikdo neobíral.“

Věru kdybych nebyl příběh u samého zdroje načerpal, sám bych jemu nevěřil. Taková lehkomyšlnost spojená s takovou zpozdilostí! Taková povaha u člověka vzdělaného, slitovnicka lidu! — Nyní táži se Vás, milí spoluúčinnové „B. Srdce P.“, na čí útraty vychází list tento, list tak ohyzdného obsahu? — Ach na útraty lidu ubohého, na ten peníz mozolně jen vydělaný přečasto! A čím platí pán, slitovník za nádherný byt, čím si upravuje ohromné své výlohy? — Mozoly tisíců a tisíců, kteří odbírají jemu tyto noviny! Nuže, tu máte pravý obraz srdce milosrdného, jak jich nacházíme všude nazbyt; a předce se jim lid svěří, nejen si jich všímá, ale za nimi se valí proudem! Co jiného znamenají slova: tomu lid již takto chce?

Milí spoluúčinnové „B. Srdce P.“, jest snad náš lid československý mnohem lepší? — Pohledněte vůkol sebe a zodpovězte si tu otázku; pozorujte jen těch tisíců odběratelů beznábožné slátaniny, v vkusném ovšem kabátě, i v krajích českoslov., a poněvadž leckdes české nepostačují, obesílají se i nečeské! Jaká toho příčina, že lid pospolitě ukrutníkům těm jde na lep? Že by lid náš na nic nemyslel, nepochopuje; myslí lid náš, ale málo, pramálo pozoruje, za kterou as příčinou lidé tito výdělek si činí. Nápotom, avšak spolu hlavní příčinou jistě bývá jakás nedůvěra u vše, což pravdu jen lidu hlasá, jenžto

nelichotí, nobrž okazuje rány chtějí jich zhojiti. Tudíž patrno, proč mnohý list, jenž to lidem z upřímná srdce míní, si naříká, že mu nelze dle možnosti, dobré vůle pracovati s úspěchem, že se leckdys s velkými oběťmi udržuje sebe lepší list! Na to v skutku lid nemyslí, kdo mu v pravdě dobročinným jest; za to však tím více se chytá všeho, co mu pochlebují, než nikoliv co mu rány hojí. Rád Vám věřím, že lid více potřebuje za našich dob pomoci, jak jindy, že jest mnoho nouze na světě; a kdoby se rád těchto hostů nemilých nezbavil?! Avšak nemáme i prostředek zvláštní, vůbec výpomocný, vhodný každé nouzi, každé bídě, každé strasti odpomoci; nehlásá a nepodává se již léčidlo to, pomoc tato po mnohé již léto? Odkud tudíž tato nuzota? — Málo, posud málo se hlásí náš lid k zřídlu všeho blaha, vší pomoci, k moři milosrdenství! To B. Srdce P. jest zřídlo nevyčerpatelné, moře milosrdenství; náš nebeský Učitel přísahá nám, že jen pro nás žije, že Mu jenom pro nás Srdce bije. Což Mu lidé věří? — Kdyby věřili, hledali by pomoc na Ném a On by je vyslyšel a důvěru jejich odměnil. Pojďte ke Mně všichni, kteříž strastmi toho světa obtíženi jste (Mat. 11. 28.) na těle neb na duši, Já občerstvím vás, uzdravím a potěším vás v každém pádu; vždyť Mně není cosi nemožného. Jindy ukazoval tresty holí podle spravedlnosti, nyní ukazuje Srdce, by Jím naznačil směr lásky, milosrdenství; jindy zanechal lid jeho blouznění, nyní volá za ním, stojí u dveří nuzného, tluče na dvře jeho, by Jej k sobě vpustil; tys nemocný, otevři Mi, Já ti pomohu; tys lačnivý, otevři Mi, Já ti pomohu; tys starostí spadlý, otevři Mi, Já ti pomohu! tys úzkostliv pro budoucnost, otevři Mi, Já ti pomohu! — Co Mu odpovíš, odbudeš Jej? — Či odpovíš s bezbožným tím králem (Isai. 7. 12.) Nepožádám, neotevru

Jemu! — Onť ti předce ničeho neudělal; Onť ničeho na tobě neřádá, leda toho, by tě z nouze vybavil. Nechceš porozumět posud Jeho slovům; nechceš věřit posud v Jeho lásku?! — Přičítej svou nehodu, svůj nedostatek komukoliv, konečně vše závisí na té vůli Učitele Božského, bez níž ani vlas se s hlavy tvé hnout nesmí; zeptej se Ho v upřímnosti, proč ten nedostatek, proč ta bída obtěžuje tebe, a On odpoví ti: Láska má, to Srdce mé jest toho příčinou. Mé Srdce jest nejvyšší milosrdné k lidem, jichž pak blaho želim nade vše! By se tudíž sami sebe neztratili svým nepořádkem, posílám jim časem strastí, bídou, nehodou příležitost, by se ke Mně obrátili s prosbou, bych je mohl vyslyšet. Není tomu tak? — Pak-li usvědčen jsi, co otálíš, co naříkáš, proč nepřistupuješ ke zdroji tvé pomoci? —

Nechceš-li již věřit mně, jenž ti u pravdivém přesvědčení čistou pravdu podávám, tu máš slova Učitele svého sama, který volá nám, bychom z Něho radovali se; neboť potěšil On lidu svého, nad chudými jest se smiloval. Než odpovídáte Mu, nad svou bídou opuštění kvílíte: „Jak se máme radovati, opustil nás Hospodin a Pán zapomenul se nad námi!“ Načež opět dí: „Zdaliž se může zapomenouti žena nad nemluvnátkem svým, aby se neslitovala nad synem života svého? a byť se i ona zapomněla, Já však nezapomenu se nad tebou (Isai. 49. 13.) Aj, v rukouch Svých zapsal jsem tě!“ t. j. veždy jsi předmětem myšlení mého Srdce, veždy toužím tobě pomoci.

Kdo však nezná sílu lásky materské?! Kdo většímu ještě znázornění lásky této poslyšte, jak mocná jest láska matky k svému dítěti, jak podivné smilování její nad svým nemluvnátkem.

Přihodilo se, že na blízku Škotska loď s ploucími takým rázem v bouři uvržena byla o skálu, že se větším dílem roztřískala. Všichni cestující s námořníky

brali útočiště jak jen mohli v loďce, kterou sebou měli, než ubohým málo pomohla, ježto všichni do jednoho zahynuli v ní. Jediné paní nebylo lze s děťátkem svým na ložku se dostat; onať měla zemřít na suchu co oběť milosrdenství. V děsném jekotu a burácení moře těsně se má k trámu troskotací lodi, již jen malý zbytek návaem vln vržen na skálu, a hle, ubohá níh paní zanešena sem. Na suchu jest arci; než odkud pomoci? S nábreží se pozoruje v jisté dáli ztroskotaná loď, zoufalivý boj s vlnami ukrutnými, neštěstí všech cestujících; avšak jak přispěti na pomoc? Po 8 dní bouře neustále trvá, vlna vlnu honí, tak že smrtí vyhrožuje každému, kdo se odváží na moře po veškerý čas. Konečně utichlo moře, námořníci blíží se ke skále, která zachovala zbytek roztříštěné lodi a snad cosi v ní.

Opravdu, poklad dražší zlata, draho-kamu, námořníci našli tuto, mladou totiž paní mrtvou, matkou jsoucí, ježto měla malé děvčátko své u prsou. Seslabivší již hladem opuštěná matka zranila svá prsa nad srdcem ranou dle podoby asi hřebíkem, z níž i při nálezu ještě něco málo krve kapalo, již pak dítě hladové toužebně sbíralo. Jaká láska matky k dítěti svému, jaké milosrdenství!

Než zodpovězte mi ty otázky: Kdo jest více milosrdný, matka nebo Bůh, srdce matky nebo Srdce Páně? — „Byť se i zapomenu matka nad nemluvnátkem života svého, Já však nezapomenu se nad tebou. Aj, v rukou Svých zapsal jsem tě!“ Ano v Srdci Svém zapsal jsem tebe! — Otevřené Srdce Páně nepřesvědčí Vás o lásce milosrdné k nám? — Zproboděné ruce, nohy, hlava trním zbodána nebeského Učitele nepřesvědčí nás, že to s námi mní upřímně? —

V skutecích Vašich, milí spolužáci B. Srdce P., očekávám odpověď.

Z farnosti Boršické. (Pokračování.) 25. Pokojně a radostně budeme slaviti narození Páně, neboť Srdce Páně pomohlo nám z velkých nesnází peněžitých, když jsme se s dcerou po 9 dní k němu utkali. Ozn. 19. pros. 1875. A. Š.

26. Ochromla jsem na obě ruce, prsty jsem měla jako kolíky, nemohla jsem rukou ani zavřít, prsty byly tak necitelné, že jich mohl řezati. Chodila jsem po doktorách, jeden radil to, jiný ono, ale pomoci nemohl žádný. Modlila jsem se k Božskému Srdci Páně, i to se zdálo marné. Ale nebylo marné. Napadne mi z čista jasna myšlenka: Jdi na pouť na Hostýn, tam okřeješ. Vypravila jsem se na pouť s velikou důvěrou a celou cestu vzdýchám: Uzdravení nemocných, oroduj za mne. Přijda pod samu horu sv. Hostýnskou, cítím se najednou zdravou, dostala jsem čit i úplnou vládu do rukou. S jakou radostí děkovala jsem Matce Boží Hostýnské za toto milostivé uzdravení! 19. pros. 1875. Fr. G.

27. Měla jsem ruku od ramena po loket jako mrtvou. Doktor mi pomáhal mašinkou, ale marně. Božské Srdce mne úplně pozdravilo, ku kterémuž jsem 9denní pobožnost konala. 20. pros. 1875. M. Š.

28. Přes rok jsem měla nohu tak bolavou, že jsem nemohla na ni ani do-
stoupnouti. Vykonala jsem 9denní pobožnost k nejsv. Srdci Páně, a noha se mi úplně zahojila. Ozn. 29. pros. 1875. Kl. P.

29. Přišel manžel ze světa, ale celý proměněný. Mluvil-li co se mnou, mluvil pohrdlivě, činil mi všechno na odpor, o sv. náboženství, zvlášť o milostivém létě ani slyšeti nechtěl. Odešel opět do světa — kudy jsem chodila, vstáváje, lehaje, ve dne i v noci vzdychala jsem a modlila se k Božskému Srdci Páně — a muž se navrátil, vykonal vše, co nám v milostivém létě bylo uloženo, chová se ke mně velmi přívětivě, každé přání mé ochotně splní. Co to za štěstí pro mne ženu ubohou! a komu ho mám děkovati, ne-li Božskému Srdci Páně? Ozn. 29. pros. 1875. F. F.

30. Od dětinství mého bolívala mne noha od kloubu až po kotník dolů, hledala jsem pomoci u lékařů ale nenalezla. Konečně jsem úplně zalehla, a byla jsem

celá vyschlá a odležená a dounívala se, že mne Bůh v 27. roku věku mého ze světa povolá. K tomu děvčátko svíjelo se bolestí, což bolest mou i manželovu žalost velmi zvětšilo. K Srdci Páně neměla jsem z počátku důvěry, ale bída naučila mne se modliti. Vykonala jsem dvakrát 9denní pobožnost, a mám nohu zahojenou a z děvčete vyšla hlísta víc nežli loket dlouhá tak zvaná kalounice a bolestem jeho konec učiněn a já s radosti vyznávám, že není doktora moudřejšího, citlivějšího a lacinějšího nad nejsv. Srdce Páně. Budiž mi na stotisícůvkrát pozdraveno! Ozn. 3. pros. 1875. M. O.

31. Tři roky jsem byla nemocnou, stydlivost nedá o tom mluvit. Měla jsem se dáti operovat. — ale já jsem raději chtěla umřít. Ale Božské Srdce Páně nechtělo smrti ale důvěry mé a pak vděčnosti. Jako zázrakem se cítím uzdravenou a za to se chci modliti z vděčnosti každý den žalostný růženec. Ozn. 1. ledna 1876. M. B.

32. Děkuji za vysvobození z mnohých protivností, svízeli a nedužností. Od Božího narození se cítím celou šťastnou. 1. ledna 1876. T. H.

33. Po 3 měsíce měla jsem tak silné stípání v hlavě, že jsem docela ohluchla a byla jsem již celá jako hloupá. Polovici statku byla bych tomu lékaři dala, který by mne byl uzdravil. Našel se lékař, Pán Ježíš ve velebné Svátosti, jenž mne zadarmo a úplně uzdravil a jen si vymínil, abych na lásku Srdce Jeho nikdy nezapomenula. Po bolesti nesnesitelné ani zmínky. Ozn. 10. ledna 1876. F. P.

34. Co jsme vykonaly s dcerou 9denní pobožnost k Božskému Srdci Páně, navrátil se zase pokoj do rodiny naší. Ozn. 10. ledna 1876. M. B. — M. P.

Z Čech. Osměluji se také já sdělit ostatním čtenářům „Školy“, která jsem vyslyšena byla od nejlaskavějšího Ježíše, kdykoli jsem Ho o pomoc prosila. Jest tomu již několik let, co jsme měli tak hospodářičko, ale pachtované; přišli jsme však o všecko a k práci nás bylo málo, k jídlu mnoho. Já byla nejstarší a chtěla něco vydělat chodila jsem ke dvoru do práce, — s denní mzdou 20 kr.! Což to bylo pro tolik hladových krků, a když otec se štítil do práce k cizímu

chodit! I modlila jsem se vroucně k Pánu Bohu, aby ty naše nesnáze odvrátil aneb aby mně dal schopností, bych snadněj nalezla výživy pro rodinu, a slíbila jsem, že z vděčnosti budu každý den přistoupna mši sv. A hle! nikde jsem se neučila, některou práci jsem ani nikde neviděla, — a dělám rozličná vyšívání, která se všude líbí, práce mám plné ruce, dnem i nocí pracuji a jsme z bídy úplně vytrhnuti. Za to budiž věčně velebeno přelaskavé Srdce Páně.

Stejně pomoci Boží jsem zakusila, když jsem prosila za svého otce, který, dokud jsme ještě nějaké jmění měli, svou náruživostí ku karbanu mnohdy za jednu noc až 150 zl. probil a pozděj, když jsme sotva na chléb a dříví si vydělali, kde co mohl pobral a — prohrál. Nikdy jsem se žádnému nestěžovala, jediné svému Spasiteli, před nejsv. Svátostí, a to ovšem hodně a upřímně, a to pomohlo. Otec karet zanechal úplně, klení dřív jako s jeho přirozeností srostlé zapoměl, ba odepřel si i kouření a šňupání tabáku, cestou jde-li samotén modlí se sv. růženec, v domácnosti šetří a hospodáří a jako novým člověkem jest.

Z Kolína. Chtěl jsem letos v našem klášteře zařídit jistou zvláštní pobožnost Karmelitánskou, obával jsem se ale, že v našem hlučném městě nevalně se zdaří. I prosil jsem o pomoc dobrotivého Ježíše a vyslyšen-li budu slíbil jsem to dát uveřejnit ve „Škole B. S. P.“ A hle účastenství bylo nade vše očekávání, kostel po celý oktáv plný a mnoho přistoupilo ke sv. zpovědi, tak že usnešeno bylo, aby každý rok tato slavnost se odbývala k rozšíření a utvrzení lásky k Ježíšovi.

Ze Sloupnice. Jak očividně nebeský všemohoucí Pán pevnou v Něho důvěru na přímluvu Svatých a Svetic Božích dosud odměňuje, dosvědčuje následující skutečný příběh:

V klášteře ctihod. panen sv. Karla Borom. ve Sloupnici, jež se s velkou obětavostí zabývají vyučováním děvčat, rozstonala se dne 22. ledna t. r. desítiletá dívka A. K. jediná to dcera matky vdovy a chovanka ústavu toho. Přivolaný lékař uznal nemoc za zápal plic. Vzdor vši lékařské pomoci nabývala nemoc ona větších a větších rozměrů, takže 28. ledna sv. svátostmi již zaopatřena býti musela. Den na to počalo se již o jejím uzdravení pochybovati, i sám přivolaný druhý okresní lékař uznal stav nemocné za velmi nebezpečný.

Ztrátou jediné dcery své byla by netoliko matka do velkého žalu a zármutku uvržena, ale i sám klášter byl by, jak se to obyčejně za našich neblahých dob stává, případem tímto od obyvatelů osady Sloupnické, kde helvetské vyznání četně zastoupeno jest, rozličně posuzován býval, a to tím více, an již za poslední doby m. r. vyučování děvčat v klášterním domě při agitacích o stavbě nové školní budovy nemálo ohroženo bylo. V takovémto stavu zbývala jediné pevná důvěra v pomoc Boží, neboť „když jest nouze největší, bývá Bůh nejbližší.“ A tu byli vzýváni zvláště nejblahoslavenější Matka Boží Maria, jež prosby věrných a vroucích ctitelů svých ještě nikdy neoslyšela a neoslyší, sv. Josef, sv. divotvůrkyně našeho století, Filumena a sv. Gaudiosa, kteréžto dvě poslední svěťice ve Sloupnici co patronky se ctí, aby Bůh na přímluvu těchto Svatých nemocné dívce bývalé zdraví navrátiti ráčil; a hle ve čtyrech a dvaceti hodinách se nemoc obrátila, smutný, beznadějný již stav nemocné se očividně zlepšoval, tak že se pak sám okresní lékař vyjádřil, že nemocná zázračně zachráněna byla. Kdož pak by zde neviděl mocnou pomoc nebeského Lékaře? Či tvrdil by zde někdo přirozený toliko obrat nemoci? Ovšem použil Bůh jakožto pán přírody zde také jen přírody, aby vyslyšel prosby v Něho doufajících, ale způsob, jak jí použil, jest mimo obyčejný běh věcí.

Nebudeš se rouhati Bohu svému.

II.

V tuž hodinu ukázaly se prstové, jako ruky člověka, písíciho naproti svícnu na svrchu stěny paláce královského: a král hleděl na články ruky písíci. Daniel 5, 5.

To pak řekli pokoušejíce ho, aby jej mohli obžalovati. Ježíš pak skloniv se dolů, psal prstem na zemi. Jan, 8. 6.

S náboženskými přečiny, na něž trest často již zde následuje, jsou spříbuzněna drzá vyjádření slovem neb skutkem. Obzvláště zdá se, že slovo vyřknuté téměř tvůrčí moc má, tak že ono i proti vůli toho, kdo je vyslovil, svůj účinek má. Také v tomto ohledu snad Kristus před prázdnými, zbytečnými slovy vystříhal. Ovšem také mnohý skutek podobá se docela zlému slovu a dostává se jemu patřičné odpovědi.

V D. na Dunaji v Rakousích hráli mladíci v kůželky. Když velká bouřka přicházela, přišel hospodský k nim je prose, aby rážení kůželků nechali, zároveň je vlídně vyzýval, aby šli do světnice a zatím společně se modlili. Než jeden z nich začal se rouhati řka: „E co! ti tam na hoře také koulejí kůželky.“ Sotva však to pověděl, náramný blesk poděsil všechny a rouhač ležel na zemi hromem zabitý. — Což se stalo na začátku měsíce června r. 1874.

V jedné osadě v Bavorsku žádal farář od zápisu křestu 24 krejcarů místo dosavadních 12 kr. Na to mnozí z osadníků velice hubovali. Když mělo jednou

dítě býti pokřtěno, a na otázku: Co to stojí? odpověděno bylo: 24 kr., řekl dotyčný otec, jakoby se za udělování svátosti křtu platilo, „že zaplatí jenom 12 kr. a farář aby jenom potud křtil, pokud peníze vystačují.“ Živé dítě bylo nešeno do kostela, avšak když měl křest započítí, bylo mrtvo!

Lidé, kteří se proti nejsvětější Svátosti prohřešovali, umírají pravidelně bez přijetí jí: naproti tomu nábožní katolíci přijímají ji i v okolnostech, kde obzvláštní řízení Boží téměř tomu nápomocno býti muselo. — My jsme na zemi, abychom Ježíše hledali, v smrti našli, a na věčnosti v něm a skrze něho spaseni byli. Toto nalezení a věčné vládnutí závisí právě od našeho chování se zde na tomto světě k osobě Spasitelově v nejsvětější Svátosti. I jeho uzdravující moc ukazuje se posud, když s toutéž důvěrou přijímáme, s jakou žena krvotok mající roucha jeho se dotkla. Vůbec u opilců často se stává, že bez přijetí velebné Svátosti umírají, jakoby Kristus se zdráhal, do takových úst vjeti.

Zajisté jest čtenářům z roku 1868 ještě v paměti ono rouhavé si počínání Šakvického starosty a brzký za to Boží trest. Bylť J. K., starosta Šakvický jeden z našich „osvícenců,“ kteří svou moudrost domnívají se nejlíp ukázat vtípkováním a posmíváním-se sv. náboženství. Bylo to 23. listopadu r. 1868, když s několika „známými při sklence vína v hospodě seděl a se bavil různými kratochvílnými řečmi. Snad již jim ne žertovného nenapadalo, když do hospody právě vkročil jistý soused jmenem Papež a v hlavě starosty nový, jak se tento domníval, a kapitální vtíp probudil. „Ah! Papež přichází,“ dí starosta, „dobře, Janek musí se mu dnes zpovídat.“ Janek, starý blbý blázinek, který za hlt kořalky kdo co chce ze sebe dá udělat, byl přiveden, a za všeobecného smíchu klekl si před Papeže a jakoby se zpovídal, vykládal hlasitě všemožné hanebnosti. Když Papež pro obveselení sousedů také ještě absoluce nad Jankem zabrmтал, pobízel ho starosta, aby Jankovi také „podal“ (velebnou Sv.) Hned tu byla po ruce lehkovážná hospodská, nakrájela z řepy cukrovky kotoučků po způsobu hostie, prostřela na stůl ubrus a položila je na něj jako na korporál a postavila vedle láhev vína. Tato rouhavost zdála se ale i samému Papežovi trochu přílišná, a zdráhal se v tom dále pokračovati. Tím popuzen ještě k větší mělosti vstal starosta a děláje nad

Jankem kdovíjaké hokus pokus strčil mu do úst přichystaný kroužek řepy, ovšem za hrozného smíchu všech přítomných. Avšak Bůh nedá se posmívat bez trestu nejsvětější Svátosti své lásky. Dne 1. prosince na to přijel starosta Šakvický, hlavní rouhač z onoho večera, do akciového cukrovaru v Podivíně, tuším co člen buď správní neb dozorní rady. I prohlížel si všechny místnosti stavby, prolezl všechny kouty, až se octnul kdesi „na věžce,“ kde s prkna převahu dostal a tak nešťastně padl do hloubky as 8 sáhů, že si hlavu celou roztříštil. Lékař byl arciť hned přivolán, kněz také, vše bylo ale marno, nešťastník byl zbaven všeho vědomí, skučel jen bídne a v největších bolestech vypustil duši v komoře pro řepu. Všichni spatřili v tom patrný trest Boží za jeho se rouhání nejsv. Svátosti.

Právě tyto dne byli jsme požádáni, abychom následující událost uveřejnili. V Tlu mačově byl nádeník Josef Hosaja znám co kořalečník; 21. února t. r. pustil se v hospodě mezi sobě rovnými do rouhání se Bohu, chlube se, že o Boha nestojí, že ho nikdy potřebovat nebude. Sotva čtvrt hodiny na to vyšel z hospody, šel po mostě dobře ohrazeném a nebezpečném, a hle jako vyšší nějakou mocí svržen padl do rozvodněné Moravy a ve vlnách utonul. Boha se zříkal, Bůh ho opustil. Celá ves vidí v tom náhlý soud Boží.

Po třech přikázáních, které povinnosti naše k Bohu obsahují, přichází přikázání rodičů se týkající. Tomuto přikázání jest připojeno zaslíbení, bude-li zachovááno; opak tohoto zaslíbení jest u těch, kteří ho nezachovávají podnes všude viditelný a makavý.

Vražda, jakož sama násilně život zničuje, tak také se obrací na vraha a hledí jej samého ve svou krvavou moc dostat, aneb jinak v zlou smrt přivést.

Nedávno umřela v Elsku v N. následkem zlomení ruky, v největších bolestech paní, jejíž strašlivá smrt v domově jejím za trest Boží považována byla. — Ona totiž dříve, aby hanbu ztráty panenství svého ukryla, plod svého zapovězeného obcování ve sklepě v hrnci

uschovala. Dítě bylo nalezeno mrtvé; přišla před porotu, byla však, ač lékaři osvědčili, že přišlo živé na svět, za nevinnou prohlášena. Avšak Spravedlnost žádala smíření. Ona padla do sklepa na totéž místo, kde byl hrnec stál, a nalezla přebolestnou smrt.

Již vražda, jakou jeden na druhém spáchá, má obyčejně za pohnutku náramně zvýšenou náruživost, obzvláště lakomost, mstivost nebo pohlavní lásku. Samovražda pak má mnohem rozmanitější pohnutky, a proto, aspoň v našich severnějších krajinách, mnohem častěji se udává. Poněvadž však páchatel svým činem, smrtelným hříchem násilně dvéře k věčnému rozhodujícímu soudu vyrazí a pro něho obrácení už není možné; spočívá v samovraždě, z této strany považované, něco ještě hroznějšího, nežli v zabiti jiného. O nižádném skutku nemůže se tak dobře říci, že jest pravým klíčem k peklu, proto může samovražda, předpokládajice, že se s vědomím a úmyslnou svobodnou vůlí stala, ve velmi mnohých případech, za dopuštění věčného soudce k zatracení považována býti, následkem jiných těžkých hříchů, jako u Jidáše. — Nezřídka dá se sice předcházející pomatení mysli u samovraha dokázati; v této případnosti se také církevní pohřeb dovoluje, jelikož skutek v pomatenosti nemůže za vinu připočten býti. Avšak i takovíto samovrahové nebývají vždy bez viny, pokud pomatení duševních sil samo často jen posledním následkem jest předchozích nepravostí, k. p. opilství, smilství, lakomosti.

Jako však hrozná spravedlnost Boží zde probleskuje, podobně jest znamenati v této záležitosti — často také veliké milosrdenství Boží, ano makavě nebohého člověka, jenž z křehkosti, nikoliv z pokaženosti smrt sobě uděliti chce, zadržuje a zachraňuje.

V R. ve Slezsku byl rychtář a hospodský jmenem B. Toho (protestantský) pastor M. také do zednářské společnosti uvedl. B. měl v letech 50tých (1850—60) dodávání šterku na železnici hornoslezskou. Tu bylo o jakémsi velkém podvodu slyšeti, kterého se on dopustiti měl. Když

o tom dostal návštěví, že má přijíti do vyšetřování, šel k Odře na jedno místo, křovím porostlé, a utopil se. Mrtvola byla nalezena a domů přinešena. Jeden Vratislavský pastor odbýval pohřeb. Ale mistr lože M. nad hrobem řečnil a pravil, že nebožtík byl velký obchodník, jenž

mnoho závistníků měl. Proto prý jej do vody vhodili.

Pozoru hodno, že mezi samovrahy naskytají se také mnozí, kteří jinak velmi činný a střizlivý život vedli a ve své zámožnosti dosti dobře stáli, avšak své křesťanství, které ještě ze školy a z domu do života přinesli, — ztratili, od Boha odpadli; a Bůh je zanechává pak jejich vlastní vůli. Zvláště v průmyslných krajinách a v městech nachází se nyní mezi závodníky a obchodníky taková neustálá činnost a dychtění a shánění se po výdělku a zisku, že se téměř za to míti musí, že takoví lidé považují jedině za úlohu svého života, jmění získati, zbohatnouti. A skutečně jest tomu tak u mnohých. Obchod stal se jim konečně modlou, které jen ještě jedině se klaní a slouží. Věřícímu křesťanu netřeba pranic tomu se diviti, když i u takových lidí, jenž ostatně střizlivý a mravný život vedou, ale na Boha a jeho přikázání nedbají, častokrát omrzelost života se dostaví, tak že je konečně ďábel až k samovraždě svede. Nápadno též, že dle statistických udání mezi protestanty hustěji samovraždy se udávají, nežli mezi katolíky. — Ačkoliv se nám katolíkům nesnášlivost pořád vytýká; předce není náš zvyk, jinověrcům pro jejich náboženské přesvědčení domlouvati, a také nemáme k tomu příčiny, ješto svou bezpečnou cestou jdeme. Naproti tomu nacházíme velmi často, že protestanti rádi proti katolíkům řeč na náboženské pole převádějí. Jestli to na každý způsob důkaz pro to, že takoví lidé nejsou spokojeni; vnitřní nepokoj pohání je vždy k tomu, aby něčeho jiného hledali, ač nechtějí toho si vědomými býti. Mnohý dá se bezbožným směrem časovým, křesťanství odhazuje a chce svou vlastní cestou jíti, a nenalezaje pak vnitřní útěchy v Bohu, upadá do pomatenosti i omrzelosti života. — Příklady toho dost.

Příloha k čís. 4. „Školy B. S. P.“

Když dr. St., vydavatel novin ve Švýcarsku, pochován byl, přišel jeho hrob maně mezi dva samovrahy. On ve svých novinách ustavičně samovraždy se zastával a nechtěl tomu, aby oni byli kromě hřbitova pochováni.

V letech 1853—59 byl jsem učitelem na katolickém ústavu učitelském v B. v pruském Porýní — tak vypravuje jistý katolický učitel — a vzal jsem si za obsluhovačku obstárnou ženu, vdovu. Ona byla ve svém manželském stavu velmi nešťastna. Jako mladé, hodné děvče dostala se za manželku opilci, jenž později také v opilství život svůj pozbyl. Po smrti mužově přičinila se žena ta všemožně, aby oba své syny pořádně vyživila a vychovala. Starší vyučil se ševcem, mladší krejčím. — O poslednějším nebylo nic nepořádného slyšeti. Starší oddal se pití. O něm došla jednoho dne z K., kde jako švec v práci stál, zpráva, že se oběsil, brzy však byl nalezen, uříznut a zase zkríšen. Žena byla po této zprávě nejvš zkontoučena. Ona mně žalovala svůj zármutek, a prosila abych jeho mistru do K. psal, a se o to pokusil, zda-li by on nemohl jejího syna na pravou cestu přivést. Ona při tom povzdechla: „Kýž bych samovraždu syna svého jen nebyla sama zavinila!“ Když jsem ji chtěl upokojiti, vypravovala mně následující příběh: „Já jsem byla hned první čas mého manželství, když jsem shledala, že můj muž nepracoval, všecko propíjel a my denně chudobnějšími se stávali, velmi nešťastna, a přišla mně myšlenka, že bude lépe, když si život vezmu, a tím bídě konec učiním. Já bojovala dlouho. Jednoho dne šla jsem do sousední vesnice. Tam jsem si dala u někoho peníze, které jsem si ve službě uhošpodařila, schovati, až bych jich nutně potřebovala. Nyní jsem jich potřebovala. Potřebovali jsme oblek. Můj muž neměl už na těle košile. Jak veliké bylo mé leknutí, můj muž peníze již vyzdvihl a

propil ! S pláčem navrátila jsem se domů. Byla jsem těhotná a my neměli pranic. Pozdě večer toho dne byl můj muž na mol spitý domů přiveden. Když jsem usnouti nemohla a svého muže bez smyslu ležeti viděla, tu mně má bída přemohla, já vstala a běžela do sousední vesnice W. abych se tam v Rýně utopila. Přišlo mně jíti okolo zámku F., a v něm byly právě hodiny. Má nebožka matka učila nás děti, když hodiny bijí se modliti:

Ježíši, pro tvé svaté rány,
Dej nám milostivé skonání.

Ta modlitbička mne napadla. Ano, blaženou hodinku smrti, pravilo to ve mně, vždyť se chceš sama o život připraviti, a napadlo mně druhé přísloví:

Samovražda
Odhazuje Boha !

Tu jsem začala hlasitě plakati, stáhla jsem šátek přes hlavu a navrátila se do své bída. Vidíte,“ pravila žena ke mně, „když jsem s tím dítětem byla těhotná, měla jsem samovražedné myšlenky. Co se nyní stalo, vešlo mou vinou do dítěte.

(Pokračování.)

Blahoslavená Anežka Přemyslovna a panny a matky Československé.

Bůh nejvýše spravedlivý nezůstane žádnému dlužníkem, a to platí nejen ve zlých ale i v dobrých věcech. „Kdožkoli oslaví mne, praví Hospodin, oslavím ho: kteří pak mne potupují, budou zavrženi.“ (I. Kral. 2, 30.) Za touto příčinou nacházíme v dějepisu církevním nesčetných udajů o tom svědčících, že svatí a světice Boží přímluvou svou a orodováním svým u Boha nám obyčejně v podobných příčinách mocně pomáhají, v jakých oni sami za svého pozemského živobytí Boha nejvíce oslavovali, aneb pro Boha a zákon jeho nejvíce trpěli. Sv. Jan Nepomucký a bl. Jan Sarkander jsou k. př. zvláštní patronové dobrého jména, poněvadž ráději nejtrpčí smrt mučnickou podstoupili, než by svěřená sobě tajemství ve sv. zpovědi na ujmu dobrého jména blížního svého byli vyžradili.

Na tom tedy nemálo záleží, abychom dobře věděli, ve kterých potřebách a příčinách se utíkati máme k jednotlivým svatým. A je-li zásada tato o účtě a vzývání svatých vůbec důležitá, jest zajisté ještě důležitější, když se o to jedná, v jakých potřebách a příčinách se je-

dnotlivé země a národy k těm svatým utíkati mají, kteří jsou jejich zvláštními ochranci a orodovníky. Na přímluvu a orodování sv. zemských patronů a orodovníků uděluje Bůh každé zemi a každému národu zvláštních milostí; neboť bez řízení Božího nestali se tito světcové zvláštními ochranci jednotlivých zemí a národů. Bůh chce právě v těchto zemích a národech své svaté oslavovati, a proto také prosby jejich spíše vyslyší, když za své svěřence orodují.

Nuže ze života bl. Anežky Přemyslovny vysvítá patrně, že Prozřetelnost Božská všecky osudy života jejího tak řídila, aby se v Čechách svatou stala, aby národu našemu za vzor dokonalosti křesťanské sloužila, a aby již za času vezdejšího života mocnou orodovnicí země České a národa našeho byla.

Pro náš národ jest tedy věc předležitá, aby sobě vědom byl, v jakých potřebách a příčinách se má ku světicí této utíkati, a ji za pomoc vzývati. A že národ náš jmenovitě nyní zvláštní pomoci a zvláštních milostí má zapotřebí, o tom tuším netřeba slov šířiti.

Po pilném rozjímání života blahosl. Anežky České pokusili jsme se tedy o to, abychom aspoň několik takových příčin a potřeb naznačili, ve kterých dle domněnky našeho, hlavně my Čechoslované se máme k této světici své utíkat, a ji za přímluvu u Boha vzývati, abychom tím snadněji potřebných nám milostí nabyli. V dnešním čísle uvážíme jednu z těchto příčin:

Bl. Anežka Přemyslovna jest první panna z národu našeho, kterouž Bůh před celým světem tak oslaviti ráčil, že na svícen všeobecné úcty církevní výrokem sv. Stolice apoštolské byla postavena. Z národu našeho pošlo sice více panen, kteréž se u nás vždy za blahoslavené měly, k. př. bl. Milada, zakladatelkyně biskupství Pražského a jiné více; ale žádné z nich nedostalo se bohužel až posud té oslavy, aby neomylným výrokem sv. Stolice Římské za blahoslavenou v celé církvi byla prohlášena.

Uvážíme-li pak bedlivěji život bl. Anežky naší, nalezneme, že zvláštní, neobyčejnou okrasou stavu panenského byla a jest, a že pro zachování čistoty panenské velmi mnoho přetrpěla. Dvakráte byla bl. Anežka dle vůle svých královských rodičů, a po třetí dle vůle svého vlastního bratra krále Václava I. právně zasnoubena. Ponejprv stala se již v dětiuském věku svém dle obyčejů tehdejších nevěstou knížete Slezského Boleslava; ale ženich řízením Božím po třech letech v útlém stáří svém zemřel. Po druhé byla zasnoubena německému králi Jindřichu, synu císaře Bedřicha II. Anežka se při tomto druhém zasnoubení ve všem všudy vůli královských rodičů svých podrobila, a co nevěsta několik let na dvoře Leopolda VI. vévody Rakouského strávila, aby se obyčejům německým přiučila: avšak po celý tento čas neustála prositi Matičku Boží Marii Pannu za to, aby sňatek manželský

s Jindřichem se neuzavřel, a aby celý svůj život v čistotě panenské stráviti mohla. Matička Boží vyslyšela prosby vytrvalé bl. Anežky, a ku sňatku to skutečně nepřišlo. Po třetí zasnoubil Anežku král Václav I. z důležitých politických příčin samému císaři Bedřichovi II., otcí druhého ženicha Anežčina. Důvěřujíc se opět v přímluvu mocnou Matičky Boží, obrátila se Anežka k papeži Řehoři IX., snažně prosíc, aby ji svou domluvou i této svatby zprostil, což se také šťastně podařilo. Mimo to měla Anežka při každém tomto nastávajícím sňatku Českou zemi a národ svůj na vždy opustiti, ale Prozřetelnost Božská vždy všecko tak zařídila, že Anežka konečně v Čechách zůstala, a že v Čechách svůj nevinný panenský život svatě skončila.

Z toho všeho jest tedy na jev, že si bl. Anežka u Pána Boha získala zvláštních, neobyčejných zásluh o zachování čistoty a že tedy Bůh všemohoucí každého snadněji vyslyší, když Jej pro zásluhy bl. Anežky České za sv. čistotu prositi bude. Víme sice dobře, že každý člověk není od Boha k tomu povolán, aby ve stavu panenském celý svůj život strávil; neboť Hospodin sám ustanovil stav manželský, a Spasitel náš udělil sňatku manželskému důstojnost a velebnost jedné ze sedmero svátostí. To však nedá se nikterak zapřít, že každý člověk povinen jest, čistotu poměrně stavu svého přiměřenou zachovati, a že i k tomu zvláštní milosti Boží má zapotřebí. Nuže k nabytí této milosti Boží dopomůže bl. Anežka Česká svým orodováním každému, kdo ji ctí a za to vzývati bude.

Zvláště pak panny křesťanské zachrání tento svůj nejdražší poklad, budou-li bl. Anežku horlivě ctíti a vzývati; neboť tím, že Anežka výrokem sv. Stolice apoštolské za blahoslavenou byla prohlášena, dává ji Prozřetelnost Božská všem pannám křesťanským za

vzor panenství a čistoty, a za orodovnici mocnou u Boha v téže příčině.

A poněvadž bl. Anežka podivným řízením Božím třikráte České zemi a národu našemu zachráněna byla a svůj panenský život v Praze svatě skončila; vidíme v tom zvláštní pokynutí Prozřetelnosti Boží, aby totiž jmenovitě panny Českoslovanské bl. Anežku po nepoškvrněné Marii Panně za svou první ochraňkyni a orodovnici měly, aby si každá panna Českoslovanská bl. Anežku za svou zvláštní ochraňkyni vyvolila, ji horlivě ctíla a se jí vždy důvěrně poroučela. Zachová-li se panna ve svém panenském stavu jak se na ni sluší a patří, naděje jest veliká, že i když ji Bůh k stavu manželskému povolá, počestnou, pořádnou a bohabojnou zůstane, a že tak snadno v celém živobytí svém z pravé cesty nezbloudí.

Na našich pannách Českoslovanských tedy především jest, aby úctu a oslavu bl. Anežky Přemyslovny všemožně mezi sebou pěstovaly a také mezi jinými stavy rozšiřovaly. Proto by se dle našeho domnění o to starati měly, aby s dovolením duchovních pastýřů v každém kostele v Čechách, na Moravě a v Slezsku na některém oltáři aneb na jiném příhodném místě pěkný obraz aneb soška bl. Anežky byla vystavena, před kterou by ochraňkyni svou nebeskou veřejně ctíti a vzývati mohly. Pro soukromnou a domácí úctu bl. Anežky si každá panna Českoslovanská nějaký obrázek aneb památní penízek bl. Anežky snadno zaopatří.

V kterékolí osadě farní stává již nějaké bratrstvo Marianské aneb jiný dobročinný spolek katolický z úřů ženského pohlaví záležící, měly by se panny Českoslovanské o to postarati, aby naše bl. Anežka za ochraňkyni a přímluvkyni bratrstva čili spolku zvolena a ctěna byla. A kdyby si bratrstvo neb spolek svou sv. ochraňkyni byl již vyvolil, nevadí tomu ničeho, aby mimo ji i bl. Anežku

naši za spoluochraňkyni nyní poznovu zvolil.

Panny Českoslovanské by se měly dále o to postarati, aby s dovolením duchovních pastýřů v jejich farní osadě výroční svátek bl. Anežky, totiž 2. březen, aspoň v kostele slavnými službami Božími byl vždy slaven, a aby těmto službám Božím jmenovitě všechny panny z osady vždy obcovaly. Na ten svátek měly by také panny společně ku stolu Páně přistoupiti, a tím bl. Anežku v hluboké úctě k nejsv. Svátosti oltářní horlivě následovati.

Ó jak krásného a ušlechtilého ovoce dočkají se všechny farní osady po celé šíře vlasti naší, kdy panny naše Českoslovanské tímto neb jiným dobrým způsobem úctu bl. Anežky pěstovati, a ji ve svých poměrech následovati budou.

Máme také za to, že Prozřetelnost Božská blahorečením bl. Anežky nejen pannám ale i matkám Českoslovanským zvláštní pokynutí dává, aby po nepoškvrněné Marii Panně hlavně bl. Anežku Přemyslovnu ctily a vzývaly, přejí-li si své dcery počestně vychovati, a jejich nejdražší poklad, sv. čistotu před velikou zkázou zachrániti. Matky Českoslovanské měly by tedy toho všemožně pilny býti, aby dceruškám svým již v nejútlejším věku úctu a důvěru k nepoškvrněné Panně Marii a k bl. Anežce hluboko do srdce vštíply. Touto pečlivostí předejde mnohá matka všelikým starostem a लेकरému velikému zármutku, který by ji a i dceru její snad jednou potkati mohl. A není to zajisté věc tak přetěžká, vštípití do nevinného srdčka úctu k Panence Marii a ku bl. Anežce. Matky křesťanské zavěšují dítkám svým v nejútlejším stáří na krk posvěcené památní penízky, a je tím způsobem do zvláštní ochrany Matičky Boží odporučují. Podobným způsobem mohou je i bl. Anežce zasvětit. Když se pak dítku rozum rozváže, snadno mu matka vysvětlí, proč památní penízky na

krku nosí. Kolik takových případů se dočítáme, že právě takové dívky v celém pozdějším životě svém pod zvláštní ochranou a přímluvou těch svatých stály, kterým je matka křesťanská v nejútlejším věku zasvětila. Špolky matek křesťanských pod záštitou a ochranou sv. Ludmily „matky národa Československého“ množí se bohudíky neustále v naší vlasti a počínají již blahodárně na rodinný život působiti. Na bohabojné mravnosti a počestnosti rodinného života zakládá se a spočívá mravní život a síla celého národa, a bohabojná mravnost a počestnost života rodinného závisí opět v nejpodstatnějších stránkách svých na tom, jakého vychování se dostane pohlaví ženskému; poněvadž to matčina povinnost jest, položití první základy bohabojnosti a mravnosti do srdce svých dítek. Do rukou tedy matek Českoslovanských složena jest takřka celá nádej národa našeho a budoucích osudů jeho. Vychovají-li matky Českoslovanské dcery své v bázi Boží, v mravnosti a počestnosti, kyne již nyní blaho budoucím rodům a pokolením národa našeho. Ale bez pomoci Boží toho nelze dosíci. Nuže Bůh sám dal matkám Českoslovanským v bl. Anežce novou mocnou orodovnici, která jim ve spolku se sv. Ludmilou všech potřebných milostí u trůnu Božího vyprosí, když se k ní pilně utíkati, a ji horlivě vzývati budou.

Dívčí školy mají býti matkám křesťanským ve vychovávání dívek hlavně nápomocny. Z příčin svrchu uvedených máme tedy za to, že by se všeckny dívčí školy v Čechách, na Moravě a ve Slezsku

o rozšíření úcty bl. Anežky bedlivě starati měly. Učitelky na dívčích školách mohly by a měly by dívky jim svěřené se životem bl. Anežky až do podrobnosti obeznámiti, je velmi často na příklad bl. Anežky odkázati, a je k úctě a vzývání téže světice horlivě vybízeti.

Kojíme se nadějí, že jmenovitě na všech ústavech, kde klášterné panny z kteréhokoli řádu neb kongregace dívky vyučují a vychovávají, v rozšiřování a pěstování úcty bl. Anežky všem ostatním ústavům za vzor a příklad sloužiti budou, a že si tímto způsobem o pravé katolické vychovávání nových zásluh před Bohem získají.

S velkým potěšením čtli jsme v novinách, kterak k. př. Paní od Božského Srdce Páně v Praze na Smichově třídní veřejnou pobožností v řeči francouzské a české blahořečení bl. Anežky České se svými schovankami slavily, a jak uměle, vkusně a nádherně oltář, na kterém obraz světice Boží byl vystaven, samými liliiemi v rozličných skupeninách souměrně sestavenými ozdobily. Taková něžná, stkvělá slavnost učiní zajisté hlubokého dojmu na útlé srdce každé dívky, a i na ostatní lid. Nepochybujeme, že i v jiných klášterních ústavech blahořečení bl. Anežky velmi stkvěle slavilo, ale dobře by bylo, kdyby se o tom zprávy podaly, poněvadž se jimi opět jiní k podobným chvalným skutkům povzbudí.

Pannám především přísluší pěstovati a rozšiřovati zde na zemi čest a slávu panny, kterouž Bůh v nebi na věky věkův oslaviti ráčil!

—ka.

Paběrky ze života ctih. P. Kl. Hofbauera (Dvořáka).

Nezřídkka slýcháme o událostech, stvrzovaných od mužů nade vši pochybnost pravdymilových, střízlivých a soudných, které ale nijak sobě vysvětlit nemůžeme, nežli známe-li, že námi smrtelníky vládne ještě jiná moc, která není podrobena žádným zákonům viditelné přírody. Obvykle bývají takové události popírány od lidí, kteří sebe mají za svrchované měřítko vědění a věření, any jsou jim jako ostrý kouř očím. Jest ale také dosti lidí, srdce i smyslu jemnějšího, kteří takové zprávy, vycházejí-li od osob hodnověrných, nezamítají, ba z nich útěchu čerpají a jakés ubezpečení vládnoucí nad nimi Prozřetelnosti Boží. Něco podobného máme nyní zaznamenati, což upomíná na ctih. služebníka Páně, našeho krajana Klementa Hofbauera podle děda Dvořáka.

Známi jsou všem krajům katol. Evropy bratři Klinkovströmovi, Josef a Maxmilian. Oba jsou synové švédského malíře Kl., který napřed byl protestantem a pak katolíkem. Tomuto malíři přihodilo se v mladých jeho letech coši nápadně tajemného, jež nedá se sice vysvětlit zákony přírodními ale za pravdu se tvrdí. Ve svém mládí navštívil Klinkovström k vůli malířství také Hamburk, kde jak známo všeliká, nad vše pomyslení rafinovaná neřest své triumfy slaví. Brzo octnul se ve společnosti mladíků, kteří jej jednoho dne vedli do zlopověstného domu k tanci a — k různým zhýralostem. Tu najednou

spatřil muže v dlouhém černém šatu, jakého dříve nikdy nebyl viděl, an u vážném, přísném pohledu přes tančírnou kráčel. Muž obrátil se ku Klinkovströmovi a pohledem i posuňky hleděl jej vystříhat. Hluboce dojat a ustrašen poplíl si Klinkovström domů z tohoto nebezpečného místa a kreslil a maloval z paměti podobu toho tajemného muže. Nedlouho na to odcestoval do Paříže a do Vídně. Zde byl veden svou všetečností do kostela Dominikánů, kde právě nešpory byly zpívány. Jak se zhrozil, když v knězi, konajícím nešpory, poznal právě onoho muže, který v Hamburku v tančírně mu se zjevil, v postavě, v zezření, v chodu a celém úboru. Byl to Klement Hofbauer. Vrátiv se domů vyhledal Klinkovström své kresby; vše se shodovalo. Tedy Hofbauer byl se jemu v Hamburku zjevil! To byl také základ jeho se obrácení, které ovšem teprv pozděj, až již ženat byl, skutkem se

stalo. Soukromě vyučil se v katol. víře, potichu ale, aby svou choť nezarmoutil. Konečně s mnohým obáváním sdělil jí svůj úmysl, že chce se stát katolíkem. S jásáním přijala tuto zvěst. I ona přilnula již potajmu ku katol. církvi a váhala jenom ze stejné ostýchavosti vyjeviti své přání svému muži. Kdož může popsat svatou radost obou manželů!

Ctih. P. Klement Hofbauer měl, jako všichni Svatí, ve zvyku blah. Pannu Marii co svou nadpozemskou, přemocnou matku ctíti; sv. růženec, který od osvětleného světa jest odsouzen co duchamorná zábava, byl jeho pravidelnou zábavou, i když k. p. po ulicích šel. Nazýval její svou kůhou a nejmocnějším prostředkem k obrácení hříšníků, zvláště umírajících. Když se jednou ve svém obydlí s přítomnými pozdravení andělské byl pomodlil, obrátil se k nim se slovy: „Kdyby se nepříteli podařilo tuto modlitbu vyhubiti, měl by již vyhráno.“

Znám jednoho vyššího, ve službě zasedilého úředníka, šlechtetného hraběte M. Kdykoli o něm mluví, nejinak jeho jméno nevysloví než s titulem „naš milostpán.“ Pochází to z hluboké úcty k němu. Cth. P. Klement H. nevyslovil nikdy jména blahosl. Bohorodičky bez titulu „požehnaná, nejsvětější, nejblaho-slavenější Panno,“ a když slyšel, že ji

někdo nazýval pouze „Maria,“ nemohl to snést, vzdor své pokoře, aby se neobrátil a netázal káravě: „cožpak byla vaší děvkou neb kuchařkou?“ (Vrozený útlocit Slovanů patrně se jeví.)

Když jednou právě v adventní době vícero neštěstí se událo, tázal se blh. Klementa H. někdo, proč právě v tomto posvátném čase Bůh tak nápadně hrozí? „Abychom nejblh. Bohorodičku hodně o milosti prosili,“ byla krátká jeho odpověď.

Svrchovanou měl důvěru v přímluvu nejblh. Bohorodičky zejména, „když,“ jak tvrdil, „k nemocnému bývám volán a předzvídám, že ke zpovědi není připraven, ba o ní ničeho ani věděti nechce. Tu se modlím cestou růženec a vše se daří mně pak podle přání. Věřte mně, Matka Boží učiní všechno a žádný nebude opuštěn, kdo ji upřímně vzývá.“

Jednou přišel celý unavený domů z jednoho Vídeňského předměstí od nemocného, který 17 let již nebyl u sv. zpovědi, avšak přece kajícně zemřel. „Ano,“ tvrdil cth. P. Klement H., „tenkrát se daří, když nemocný bydlí v dalekém předměstí, neboť tu mám příležitost dlouho růženec se modlit; a nevím se upamatovat, že by hříšník byl se neobrátil, když jsem před tím růženec se modlil.“

Výtečníci a výtečnice ve „Škole B. Srdce Páně.“

Každý z vás, milí čtenáři, dobře se pamatuje na tu nevinou a blaženou dobu svého mládí, kde ještě navštěvoval školu. Ku sklonku školního roku (nebo i dvakrát za rok) bývala „zkouška,“ při nížto zvláště vyznamenání „premianti a premiantky“ a obdarování „odměnou pilnosti a dobrých mravů.“ Takové obdarování mívalo ten dobrý účinek, že i méně pilní žáci tím povzbuzeni jsou se přičinili k větší pilnosti a vzornějšímu chování, aby i oni při nejbližší zkoušce od p. školdozorce byli vyznamenáni a obdarováni.

Než, proč vám to rozmílí! uvádím na paměť? Hned povím: což nejste posud školáky a školačkami? ovšem ve škole větší, ve škole života křesťanského. Vy pak, milí čtenáři „Školy B. S. P.“ jste školáky a školačkami ve „vyšší“ „Škole B. Srdce Páně,“ v nížto máte nesčíslný počet spolužáků po celém světě rozptýlených, v nížto máte ne sice jak právě řečeno nesčíslný počet spolužáků žijících, neboť „málo jest těch vyvolených,“ za to ale nesčíslný počet spolužáků a spolužákyň ze Školy Páně již „vyšších“ a nejvyšším školdozorcem nebeským již hojně obdarovaných

„odměnou pilnosti a dobrých mravů,“ a to jsou všickni svatí a světice Boží, mezi nimi jako ku povzbuzení a následování pod výše udaným záhlavím uvedu několik výtečníků (premiantů) a výtečnic (premiantek), byste ne-li též výtečníky aspoň „akcesisty“ (nejblíže po nich jdoucími) se stali, až vám nastane „zkouška,“ totiž po smrti vaší soud a odměna nebeská.

I. Sv. Kateřina Sienská,

(panna řeholní z III. řádu sv. Dominika; † 29. dubna 1380 v 33. roce věku svého) slavnost její v Římě a jinde 30. dubna, u nás 11. neb 13. května; budiž tedy našim vzorem zvláště v dubnu a květnu.

1. Hned v mládí veliká světice.

Sv. Kateřina narodila se r. 1347 v Sieně, městě to v Toskansku, v zemi Italské, odkud též sv. Bernardin (20. května) pocházel, narozen však už v roce úmrtí naší sv. Kateřiny; neznali se tedy na světě tito svatí krajané ano spoluobčané, za to nyní v nebesích už tolik set let u Boha se radují a věčně se radovati budou.

Rodičové sv. Kateřiny byli velmi nábožní, a jako sami v bázní Boží živi byli, tak i čeládku svou a zvláště dítky své, na jejichžto vychování si velmi dali záležeti, hned z nejoutlejšího mládí k bázní Boží vodili; pročež se není diviti, že Kateřina, dítě tak bohabojných lidí a takového vychování brzy, hned s prvním užíváním rozumu, stala se velikou světicí Boží, jak ihned uslyšíme.

Sam tedy vy ze čtenářů našich, jenž jste rodiči a hospodáři rodin křesťanských! na rodičích sv. Kateřiny máte nejkrásnější příklad k následování. Chcete-li i vy se dočkati na dítkách svých podobné radosti jako rodičové naší světice, buďte především sami správnými, řádnými, rozšafnými, dokonalými křesťany a katolíky s tělem i s duší; pak bude naděje, že i dítka vaše takovými budou, neboť až podnes se potvrzuje namnoze pořekadlo, že jablko nepadá daleko od stromu. Než ale pouhý příklad, byť sebe lepším byl, nedostačí k udržování rodiny a čeládky na cestě bohabojnosti; musíť i častější ano ustavičné, spasitelné napomínání k bázní Boží se k tomu přidružiti. Bůh vám, milí rodičové! světil tyto dítka jakožto drahocenný poklad, Onť je někdy z rukou vašich zase žádati bude; běda, jestliže by jen jedno z dítek vaší vinou mělo zahynouti; ale naopak blaže vám na soudu Božím, jestliže vámi dobře vychováni jsou světenci vaši, neboť jak píše sv. Jarolím: „Neníť to malá zásluha před Bohem, dítka

dobře vychováti.“ Ó tedy nedejte se omrzeti ničím v dobrém vychování dítek, budete i zde na zemi již odměněni radostí ze zdatných dítek svých, neboť dlo slov sv. Jana Zlatoustého: „Skoro nemožná to věc, aby dítě zlým se stalo nebo zlým ostalo, jež od dobrých rodičů dobře vychováno bylo.“

Naše světice hned z nejoutlejšího mládí milovala nade všecko Božského Vykupitele a nejsvětější Rodičku Jeho, nejbl. Pannu Marii, což dokázala zvláště skoro ustavičným odříkáváním modlitby Zdravas Maria, nazvíce klečíc. Toto odříkávání pozdravení andělského stalo se takto jejím ustavičným myšlením a zaměstnáváním i mezi prací; na cestě jsouc nebo po schodech jdouc, bití hodin slyšíc, své zamilované „Zdravas“ se modlila s vroucností a horlivostí neunavnou.

Jak snadno můžeš i ty, duše křesťanská! takovýto spasitelný obyčej zachovati, navykneš-li si před prací i po ní, při vycházce a při návratu do příbytku svého, při léhání a vstávání, při bití hodin atd. nábožně: „Zdravas“ se modliti: přesvědčíš se sama, jak mnohem snáze a raději práci svou vykonáš, jak mnohem potěšenější a tudíž spokojenější se staneš, jak mnohem pořádnější a dokonalejší život křesťanský vésti budeš. Zkusíš to jen!

Co 6leté dítě přišedší s matičkou svou poprvé do chrámu Páně jak vypravují životopisci její „viděla na oltáři Krista Ježíše v oděvu biskupském a 12 apoštolů kolem něho; nábožnou myslí utkvělo oko i srdce Kateřinino na Spasiteli, kterýžto přívětivě se usmívaje jí požehnání udělil.“ Tu zanícena nad míru láskou Boží den ke dni více se stranila světa i všech jeho rozkoší a marností majíc jediné v modlitbě a roz-

Jímání, v poslušnosti, čistotě a všeliké cnosti křesťanské své zalíbení. Od té doby naše malá světice zcela se změnila: nic dětinského více na ní nebylo shledáno, nýbrž neobyčejná v tak mladém věku moudrost nebeská: málo mluvila a cokoliv pronesla z úst, vše jen ke cti a chvále Boží a k potěšení blížního směřovalo; vyhledávajíc tichá, skrytá místa jako úkryt duševní bez přestání se modlila, při čemž ovšem nikdy nezanedbala povinnou práci svědomitě konati. Slibem pak věčné čistoty a zaslíbením se nebeskému ženichu Kristu Ježíši korunovalo svou svatost mladistvou.

Křesťanský čtenář! nediv se tomu, co jsi právě četl jakožto další částku rozjímání o sv. Kateřině; diviti se spíše máš, že ty, ač podobně v kostele denně vidíš téhož Pána Ježíše, ne sice v oděvu biskupském, ale, co mnohem vznešenější jest, ve způsobě sv. hostie, že ty pravím, ač tak často téhož Spasitele svého nejen na vlastní oči vidíš, nýbrž ve sv. přijímání do vlastního srdce svého přijímáš, že ty posud ještě svatým jsi se nestal, kdežto sv. Majdalena z Pazzis a jiní tvrdí, že „jedno sv. přijímání dokonale vykonané dovede člověka učiniti svatým.“ Příčinu tvé posavadní nedokonalosti, již ovšem zapíráti nemůžeš, neboť svědomí tvé to hlasitě prozrazuje, příčina tedy toho asi hude ta, že jsi málo na mysl shromážděn, příliš zabrán do starostí pozemských a všelijakých myšlení zbytečných nemám-li říci hříšných; a tudíž necítíš dosti přítomnost Boží ani blaženost z ní vyplývající; a pakli i smyslové tvoji, zvláště oči, uši a k tomu neskrocený jazyk bývají častěji z uzdy puštěni, pak není se diviti, že posud tak nedokonalým jsi, neb tvé srdce podobá se tu otevřené komůrce, okna, dvěma srdce tvého bývají dokořán otevřeny, a tudíž zahřívající dech lásky Boží u tebe se zachovati nemůže.

Co tedy činiti máš, duše má? Dle příkladu sv. Kateřiny zvol sobě úkryt duševní, kde bys Bohu věrněji a svědomitěji než posud mohla sloužiti, nevytrhována světem ani vším co ve světě jest; zavři okna a dvěře srdce svého, totiž smysly své na uzdě drž a učiň sobě v myslí shromážděné a v srdci láskou Boží rozniceném komůrku tichou, dobře uzavřenou, kde v přítomnosti Boží budeš se modliti, rozjímati, pracovati, trpěti a snášeti

jakožto nevěsta Božskému ženichu Kristu Ježíši zasvěcená, fidic se ve všem dle slov Páně k Abrahamovi: „Chodiž přede mnou (t. j. jako v přítomnosti Mé) a budiž dokonalým.“ (I. Mojž. 17, 1).

2. Sv. Kateřina volí sobě stav budoucí vstoupením do řehole sv. Dominika.

Naše služebnice Boží dospěla zatím v pannu a rodičové její přemýšleli o zasnoubení jejím, nevědouce, že se již co dítě byla zasnoubila Kristu Ježíši. Úmysl rodičů spůsobil jí mnoho starostí, neboť rodiče své velice ctíla a milovala a nechtěla je proto zarmoutiti spouzením se proti vůli jejich, předce však se jim rozhodně vyjádřila, že zaslíbivši se nebeskému ženichu duší lidských nemůže nikterak náležitě ženichovi pozemskému a na důkaz toho dobrovolně se okrasy nejhlavnější zbavila ostřihajíc si své pěkné vlasy. To bylo rodičům velmi nevhod i domýšleli se, že tvrdým s dcerou nakládáním, přísností ano trestáním na jiné myšlenky ji přivedou. Musela tedy nejtěžší služebné práce konati považována jsouc dokonce ne jakožto dcera nýbrž jen co děvečka neb služka. Kateřina převzala bez reptání ano s radostí všechny i nejtěžší práce, představujíc si ustavičně v myslí své, že slouží ne tak rodičům a bratrům, nýbrž Kristu Pánu, nejbl. Panně Marii a sv. apoštolům. A proto by jí nic nebylo za těžko přicházelo, ani přísné nakládání a domlouvání rodičů, jež s neoblomnou tichostí snášela, ani posměch lidí, neb tím se jen více a více od světa odvracovala mysl její; ale co ji bolestně dojalo, byla ta okolnost, že ji rodičové, ač jinak nábožní, aby dceru povolnou učinili zámyslům svým, nepřáli času k soukromým modlitbám a rozjímáním, jakýmž byla už uvyklá. Avšak Duch sv. ji naučil, jak sama o sobě svědčila, aby si ztrátu samoty vynahradila samotou duchovní i uprostřed prací svých, a místo komůrky obvyklé

by si v srdci svém vzdělala komůrku duševní, v níž by vzdor všemu nalehání světa mohla se udržeti v ustavičném se spojení se svým chotěm nebeským Kristem Ježíšem. I našla v této duchovní komůrce srdce svého takovou rozkoš a blaženost neobyčejnou, že napotom i jiným osobám zvláště kněžím radívala, by podobné úkryty duševní sobě zvolili v srdcích svých jako v nějakých samotách duševních a komůrkách skrytých světu, otevřených jen Bohu.

To také učiníme, vidíte milí čtenářové! jak pak už svrchu spolu jsme o tom rozjímali; právě proto jsme žáky a žákyněmi ve Škole Páně, abychom se učili všemu spasitelnému, zvláště pak tomu nejpotřebnějšímu umění — v ustavičném spojení se zachovati s Bohem s milostí a láskou Jeho; v tomě záležitosti všechna dokonalost a svatost křesťanská. A jelikož k dosažení takové svatosti odporoučí nám sv. Kateřina všem, i kněžím vystavění si duchovní komůrky v srdci, nuže tedy uposlechněme rady této výtečnice ve Škole Páně, bychom i my následující příkladu jejího, stali se s pomocí Boží výtečníky ve „Škole B. S. Páně.“ „Nemůžeš vždy zevnitř o samotě býti, ale **vnitřní samotou** duše vždy máš zachovati a udržeti a nikdy z ní nevycházeti,“ jsou slova sv. Kateřiny. „Bůh pak ti dopřeje takového poklidu a ticha, kteréž žádná strast světa nedovede zrušiti ba ani zkaliti; tvoje práce budou požehnány nejen zde na zemi nýbrž i na věčnosti odměněny odměnou nevýslovnou.“

Konečně zvítězila naše světice nad světem o ni se ucházejícím a jí zbraňujícím ve zvolení života řeholního; neb když jednou určitě a vážně, jako s nadšením pronesla svůj pevný úmysl, že ji nic na světě, ani smrt nedovede od

lásky Kristovy odloučiti: tu rodičové pozouvajíce v tom vůli Boží, aby snad dalším se protivováním nehřešili proti Bohu, nebránili jí více následovati nebeského ženicha duší a sloužiti jemu, jak a kde by chtěla; jenom to jí radili, aby vše co činiti hodlá, jen z čisté lásky k Bohu činila, ke cti a chvále Boží a k vlastnímu spasení. Na to Kateřina přijala roucho kajících Dominikánek stavší se řeholní sestrou dle řehole sv. Dominika.

Nyní sprostěna jsouc všeho obtížného ucházení se světa o její ruku, sprostěna též vši marnosti světa jí tak odporne, odevzdala se služebnice Boží tím vroucněji životu svatému . . . nám všem, nejmilejší! k povzbuzení, bychom i my všickni, sprostivše se světa a všeho lákání jeho k marnosti, smyslnosti a žádostivosti věnovali se již jednou životu v pravdě křesťanskému, dokonalému ano svatému. Svatými se státi musíme, ač bychom-li podílu míti na slávě sv. nebešťanů; svatými se státi můžeme, neboť Bůh k tomu nabízí všem svou pomoc s hůry, a s pomocí Boží všechno je možné, jak říkával sv. Augustin: „Mohl-li ten a onen, proč ne i ty Augustine?“ Potřebí jest jen chtíti se státi svatým, t. j. odříci se všeho hříchu, vši nedokonalosti, vystříhati se všeliké roztržitosti, omrzelosti, nespořádanosti mysli, zvláště však nestálosti v dobrém předsevzetí, a cvičiti se neustále v modlitbě, v bdění ustavičném nad smysly svými zvláště nad nezřízenými náklonostmi srdce, cvičiti se v každé cnosti křesťanské jmenovitě v pokoře, poslušnosti, trpělivosti, odevzdanosti do vůle Boží, v spokojenosti, tichosti, zdrženlivosti, čistotě a nehasnoucí lásce k Bohu. „To čiň a živ budeš,“ praví Pán u sv. Luk. 10, 28.

(Dokónčení budoucně.)

Údům sv. dětství Ježíšova.

Z Oseku u Lipníka. Pane redaktore! Jest tomu asi rok, když Jste nám byl co přídavek ku „Škole Božského Srdce Páně,“ již si v 7 výtiscích odbíráme, přiložil knížečku nadepsanou „Missie maličkých.“ Spisek ten se mi náramně zalíbil tak, že jsem sobě z něho celé kázání udělal a s dovolením p. farářova

v neděli s kazatelnice lid se smutným stavem oněch dítek pohanských nejen obeznámil, ale jemu též pověděl o spolku sv. dětství Ježíšova, co nejvydatnějším prostředkem k jich vykoupení. A Pán požehnal slovům mojim, padla na půdu dobrou. Nebo hned ještě v tentýž den přišly dítky útlocitné ke mně do fary

(první se přihlásila školačka Maria Kelnárova) prosíce mne, abych je také zapsal do spolku tohoto. Já to milerád učinil, dal každému pěknou medailku, čistý obrázek a knížečku. Rychle vám přibývalo údů a účastníků, že se jich za krátký čas přihlásilo z Oseku 84, z Veselíčka 36 a z Radvanic 24. — Teď jest všech údů, účastníků a podporovatelů dohromady přes 170, kromě dítek z cizí farnosti, které se též u mne přihlásily. Kdo měl a má z toho větší radost než milý Ježíšek, a ona chudátka tam v daleké Číně? — No dobře. Jako zhasíná oheň, když se do peci nepřikládá, taktéž se to mělo i s tímto spolkem u nás, a možná že podobně i jinde. Někteří údové n. p. Chybova Julie, Čechova Jenovefa, Zapletalova Maria, děvčata Vaculíkovy (Anna, Anežka, Anastásia a bratr jejich Metod,) Kelnárova Maria, Hrouzkova Karolina, Tomášik Metod, Zmrzlík František a Vlašaný Karel, ti a ty a ještě několik jiných jsou sice velice obětavi, dají víc než mají dáti, ale u mnohých věc tato dobrá pozbyla svou novotu, zapoměli docela na ony děti pohanské, any přece neustále k nim své ručinky vztahují, srdcelomně volajíce: „Vykup mne, vykup mne!“

Nechtě ale nijak spolek tento nechati zahynouti, nýbrž každým rokem jej čím dál tím více upevniti a nejen u nás ale i v celém okolí našem, — ano v celém světě slovanském — co možná rozšířiti; umínil jsem sobě, že zařídím, jak se to všude každoročně děje, kde spolek ten žije, pro údy jeho nějakou slavnost v kostele. Věda ale, že k slavnosti takovéto, mají-li dítky být jí hodně povzbuzeny, jest nutně zapotřebí nějaké pěkné sochy Ježíška, rozmýšlel jsem se, kde bych k takové přišel. Na štěstí čtu v německé ročnici 1873 III. str. 179, tímž spolkem vydané, že „na požádání i tu sochu Ježíška objedná mileráda účetnice spolku toho v Cáchách, ctihodná sestra Aloisia Vosenova.“ Tož to bude něco pro mne, ta se mi bude zajisté líbiti víc než ta která Jezulátka, jaká se to ledakde u kupců prodávají. Víš co, pravil jsem sobě, buďto dostaneš do ní, anebo po ní: Piš tam do Cách. A vzav péro do ruky, ptal jsem se, „zda by mi neprodali sochu Ježíška a zač? a že mi bude tím milejší, přijde-li až

z tak daleka.“ Obávaje se, že dostanu důtky od nich, že jsem tak drzý, čekám na odpověď. Ale věru, věřte mi, spíš smrti bych se byl nadál než něčeho takového! „Velebný pane,“ tak píše mi, člověku to jim tam docela neznámému, důstojný p. P. Rudolf Birckmann, jemuž jmenovaná již ctihodná sestra účetnictví spolku odstoupila, „jsem tedy tak smělý, Vám sochu milého Ježíška, o níž jste žádal, ve jménu pěkného našeho díla co dar nabídnouti, a doufám, že se Vám bude líbiti a že malé údy a účastníky sv. dětství nemálo rozohní pro zbožné naše dílo.“ — Já nevěděl, co mám říci. Krásnou sochu Ježíška, a — zdarma? Jak pak já k tomu přijdu? Již jsem ani nemohl se dočkat, až ji uhlídám. Konečně asi za 14 dní po obdržení listu přinesl mi posel truhlu. — „Ach Bože,“ myslil jsem sobě, jak jsem Ježíška spatřil, „jak krásný Ty teprv musíš být, kterýs lidí naučil tak pěkné sochy shotovovati!“ I posel pravil: „Tak krásného dítěte jsem ještě neviděl!“ A jest v skutku krásný Ježíšek tento. Každý, kdo ho jen vidí, dostane chuť, ho políbit. Víc se tuším nemusí říci k chvále jeho. Socha ta jest ze sádry, asi 60 centimetrů vysoká, představuje Ježíška atd. dvouletého, modrá, šatky u spodku, na krku, na rukávech zlatem lemované, zlatým cingulum opásána, barvu přirozonou, jest jako živá a myslím, že by ji nedostal pod 20 zl. I nemohu tedy jinač než abych věc tuto všem rozšiřovatelům spolku pověděl a za vzácný tento dar oné centrální radě v Cáchách nejen listem soukromým ale i veřejně v novinách srdečně poděkoval, až se za to patřičným způsobem odměním. Můžeme také z toho poznati, jak velice se spolku toho váží centrální rada v Cáchách, když mi tak krásnou sochu poslali zdarma.

Majíce tedy Ježíška, jakým se zajisté ani celá Morava nemůže pochlubit a vykázati, pomýšleli jsme hned na tu nějakou slavnost. Udělali jsme to takto: Na neděli III. po Zjevení Páně oznámil vlp. farář s kazatelny, že se bude po polední o 2. hodině vykonávati pobožnost s údy spolku sv. dětství Páně. Jelikož byl lid na to upozorněn, sešel se četně, chrám byl uaplňen. Slavnost začala. Nejprv

se zpívala píseň: „Narodil se Kristus Pán“ pak jsem vyšel se všemi (6) našimi ministranty k milému Ježíškovi. Stál v lodi kostelní, kde děti klečí, na stole červcem pokrytém, a jemu s obou stran světla a květiny. Zvlášť ta hvězda zlatá nad hlavou Ježíškovou se blýštla nejinač než slunce. Zraky všech byly upřeny na Ježíška a děti s něho ani svých očí spustit a se dost a do syta na něho nahlédět nemohly. Již se těším na to, jak budou děti jásati a plesat, když ho v letě v procesí okolo cbrámu ponosou! Stojte tu tak k lidu obrácený, vypravoval jsem jim o jistém pohanském děvčeti, o Suemě, kteréžto jsouc kupcem arabským i se svojí matkou prodáno, pak za živa v písku pochováno, divným řízením Božím od takovéto ukrutné smrti vysvobozeno a do kláštera přineseno bylo, kde až posud žije a se též pannou klášterní státi chce; při tom byly dívky napomenuty, aby dnem i nocí děkovali milému Ježíškovi za to, že jim dal rodiče katolické, kteří se o ně jako o své oko v hlavě starají a těžkého jha otrockého jako děvčátko toto 10leté, anebo osudného losu dětí pohanských v Číně zakoušeti nemusejí. Všecko poslouchalo pozorně, žádný ani nezakašlal. Teď šly děti za zpěvu: „Nesem vám noviny, poslouchajte“ okolo té sošky na ofěru, kladouce k nohám Ježíškovým dárky svoje. Po ofěře jsem se modlil u oltáře před velebnou Svátostí oltářní litanii k božskému dítěti z ročenky, a pak bylo uděleno věřícím požehnání slavné. Potom jsme se zase vrátili k Ježíškovi, vylosovali jsme pět jmen: František, Josef, Františka, Marie, Jenovefa, předčítali se všeci údové účastníci a podporovatelé, rozdaly se medailky těm, kteří byli o své přišli, a když se konečně byly dívky poděkovaly milému Ježíškovi, který se tak přívětivě modrýma svýma očima na ně díval a je všechny do svého náručí přivolati chtěl, šlo všecko domů s tím potěšením, že to v letě bude zase a že Osek u Lipníka jest první osadou snad na Moravě a v Slezsku, první osadou v celé arcidiecezi olomúcké, která slavnost takovouto veřejně v kostele odbývala.*)

Slavnost tato mocně přispěla k tomu, že údové spolku tohoto jsou ve svém úmyslu v spolku tom setrvati upevnění,

a že dílo toto v slovanském světě víc rozmáhati se bude. Hned po té slavnosti se zase přihlásily údové noví, dlužníci dluhy své spláceli a v blízké od nás osadě v Dolním Újezdě se spolek tento laskavým přičiněním p. nadučitele Hlobila a p. učitelky, slečny Prokořovy z Veselíčka taktéž zmáhá. Dejž Bože arcipastýři našemu tu myšlenku, aby aspoň slovíčkem spolek tento kněžstvu svému v kurendách doporučiti ráčil. Budemť ho za to, zvlášť my kněží mladí v tomto zlém času zastávati a brániti rázně.

Z Hnojic. Počátkem tohoto roku založil jsem u nás spolek sv. dětství. Oznamil jsem totiž z kazatelny, že v daleké pohanské Číně pohanští rodičové dívky mé mnohdykrátě odhazují, více se o ně nestarají, tyto pak od divoké zvěře roztrhány bývají a tak beze křtu sv. z tohoto světa odcházejí. I rozbolelo to křesťanské kněze mezi divochy a tyto nešťastné dívky sbírají a v duchu Krista Pána vychovávají, a kdyby peněžitě prostředky dovolovaly, získali by nevinných duší na tisíce. Oznamil jsem dále, že ku podpoře těchto vyslanců Páně mezi divochy založen jest spolek sv. dětství, jehož účelem tedy jest, dívky k Pánu Ježíši vésti. Dítě, kteréž do toho spolku vstupuje, prospívá předně sobě, neb Pán Ježíš ne-nechá žádný dárek bez odplaty, a za druhé pomáhá pohanským dítkám, kteréž se za ně pak modlí, a stává se statečným bojovníčkem hned z mládí svého pro pravdu a naučí se každý krejčárek k dobrému účelu dávat.

Psal jsem Vám, důstojný pane, o zasluku přijímacích lístků, knížeček atd. pro sto údů, toto však nestačilo, neb ve 4 dnech přistoupilo přes sto údů k tomuto spolku, tak že jsem byl nucen o sto nových přijímacích lístků žádati; teď počítá spolek 160 údů a pořád ještě noví údové přistupují. Až posud vybráno 27 zl. které Vám s radostí zasílám. S jakou radostí a plesáním dívky do toho spolku vstupují, ani jsem se nenadál; jest to shon! Každý chce býti bojovníčkem a nechce za druhým pozadu zůstat. Fara byla pořád jako obležena. Tu jsem si pomyslíl: hle!

*) V Lišni u Brna, kde hrabě Egb. Belcredi, jest spolek „sv. dětství“ dosud nejsilnější z celé Moravy, Slezska a Čech. Viz příspěvky v čís. 3. a příští zprávu v čís. 5. Red.

dítka s takou srdatostí chopí se každé dobré příležitosti a mnohý odrostlý je tak chladný pro svatou věc a když naň nevěrec zahukne, již coufá a úst svých pro Krista neotevře. Co by z dítek mohlo býti, kdyby se v budoucnosti nekazily! Pročež krásný a významný jestif nápis na lístku přijímacím: „Nebudete-li jako maličtí, nevejdete do království nebeského.“ Člověk v duchu až splakat musí radostí, když i ti nejhudobnější s krejčárkem přicházejí. Kdo pak ti dal ty 2 krejčárky, táží se; včera jsem dostal od kmocháčka 2 krejcarey a já je též Ježíškovi přináším. Dříve mnohé dítě nevědělo, co s krejčárkem začít, a promlsilo jej snad, a teď ví, že i krejčárkem může sobě i druhému pomoci.

Na hromnice po požehnání odbyval jsem s dětmi první pobožnost, — bylo

právě krásně na ten den a tepleji — a sice modlil jsem se s dětmi litanii k Ježíškovi, jak v ročence naznačena jest, a připomenul pak dětkám slova staříckého Simeona, kteráž prorokuje pronesl o malém Ježíškovi, že bude světlo k zjevení pohanům a k slávě lidu svého israelského, aby též byly světlem pohanům, nejen příspěvky ale též pobožností, poslušností a pilností a sloužily k slávě drahé vlasti své. Všichni starší skoro zůstali s maličkými v chrámě při pobožnosti té. Ozývají se ovšem již také hlasy některých rýpalů proti spolku, ale jsou to jen rýpalové, kteří jen podrážkují a boří, stavěti neumí, kteří o jiné se starají a sami pořádku v domě svém nemají.

Bůh je naprav a žehnej spolku sv. dětství!
J. F.

Slavnost blahoslavené Anežky České ve Sloupnici.

Jedna z těch řídkých a krásných slavností, jakých se česká naše vlast dočkala, byla zajisté bl. Anežky Přemyslovny, nové perly ve svatováclavské koruně. Ačkoliv se nová tato světička v celé české provincii 2. března t. r. co výročního dne jejího umrtí oslavovala, patřila zajisté oslava její ve Sloupnici mezi ty nejkrásnější a nejradostnější. Nebo se slušelo, aby se jí v té osadě, z které horlivá snaha o její blahorečení vycházela, také nezapomenutelný pomník prvního církevního oslavení jejího v srdce věřících postavil. Byl to mezi jinými hlavně zvěčnělý duchovní správce a osobní děkan osady Sloupnické důstoj. p. Jan A. l. Dremel, horlivý to ctitel bl. Anežky, jenž se o to s velikou obětavostí zasloužil, aby úcta její církevně schválena byla. Blahorečení jejího se v skutku apoštolský onen kněz radostně dočkal, nikoliv však první její církevní slavnosti, ku kteréž byl již dlouhý čas před tím veliké přípravy konal. Nebo dal k slavnosti té již před 10. měsíci umělý velký obraz bl. Anežky zhotoviti a presbyterium farušího chrámu krásnou malbou ozdobiti, kterážto práce právě na dva dni před jeho smrtí († 28. října 1875) dokončena byla. Nicméně i po jeho smrti bylo

v přípravách těch pokračováno. Tak byly zřízeny z ochotných a upřímných dárců nemajetných jinak katolíků Sloupnických nové ciborium, skvostná nová lampa věčného světla, velký koberec k hlavnímu oltáři a červené opony k průchodům po stranách hlavního oltáře. Stěny chrámové jakož i sloupy u hlavního oltáře byly z choje okrášleny věnci zhotovených a umělých růží. V presbyterium po stranách stály dvě taktéž chojové a růžemi ozdobené pyramidy. Nad hlavním oltářem byl pak místo obrazu sv. Mikuláše, obraz bl. Anežky do zvláště k tomu zhotoveného rámu zavěšen, jehož po celé ranní a odpolední bohoslužby kol kolem věnec z četných barevných světél ozářoval; pohled na svatyni, jež sama sebou krásná jest, byl v skutku uchvacující a velebný. I zevně jevila se slavnost ta červenobílými práporů, jež s věžky chrámové a s obou od fary a školy do hřbitova vedoucích, a taktéž chojím okrášlených brán vlály. — —

Slavnost pak sama, jež po tři dni trvala, konala se následujícím způsobem: v pondělí, t. j. dne 28. února t. r. k páté hodině odpolední oznámila trojí střelba z moždířů střídavě s hláskem

všech zvonů nastávající slavnost. V pět hodin utvořily školní dívky od farního domu až k hlavním dveřím chrámovým řadu, již pak ctih. OO. redemptoristé od místních duchovních do svatyně slavnostně uvedeni byli. Po vzývání Ducha sv. vystoupil P. rector Ant. Jedek na kazatelnu a když byl lidu krásnou řečí život blah. Anežky, jakož i její následování objasnil, vybídl vp. administratora Otokara Řichtra, by obraz blah. Anežky, jenž dosud bílou rouškou zastřen byl, odhalil. Po ukončeném úvodním kázání světil důst. p. kazatel slavně obraz blah. Anežky, ciborium a lampu, načež se večerní pobožnost požehnáním s nejsv. Svátostí oltářní ukončila. — V úterý byly v 6 hodin ráno slouženy tiché mše sv., po 7. hodině následovalo kázání a po něm zpívaná mše sv. s assistencí; na konec se vystavila v monstranci na trůn velebná Svátost, již se střídavě po celý den jednotliví stavové, jak to ve Sloupnici obyčejem jest, klaněli. Po zpívané mši sv. byly další tiché mše sv. Odpoledne ve 4 hodiny bylo kázání a po něm slavné české nešpory s assistencí, po nichž pak byl průvod s nejsv. Svátostí oltářní po kostele a sv. požehnání.

Ve středu až do zpívané mše sv. byl tentýž pořádek, po kterémž měli údové III. řádu sv. Františka svou schůzku, kterou odbýval dstp. Havel. Nejkrásněji pak se jevila slavnost ona při odpoledním průvodě, který toho dne s obrazem blah. Anežky po osadě uspořádán byl. Již po 2. hodině scházeli se četně věřící ku chrámu Páně. Ve 3 hodiny vyšel pak průvod ze svatyně v následujícím pořádku: v čele šly za dvěma korouhvema školní dívky obojího pohlaví, po nich mládenci, pak panny; na to neslo 6 družiček bíle oděných obraz blah. Anežky na zvláštních k tomu cíli zhotovených nosítkách, před i za obrazem šly taktéž družičky v bílých šatech s voskovicemi v rukou; tyto pak všechny obklopoval věnec z chvoje též od družiček nešený. Za těmito kráčelo velebné duchovenstvo

(8 kněží) a pak ostatní lid. Průvod, při němž se ku 3 tisícům lidíúčastnilo, ubíral se za hlaholu zvonů a střelby z moždířů po osadě a po celou tu dobu zpíval veškeren lid hudbou jsa doprovázen, velebně píseň o blah. Anežce od V. Štulce „Vítej v slávě neběstánů;“ při navracení se do chrámu Páně byl obraz na oltář zavěšen, následovalo kázání a slavné nešpory s požehnáním, jako dne předehlého. —

Ve čtvrtek byly opět ráno v 6 hodin tiché mše sv.; o půl osmé zpívaná mše sv. s assistencí, mezi níž bylo generální přijímání lidu, před kterým po kněžském přijímání ctih. O. Tomášek dojemným rozjímáním s kazatelnou kajfeníky k stolu Páně připravil, po generálním pak přijímání držel tentýž kněz též dojemné díkůčinění. Odpoledne ve 3 hodiny bylo závěrečné kázání, pak slavné nešpory, po nichž se ukončila slavnost ambroz. chvalozpěvem „Te Deum laudamus“ a trojí střelbou jako na počátku střídavě s hlaholem zvonů. Sv. zpověď se po celé 3 dni slyšela; komunikantů bylo k 800. Střelba z moždířů se vždy mezi zpívanou mší sv. a nešporama ozývala. Taktéž podotknouti sluší, že se daly k slavnosti té tisknout 2 písně ku počtě blah. Anežky, z nichž z první některé sloky při nešporách co hymna, druhá pak od V. Štulce po ranních i odpoledních službách božích s průvodem varhan se zpívaly. — Chrám Páně byl po celou slavnost, ačkoliv bylo deštivé počasí a neschůdná cesta, věřícím lidem naplněn. —

Ve čtvrtek pak večer uspořádali mládenci od školní budovy k farnímu domu a ke klášteru k počtě a slávě blah. Anežky průvod s četnými lampiony a hudbou, při němž nové světící hlučná sláva provolávána byla. —

Dejž Bůh, aby slavnost ta ve Sloupnici, kde i evangelické vyznání četně zastoupeno jest, k utvrzení a rozmnožení sv. katolické víry napomáhala a sloužila. —

J. Č.

V měsíci dubnu

modleme se

za obrodu kř. společností vychování mládeže se věnujících.

O tom jsme přesvědčeni, že vychování mládeže jest bojištěm, kde se krvavě potýkají dvě moci, a že výsledek toho boje rozhodne o budoucnosti světa. A skutečně není to pouze v té neb oné krajině, v tom neb onom dílu světa: nobrž ve všech civilisovaných zemích, ve všech státech starého i nového světa shledáš, že společnost protikřesťanská vši svou sílu napíná k úplnému vyhlazení křesťanstva, zejména vzdalujíc je od vlivu na vychování. Pročež je-li v našem srdci jen krapka horlivosti pro naše náboženství, a chápeme-li jen trochu pravé potřeby společnosti lidské, nesmíme zanedbati žádného se přičinění, abychom sobě zachovali toho vele důležitého vlivu; a je-li modlitba nejsnadnějším a nejmocnějším prostředkem k dosažení toho a zároveň příčinou mnohých jiných, uchopme se jí a vysýlejme bez přestání vroucné prosby k nejlaskavějšímu Srdci Páně.

V minulém měsíci jsme se modlili, aby Spasitel náš naplnil všechny křesťanské učitele svým duchem. Nic zajisté není nutnějšího; aby se to ale stalo, potřeba jisté podmínky, za jíž splnění právě tento měsíc máme prositi, totiž: aby se jako znovu zrodily křesťanské řády a společnosti, které vychováním se zanášejí.

Ve Francii, kde se strany křesťanské a nekřesťanské značně tříbí a kde potřeba křesť. vychování veřejně, každým dnem více se uznává, tam se opět ujímají zmíněné společnosti náboženské, daleko méně ale vzkvétají než toho potřeba jest, zejména dle počtu jest jich málo naproti hejnu zuřivých neznabožů. Z Německa jsou ony společnosti naprosto vypuzeny a vychování mládeže jde směrem takovým, že v říšském sněmu veřejně na ně žalováno. My v naší vlasti nejsme ušetřeni od vlivu neznabožství z Němec a k tomu jsme i velmi chudobní na ony ústavy křesťanské. Bohu buďtež ale díky, že máme ještě pevný základ náboženství v lidu, ta četná bratrstva jsou neposledním toho důkazem. Nuže povzbudme je k nové činnosti, zreorganisujme je, spojme je jako svatou páskou apoštolátem modlitby, rozšiřujme měsíční hlavní úmysl, aby více prositelů tím spíše dosáhlo žádoucí milosti, a abychom účast brali na dobrých skutečích těch mnoho tisíc již probuzených katolíků. Naše bratrstva budou modlitbou i skutkem bdíti nad křesť. vychováním mládeže, seč jsou budou bránit přístupu učitelům nevěřečím a jakož nepřítel rozsévá koukol zlými novinami, knížkami, písněmi, obrazy, zábavami, budou ona bratrstva rozšiřováním křesť. novin, kněh, obrazů atd. duch křesťanský oživovat a slílit. „Očkoli prositi budete Otce mého ve jmenu mém, dáť vám; prostě a bude vám dáno.“ Pročež se spojme ve společnou modlitbu.

Úmysl modliteb na měsíc Duben:

Wšemohoucí wěčný Bože! obětují Tobě wšecky své dobré skutky o modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a wšemi zbožnými a swatými dušemi w nebi i na zemi za wšecko to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Srdci přeje, obzvláštně za obrodu kř. společnosti wychowání mládeže se wěnujících a dnes:

Du

ke cti

Obzvlášť

1. Sw. Hugona, b.: za církev sw. w Německu; za obrácení starce 80letého; za 4 nowiciaty.
2. Sw. Františka Paul., kn.: za ústavní chudých a chorobince; za pokoj w rovině.
3. Sw. Richarda, b.: za poznání wšile Boží; za odvrácení nepřátel; na poběhování za sw. wtru.
4. Sw. Zsibora, b.: za milost velké touhy po dokonalosti; za odvrácení pohoršení.
5. Sw. Wincence Fer., kn.: za horliwost ve službě B.; za wymanění se z náruživosti.
6. Sw. Celestina, pap.: za ctnost wytrwalosti w dobrém; za pomoc B. w zoufanlivé věci.
7. Sedmero bolešit blh. P. M.: za sw. Otce; za císaře Rakouského; za dar modlitby a zbožnosti.
8. Sw. Alberta, b.: za pronásledované kněze; za wytrwalost w dobrém bohoslowci.
9. Sw. Demetria a soudr., m. (kwětná neb.): za misijnáře; za obrácení buřiče w osadě.
10. Sw. Ezechiele, pror.: za milost nebílmečowati swětu; za provedení dobrých úmyslů.
11. Sw. Lwa Wel., pap.: za dar živé wtry; za zřizení jisté farnosti; za newinně pronásledované.
12. Sw. Julia, pap.: za osvěžení ducha křesť. w rodinách; za pomoc B. w zoufanlivé věci.
13. Wečeře Páně: za milost wždy wce poznati lásku Spasitelowu; za nawrácení cizího statku; za pomzbuzení horliwosti ctitelů nejsw. Swátosti; za mír ve 2 rodinách.
14. Umučení Páně: za ducha sebezapření; za potřebné milosti duchowenstwu w 2 česk. osadách.
15. Pohřbu Páně: za ctnost trpěliwosti; za obnovení farnosti; za obrácení hříšníku.
16. **Sl. wykříšení Páně** (1. hod Welikon.): za dar činnosti pro čest B.; za odvrácení zlého; za pomoc křesťanům w Turecku; za wscero zeholntků; za duše w očistci.
17. **Sl. wykříšení P.** (2. hod welk.): za semináře pro vzdálené misie; za + matku.
18. Sw. Apollonia, m.: za dar newštmání si swěta; za představené obci a úředníky.
19. Sw. Lwa IX., pap.: za touhu po zadosťčinění za naše hříchy; za 2 choré kmety.
20. Sw. Anežky, p.: za osvěžení wtry sw.; za zeholntky wychowáwající mládež.
21. Sw. Anselma, b.: za dar křesť. moudrosti; za hodnosláře církv.; za spolek sw. dětství.
22. Sw. Sotera a Roja, m.: za milost úplného odowzdání se Prozřetelnosti Boží.
23. Sw. Wojtěcha, b. m.: za misijnáře w naší wlasti; za množství hřešticů.
24. Sw. Jiří, m.: za ducha fajnosti; za zdar kat. wyučování, zejména na wysokých školách.
25. Sw. Marka, ewand.: za farní duchowenstwo; za úrodu zemskou; za zpomědníky.
26. Sw. Kleta a Marcelina, m.: za horlitele pro čest B. a spásu duší; za dar moudrosti.
27. Sw. Anastasia, pp.: za lásku k zájmům církw sw.; za podniky ve prospěch církw sw.
28. Sw. Witalis, m.: za ctnost tichosti; za dobrodince „sw. dětství“ a křesťanských misí.
29. Sw. Petra, m.: za ctnost křesť. obhoblanosti; za křesť. wychowání nadějného dítky.
30. Sw. Kateřiny Sien., p.: za úplnou důwěru w Boha; za wšechny naši modlitbám odporoučené; za živé i w Pánu zesnulé údy kat. bratřstw; za dar moudrosti.

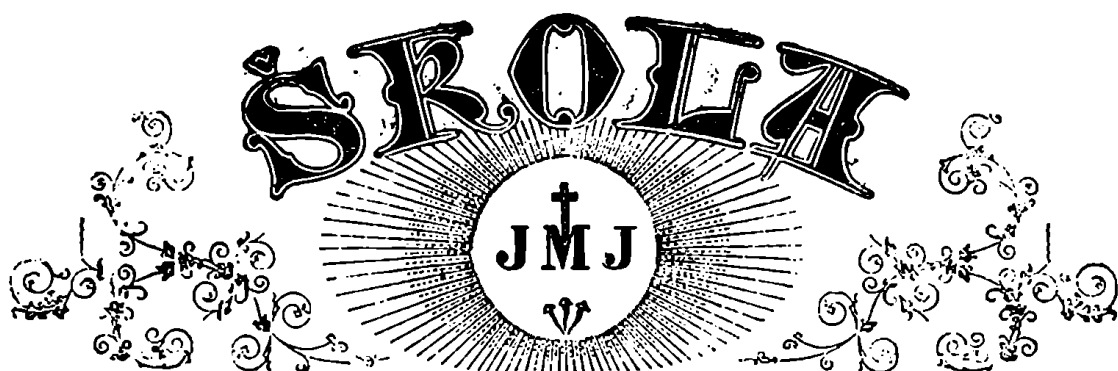
M o d l i t b a.

Božské Srdce Ježíše! strže neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě wšecky modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se wšemi úmysly; ve kterých se uštwičně na oltáři obětuješ. — Obzvlášť je obětují za duše bítel, které neschetnost usiluje Tobě urwati. O Ježíši, swolej k jejich spáse velký počet učitelů nadchnutých Twým duchem, učin úrodný jejich práce a zachowej i jejich owoce. Amen.

Pane Ježíši, zastiž ochranou svého Božského Srdce našeho sw. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši Rakouskou a wlast naši česko-morawskou!

O přeslablé Srdce Panny Marie, buď mou spásou!

Swatý Michale archanděli, swatý Cyrile a Methode, orobujte za nás!

Božského Srdce Páně.

Ročník X.

Květen.

Číslo 5.

Ctěte I oslavujte stále, Marii, královnu a paní nejsvětějšího
srdce Ježíšova!

Z vděčnosti.

Zjásej duše, zjásej v Pánu,
Rozplesej se docela!
Ó bys vždy se k nebes lánu
U vděčnosti vznášela!

Úpěla jsi v kruté strážni,
Sytla se's povzdechy;
Tvoji dnové byli prázdní
Veškeré ach útěchy.

A hle, Srdce Ježíšovo
K tvým se steskům sklonilo,
A tvé slyšíc žalné slovo
Radost v tebe vronilo.

Drahé Srdce Jesu Krista,
Dík buď Tobě srdečný!
Neboť v Tobě spása jistá,
Odpočinek bezpečný.

Proto vnikej Tvoje chvála
Do všech světa obytů,
Oběť lásky by Ti plála
V srdcích lidských úkrytu.

Xaver Dobr.

Úcta Matičky Boží v národu Českoslovanském.

Dočkali jsme se opět s pomocí Boží měsíce května. Po celém světě katolickém stalo se již obyčejem, že zvláště v tomto jarním měsíci se pěstuje úcta a oslava nejsv. Rodičky Boží Marie Panny. Kolik millionů srdcí katolických rozchvěje se každoročně při květnových pobožnostech úctou, důvěrou a láskou k Matičce Boží, a kolik duší zbloudilých navrátí se každoročně následkem květnové pobožnosti k Bohu svému? A kolik asi národů po celém světě katolickém velebí a blahoslaví se své mateřské řeči každoročně v měsíci květnu Panenku Marii, a kolik milostí a darů nových rozdá asi Bůh v tomto měsíci na přímluvu Panny Nepoškvrněné?

Naplňuje se takto každoročně významným způsobem proroctví, kteréž bl. Marie Panna, nadchnuta jsouc Duchem svatým před více než osmnácte století tam na horách Judských v domě sv. Alžběty pronesla, řkouc: „Veliké věci učinil mi Hospodin . . . od této chvíle blahoslaviti mne budou všickni národové.“ A není-li to pravý, skutečný zázrak, objevující se před očima našima, že předpověď, před více než osmnácte století učiněná, naplňuje se neustále po celém světě u každého národu katolického od rodu k rodu, a sice tak zřejmou a skvělou měrou?

A jako u všech jiných národů katolických, tak i v našem národě Českoslovanském naplnilo a naplňuje se až po dnes dotčené proroctví. I v našem národu Českoslovanském počala se hned rozvíjeti vroucná úcta, důvěra a láska k Matičce Boží, jak mile mu naši sv. apoštolové Cyril a Method víru křesťanskou hlásati počali; a čím více se u nás

víra křesťanská zmáhala, tím více, tím krásněji rozkvétala také u nás úcta a láska k Marii Panně. Blaze bylo vždy národu našemu, dokud se této úcty pevně držel a ji bedlivě pěstoval! Ale když v národu našem pobožnost Mariánská ochabovala, klesala také vždy moc, hasnula sláva jeho, a blahobyť mizel ve všech vrstvách lidu našeho.

Všickni naši svatí patronové byli také nejhorlivější ctitelové Rodičky Boží. Již svatí apoštolové naši založili první biskupský chrám Páně na posvátném Velehradě ku cti a chvále Marie Panny, a tím celý národ náš do zvláštní ochrany Rodičky Boží odevzdali a doporučili.

Staré letopisy vypravují nám, že sv. Václav, vojvoda český, kdykoli se před lidem s komonstvem svým knížecím objevil, vždy v čele průvodu svého míval jednoho z nejpřednějších dvořanů, který nesl korouhev s obrazem Matičky Boží. Tuto úctu a lásku k Rodičce Boží vštíplili

do útlého srdce sv. Václava jeho bába sv. Ludmila, první křesťanská mučenice z národa našeho a zbožný kněz Pavel Kejcha, rodem Moravan, jež dle prastarého podání sám sv. Methud byl poslal sv. Ludmile za vůdce duchovního. Dle téhož podání dal sv. Methud svaté Ludmile i kovový obraz Matičky Boží upravití z bývalých bůžků pohanských, posvětil jej sám, a obraz ten, byv nejen mučnickou krví sv. Ludmily ale i sv. Václava zbrocen, stal se během věků palladiem Marianským čili ochranným obrazem Českého národa. Jest to Matka Boží Staroboleslavská.

Sv. Vojtěcha, prvního Čechoslovana, jenž na důstojnost biskupskou byl povýšen, a co slavný apoštol mučnickou smrtí život svůj skončil, zachovala Matička Boží v dělenném stáří jeho zázračným způsobem na živobyť. Jsa sklíčen nemocí nezhojitelnou, obětován byl od svých zbožných rodičů Marii Panně na oltáři kostela Libického, načež nemoci své úplně byl zproštěn. Matička Boží, již sv. Vojtěch po celý čas života svého velmi horlivě ctíval, vymohla mu též přímluvou svou u Boha tu milost, že za víru Kristovu krev prolil, a si nehynoucí koruny mučnické vydobyl.

Když se sv. Prokop, první svatý poustevník z národa našeho, na poušti Sazavské usadil, byla první péče jeho, aby tam na skále zbudoval kapličku pro čest a chválu nejsv. Rodičky Boží. Tam nad Sazavou v Černé Budě vznikla první akademie umělecká v České zemi čili první školy technické, tam se návodem a řízením sv. Prokopa a nástupců jeho Vitoše, Jimrama a slovutného Božetěcha opatů Sazavských počalo pěstovati stavitelství, sochařství, malířství a všeliké jiné umění. V Černé Budě na Sazavě zbudovali velikolepý chrám, zasvětili jej ku cti a chvále Marii Panně a sv. Janu Křtiteli: a tím svůj řád, své školy a svou

vlast pod záštitu a ochranu Matičky Boží postavili.

Sluší též podotknouti, že první kostel křesťanský, jenž v Praze, hlavním městě vlasti naší zbudován byl, zasvěcen byl Marii Panně. Stál uvnitř hradu Pražského, a sice „ot velikých vrat ihned na dráze“ jakož vypravuje Dalimil, s nímž také souhlasí letopisec Kosmas při roce 1092. (Viz Dějepis města Prahy od Tomka. I. d. str. 13.)

V druhé polovici čtrnáctého století obmyslil Bůh všemohoucí národ náš Českoslovanský zvláštní milostí a oslavou, jakouž se pražádný jiný národ na celém světě katolickém až po dnešní den honositi nemůže. Obdařil nás totiž mučníkem, o němž sv. Církev v modlitbě při mši sv. a v hodinkách kněžských praví, že Církev Kristovu „novou korunou mučnickou“ oslavil. Jest to náš sv. Jan Nepomucký, chloubu, radost a oslava národa našeho, jenž raději přehořkou smrt mučnickou podstoupil, než aby tajemství sv. zpovědi vyrazil. A o sv. Janu Nep. udrželo se až po dnešní den ústní podání v národu našem, kteréž zajisté žádná kritika ani hyperkritika nebude moci zničiti, a je ze srdce a přesvědčení katolíků Českoslovanských vyrvati, že totiž sv. Jan Nep. právě před nastoupením svého posledního boje do Staré Boleslavy k zázračnému obrazu Matičky Boží putoval, a tam přímluvou Její milosti nabyt, že boj svůj vítězně za víru Kristovu vybojovati mohl.

Hospodinu nebylo na tom dosti, aby národ náš jen jednou takovou novou korunou mučnickou oslavil. Milosrdenství Jeho, sáhající od rodu k rodu obdařilo v r. 1620 národ náš po druhé takovým mučníkem, kterýmž se žádný jiný národ katolický honositi nemůže. Mučník ten jest bl. Jan Sarkander, jenž v dotčeném roku v Olomouci za víru katolickou a jmenovitě za tajemství sv. zpovědi smrt vítězně přetrpěl. V životopisu

téhož bl. Jana Sarkandra dočítáme se opět, že se připravoval zcela podobným způsobem na boj mučenický, jako sv. Jan Nep. Slibem se totiž zavázal, že zvláštní, dalekou pouť vykoná do Častochova v Polsku, kde se až podnes proslulá svatyně Matičky Boží nachází. Umínil si bl. Jan Sark., že tam v Častochově Matičku Boží za vítězství sv. víry katolické na Moravě a za navrácení svatého pokoje v naší vlasti, která právě tenkrát rozbrojem náboženským zmítána byla, prositi bude. Tam v Častochově ztrávil tedy bl. Jan celé čtyry neděle u Matičky Boží, ubytovav se v tamním klášteře poustevníkův řádu Paulánského. Nejen že s tamními mnichy všecky klášterní povinnosti bedlivě vykonával, ale mimo to ve dne v noci trávil ještě několik hodin na modlitbách před zářným obrazem Marie Panny. Tušil-li bl. Jan již tenkrát, když v Častochově s takovou horlivostí Matičku Boží ctil a vzýval, že jej smrt mučenická již očekává, o tom ovšem jisté zprávy nemáme; ale že nedlouho na to, navrátil se do vlasti své v Olomouci slavnou smrt mučenickou přetrpěl, to jest ovšem každému známo.

O kým by každé srdce Československé podobně úctou, důvěrou a láskou k Matičce Boží zahořelo, jakož srdce sv. Jana Nep. a bl. Jana Sark. k Ní plálo.

My Čechoslované si na to právem ztěžujeme, že se národu našemu tak často na cti utrhuje, a že by jej novověcí nepřátelé sv. víry katolické k vůli svým panovačným choutkám nejraději odnárodnili a od sv. víry katolické odtrhli, jakož toho očitých důkazů máme ve Slezsku Pruském, kde jednotlivé osady Československé nejprve poněmčeny byly, a pak za nedlouho i od samé víry katolické odpadly. Avšak ztěžujíce sobě na takové utržení a bezpráví, zapomínáme my Čechoslované, že Hospodin národ náš dvěma patrony obmysliti ráčil,

kteří svou přímluvou u trůnu Božího milosrdenství přemocnými obhájci jsou dobrého jména. A dva tyto přemocní patronové dobrého jména jsou sv. Jan Nep. a bl. Jan Sark., poněvadž oba dva raději smrt mučenickou přetrpěli, než aby se prohřešili vyzrazením zpovědních tajemství proti cti a dobrému jménu bližního svého. Jejich přímluvu a prosbu vyslyší Bůh tím snadněji, poněvadž sám pravil, že oslavuje ty, kdo Jej oslavují, a jako Bůh právě tím obyčejně tresce, čím se kdo nějakého hříchu byl dopustil, tak i právě v těch věcech svaté své oslavuje, kterýmiž oni Jej oslavovali.

V nynější době tedy, kde se národu našemu neustále na cti utrhuje a jeho dobré jméno hanobí, měli bychom my Čechoslované tím horlivěji svého sv. Jana Nep. a bl. Jana Sark. ctíti, vzývati, a do jejich mocné přímluvy nejen každý svou vlastní čest a své dobré jméno, ale dobré jméno celého národa pilně doporučovati. Zkušenosti za minulých let nabyté mohou nás již dostatečně o tom poučiti, že k obhájení dobrého jména našeho národa pouhé prostředky přirozené, (kterýchž arcíř dle vůle Boží máme také užívati) jsou nedostatečnými: nezbyvá nám tedy jiného, než abychom se tím horlivěji prostředků nadpřirozených uchopili, které nám sv. víra katolická nabízí.

Ctěmež tedy každý nejprve sám horlivě tyto dva svaté mučeníky, a mimo to se každý z nás dle stavu a povolání svého o to pilně starej, aby úcta jejich v celém národu našem čím dále tím mohutněji se rozšiřovala a rozmáhala a potom se zajisté brzy přesvědčíme, jak mocná jest přímluva obou dvou těchto mučeníků u Boha. Od více století stává již v národu našem toho přesvědčení, že právě naši svatí patronové to jsou, kteří nedají zahynouti nám ni budoucím!

A když sv. patrony horlivě ctíti budeme, nezapomínejme též, že oni

všichni horlivými ctíteli Matičky Boží bývali. Utíkejme se tedy nyní v měsíci květnu k sv. patronům, oni nás doprovodí k trůnu Matičky Boží.

Navštěvujme pilně její svatyně a chrámy a pobožnosti které se k její cti a chvále veřejně konají, a Matička Boží bude i nám milostivou, přívětivou a přesladdkou Matkou, jakou našim sv. patronům a celému národu našemu bývala. Oni nás také vyprovodí, když nyní v měsíci květnu svatyně, chrámy a pobožnosti Mariánské navštěvovati budeme.

Konečně si ještě zpomeňme na bl. Anežku Českou, kteráž v nejnovějším čase od sv. Církve za blahoslavenou

byla prohlášena. Jak horlivá a vytrvalá ctitelkyně Matičky Boží byla světice tato! Marie Panna byla její útočiště ve všech potřebách soukromných a veřejných. Známo jest, že v kapli Matičky Boží v klášteře svém v Praze na Františku každého dne více hodin na modlitbách trávil, a že dle přání svého v téže kapli před oltářem Matičky Boží pochována byla. Kým by všechny panny Českoslovanské tuto svou zvláštní patronku, jim Bohem danou, v měsíci květnu ve vroucí úctě k Matičce Boží pilně následovaly, a se i tak horlivě za sv. Církev a za národ modlily, jako se bl. Anežka Přemyslovna modlívala! —ka.

Výtečníci a výtečnice ve „Škole B. Srdce Páně.“

Doslov k předešlému úvodu*).

Rozumí se samo sebou, že nemůže se způsobem uvedeným celý životopis jednotlivých těch vyvolenců Božích probrati, nýbrž jen hlavní příběhy, následování nejhodnější, vlastně nejvhodnější.

Smíme-li u svatých nebešťanů se držeti i na dále podobenství o školách vezdejších, víme, že výtečníky se stávali mnozí žáci zvláště tím, že krom obvyčejného vyučování ve škole ještě zvláštně čili soukromě se dávali vyučovati na tak zvaném „privátu“ nebo-li soukromém učení; — o takovém ve smyslu vyšším jedná zde

(Pokračování a dokončení)

I. O sv. Kateřině Sienské.

3. Soukromé učení ve Škole Páně.

Naše světice nacházela se nyní v pravé škole Páně: Pán Ješís, učitel náš nejvyšší, soukromí, o samotě mluvil k srdci jejímu; ona hlas Jeho slyšela a přítomnost Jeho cítila nejen v duchu nýbrž nejenak než jako sv. apoštolům v skutečnosti popřáno bylo.

První a nejhlavnější učení soukromé bylo: Kristus Pán pravil kdysi k ní:

„Poznáváš, dcero má! kdo jsem Já a kdo jsi ty? toť základ pravé moudrousti, kteráž tě přivede k spasení. Já jsem jenžto jsem, a ty jsi ježto nic nejsi. Budeš-li to vždy na paměti mítí, pak tě nepřítel tvého spasení nikdy nepřemůže, neboť pak nikdy nebudeš jednati proti svaté vůli Mé.“

Jiné ne méně důležité učení: Pán

*) Vloudil se nemilý omyl v 2. jeho ostavci, ježž si laskavý čtenář snad již sám opravil takto: což nejste posud školáky a školačkami? ovšem ve škole větší, ve škole života křesťanského, v nížto máte nesčíslný počet spolužáků po celém světě rozptýlených. (Míní se tu všickni křesťané, ano všickni lidé.) V článku pak samém na str. 124 v prvním drobném tisku řádek druhý: tak jak už svrchu spolu jsme o tom rozjímali. — Menší chyby tisku neberme na přísnou váhu; má k. p. státi: výtečnice.

Ježíš se tázal této pilné žákyně ve škole nebeské: „Milá dceru, koho chceš hledati a milovati? se be pravé nic čili Mne, tvé vše?“ A sv. Kateřina cítíc v sobě živě všecku prázdnotu a nicotu svou zvolala co nejpokorněji: „Pane Ty dobře víš, čeho jedině chci a vyhledávám; ne sebe ani svou vůli ani své srdce, ale Tvé Srdce a vůli Tvou. Na odměnu za tak pilné učení ve škole Páně (po uvedených právě slověch může se směle říci ve „Škole Božského Srdce Páně“) byla tato výtečnice u přítomnosti svaté nebes Královny, sv. Dominika a jiných nebesťanů, do jichžto společnosti u vroucí svaté modlitbě čistěji bývala vtržena, zasnoubena nebeskému ženichu Kristu Ježíši.

Takovým a podobným způsobem, učival Pán Ježíš věrnou žákyni svou, a spojiv se s ní co nejúžeji mluvil k srdci jejímu; avšak Pán nebeský posud jest učitelem duší věrných, posud mluví ke všem, jenž v odloučenosti od světa a jeho roztržitosti hlas Boží, ve svědomí svém, poslouchati jsou ochotni. Vždyť praví sám Bůh u proroka Ozeášo o každé duši spásyčtivé: „Povedu ji na poušť a mluvití budu k srdci jejímu.“ (2. 14.) Ano Pán Ježíš posud se úzce spojuje s každým křesťanem nacházejícím se v stavu milosti Boží, v pravé víře, naději a lásce. Onť nebeským ženichem i duší našich, očištěných a posvěcených ve svátosti pokání, a zasnubuje se s nimi co nejmilostněji — ve sv. přijímání. Tu pak skutečně v nás přítomen jest, pravdivě a osobně, dokud spůsoby velebné Svátosti v nás ostávají (asi 1/4 neb 1/2 hodiny); s milostí svou ale tak dlouho ostává s námi — a to ne méně pravdivě —, dokud se nacházíme v stavu této milosti Boží (dokud jsme žádného hříchu se nedopustili.) Kéz bychom jen také tak věrnými byli Jemu, jako patronka naše v tomto a minulém měsíci! Kéz bychom také tak učelivými byli zvláště v základech pravé dokonalosti křesťanské: my — nic, Kristus — naše nejvyšší dobré, naše — vše . . . Představme si jen častěji Krista Pána v srdcích svých přítomného; nepochybujme ani dost málo o této pravdivé přítomnosti Jeho, kteráž ovšem jest docela jiná nežli přítomnost Jeho v nejsv. Svátosti, (v nížto jest osobně a podstatně přítomen, čili lépe řečeno: kteráž jest Jeho pravé tělo a Jeho pravá krev), předce však jest i ta

milostná přítomnost Jeho v nás pravdivá, skutečná, ne snad jen domyšlená; vždyť praví sám Kristus Ježíš u sv. Jana (14, 20): „Já jsem v Otci svém a vy ve mně a já ve vás;“ a brzy na to v 23: „Miluje-li kdo Mne, řech Mou zachovávatí bude a Otec můj bude jej milovati a k němu přijdeme a příbytek u něho učiníme.“ A apoštol Páně sv. Pavel (v 2. Kor. 13, 5) praví: „Čili sami sebe neznáte, že Kristus Ježíš jest ve vás? Leč jste snad zavrženi (t. j. zavržení hodni protože v hříchu se nacházející.) Není tedy Kristus v každém člověku, nýbrž jen v pravých, bohabojných křesťanech; ba ani u těch všech ne stejným způsobem, ale jako živí lidé všickni sice mají život, zdraví pak a silní v mnohém větší míře než slabí, neduživí, nemocní neb dokonce snad již umírající: podobně tak jest i s životem duchovním, jenž jest Kristus Pán a Jeho milost v nás. Podle míry naší věrnosti k Bohu a k Jeho sv. vnuknutím řídí se i míra a stupeň přítomnosti Kristovy v srdcích našich . . . Radujme se tudíž z této přítomnosti Jeho, budme Jemu a sv. přikázáním Jeho vždy věrnějšími a oddanějšími, pak zajistě i my vždy živěji pocítíme přítomnost Jeho uvnitř nás, a vždy zjevněji uslyšíme hlas Jeho mluvící k srdcím našim.

Než — vida, tuť jsme se příliš hluboko zabrali v rozjímání nesnadné a tajemnostní, a jen to přesvědčení, že nám to nebude na škodu, přived' nás zase k dalšímu čtení životopisu sv. Kateřiny.

4. Hlavní činnost sv. Kateřiny: obrácení hříšníků, spasení duší:

Po třech letech pilného učení ve Škole Páně bylo naší světici zjeveno, aby již mezi lidí šla a jim hlásala spravedlnost Boží, hříšnsky pak aby přivedla k pokání a spasení slovem i skutkem, napomínáním a modlitbou. Takovéhoho rozkazu Božího poslušná opustila sv. panna město Sienu a navštěvovala jiná města, vesnice i záanky velmožů tohoto světa, napomínajíc vznešených i prostých, učenných i neučených, i samých knížat a hodnostářů církevních k svědomitému zachovávaní všech přikázání Božích. Zvláštní však obor jejího působení neunavného bylo získání duší hříšných, obrácení a spasení hříšníků. Tuť bývala tak mocná, tak obětovná,

že ne/nala žádných mezí ve vyhledávání i nejhorších hříšníků. Ona hořela takřka žádostí, aby hříšníci na cestu spravedlnosti křesťanské uvedla; nic jí nepřicházelo za těžko, jednalo li se o získání pobloudilého člověka: ona prosila, hrozila, plakala, modlila se a postila ano i nejtěžšímu pokání se podrobila, aby takovému hříšníkovi stalo se spasení. „Není možno vypsati (píše zpovědník její v životopise té světkice), jak mnoho dobrého způsobily řeči její duchaplné a ještě více modlitby její láskyplné; jak mnoho hříšníků obráceno, jak mnoho zatvrzelců obměkčeno a jak mnoho těch, jenž světu a marnostem jeho sloužili, přivedeno k úplnému pohrdání s marností a smyslností světa! Tisícové a tisícové mužů i žen, jakoby nebeským kouzlem přitaženi byli, kudy cestovala, a výmluvností její, ano často pouhým pohledem zvláště na slzíci a modlíci se Kateřinu tak přemoženi byli, že hořce litujíce hříchů a poklesků svých s dokonalou lítostí posvátné zpovědnice vyhledávali . . . tak že pochybovati nelze, že zvláštní milost Boží byla s ní.“

Tak dalece zpovědník naší světkice o nejhlavnějším působení jejím, v obrácení hříšníků. Přiznati se zajisté musíme, rozmilí čtenářové! že to i za našich časů nejhlavnějším a nejslavnějším oborem činnosti nejzáslužnější: spasiti duše, obrátiti hříšníky. Pakli už miláček Páně sv. Jan musel vyznati (v. 1. listu 5, 19) „svět všecken jest ve zlém postaven,“ což máme my říci o našem světě našich časů! Jaké tu množství duší pobloudilých, ve víře vlažných neb docela už zvrhlých! jaký tu počet hříšníků a hříšnic všeho druhu! Může-li nám to býti lhostejné? můžeme-li na to pokojně pohlížeti, kterak tak mnozí, ach přemnozí Krista se vzdalují a světa se přidržují? cnost opouštějí a hřích vyhledávají? věčného spasení pozbývají a do záhuby časné i věčné se vrhají? Ó tomu musíme hledět odpomoci, jako sv. Kateřina: na obrácení hříšníků musíme vynaložiti všecken svůj vliv, všechno své snažení stavu a úřadu svého, všechny modlitby a dobré skutky v té utěšené naději, že všechno co za tímto účelem činíme a podnikáme, v náš vlastní prospěch se

obráti dle slov Písma sv. (Jak. 5, 19 20): „Bratři moji, jestliže by kdo z vás pobloudil od pravdy a někdo by jej obrátil, máť věděti, že kdo odvrátí hříšníka od bludu cesty jeho, vysvobodí duši jeho od smrti a přikryje množství hříchů (vlastních).“

A nejsi-li snad dokonce zavázán, na obrácení hříšníků spolupůsobiti s milostí Boží? Úřad tvůj a stav, povolání tvé, nevedou-li tě už samy mocně k tomu, duše nesmrtelné získati Bohu, hříšníky vyhledávati, napominati, na jich obrácení bedlivě pracovati neb aspoň co nejvroucněji k Bohu všemohoucímu se modliti „za obrácení hříšníků?“ — Příležitosti k tomu najdeš dosti; byť i ne tak k napominání (něboť nyní bohužel už ani dítky, nakažené duchem světa, duchem nevázanosti, nechťejí přijímati napominání rodičů, tím méně služební ono pánů svých), tím více příležitosti k modlitbě za obrácení hříšníků si má každý vyhledávati; a snadno je také najde: při ranní a večerní modlitbě přidej „Otče náš a Zdravas“ za obrácení hříšníků, nebo při „anděl Páně“ ráno a v poledne, tak učin, ať se ti to stane posvátným obyčejem tak jako při klekání večerním již ode dávna uvyklý jsi modliti se „za věrné zemřelé.“ Anebo bojiš-li se, aby ti takovým způsobem mnoho nepřibývalo modlení, připoj k modlitbám svým obyčejným, k hodinné pobožnosti, k pobožnosti, jižto vykonáváš v některém spolku náboženském, spolu ten úmysl: „za obrácení hříšníků . . .“ jakož ti dobře zajisté povědomo, že bratrstvo nejsv. Srdce Panny Marie obrácení hříšníků za svůj vznešený cíl si zvolilo, pročť snad nikdo z nás nebude, jenžby údem tohoto spolku nebyl, v němž toliko jedinké „Zdravas“ denně se modliti uloženo. Takovým a podobným způsobem můžeme podobných zásluh si získati u Boha jako sv. Kateřina: naše, a smíme pak u Boha doufati, že někdy podobně tak šťastně a blaženě život svůj dokonáme jako ona, což tuto poslední částkou našeho o ní rozjímání.

5. Odměna „pilnosti a dobrých mravů.“

Sv. Kateřina od Boha hojně odměněna byla už za živobytí svého: ten veliký počet obrácených hříšníků, pokání a tudíž spasení tak mnohých duší, za které se modlila a postila, kterých ku pokání sama napomínala, nesmírnou jí působilo radost a spokojenost; vždyť i v samém nebi „radost veliká nad

jedním hříšníkem pokání činícím“ (slova Kristova v sv. Luk. 15, 10). Zvláštní potěšení připravil jí Bůh vyslyšením, modlitby její za vlastní rodiče, z nichž otcí vyprosila vejítí do slávy věčné bez zakoušení ohně očistcového, matka pak náhle (beze sv. svátostí) zemřelé opětné oživení, možnost pokání a dokonalého za hříchy zadostičinění a tudíž i spasení věčné po šťastném skonání.

Než „co platno člověku, byť i všečen svět získal, na své (vlastní) duši ale zkázu trpěl?“ (Mat. 16, 26); co by i naši světici bylo prospělo, že tolika duším vymohla šťastné skonání a spasení věčné, kdyby sama té milosti účastna učiněna nebyla? Než Bůh, který svých věrných nikdy neopouští, nejméně v oné osudné hodině smrti, rozhodující nad celou věčností, Bůh který své věrné služebníci pomáhal všechny boje a zápasy s nepřítelem spasení šťastně překonat, Onť jí i v hodině smrti její přítomen byl s pomocí svou a útěchou i vítězstvím nad nepřítelem pekelným, kterýž jí předhazoval, že všechno, cožkoliv činila, ze samolásky a z marné žádosti po chvále lidské činila. Že tento přetěžký zápas v posledním boji svém musela podstoupiti, soudili všickni přítomní ze slov jejich, jež umírající hlasem zřejmým pravila sv. panna: „Nestalo se to pro chvalu lidskou, ale jen pro čest a slávu Boží“ Toť zajisté veliká odměna Boží za všechny práce Kateřininy, za všechna podniknutí pro

spasení hříšníků, že s pevnou důvěrou v Boha a s pokojným svědomím si mohla svědectví vydávati, že se všechno stalo pro čest a slávu Boží. Odměnu pak její v nebesích, když šťastně a blaženě dokonavši život svůj a poručivši duši svou Bohu slovy Kristovými: „Pane, v ruce Tvé poručím ducha svého!“ na věčnou odplatu se odebrala, tuto odměnu její a odplatu posouditi můžeme dle slov Písma sv. „čeho oko nevidalo, ani ucho neslychalo, ani na srdce lidské nevstoupilo, co Bůh připravil těm, kteříž Jej milují.“ (1. Kor. 2, 9).

Dosti, milý čtenáři! stůj zde v rozjímání svém! a pakli pamatování na slávu věčnou v nebesích nevzbudilo v tobě živou touhu po úplném se k Bohu obrácení a po dokonalém se Bohu odevzdání, učiníš to aspoň pomýšlení na onen tuhý zápas, v němž se umírající sv. Kateřina nacházela . . . Bože spravedlivý! jestliže taková světice musela ještě v poslední hodince své těžce bojovati s nepřítelem pekelným, kam se já bídny hříšník obrátím, kam se poději, pakli bych od této chvíle méně věrným býti měl k Bohu a k Jeho sv. přikázáním, pakli bych méně horlivým měl býti v konání povinností svých křesťanských; ano — i kdybych vše konal jak sv. Kateřina, kdybych i její horlivost měl, její lásku, její touhu po obrácení hříšníků, její svědomitost ve vykonávání povinností stavu svého: kdybych ale snad jednati měl ze samolásky, pro marnou chválu lidskou chtěje se zalíbiti lidem, ať představeným, ať podřízeným? Nuže tedy odstup ode mně všechna samoláska a sebe samého nepořádná vážnost! odstup ode mně všechno bažení po marné cti lidské a chvále světa! — já nic, svět ještě méně než nic, ale Bůh — mé vše! Všecko ke cti a slávě Boží nyní až na věky věkův. Amen!

Kterak jsem přišel k poznání významu oběti mše svaté.

Když jsem byl čtrnáctiletý hoch, musel jsem z domu otcovského, rodičové moji dali mne do učení, abych se učil řemeslu. Otec můj dal mi hlavně rozkaz ten, abych neopomenul nikdy v neděli a ve svátek mši svaté přítomen býti. Hleděl jsem tedy příkazu tomu dostáti,

a chodíval vždy v neděli a ve svátek do chrámu Páně. Ale nijak se mně to nikdy nechtělo s tou mší svatou v hlavě srovnávati, myslil jsem si vždy, co je na tom obřadu, vždyť to na člověku nic nenapravuje, aniž jej to vzdělává, to má člověk přece z poslouchání kázání větš

prospěch. K tomu jsem tu a tam mezi lidmi podobný náhled zaslechl. Ovšem, že jsem se toho přece držel, neboť otec můj mši svatou schvaloval a já uvyklý byl, náhled svůj náhledu otcovu podrobovati. Než přece mne to stále vrtalo mozkiem. Myslil jsem si, co to je za oběť, v každé oběti musí obětující něco darovati, nějakou oběť přinést, tak jako bývalo v zákoně starém, kdežto lidé rozličné oběti Bohu přinášeli. Zde pak nikdo ničehož nedává! To jest oběť velmi laciná a pohodlná, takovou oběť udělali, aby k tomu lid levněji přišel! To přece byly oběti starozákonní mnohem lepší, jevila se v nich větší láska k Bohu, neboť láska tato přinášela dar na oltář. Kdyby tak lidé v našem čase měli každý takový dar přinášeti, kolik medle by jich přicházelo do chrámu, aby na oltáři obětovali?

Tyto a těm podobné myšlenky často mysl mou zaměstnávaly. Slýchaje vždy, že oběť novozákonní jest mnohem dokonalejší, než-li byla v zákoně starém, a také sám uznáváje, že to ani býti nemůže, aby se něco lepšího zavrhl a to horší se zavedlo, měl jsem se za neznalého té věci, hledal jsem poučení a chytil se každého slova, jenž mne v tom ohledu nějakého světla poskytovalo. Byla toho ovšem mnoho příčina ta, že u nás v Praze dívky ve škole, dle starého katechismu, nebývali o mši svaté důstatečně poučeny, což jsem já tehdy ovšem nevěděl; pročez před nedávnem z toho jsem se velmi těšil, že i na příslušných místech vada tato se uznala a katechismus v tom ohledu svého opravení došel.

Trvalo to několik let, co jsem s těmito myšlenkami se zanášel a věc niterak pochopiti nemohl, až zvláštní příhoda mně věc vysvětlila. Byl jsem již dospělý mládenec, čítal jsem již šestadvacet let a v srdci mém počínalo se něco ozývat, co jako láska k dívkám se nazývá. Rodičové moji proti tomu

ničeho neměli, pak-li bych se oženiti chtěl. Chodíval jsem do rozličných společností, kde dívky se nalezaly, a brzy se mně jedna z nich, ta nejušlechtilejší, jak se mně zdálo, zalíbila. Ale měl jsem v tom nehodu, neboť ta, která jedině se mně líbila, neměla pro mně žádného citu, a ta, která se zase ke mně tulila a mně milovati se zdála, k té opět já náklonosti neměl. Ona, již já svou úctu jsem na jevo dával, velmi mně ctíla, více než-li všechny jiné, ku kterým srdce její se kloniti zdálo, než-li ke mně; ano i náhledů mých vždy schvalovala, jim jaksi se podrobovala, mne po svém otci nejvíce důvěřovala, kdežto náhledům ostatních, s kterými ale ráda se bavila, jen se posmívala. Okolnost tato ještě více zvyšovala cenu její v srdci mém. Bylo mi to vždy velmi divné, myslil jsem si, ona mně ctí a i před ostatními tuto úctu na jevo dává, mně všelikerou ochotu prokazuje a přece mně milovati nechce! Co mně prospívá toto prokazování úcty, o ochotu její nepochybuji, když mne nechce své srdce dát; kdyby mi dala nevím co jiného, když mi nedá sebe, nic to není. Tak jsem ovšem se nad tím rmoutil a kdo něco podobného zakusil, ten ví, kterak taký zármutek člověka mladého huňte. Nemoha tedy dojíti svého cíle a vida marnost svého namáhání, předsevzal jsem si, více jí nenavštěvovati a jí raději se vzdalovati, abych opět pokoj svému srdci zjednal. Proto však přece muš to velmi bolelo. Šel jsem do kostela na mši svatou, maje srdce plné žalu a tu, chtěje to z mysle pustiti, přemýšlel jsem raději o mši svaté. Nicméně ale, mimovolně mísila se bolest má do modlitby i do myšlenek mých, a v tom projela mne myšlenka, jenž se mně jako blesk býti zdála. Z duše mé pronikal hlas slovy Tomáše Kempenského: „Jakoby tobě nebylo dosti, kdybys všecko měl mimo ní: tak ani Bohu se nemůže líbiti, cokoli dáš, jestli že sebe za oběť nepodáš.

Obětuj Bohu sebe a příjemná bude oběť tvá.“ Hle tedy vidíš, pravil jsem k sobě, ty nestojíš o její úctu, o její dar, nepřinese-li v oběť sama sebe, a to žádáš pro vždy, až do smrti, hle tak Bůh i při nejdražší oběti mše svaté nestojí tak o dar, jež bys mu přinesl, jako spíše o tebe samého, abys se mu z lásky obětoval. O jaké to světlo k výkladu velikosti rozdílu mezi mší svatou a oběťmi starozákonnými. I tu Kristus Pán nestojí o dar tvůj, on žádá tebe samého, abys se mu na vždy podrobil, od něho se vésti nechal a zákonu jeho šetřil. Sem přicházeti máš do chrámu, abys se zde s Kristem Pánem na oltáři obětoval a slib své věrnosti jemu obnovoval, maje k tomu pohnutku Krista se obětujícího před očima tvýma. Může-li býti větší pohnutky k lásce a vděčnosti, jako vznešený příklad lásky největší, kde přítel za přítele život svůj dává a za spásu jeho se obětuje? Hle přítel tvůj nejlepší na oltáři se obětující, jenž konal pro tebe práce mnohé, podstoupil boje těžké, až konečně na potupném dřevě kříže za tebe dokrvácel. Jaký to rozdíl mezi láskou dívky

a mezi láskou Kristovou! Dívka miluje, že láska jí samotnou blaží a že blaženosti této žádostiva jest, ale na práci a utrpení nepomýšlí, k vůli těmto by zajiště své srdce nežadala.

Kristus ale opustil tu největší blaženost, blaženost to nebeskou, ano blaženost, již požíval nad Serafína, k vůli utrpení a práci, předvídaje při tom nevďěčnost člověka, jenž oběť tuto neuzná a nikdy náležitě neocení. Jak nesmírná a podivná jest láska Kristova vedle lásky dívky! Jako nebesa povznesená jsou nad zemí, tak povznesena jest láska Kristova nad láskou člověka, jenž činí všechno jen buď z bázně, aneb z péči o své trvání, aneb z prospěchu svého, aneb k povznesení svému a k dosažení blaženosti vlastní. Kdo ale miluje a život svůj v trpkosti tráví, s bolestí a namáháním pracuje pro dobro a povznesení svých bratří, kterých byl Bůh stvořil a vykoupil a kterýžto hoden, aby cokoli stvořil, jemu se zachovalo a cokoli vykoupil i spásy své došlo, ten přináší Bohu oběť milou a drahou.

V. Ž.

Jakou mírou měříš, takou bude i tobě splaceno.

Ve Frankfurtě n./M. zastával Neftali po mnohá leta úřad rabína. Konečně vábila jej jakási vnitřní touha do země jeho praotců; tam ždál poslední dni svého života protráviti a v Pánu zesnouti. Cesta do svaté země vedla jej městem Mantovou v Italii. Zde umínil si, se trochu pozotaviti a sesílit na další pouť. Navštívil veřejná místa zábavy a nalezl i společnosti, které jeho smýšlení odpovídaly. Jeden z nejbohatších kupců pozval jej k obědu a Neftali nejza žádným nepřítelem lepších, dovolených požitků, s radostí na pozvání se dosíavil. Nalezl již v domě hostitele svého více pozvaných, kteří všichni veselou mysl

a výbornou chuť k jídlu s sebou přinesli. Po obědě vybídnul našeho rabína jeho štedrý hostitel, aby prohledl si drahocenné sbírky a poklady jeho domu. Již prošli vícero světnic, tu otevřel kupec opět jedny dvéře, ale, o hrůza jaké to podívání! Okna jsou zavěšena, stěny černo potaženy, temné prostory jenom spoře osvětleny. Uprostřed komnaty stojí otevřená rakev, před ní stůl, na němž bílý rubáš. Stranou se postavili dvě obrovské postavy s břitkými meči v rukou. Neftali bledne, na celém těle se třesa hledá dvéře, ty jsou ale zamknuty. Kupec odložil všechnu svou přívětivost; s plamennýma očima zahřměl rabínovi slova:

„Cizinče, tvá poslední hodina odbila, za málo okamžiků uzavře tato rakev tvou mrtvolu.“ Strachem zdrcen nemůže Neftali slova vykoktat; rukama lomí a žebře o život. Kupec hněvivě kroutí hlavou. Tu klesá letitý kmet na kolena, kvílí, vzlyká a volá o slitování. Opět kroutí kupec hlavou. Žid ve smrtelných úzkostech praví: „Neobměkčili tě mé šediny a nechcešli šetřiti mého života, jako litý tygr, nuže aspoň mně popřej času, abych se připravil na smrt.“ „Patnáct minut, nic víc!“ zněla odpověď. Lhůta vypršela, Neftali byl doporučil svou duši Bohu Abrahama, Isaka a Jakoba, tu zavázal mu jeden z těch obrovských mužů oči a stlačil hlavu jeho na špalek popravný. Rabín padl do mdlob. Když opět se vzkřísil, měl oči již odvázaný, a čelo a spánky třeli mu léčivou vodou. Přinesli ho do jiné komnaty a tu k němu promluvil kupec následovně, hlasem přísným: „Neftali, podle toho, co se dělo s tebou, musíš mne mít za zločince aneb za šílence; nic ale z obojího nejsem. Rozpomeň se jen na 15 let nazpět. Tenkrát mělš ve Frankfurtě hošíka, na něhož padlo podezření, že ti ukradl šest štříbrných lžic. Tento dosvědčoval svatou přísahou svou nevinnost, která se pozděj také ukázala. Nicméně dals jej do krve zmrskati, abys mu vynutil přiznání-se

ke krádeži. On padl před tebou na kolena a úpěnlivě tě prosil, tys ale neměl slitování; ba tys sám se na něj vrhl jako dravý tygr a týrals jej. Popatř sem! Toto zmrzačené ucho ukazuje ještě podnes pozůstatky tvé nelidské ukrutnosti. Ty jsi zaražen, díváš se tázavě na mne, ano, já jsem ten ztýraný a zmučený hoch. Spravedlivý Bůh odměnil mne bojuj za vystálé bezpráví. V Amsterdamu, kam jsem se z Frankfurtu obrátil, ujal se mne otcovsky jistý kupec; dal mne vycvičiti, přibral mne ke svému obchodu a učinil mne pozděj svým společníkem. Na cestě do Italie jsem ho doprovázel; onemocněl a umřel odporučiv mně svou pozůstalou vdovu. Nyní jsem jejím šťastným chotěm. Předvěšrem dozvěděl jsem se o tvém příchodu a úmyslu. I myslil jsem, že by dobře bylo, abys svůj starý dluh dřív odčinil, než-li vkročíš na posvátnou půdu Palestiny. Hle, tu máš klíč k tomu, co se ti přihodilo; nyní cestuj šťastně!“ Po těch slovech vykročil kupec ze světnice, Neftali se také vzdálil. Svědomí se v něm probudilo a pravilo mu, že se mu dobře stalo. —

Podobného stává se často ve světě a stvrzuje pravdu výroku Spasitelova: „Jakou měrou měříš, takovou bude také tobě odměřeno.“

Vzácná oběť.

Viz tam srdce věncem z trní spiaté
pro tebe jak krev svou cedí!
A ten plamen lásky přebohaté,
tvým že jest ti zřejmě nedí?

Druhé srdce z růží věnec zdobí,
jejž si čistá spletla ruka,
by však Bůh tě sprostil zloby
kláno mečem, žalem puká.

Zdob své srdce lásky ve zápalu
cnotou, růží z nadesvětlí,
nesejímej trní hořkých žalů,
pak ho věnuj v kruh co třetí.

Nebudeš se rouhati Bohu svému.

II.

(Pokračování.)

Smilství mívá zlý konec. U mnohých lidí stává se smilství zdlouhavou samovraždou v chlipnosti, jelikož zdraví a život jím se nahlodává, často však popuzuje člověka k rychlé samovraždě ze zoufalství. Velmi pozoruhodná souvislost stává však také mezi smilstvím a nevěrou. Obě plodí vzájemně jedno druhé a sice tak pravidelně, že by bez pochybení většímu dlu nepříatel pozitivní víry do očí se říci mohlo — ty bys nebyl nevěřícím, kdybys byl smilství prost. Smilství způsobuje totiž nejblíže, že si člověk přeje, aby hroznými vyhrůžkami Kristovými nebyl už znepokojován. Víra však závisí vždy od vůle; proto může také od vůle potlačena býti, co se právě u smilného člověka často stává. Napotom činí smilství člověka zhovadilejším, a sice více než kterákoli jiná nepravost; proto potrácí on docela obzvláště smilstvím smysl pro věci nadpřirozené, totiž víru. — Z druhé pak strany, když také člověk více duchovním svedením, k. p. učením, spisy, obcováním do nevěry nešťastně upadl, vede tato nevěra pravidelně k smilství. Přirozený pud jest zde, svědomí ustálo, neboť ono má své kořeny ve víře: a tudíž nestává už překážky, aby člověk při silném pokušení hříchu se poddal. Když tímto způsobem pozbytí víry (nevěra) do hříchu proti šestému přikázání svedla, utvrzuje páchání hříchů nevěru; navrácení k synovské víře velmi těžko už nalezeno bývá.

R. 1874 O. T. v Badensku 19letý chasník na jedle na hoře se zastřelil a

oběsil, když byl dříve doma své ptáky v klecích hojně a docela pokojně nakrmil.

— Brzo vyšlo na jevo, že se svou vlastní sestrou obcoval a tato brzy po tom

slebla. On byl jinak docela pokojný, tichý a pořádný člověk.

V bujnosti tančivosti (dychtění po tanci) s druhým pohlavím spočívá, jak se zdá, zárodek, ač nevědomky a nevyvinutě, pohlavního prohřešování. Jsou-li tyto poslednější časem dozrálým ovocem náruživosti, jejímž květem jest valčík: mohou se při horlivém pěstování tohoto květu také někdy následky ukázati, které na nelibost Boží poukazují, jako po hrubších hříších proti šestému přikázání.

Už tak mnohé děvče šlo proti vůli rodičů na bál, a tam v tanci omdlelo i zemřelo; — aneb následoval pak jiný tanec v rodině, hlavnička, neštovice. Vychvalovaná od matky krása dceřina

byla už nejednou rozžírající ránou (rakem) v obličej dcery zničena, — aneb ztrastána pádem dcer, ochromením a jiným podobným způsobem.

Opilství má se smilstvím v nejhlubší půdě svůj společný kořen. Zde jako tam jest to nevázaná tělesnost (smyslnost), které se člověk poddává, která v něm, jak sv. Jan Zlatoústý dí, samostvořeným ďáblem se stává, a nešťastného otroka své náruživosti do hanby, bídy a duchovní i tělesné smrti uvrhuje. Opilci musívají hodiny zvýšeného pocitu života nebo pustého omámení draze zaplatiti, častěji bídným zahynutím, ba i samovraždou život svůj končívají, a přecasto na jejich osudu spatřiti lze, jak opilství odměňuje a s ním nakládá.

Zámožný člověk, A. M. v Badensku, oddal se náramnému pití. Když se hned ráno doma dost napil, chodil napotom do hospody a odtud domů, kde všecko tloukl a třískal. Jeho manželka, vzor trpělivosti a mlčen, snažila se jej modlitbou a sem tam krátkou výstrahou od toho zdržovati; avšak modlitba mu tak velice protivna jako víno milo. Jednou zrána, když se byl doma již napil a do hospody odcházel a již na posledním stupni schodů stál, pravila jeho manželka: „O kdybys dal přede také od ducha svatého se věsti!“ Načež on se obrátiv

hrozné rouhání si dovolil, po spátku spadl dolů a vaz zlámal.

Svobodný člověk z dobré rodiny ve Vestfalsku byl tak velice pití oddán, že se stal churavým, chudým a bídným, a do domu pro chudé a sirotky musel býti dán, kde se obrátil a pravidelně zpovídal. Avšak po roce probudila se v něm chuť po svobodě. Opustil ústav, oddal se pití a byl jednou ráno za městem v starém chlévě mrtev nalezen. K hrůze obežraly mu německé myši půl hlavy.

Mnohý v opilství spadl do řeky a utopil se, aneb padl s vozu pod kolo aneb jinak nešťastně zahynul.

Velmi důležitou věcí ve světě jest majetek. Onť jest poněkud (jistým způsobem) hmota člověku veездеjším živobyті předhozená, aby jeho smysl pro spravedlnost se zkusil a vykonával. Přikázání: „Nepokradeš“, vyjadřuje vlastně jednotlivým prohřešením strany majetku všeobecné přikázání; „Budiž vždycky (všude, naskrze) spravedlivým a poctivým.“ — Jak také v tomto ohledu neviditelné řízení světa spravedlivého Boha sem na tento svět viditelný zasahuje, ukazují mnohé události. Avšak chci také podotknouti, že to také k nespravedlnosti přináleží, když člověk v den, jež výhradně Bohu

a jeho službě věnovati má, proti jeho záповědi peníze vydělává, dále, když jest on vůbec ziskuchtivý, lakotný neb marnotratný a peníze a statek za svou výhradní majetnost považuje jakoby do takové Stvořiteli nebe a země pranic nebylo.

Ve Štýrsku v P. zašantročil a zatajil před 30 lety syn dědictví po svém otci ku škodě jedné spoludědičky. Tato schudla. Nespravedlivý dědic však sám sebe zavraždil, nápodobně i jeho syn, jenž o tom věděl. Vnuk pak onoho člověka stal se z té samé příčiny truchlomyšlným a volal ustavičně: „Červ hlodá

pořád na mém svědomí.“ Modlitba, laskavé napomínání a nošení medailky Matky Boží způsobily, že se rozhodl, onen nespravedlivý statek (asi 1000 zl.) posud žijící řádné dědičce nahraditi. Když to vykonal, pozdravil se okamžitě. Tak vypravoval farář toho místa.

Jako Bůh často na tomto světě ukazuje svou spravedlnost, trestaje nepředvídaně, jako blesk z jasného nebe, rouhače a nešlechtníka, tak také setkáváme se s tisícerými událostmi, které patrným jsou důkazem, že Hospodin slyší naše prosby a ucho jeho nachýleno je k nim a jsouli upřímné a z čistého srdce, že je splňuje, často i nápadným způsobem, jako zázračně. V těchto listech již jsme mnohé takové případy oznámili, chtěje povzbuditi k důvěře k dobrotivému Spasiteli, k lásky plnému jeho Srdci, chtěje makevými důkazy poučiti jeho čitatele o milování a důvěry nejhodnějších vlastnostech, jak ono „Zasláno“ pravilo, malovali jsme si podobu jeho skutky jeho milosrdenství. Opět nás některé zprávy došly:

Z Bergu. „Pojďte ke mně všichni, kteří obtíženi jste, a já občerstvím vás.“ Tak vyzýval drahý Spasitel náš počas svého na zemi pobytu všech, jenž strastmi tohoto světa — následky to hříchu v ráji — stíháni bývají. A co vyřknouti ráčil, to On, jenž věrný jest ve vyplnění slibů svých, blahoslavené Margaretě Alacoque obnovil, poukazuje na lékárnu, v nížto se pro všechny tělesné i duševní neduhy ty nejpríjemnější a spolu i nejúčinnější léky nalezají, které On sám, jsa pravým lékárníkem, všem jenž se na lékárnu tuto obrací, nejlaskavěji poskytuje. Lékařna tato, již vojn Longín otevřel, má nápis: Nejsvětější Srdce Páně. Že zde jedenkaždý, jenž v ní lék a ulevění hledal, ve všech svých potřebách vyslyšení dosáhl, dosvědčují tisíce rádkůvzdání uveřejněná ve francouzském „Messager“, v německém „Sendbote“, jako

také často i v naší „Škole.“ Ku rozšíření pověsti o účinnosti lékárny této, sděluji na požádání s nejvřelejšími díky Srdci Božskému následující:

Jistá osoba ve Val. Kloboukách těžce onemocněla sklíčená byvše již po delší čas nemocí, která jí tak zeslabila, že jí až na lože přivedla. O tomto bídém stavě zpraven, lítostí a soucitem hnut, rozmýšlel jsem o prostředku, jakým by se uleviti mohlo. — Tu mi napadne ta spasitelná myšlenka obrátiti se na lékárnu Srdce Božského, které, když na všech stranách prosby k sobě o pomoc volající vyslýchá, zajisté i nás neoslyší. V této důvěře na lásku Srdce Božského píšu a vyzývám jak nemocnou tak i přátele její k devítidenní pobožnosti k nejsv. Srdci Páně, kterou i já spolu s nimi konati a na devátý den votivní mši sv. k nejsv. Srdci Pána Ježíše sloužiti jsem přislíbil. A hle!

doba devítidenní uplynula a tu mne dojde zpráva, kterou syn ve jmenu máteře zasílá, „že se totiž matička a rodina s celou myslí i srdcem odevzdala do nejsv. Srdce Páně, čehož účinek byl — chvála Bohu! — dobrý; neboť matička již z postele vstala a může i také lehkou práci vykonávati.“ — Proto pozdraveno, oslaveno a zvelebeno budiž nejsvětější Srdce Pána Ježíše — pramen to všech milostí — ode všech stvoření nyní a po všechny časy.“ V. T. S.

— Račte přijmout od nehodné žacky Božského Srdce Páně jmenem všech spolužákyň nejsrdečnější díky za tak krásná naučení, jenž nás docházejí. Obzvláště ty denní ponaučení velice dojímají srdce naše.

Přála bych si jest-li račte za hodno uznat, by v květnovém měsíci následující zprávy ku cti Boží a nebes Královny do tisku „Školy B. Srdce“ vřaděny byly:

Z Bydžova. Po nějaký čas byla jsem sklíčena krutým pokušením. Nepřítel odvěký stále mne sužoval a ni u přátel ni u známých nenašla jsem pokoje, smutně hleděla jsem v budoucnost. V této velké ducha tísní obrátila jsem se k Pomocnici křesťanů. Konajíc po nějaký čas s mnohou slzou v oku vroucné modlitby zejména opakující často modlitbu sv. Bernarda: „Rozpomeň se o nejdobrotivější Panno a t. d.“ pocítila jsem brzo, že Matka milosti nemohla odstrčit dítě třebas nezdárné, nyní ale skroušené. Jsem nyní jako znovuzrozená. Na poděkování za prokázané milosti chci ji častěji ve „Škole Bož. Srdce Páně“ oslavovati. O kéž by všickni spolužáčkové jedně v nejsvětějším Srdci Páně a přesladkém Srdci Marie Panny ve svých křížích útočiště hledali, občerstvení duší svých by zajisté našli. Ne — není to možná, aby Panna Maria koho opustila když důvěrně k Ní je voláno.

Z Lomnice. Fr. J. obchodník, byl sklíčen po 10 neděl těžkou nemocí tak, že ani sebou vládnouti nemohl. Vzдор vši lékařské pomoci neulevily bolesti jeho. Nevěda sobě již pomoci, modlil se k bolestné Máti by ulevila trápení jeho, vzbudil též úmysl, že každoročně vykoná pouť do Vamberge, pakli mu Matka Boží vyprosí pozdravení. Nebylť oslyšen. Je nyní zdrav a dostal úmyslu svému, putuje do Vamberge. Tak mne ujišťoval, uzdravený.

Z Volešnice (u Nové Paky.), Josefa Jiráskova, 17 let stará, po 2 leta trpěla neduhem očním. Žádná naděje nebyla na uzdravení, 9 lékařů zkoušeli a žádné léky neprosplávaly. Myslela ubohá že více světla Božího nespátí. Stěžovala si jedné setře milosrdné, tato jí odevzdala nějakou vodičku s tím doložením: „Ne vodička sama Vám pomůže, ale doufejte v Rodičku Boží, ona spomůže jí.“ A skutečně tak se stalo. Ve třech dnech viděla již okna a do týdne úplného zraku nabyla, a také na těle silnější a mnoho zdravější pak byla, jak matka uzdravené stvrzuje. Ve všech našich bolestech, budiž o Maria Panno k Tobě naše útočiště. — A. Št.

Z Kroměříže děkuje studující P. R. za milost poznání budoucího jemu prospěšného stavu a rozhodnutí se pro něj, již se mu dostalo po vykonané 9 denní pobožnosti k B. S. P.

Ze Mčel. . . . Dne 9. ledna vloni bylo modlení na úmysl ve „Škole“: za křesťanské vychování dítek a za národní školy. Pranápadná to věc: v pondělí bylo ve škole plno dítek, přihrabali se i ty, jež takřka nikdy nechodí. Jsem v duchu přesvědčen, že Bůh to učinil, na ony modlitby apoštolátu. Zakusil jsem sám nejednou vyslyšení v soukromých záležitostech.

Z Buchlovic povzbuzuje jeden starý poutník Marianský k hodným, ne lehkovážným, poutím na místa Marianská a dotvrzuje jich užitečnost svým uzdravením, které připisuje přímlově všemocné nebes Královny, již se zaslíbil. — Pouti konané, jak je konávali naši otcové a mnozí z prostých, chudých venkovanů dosud konají, jsou zajisté užitečné, jak to tisícekrát již se dokázalo. Ne bez příčiny schvaluje je sv. církev a obdařuje věrné poutníky mnohými duchovními dary. Upozorňujeme ale zejména „starší bratry,“ kteří pouť vedou, zastávající kněze, aby bedliví

byli kázně přísné, jaká se sluší na kající, a mají-li to štěstí mít za vůdce svého duchov. pastýře, aby jemu co přirozenému a od církve sv. zřízenému vůdci ve vši synovské oddanosti podřízení byli. Pak se stanou úplně lichými všechny námítky nepřátel poutí, vlastně nepřátel všakého veřejného se-osvědčení ducha křesťanského, kterým jest to již zločinem, že křesťanství vůbec ještě jest v lidu, a ač lající zastydí se nad svou vlastní lží. Vedle míst Marianských nezapomínejte na váš posvátný Velehrad, na kolébku naší víry!

Bylo to 13. května l. P. 1792, když náš sv. Otec Pius IX. užíval světlo světa, aby našemu věku po dlouhá léta, jako žádný před ním na stolci sv. Petra, hlásal ono pravé světlo Ježíše Krista; 13. května slavíme již osmdesáté páté jeho narozeniny. Jeho cítěle netřeba zvláště napomínat, aby při této příležitosti vroucí vzdali díky za nesčíslné milosti, kterými dobrotivý Hospodin obdařil našeho milovaného otce a skrze něho všechny národy. Taktéž netřeba povzbuzovati k prosbám, aby nám byl ten velký trpitel náš duchovní otec

ještě na dále zachován, aby spatřil ještě svýma očima vítězství církve Kristovy, nyní ode všech zlých zjevně pronásledované, avšak od dobrých vždy účinně milované. Slušelo by ovšem, aby ty naše díky a prosby nezůstaly pouze soukromé, ale aby u veřejnost vystoupily, pro veřejné

vyznání úcty a dětinné přítulnosti k apoštolské stolici. Jakým způsobem by se to mělo dít a jak ten den oslavili, rozhodnou okolnosti jednotlivých krajů; vroucí úcta k námětku Kristovu, upřímná láska ku kmetu který pro naše nejsvětější zájmy, pro svobodu sv. víry, pro právo a pravdu, skvělým příkladem jest všech nevině pronásledovaných, dělinná láska k otci, který za nás ustavičně trpí a se modlí, dá nám um a prostředky, bychom ten den důstojně oslavili. Mnozí ustanoví si 9denní pobožnost za sv. Otce a sv. církev, mnozí povzbudí se k obětavosti milodarem sv. Otci, jiní zas jinak vyjeví své radosti a tužby. My pouze na to dovolujeme si upozornit, že pravé ceny, pravého lesku před Bohem a Jeho anděli dostane naše oslavování dne 13. máje, když své svědomí očistíme od hříchů sv. zpovědí a hodně přistoupíme ke stolu Páně.

Pro nás Čechoslovany ukázal se sv. Otec Pius IX. ještě zvláštním způsobem co otec, co velký dobrodinec, přidav nám k ostatním našim sv. patronům ještě blh. Jana Sarkandra a blh. Anežku Přemyslovnu, a chystá se k tomu, přidružiti k nim ještě třetího našeho krajana, blh. Klementa Hofbaura (Dvořáka po dědu). Nepopíráme, že oni svatí dědici země české za nás u Boha vždy orodovali, třeba jsme jich nevzývali, zajisté ale hojnějších milostí nám vymohou, když je o ně prosíme, a k tomu nás vybízí, a k tomu příležitost dává sv. Otec Pius IX. Novou okrasou ozdobil on korunu sv. Václavskou, vsadiv do ní skvostné perly, jichž si národ dosud méně všímal; nové pomocníky nám přiřknul proti nepřítelům vnitřním i zevnitřním, proti vymáhajícímu se neznabožství mezi vlastními syny naší vlasti a proti cizým škoditelům jména českého. Steré díky buďtež vzdávány Hospodinu za Pia IX., steré prosby buďtež vysílány k nebesům, aby nám ho ještě dlouho zachovala.

Chvalmež muže slavné a otce naše v pokolení jejich.

Údům sv. dětství Ježíšova.

Z Klimkovic. V naší farnosti byl spolek „dětství Pána Ježíše“ minulého roku zaveden v času velikonočním při prvním sv. přijímání školních dětí. Daloť se tehdy asi 100 jich zapsati. Letos ale bohudík byl tento počet valně rozmnožen. Již před radostnými svátky vánočními vykonávali děti devítidenní pobožnost k Božskému děťátku Ježíškovi a modlily se horlivě za ubohé pohanské dítky. Mezi tím ustavičně údů malých přibývalo, již se dávali zapsati do dětství Pána

Ježíše. Radost jim to srdečnou působilo, že mohly (říkati) modliti se za ony ubohé děti, avšak to bylo teprv mezi našimi dětmi radosti, když jim bylo oznámeno, že budou všichni údové „dětství“ míti v neděli první po zjevení Páně zvláštní slavnost. Ze školy přišly domů a z netajenou radostí vykládaly o Ježíškovi, o pohanských dítkách a o slavnosti, jaká se pro ně chystá. Což divu, že tyto dítky přivábily svým vypravováním své bratry a sestry a zvláště své matky do

chrámu Páně, tak že chrám Páně byl nábožnými odpoledne naplněn. A měly se ty dívky také čemu těšiti! Jeden boční oltář byl krásně ozdoben, Ježíšek v bílých šatečkách, po dítkách své ručinky vztahuje, stál uprostřed oltáře a po straně sochy vkusné nejbl. Pauny Marie a sv. Josefa a mnoho světel ozařovalo skupečinu. Zde se okolo Ježíška shromáždily milé dívky ještě před časem, aby se na jeho laskavém pohledu pobavily a pomodlily. V určený čas počalo kázání o „dětství Pána Ježíše,“ v němž jen děti tak i dospělí povzbuzováni byli k laskavým dárkům ubohým pohanským dítkám. Pak byla litanie a uděleno sv. požehnání. Ještě dlouho po ukončené slavnosti klečely mnohé dívky před Ježíškem, obětující své srdce nevinné Jemu, jenž pravil: „Nechte maličkých přijíti ke mně, neboť jejich jest království nebeské.“ Po této slavnosti vzrostl počet údlů na půl čtvrtá sta. I ty nejchudobnější dívky přicházely a s patrnou radostí dávaly své dárky Ježíškovi na ubohé pohanské dívky a taktéž i dospělé osoby některé. Jak mnoho mohou takové malé dívky! V krátkém čase složily přes 60 zl., z nichžto 21 zl. 50 kr. již dříve zasláno bylo nejdůstojnější kn. arcib. konsistoři v Olomouci a nyní Vám posílají dívky naší farnosti 40 zl., abyste je poslal vp. redaktore na patřičné místo. Jest naděje, že spolek „sv. dětství Pána Ježíše“ v naší farnosti utěšeně vzkvétati bude. — A nyní ještě slovo o užitečnosti toho spolku. Dospělí mají své spolky křesťanské, v nichž se utrvzují ve sv. víře a v dobrých mravech a což tito maličtí měli by býti zanedbáni? Nemají z toho spolku užitek jen ubohé pohanské dívky, nýbrž i naši maličtí křesťané a to zvláště za nynějších dob nevěry. Nezůstane to zajisté bez užitku, když se dítkám vypravuje o oněch pohanských krajinách, jich ukrutnostech, o nešťastném osudu mnohých pohanských

dětí! Tu se naučí našeho sv. náboženství sobě vážit, ony přicházejí k jasnějšímu sebevědomí, že jsou kat. křesťané a jimi býti že jest to největší dobrodiní, a tu pak vroucným srdcem budou díky vzdávat za dar sv. víry! Dále bude jejich srdce outlé láskou k bližnímu naplněno, anžto ve spolku již koná skutky milosrdenství; a jak si budou vážit svých dobrých rodičů, slyšíce vypravovati o ukrutnosti matek pohanských proti svým dítkám; poslušnost a láska k rodičům se zvýší v mladých jejich srdečkách. A konečně ona společná modlitba nevinných dítek nezůstane bez odměny Pána Boha! — Ano spolek „sv. dětství Pána Ježíše“ zajisté pro mnohé dítko bude počátkem ctnostného, nábožného a horlivého života, obzvláštně za nynějších dob, kdež i z těch srdcí dítek sv. víra se všemožně odstraňuje. Dejž Bůh, aby tento spolek všude mezi všemi dítky hojného rozšíření došel!

Z Kutné Hory. Dostavše ročenku sv. dětství Páně dočetly jsme se, že i ubozí sirotci u svaté Nothburgy v Praze na pohanské děti přispívají. Nechceme za nimi ostatí pozadu.

Usnesly jsme se, že mimo měsíčních příspěvků své uspořené krejcare k vykopení pohanského dítky obětovati chceme, aby ve sv. náboženství vycvičeno bylo. Prosíme, aby na křtu sv. obdrželo jméno „Marie Aloisie“.

Zasíláme 10 zl. r. č. s prosbou, abyste je ráčil ct. otcům missionářům do Číny odeslati.

S největší úctou se znamenáme

Vaší velebnosti vděčně oddané

Marie Krulišova,

Aloisie Svobodova,

žákyně první vyšší dívčí třídy ve
jmenu ostatních dívek spolku
sv. dětství P.

V měsíci květnu

modleme se

za rozšíření apostolátu modlitby ve světě.

Nedá se upříti, že Božská prozřetelnost postavila uprostřed světských záležitostí mnoho duší, jež se cítí táhnuty k životu zbožnému, a zajisté jsou úplně uspůsobeny, mnoho pracovat na svém vlastním zdokonalení a na spáse bližních. Co zatím ale milost Boží je k práci na poli svatosti povzbuzuje a nutí, uzavřela prozřetelnost Boží jim cestu. Takové osoby, odsouzené ke světským záležitostem, jsou jako ryba na suchu, jako sokol uzavřený v kleci, kdežto od Boha stvořen jest, aby ve výšinách nebeských se proháněl. Dejte mu toho nejlepšího pokrmu, ozlatte mu kleci; neučinili jste mu jeho zajetí ani o mák snesitelnější, a dokud nedosáhne své svobody, po které práhne, bude otloukat svoje křídla o stěny svého vězení a upachtí se více, než kdyby v nejrychlejším letu oblaky probíhal. Tak jest to s těmi, kteří mají touhu po křest. dokonalosti, avšak neustupnými okolnostmi připoutáni jsou ke světu. Společnost, ve které žijí, jest v úplné neshodě s jejich náhledy, pocity, s jejich tužbami; co oni vysoko cení, zavrhuji ostatní, po čem ostatní dychtí, jest jim ošklivostí. Nemohouce podle svého vnitřního popudu jednat, bývají často hnáni do zaměstnání, proti kterým se vzpírají všechny jejich city, a uprostřed lomozu světa jsou oni mravně úplně osamotněli. Jak máme si vysvětlit toto řízení prozřetelnosti Božské, která přece se stará i o tvory pranízké, aby pudy do přirozenosti jejich vložené uspokojit mohli; proč odsoudila právě ty šlechetné duše k trapné nečinnosti? Patrně chce Bůh je připravit k požitkům duchovním, jež jim chystá uprostřed světa, aby vnitřní své touze zadost učinili. Jedná se tedy jen o to, aby poznaly úmysly Boží s nimi a k jejich plnění se odhodlaly, a neutěšná pustotina jejich dřívější osamělosti promění se v radostný život ve spojení s mnoho stejně smýšlejících. A jaké úmysly má s nimi Božská prozřetelnost? Zajisté žádné jiné, než aby v tom kruhu světském, do kterého nepřijde ani kněz ani řeholnice, kde vymřel všecken ohled na onen život za hrobem, tam aby oni, jinak od světa nerozumění, zastupovali zájmy Ježíše Krista, hájíce zásady křesťanské, zabráňující převládu bezduchého, surového hmotářství. Oni necht jsou apoštoly Kristovi uprostřed světa na věčnost nevěřícího a bažícího po tělesných požitcích. A takových apoštolů bylo by valný počet, kdyby všechny duše, jak jsme se o nich zmínili, poznaly úmysly, které s nimi má Hospodin, postaviv je zdánlivě do okolností nepřiměřených ani jejich vlohám ani jejich chuti. Aby to poznaly, potřeba jest jim pomáhati modlitbou, modlitbou usilovnou, kterou přelaskavé Božské Srdce zajisté neoslyší, ana chce totéž, po čem ono touží; zvelebení Boha a spasení duší. Modleme se tedy po celý měsíc:

Úmysl modliteb na měsíc Květen:

Wšemohoucí wěčný Bože! obětuji Tobě wšedky své dobré skutky o modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a wšemi zbožnými a swatými dušemi w nebi i na zemi za wšedco to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Srdci přeje, obzvláštně za rozšíření apoštolátu modlitby ve světě a dnes:

Den

ke cti

Obzvlášť

1. Sw. Filipa a Jakuba, ap.: za wůdce duchovní; za rozkwět úcty Bohorodičky.
2. Sw. Athanasia, bisk.: za kazatele; za 2 studující; za šířitele a konatele májové pobožnosti.
3. Nalezení sw. Kříže: za misijnáře; ke cti pěti ran. Kr. P.; za pomoc ve welkých nesnázích.
4. Sw. Floriana, m.: za duchovní správu ve wojsku; za ochranu newinności 3 dítek.
5. Sw. Gottharda, bisk.: za dar newjšmání si swětšé slávy; za šťastné skončení studií 1. jinocha.
6. Sw. Jana přeb bránou muč.: za dar lásky, čistotnosti; za úplnou odemzdanosť do wůle B.
7. Sw. Stanislawa, b. m.: za katolické Polsko; na dobrý úmysl horlivého ctitele P. M.
8. Zjement sw. Michala, arch.: za probuzení horlivosti pro čest Boží; za bojovníky proti Turkům; za dar trpělivosti a wytrwalosti ve wře katolíků; za kněze kmeta.
9. Sw. Mehore Naz. bisk.: za wytrwalost w zkouškách; za úplné obrácení hříšníka.
10. Sw. Antonia, bisk.: za křesťanské wychování mládeže; za přemožení 2 náruživostí.
11. Sw. Wlazola, op.: za misie domácí; za křesťanské wychování ve 2 rodinách.
12. Sw. Pankráce, m.: za zdar podnikům k obhájení církve sw.; za 2 nemocné kněze.
13. Sw. Serwáce, bisk.: za rozkwět úcty k P. M.: za sw. Otce Pia; za těžce nemocnou.
14. Sw. Boniface, m.: za rozšíření wědomosti o apoštolátu mod.; za swornost ve 2 rodinách; za smíření se přibuzenstwu; na poděkování za uzdravení matky.
15. Sw. Zofie, p. m.: za zdar podnikům pro polepšení rodin; za horlitele apoštolátu.
16. Sw. Jana Nep., muč.: za národ čechoslowanský; za hodné wyfonání welk. zpowědi.
17. Sw. Paschala, řeh.: za nemocnice a chorobince, za dary Duha sw. zwlašť biskupům a kněžím; za polepšení nezdárných dítek 1 rodiny; za několik neswědomitých manželů.
18. Sw. Felixe, řeh.: za dar srdnatosti křesťanské; za těžce nemocného a choromyslného kněze.
19. Sw. Petra Celestina, pap.: za křesťanskou wytrwalost; za překonání 3 náruživostí.
20. Sw. Bernardina Sen., řeh.: za powzbuzení mužů činů křesť.; za národní školy.
21. Sw. Ubalda, bisk.: za křesťanské rodiče; za křesťanské wychování dítek.
22. Sw. Romana, op.: za dar modlitby; za swornost w učitelství; biskupzdání za uzdravení.
23. Sw. Desideria, bisk. m.: za utwření naší důvěry; za obrácení bratra; za úrodu zemskou.
24. Sw. Johanny, král.: za úrodu zemskou; za milost wytrwalosti w dobrém 2 pannám.
25. **Manebewstoupent P.**: za rozhojnění touhy po nebi; za oswícení ducha a obrácení k sw. wře 1 učence; za smíření se přibuzenstwu; za nemocného otce.
26. Sw. Filipa Neri, řeh.: za ctnost pokory; za bedlivé plnění pomínošší duchowenstwu.
27. Sw. Magdaleny Pazziš, p.: za řád farmelský; za ducha obětavosti; za 5 děm sirotků.
28. Sw. Jana a Petra, řeh.: za duchow. správce; za dítky 3 ústawů; za zdar kat. podniků.
29. Sw. Magimiliana, bisk.: za wytrwalost w lásce k P. M.; za wšecero bratršew sw. růžence.
30. Sw. Ferdinanda, kr.: za zpowědníky; za 1 cis. Ferdinanda Dobrotiwého; na dobrý úmysl.
31. Sw. Petronily, p.: za horliwost pro spásu duší; za živé i w Pánu zesnulé údy kat. bratršew; za 5 křesťanských rodin; za wšedny nášim modlitbám se odporúčující.

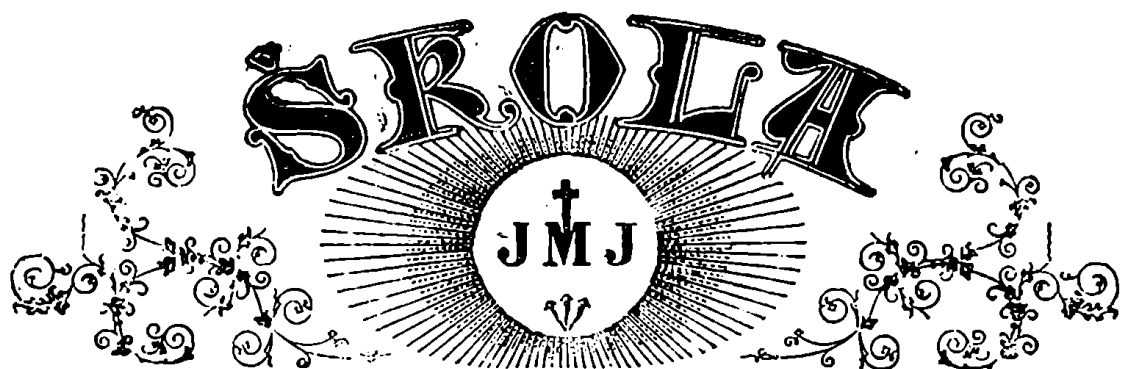
M o d l i t b a.

Božské Srdce Ježíše! strze neposstwrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě wšedky modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se wšemi úmysly; ve kterých se uštwičně na oltáři obětuješ. — Obzvlášť je obětuji za ony šlechtné duše, které, uprostřed swěta, se wěnují zastávání Twých božských zájmů. O Ježíši, rozmnož počet těchto apoštolů, rozhojní jejich horliwost, učiní spojení jejich pewnějšim a forunuj jejich snahy hojným prospěchem. Amen.

Pane Ježíši, zaštriž ochranou svého Božského Srdce našeho sw. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši Rakouskou a wlast naši česlo-morawskou!

O přeslady Srdce Panny Marie, budiž mou spásou!

Swatý Michale archanděli, swatý Cyrile a Methode, orobujte za nás!

Božského Srdce Páně.

Ročník X.

Červen.

Číslo 6.

HospoDIn zaChoVeJ sVatého otCe Pia IX.: I bLahého
uČInIž ho na zeMI!

Ejhle, Král náš!

Rozviňte lesklé spěšně, nebešťané,
Radosti v blučném prapory jásotu,
I vítězoslavné skvělejší
Nad azurem povyšujte brány!

Vítěz pověčný v slávě nemíjivě —
Vlastní opásán nezměnnou mocí —
Rekovně zlobu hříchu, moci
I sverepost pokořiv pekelné.

Aj! již se blíží! — Kol ovinuv čelo
Slavnostně vínkem z lauru si zářivým,
Ku vlasti — těžkých ceně bojův —
Oslavy na perutěch se vznáší!

Aj! andělův již vstříc mu letí sbory
Nesouce skvoucí vítězi korunu;
Z tisíce tisícův otrásá
Rtů hlasité tu nebem Hosanna!

„Zdráv buď, o slavný králi milostivý,
V bédách tonoucím hvězdo i záštito!
Zdráv buď, o slávo veškerenstva,
I světa spáso ty vítěj jasná!

Čistým pohlíží k tobě nyní okem
V slzích žalosti druhdy co tonuli,
Ni více v ustech jim prosící
Zloba jazyk otravná novíže!

Jim spadly těžké jsou okovy z rukou,
Již palmy svěží v nich ratolest drží.
Tvé jméno slast v dobách pokojných
I v boji jim oruží hrdinském!

Nám vzešla nová naděje ze hrobu —
Smrt druhdy strašná nás opodál stojí
Bezmocna; v prázdňném marně toulu
Bez hrotu již rachotí si šípem!

Zdráv buď, o slavný kláli milostivý
V bédách tonoucím hvězdo i záštito!
Zdráv buď, o slávo veškerenstva,
I světa spáso ty vítěj jasná!“

E. V.

Kterak se nyní ve Francii obnovuje způsob, jímž sv. Václav účtu k nejsv. Svátosti oltářní v Čechách rozšiřoval.

Známo jest zajisté čtenářům našim, že měsíc červen zasvěcen jest hlavně účtě Božského Srdce Páně. Zmínili jsme se již vícekrát v těchto listech o tom, kterak od více let v srdcích pravých katolíků, jenž novověkou netečností náboženskou nadchnuti nejsou, pevná důvěra se zmahá a co den mocně roste, že totiž úcta a pobožnost k nejsv. Srdci Páně jest tím prostředkem, kteréhož nevystihlá moudrost a láska Boží použití hodlá k obnovení pravé a živé víry mezi národy křesťanskými. Důvěru tu schválila a utvrdila též sv. římská kongregace obřadů církevních, v nálezu svém ze dne 22. dubna m. r. Uvádějíc totiž ve známost modlitbu, kterouž sám sv. Otec Pius IX. pro slavnost zasvěcení sebe Božskému Srdci Páně všem věřícím doporučiti ráčil, praví dotčená sv. kongregace doslovně takto: „V Božském Srdci Páně naleznou křesťané věřící nejbezpečnější pomoc v každém, duším jejich hrozícím nebezpečností. V Božském Srdci Páně naleznou též trpělivost ve všech souženích, kteréž nyní církev Boží svírají, a v tomž Božském Srdci Páně naleznou také nejjistější naději a útěchu ve všech jiných svých úzkostech.“

Lonského roku jsme také v listech těchto o tom zevrubněji jednali, že by si náš národ Českoslovanský pobožnosti k Božskému Srdci Páně nejen bedlivě všímali, ale ji též horlivěji pěstovati měl, než kterýkoli jiný národ křesťanský. Důvody, kterými jsme tuto myšlenku a toto přání oddůvodňovali, byly následující dva: Předně jest nám Čechoslovánům dobře známo, kterak Bůh všemohoucí v národu našem hned z počátku, když se na víru křesťanskou obrátil, svatého Václava vzhuditi ráčil, který v řadě velikých světců a světic Božích svou hlubokou úctou a svou nejvěrejší láskou září k nejsv. Svátosti oltářní, ve kteréž i Božské Srdce Páně v pravdě a skutečně jest přítomno. Hospodin milosrdný dal národu našemu ve sv. Václavu zvláštní příklad a vzor, který bychom my Čechoslované vždy v účtě k nejsv. Svátosti oltářní a tudíž i k Božskému Srdci Páně horlivě následovati a napodobňovati měli. Předkové naši vážili si vždy velice tohoto příkladu a vzoru, a proto také všechno, co jim milé a drahé bylo, svatováclavským nazývali. Za tou příčinou pěstila se v národu našem úcta a pobožnost k nejsv. Svátosti oltářní s velikou horlivostí, jakož z nespočetných udajů dějepisných na snadě jest dokázati, a národ náš se při tom z hojného požehnání Božího radoval.

Mimo to jsme také již na to čtenáře naše upozornili, kterak sv. Otec lonského roku v modlitbě ku slavnosti dne 16. června schválené, právě ty samé prostředky navrhoval a schvaloval k uctění a oslavení Božského Srdce

Páně, kterýmiž náš sv. dědic a ochrance Václav nejsv. Svátost oltářní ctíval a velebíval. A z prostředků těch, kterých sv. Václav ku počtě a oslavě nejsv. Svátosti oltářní stále užíval, a které nynější sv. Otec věřícím všem ku počtě a oslavě Božského Srdce Páně v nejsv. Svátosti oltářní přítomného opět navrhuje a schvaluje, vychází zřejmě na jevo, že pobožnost k Božskému Srdci Páně nemůž býti žádné licoměrné pobožnůstkářství, nýbrž že pobožnost tato na polepšení a ušlechtnění mravů, na zachování pokoje a míru v lidské společnosti mohutně účinkuje.

Za patrný důkaz pravdy této sloužiti může událost, kteráž se během letošního roku ve Francii sběhla, kde nyní veliký ruch náboženský panuje, a kde se také jmenovitě na rozmnožení úcty a oslavy Božského Srdce Páně v lidu tamním neunaveně pracuje. A z události této, již čtenářům svým vypravovati chceme, vysvítá patrně, jak vydatné, mohutné a blahonosné pro lid byly obyčeje a prostředky, kterých náš sv. Václav ku počtě a zvelebování nejsv. Svátosti oltářní užíval, a které sv. Otec opět všem katolíkům doporučil.

Známo jest totiž ze života sv. Václava, že jmenovitě k výročním slavnostem posvěcení jednotlivých kostelů v Čechách jezdíval, že v kostelích těch mši svaté a ostatním službám Božím veřejně obcoval, dáváje tím lidu Českoslovanskému svatý příklad, kterak zasvěcené svátky světití, a jakým způsobem se při mši svaté zachovati má.

Podobného prostředku ku počtě Božského Srdce Páně navrhnul a schválil nynější sv. Otec. Práví totiž v dotčené modlitbě doslovně takto: „Na veřejný důkaz svého zasvěcení se prohlašuji slavně Tobě, o Bože můj, že chci budoucně na počest Božského Srdce Tvého zachovávatí dle příkazu církve svátky zasvěcené, a o to se starati, aby i osoby mně poddané, aneb ode mne nějak závislé je též zachovávaly.“

Francouzští katolíkové uvážili zajisté velmi bedlivě tato slova náměstka Kristova na zemi; avšak při pouhém uvažování nezůstali, ale pilní toho byli, aby se v životě svém dle naučení tohoto zachovali. A podivu hodná věc! Ku zavedení tohoto naučení v životě praktickém uchopili se právě zcela podobného prostředku, jakéhož náš sv. dědic Václav často užíval, aby lid náš ku svěcení svátků přiměl, a aby se naučil, kterak mši sv. obcovati a ku stolu Páně přistupovati má. Měli-li francouzští katolíkové příklad a vzor sv. Václava v této příčině před očima, o tom ovšem nevíme; ale buď si tak aneb jinak, my Čechoslované můžeme a máme také Pánu Bohu za to děkovati, že svaté příklady ku vzdělání lidu a ušlechtnění mravů, svatým Václavem před více než 900 lety podané, až podnes dobrého účinku se neminou, a že těch samých příkladů v devatenáctém století opět takový národ užívati počíná, který ve svých dobrých i zlých dnech jiným národům za obdiv slouží.

Nuže, vypravujemež nyní, co vlastně se děje ve Francii ku počtě Božského Srdce Páně. Ve městě Marsilii, kde sv. Lazar, ježž Spasitel náš z mrtvých vzkřísil, a dvě jeho svaté sestry Marta a Máří Majdalena po nanebevstoupení Páně nejprve sv. evangelium hlásali, zakotvila se pobožnost k Božskému Srdci Páně hluboko do lidu, hned tenkrát, když bl. Markytě byla zjevena. Od té doby pěstovala se tam pobožnost ta vždy horlivě, a obyvatelé tamní pomocí této pobožnosti vydobyli si velikých milostí od Hospodina. Letošního roku tedy zřídili tamní horliví katolíci zvláštní spolek, který si za účel obral, dobrým příkladem k tomu účinkovati, aby se venkovský lid opět naučil dny sváteční dle příkazu církve svaté světit, oběti mši sv. pobožně obcovati, a řádně ku stolu Páně přistupovati.

Následkem totiž rozličných zákonů za revoluční doby francouzské stalo se, že si i venkovský lid francouzský na mnoho místech neděle a zasvěcených svátků církevních nevšímá a posud ještě nevšímá, že mnozí na takové dny ani do kostela nejdou, a že se také ku sv. zpovědi a ku sv. přijímání ani jednou za rok ve velkonočním čase nedostaví. Tomuto zneužívání dnů svátečních, a opovrhování nejsv. Svátostí oltářní chce tedy dotčený spolek dobrým příkladem svým odnaučiti. A kterak si v tom počíná? Spolek ten záleží ze samých mladých mužských, kteří každou neděli a každý svátek, když v tom větší nehoda povětrnosti nevádí, na své vlastní útraty společný výlet do některé bližší neb i vzdálenější osady farní zařídí, o které se ví, že osadníci tamní chrám Páně a služby Boží na den zasvěcený rádi nenavštěvují. Výlet takový uspořádá se vždy vzorným pořádkem. Jakmile do některého městečka neb vesnice přijdou, ubírají se všickni rovnou cestou ku kostelu. Je-li kostel již otevřen, učiní v něm kratičkou modlitbu před nejsv. Svátostí oltářní, a pak jdou všickni opět k místnímu faráři, představí se mu a za dovolení prosí, aby při velké mši svaté zpěvem svým společným nejsvětější obět sprovázeti mohli. Nenadálý příchod tolik cizích hostů roznese se okamžitě po celém městečku neb vesnici, zvědavost vyláká především dítky a i starších lidí, a v kratičké době na to bývá celý kostel již naplněn. Velká mše svatá počne, hosté počnou zpívati překrásné nábožné písně, které lid tamní často slýchával. Osadníci naslýchají s radostí zpěvu tomuto, srdce se jim rozechřívá, pozorují dále bedlivě počestné a ušlechtilé chování a pobožnost hostů svých při celé mši svaté, obdivují je, poněvadž až posud za to měli, že páni městští sami nevěrci jsou, že do kostela na mši svatou nechodí, a že se vůbec nemodlí.

Po mši sv. když se hosté tito z kostela ubírají, prohlíží si je lid s velikou pozorností. Hosté se ke každému velmi zdvořile a laskavě chovají. Jak všude, tak i tam jsou děti první, kteří se k hostům víc a víc přibližují. Hosté s nimi počnou rozprávěti, za chvíli se s nimi dítky již

skamarádily, hosté počnou z kapes svých pěkným barevným papírem okrášlená cukrlátka dětem rozdávat. Okolo každého cukrlátka obalena jest na vrchu cedulka, na které je vždy nějaká krásná mravní neb náboženská průpověď vytištěna. Dítky obdivují krásu cukrlátek, čtou průpovědi na nich obalené, běží s radostí k svým rodičům neb známým, a ukazují jim dárky své. Netrvá to dlouho a dospělí lidé přiblíží se sami k těmto vzácným hostům. Cukrlátka dětem rozdaná a krásné průpovědky na nich slouží obyčejně za předmět, kterým se upřímný a vlídný rozhovor mezi osadníky a hosty rozepře. Pan farář sám za krátký čas přijde do kruhu tohoto, jednotliví hosté počnou s jednotlivými osadníky důvěrněji rozprávěti; konečně se celá společnost odeběře na některé příhodné místo, na příklad do některé zahrady, kde se pak v zavedené již rozprávce o věcech náboženských a zvláště o navštěvování nedělních a svátečních služeb Božích pokračuje. V poledne se osadníci do domů svých odeberou, hosté městští se také mezi tím nějakým jednoduchým obídkem trochu zotaví, a za nedlouho přicházejí osadníci poznovu ku svým hostům, aby s nimi dále hovořili. Hosté vyzvou osadníky k nějaké nevinné, národní hře neb zábavě, rozdávají mezi zábavou rozličné malé spisky a obrázky svatých na památku, a nejedno dobré slovo, dobré naučení a dobrá rada padne při této příležitosti na dobrou, připravenou již půdu.

Tak se baví páni městští s osadníky venkovskými dvě neb tři hodiny. Najednou zazní zvon na věži kostelní, že čas jest, aby se věřící lid na nešpory ubíral. Hra se skončí, hosté povstanou bez prodlení, jdou opět do kostela, a s nimi jde takřka celá osada, kostel jest lidem nabitý. Hosté opět svým zbožným chováním poučují osadníky, kterak se modlití a zpívati mají; oči všech osadníků jsou na ně upřeny. Mnohé netečné aneb ledové srdce se při tom obměkčí, a z takového krásného příkladu se o tom lehce poučí, kterak se každý katolík na den zasvěcený v kostele má zachovati. Po skončených nešporách rozloučí se hosté s p. farářem a s osadníky, kteří obyčejně za to snažně prosí, aby pánové městští opět brzy svou návštěvou osadu poctili. Hosté ubírají se do Marsilie nazpět, a osadníci rozmlouvají ještě dlouho mezi sebou, o nedělních a svátečních službách Božích. Výsledek konečný toho všeho bývá, že příští neděli jest kostel zbožným lidem naplněn, a že se všední práce v takovém městečku neb vesnici na zasvěcený den veřejně nevykonávají.

Tak tedy se nyní v devatenáctém století obnovuje v jižní Francii krásný způsob, kterýmž náš sv. dědič Václav před tolika století již rozšiřoval mezi lidem Českoslovanským úctu k nejsv. Svátosti oltární a ku mši svaté. Kým by si i každý Čechoslován příkladu sv. Václava bedlivě všímal a seč jest, jej také pilně následoval!

—ka.

První výtečník z třídy „maličkých“, sv. Aloisius.

Úvod. Zvláštní dojem činí na navštěvovatele školy třída „maličkých,“ nejmenších. Jestliže to ta útlost mládí, něžnost mysli, nevinnost mravů, nezkaženost srdce a celé povahy, která každého přitahuje k nim, k těmto útlým sazeňčkám v zahradě Boží, k těmto poupátkům společnosti lidské, k této naději budoucnosti lepší, utěšenější.

I dozorce školy bývá (aspoň býval) rád při zkoušce zvláště „maličkých,“ ano raději a potěšeněji meškává u těch než u velkých, ne že by oni mnoho věděli aneb daleko byli dospěli, ale co vědí to jim jde od srdce, beze vši okázalosti a samolásky a i ty maličkosti a drobnosti jejich prozrazují něžnost, útlost, líbeznost a půvabnost.

Tak ve škole pozemské, tak i ve škole nebeské, ve škole Páně, v životě křesťanském, v životě svatých. Tu sice všichni máme býti „maličkými“ ano předpověděno vám milí čtenářové, „že nebudete-li jako maličká pacholata, nevejdete do království nebeského,“ avšak budiž zde dovoleno „maličkými“ zvláště nazývati ty svaté a světice Boží, jenžto v útlém, věku mládí svého dosáhli cíle svého nebeského. A mezi těmito zajisté vyniká co „první výtečník“ sv. Aloisius, jemuž tento měsíc červen s nastávajícím ještě poloměsícem zasvěcen jest v 6 nedělní pobožnosti aloisianské, jež hlavně od křesťanských jinochů a dříve se koná k zachování čistoty a nevinnosti (za tou příčinou i kněžím a ře-

holním osobám velmi milá jest), ostatně však všem křesťanům jakéhokoliv stavu a věku prospěšná a přiměřena. Není sice ta pobožnost každému možná, neboť nelze každému tak často za sebou sv. zповěd konati, jinak ale komu zповěd týdeň možná jest aspoň po 6 neděl, ten ať neopomene pobožnost aloisiánskou, nechť jest on kdokoli; neboť pobožnost ta není snad jen pro jinochy a panny, jak by se chybně někdo domýšleti mohl, nýbrž pro všechny. Rodičové křesťanští naleznou na sv. Aloisiu příklad, jak mají děti své vychovávat; a děti, jak mají, hned z mládí službě Boží se zasvětit; zámožní se naučí od sv. Aloisia, v čem mají pravé štěstí a bohatství nehynoucí hledati, a chudí zase, jak mají „chudého Ježíška“ následovati do majetnosti věčné; zdraví se dovědí, jak mají času drahocenného užívati ke spasení, nemocní a trpící, jak mají do vůle Boží zcela se oddati; spravedliví nechť následují sv. Aloisia v jeho nevinnosti a čistotě, hříšníci pak jeho pokání a přísnosti života, aby spasili duše své; ano právě hříšníci (bývalí, toť se rozumí, neboť kdo by posud v hříchu setrvati chtěl, tomu by pobožnost nižádná neprosněla) nechť se s dvojnásobnou toužebností uchopí pobožnosti této co výhodného prostředku k zadostučinění za své hříchy, k nabývání tolik plnomocných odpustků, k získání si sv. Aloisia co patrona pravého pokání a přímluvčího u Boha k vyprošení odpustění hříchů.

Připomenutí. Pobožnost tato odpustková může se sice v kterémkoliv čas v roce konati po 6 neděl po sobě jdoucích, avšak nejprůměřeněji se koná 3 neděle před 21. červnem (výroční to den sv. Aloisia) a 3 neděle po sv. Aloisiu, to jest první neděli červnovou začínajíc. Tu již pobožnost májová ukončena, a velmi vhodně hned po ní se pořádá pobožnost aloisiánská, těžší sice (jelikož se každou z těch 6 neděl po sobě jdoucích žádá sv. zповěd a sv. přijímání) ale za to také výhodnější (neboť v každou z těchto neděl získají se odpustky plnomocné). Nestaví

se však pobožnost ta nad pobožnost májovou (marianskou), nikoliv; neboť předmět této jest mnohem vyšší, sama nejsv. Rodička Boží, jižto náleží úcta nejvyšší, svatým toliko úcta ačkoliv některým větší než jiným; avšak jedině Bohu náleží úcta Božská čili poklona klanění se. Vzhledem tedy na předmět úcty jesti pobožnost májová výhodnější než aloisiánská, v nížto ostatně opět se shledáme mile s úctou k nebes Královně.

Způsob konání obou pobožností jesti nad to docela stejný; totiž příprava den před začátkem (jak před 1. květnem, tak zde v sobotu před 1. nedělí aloisiánskou, kde ovšem též hned ke sv. zpovědi se připravit dlužno); vytknutí účele či úmyslu, na který pobožnost tu Bohu obětovati hodláme; zasvěcení se jak Matce Boží tak zde sv. Aloisiu s tím pevným předsevzetím po celý ten čas s největší svědomitostí modlitby a ostatní cvičení duchovní (půst, bdění,

zapírání sebe, mlčenlivost atd.) konati, a každého i nejmenšího hříchu se varovati. Konečně i pobožnost sama jesti stejná: před obrazem nejbl. Panny Marie a sv. Aloisia rozjímati, některé zvláštní modlitby, zejména litanie neb hodinky se modliti, růženec atd., a sice modlitby denně, rozjímáním v neděli aspoň.

K rozjímáním 6nedělnímu poslouží snad tyto řádky zde položené o cnostech aloisiánských.

1. Láska sv. Aloisia k modlitbě.

Sv. Aloisius z Gonzagy*) byl syn Ferdinanda, knížete říšského a markraběte Kastiglionského v Lombardsku, a matky Marthy, také z rodu vznešeného pánů Cherských v Savojsku. Narodil se na zámku Kastiglionském 9. března 1568 (v pátek) a ihned z potřeby pokřtěn, jelikož velmi slabé bylo žití jeho; a teprve 22. dubna obřady křtu sv. ve svatyni byly doplněny, přičemž mu Vilém, vévoda Mantovský stál kmotrovstvím. Breviář (kněžská kniha modlitební) o sv. Aloisiu praví, že byl dříve pro nebe zrozen než pro tento svět, jakož i milost křtu svatého neporušenou zachoval až do hrobu, nikdy se neprohřešiv (těžkým) hříchem proti Bohu; od prvního užívání rozumu že vedl život každým dnem dokonalejší. Neboť nábožná matka jeho hned z nejútlejšího mládí jeho vodila ho k poznání a milování Boha, přidržovala pilně k modlitbě, sama jej vyučujíc v základech víry křesťanské, v pobožném se žehnání sv. křížem a častějším vzývání nejsvětějších jmen Ježíš a Maria; a takto vychovala miláčka svého ve vší bázi Boží. A to vše s výsledkem velmi skvělým, neboť často bylo pacholátko ještě tak outlé vidíno v koutku nebo na místě

*) Gonzaga, starý rod knížecí v Itálii, odvádějící počátek svůj od německého císaře Lothara; panoval (co vévodství) v Mantově od r. 1328 až do r. 1707; od r. 1432 nazývali se Gonzagové markrabata, v r. 1726 vymřel rod tento. Castiglione delle Stiviere, městečko v italské zemi Brescia (zde i biskupství se nachází, k němuž Kastiglioni náleží); u tohoto městečka později 5. srpna 1769 Rakušané Napoleonem byli poraženi. — Mnozí spisovatelé církevní omylně kladou toto rodiště našeho světce do Španěl (!), jakoby toto městečko Castiglione italské čili vlaské bylo totéž co krajina Kastilská ve Španělech (!!).

osamělém, ano se k Bohu vroucně modlí, a tak na mysli shromážděn byl, že se spíše andělem býti zdál, než smrtelníkem. —

Blaze těm, jenž dle příkladu sv. Aloisia hned z nejútlejšího mládí Bohu sloužili a slouží nábožnou modlitbou; ti zajisté nejlepší základ položili celému životu v pravdě křesťanskému, v němžto potřebovali a potřebují jen pokračovati v tom, čemu od maličkosti byli navykli; a jaký tu počet nábožně ztracených let, jaké tu množství zásluh pro království nebeské každodenně získaných! Blaze tudíž vám, vy maličtí ještě čtenářové naši, jimž tyto řádky „Školy B. S. P.“ do rukou přišly buď laskavostí zbožných rodičů nebo (duchovních) učitelů; blaze vám, jestliže hned z mládí učíte se dobře sloužiti Hospodinu a navykáte na zbožnou modlitbu; tato vás zachrání před mnohou pošetilostí dětskou, před mnohým pokušením světa i ďábla i vlastního těla, a rozmnoží každodenně zásluhy vaše; — na vás se naplní slovo Páně skrze pro-

roka Jeremiáše (pláč 3, 27): „Dobré jest muži, kdyžby nesl jho (Boží) od mladosti své!“ Než, co nám jest ubohým činiti, jenž jsme leta mladosti své strávili bohužel v roztržitosti dětské, v tůčavosti mysli a v lhostejnosti k modlitbě? Toho ovšem musíme litovati, jelikož jsme se sami připravili o mnoho zásluh pro nebe; však zoufati si nesmíme, ještě není vše pro nás ztraceno, ještě nám možno nahraditi všecku ztrátu, napravití všecko co jsme zanedbali . . . budeme-li se jen od nynějška příkladem sv. Aloisia řídit. Mládí své jsme už nikoliv jako sv. Aloisius nevynaložili k službě Boží, vynaložme aspoň přítomný a budoucí věk svůj (jež nám Bůh račíž prodloužiti k umožnění zmíněné náhrady) k modlitbě, nábožnosti, k horlivosti křesťanské, k vroucí službě Boží.

Sv. Aloisius se d m ý rok věku svého nazýval počátkem svého „obrácení se k Bohu,“ jelikož hned tenkrát zcela se jen Bohu oddal a spasení duše, též si svatosvatě umínil, stálým býti a ostati v předsevzatých poboznostech, dobře věda, že stálosti a vytrvalosti v modlitbě jesti nevyhnutelně třeba. Jeho každodenní úkol modlitby byl tento: hodinky o nejbl. Panně Marii, 7 kajících žalmů, růženec a jiné modlitby kleče vykonati, což nikdy ani na dvoře královském, ani na cestách, ani v nemoci neobmeškal zachovati; jenom žádal v nemoci jsa postaven, by domácí ty modlitby mu předčítávali. Když jednou trápen velkými bolestmi v hlavě o něco dříve na lůžko se položil, zpomněl si, že ještě 7 kajících žalmů modliti se má; i vstav rychle pomodlil se je, načež zapomenuv svíci zhasnouti usnul rychle; svíce se překotila, záclony u lože chytily, ale mládeneček zbožný procitnuv zachránil se šťastně. Nejraději konal svou modlitbu čili duchovní cvičení v kostele v přítomnosti svátostního Boha; tu se mu zdálo, že mnohem nábožněji se modlí a bez roztržitosti; ačkoliv i jinde, kdekoliv se modlil, roztržitosti každé i nejmenší se varoval. Považoval on tu dobu, v níž by roztržitě se modlil, za ztracenou, a stalo-li se kdy, že po více hodin už se modle poněkud roztržitým se stal, začal vždy zase z n o v a tu částku modlitby konati.

Dá se mysliti, že pro množství modliteb svých musel sv. Aloisius bedlivě vyhledávati času a příležitosti k vykonávání, a proto se častěji stalo, že opustiv společnost lidskou odebral se na místo soukromé do společnosti Boží v modlitbě; za to ovšem mnohdy uslyšel vyčítky nezdvořilosti, mnohdy i posměch přetrpěti musel, avšak náš světec na všechny takové ohledy lidské nic nedbaje těšil se více z vykonané modlitby než z jakéhokoliv prospěchu vezdejšího: raději chtěl se zdáti lidem méně zdvořilým nežli méně horlivým býti u Boha.

K tomu netřeba dodati poučení zvláštního; zajisté zde sv. Aloisius sám nás všechny, jak mne jenž toto píše, tak i vás, jenž to čísti budete, poučuje příkladem svým, modlitbu vždy považovati za věc nejhlavnější a nejdůležitější, modlitbu proto vždy s největší nábožností konati každé i nejmenší roztržitosti vždy se varovati a konečně v modlitbě setrvati, zvláště ve všech pobožnostech, jež jsme si z lásky k Bohu a pro spasení svých duší umínili.

2. Láska sv. Aloisia k čistotě srdce.

Předslov. Jmeno Aloisius a čistota srdce co nejúžeji spolu jsou spojeny: kdo jmeno sv. Aloisia vysloví, hned zpomíná na všechnu jeho andělskou čistotu; kdo obraz sv. Aloisia vidí neb si představuje, hned má na mysli především neobyčejnou jeho nevinnost duše; Aloisius tedy a čistota srdce jsou předměty od sebe ne-

rozlučné. Čistota srdce zajisté jesti cnost nejvznešenější, nejpotřebnější ale i nejtěžší. Jelikož pak sv. Aloisius právě v této andělské cnosti nejvíce vynikal (pro kterou příčinu i andělským mládencem se nazývá), proto jesti čistota srdce jeho nejhlavnější cností; u porovnání k ní jsou všechny ostatní cnosti dílem prostředky k dosažení a zachování této cnosti dílem následky její.

Z uvedeného je patrno, jak prospěšná jest pobožnost aloisiánská, ježto záleží (jako vůbec všechno uctění svatých) hlavně v následování cností aloisiánských. Následujeme-li totiž sv. Aloisia v nejhlavnější a nejpotřebnější cnosti, a spolu s ní získáme si i ostatní jeho cnosti, ježto dílem z ní vyplývají dílem potřebné jsou k získání a zachování andělské čistoty. — Než vizme již a rozjímejme věc samu! mnoho poslouží nám ovšem jen k obdivování, hlavní věc však a potřebná každému též k následování nás má povzbuditi.

Breviář pokračuje takto o sv. Aloisi: V devíti letech učinil ve Florencii před oltářem nejbl. Panny Marie, kterou jakožto matku povždy ctíl, slib věčného panictví, a zvláštní milostí Boží posílněn neporušenou čistotu zachoval, ani tělesných pokušení ani myšlení nečistých neznaje. Ostatní pohnutí myšli a nezřízené žádosti počal již v onom věku statně přemáhati, tak že nápotom ani na okamžik jimi znepokojován nebýval. Smysly také své, zejména oči tak na uzdě držel, že jimi netoliko nikdy nepohlížel v obličej Marie Rakouské, jižto po mnoho let mezi čestnými panoši Španělského knížete skoro každodenně obsluhoval, nýbrž i pohledu na vlastní máteř svou se zdržoval. Vším právem proto nazván byl člověkem bez tělesnosti, anebo andělem v těle lidském.

Florencii nazýval náš světec matkou své bohobojnosti, jelikož právě v tomto městě nejhlavnější základ položil ku vši nápotomní svatosti své. O přešťastný to mládeneček andělský, nikdy nebyl pokoušen žádostivostí zlou, ani neznal pokušení tělesných! Avšak on si tuto obzvláštní milost také zasloužil ustavičnou modlitbou a bedlivostí na všechno pohnutí srdce, ouzkostlivou zdrženlivostí od nejmenšího jen pomýšlení na marnost

světskou a konečně nejprísnejším ostřiháním smyslů, zejména očí svých, a varováním se i nejmenší příležitosti nejen ke hříchu ale již i jen k pokušení nejlehčímu. Přesvědčen jsa, že čistotě srdce ustavičné nebezpečenství hrozí, pakli člověk hotov není všemu předejiti, co by jen dost málo mohlo srdce raniti... Zde nemůže se nic lepšího dodatí nežli slovo Páně: „Jdi i ty, čiň podobně!“ (Luk. 10, 37).

3. Láska sv. Aloisia k ukřižovanému Spasiteli.

Kříž Páně býval od jakživa všem pravým křesťanům nejmilejším obrazem nejdraší, památkou smrti Kristovy; zvláště pak svatí a světice Boží obraz Ježíše Krista na kříži v takové uctivosti a lásce chovali, že celé hodiny, celé dny i noce u kříže Páně v nábožném rozjímání se zdržovali. Tak i sv. Aloisius, nemohl-li v kostele býti, doma nejraději u obrazu Krista ukřižovaného prodlíval; velmi často celé hodiny klečival před sv. křížem rozjímaje umučení Páně a hořké slze prolévaje nad nevděčností hříšných lidí, k nimž i sám sebe počítal. Před obrazem ukřižovaného Spasitele hledal také a našel vždy útěchu a posilu v mnohých těch strastech, jež mu neústupnost otcova působila u volení stavu. Knižecí otec chtěl z něho míti udatného vojevůdce, neb aspoň rozšafného nástupce v markrabství svém, pročež ho k velikému hněvu popudil úmysl milovaného syna, že chce do stavu duchovního, řeholního vstoupiti. Pročež jemu po mnohá léta usilovně zbraňoval chtěje ho všemi jen možnými prostředky na jiné myšlení přivést. Sv. Aloisius čekal trpělivě na příhodnější dobu, kdežby se otec dal obměkčiti a pohnouti ku schválení jeho předsevzetí; než ale když ani po letech ničeho nedosáhl, vešel litostivě do pokojíčku svého a zavřev dvéře poklekl před křížem Páně, plakal srdečně a shrnuv s vrchního těla svého šaty počal se důtkami nemilosrdně bičovati, tak že krev jeho nevinná podlahu zbarvila. Otec — tenkrát právě nemocný, — vida syna od sebe litostně odcházeti, pln starosti o něj poslal přítomného vychovatele za synem, a ten kliční dírkou pohlížeje do pokoje mládencova poděsil se nesmírně nad tou podívanou, zvěstoval rychle markraběti, a když tento donešen k pokoji synovu sám se přesvědčil o nezvratnosti jeho pevného předsevzetí, aby se snad vůli Boží neprotivil, svolil k tomu, by Aloisius odebral se tam, kam ho patrně Bůh sám volá. I stal se tudíž r. 1585 řeholním údem tovaryšstva Ježíšova.

I my, rozmilí čtenářové a ctitelové aloisjánští v tomto zvlášť měsíci! i my se zdržujeme rádi a často před obrazem Ukřižovaného. Toť nejlepší škola Páně:

zde s kříže svatého volá k nám sám Ježíš Kristus světa Spasitel: „Láskou věčnou miloval jsem tě.“ (Jer. 31, 3). Ó mnohé srdce hříšné už bylo

právě v rozjímání smrti Páně na kříži a pohledem na kříž svatý obměkčeno a polepšeno; neboť sv. kříž jest nejlepším zrcadlem, v němžto všecku hrůzu svých hříchů poznáváme a mocnou pohnůtku nabýváme opustiti cest svých hříšných, vlačných, a nastoupiti cestu cnosti a pobožnosti, dokonalosti a svatosti. Pohled na kříž Páně nás učí, jakou cenu má duše naše, kterou Bůh tak drazo vykoupiti ráčil . . . pro kterou život svůj položil a krev svou vycedil, aby ji přivedl do nebe . . . I co ty sám činiti

máš, křesťane, aby vzdor tak drahocennému vykoupení nepřišla duše tvá ku zkáze? Věru kříž Páně nás učí, že „království nebeské násilím trpí, a jen kdo si násilím činí, ho dobývají.“ (Mat. 11, 13). A jaké násilí si činíme my, abychom do nebe přišli? „Ach žádná práce, praví sv. Jarolím, neměla by nám býti obtížná, žádný čas pokání dlouhý, jen když tím získáme slávu nebeskou.“

4. Láska sv. Aloisia k nejsv. Svátosti oltářní.

Dosáhnuv cíle svého pozemského mohl nyní náš světec bez překážky hleděti k dosažení cíle věčného. Nejhlavnějším k tomu prostředkem zdála se mu býti vším právem láska k nejsv. Svátosti oltářní, v nížto hned z mládí takřka vyrůstal. Zvláště od té doby, kde ve 12 letech poprvé Tělo Páně přijímal z rukou sv. Karla Boromejského, nebylo celé živobytí jeho málem nic jiného než ustavičné milování svátostního Boha.

Lásku tuto dokázal a) týdenním sv. přijímáním. Z návodu sv. Karla Boromejského náš sv. patron mladistvý každého téhodne se zpovídal a k stolu Páně přistupoval; a to vše s takovou vroucností a nábožností, s jakou první sv. přijímání vykonal. Tři dni se vždy na tyto sv. svátosti připravoval a tři dni po nich setrval v díkůčinění; takovým způsobem nikdy nevyšel z pobožnosti k nejsv. Svátosti oltářní. — Svou lásku k Pánu Ježíši ve velebné Svátosti osvědčoval sv. Aloisius dále b) každodenní návštěvou převélebné Svátosti. Jak doma u knížecích rodičů tak na dvoře královském a nápolom v klášteře měl sv. Aloisius svou ustanovenou hodinu k navštívení nejsv. Svátosti, kterou nižádného dne nezanedbal; a na cestách svých, kamkoliv přišel, nejdříve navštívil kostel a v něm Krista Ježíše ve Svátosti ukrytého. Ano netoliko jednou za den, nýbrž čtyřikrát ano vícekrát za den navštěvoval nejsv. Svátost oltářní, zvláště v klášteře, kde do kostela zabočil, kolikrátkoliv mimo šel za nějakou záležitostí. Návštěva taková a modlitba vroucí u sv. oltáře stala se mu ustavičnou potřebou duchovní, tak že zaměstnán jsa v mnohé práci klášterní a proto nemoha dle potřeby své duchovní velebnou Svátost dosti často navštívit, tratil se v síle tělesné a chřadl; což když představení jeho příliš dlouhému modlení jeho za vinu dávali a jemu nařídili by ukrátil modlitby své, jej velkého namáhání stálo, aby poslušnost v této věci zachoval, a bolestně volával k Bohu svátostnímu: „Odstup ode mne, Pane! odstup ode mne.“

Těmi a podobnými spůsoby sv. Aloisius na jevo dával velikou svou lásku k nejsvětější Svátosti oltářní: ano on žil jen láskou touto. A tak jest nám všem, zvláště kněžím a údům bratrstva nejsv. Svátosti vůbec nejkrásnějším příkladem k následování. Kéž bychom i my všickni co možná největší láskou naplnění byli k převelebné Svátosti. Kéž by i naši potřebou duchovní se stalo, Ježíše na sv. oltáři častěji, aspoň denně navštěvovati, Jemu se u paty sv. oltáře klaněti, s Ním se těšiti a povzbuzovati, s Ním se spojití ve sv. přijímání! Bůh jest nám tak blízko a my si toho málo všímáme, Bůh nás volá, očekává, a my míváme tisícerych příčin a výmluv, navštěvu kostela zanedbati, ač bychom snadno i mimo čas mše sv. ji konati mohli (odpoledne neb u večer). Kdy

(Pokr. a dok. pro 5. a 6. ned. aloisiánskou budoucně.)

předce jednou zasvětime se i my, jak toho Pán Ježíš žádá a také zasluhuje, zcela a úplně Bohu ve Svátosti ukrytému! Pamatujme předce na slovo Páně: „Synu — dcero dej mi srdce své,“ (Přisl. 23, 26) a na volání Kristovo: „Pojďtež ke mně všickni, kteří pracujete a obtíženi jste a já vás občerstvím . . . a naleznete pokoj duším svým.“ (Mat. 11, 28). Ó proto denně, ano každou hodinu, každým vzdechem srdce pamětlivi budme nejsv. Svátosti; chvála její nechť nikdy nezajde v srdcích našich! nechť ustavičně zní chvalozpěv tento v mysli naší:

„Pochválena a pozdravena buď
bez přestání
Nejsvětější a v pravdě Božská
Svátost oltářní!“

(Odpustky 100 dní).

Úvahy na slavnost sv. apoštolů Petra a Pavla.

„Ty jsi Petr, a na té skále vzdělám církev svou, a brány pekelné neodolají proti ní.“
Mat. 16, 18.

Sv. Petra ctíme jakožto zástupce Kristova na zemi, jakožto nejvyššího pastýře církve jeho, sv. Pavla jakožto apoštola pohanských národů. — Sv. Petr byl též první, jenž víru Kristovu zvěstoval; počal; neboť již v den letnic kázal v Jerusalemě a převedl 3000 Židů na víru křesťanskou. Brzo na to obrátil se k pohanům a zřídil v Antiochii četnou obec křesťanskou, kterouž po delší čas řídil. Konečně odebral se do Říma, kde po 25 let jakožto viditelná hlava církve úřad apoštolský zastával. —

Sv. Pavel, dříve Šavel nazvaný, po svém obrácení jevil takovou živou horlivost ve svých apoštolských pracích, že proň skoro celý svět malým se býti zdál. Podnikl daleké cesty na zemi a po moři a procestoval mnohé země a krajiny, všude učení Ukřižovaného hlásaje, a nescíslné množství pohanů církvi získal. —

Oba apoštolé museli však pro velikou důstojnost svou trpké oběti přinést; jakož na všech apoštolích, taktéž i na nich se vyplnilo slovo Kristovo: „Ven ze škol vyženou vás a přichází hodina, že každý, kdož vás zabije, domnívati se bude, že by tím Bohu sloužil.“ (Mat. 10, 34.)

Sotva apoštolský úřad započali, všude proti nim nepřátelé sv. kříže povstali a pronásledovali je jakožto smrti hodné zločince. Dnes skončili oba svůj záslužný život slavnou smrtí mučnickou; sv. Petr byl ukřižován a sv. Pavel sťat. —

Tentýž osud s knížaty apoštolskými sdílí v menší aneb větší míře každý, kterýž upřímně ku Kristu se hlásí a jemu horlivě slouží. Vždycky se splňuje slovo sv. Pavla: „Všickni, kteříž v Kristu nábožně žítí chtějí, protivenství

tohoto světa snášeti budou.“ (II. Tim. 3, 12.)

A protož i my, nyní žijící — vidíme-li, jak i za našich dnů praví křesťané protivenství trpí, církev Kristova bouřemi zmítána jest, jak vlastní synové její, bezbožní a nevěřící na ni, na matku svou, dorážejí, ji tupí, haní a pronásledují, a kdyby možno bylo, vyhladili by ji z oboru světa: — vidíme-li toto, nermuťme se příliš, aniž se bojme, jako by snad zkázu vzíti měla. — Bouře tyto jí více prospívají, než škodí. Nepraví a falešní křesťané, kteříž toliko jméno katolíků měli, tiť ovšem odpadnou jako oschlé listí, když vítr stromem zatřepe; avšak jaká škoda jich, ješto již dávno byli církvi duchem odcizeni; naopak ale mnozí procitnou ze sna netečnosti, v kterýž se ponořili v čas pokoje; vlaštní se stanou horlivými a věrní pevnými a vroucími, a krásnější, zpanilejší stojí tu církev Boží ve vítězství svém.

Protož jsem si umínil dnes na důkaz toho, co jsem pravil, ukázati: že 1. všecka pronásledování a nátisky, jež církev sv. od počátku svého utrpěla a až posud trpí, prospívají jí ku slávě a povýšení; a 2. že podávají přátelům i nepřatelům patrný a skvělý důkaz její nepomíjející a věčné moci.

Již skoro 19 set let válčí a bojuje církev sv. s hrdým světem, se znemravňelými národy a s nešlechetnými lidmi. Jako bouří mořskou zmítaná loď ustavičně musí zápasiti s rozvlněnými a podrážděnými náruživostmi lidskými, jež často na ni tak zuřivě a násilně se hrnou, že se nám zdá, že není více spásy pro ni, že snad musí zahynouti. — Avšak ona opřena o kotvu mocné přípovědi svého božského zakladatele, Krista Ježíše: „brány pekelné neodolají proti ní,“ opět a opět se pozvídá a slaví vítězství nad svými odvěkými nepřáteli. —

Ano snad i mnohý z nás často se obává a strachuje, že církev sv. onomu hroznému nátlaku, jež se na ni ze všech stran činí, podlehne ano snad podlehnouti musí. — Takovému obávání arcit' nesmíme se u mnohých lehkověrných a nesoudných lidí diviti. A proč? — Poněvadž přechoasto se dočítají v knihách a v novinách, že církev sv. katolická prý již více nevyhovujíc požadavkům časovým se ješto několik let uměle udržeti může, pak že konečně nevyhnutelně zahynouti musí. — Katolická církev (praví oni přeučení mudrové, jenž podobné smyšlenky spisují) jest prý již v posledním tažení, a čeká jen na odzvonění umíráčkem; poslední však povinností prý je, slušně ji pochovati. — Jedenkráté (takť dodávají ješto dobromyslně) arcit' byla prý církev katolická slavnou a znamenitou, neboť prokazovala člověčenstvu důležité služby; avšak ona prý se nyní již přežila, jako i to nejlepší na tomto světě vyjde z módy. Její učení víry jest prý již zastaralé, její mravověda puntičkářská, její bohoslužba není prý nic jiného než zevnější obřadné kejklířství a její kněžstvo již se zcela neshoduje s nynějšími pojmy o svobodě mravů, osoby a svědomí. —

Tolik a ješto mnohem více pronášejí nepřatelé v církvi sv. katolické, což ovšem všecko nic jiného není, než vzduchové bubliny. K tvrzení a vynalézání podobných nesmyslů není nic více zapotřeby, než hodná hrstka zlomyslnosti; k uvěření však podobných rozprávek nevědomost a prostota.

Církev katolická nemusí se zcela strachovati o své trvání a o svou nepomíjejícínost na zemi. Hned od svého počátku bylať nadána duchem a životem nadpozemským, ano sama v sobě chová rukojemství nesmrtnosti. Právě jako její božský zakladatel hledí s úsměchem a statně smrti a záhubě

v tvář, a pokaždém přestálém boji stává se silnější a mocnější. —

Nenazývejme to však krásnými jen slovy! Jestli to skutečná pravda, jež se dá tak krásně poslouchati, poněvadž sama v sobě krásnou jest.

Aneb snad nedosvědčuje nám tuto pravdu minulost? Otevřme jen knihy dějin světových, tamť to stojí nejlépe zaznamenáno! Beztoho žádají lidé za našich osvícených a pokročilých časů jen důkazy, jež pocházejí ze zkušenosti, a které se, takřka rukama ohmatati dají. — Nuže! církev sv. nebude proti tomu ničeho namítati; neboť její trvání jest takovým důkazem, nad nějž svět ještě žádného neviděl a neslyšel. — Již skoro 19 set let namahají se nepřátelé církev katolickou a její vyznavače seslabiti a zničiti. Avšak všecko jejich počínání jest marné. —

Hned v prvních třech stoletích jejího trvání všelijak se pokoušeli nepřátelé tuto novou víru hned v zárodku jejím udusiti, ale všecko nic nespomohlo; neboť právě naopak církev ve všech těchto souženích a pronásledováních vždy vítězila a stávala se pevnější a mocnější. Již Herodes zamýšleje novorozeňátko božské zavražditi zahladil v zuřivosti své přemnoho nevinných dítek; avšak božský Spasitel spočíval pokojně v pustinách Egypťských na rukou své pečlivé matky. — Dále brzo na to povstal celý svět proti křesťanům; císařové a králové, kněží a mudrcové pohanští, zákoníci židovští, ano i celé národy hrnuly se v slepé zuřivosti na nově založenou církev. Všecko se stavělo novému učení na odpor: mravy, obyčej, zvyky národů, zastaralé předsudky, pohanské pověry postavily se jako hráz, jako zeď následovníkům Kristovým naproti. —

A jakých zbraní používali proti tomu křesťané? Modlitby, víry a důvěry pevné v Boha! —

Devětkrát vypuklo strašné pronásledování křesťanů v říši římské a sice v takové míře, že oběti padlé se více nepočítaly po stech a tisících, nýbrž po statisících. Ano již se mnozí domnívali, že církev jest zcela zničena, umřvena a pochována. A ejhle! jako Spasitel povstal z hrobu slavný a ozářený, rovněž tak církev sv. povstala a rozšiřovala se k nové slávě. —

V krátkém času opanovalo křesťanství pohanský Řím, a zarazilo tam právě sídlo své hlavy, odkud pohanští císařové rozkazy k umučení podávali. —

Toť však teprv byl první boj, v němž křesťanství slavně zvítězilo, dávši takto první důkaz své nebeské životní moci přátelům i nepřátelům.

Ve třech pozdějších stoletích opět snažili se kacíři a odštěpenci toto pravé náboženství zničiti, podporováni byvše jako za našich časů v každém kroku od světských mocnářů. — Na novo byli papežové a biskupové, kněží a věřící bez rozdílu stáří, stavu, pohlaví uvěznováni, do vyhnanství posíláni a hanebně mučeni — tak že již opět se zdálo, že církev musí zahynouti! A hle! Opět vztýčila svůj vítězný prapor nad hrobem svých katanů. Volala ke všem důvěrně: „Což se strachujete, proč pochybujete vy málomyslníci? Ejhle! opět jsem zvítězila a stala se větší a mocnější než před tím!“ —

Avšak v krátké době zachvátila ji nová bída a nové soužení; neboť pohanští národové přepadli a zaplavili jako hejna žravých kobylek křesťanský Řím. Neušetřili ničeho; smrt a drancování jest jejich heslem, ano jejich strašný vůdce, Attila, přísahá, že na věky nemá ani stébélka růsti tam, kde šleπέje zanechal. Nyní již snad zajisté církvi sv. poslední hodinka odbila? —

Avšak čtème dále v dějinách! Již po dvou stoletích jest polovice Evropy křesťanskými národy a školami naplněna; křesťanské řády rytířské bojují nadšeně pro církev sv., stavějí se kláštery, jenž všude vzdělanost, učenost, osvětu a mravnost rozšiřují.

A pohleduěme na Řím; tamť trůní s vždy rostoucí mocí otec věřících, soudce knížat a naděje národů. A tato knížata a tito národové, volně a poslušně svou šíji shybající před sv. křížem, jsouť potomkové pokřesťených národů, jsouť naši praotcové! Kde viděl kdy svět větší a skvělejší slávu a vítězství, jako právě toto? —

Avšak kruté boje a zápasy církve sv. nepřestávají; noví kacíři, noví odpadlíci pronásledují se zbraní v ruce mučnickou církev katolickou.

Jeden zběhlý a rozzuřený mnich, jménem Martin Lutr, stal se jejich vůdcem a přísabá, jako kdysi Attila ve svém hněvu, že papeže i s kardinály a biskupy do moře adriatského svrhne a takto všemu katolictví konec učiní. Ale marie bylo jeho horování a počínání, církev sv. katolická stojí posud, pevně a v jednotě rozšiřuje učení své po daleké Asii, Americe, Africe a Australii, kdežto odpůrci a odpřisáhlí nepřátelé její neustále se drobí a rozštěpují, tak že konečně ani neví, komu náleží a co věriti mají.

Ku konci osmnáctého století musela opět kruté zápasiti církev katolická se zbouřenými národy zvláště ve Francii, kde z návodu bezbožných mužů vypukla revoluce a otrásajíc celou Evropou chtěla pohřbiti církev katolickou. — Kněží byli buď zahnáni aneb stínáni; pod trestem smrti bylo zapovězeno, mši sv. sloužiti aneb ve společnosti se modliti, ano i křížem sv. se poznamenati. — Chrámy Páně byly zneuctěny a zbořeny, zvony s věží sházeny, monstrance a svaté nádoby s rouhavým posměchem do bláta vine-

tány a obrazy svatých rozlámány a zničeny. — Místo Boha ctili nemravnou děvů co bohyni rozumu, ano i nový letopis vynalezli, aby zcela na křesťanství zapoměli. Nepřátelské vojsko obsadilo Řím a uvěznilo nejvyšší hlavu církve sv. — Každý již pochyboval o životu církve katolické; avšak v krátkém času jaký to obrat? Církev sv. opět se zmožila a dosáhla skvělého vítězství nad odpůrci svými. —

A vždy na novo až po dnešní den kráčí církev katolická po dráze boje a vítězství; neboť tamť ji utiskují mocnářové, tamť zase pronásledují služebníky její nevěrečtí ministrové, tamť opět nějaký spisovatel, jenž písmem víru její a mravy hanobí; avšak onen silný lev Judův zůstává vždy, ač pokryt rány a jízvy, stejně čerstvý, mocný a nepřemožitelný. — Ovšem za našich dnů — a tyto dny trvají již mnohá léta! — zdá se postavení církve katolické opět smutným a zlým býti, tak že mnozí nepřátelé jí opět předpovídají zahynutí. — A toť se právě jen zdá, a co se jen zdá, je pouhý sen, jenž lidi klame. — Ať již všemohoucí Bůh dopustí na církev svou cokoli, jakékoli soužení a trápení, všecko to bude jen k jejímu dobrému prospívati; a toť počínají již nahlížeti ano i toho se strachovati i ti, jenž před tím tak jásali. — A byť by se i brány pekelné otevřely, přece církev sv. nepřemohou; neboť toť pravil sám Bůh, a co Bůh řekl, ještě až posud všecko se vyplnilo. — Kdož by tedy ještě o katolickou církev chtěl se strachovati, kdož by se chtěl domnívati, že zanikne? —

Každý rozumný člověk musí nahlížeti, že zde žádné příčiny k strachování a obávání se není. Již skoro 2000 let trůní zde na zemi církev sv. co všemocný panovník, a v tom času přežila rozkvět mnohých říší a jich úpadek, přežila slavné rody králov-

ské, přežila, kterak lidnaté krajiny staly se pustinami, a opět pustiny půvabnými nivami. Nová nářečí, noví národové povstali a staří zmizeli a zanikli, a vzdělanost, mravnost, a vědy a obchod rozkvětlý, a církev katolická chrání všecko, střeží všecko, a na vrcholu nynější vzdělanosti skví se kříž Spasitelův. Zbožní missionáři hlásají s úspěchem katolickou víru až na nejzašších končinách světa, biskupové řídí jednomyslně svěřené sobě věřící, papežové u všech národů jsou pokládáni za otce křesťanstva, kostely se stavějí ve všech dílech světa ve velkém počtu, na celém oboru křesťanském přináší se Bohu jedna a tatáž obět mše sv., všude jedno „Věřím v Boha,“ a tytéž obřady a svátosti -- nevidíme-li v tom nesmrtelnost a božský život, pak vidouce nevidíme a slyšíce neslyšíme. —

A mohl by snad ještě někdo horší pronásledování a stíhání vymysleti, než které již víra katolická vítězně přestála? — Aneb povstanou snad mužové, jenž by strašněji zuřili než Nero, mocnářové, jenž by hůře s katolíky zacházeli, než císařové římské? Povstanou snad ještě horší lidé, než kacíři a jinověřci, Turci a pohané, jenž církev katolickou neustále tupí a její následovníky všude utlačují? —

Podle lidského úsudku zajisté nikoliv; neboť vzdělanost panuje již nad vášněmi lidskými, — a kdyby se to přece stalo, kdyby všecko to strašné a hrozné na novo a v dvojnásobné míře na církev Kristovu se shrnulo, pak se nemusíme přece o ni báti; neboť bojovníci její jsou přemnozí a v boji utuženější než jindy. —

Nestrachujme se tedy o církev katolickou za našich dnů; tento svatý koráb jest obrněn proti všem bouřím a víchřům, ovesloval již celou zem a ještě nikdy se nerozbit; ano nikdy, na věky se nerozkotá, neboť ten, jenž větrům

a moři poroučeti umí, sám jej řídí. Neviděli jsme již často slunce černými mraky zahalené? Strachovali jsme se snad o ně? Zajisté nikdy! Onoť jest daleko vyvýšeno nad bouřemi a oblaky; a tyto minou a ztratí se, a slunce opět září krásně a blahodárně. —

A právě tak asi má se to s církví sv. katolickou; neboť i ona zdá se nám často podléhati bouřím a víchřům proti ní ze všech stran se hrnoucím, zdá se nám často podléhati nátlakům od vlastních synů na ni činěným; avšak onať opět a opět povstává co vítěz a prápor její válečný, prápor sv. kříže, rozptyluje mrákoty ji zahalující. — Ovšemť dopouští i Bůh často, že v mnohých krajinách vymizí za čas bouří církev sv. katolická, čehož podávají smutný a odstrašující příklad celé téměř krajiny severné, od hranic českých až k moři ledovému a od Anglicka až k Asii se rozkládající. — A jaká toho příčina? —

Vlažnost a lhostejnost u víře, spustlost mravů a neposlušnost k Bohu a k církvi sv. — A takové neštěstí může i zastihnouti katolickou církev v našich krajinách, neodloží-li katolíci křesťané svou vlažnost a lhostejnost u víře, nenapraví-li svých porušených mravů a nebudou poslouchati Boha a církve sv. — Bůh od nich odejme světlo víry své, a dá je národům jiným.

Pohledme jen na odštěpence v Anglii, jak zkvétá tam nyní církev sv. katolická; pohledme na pohanské národy v Asii, v Africe, v Americe a v Australii, v jakých zástupech se hrnou do lůna církve katolické! — Toť tisícírá náhrada za několik nevěrných odpadlíků. —

Protož probudme se ze sna, „a jako ve dne poctivě chodte, ne v hodování a opilství, ne v smilstvu a nestydatostech, ne v sváru a nenávisti, nýbrž oblecme se v P. Ježíše Krista;“ staňme se zbožnými a horlivými katolickými křesťany. Hajme syatá práva církve na každém

vhodném místě slovem i skutkem; odložme svou vlašnost a lhostejnost u víře, plňme rádi a dokonale příkázání Boží a církevní, odchovávejme děti své podle odvěkých zásad církve sv. a pak můžeme zcela bezpečně se oddati naději, že nám i všem potomkům našim bude na věky svítiti světlo pravé víry. — K snadnějšímu dosažení těchto pro nás nevyhnutelně potřebných darů prosme zvláště dnes o přimluvu knížata apoštolská, sv. Petra a Pavla, aby svou prosbou na Bohu vyžádali mír a pokoj církvi sv., kteráž na nich jakožto na pevných skálách založena byla; aby vyprosili u Boha, aby sv. Otec Pius IX. v brzkém čase vítězstvím dobré věci potěšen byl a aby nepřátelé církve sv. zaslepenost svou poznali a k tomu s celým srdcem se obrátili, „jenž jest cesta, život a pravda.“ Odporučme v ochranu těchto knížat apoštolských sebe, své děti a domácí, aby stáli všichni pevně u víře jako mury hradné, aby lnuli k církvi sv. jako děti k matce své, aby se naplnila krásná slova znárodnělé písně: „Ať to v světě jak chce chodí, Moravan se neodrodí,“ že se neodrodí Bohu, církvi, víře a národu. Při tom však neopomeňme dnes hlasů svých pozvednouti k Otcům a knížatům našim, sv. Cyrillu a Methoději. Jejich mocné přimluvy máme velice zapotřebí. Každý zajisté ví, jak to nyní vypadá mezi Slovany, zvláště u nás v Čechách a na Moravě. I ten náš lid dobrý a zbožný na Moravě dá se sváděti podkupnými a zlomyslnými

odřezanci k zradě víry, církve a národa svého, tak že při pohledu na to srdce upřímného katolíka a vlastence krvácí. Rozervanost, nesvornost a sváry vydávají nás v ruce nepřátel, kteříž již počínají jásat, že vyhuben bude lid Cyrillomethodějský, kterýž tak pevně druhdy stál u víře a v hájení práv církve. Vůči tomuto nebezpečí nemáme mocnějších zastanců a ochránců nad knížata naše Moravská, sv. Cyrilla a Methoděje. Pročež k nim obraťme se s vroucnou prosbou a volejme se srdcem rozbolestněným s naším zvěčným básníkem Sušilem:

„O vy bratři přesvatí,
Stůjte při své postati!
Ať se čírá
Svatá víra
Z útrob našich neztratí.

Orodujte u Boha,
Ať se vzdálí mátoha,
Vždy ať v kráse
Zaskvívá se
Nad Slovany obloha.

Starodávná poroba,
Nesvornosti hanoba,
Národ plíhá
A nás stíhá
Jako zhoubná choroba.

Zlomte svodnou osnovu,
Těchto nectných okovů,
Stvořte pevnou,
V lásce zjevnou
U Slovanů obnovu!

S v. I v a n.

Opustiv svou vlast i trůn
Zašel Ivan svatý
Do daleké ciziny
Hledat pokoj zlatý.

Přes doly a roviny,
Přes hor strmé témě,
Došel děsné pustiny
Prostřed České země.

Tuto v divých skalinách
Vývolil stan sobě,
O samotě chtěl tu žít
Jako v tichém hrobě.

U tmavé tam jeskyně
Kroky svoje stavil,
Ze dřeva si klekadlo
Z mechu lože spravlil.

Unaven tu poprvé
Ke snu tělo skládá,
Brzo v oči zemdlené
Tichý sen se vkrádá.

Aj tu z nitra jeskyně
Divná světla planou,
A předivné postavy
Kolem světce stanou.

Celé hojno skřítků, vil
Chvatně kol se rojí,
Každý jinou zábavu
Ivanovi strojí.

Ten hle peněz zlatou zář
Na zem rozsypává,
Stařec zlatou korunu
S hlavy své mu dává.

Tomu perel jasný lesk
Z rukou hle se skvěje,
Ten zas víno chnivó
V zlatý pohár leje.

Ladný věnec sličných vil
V tanci kolem krouží,
Kynou okem milostným,
Až se dech mu ouží.

A vždy hlučněj skřítků sbor
Bočí se a točí,
Darmo Ivan v úžasu
Zastírá si oči.

Darmo křížem žehná se,
Svaté jméno volá,
Žádost očí zmáhá se,
Sotva poodolá!

A když ranním svítáním
Prchly skřítků davy,
Mátoh stíny bohužel
Neprechly též z hlavy.

„Co to značí?“ rozjímal;
„Zda mne ještě čeká
Ve světě snad sláva, moc,
Rozkoš milovděka?“ —

Zapomenut růženec
Na zemi tam leží,
Na sen stále pomýšlí,
Na Boha jen s těží.

Neboť každou noc zas
Duchů rej se vrací,
Ivan s bodrou myslí už
Trpělivost ztrácí.

Nikoliv, zde nechci dlít
V tom zlých duchů víru,
Jinou skrýš si vyhledám,
Kde bych došel míru.

Hned se hole uchopil,
Hory doly prošel,
Ažby bytu klidného
K Boží službě došel. —

Aj tu v lese poustevna
Kolem potok teče,
Před ní zbožný stařec dlí
Na modlitbách kleče.

Po pás jemu spadá vous,
A z té zbožné tváře
Jako s nebe slunka svít
Svatosti plá záře.

„Bratře milý,“ Ivan dí,
Přistoupiv mu blíže,
„Prosím, rci, kde byla by
Pro mne taká chýže?

Našel jsem si poustevnu,
A bych Pánu sloužil,
Ale běsů zlostný rej
Hrozně mě tam soužil.“

Na ta slova poustevník
Vážným vzhledem vstává,
Svatý kříž, jejž v ruce má,
Ivanovi dává:

„Hle to spásy znamení
Budiž tobě štítem,
A všech běsů nástrahy
Rozžene svým svitem.

Vrať se zase ve svůj stan,
V sobě jen tlum žadby,
Z víry, lásky, naděje
Stav si skalné hradby.

Z nitra vypud' běsy zlé,
Na každém pak místě
Bohu slouže nalezneš
Mír a spásu jistě.

Práce, boj a modlitba,
Zjedná duši zdraví,
Vrať se, čiň jak tobě dnes
Křestitel Jan praví.“ —

Po těch slovech Ivanu
Stařec mile kynul,
Povznešen jest od země,
S jasným vzduchem splynul.

S touhou za ním Ivan zří,
Do skal svých se vrací,
Svět a ďábla přemáhá
Modlitbou a prací.

A mír svatý zavítal
S nebeskou mu slastí;
Ivan pak se svatým stal
Strážcem České vlasti.

Jos. Ruda.

Crux de cruce — kříž z kříže.

„Tot den, který učinil nám Hospodin“ může vším právem zvolati se žalmistou Páně náš sv. Otec, papež Pius IX., dne 16. června a s ním zajisté i veškeré křesťanstvo. Uplynulo letos právě již 30 let, co na stolci Petrovu sedí a církev Boží ve všech svízelných důrazně a přec laskavě řídí bývalý kardinál a arcibiskup Imolský, Jan Mastaj Feretti; tedy již celičký věk lidský drží otěže nejvyšší vlády na světě, vlády nad nesmrtelnými dušemi, vlády i nad branou nebes, — a to v době tak bouřné, v převratech tak nenadálých, jakých nám málo oznamuje historie. Kolikrát se již strachovali věrní křesťané těch nových nesnází, které po smrti Piově na církev se shrnou, kolikrát již plesali nepřátelé církve a její zvrhlí synové nad brzkým úmrtím papeže, — a hle Bůh ukázal oněm, že strachování jejich jest zbytečno, těmto ale že radost jejich, radost zlovolníka jest licha.

Třicetiletým papežstvím přivolává Hospodin všem věrným křesťanům: „Malomyslni, což se bojíte? Nejsemť Já s církví? neslibil-li jsem

ji zachovali až na konec světa? nemám Já Nejmodřejší dosti moudrosti, abych k zachování církve našel nejlepších prostředků? nemám Já Všemohoucí dosti síly a moci, abych těch prostředků užil? Ne od lidí závisí zachování církve, ovšem ale jejich spasení v církvi a skrze církev.“ Zlovolníkům ale na jevo dává, že směšny jsou všechny jejich plány a nástrahy proti úmyslům Jeho, proti vůli Jeho. Po nějakou dobu nechává pyšného se nadýmati, když ale míra toho jest naplněna, rozdmýchne jej v nivec jako bublinu mydlin. Ono, třicetileté papežství Pia IX., tot den, který Hospodin učinil, na potupu pekla a jeho nešťastných stoupenců, a doufejme, že učiní přelaskavé Srdce Ježíše Krista, zakladatele svaté naší církve, ještě jiný slavný den, totiž ten, kdy Pius IX. uvidí úplné vítězství pravdy Kristovy. Mnohé úkazy tomu nasvědčují: peklo s celou svou armádou odhazuje již tu škrabošku svobodomyslnosti a ukazuje bez ostychu celému světu své tyranství a prolhanost; již se probouzejí ti ospalci a, když hořící dům nemohou uhasit, aspoň ho strhnou, aby nový vzdělali: — brzo doburáci vichřice pekla a noví, probudili křesťané vyprosí na Božském Srdci Spasitelovu vydatných milostí ku znovuzrození rozervané společnosti. Zejmena ale my, náš malý nárudek českoslovanský, vzdávejmež dnes steré díky Hospodinu za tu milost, zajisté pouze vyžebrou od svatých našich patronů a dědiců země české, že se držíme středu sv. církve a tím také národně žijeme. Kdyby to šlo po vůli těch kterých „pokročilých“ národovců, kteří o nic tak péči nevedou, než aby z národa vyhlazeno bylo vše, co slove katolické a křesťanské a k tomu vede, dávno by byla vymizela z národa všechna obětavost a vytrvalost pro vlast a pohřben by on byl již v moře německého neznabožství, a stal by se nehodným jeho otrokem. Směšné jest to, zastávají se starobylých, přirozených práv národa svého, a popírat daleko starobylejší, přirozená, ba božská práva církve katolické. Jako vždy tak až dosud jest církev katolická od Boha ustanovenou, bezohlednou hájitelkou práv jak jednotlivců tak i celých národů, a byť jí schází nyní moc světská, nezkrácena jest moc duchovní, které konečně vždy, spíše neb pozděj, násilí a hmota se podrobit musí. Děkujme Bohu za své spojení s hlavou církve svaté, děkujme Mu za milosti té hlavě udělené a prosme vroucně za svůj národ, aby za příkladem všech našich svatých patronů své víře vždy věren zůstal a štěstí se dožil.

Tichý život duše v úkrytu nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista.

IV. Příbytek ve středu: Loď.

„Pane zachovej nás,
hyneme!“ Luk. 8, 25.

Již jsem tu opět můj drahý čtenáři, a ačkoliv jsem Ti již o tom nejsvětějším Srdci Páně tolik byl napovídal, zase Ti dnes něco nového nesu, co Tě dozajista novým úžasem a novou radostí naplní nad tím nevyčerpatelným zdrojem lásky Boží. Však mne musíš zas alespoň v duchu poslušně následovat, kam Tě povedu. Projdem si dnes opět kus toho Božího světa; chováte v sobě rozmanitých krás, a poskytuje člověku rozličných radostí — o nichž třeba Ty ani pojmu nemáš. Na příklad, okusil-li pak jsi již jednou plavby po vodě? Ó zalétni dnes se mnou přes hory až tam k tomu modrému jezeru, které tu leží uprostřed těch šedých skal tak tiše a velebně jako ten drahokam „hyacint“ v stříbře vsazený, a to nebe s obláčky zrcadlí se v jeho hladině právě, jakoby na duň jiné nebe se skrývalo. A na té hladině nese loďku tak tiše jako matka své nejmladší robátko na loktech, a v loďce sedí mladí plavci veselé písně prozpěvující. až se to v skalách rozléhá. A viz, slunéčko zapadá za hory líbajíc naposled tu zem, až růměnec červánků večerních se rozlévá po jezeře a tu z blízkého kostelíka na břehu zazní zvonku hlas, večerní to klekání; a všechno se tiší, umlká zpěv, na vodě, a všechno vůkol jakoby se modlilo: „Anděl Páně.“ — Ó jaké to podívání srdce okouzlující, že by tu stál člověk celou hodinu v tiché rozkoši, aneb raděj dolů spěchal a na loďce kolébající kochal se v tom klidu večerním! Anebo pojd se mnou podívat se tam na sever na to naše Labe české, kterak mohutné proudy valí těmi úrodnými kraji a na vlnách svých unáší lodě bez počtu. Hoj, jaký to veselý život vedou ti plavci na Labi, jak zpívají a výskají tam na té

loďi veliké, že vyvázli zas jednou šťastně z nebezpečných míst. Jsou to již muži otužilí, voda jest jejich životem, loď jejich domovem; tu tráví větší část svého života, tu nezřídka ale nalezají také svůj hrob. A jak velebně pluje ta loď; vítr dme mocně do plachet, že čeřící vlny po obou stranách ustupují a dál a dál ubíhá, a čím dále se člověk za ní dívá, tím menší se zdá; již jen jako vodní pták leskne se ještě na hladině, — až zcela mizí v mlhavé dálce; a za ní spěchají zas jiné lodě a vory a za těmi spěchá ta voda ustavičným proudem a stejným směrem valí své vlny dál a dál, až projde země a svlaží kraje, vleje se do moře světového, a není stopy více po ní! — Když se člověk takhle do té vody a za tou ubíhající — dál a dál se ztrácející

lodí zahledí, tu (má-li srdce nezkažené) vytratí se mu pomalu z něho všechno marné a světské myšlení — duše se tiší a z hloubí vynořují se vážné myšlenky; — podivný cit dotýká se srdce a jest mu, jakoby ta voda jakousi tajnou mocí duši jeho jímala. — Čím to asi, že tento živel tak účinkuje na člověka? — Kolikráte již jsem o tom přemýšlel, a zkoumal co tento divný pocit v člověku má znamenat? četl a hledal jsem v knihách; ale nejspíše se mi zdá pravdou býti to: „Jako když člověk v daleké cizině spatří pojednou obraz svého domova — aneb po mnoha letech svou podobiznu z mladosti — takový asi jest ten pocit u vody tekoucí! Obě táhne k sobě něco společného — podoba! — neboť voda tekoucí není nic jiného než obraz našeho ubíhajícího života, — a ta loďka na vlnách — toť obraz naší duše, plující po moři vezdejšího světa tam ku břehům věčnosti.“ —

Dítě od čtyř do sedmi let, toť loďka, která právě z přístavu vyplula; a jako tato tiše, tichounce pluje po vodě, tak tiše plynou dítěti ta první, nejšťastnější léta dětinské nevinnosti. Žádný vítr ještě nebouří, t. j. žádná starost je neznepokojuje, nestaráť se o vezdejší potřeby, ba o nic na světě; radost za radostí přináší mu každý den, a i když někdy něco zabolí, jest to jen jako malá vlnka, která tu vodní hladinu ještě kráslí. Ó šťastná to plavba nevinného dítěte! Zda-li pak nám plyne ten život také tak tiše v pokoji a blaženosti? — Také někdy! — není-liž pravda, když očistíš svou duši svatou zpovědí a přijmeš hodně a vroucně svého milého Spasitele, tenkrát také se podobá tvůj život takové tiché vodě, na kterou s hůry nebe s hvězdičkami se mile usmívá a tvá duše pluje po ní tak tiše a blaženě, že si z hluboka povzdychne: Kým by to bylo

vždycky tak!! — Ale, bohužel, ticho to dlouho netrvá. Sotva vypluje loďka na vysoké moře, ach tu již bouře ji počnou stíhati! — Tak rychle uběhne ta krásná mladost, a veta jest po tiché plavbě; dítěti — té ubohé duši — nastanou smutné časy, přijdou bouře; tu zlí příkladové, tam rozličná pokušení, tu starosti a kříže, bolesti a trápení svírají tu ubohou duši, že zapomene na bývalý pokoj a domnívá se býti uprostřed kruté bouře, která strhnuvši mraky celé přívaly vod leje na zem a divokým proudem je žene před sebou bez ohledu dál a dál. Ó hrozné to podívání, mnohem horší a zkázonosnější nežli požár! V krátké chvíli naběhnou potoky a řeky, trhají břehy a hráze, vyleje se ten proud rozpoutaných vod přes pole a luka a zahrady, záhubu nesa široko daleko; tu ničť osení, vymílá luka, odnáší mosty, trhá cesty, boří domy — ó jaká tu ouzkost býti uprostřed toho rozkaceného živlu! Již dere se oknem i dveřmi voda divoká, převrací náradí na hromadu, již praská zeď — boří se strop, již klesá zeď a proud ji odnáší — o běda, přeběda obyvatelům, kam utéci? — jak vzácný tu každý kus dřeva, jehož se člověk v ouzlosti chápá aby alespoň ten holý život zachránil. — Není-liž pak takováto bouře smutný ale věrný obraz lidské bídy, která často z nenadání na člověka přikvapí a ho sevře až — až k zoufání? — Tu na př. trapná dlouholetá nemoc, tu úmrtí toho neb onoho z rodiny, tu zas neúroda na poli, nezdar v obchodu, nezdar na dítkách, tu nepokoj se sousedy, tu požár, nouze o chleb, starosti o dítky, atd. tisíce jiných takových smutných věcí jako příval rozbouřených vod doráží na ubohou duši, že si ani oddechnouti nemůže! ó je to pak smutná plavba života! — A povážíme-li teprv jakých starostí a ouzkostí musí vystát ohledně spasení věčného, jakých tu teprve bouří a nebezpečí jí hrozívá, — budem se pak divit, že tak často ty

rozbouřené vlny pohltní tu ubohou loďku a plavci pak na věky zabynou? —

Než, pozorujme dnes trochu blíže ty přičiny proč tak často — zvláště za našich dnů — lodě na moři zabynou a lidé s nimi? — Stává to

1) někdy proto, že plavec na lodi nebezpečné místo nezná, slepě do něho vjede a tu utone. A právě tak děje se i s člověkem na zemi. Na př. Tu pluje lodička — nevinná to duše dítěte 8, 12 neb 14letého, pluje tiše a pokojně, ani jedna vlnka nebouří jeho svědomí, jest tiché, čisté jako ta vodní hladina. Posud tak nevinné, jak ze sv. křtu vyšlo, žije dítko nábožně a poslušně pod ochranou svých dobrých rodičů. Jsouc prostosrdečné a nevinné, má ubožáček každého také za nevinného a neznajíc klamu ani lsti přilne k tomu a onomu s plnou důvěrou a co u něho vidí a slyší, počne pomalu také nápodobit. — Že ale nejsou ti druzi nevinnými anděli jako on, pozoruje na nich brzičko leccos, co se mu nelíbí, čeho se až ulekne; ale že zas a zase to slyší, zvykne tomu — a — nevědomky vypučí v srdci jeho ten starý koukol Adamův — a dítko posud nevinné naučilo se od společníků leccemuž, o čem dřív ani zdání nemělo. — Co však při tom nejhoršího, jest to, že bezstarostně žije dál a dál, a nepozoruje, do jakého močálu s loďkou zájždí, jak nečisto kolem něho to býti začíná, nic nepozoruje, až úplně do bahna a bláta zabředne, — co zatím hořké slzy nad ním pláče jeho anděl strážný, že už neposlouchá jeho hlasu ale raděj svých kamarádů; co zatím i bohabojuá matka skrývá svou bolest nad bloudícím dítětem — co zatím i duchovní otec je želí, vida kterak v neděli odpoledne — jako jindy do kostela na křesťanské cvičení, pospíchá teď tam hle do hospody na návsi, kde víří hudba — hudba veselá. „Ó škoda, přeškoda toho nevinného dítěte“ — vzdechne tu p. farář — „Bůh

je obrať — a svatá Panna ochraň!“ pak se modlí za zbloudilou tu ovečku, aby prohlédla dřív než bude pozdě — kam míří.

Ó co již lodiček utonulo tímto způsobem, že nevědomky samy vjely do záhuby! — A míst tak záhubných jest mnoho.

Tu na př. pošlou nábožní a pořádní rodičové synáčka pečlivě vychovaného do města na učení, buď k mistru nebo do škol. Brzy sejdou se kamarádi a mezi nimi zalíbí se mu zvláště jeden s ublaženou tváří, s jiskrnýma očima, se způsobu tak lichotivými, že ihned se s ním spřátelí; myslí si: to je jistě hodná a tichá duše! — ano tichá jest, ale, jak říkáme, tichá voda — je hluboká a podemílá břehy, anižby kdo o tom tušení měl. — Ó pluj jen s tou vodou tichou, hochu ubohý, než se naděješ, octneš se v zátočině — a ten prudký vír tě uchvátí — zatočí s tebou a — — tvá loďka (tvá to duše ubohá) — dostane ránu — a zahyne! —

A to je milý příteli jedno z nejnebezpečnějších míst v plavbě našeho života a čeká na každého, tak dobře na hochu jak na dívku; a že tolik mladých duší tu v zkázu přichází, poznamenáme je na výstrahu ještě zřetelněji.

Tak okolo 13 a 15 let otvírají se člověku teprve oči, že poznává trochu ten svět kolem sebe; a tu vidí jak mnozí a mnohé — v jeho stáří plovou rychlejší proudem života, t. j. svoboduěji a nevázaněji. Jde jim to tak vesele a ti bujni hoši sami zvou a volají: „Pojď s námi, pojď, užij také radosti a plesu; vždyť už jsi dost stár a nemáš zapotřeby aby tě matka neb chůva všady hlídala, abys jen doma dřepěl! Mladost je radost, ta se musí užít, dokavad kvete, ta mladá bujnost musí si vybouřit.“ — — To jest ten nebezpečný vír, ta léta pošetilého mládí. Ó tu mnohý poslechnuv hlasu svůdníků vymkne se záhy z pout domácích

kázně a myslí si, že může už sám stát na svobodě a hrát na pána. Co vidí na jiných, chce dělat sebou, navštěvuje divadla, hospody, kavárny; ta žádost po novém a vždy novém se bavení žene ho dál a dál, vždy rychleji to jde v proudu, až — nemá více síly zadržet tu loďku uhánějící; ta pak mimo nadání — octne se na tom širém moři tohoto světa, kde teprve ty vlny rozbouřených náruživostí a hříšných vášní zmítají tou ubohou sem a tam, až plavce v ní uchopí závrť zoufalství a svrhne jej do propasti záhuby. — To jsou ta nebezpečná léta, jež projít musí mladík i dívka; mnozí, díky Bohu a anděli Strážci, šťastně proplyjí, ale z větší části předčasně tímto vírem uchvácení jsou dopouští se pošetilostí, za které celý život svůj pykati musí. Ó jak by tedy mělo každé to nezkušené dítě zapotřebí někoho, kdo by jistou rukou řídil jeho lodičku a bez úrazu je

převezl tím nebezpečným proudem! — Ale kde na světě nalézt vůdce takového? — Pokaždé matka na živu, pamatuje ta na své dítě při modlitbě z rána i u večer, v ochranu Matky Boží i anděla Strážce je poroučejíc; i otec duchovní napomíná je, když nebezpečí se blíží, aby se mělo na pozoru, ale co to všechno platno, když nemohou mít vždy dítě na očích — nemohou také nahlédnout do jeho srdce, co tam tají a skrývá. Ó kdyby bylo někoho, jenž by tak jako matka dítě miloval, — jemu při každém kroku byl na blízku, je vedl a řídil! — Ó drahé dítě, takového zkušeného opatrovníka máš nevyhnutelně zapotřebí v těch letech tvých; nenajdeš-li jej, ó pak, pak obávám se, že brzy vezme za své nevinnost tvá, uváže se svou loďkou v bahnu anebo ten ukrutný proud tě strhne a vezmeš špatný konec. —

(Pokračování.)

Boží milosrdenství.

(Z Alb. Stolze „Die schreibende Hand auf Sand und Wand.“ 3.)

Často se naskytují události, z nichž patrně, že po velikých proviněních již na tomto světě odplata následuje; avšak nezřídka přicházejí též takové, v kterých milosrdenství Boží divy koná. K největším divům tohoto druhu přináležejí obrácení hříšníků. Sv. Augustín dí, že obrácení hříšníka větším divem všemohoucnosti Boží jest, nežli vzkříšení mrtvého. Přispěním a úsilím jiných lidí může sice kámen se odvaliti, pod kterým člověk smrtelným hříchem stížen leží a hnije; ale mocné, milost propůjčující dechnutí ke vzkříšení přichází od Boha. Ve mnohých událostech spatřujeme, jak Bůh někdy hříšníka prostředně neb neprospědně k obrácení a polepšení volá, hříšník pak své srdce zatvrzuje aneb po krátkém polepšení do úvozu své navyklé nepravosti se navrátí. Avšak také i příklady se naskytují, kde spravedlnost Boží konečně jakožto ustupuje milosrdenství Božímu.

1. V Porýní v městě W. byla před několika lety konána missie. Jistý velký zjevný hříšník nechtěl nižádným způsobem jí se zúčastniti. — On nešel na nižádné kázání a když uslyšel, že jeden den byl pro zpověď mužů ustanoven,

umínil si, že místo k zpovědi půjde na výroční trh několik hodin vzdálený. Před svtáním, aby očí lidským ušel, vydal se na cestu, kterou tisíckrát už vykonal. Brzo dostal se na silnici a dal se, jak později tvrdil, pravým směrem. I jde

a jde — a přijde konečně za bílého dne před brány města W. se strany docela opačné. Užaslý cítí se milostí Boží uchvácen, jde přímo do tamějšího kláštera a vykonal skroušeně zpověď, z celého života svého a ze všech hříchů.

2. Ve Westfalsku ve vesnici L. byl živ obyčejný katolický havíř R. ve smíšeném manželství, do kterého v protestantském městě W., kde dříve bydlel, před protestantským kazatelem vstoupil. Nevědomost a bázlivost nesla hlavní vinu takového sňatku. Když první dítě, chlapec, po protestantsku pokřtěn byl, ačkoliv hned po svém oženění sem se přestěhoval, dal všechny ostatní své děti po katolicku křtíti a s nejstarším synáčkem katolicky vychovávat.

Nikdo jej k tomu nepřemlouval, ano, poněvadž L. z větší části jest protestantské místo, činěny mu proto mnohé výčitky a překážky v katolickém vychování jeho dětí. Že tento člověk, ač každou neděli na mši svatou chodil, předce nikdy svatých svátostí nepřijímal, byl jsem hned po mém příchodu r. 1867 na něho upozorněn. I navštívil jsem ho několikrát, nikdy ale nezastíhl jsem ho doma; an byl stále mimo dům zaměstknán. Sama protestantská jeho žena, která katolické knihy pilně čtla, velice toho, jak pravila, litovala, že její muž svatých svátostí nepřijímá, protože příliš jest nevědomý a se stydí po osmiletém zameškávání katolických povinností ke zpovědi jíti. Dozvěděl se, že nejjistěji jej v neděli doma zastanu, umínil jsem si, jej někdy v neděli navštívit, ač v takové dny, kde zpovídám, dvakrát káži, křesťanské cvičení mám, křtím, nezřídka v některém spolku řeč mívám, a tím celý utrmácený, málo síly a chuti mám, ještě k večeru půl hodiny do vesnice jíti neznámého pobloudilce vyhledat, o kterém jsem ani s jistotou nevěděl, zdali se nebude dlouho zdráhati, odporovati a mne nemilostným a nevrlym způsobem

neodbude. Avšak zde se jednalo o to, abych nejpotřebnější povinnost vyplnil a se pokusil, dobrému pastýři ovečku zachrániti.

Ku konci r. 1869 jedné neděle cítil jsem v sobě nápadný nepokoj strany mé ovečky a ačkoliv jsem chtěl po velikém namáhání toho dne svou návštěvu na jinou neděli odložit, předce jsem, uvnitř jsa velice pobádán, ještě večer ve tmě tam chvátal. Zastal jsem jej tentokrát šťastně doma, rozmlouval jsem s ním přívětivě a konečně se vytyčil se svou záležitostí. On ji vděčně přijal, ale omlouval se svou nevědomostí a neumělostí. Já mu slíbil, že mu už pomohu, jen aby svou dobrou vůli s sebou přinesl, a on připověděl, že později přijde. Než já se nedal nejistým časem odbyti, nébrž musel mně přislíbiti, že nejbližší sobotu genenální zpověď vykoná. Místo soboty přišel neočekávaně už v pátek ráno, vykonal skroušeně zpověď, přistoupil s patrnou nábožností k stolu Páně a šel pak tak vesel do své práce, že k své ženě řekl: „Ještě nikdy ve mém živobytí nebyl jsem tak vesel a tak šťasten jako dnes.“ Po několika málo hodinách byl — mrtev! Těžký kámen spadl na něj a jej na místě zabil. — Kdyby byl, jak umluveno, do soboty čekal, bylo by příliš pozdě bývalo. Kdo ho nutil a takřka táhl ke zpovědi?

3) (Z Anglicka). Kapitán M. se svou mladou paní opustili N., kde po nějaký čas bydleli, a ubytovali se v hezkém venkovském domě, blízko u L. Byli zámožní; on byl veliký milovník koní a rozmrhal mnoho peněz na závodní dostihy a hony. Náboženství bylo docela vedlejší věcí u obou. Znamá také protestantská panička navrhla paní M., klášter v L. navštívit, ze zvědavosti, aby jeptišky (panenky) uviděla. Jelikož tato ještě nikdy nebyla v klášteře neb v katolickém kostele, zdáhal se, řkouc, že má jakýsi tajný strach před katolíky; ale konečně svolila.

Byly velmi zdvořile od jeptišek přijaty a pozvány, aby klášterní kostel navštívily. V přední části kostelní stojí krucifix v životní velikosti, skvostně udělaný. On učinil na ni tak veliký dojem, jakoby živá postava na kříži pněla. Přišlo jí nanie, jeptišky musely ji ven vyvésti. Po této návštěvě stala se tak nepokojnou uvnitř, že po několika nedělích zase do kláštera přišla, prosíc o vyučování, že musí být katoličkou; ona že cítí, to že jest jediná cesta k spasení. Daly jí knihy a ona přicházela pravidelně na vyučování. Její muž, jenž byl velmi prudký, náramně se rozzlobil, když mu řekla, že chce být katoličkou. Roztrhal knihy a vhodil je do ohně vybrožuje, že ji zastřelí, půjde-li zase do kláštera. Chytil ji při tom za vlasy a mrštil jí o stěnu! To ji pranic neodstrašilo; potají

pokračovala v učení a navštěvování kláštera. Konečně, když už byla docela připravena, aby mohla do církve být přijata, vyšlo na světlo, že její manžel ještě jinou manželku má, kterou zapudil a která ve Skotsku u svých rodičů žije. To pohnulo kněze, paní M. říci, že ona není pravou manželkou, a aby mohla do církve přijata být, že musí kapitána opustiti. Boj byl veliký. Konečně zvítězila milost. Ona opustila tajně dům, aby se nikdy víc do něho nevrátila.

Když vyznání víry učinila, musela nuzně žít ze skvostů, které prodala, dokud ji jeptišky vychovatelského místa na pevnině Evropské nezaopatřily, kde nyní Bohu odevzdaně žije a poctivě chléb si vydělává!

Slunce nezapadej na hněvivost vaši. (Efeš. 4, 26). Patriarcha Jan, arcibiskup Alexandrinský, měl jednoho dne spor se státním radou Nicetasem pro chudé, jenž měli o obvyklou posud podporu přijíti. — Nicetas propustil patriarchu u velikém hněvu, nad čímž se patriarcha velmi rmoutil. Když byl večer toho dne, poslal k rozhněvanému radovi kněze s vyřízenou: „Slunce jest na sklonku zapadnutí.“ — Tato prostá slova svým hlubokým smyslem tak dojala Nicetaše, že u pohnutí sám u sebe zvolal, řka: „Nikoliv, nerozpálí se tvůj hněv přes noc, Bůh a Pán tvůj tě může se světa tohoto povolati.“ Tak si usmysliv v křesťanské lásce pospíchá neprodleně k patriarchovi, prosí za odpuštění svého hněvu, smíruje se s ním a přivoluje všem jeho návrhům. —

O vy nesmířliví, kterak chcete, aby vám Bůh odpustil, když neodpouštíte bližním svým a Kristova příkladu ne-následujete, jenž i svým vrahům odpustil?

—ř—

Odkud té zpustlosti a nemravnosti ve velkých městech i ve vznešených rodinách? Tak se tázali konečně i v Petrohradě nejvyšší osoby, v rodině carové, a odpověděli si velmi dobře, že příčinou té zpousty jest vždy více se zmáhající zanedbání náboženství. Následkem toho poznání vydáno nařízení, aby kněží zdvojnásobili svou práci ve vyučování náboženství, a žáky se špatným, ba jen s prostředním vysvědčením z náboženství čeká sesazení do nižší třídy, ba i úplné z gymnasia vyloučení. (Tak sděluje „Germania.“) Snad přijdou i u nás rozhodující osoby k stejnému přesvědčení a neškodilo by podobné nařízení. Avšak třeba pozorovat, že nedostačuje náboženství se jen učit, nýbrž že nevyhnutelně jest potřeba v náboženství se i cvičit, životem svým. Pak by muselo ale se odstranit vše, čím náboženství veřejně i soukromě se zlehčuje a tupí, a muselo by se napravit mnohé pohoršení. To by byla ale práce ostudnější nežli druhdy Herkulova s chlévy Augiasovými.

Úmysl modliteb na měsíc Červen:

Wšemohoucí věčný Bože! obětuji Tobě všechny své dobré skutky o modlitbách ve spojení s Ježíšem Kristem a všemi zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za všechno to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Srdci přeje, obzvláštně za rozšíření apoštolátu modlitby mezi duchovenstvem a dno:

Den

ke cti

Obzvlášť

1. Sv. Fortunata, kn.: za rozšíření skutků milosrdenství; za těl. zdraví 7 osobám.
2. Sv. Blandiny, p.: za dar lítosti nad hříchy; za vyprošení horlivého pastýře 1 farnosti.
3. Sv. Klodily, královny: za rodiny vznesené; za 6 rodin; za dar spoko. duchovnímu.
4. **Česláni Ducha sv.:** za přísti království Božího; za misie v Indii; za 2 protivníky; za odstranění překážek při návštěvě služeb Božích; za šťastnou molbu učitele.
5. Sv. Bonifacia, (2. hod svatoduchů): za vícero mladíků; za přemáhání náruživosti; za slávu nového kostela; za choromyslného; za pomoc B. v rod. nesnázích.
6. Sv. Norberta, bisk.: za úplné se-odemzdání do vůle Boží; za řády premonstrátské.
7. Sv. Roberta, op.: za kněžské semináře; za chudou rovinu a její děti; za + otce.
8. Sv. Medarda, bisk.: za rozkvět theolog. studií; za misie v 2 farnostech; za nutnou pomoc.
9. Sv. Prima a Feliciano, m.: za větší horlivost pro čest B.; za nesworné manželstvo.
10. Sv. Markéty, královny: za církev v Švédsku; za osvojení ducha rodin panujících.
11. **Nejsvět. Trojice:** za zdar misím za mořem; za obrácení učence bludaře; za kněze a biskupy od světa pronásledované; za vyprošení milosti jistým manželům.
12. Sv. Basilida, muč.: za přemožení 3 hříš. nabytostí; za misie mezi Čechy v Americe.
13. Sv. Antonia z Pad., řeh.: za ctnost wděčnosti; za řády kontemplat.; za 2 noviciátů.
14. Sv. Basilie, bisk.: za theolog. učiliště; za sjednocení-se s církví rozkolníků; za + otce.
15. **Božího Těla:** na poděkování za milosti v té Svátosti obdržené; za rozmnožení ctitelů nejsv. Sv.; za vícero modlitbám se doporučujících; za divoké manželstvo.
16. Sv. Františka Reg., řeh.: za za sv. Otce Pia IX.; za národ český; za šířitele úcty k B. S.; za dar modlitby vůbec a za sebranosť mysle při misi sv. zvlášť.
17. Sv. Adolfa, bisk.: za dar trpělivosti; za 2 rodiny ve více chladné; za kat. písemnictví.
18. Sv. Alžběty, p.: za spolky křesť. panen; za větší sebezapření; za dar modlitby; za odstranění překážek při návštěvě služeb B.; za docílení chránlivých potřeb.
19. Sv. Juliany, p.: za misie domácí; za polepsšení bratra; za 3 choré kmety.
20. Sv. Silveria, pp.: za vícero spolků; za rodiče u více wlažné; za setrvání v dobrém.
21. Sv. Aloisia, panice: za křesť. mládež a učitelstvo; za horlivost v katol. spolcích.
22. Sv. Pawlina, bisk.: za zdar spolku křesť. matek a dívek; za zdárné vychování sirotků.
23. **Nejsv. Srdce Ježíšova:** za milost Ježíše vždy více milovati; na dobrý úmysl.
24. Sv. Jana Křtit.: za kazatele sv. ewangelia; za řeholníky; za nawrácení cizích statků.
25. Sv. Wiléma, op.: za dar tichosti; za rozšíření apoštolátu modlitby ve 4 farnostech; za dar moudrosti v řízení duší světných; za wzbuzení dobrodinců 1 kaple.
26. Sv. Jana a Pawla, m.: za dobročin „sv. dětství“; za křesťany mezi Turky.
27. Sv. Ladislawa, kr.: za císaře Rakouského; za větší lásku k zemřelým; za rodiče.
28. Sv. Jrenéa, bisk.: za řebitele úslavů a spolků; za milost wtrvání v dobrém.
29. **Sv. Petra a Pawla,** apošt.: za úplnou přítulnost k apoštolské slouci.
30. Sv. Pawla, apošt.: za dar slálosti v dobrém; za všechny spoluoudy kat. bratřstev.

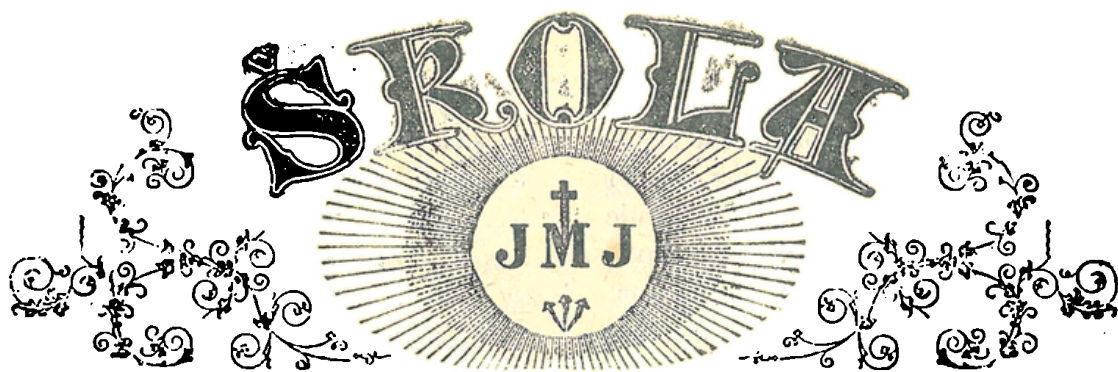
M o d l i t b a.

Božské Srdce Ježíše! sřrže neposřitvnné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly; ve kterých se ustawičně na oltáři obětuješ. — Obzvlášť je obětuji za Tvé kněze, kterým jsi swěřil slavnou úlohu naučit lidi Tebe znáti a milovati. O Ježíši, naplň je Svým Duchem a učiň, aby nalezali ve Tvém Srdci tu sílu, bojowati proti Tvým nepřátelům a je i přemoci. Amen.

Pane Ježíši, zařtřiž ochranou svého Božského Srdce našeho sw. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši Rakouskou a wlast naši česť-morawskou!

O přeslady Srdce Panny Marie, buď mou spásou!

Svatý Michale archanděli, swatý Cyrile a Metohode, orobujte za nás!

Božského Srdce Páně.

Červenec. Ročník X. Číslo 7.

Svatý Cyrille a Methoděj! Vyproste Církev! Laskavou
záštitu Boží!

Kterak zakořenil v národu našem sv. Cyrill a Method úctu ku sv. ostatkům.

Dne 5. července světí se v Čechách a na Moravě svátek sv. Cyrilla a Methoda. Těmito dvěma svatým má národ náš mnoho, velmi mnoho co děkovati. Jsouť to naši svatí apoštolové, kteří dle řízení Božího národ náš na víru křesťanskou obrátili, a prací svou apoštolskou mimo věčné blaho naše i vezdejší jsoucnost a trvání národa našeho pojistili. Národ náš Českoslovanský byl by beze vší pochybnosti zcela zanikl, kdyby jej sv. Cyrill a Method s pomocí Boží na víru křesťanskou nebyli obrátili. Toho patrným důkazem jest osud soukmenovců našich slovanských Obodritů, Luticů a Ratarů. Za tou příčinou ctil a vážil si vždy velice národ náš těchto dvou svatých apoštolů. V dějepisu národa našeho do-

čítáme se také velmi často, kterak pilně se snažili předkové naši právě takové příklady následovati, které nám sv. Cyrill a Method v životě svém svatém za vzor zůstavili. A v tom vlastně záleží podstatná částka pravé úcty, kterouž dle návodu církve katolické svatým a světicím Božím vzdávati máme.

Jest to také velmi důležitá a bedlivého pozoruhodná věc, že se vždy právě tací mužové největšími dobrodinci našeho národa stali, kteří jeden aneb více příkladů v náboženském životě sv. Cyrilla a Methoda vynikajících horlivě následovali. Tací mužové jsou jmenovitě náš sv. dědic Václav, Karel IV., jež národ náš otcem vlasti vždy nazývati bude, a jiní více.

Mimo to jest ale také velmi důležité, že tyto příklady v náboženském životě sv. Cyrilla a Methoda vynikající jakousi výraznou známku do sebe mají. Objevuje se v nich totiž patrně a zřejmě pravý, čistý a ryzý duch katolický tou měrou, že jej člověk takřka na první vzezření nucen jest poznati.

A které jsou tyto tak výrazné známky ducha katolického v životě sv. Cyrilla a Methoda? S pomocí Boží byli bychom s to více takových známek zřejmě naznačiti, a dá-li Bůh, učiníme to také při jiné příležitosti ku cti a oslavě našich dvou sv. apoštolů. Dvě z těchto výrazných známek velmi trefně vytknul Dr. Jan Ev. Bílý ve spisu svém „Dějiny sv. apoštolů slovanských Cyrilla a Methoda.“ Praví totiž učený spisovatel: „Cyrill jako nábožný kněz byl i ctitelem svatých a ostatků jejich; jako katolický kněz byl plný vroucí úcty k stolici římské, a k tomu, jenž na ní na místě Kristově seděl.“*)

Že vroucí úcta ku sv. Stolici apoštolské a ku náměstku Kristovu zde na zemi jest nepochybnou známkou pravého ducha katolického, o tom, tuším, žádný pravý katolík a žádný znalec dějepisu církevního nemůže pochybovati. Že se pak v církvi katolické od jejího prvního počátku po všechna století vždy nejútlejší úcta ku svatým a světcům Božím a k jejich ostatkům tou měrou objevuje, jakouž se nenalezá v žádné jiné církvi, jenž se sv. Stolicí římskou ve spojení není, to též jest na bíledni. Známo jest, že církev katolická od nejstarších časů nejsvětější obětí mši sv. jen na podkladě ostatků sv. mučovníkův slavití dovoluje. Známo jest také, kterak první křesťané ostatky svatých s největší pílí a pozorností vyhledávali, za drabé peníze zakupovali a je s velikým nebezpečenstvím svého vlastního života sřežovali, aby se pohánům aneb jinověrcům do rukou ne-

dostaly. Kolik set ba tisíc nejnádhernějších chrámů zbudovali katolíci k účtě a oslavě sv. ostatků!

Nuže takováto vroucí, nejútlejší úcta ku sv. ostatkům stkví se v životě sv. Cyrilla a Methoda jakožto jedna z výrazných známek pravého, čistého a ryzého ducha katolického. Tato vroucí a útlá úcta ku sv. ostatkům zakořenila se přičiněním těchže sv. apoštolů našich tak hluboko do národa našeho, že nejslavnější mužové a i ženy, největší dobrodincové národa našeho vždy svou velikou úctou ku sv. ostatkům nad jiné vynikali, a že národ náš Československý za času svého největšího blahobytu a své největší slávy dle svědectví Aenáše Sylvia nádhernými chrámy Páně, ku cti svatých a světců Božích a k oslavě jejich sv. ostatků zbudovaných nad jiné národy daleko vynikal. Naplnila se tímto způsobem i na našich sv. apoštolech Cyrillu a Methodu prorocká slova, kteráž vnuknutím Ducha sv. zaznamenal Sirach (v kap. 44, 10) o mužích v pravdě slavných a svatých řka: „Oni mužové milosrdenství jsou, jejichž milosrdní skutkové nepřestali. Se semenem jejich zůstávají dobré věci . . . símě jejich a sláva jejich nebude opuštěna . . . a jméno jejich jest od rodu k rodu.“

Pozorujmež tedy nyní jak vroucí byla úcta sv. Cyrilla a Methoda ku sv. ostatkům, abychom i my za příkladem jejich se opět naučili sv. ostatky tak horlivě ctíti, jako se to naučil sv. Václav, sv. Ludmila, bl. Anežka, král Václav II., Karel IV. a nesčetný počet jiných proslulých mužů a žen z národa našeho.

Sv. Cyrill a Method započali práce své apoštolské u Kozarů, národu to polo-divokého, jenž sídla svá měl mezi mořem černým a kaspickým. Opustivše Cařihrad přeplavili se oba svatí bratři po černém moři k městu Chersonu při moři ležícímu. Cherson bylo tenkrát znamenité obchodní

*) Viz str. 9.

město, mimo Řeky bydleli v něm a ve vůkolí Slované, Židé a jiní národové asiatských. Svatí bratři umínili sobě zůstatí nějaký čas v tomto městě, aby se tu přiučili jazyku kosarskému. V krajině Chersonské byla již ku konci prvního století po Kristu víra křesťanská zavedena, a za panování římského císaře Trojana byl právě sem z Říma pro sv. víru katolickou vyhostěn sv. Klement papež, který byv učeníkem sv. Petra, na třetím místě po něm samém církev Boží spravoval, a pro svatý život svůj u všech křesťanů ve veliké byl úctě. V Chersonu, kde s mnohými jinými mučeníky křesťanskými od vlády pohanské odsouzen byl na dlabání a řezání mramoru, obrátil svým vyučováním, svatým životem a rozličnými zázraky velké množství pohanův na víru křesťanskou, začez k smrti odsouzen byl. Uvázali mu kotvici na krk a do moře jej uvrhli. Tělo jeho svaté s dotčenou kotvicí bylo však v krátkém čase na ostrůvku blíž města Chersonu ležícího ve zvláštní hrobce a chrámečku slícném nalezeno, o kterých nejstarší podání vypravují, že zázračným způsobem vznikly. Později za času obecného putování národův utrpělo město Cherson veliké zkázy, chrám nad hrobkou sv. Klementa byl vyvrácen a hrobka jeho rumem zasypána. Když sv. bratři Cyrill a Method do Chersonu přicestovali nevěděli více tehdejší obyvatelové Chersonští, kde, na kterém místě hrobka sv. Klementa a chrám jeho stával; neboť pamětníci bývalí těchto sv. památek již dávno vymřeli, a novější obyvatelé Chersonští nebyli tuzemci nýbrž příchozí.

Ale sv. Cyrill a Method věděli dobře dílem z písemného podání, dílem z obecné pověsti, že se ostatky sv. papeže Klementa na blízkém ostrůvku zajisté nacházejí. Hluboká úcta, oddanost a láska, kterou oba dva sv. bratři ku sv. stolici Římské měli, ponoukala je neustále, aby co nejpilněji po jeho sv. ostatcích pátrali.

Ve dvou velmi starých legendách o sv. Cyrillu a Methodu, z kterých první vůbec „vlaská“ a druhá „moravská“ legenda sluje, vypravuje se také zřejmě, že sv. Cyrill „vnu knutím Boha, který již již tak velký a tak drahý poklad, totiž tělo sv. Klementa, svým věrným odhaliti uzavřel,“ po těchto sv. ostatcích bedlivě pátrati počal. Dle zprávy této byl tedy sv. Cyrill od Boha zvláště k tomu vyvolen, aby svou prací a přičiněním sv. Klementa papeže mezi národy rozličnými oslavil. A z toho také jde, že v tom řízení Boží bylo, když později sv. Cyrill a Method ostatky sv. Klementa na Moravu a do Čech přinesli, a ve vlasti naší úctu téhož sv. papeže rozšiřovali, chrámy Páně ku jeho cti zakládali.

Zpráva dotčená, z vlaské legendy vyňatá, že totiž sv. Cyrill vnu knutím Božím po ostatcích Klementa bedlivě pátral, má tím větší váhy do sebe, poněvadž učenci legendu tuto připisují biskupu Velletrijskému jménem Gauderíkovi čili Ganderíkovi, o němž se s jistotou ví, že se v osmém všeobecném sboru církevním účastnil, a že tudíž vrstevníkem sv. Cyrilla a Methoda byl. Má se také za to, že tentýž Velletrijský biskup osobně přítomen byl při veliké slavnosti v Římě, když tam naši sv. apoštolové za času papeže Adriána ostatky sv. Klementa přinesli, a že tudíž zprávu o vynalezení těchto sv. ostatků dle ústní zprávy našich sv. apoštolů popsal.

Když se tedy sv. Cyrill podstatných zpráv o ostatcích sv. Klementa od lidí dopídití nemohl, tuť, jakož dotčená vlaská legenda vypravuje, oddal se modlitbě, aby mu pro zásluhy sv. Klementa zjeveno bylo, kde se sv. ostatky nacházejí. A nejen sám se modlil na úmysl tento, ale vyzval i biskupa Chersonského, Jiřího jménem, a spolu celé duchovenstvo a veškerý lid, aby se na tentýž účel modlili. Vypravoval také sv. Cyrill častěji lidu tamnímu celé umučení a život sv. Klementa, jakož

i zázraky, kterými jej Hospodin po smrti oslaviti ráčil, a tím způsobem lid a duchovenstvo k vytrvalé modlitbě za vynalezení sv. ostatků podněcoval.

O kých bychom i my nyní v Čechách a na Moravě tento příklad ze života sv. Cyrilla bedlivě uvážili a jej pilně následovali, modlíce se k Bohu za to, aby ostatky bl. Anežky České byly vynalezeny. Bez horlivého bádání se jich nedopídíme, ale pouhé horlivé bádání ještě nezpomůže: třeba jest v modlitbě neustávati, a k modlitbě takové mohlo by se snad za příkladem sv. Cyrilla velebné duchovenstvo s lidem veškerým spojit. Čím více se náš zbožný lid se životem, se zásluhami a s mocnou přímluvou bl. Anežky České u Boha obeznámí, tím horlivěji se bude za vynalezení jejich ostatků modlití a tím spíše svého cíle dosáhneme. K tomu všemu může nás známé proroctví proslulého a zbožného probošta Papouška Litoměřického pobádati, kteráž proroctví praví, že ostatky bl. Anežky České právě v té době opět budou nalezeny, když v Čechách velký blahobyť panovati počne. *)

Po této odchýlce vraťme se nazpět k popisu vynalezení ostatků sv. Klementa, kladouce doslovný překlad dotčené vlaské legendy, kteráž vypravuje: **)

„Jednoho však dne, jenž se píše 30. prosince, (r. 861) za tichého moře na koráb vstoupili, Kristovým vedením na cestu se vydali, dotčený totiž filosof (t. j. sv. Cyrill, který pro svou učenost vůbec filosofem nazván byl) s biskupem a velebným duchovenstvem, jakož i s některým lidem. Plujíce tedy s velikou pobožností a důvěrou, zpívajíce a se modlíce přišli k ostrovu, na kterémž dle domnění tělo sv. mučenníka spočívalo. Obklíčivše ostrov se všech stran a hojnou září světél jej prohlížejíce, počali se vždy horlivěji modlití a při tom také velmi dychtivě a co nejúsilovněji v té hromadě kopati, o které se domýšleli, že v ní takový poklad spočívá. Když tu dlouho a mnoho se svatou touhou meškali, a v naději Božího milosrdenství největší důvěru měli, konečně nenadále, jako nejjasnější nějaká hvězda, z Božího nadělení, jedno žebro drahocenného mučenníka se zaskvělo. Uzřevše to, naplnění

*) Zbožný kněz ze řádu křížovníckého a proslulý spisovatel český Jan Beckovský vydal l. P. 1728 modlitební knihu pod názvem „Truchlivá hrdlička,“ ve které se následující modlitba za vynalezení ostatků bl. Anežky České nachází: „Kriste Ježíši, slitovniče nebeský! jenž jsi blahoslavenou Anežku pannu našim předkům za obzvláštní patronku a orodovnici u Tebe v nebesích věrnou zvoliti ráčil; rač nám z ohledu zásluh její tu milost uděliti, tělo její svaté kde by ono dosavád skryté bylo zjevití, a s ní věčné rozkoše nám popřítí. Ó přemilá choť Kristova a naše vlastenko milá! vyžádej to od Ženicha tvého nebeského, abychom tvé svaté tělo šťastně viděti, tebe vroucněji než-li jsme dosavád činili zde ctíti, a v nebesích s tebou se radovati mohli. Amen.“

Jeden horlivý ctitel bl. Anežky České dal letošního roku, když se slavnost blahofčení téže bl. Anežky v Praze konala, tuto modlitbičku v několika tisících výtisků na své útraty otisknouti, a ji pak zdarma po kostelích Pražských rozdati. Jiný horlivý ctitel bl. Anežky učinil totéž s německým překladem této modlitbičky. Ale na venkov, a také na Moravu a do Slezska se tuším výtisky této modlitbičky ve větším počtu nedostaly, a proto bychom si toho velice přáli, kdyby Bůh některému jinému ctiteli neb ctitelkyni naší bl. Anežky do srdce vnuknouti ráčil, aby modlitbičku tuto poznovu na své útraty dal vytisknouti, a zbožnému lidu našemu rozdal. Tane nám také na mysli, že by se snad panny Československé o to především mohly postarati; poněvadž bl. Anežka první panna z národu našeho jest, která za blahoslavenou byla prohlášena, a pannám jmenovitě přísluší, aby tuto na zemi rozšiřovaly čest a chválu panny, kterouž Bůh na věky věkův v nebesích oslaviti ráčil.

**) Viz Prameny dějin Českých d. I. str. 94.

jsou všickni nesmírnou radostí, a když více a hojněji beze vší pobídky o závod zemi odhazovali, objevila se také i svatá hlava jeho. Nedá se tu snadno uvážiti, a tím méně vyjádřiti, kterak se hlasy všech k nebesům povznášely, jaké chvály a díkův činění všickni, slze prolévající, Bohu vzdávali. Neboť dílem proto, že ostatky svaté našli, dílem pak pro lahodnost přenesmírné vůně (ze svatých ostatkův pocházející) vznikla ve všech přítomných taková radost, jako kdyby již v ráji byli, a s nevyslovným jásotem se radovali. A hle za nedlouho opět, znenáhla a po malých přestávkách nalezeny jsou v jistých místech skrytých všechny ostatní částky svatých ostatkův. Konečně i ona kotvice, s kterou do moře jest svržen, se objevila. Když tedy všickni z takových dobrodiní Božích nesmírnou radostí jsou naplněni, a když bylo se tutéž od svatého biskupa slavilo nejvyšší tajemství (t. j. mše svatá), pozdvihl sám svatý muž (t. j. sv. Cyrill) na vlastní hlavu skříňku se svatými ostatky, a odnesl ji na koráb za nesmírného jásotu všech, kteří jej následovali. Potom přenesl je do metropole Georgie za největších chválozpěvův.“

Z vypravování tohoto jest tedy na bíledni, jak velikou úctu sv. apoštolové naši k sv. ostatkům měli. Dotčená legenda moravská o sv. Cyrillu a Methodovi praví mimo to doslovně, že sv. bratři tyto ostatky sv. Klementa vždy sebou nosili, kamkoli chodili. *) Přinesli je tedy také s sebou, když co věrozvěstcové l. P. 863 na Moravu přišli povolání byvše od Rostislava knížete Moravského. Vypravují to zřejmě obě dvě dotčené nejstarší legendy. Moravská legenda praví: „Odtud (t. j. od Bulharův)

odebrav se (t. j. sv. Cyrill) přišel do země Moravské, s sebou nesa tělo bl. Klementa.“ **) A vlaská legenda dí: „Když do oněch zemí (t. j. na Moravu) Božím řízením přišli, tuzemci dověděvše se o jejich příchodě velice se z radovali, uslyševše, že i ostatky sv. Klementa s sebou nese, i evangelium v jich jazyk od dotčeného filosofa (t. j. sv. Cyrilla) přeložené. Vyšedše tedy z města vstříc, přijali je uctivě a s ohromnou radostí.“ ***)

Známo jest také, že kníže Český Bořivoj pokřtěn byl na posvátném Velehradě s družinou svou, po svém návratu do Čech první chrám křesťanský založil v Levém Hradci, na levém břehu Vltavy s půl druhé míle pod Prahou, oblibeném to sídle Českých knížat. Tento první chrám křesťanský zasvěcen byl ku cti a chvále sv. Klementa papeže, z čehož opět na jevě jest, že knížeti Bořivoji hned jak se na sv. křest připravoval, hluboká úcta ku sv. Klementu papeži, a tudíž i ku sv. stolici Římské a ku sv. ostatkům vůbec do srdce vstřípena byla. Dle pověsti starobylých vypravuje se také, že učenníci sv. apoštolů našich aneb sám sv. Cyrill ostatky sv. Klementa skrz tři léta po Čechách k počtě veřejné nosili a že tytéž sv. ostatky delší čas na knížecím Vyšehradě k veřejné počtě a oslavě chovány byly. Knížeti Bořivoji I. připisuje se mimo to, že i na knížecím Vyšehradě chrám sv. Klementa založil, o kterémž chrámu nejstarší listinná zpráva jest od r. 1215. †) Zachovaly se až posud zprávy, ovšem jen kratičké o dvou starých kostelích sv. Klementa v Praze, o kterýchž se však s jistotou neví, kdy byly zbudovány. Dalemil totiž mluví o kostele sv. Klementa u mostu, a sice tak, jako by již byl stával před vystavením kláštera

*) Viz Prameny dějin Českých d. I. str. 101.

**) Viz tamtéž str. 101.

***) Viz tamtéž str. 97.

†) Viz Dějepis města Prahy od Tomka d. I. str. 7 a 28.

Dominikanského na tomto místě ve 13. století. V r. 1225 činí se též zmínka o jiném kostele sv. Klementa na Poříčí u nynějšího Josefského plácku. *) Připomínáme ještě, že právě v dotčeném nejstarším chrámu křesťanském, sv. Klementu na Levém Hradci, zasvěceném roku 982 za Boleslava II. zvolen byl po smrti biskupa Dětmara sv. Vojtěch za nového biskupa, o němž se též vypravuje, že již v útlém věku svém horlivě ostatky sv. ctíval, a velmi rád chrámy Páně navštěvoval, kde se ostatky sv. chovaly.

Ze všech těchto jednotlivých zpráv vysvítá tedy patrně, jak bedlivě a pilně naši sv. apoštolové Cyrill a Method úctu ku sv. ostatkům v národu Českoslovanském rozšiřovali a pěstovali, a jak hluboko se úcta tato hned při zavedení křesťanské víry na Moravě a v Čechách v národu našem zakořenila. Čím více se napotom duch křesťanský národa našeho zmocnil, tím více rostla v něm také tato úcta ku svatým ostatkům, kteréž předkové naši obyčejně „svátostmi“ nazývali. Za času Karla IV. a zbožného arcibiskupa Pražského ctih. Arnošta z Pardubic rozšířila se tato úcta tou měrou v lidu našem, že každý rok na pátek po neděli provodní padající na sto tisíc poutníků přespolných do Prahy přicházelo, poněvadž se na tento den ostatky svatých a světic Božích, k uctění, veřejně okazovaly. Než o tom při jiné příležitosti zevrubněji budeme vypravovati.

Ku konci dáváme laskavému čtenáři ještě tyto dvě záležitosti na uvážení: Dá-li Pán Bůh budeme v roku 1879 světiti 150tiletou památku svatořečení našeho sv. Jana Nepomuckého. Ozývají se již nyní v diecesi Budějovické četné a závažné hlasy, aby za příčinou důstojného svěcení této památky stkvostně obnoven byl porouchaný a sešlý chrám Páně ve městě Nepomuku, jenž na tom

místě zbudován byl, kde jednou otcovský dům sv. Jana Nep. stával. V tom domě se narodil sv. Jan, a na témž právě místě, kde nyní oltář jeho stojí, stávala, dle ústního podání, jeho kolébka; pročež se i až podnes dotčený oltář „kolébkou“ sv. Jana Nepomuckého nazývá. Velebné duchovenstvo diecese Budějovické, se svým velice zasloužilým, velice ctěným a milovaným biskupem v čele chce prý se této záležitosti ujmouti, poněvadž město Nepomuk do též diecese náleží. K tomu účelu počnou prý se nyní dobrovolné příspěvky mezi duchovenstvem sbírat. Dejž Bůh všemohoucí hojného požehnání k tomuto krásnému podniku! Ale sv. Jan Nepomucký má nejen mezi duchovenstvem Českým a Moravským ale i mezi ostatními katolíky ve vlasti naší četných ctitelů, kterým zajisté na jeho počť a oslavě tím více záleží, poněvadž nepřátelé církve katolické za našich dnů právě tohoto našeho sv. patrona neustále zneuctívají a hanobí. Jest se tedy nadíti, že mimo vel. duchovenstvo i ostatní věrní a praví ctitelové sv. Jana Nep. milerádi nějakým dobrovolným příspěvkem nápomocni budou k důstojnému obnovení řečeného chrámu Páně, a tímto způsobem se své strany jakousi náhradou dají sv. Janu Nep. za tolikou potupu a hanu, kterouž mu nepřátelé církve Boží činí.

Druhá záležitost, na kterouž laskavého čtenáře opět upozorňujeme, jest, že v r. 1885 tisíciletá památka umrtí sv. Methoděje oslavena býti má okrasou chrámu Páně na posvátném Velehradě. Sbírají se již nyní k tomuto účelu dobrovolné příspěvky a ukládají se v Olomouci na úroky. O kýžby jednokazdý Čechoslovan, seč síly jeho stačí, ku skvělému zdaru tohoto podniku přispívati se snažil! Sv. Method má neocenitelných zásluh o celý náš národ. On a jeho sv. bratr Cyrill vstúpili

*) Viz tamtéž str. 21, 22, 214.

národu našemu do srdce tu hlubokou úctu ku sv. ostatkům, jížto se předkové naši za blahých dob nad jiné národy vyznamenali. Vážmež si tedy i my všech kterýchkoli ostatkův po sv. Cyrillu a Methodu, jmenovitě pak posvátného

Velehradu, odkud slunce vířů Kristové nad celou Moravou a Čechami zářiti počalo. Nezapomeňmež nikdy, seč s to jsme, oslavovati slovem a skutky naše sv. patrony; neboť oni přímluvou svou u Boha nedají zahynouti nám ni budoucím. —ka.

Tichý život duše v úkrytu nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista.

IV. Příbytek ve středu: Loď.

(Pokračování.)

2) Druhá příčina, proč tak mnohá loď běře za své, jest, že je slabá a chatrná. — N. př. plují tamhle na Labi plavci na velikém voru vezouce těžký náklad dříví stavebního. Tu blíží se k mostu, pod nímžto právě voda v pravo k skále ostře se zatáčí. Tu třeba silných paží, aby se udrželi v proudu a nebyli vší silou vrženi o skálu; a proto ihned všickni chápou se vesla a vší mocí se opírají, ale — nastojte — již je pozdě! jako blesk letí tu voda, již strhla sebou těžký vor — vrazila jím do skály a v okamžení je na sta kusů rozbit a mužstvo tam ve vlnách!! Vor nebyl dost pevný, nevydržel ten náraz a proto vzal za své. —

Tak milý příteli to máš i u lidí. Mnozí již dříve v té nezkušené mladosti narazivše s lodičkou tu a tam o skálu — rozličných pokušení — porouchali ji a utrpěli velké trhliny — hříchy smrtelnými. V svátosti pokání opravili a sbili sice opět svou lodičku, jak se spravit dala; avšak správa taková vyžaduje dlouhý čas a neunavnou práci, a proto zůstala přede lodička jejich už slabší a porušitelnější, než byla prvě, t. j. kdo již jednou klesl v hřích, tomu selsábla vůle, že při nejmenším pokušení — opět klesá, a opět se rozbijí lodička o skálu.

Takovouto nebezpečnou plavbu měl právě sv. Augustin, syn sv. Moniky, za mládých let. Jak známo, byl záhy stržen do nešťastného proudu života hříšného ale čím dále plul, tím více hryzlo jej zlé svědomí, ouzkost a strach týral srdce

jeho, až se konečně odhodlal všeho se zřící a život napravit. Ale ta ubohá, slabá, vetchá lodička nevydržela ani vlnku; dnes učinil to nejlepší předsevzetí, zabočil na lepší cestu, a zítra — již zase tonul, stržen jsa do proudu starého. — „O běda mně!“ žaluje sám na sebe, „upoután jsem, ale ne snad pouty cizími, nýbrž mou vlastní vůlí. Ano mou vůlí měl ten nepřítel v moci své a udělal z ní řetěz, kterýmž mne držel pevně objatého, a ta má nová vůle Tobě o Bože jednou už začít sloužit, v Tobě se radovat, ta byla slabá, a nebyla s to

přemocť tu zlou dlouhými lety tak se-sílenou vůli.“

Hle tak slabá byla lodička Augu-
stinova, tak křehká jest podnes u mnoha
lidí, že nevydrží ani ten nejmenší náraz
— tu nejmenší bouři ale snad již nej-
bližší vlna ji roztříští. Ó ti ubozí, kterak
pak chtějí přeploť to nebezpečné moře
světa vezdejšího? Ti mají nevyhnutelně
zapotřebí pevnou loď — pevné, stálé a
nezlomné srdce! Kde ale zas najít v světě
tak skálopevnou loď? která vydrží všechny
nárazy vln bouřlivých a skal a bezpečně
je doveze tam do přístavu věčnosti? —

3) Však milý příteli, někdy ani
pevná loď ani zkušený plavec nic ne-
zmůže a loď předce utone, protože
bouře všecku lidskou sílu pře-
sahá, a to je ta třetí příčina, že jich
mnoho na vodě zahyne.

V městečku N. v Tyrolsku vypra-
vuje podnes lid o jedné svatbě, která
se velmi truchlivě skončila. Mladí snou-
benci totiž chtěli ještě večer po svatbě
domů se navrátit; však bylo jim řeku
přeploviti. Nočním deštěm byla voda
vysoko vystoupila, tak že převozník nechtěl
se na ni odvážit, ačkoliv prám na silném
lanu byl připevněn, které oba břehy
spojovalo. Nedbaje výstrah vydal se
ženich s nevěstou předce na vodu; ale
byli sotva uprostřed řeky, tu — ó běda —
silou vody praskl provaz — prám uchvátil
rozkacený proud, překotil jej a oba snou-
benci našli společné studené lože —
ve vlnách! — Ó hrozná to smrt, není-liž
pravda, ale předce ještě hroznější, když
v takovém příliš silném proudu zahyne
nesmrtelná duše, jak ti hned budu vy-
pravovat.

Z mých mladých let pamatuji se
dobře na jednoho soudruha, který pro
svou nábožnost nám všem býval stavěn
za příklad. A byl to zajisté řádný
zbožný hoch; chodilť z vlastního popudu
ne-li častěji tedy alespoň každý měsíc
k sv. zpovědi a k přijímání. Tu přišel

48. rok, když jsme právě byli ve Vídni
na študíích, a ta bouře, která tenkrát
myslí skoro všech mladých lidí otrásla,
uchvátila a strhla i mého tak ctnostného
a zbožného soudruha. Vrátil se domů, ale
jak změněn, máje hlavu plnou těch novo-
módních — nevěreckých věcí, že všickni
se nad tím děsili. Nebudu líčit jeho
zkaženost, toliko jeden kousek tuto sdělím.
Byla jednou neděle a pečlivá matka
pamatovala synáčka, když se sám k tomu
neměl, aby šel dnes také do kostela;
ale nastojte! tu vyjel na ni jako ušlápnutá
zmije a pohleděv na ni jiskřícíma očima
vzkřikl drzým slovem: „Drž hubu, matko!
a nemluv mi o těch hloupostech; už
jsem dost stár a vím co mám dělat!“
— to řka chopil se klobouku a ven vyletěl.
Jako bleskem omráčená stojí tu matka
a dívá se chvíli za ním, — jakoby ho
poznat nemohla, zda je to ten její dobrý
a nábožný synáček! — pak jí vyhrkly
z očí slze, a jako Monika pláče nad
zbloudilým synem. Hle tu byl ten proud
špatných příkladů a převráceností lidských
příliš silný, ten nešťastný hoch se ne-
udržel, jest stržen a loďka jeho duše na
dobro ztroskotána. Však co lze očekávat
od mladíka takto zvráceného? kam to
s ním přijde? lze ještě tu lodičku ubohou
zachránit, aneb jaký as konec vezme?
— Také o tom ti mohu povědět příklad.

Před několika lety našli v jednom
francouzském městečku pod stromem mrt-
volu mladíka, který se beze vší pochyb-
nosti sám zastřelil, neboť pistole ležela
vedle něho. Pád takový není arcíř —
žel Bohu — za našich časů nic zvláštního,
nicméně jest poučný a výstražný; neboť
hledajíce v šatech zabitého po listinách
nalezli listek, na němž olůvkem napsána
byla slova, která by věru zasluhovala
předčtena býti podobným mladíkům —
jež strhl proud světa s dobré cesty.
Stáloť psáno: „Kdožkoliv najdeš tělo mé,
slyš proč jsem tak učinil. Pět let své
mladosti žil jsem přísně dle slova Božího,

jak mne matka byla naučila, a byl jsem při tom spokojen a šťasten úplně. Ale nešťastnou náhodou, již nelze ani dost oplakat, octnul jsem se v společnosti mladíků bezbožných a prostopášných a ti, ti mne přivedli až na toto místo, kde mne vidíš. — Prosím všech lidí za odpuštění, zvláště ale mého dobrého otce duchovního, — o běda, běda mi, že jsem neposlechl jeho napomínání! Prosím za odpuštění všechny křesťany, že tímto hrozným krokem učiním takové pohoršení! Obzvláště ale prosím za odpuštění mé drahé ubohé rodiče, jimžto takový zármutek působím. Měl jsem zajisté ten nejlepší úmysl býti jim jednou k potěšení a podporou v stáří jejich ale teď nemohu více — život jest mi nesnesitelný! — Tak napsal nešťastník a učinil konec svému zmařenému životu. Považ milý čtenáři, jak strašně musil zuřit ten divoký proud hříchů a ohavností, až zničil a ztroskotat tu ubohou, nešťastnou duši. Ó že neměl nešťastník nějakého rádce a vůdce, jenž by — jako zkušený kormidelník ještě v čas byl obrátil loďku z nebezpečného proudu! snad by byla ještě pomoc bývala!

4) Však rozumný člověk, chtěje přemoci vlny a bouři — místo větrem, žene nyní loď parou, ale tím jen nově zas nebezpečností si uchystal; neboť od těch dob, co pára žene loď, hynou tyto ne tak vlnobitím ale parou samou; neboť tu pára v kotli uzavřená musí se bedlivě hlídat dnem i nocí, aby jen jistou odměřenou silou působila; stane-li se tu ale dost malá neopatrnost, pak běda lodi; obrovskou silou roztrhne pára kotel i loď a plující není pomoci žádné, moře je shltí; to jest tedy zas nová příčina zkázy tak mnohé lodi.

A podobně milý příteli má se to s tou loďkou, o které si povídáme, totiž s lidskou duší. I v ní uložil Bůh rozličné síly na př. svobodnou vůli, a jiné žádosti. Jedna z nich člověku zvláště nebezpečná jest, žádost po stěsí a radosti

na světě; ta pravá pára v srdci ukrytá; pokud ji člověk udržuje v jisté míře a mezi a jen tak daleko ji pouští, jak daleko ten Svrchovaný na nebi dovoluje, potud jde všecko v pořádku, a tiše pluje loď jeho blíž a blíž ku vlasti nebeské. Ale člověk musí užívat té největší opatrnosti, musí stále zřetel mít nejvyššího Ředitele a pevnou rukou držet tu žádost na uzdě; sic vymkne-li se mu jednou z mezí vykázaných, ó pak rozpoutanou silou všecko přetrhá a tu největší škodu lodi — totiž duši — způsobí! — Měj se tedy na pozor, příteli! —

Blahoslavená Marketa Alacoque varuje tě nejvíce před třemi záhubnými žádostmi srdce:

a) před nezkroucenou samoláskou neb sobectvím. Znáš tento ošklivý pud v člověku? jest to ten, který člověka pohání, aby všudy a při všem vyhledával jen to, co je mu milé, příjemné, a vzdaloval vše co se mu nelíbí. Tu máš n. př. takovou osobu, ona by ráda co nejpohodlněji na světě žila; slyší-li o nějakých radovánkách, o svatbách a plesích, nemá pokoje, když už by tam byla; vidí-li na jiném trochu lepší šat neb nějaký nový šperk, — když už by to také měla! jdou-li sousedovic večer do plesu neb do divadla, vzdychá si smutně, že nemůže sebou; a jak by šťastnou byla jezdit jako jiné v kočáře a hodovat každodenně a mít také to a ono, co na jiných vidí. — Přijde-li ale domů a tu čeká na ni práce, tu se jí nechce do ní; stěžuje si, okazuje na jiné, že jsou zdravější a silnější, jí by se nemělo tolik ukládat, a měla by mít lepší stravu a více času k spaní atd. ba ani ta modlitba není jí vždycky po chuti; kdyby se takhle mohla vždy v krásných modlitbách rozplívat jako v másle, a hodně potěšení při tom cítit, to ještě by jí chutnalo, přejdou-li ale takové sladké city, tu jí přichází ta modlitba hned tak suchopárnou a protivnou, že je s ní brzy u konce. Nuže, co vlastně

vyhledává takový člověk na světě? všady a ve všem jenom sebe, jen svůj prospěch a své pohodlí. Ó jaká to ošemetná chtivost! běda, pakli se jí člověk zcela poddá a nechá ji nad sebou panovat. Dozajista svede jej k myšlenkám a žádostem po takových věcech, které se Bohu protiví, a brzy bude sahat jen po tom, co se mu líbí, bez ohledu, zda-li to dovoleno, neb ne, a věř mi příteli, brzy bude veta po nevinosti srdce — po lodičce! —

b) Druhý neméně nebezpečný pud v člověku jest ta žádost po cti a chvále světa, čili ta marnomyslnost bažící jen po tom, by člověk všady ode všech ctěn byl a všechno jemu se kořilo. — Tu si asi myslíš příteli: „takového nic nemám v srdci,“ než pro všechno podíváme se předc do té jeho komůrky, někdy se taková obluda v lečjakém koutku ukrývá. Dej pozor tedy, co se tě ptát budu. Když n. př. slyšíš, jak lidé vychvalují sousedovic syna, tvého kamaráda, že je tak řádný a mravný hoch, a co komu dobrého už prokázal, a jak ho za to v celé vsi rádi mají; anebo jak protějších dcera je tak pěkně zrostlá a jak krásně jí o minulé neděli slušely ty nové šaty, že radost se byla podívat atd., co pak asi k tomu říká srdce tvé? nebudne tě to po každé, proč o tom a o té povídají; proč ne o tobě? nemrzíváš se na ně, že si tě více nevšímají a nemají tě také rádi? a ty se snažíš předc pozornost na sebe obrátit a stavíš se v kostele schválně jiným na oči a klekáš na zem a modlíš se tak nábožně, jen aby si tě lidé všimnuli, a v společnosti nevedeš-li slovo, také tě to mrzí, že tě žádný neposlouchá atd. . . víš co to je? V tvém srdci, milý brachu, vře jako pára nebezpečná — ta marnivost, měj se na pozoru, ať nevybuchne a neroztrhá pokoj tvého srdce a nestrhne tě k něčemu, čím bys Boha neb bližního urazil, nebo pýcha je pak slepá, a

vždycky předchází pád; protož raděj záhy ji kroť, a hled se jen vždy líbit Pánu Bohu, pak se budeš líbit i lidem aspoň hodným, a o ostatní nedbej. — Co z takové mysli a pýchy se vyklube: bývá ta

c) třetí nebezpečná pára v srdci, a sice svévole, která pak sama chce v celém domě vládnout a poroučet a všechno aby šlo po jejím; a když se jí hned po vůli neděje, již se durdí a hněvá, třebaš i na Pána Boha: proč že nedá dnes deště, a zítra slunečno, proč na sousedovu poli jest krásnější obylí, a proč že trpí vůbec na světě tolik zlých lidí a nepošle na ně ihned blesk a krupobití; a proč taky ta nemoc tak zdlouha odchází atd. . . ó toť zlý a všem lidem nesnesitelný pud člověka! —

Ale ty řekneš: „vždyť se nemohou takovéto zlé náklonosti jen tak ze srdce vytrhat jako kopřivy, byly a budou vždy v člověku pokud svět bude!“ — To také milý příteli ani Bůh na nás nežádá, sic by nám je nebyl dal, ale to žádá aby člověk udržel tyto žádosti a náklonosti v jisté míře; ale kdo je udrží v té míře, kde na světě najdem tak moudrého řidiče, aby udržel tyto nebezpečné síly v člověku — v patřičné mezi, by lodce — té duši nesmrtelné — neškodily? — Poznal jsi nyní, jak velmi, velmi nebezpečná jest ta plavba naše tímto životem? Co lodi zahyne buď že plavec nezná místa nebezpečná, nebo že má již loďku chatrnou, ba že zas proud je příliš silný, anebo že rozpoutaná pára ji roztrhne: příteli, kde nalézti pomoci výdatné?! Komu se svěřiti s tou jistotou, že přes všechna ta nebezpečnoství dopraví naši loďku šťastně na věčnost? —

Nuže, podívej se milý příteli, právě v takovém nebezpečnoství nacházeli se před dávnými lety oni rybáři, v počtu 12 plavící se po moři Gallilejském. Strhla se bouře veliká, vlny zmítaly lodičkou a hrozily každou chvíli pohrou-

žiti ji. Všickni bědovali a naříkali, toliko jeden tiše spal. I šel Petr, jeden z dvanácti a budí spícího řka: „Pane, zachovej nás — hyneme!“ I vstal Tento — ty už víš, že to sám Kristus Ježíš — a zdvihna tu všemocnou pravici svou přikázal moři a větru: „Ztiš se a umlkní!“ — A umlkla bouře, moře ulehlo a tiše plula lodička dál. —

Hle tu bysme tedy byli našli Toho, jenž umí poroučet moři, umí zachránit lodičku před utonutím, aby šťastně doplula ku břehu. Ó nemeškej tedy, milý příteli; takového vůdce hledáš, takového i ty na nejvýš potřebuješ — spěš tedy k Němu a volej: „Pane, vstaň, a pojď vést a řídit slabou lodičku mou, na tom moři nebezpečném!“ — a On přijde, ale učiní ti brachu ještě více než sobě sám přeješ. —

Neniliž pravda, kdybys maje jít do vzdálenější dědiny, neznal cesty, a kdyby ti ji někdo sebe lépe ukázal, kudy se lesem vine, kde se zahýbá atd. — bude předce jen lépe a nejjistěji, když tě sám povede. — A co nečiní Spasitel pro nás lidi!? Není mu na tom dosti že nám bezpečnou cestu ukázal, kterou se máme dát přes to moře světa vezdejšího, bychom cíle se neminuli, nejen že nás chrání, On více ještě činí, chce nám pomoci.

Právě čtu v knize blahosl. Kateřiny Emerich-ovy, že jedenkrát u svém vidění patřila Ježíše putujícího na zemi, a že přišel také k jakési řece, na jejímž břehu si rybáři lodky stavěli, ale velmi špatně a nemotorně. Tu Spasitel přistoupil k nim a nejenom ukazoval a radil ale sám chopiv se dřev stavěl loď. —

Ó ano, On již dávno vystavěl loď, na pohled sice malou, ale v skutečnosti rozsáhlou, nesmírnou a hlubokou a pevnou, a do ní chce vzít všechny ty, jenž opravdově si žádají zachráněnu býti na tom nebezpečném a bouřlivém moři vezdejšího života; ty chce pak bez úrazu

převést k svému Otci do nebe; a jako za času Noe — zahyne i teď všechno, co se neuchrání na této lodi Kristově.

A kde má být tato ochranná loď? —

Milý příteli, jest ti na blízku; vezmi jen do ruky obrázek nejsvětějšího Srdce Kristova, a dívej se dobře na to svaté Srdce, nuže, co pozoruješ? není-li pak ono zcela podobné ňaké lodi? — nahoře širší, dole užší; nestrmí z něho vzhůru — jako stožár lodní — ten kříž; a ty plameny kolem něho, nejsou to jako plachty lodní? — Ó dozajista, nejen ten obrázek, ale i to skutečné a živé Srdce Ježíšovo jest učiněná loď, v níž On všechny své miláčky nese a veze; či neřká matka, chtěje svou lásku dítěti vyslovit, že je ustavičně v svém srdci nosí? — Nemůžem-li pak podobně o Kristu říci, že taktéž všechny Jej milující nosí v tom Srdci svém? a nejen dnes ale po celý čas co na světě žijí, chová je v Něm a chce je uchovat a zachovat od zkázy a neporušeny Otci svému přinést. — Nuže, neniliž pak to Srdce Jeho jakousi lodí ochrannou pro duše Boha milující? Ó pojď jen se mnou milý příteli, a všechno si na té lodi dobře prohlédni!

1. Rozměry její prostranosti, jak vysoká a široká a hluboká jest tato loď nebeského krále, to žádný ještě nezměřil, jen tolik jest jistá a dokázaná věc, že je v ní pro všechny místa dost, — pro celé pokolení lidské; protože za všechny umřel Spasitel, a sám praví: „Pojďte ke mně všickni, kteří obtíženi jste.“ On nás chce tedy všechny v tom Srdci svém zachránit, a koho v něm nenosí, ten také jistě zahyne. Ale, ačkoliv tam pro všechny lidi místa dost, nejsou tam všickni, ba ani ne polovička, — a to ostatní nezčíslné množství tone a topí se a hyne v tom proudu hříchů a ohavnosti světa, a nesmírný počet již zahynul, a ještě zahyne! leč i mnozí zas

již dovezení jsou šťastně do vlasti nebeské. —

2. Dále shledáš na této lodi Božského Srdce, že jsou ti cestující (jak to na jiných lodích bývá) — rozdělení v první, druhou, a třetí třídu. V té první poznáš ihned máteř Kapitánovu, — královnu nebeskou, a vedle ní Jeho přestouna sv. Josefa, dále Jana miláčka, a ostatní apoštolů a mučovníků zástupy s palmou v ruce; za nimi svatí Otcové, řeholníci a všechny ostatní nevinné duše. — V třídě druhé jest zástup četnější; zde se nalézají ti nábožní a přísní kajícníci a kajenice. Dříve také oni jeli v první třídě ale uchvátila je zavrať, že spadli do moře hříchů světa tohoto, láska Kristova vytáhla je sice zas na loď svého Srdce, ale musili již do druhé třídy. — V třetí třídě spatříš ležeti podobně ještě slabé nazavrať trpící, jenž každé chvíle ještě do moře padají, ale opět na loď se uchrání. — Ó příteli jsi-li pak i ty mezi cestujícími — jsem-li pak tam i já — alespoň jen v té třetí třídě? — Dejž Bůh, drazí žáčkové a žákyně „Školy“ — abychom všichni pospolu plouli na té ochranné lodi krále nebeského!

3. Avšak, jak brzy poznáš, na této lodi nejede nikdo zdarma, nýbrž musí každý od prvního do posledního ve dne v noci sedět u vesla a pracovat; a to nikoliv z nucení ale z dobré vůle. Rozumíš příteli, co to znamená? „Nestačí k spasení toliko věřiti — ale víru svou také skutky prokazovati.“ Tak jsi se učil v katechismu, a tak jest. Jestliže láska a milost Boží přijala tě na loď nejsvětějšího Srdce, jest zase z tvé strany nevyhnutelně zapotřeby, abys s tou milostí spolupůsobil a to horlivě a neunaveně; neboť říkával Spasitel: „Království nebeské násilím trpí, a ti kteří násilím činí, uchvacují je.“ Pracovat tedy musíš, a abys věděl co, dávej pozor, co náčelník lodi, nebo kapitán — Ježíš Kristus dává za rozkazy:

a který den rád a ochotně povinnosti své vykonáš, jest, jakobys veslem zas o krok dál popojel. Bojíš-li se ale práce a namáhání, tu se podívej na vůdce lodi, jak On celý svůj život pracoval, až z rukou krev tekla, a „nemusil Kristus trpěti a tak vejíti do slávy své?“ — Není tedy milý brachu nic naplat, jen Ho pěkně následuj a přičiň se, abys vykonáním dnešního díla svého hodný kus cesty k cíli popojel snad, snad už tam nemáš beztoho daleko. —

4. A nyní pojď dále; tu spatříš, an uprostřed lodě strmí vzhůru ten stěžeň, vyšší to strom nad cedry libánské, pevnější nad tisícleté duby v pralesích, a nahoře má napříč dřevo a na tom dřevu nápis J. N. R. J. — O velebný posvátný to stěžeň dotýkající se až oblak nebeských a, jako lodníci v koši, oblétaří jeho korunu andělé zvěstující každou se blížící bouři; a divy své činí stěžeň ten; neboť mnozí již v pošetilosti a lehkomyšlnosti spadli do víru zbouřené moře, již již tonuli, a hynuli a hle, jeden pohled na stěžeň ten vytrhl a vysvobodil je; a nyní, blíží-li se zas bouře, hrozí-li nebezpečí a vlny již již pohlcují loď, — tu ihned utíkají se důvěrně ke stromu svatému — objímají jej, pevně se ho drží, a — jistě zahrnuta je bouře, odvráceno všeliké nebezpečí; neboť stojí psáno s druhé strany na něm: „In hoc signo vinces! — V tomto znamení zvítězíš!“

To je ten stěžeň na lodi ochranné a bez něho nedošla by cíle svého vlasti nebeské; protož nermuť se, kdyby ti někdy příliš těžkým se zdál. Slyš.

Jistý mladý muž vstoupiv právě do světa aby samostatně započal vésti život svůj; pozoroval brzy, jak smutná a neutešená budoucnost mu kyne. Celý sklíčen starostmi ulehl jednoukráte a usnul. I viděl nad sebou ve snách na jasném nebi vystávat černý mrak; ten se blížil a rostl až i slunce zakryl; a nyní z mraku toho

jako černý obrovský sloup se snesl na spícího — a roztáhnul jako rámě co těžký kříž padl na něho. Tu se třásl celý ouzkostí a studený pot řinul se mu po čele; neboť bolestí nemohl ani od-dychovat. V té ouzkosti nesmírné dívá se lépe na kříž jej tížící, a tu pozoruje, jakoby průhledný byl a modré jasné nebe jím proráželo. Potěšen usmál se mladík ustrašený, a probudiv se pochopil teprv smysl sna; a od té doby nestrachoval se žádného kříže víc a žádné soužení ho nezarmoutilo, neboť každým proráží nebe, t. j. jen utrpením lze do nebe přijíti. —

5. Tamto konečně u hlavního vesla či kormidla najdeš toho, jenž vlastně řídí běh lodi — jest to láska Ježíše Krista. Ona je vševědoucí a jistě žádný plavec nezná tak dobře všechny proudy mořské a úskalí a piščíny, jenž nebezpečím hrozí všem plujícím; ona je všemohoucí, neb jsi viděl, kterak na její slovo poslouchá moře i vítr. Proto také jsou cestující beze strachu a bázně, spolehajíc se zcela na ni, přesvědčení jsouce, že, pokud láska Kristova řídí plavbu, není se čeho obávat.

V Horním Rakousku leží také jedno městečko na samém břehu jezera, a tu když přišel svátek Božího Těla drživali slavné procesť, nikoliv na zemi ale na vodě. V čele průvodu jela loď s křížem a korouhvemi, za ní dvě lodě s dětmi; pak následovala jedna s družičkami bíle oděnými, za těmi loď zpěváků a hudebníků a pak loď okrášlená věnci a koberci, na kteréž kněz stojí pod nebesy nesl Nejsvětější; a za ním teprvé jeli na lodích zástupové zbožného lidu. I přicházelo také z daleka diváků mnoho na tento den, a jedenkrát, vyjádřil se jeden z nich, že jest takové procesť na vodě přec jen nebezpečné, zvláště pro děti a že snadno by se mohlo přihodit veliké neštěstí. Však jeden tamnější občan mu odpověděl: „Ještě nikdy se nám žádné neštěstí nestalo, a my se také nic ne-

bojíme, protože pevně věříme, že máme uprostřed sebe Toho, jenž dovede utišíť moře i vlny, a tedy i nás ochránit!“ — Ano, tak jest příteli, řídí-li Kristus sám loď, tu se není čeho obávat. Bezpečně pluje tedy ta královská loď Božského Srdce Páně, pluje již na sta a tisíc let, a jako ondy archa Noemova vozí své vyvolené syny a dcery, které uchránila z rozbouřeného moře světa, odváží je do vlasti nebeské. A kdykoliv přijde čas a povolá Otec nebeský jednoho z cestujících, tu přistojí loď k břehům věčnosti a složí povolané dítě v náruč Otce, kde si pak odpočine od prací a bolestí. — Nuže, příteli, táži se tě ještě jednou: zda přisvědčíš nyní blahosl. Markétě Alacoque, že jest to nejsvětější Srdce Ježíšovo jistě ochrannou lodí pro nás? —

Než, co by byla platná ochranná ta loď, kdybychom na ní nebyli!? — Či můžeš si říci, příteli, v této chvíli s dobrým svědomím, že se nalezáš na ní? Ó máš-li jen jediný smrtelný hřích, — pak jsi z ní již vypadl — Kristus tě nemá v srdci svém; nýbrž ty toneš v zbouřeném moři v tom největším nebezpečí zahynouti; nebo jako tam ve vodě číhá žralok, by pohltit všecko, co padne do moře, tak i tebe hrozí pohltit ten „vražedník člověka od počátku“ — a strhnout tě v propast zevnitřní. Neotálej tedy brachu, ale zbav duši svou smrtelného hříchu, a pros zas kapitána — Ježíše Krista, aby tě přijal na loď svou. —

Snad ale, a to také pevně doufám, nalezáš se milý příteli a s tebou mnozí spolužáci a žákyně „Školy“ na lodi a pluješ v první třídě tam mezi nevinnými; pak činí tě pozorná bl. Markéta Alacoque na dvě věci, nejprv na ta nebezpečí, jenž se všech stran na tě dorážejí zvláště ale z tvého vlastního nitra; nedávej sluchu té samolásce a marné mysli a své vůli, nýbrž poslouchej, co ti nařizuje nejvyšší vůdce lodi. Nemysli, že snad o tobě neví, ne, máš-li jen pravou lásku k Němu,

pak Mu jistě ležíš na Srdci; On tě střeží bdělým okem a nechá si záležet na tom, aby tě šťastně ochránil; proto ti dává v tichosti pokynutí, odkud vane vítr nebezpečný a co činit máš, kam svou duši obrátit, abys zkázu nevzal ale zachoval si ten drahý pokoj duše; za druhé dej dobrý pozor na Jeho hlas, a vždycky poslechni, drahá duše — pak „popluješ — jak dí bl. Markéta Alacoque — tichou vodou.“ Arciž nepochopíš hned všechno, co ti přikazuje, a tvé samolásky se také leccos bude přfít, bude chtít abys předc také dal tělu, co mu právem patří, tvá marná mysl bude křičet, abys si nenechal všechno líbit od lidí, že máš také rozum a srdce a nejsi tu jen proto, aby ti všickni ubližovali, a ta svévole bude se také trhat, že má podle vyššího nařízení jednat a ne podle své hlavy, přijde jí zase chuť hráti si na pána a proto, jakmile ucítíš, že něco takového v tom parním kotli tvého srdce vře, tu pozor! nedej tomu vypuknouti, ale potlačuj a přemahej takový nezřízený pud, by se ti žádné neštěstí nestalo, a nevypadl zas z lodi Božského Srdce! Nuže chop se teď statně vesla t. j. modlitby a sebezapírání a plň věrně povinnosti svého stavu a povolání; nebo to jest, co ti především jiným kapitán lodi za práci ukládá. Tak popluješ dál a dál až zabočíš do přístavu věčnosti, totiž do hrobu. Tam teprv vystoupíš na druhý břeh života věčného, a jako své dítě z daleka se vracející přijme tě v náruč Otec nebeský, s radostí uvítají tě přátelé, bratři a sestry, po dlouhém rozloučení a povedou tě dále k svatbě Beránka Božího.

Nyní pluj dále drahá duše má, pluj opatrně tím mořemездеjšího života, pluj vždycky na lodi nejsvět. Srdce Kristova, ať dopluješ šťastně do nebeské vlasti své.

Blahoslavená Markéta Alacoque dává ti toto krátké naučení pro středu:

„Ve středu vstup do nejsvětějšího Srdce Ježíšova, jako cestující na loď; kapitánem lodě jest láska; ta tě šťastně převezde tím bouřlivým mořem, přes které musí každý tam do přístavu. Bouře, jichžto se nejvíce máš co bát, nastanou ti od tvé samolásky, marnomyslnosti a svévůle. Vůdce lodě bude tě chránit a budeš-li věrně poslouchat, poveze tě tichou vodou.“

1. Z těchto slov blahoslavené učitelky naší poznáš, že dnešní tvé uctění Božského Srdce má záležet v tom, abys zmužile všem nezřízeným choutkám samolásky, marnivosti odporoval a při všem svém počínání hlasem lásky Kristovy se řídil. Jest tedy tvá úloha dnešního dne: zmužilý boj proti všem vnitřním nepokojným nepřátelům a poslušnost všech rozkazů tvého vůdce; a tak nalezneš pokoj duše tvá.

2. Probudiv se z rána představ si, že tu stojí u tebe Ježíš Kristus a otevřev svůj bok dí k tobě jako ondy Bůh Noemovi: „Vejdí ty a celý dům tvůj do korábu“ — a dej se ihned do práce. Poklekni, pozdrav nejprv Božské Srdce v nejbližším chrámu a rei, že dnes toliko Jemu se chceš líbiti, a v ničem svou vůli poslouchati; že také spokojen budeš se vším, cokoliv dnes na tě sešle. Modli se dle slov sv. Františky ze Šantal: „Ó Bože můj! nech mne, ať v Tvé přítomnosti stále žiji a pracuji a uchovej mne, kdykoliv by se nezřízená samoláska o mne pokoušela, bych se jen lidem líbil a od nich ctěn byl. Od té budu-li prost, budu kráčet krásnou cestou v plnění svých povinností a dosáhnu od Tebe tu milost, bych náležitě sebe sama řídil. Uděl mi o Pane to sladké štěstí oněch duší, jenž nic z toho světa si nezádají všeho jsouce prosty, co není Božího; tenkrát teprv bude moje srdce

souc chudé na statcích tohoto světa —
pravým srdcem mého Ježíše! Amen.“

3. Při mši sv. zpomínej od počátku až do pozdvihování na život a odtud až do přijímání na utrpení a smrt svého Spasitele. Rozjímej, kterak od prvního až do posledního okamžiku činil vždy jen to, co Otci nebeskému se líbilo, a nikde nehledal svou slávu; ale všady jenom čest svého Otce. Jakých prací, jakých obětí Jej to stálo, až vykonav všecko, říci mohl: „Dokonáno jest!“ — Od přijímání až do konce mše sv. rozjímej pak Jeho oslavu, které za všechny ty oběti se Mu dostalo: slavným vzkříšením z mrtvých — vstoupením na nebesa a nyní na pravici Otce nebeského. Na konec popros Jej o Jeho požehnání podle slov sv. Kateřiny Sienské: „Nejdobrotivější Ježíši! prosím Tě o požehnání Tvé předrahé krve, která se z Tvého Božského Srdce prýštila. Uděl mi té milosti, bych i já k oslavě této předrahé krve mé celé srdce Ti obětoval, a jedenkrát s lodičkou mou šťastně vplul do přístavu života věčného. Amen.“

4. Takto posilněn jdi pak po své denní práci, ale i tu při díle a v obcování s blíznými střež dnes bedlivě každé hnutí té samolásky, neb marnivosti neb pánovitosti. Víš, že se oznamují tím, že najednou vzbouří nepokoj v srdci. Ucítíš-li to, zpamatuj se, a ihned zapuď z mysle všecko hnutí, nedá-li to ale předpokoj, udělej pravý opak toho, k čemu tě pobádá ten zlý pud, na př. cítíš-li se popuzen, bys se hodně osopil a obořil na blízného, ihned mu prokaž ňakou laskavost. Jen se ptej vždycky v srdci svém: „Co chceš ty Pane, a bych činil?“ a poslechni vnitřní vnuknutí. Přijde-li ti ale někdy toto sebezapírání a krocení svých chtíčů za těžké, ó zvedni oči a pohled na ten stěžeň sv. kříže, a připomeň si tato krásná slova, která jsem na jednom kříži četl:

„To jsem učinil já pro tebe — co činíš ty pro mne?“ Neustane-li ale ten vnitřní nepokoj, pak volej s učeníky: „Pane, zachovej nás, hyneme!“ —

5. Konečně, než půjdeš na odpočinek, neopomeň v krátkosti celý den projít a sebe zkoumat, zda jsi se dle tohoto navedení zachoval, zda jsi nepovolil tomu trojímu nepříteli v srdci svém, zda jsi nezarmoutil to Božské Srdce myšlenkami, slovy, skutky té nezřízené samolásky, marnivosti neb pánovitosti? — Opět s tvářící se k nejsvětější Svátosti pros Pána za odpuštění a učiň to předsevzetí zítra lépe bojovat; žádej jen důvěrně, aby tě neopouštěl a neustával chránit, vést a řídit. Řci se sv. Františkem Saleským: „O můj Ježíši, vezmi celé srdce mé za svůj majetek, budiž králem v tom malém, ale věrném království; ať budoucně to srdce mé jen dle tvého zákona žije a pracuje!“ — Amen.

6. Co zvláštní cvičení ctnosti konej dnes své pobožnosti hodně horlivě, nevyhledávej při tom svou chuť, ale toliko, co se Bohu líbí: drž tělo co nejuctivěji a zapuď všecku dobrovolnou roztržitost; modli se, i kdybys neměl zrovna k tomu chuti, nedbej na to, ale obětuj Pánu i tu nechť a suchopárnost mysle a rci: „Ne má, ale Tvá vůle staň se!“

Povzdechy.

O Ježíši! Ty's slovem přikázal
a ztichla bouře na moři.

Ó ztiš a upokoj to srdce mé,
když divá bouř v něm zahoří.

Nevzdaluj ruky své jen ode mne
jsemť slabým dítkem u Tebe;
ó veď mne láskou svou a milostí,
ať kráčím cestou do nebe!

A když se stmívat bude nade mnou!
Ty chraň a řiď lodičku mou,
ať šťastně tímto mořem pozemským
tam ve vlast doplují věčnou!

První výtečník z třídy „maličkých“, sv. Aloisius.*)

(Pokračování a dokončení pobožnosti aloisianské.)

Úvod. Jak předešle naznačino, koná se pobožnost aloisianská nejpřiměřeněji 3 neděle před sv. Aloisiem a 3 neděle po něm; neboť tu pravidelně největší svátky a neděle (svatodušní, nejsv. Trojice, neděle Božího Těla atd.) se pobožností

tou zasvěcují, a konečně vždy jedna ano 2 neděle padají do měsíce července, o kterých se koná slavnost navštívení Panny Marie; a tu lze velmi prospěšně a spasitelně rozjímati následující cnosti aloisianské, jež jest

5. Láska sv. Aloisia k přesvaté Rodičce Boží.

Hned od prvního okamžení svého narození byl sv. Aloisius zasvěcen nejbl. Panně Marii, Matce Boží; neboť přišed na svět slabý velmi a neduživý (tak že z potřeby hned v tom okamžení musel býti pokřtěn) jenom tím byl zachráněn před smrtí, že ho nábožná matka obětovala přesvaté nebes Královně. Dověděv se toho sv. Aloisius, považoval život svůj za darovaný mu od Rodičky Boží, a proto se s celým srdcem oddal uctění a oslavení nejbl. Panny Marie; celé hodiny klečival před obrazem jejím v nábožné modlitbě pohřížen jsa. —

Pobožnost a láska k nejsv. Rodičce Boží zmáhala se v srdci našeho mládenečka andělského každým dnem více a více, tak že kdykoliv na Pannu Marii myslil, o ní mluvil, o ní slyšel, její obraz zhledl, vždy radostí nevýslovnou býval naplněn. Ne jinak než jako dítko k matce své se vždy k ní utíkal, jako matku svou nebeskou ji ctíl a vzýval, i na cestách, v důležitých pracích, i v nemoci nikdy neopomenul svou pobožnost marianskou. Její svátky bývaly mu pravými dny radosti, a tu vždy zdvojnásobil horlivost svou a nábožnost.

Avšak dobře věda náš světec, že uctění Matky Páně jakož i uctění svatých vůbec hlavně záleží v následování cností, dokazoval lásku svou k nejsv. Rodičce Boží nejvíce následováním cností marianských, zvláště její neporušené čistoty, o nížto nejčastěji a nejraději rozjímal, a to s takovým obdivováním a nadšením, že jako u vytržení jednou před obrazem marianským slib ustavičné čistoty učinil, ježž také povždy věrně plnil zachovav se neporušeného, čistého a prostého všeliké nečistě i myšlenky i žádosti nejmenší.

I ty, milý čtenáři! musíš nejblah. Pannu Marii (za příkladem sv. Aloisia svého vyvoleného patrona) co nevroucněji ctíti a vzývati, musíš se státi — pakli bys ním ještě nebyl — vroucím ctitelem

Rodičky Boží. Spasení tvé by jinak nebylo dosti bezpečné, pakli by po Bohu přesvatá Matka Jeho neměla býti tobě všecko na nebi i na zemi. Od jakživa všickni svatí a světice Boží byli vrou-

*) V předešlém článku opravili si laskaví čtenáři zajisté již sami menší chyby tisku, jako k. p. všude státi má „alosisanské;“ větší chyby tisku jsou: na str. 158 v řádku 8. menšího tisku (levý sloupec) čti strávených místo ztracených; na str. 158 v řádku 16. menšího tisku (pravý sloupec): Následujeme-li totiž sv. Aloisia v nejhlavnější a nejpotřebnější cnosti spolu s ní atd. Konečně na str. 160 v řádku 2. většího tisku má se dáti čárka za slovy obrazem, pak stůž: nejdrazší památkou smrti Kristovy.

cími ctiteli svaté nebes Královny, a ještě nikdo nepřišel k spasení, jenž o účtě k Bohorodičce slyšeti nechtěl. Jak učí sv. Bernard, a jak i zdravý rozum tomu učení rád přisvědčuje, chtěl Bůh přesvatou Rodičku svou také tím oslaviti, že všecky milosti a dary, zvláště dar čistoty srdce, milost setrvání v dobrém a tudíž spasení věčné skrze ruce Marie Panny světu podává. „Hledejme tedy milost Boží,“ tak dokládá ten sv. učitel církevní, „ale hledejme ji skrze Marii.“

Vzývej tedy, křesťane, denně svatou nebes Královnu! zvol sobě i ty Pannu Marii za matku nebeskou a buď dobrým dítětem jejím: ve všech potřebách svých a záležitostech v každém pokušení a nebezpečství, v životě i v smrti volej k Marii, zpomeň na Marii, miluj Marii Pannu, a zkusíš i ty sám na sobě pravdu slov sv. Bernarda, „že nebylo slýcháno od věků, aby kdo byl od Boha opuštěn býval, jenž se k Marii utíkal a ji o přímluvu žádal.“

6. Láska sv. Aloisia k nebi.

Pakli kdy, tedy zvláště vzhledem na nebe čili na spasení věčné platí pravidlo, že Bůh milost svou žádnému nevnučuje, nýbrž jen toužícímu po ní uděluje; t. j. jenom ten přijde do nebe, kdo po nebi touží, nebe miluje, vyhledává, a vši silou k němu směřuje. Tak činil Aloisius náš, obzvláštní v těchto dvou měsících letních patron.

Sv. Aloisius při svých znamenitých cnostech, jak samo sebou se rozumí, v mysli své jen vzhůru k nebesům byl nešen; svět ho nevábil, světa nemiloval, ano nenáviděl všech marností a rozkoší jeho. Po nebi jen toužila duše jeho, k nebi směřovalo všechno myšlení jeho, v nebi obcoval duch jeho. Zde několik příkladů:

Požádán byv kdysi s bratrem Rudolfem na cestách svých do města Quiers zavítati, k strýci, učinil sice po vůli urozenému příbuznému, však jen v obleku černém, kdežto Rudolf ve skvostných šatech knížecích se dostavil. Zařizena pak slavnostní zábava, s plesem spojená: sv. Alois odepřel žádosti, aby se plesu zúčastnil. Praveno mu, že jen k vůli němu ta zábava ustanovena: tudíž slíbil přijíti, však pod tou výminkou, by nemusel tančiti. Jako by na smrt jíti měl, odebral se náš světec do síně taneční; sotva však usedl, již ho jedna kněžna vyzvala k tanci: však Alois vstav, opustil společnost, aniž by slova byl promluvil.

Obdržev od otce konečné svolení ku vstoupení do řehole tovaryšstva Ježíšova cítil se blaženým, že mohl se světem na vždy se rozloučiti. Kdežto na zámku otcovském kromě matky vše truchlelo, sv. Aloisius byl veselý a blažené mysli. Roku 1585 dne 2. listopadu odstoupil s dovolením císařským právo nástupní na markrabství bratru Rudolfovi v zámku sv. Šebastiana v Mantově; tam na rozloučenou ustanovena ještě hostina, při níž náš světec z radosti nad vyproštěním svým z vazeb světských objevil se v rouchu řeholním, jež si od kněze řeholního dal žehnati. Veškeré příbuzenstvo urozené nad takovou podívanou k hořkým slzám pohnuto, jen

sv. Aloisius vesele rozprávěl o marnosti tohoto světa a že velmožové jen s tíží spasení věčného dosahují, leč by úplně pohrdali světem a po nebi upřímně toužili.

A jaký příklad pohrdání světem podával náš světec v řeholi samé! zvláště když tu viděti bylo tohoto bývalého kněžice v obnošeném šatu (takový si vždy nejraději od představených svých vyžádal), s žebráckou mošnou na zádech nebo vedoucího oslátko ku sbírání milodarů pro chudé a nemocné v klášterním špitále!

To vše a mnoho jiného, co o sv. Aloisiu životopiscové jeho nám zanechali ovšem více jen k obdivování slouží; neboť k následování tak brdinského vítězství nad sebou a nad světem těžko někoho povzbuzovati. Předce však i my musíme se vystříhati marnosti světských, vyhýbat se dle možnosti aspoň nebezpečným rozkoším pozemským; nemáme srdce přikládati k světu, nemáme milovati světa, aniž co na něm jest. Miláček Páně sv. apoštol Jan napomíná nás všechny: „Nemilujte světa ani těch věcí, kteréž na světě jsou... nebo všechno, což jest na světě, jest žádost těla a žádost očí a pýcha života, kteráž není z Otce ale jest ze světa, a svět pomijí i žádost jeho, ale kdo činí vůli Boží zůstává na věky. (1. Jan 2, 15—17). A jiný apoštol volá v podobný smysl: „Čas krátký jest (našeho zde

na světě přebývání), nepozůstává než aby i kteří mají ženy, byli jakoby jich neměli, a kteří se radují jakoby se neradovali... a kteří toho světa užívají jakoby neužívali; neboť pomijí spůsobu tohoto světa. (1. Kor. 7, 29—31). A opět: „O věci, které svrchu jsou, pečujte, ne o ty, které jsou na zemi.“ (Kol. 3, 3).

Budeme-li dle apoštolských slov těchto jednati, jako jednal sv. Aloisius, budeme-li i my mít srdce od světa odtržené a k nebi toliko směřující, pak nám nebude těžko svět opustiti a na věčnost se odebrati, ano pak se sv. Aloisiem s toužebností očekávati budeme onoho okamžiku posledního na tomto a prvního na onom světě, který nás z utrpení pozemského přenese v odpočinutí věčné u Boha, — jakož zde co závěrek rozjímání našeho o sv. Aloisiu ještě buď položeno.

Sv. Aloisius v řeholi pobýv dvě leta složil sliby řeholní 25. listopadu 1578, na to 25. února 1588 obdržev nižší svěcení vyučoval dítky v katechismu a obstarával nemocných ve špitále, zvláště v čas moru ř. 1591 panujícího; i obětoval se s takovou horlivostí ubohým nemocným, že sám morem zachvácen byv 2. března 1591 na lůžko nemocného byl upoután, z něhož více nepovstal. Nezemřel sice následkem moru, nýbrž po několik měsíců choroba jeho trvala, v nížto neobyčejné příklady podával trpělivosti a toužebnosti po nebi. Zaopatřen jsa svatými svátostmi nemocných,*) nemyslel

*) Budiž zde pisateli těchto řádků dovoleno požádati všech duchovních spolubratří i jazyka německého, by nikdy neužívalo se výrazu: „svátosti umírajících (!)“ Sterbesakramente, nýbrž vždy jen „svátosti nemocných“ (těžce nemocných); vždyť i samo SS. Concil. Trid. podotýká jen příležitostně, že sv. pomazání, jelikož zvláště takovým nemocným má se uděliti, jež konec života svého očekávají, jmenuje se též sacramentum „exeuntium;“ a jiné sněmy (k. p. Pražský provinciální), že se může uděliti i „moribundis,“ již umírajícím; — ne ale, že by to museli moribundi umírající vždy býti. Snad se pak aspoň z části vytratí ze světa bojácného strach před těmito svátostmi — „umírajících (!).“

již na nic jiného nežli na šťastné z tohoto světa vykročení, a co jiným zármutek způsobilo, totiž ubezpečení lékařů o jeho blízké smrti, to mu nejmilejší bylo zprávou, tak že utěšeně zpravil o tom spolubratra řka: „Slyš jen, jakou novinu mně sdělili: do 8 dní mám umřít.“ A když přišel ten osmý den, kde posledně ještě přijal Tělo Páně, ač už velmi slabý byl, předce ještě obrátiv se ku zpovědníku svému zvolal: „Velebný otče! já již jdu, již jdu.“ — Kam pak Aloisi? tázal se kněz umírajícího. — „Do nebe, do nebe“ byla odpověď. Blížila se půlnoc a s ní poslední hodinka andělského mládenečka: drže kříž Páně na prsou modlil se ustavičně potichu, nemoha více hlasitě mluvit; krátce však před posledním vydechnutím dodala mu láska k Ježíši Ukřižovanému zase síly, tak že srozumitelně a hlasitě ještě vzýval nejsv. jména „Ježíš a Maria“ — a v těchto slovích vypustil čistou, svatou, andělskou duši svou ... 21. června 1591 ne úplně 24 let stáří svého.

Blažená ano přešťastná smrt sv. Aloisia sice sama káže a povzbuzuje k následování cností aloisianských zvláště jeho lásky k nebi; avšak co doslov k pojednání tomu sloužíž upozornění na nejsv. jména Ježíš a Maria, v nichžto umřel světec náš svatě, jako též v nich svatě žil. Vzývejme i my všickni tato přesvatá jména v živobytí svém, aby ona i v smrti byla naší útěchou, naší posilou,

aby se na nás všech splnila slova pohutlivé písně:

Maria, Maria!
v poslední hodině,
ať jest mé jediné
vzdechnutí „Ježíš a Maria!“
v těch slovích chci umřít
a na věčnost odjít:
„Ježíš, ach Ježíš a Maria!“

(Zasláno VII).

Žákům a žákyním „Školy B. S. P.“

Koho nedojímá pohled na nevinné dítě, ano podle otce svého aneb matky ručinky své k nebi spíná a tam před oltářem v chrámu Páně, kde se nejvyšší Svátost nalezá, důvěrně se k příteli maličkých modlí. Avšak více mne dojímá, když vidím mládež vlastním pudem či lépe zbožností voděnou do chrámu, ať si toho neb onoho pohlaví; tak na př. po delší již dobu pozoruju, kterak mnozí studující gymnasijní v našem městě prvé nežli do školy se odeberou, do chrámu poblízkého vkročí, aby tam nebeskému Učiteli úlohu svou představili a do školy požehnání odešli; a

s pravou radostí zpomínám těch let v Olomouci na gymnasiu prožitých, kdy jsme my nesmělí Moravci před každou těžší zkouškou napřed zavítali k našemu dobrému, upřímnému příteli a krajanu, k blh. Janu Sarkandru, do bývalého jeho žaláře, a tam s plnou důvěrou své obavy mu na srdce vložili. On byl tehda a, důvěřujeme se i v nynější studující Olomoucké, i nyní útočištěm studentů. Již ta upomínka na uplynulá leta zbožnosti mládeže zajímá mne velmi.

Když ale tak vidím dospělého muže osamotě v kostele na kolenou klečeti, pohřbeného v modlitbu, tu — opravdu,

kdyby to byl on i zjevný hříšník, mám velkou úctu před ním, a nikdy nepoznávám jasně smysl slov sv. Augustina, kterými mřil proti pyšným a utrhačným, že kdo dnes jest ještě loupežníkem, zítra může (milostí Boží) se státi z něho velký svatý. Proč ale tolik úcty mám před mužem se modlícím?

Ne snad proto, že se v 19. století stalo módou, hlavně v městech, méně o Boha se starati, a tudíž i řídne obcování službám Božím, ale proto, že muž sobě vědom neodvislosti své v mnohém, za to rovněž vědom sobě odvislosti od Boha uznává a vyznává, že vše co má, Dobrořincem nebeským mu uštědřeno. A čím výše postaven muž ve světě, tím více chvály hodna jeho zbožnost, a na tím více obstála proti marnivosti světa.

Možno, že znáte mnohého zámožného, vznešeného pána, který se nestydí za křesť. život ani veřejně. Zmíním se ale tuto o našich domácích, českých šlechticích, kteří dne 26. března t. r. tak hezky veřejně celé Praze ukázali, co si kladou za čest velkou: — že brat pro sv. Otce v Římě. Bylať právě neděle 4. postní, když tito muži, v čele J. O. hrabě Karel Schönborn, se nabídli J. E. kardinalovi Pražskému, že budou u dveří chrámů Pražských i ty malé příspěvky pro sv. Otce sbírat. A dadouce sami dříve hojně dary sv. Oci ukázali skutkem, že ani sbírání jich a žebrání o ně není neslušno, ano jest to výjev lásky syna k oci, jest to skutek pro zájmy čistě katolické.

„Ti ovšem,“ řekne mnohý, „mohou zbožnými býti, nemajíce žádných jiných starostí, o život vezdejší, o rodinu a t. d.“ Inu ano, můj milý, každý nejlíp ví, kde ho bota tlačí, a majíť oni zámožní a vznešení páni mnoho ostud, často horších nežli ty chudobní na statky pozemské. Že by jim bylo ale tak lehko, veřejně své náboženství vyznávat, toho opak dosvědčuje jejich poměrně

malý počet. Vždyť sám Kristus Pán pravil, že přetěžko jest bohatému, vejíti do království nebeského, a že nazvíce chudým se zvěstuje sv. evangelium, chudí že jsou sv. pravdám nejpřístupnější, u bohatých jest to brzo výjimkou, tím více ale ta výjimka chvály hodna.

Když ale myslíš, milý čtenáři, že tebe již nejvíc hněte bída a starost o živobytí, což nevíš si rady? Rady by bylo na koše ale pomoci ani za nehet, pravda? Než nebudme slepi. Je sice nyní ve světě málo upřímných přátel, kteří by i poslední sousto rozdělili s nuzným přítelem; za to ale vždy patrně ukazuje věčný náš přítel, Ježíš Kristus, to dobré jeho Srdce, že nás neopustí, když jen ho vzýváme o pomoc. Zkusíš jen to za příkladem jiných nyní z vyslyšení se radujících. Uvedu ti zase některé takové případy, k. p.:

Z Vídně. Tam žije jistý kupec mně dobře známý, jež nemoc v takovou nouzi uvedla, že obchodu vzdáti se musel. Za tou tudíž příčinou se měla o nejbližších svátcích koupě učiniti za 40.000 zl. Nicého netuše zlého zakoupil si jiné místo, kde by soukromně se svou rodinou život mohl trávit, kdežto prozatím by syna svého ve výchování a studiích podporoval. Tu ale nenadále přišla ohláška od kupce, že prý při nejlepší vůli nemůže dostát slibu svému aniž přislíbených 2000 zl. vyplatit. Toť byla arci velká rána pro ubohého kupce, jenž na dokončení koupě netrpělivě byl již čekal. Přijda ke mně se svou paní takto mne oslovil: „Tu máte před sebou žebráka; jsemť zničený otec s rodinou! Ubohé dítě! včera ještě veselo, a dnes . . .!“ Co jsem měl učiniti? Dodávám mu myslí, podporuju důvěru; kde nouze největší, tu že jest i Bůh nejblíže. Jen se přes příliš nestrachujtež, alebrž spíše tím hlasitěji u Boha pomoci se dovolávejte, kde veždy pomoc možná a v skutku i přichází. Nejlepší vám rady podám,

seč jen mohu; učiňmež spolu 9ti denní pobožnost k B. Srdci P. za každý den 5krát Otče náš a Zdravas, a abychom tím jistější ve své důvěře byli, sv. Josef odevzdejž nám tento prosební lístek na patričné místo. Upokojil se a jeho srdce něco okřálo.

Zatím den přebá za dnem, kdežto záležitost jen trudnější a trudnější tvář na sebe bře, tak že 7ho dne pobožnosti této nejvyššího skoro stupně nedočkavost ubohého dosáhla. Již odhodlán sebrati svých klíčů a úřadu je odevzdati pro veřejnou dražbu. Jen důvěra choti přiměla je posečkati do 9tého dne. A hle, ještě neuplynul 9tý den; tu zaklepá ráno kdosi na dvěře opuštěného. Zpráva, že se má dostaviti k advokátovi, potěšila jej, který mu v skutku příslibených 2000 zl. ihned vyplatil oznámiv, že pán, jenž se v rukojemství uvázal, hotov jest i ostatní skoupiti. Kdo tu asi pomohl?

Z farností Boršické píše nám:

35. M. P. děkujeme B. Srdci za šťastné okřání děvčete, jehož jsme již oplakávali.

Ozn. 25. ledna 1876.

36. R. Č. Rozbolela se mi noha, byla tak zapálena, až černá. Ta mi působila tak ukrutnou bolest, že jsem se dala zaopatřiti Svátostmi nemocných, mysl, že mne Bůh povolá z tohoto světa. Přijavši Tělo Páně počala jsem vzdychati k Božskému Srdci a slíbila jsem konati 9 denní pobožnost. I hned mi ulevilo, a jak jsem tu pobožnost konala, tak se mi noha hojila a než vykonám druhou 9 denní pobožnost, budu úplně zdráva. Děkuju ti zázračné Srdce Páně.

Ozn. 2. února 1876.

37. M. M. V důležité záležitosti pomohlo Srdce Páně. Ozn. 3. dubna 1876.

38. M. B. děkuji za šťastné okřání. Ozn. 7. dubna 1876.

39. — za obrácení se muže. Ozn. 7. dubna 1876.

40. — za poznání se manžela. Ozn. 4. dubna 1876.

41. — za obrácení se spustlé dcery. Ozn. 4. dubna 1876.

42. — za obrácení se manžela. Ozn. 17. dubna 1876.

43. M. B. Od maličkosti mívala jsem štípání v hlavě, bývala jsem mnohdykráte celá omámena. Uměla jsem si také vykonati 9 denní pobožnost k B. Srdci Páně tak jako na zkoušku — a hle — bolest za 9 dní pominula. Čekala jsem měsíc, zdaliž se nenavrátil stará bolest, a nevrátila se. Protož přicházím s radostí poděkovat nejsvětějšímu Srdci Páně za tu milost, již jsem nebyla hodna, poněvadž jsem ho pokoušela. Ozn. 20. dubna 1876.

44. Ve dvou velmi důležitých záležitostech pomohlo mi Božské Srdce Páně — kromě všeho nadání byl výsledek velmi dobrý a potěšitelný — když mi i vyplní třetí žádost, kterou mu již dávno přednáším. Ale důvěra roste, snad se již smiluje budoucí měsíc. Pomozte mi děkovati a prositi všichni apoštolové modlitby.

J. St.

45. M. S. Spadla jsem dolů na hlavu, — všichni mysleli, že jsem si zlomila vaz, nebo jsem ležela dlouhou chvíli bez sebe. Od té doby cítila jsem velikou bolest v hlavě a křížích, nemohouc sebou ani pohnouti. O Srdce nejsvětější, volala jsem, pohledni na stvoření opuštěné, chudé, nemající ani pokrmu ani žádné obsluhy — a Srdce Páně pomohlo: mimo vše nadání jsem okřála a povstala. A za tu milost neměla bych děkovati? Budu děkovati a i na dále se důvěřovati v Božské Srdce Páně. Ozn. 7. května 1876.

46. M. T. za uzdravení děvčete. Ozn. 14. května 1876.

47. O. B. Měl jsem takovou bolest a palčivost na prsou, že jsem již nemohl ani choditi. S bídou jsem se dotáhl do kostela a slyším, kterak uzdravil Pán

Ježíš tchýni Petrovu a všechny nemocné v Kafarnaum — abychme s důvěrou se k němu obraceli — obrátil jsem se s velikou důvěrou, a cítím se zdravým. Budiž pochválen Pán Ježíš Kristus a Maria Matička jeho dobrá. Ozn. 18. května 1876.

Z Trpína. Rozbolely se mně oči a po celých pět neděl nic jsem neviděl a nad to hrozné bolesti v hlavě měl. Lékařská pomoc, kterou jsem ovšem vyhledal, byla marna a vším právem obávali jsme se, že zůstanu slepým. Nenalezaje nikde pomoci, hledal jsem jí dle poučení „Školy B. S. P.“ konal jsem upřímně 9 denní pobožnost k B. Srdci P. a dostav náhodou vodu z Lúrdy, umýval jsem si jí oči důvěřuje se v pomoc Bohorodičky. A hle, hned po prvním natření vyjasnily se mně oči, bolest z nich zmizela a jsem úplně zdrav. Umínil jsem si to uveřejnit ve „Škole“, aby i její čtenáři se mnou vzdávali díky dobrotivému Ježíši a jeho Matce.

== Těšívám se vždy na máj a jeho pobožnosti, vždy ale zároveň se ho bojím, neboť již po několik let pravidelně zastihne mne nemoc a asi na 2 až 3 neděle upoutá na lůžko. Rovněž stalo se i letos. Když jsem neviděla jiné pomoci, zaslíbila jsem se Bohorodičce, a hle již druhý den byla jsem opět zdráva. Čest a vděk buďtež naší Matce v nebesích!

Z Hnojic. (Missie.) Péčí a statečností důstoj. p. Františka Sobka děkana a faráře v Hnojicích odbývány počátkem května zde sv. missie od 5 velectih. missionářů Litovelských ze shromáždění nejsv. Vykupitele. Všichni farářci, až na několik brali vřelou a živou účast na pobožnosti té. Byly to krásné hody duševní. Z blízka a z daleka přicházeli zástupové lidu s horlivostí nevídanou. Krásný a prostranný chrám Páně — péčí a obětovností důstoj. p. děkana překrásně a vkusně ozdobený — nemohl

== „Hlas“ a mnohé jiné noviny sdělují: **Matka Boží — dosud divy tvoří.**

V Jaroslavicích u Znojma žije u svých rodičů — otec jest obůvníkem — děvčice nyní 18 let stará, která před 6 lety náhle oněměla. Poslána do nemocnice brněnské a pak do vídeňské, ale vrátila se domů nevyhléčená. Jen kýváním neb posuňky dorozuměti se mohla s rodiči svými a s ostatními lidmi. Před svatodušními svátky chodívá z Jaroslavic procesí ke „Třem Dubům“ v Dolních Rakousích na pouť, v níž letos i nemá holka mermomocí se chtěla účastniti. Rodičové jí zprvu zbraňovali, konečně ale přece povolili a s tetkou na cestu ji vypravili. U tří dubů v kostele ptá se jí ještě tetka mezi pobožnostmi, jak se jí tu líbí, načež ona kývne hlavou na znamení, že dobře. Jak ustrne ale její tetka když po chvílce děvče jí se zeptá: „a jak vám se tu líbí?“ Děvčeti navracena řeč. Událost tato, jak lze si pomysleti, učinila na poutníky hlubohý dojem, a zpráva o ní ihned poslána domů. Celé Jaroslavice byly na nohou, když procesí se vracelo a ve velkém průvodu šlo se poutníkům vstříc. Každý chtěl viděti uzdravenou děvčici. Tato kráčela uprostřed průvodu nesouc korouhev Panny Marie a s ostatními poutníky prozpěvující chválu její. Šla do kostela a po skončené pobožnosti nebylo vyptávání a vypravování konec.

mnohdykrátě ani pojmuti zbožný ten zástup lidu. Tolik lidu ještě nikde jsme neviděli, pravili lidé, co již byli jinde missiím přítomni. Při cvičení jednotlivých stavů byl vždy chrám Páně naplněn a všichni odcházeli nanejvýš uspokojeni a potěšeni. Na 2400 duší přistoupilo v ten čas ke stolu Páně. Mezi těmito vyznamenali se obzvláště muži, kteří u velikém počtu, důstojně a statečně, nedbajíce na tlachy převráceného světa, přistupovali ke stolu Páně.

Velkolepé bylo svěcení missijního

kříže s překrásnou a opravdu mistrovsky provedenou, velkou sochou našeho Spasitele. Skutečně překrásná to ozdoba celé farnosti; každý dojat pohlíží na kříž. Průvod vyšel ve středu 10. května po 3. hod. odpo. ze Žerotína, půl hodiny od Hnojic vzdáleného s dvěma velectih. missionáři, v čele banderium, junáci to Žerotínští, okrášleni červeno-bílými stužkami a trojbarevnými, slovanskými prápory, přes 200 družiček a družic předcházelo kříž, v rukou držíce ozdobené svíce a asi 100 mládců z farnosti, červeno-bílými stužkami okrášlených súčastnilo se při nešení kříže, okrášleného zelení, kvítím a ozdobeného hedbávným bílým fábořem. Za nimi následoval veliký zástup lidu. Když krásný ten průvod důstojně se blížil Hnojicím, vyšel jemu veliký zástup lidu s pěti kněží vstříc a spojené ty zástupy ubíraly se za hláholu zvonů, zvuku hudby a hřímání hmoždířů ku chrámu Páně, kdež se lid kolem kříže rozestavil a banderium zad zaujalo, což velmi krásné to podívání: stáliť tu junáci co ochrancové a obrancové kříže a mimoděk tanulo člověku na mysli vojsko křesťanské Konstantinovo, které s křížem, počtem jsouc malé, Maxencia na hlavu porazilo. — Kříž byl pak od velectihod. O. Nováčka posvěcen byv od mladíků vyzdvižen a postaven. Dojemně se vyjímala při stavění kříže od celého zástupu píseň: „Již jsem dost pracoval.“ Když byl kříž posvěcen, počala úcta a líbání kříže a hudebníci doprovázeli dojemně píseň: „Svatý kříži Tebe ctíme!“

V čas sv. missie svčena jest od velectih. O. Nováčka nová, mistrovsky od p. Přecha, malíře ve Šternberku zhotovená křížová cesta ve zdejší chrámu Páně. Pamětihodno jest, že tentýž malíř před několika lety v tom samém chrámu Páně od protestantské ku katolické víře se navrátil.

Jak blahodárně sv. missie působily, poznati bylo z kázání, které na rozloučenou

měl velectihod. O. Nováček při přeplněném chrámu Páně. Loučení to bylo velmi tklivé a hlasitý, usedavý pláč nastal po celém chrámu Páně, když kazatel dával všem: „S Pánem Bohem!“ Dítka s otcem, matkou nemohou se srdečněji a tklivěji loučiti, než jak se tenkrátě dalo. Tak přirůstli k srdcím všech za krátký ten čas velectih. OO. Lid se poněkud upokojil tím, když kazatel pravil: „Dá-li Pán Bůh na rok opět se shledáme, neb všech nás pět od důstoj. p. děkana k renovaci napřed již pozváno jest.“

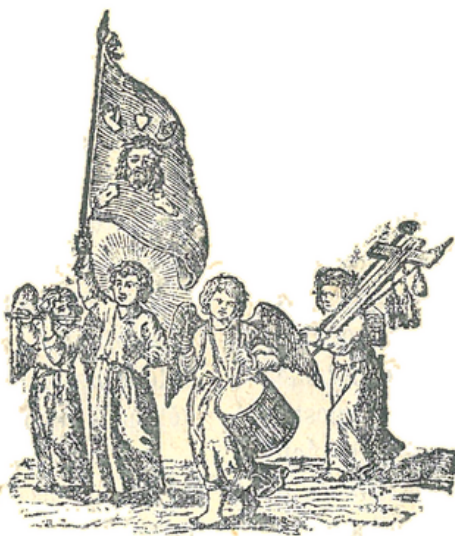
Po vyjítí z chrámu Páně shromáždil se lid v prostranství mezi chrámem a farou a s bolestí zřel, jak velectih. OO. usedají do vozů již již uchystaných, aby na druhý den jinde již sv. missii konali. Vida velectihod. O. Nováček veliký ten zástup lidu s banderium, hudbou a střelbou shromážděný nemohl opomenouti, promluvit ještě několik slov z vozu čtyřspřežného: děkoval všem ještě jednou za vřelou účast a lásku, vzdával čest a chválu jedině Ježíši Kristu, kteréhož tyto dny tak uctili posloucháním slova Božího, jemuž i pro budoucí časy snad také věrni zůstanou. Když povozové hnuli, volal lid srdečně: Zaplať Pán Bůh. Banderium vyprovázelo velectih. OO. až na jejich místo přes 2 hodiny.

Těch 13 dní sv. missie uplynulo jako voda. Bylyť to opravdově hody radostné, nebeské a všichni s radostí vzpomínají dnů těch tak vzácných. Mnohému otevřely se oči a poznal teď opravdově, co to jsou ty missie, a nedá se vícekrátě mámiti a sváděti nesmyslným brojením proti nim.

Všichni voláme ještě jedenkrátě velectih. OO. missionářům srdečně „Zaplať Pán Bůh“ a „Na shledanou“ a těm, kdož chovají v sobě nějakou nechť ku missiím pravíme: Lidé napřed slyšte, berte horlivé, upřímné, křesťanské účastenství na missiích a pak teprv suďte a úsudek váš dopadne jen ve prospěch missií.

Údům sv. dětství Ježíšova.

Z Líšně. Ctěný pane redaktore! An „Škola Božského Srdce Páně“ jest listem pro katolíky, a zejména pro jejich zbožné spolky a bratrstva v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, prosím, byste v něm i tuto, poněkud obšírnou zprávu, o vzniku a zdatu, jakož i o blahodárném působení „dobročinu sv. dětství Ježíšova“ u nás v Líšni, laskavě uveřejniti

ráčil. Mám to za prospěšné, podá-li se zpráva o nějakém spolku neb bratrstvu podrobněji k. p. kterak povstal, co zavdalo příčinu k jeho povstání, jaké překážky se povstání jeho kladly atd. Mnohý má dobrou vůli některý dobrý spolek založiti, neví však, kterak počítí, kterak do toho, jak říkáme. Tu jsou zevrubné zprávy o povstání takového spolku, neb bratrstva, velmi vítány. Mně byla velmi vítána obšírná zpráva (Ročenka 1875) o pobožnosti „sv. dětství“ ve Vodňanech. Přiznávám se, že na tak krásný způsob konání oné pobožnosti bych nebyl připadl. Zvláště v „ročenkách“ ať podrobné zprávy o slavnostech, působení atd. „sv. dětství“ se podávají, nebo tím právě stávají se „ročenky“ pro děti zajímavými, tím přispívá se ku rozšíření a upevnění dobročinu „sv. dětství Ježíšova.“ Tyto příčiny — a zvláště ta poslední, abych totiž dle sil svých a dle možnosti zajímavou pro děti podal zprávu — přiměly mne ku obšírnějšímu rozpisování se o vzniku, zdatu a blahodárném působení „dobročinu sv. dětství Ježíšova“ v Líšni.

V roku 1874 byla v měsíci květnu ku „Škole Božského Srdce Páně“ přidána příloha; „Missie Maličkových“, knížka to, v nížto se pojednává o „dobročinu sv. dětství Ježíšova.“ Přečet knížku,

umínil jsem si, že pokusím se o zavedení „dobročinu sv. dětství Ježíšova“ mezi děti zdejšími.

Odpověděl jsem tuto svou záležitost Bohu. Dětkám ve škole přečetl jsem některé události z knížky „Missie maličkových“, a vyzval je, by modlily se k Pánu Bohu, aby i mezi nimi tento blahodárný „dobročin“ založil, přemítal jsem, kterak bych nejlépe

a nejprůhodněji úmysl svůj započítati a uskutečniti mohl.

V neděli svatodušní dne 24. května kázal jsem po prvníkrátě o „dobročinu sv. dětství“ a hned na to i v pondělí svatodušní. Poukázal jsem na účel a blahodárné působení „dobročinu sv. dětství“, kterak prospívá nejen pohanským, nýbrž i křesťanským dětkám. Vyzýval jsem pak děti, by snažně prosily rodiče své, o dovolení ku vykonávání „dobročinu sv. dětství Ježíšova“, a k rodičům volal jsem: „Nehraňte dětkám a nechejte je shromažďovati se kolem Ježíška.“ An jsem byl přesvědčen, že nebude scházeti na takových, kterým „dobročin sv. dětství“ nebude vhod, a kteří tudíž rozličnými zbraněmi proti němu budou bojovati, neopomenul jsem, poukázati hned předkem na lichost a zlomyslnost rozličných možných námitok se strany nepřátel proti „dobročinu sv. dětství.“ Nezmýlil jsem se v přesvědčení svém, nebo brzy zaslechl jsem rozličné, pradičné ano hloupé námitky, jako k. p. že z toho povstane nová daň pro sv. Otce, že, když pohanské děti na nás neplatí, nač bychom prý my platily na ně atd. Mnohým rodičům praveno, že když jest jedno dítě jejich zapsáno, že není zapotřebí již, aby také ty ostatní se daly zapsati. Než

proto nestal jsem se malomyslným a poněvadž do III. neděle po Sv. Duchu se dalo něco přes 100 dítek zapsati, oznámil jsem, že příští, IV. neděle, na kterou právě svátek sv. Aloisia připadl, slaviti se bude slavnou mší sv. den založení „dobročinu sv. dětství Ježíšova“ mezi dítky Líšenskými uvedeného.

Připadajícího na tu neděli sv. evangelia o zázračném lovu ryb použil jsem opět ku povzbuzení rodičů a dítek, by na „dobročinu sv. dětství Ježíšova“ se účastnily, poukázav na to, že ač síť „sv. dětství“ již přes 100 dítek zaujímá, že přec není ještě přeplněna, že se ještě netrhá, nýbrž že ještě mnoho dítek a dobrodinců v ní má místa.

Rostl počet úddů, účastníků a dobrodinců, a koncem r. 1874 čítal „dobročin“ asi 176 úddů a asi 21 „účastníků.“ Číslice nejsou docela zevrubně udány, an jsem teprv po slavnosti r. 1875 dne 10. ledna (I. n. po Zj. P.) odbyvané, správný uznám úddů a účastníků založil.

V příručné knize pro ředitele „dobročinu,“ zvláštní klade se váha na odbyvání výročních slavností „dobročinu sv. dětství,“ nebo nelze upříti, že tyto hlavně a nejvíce ku zdaru „dobročinu“ přispívají. Očekával jsem tedy i já značného zdaru pro „dobročin“ od slavnosti, ku které jsme rozličné přípravy činily a na niž dítky všechny se těšily.

Nuže slyšte, jaká byla naše první slavnost pro údy a účastníky „dobročinu sv. dětství Ježíšova.“ Snažili jsme se co možná s největší slávou slavnost konati. Což divu, vždyť jest to, jak říkáme, v krvi národa našeho, že při všech slavnostech církevních i národních, co možná největší okázalost vyvinouti se snažíva. Nesmělo tudíž ani při naší slavnosti scházeti: praporek, družiček, věnců atd.

Konali jsme slavnost první, jak již s vrchu podotknuto I. ned. po Zjev. Páně r. 1875. Ráno o 9. hodině slavná mše sv., při níž několik dítek přistoupilo ku

stolu Páně. Hlavní slavnost však odbyvána teprv odpoledne. Ku 2. hodině shromáždily se dítky a věřící ve škole klášterní, odkud o 2 hodinách ve slavném průvodu do chrámu Páně se odebraly. Na nosidlách ověšených a okrášlených neslo 6 družiček Ježíška. Po příchodu do chrámu Páně bylo kázání, po něm slavné požehnání, a ku konci slavné žehnání dítek. Kostel zdejší jest velmi malý a proto byl přeplněn, tak že nebylo možno, aby všechny dítky, jakož i věřící dárky své složili ku nohoum Ježíška na oltáři postaveného. Učinily to tudíž jen dítky oltáři nejbližší, ostatní dítky a věřící odevzdali své dárky u dveří kostelních. Po slavnosti kostelní odebral se opět průvod do klášterní školy, kde dítky slavnosti přiměřené básně přednášely. Po přednáškách rozdávaly se lístky přijímací, agnůstky a knížečky „missie maličkých.“ Ku konci vylovování jmen křesťanů pro ubohé dítky pohanské.

Slavnost tato byla pravá a hojná žeň pro „dobročin sv. dětství,“ nebo toho dne dalo se mnoho úddů a účastníků zapsati a r. 1875 čítal „dobročin sv. dětství“ v Líšni 310 úddů a 103 účastníků. Stávalo z počátku i rodičů, kteří nechtěli dítky své do počtu malých bojovníků pro spásu dítek pohanských dáti zapsat. Slavností touto však pohnuto bylo srdce jejich, poznali, že „dobročin sv. dětství“ dítkám jejím může velmi prospívati, ku vychování jich a zúšlechtění jich srdcí velmi nápomocným býti; nekladli tudíž dále překážek dítkám svým, podílu bráti na „dobročinu sv. dětství Ježíšova.“

Kterak se „dobročinu sv. dětství“ dařilo r. 1875, a zprávu o naší poslední slavnosti, podám příště. Musím však nyní ještě podotknouti, že ku skvětání a cílému ruchu „dobročinu“ značně přispívají ct. sestry milosrdné z kongregace sv. Karla Borom. na zdejší klášterní škole vyučující. Ony starají se o řádné

sbrání příspěvků, modlí se s dítky ve škole ono předepsané: „Zdravas Maria“ a udržují tak horlivost u dítek pro „dobročin.“ Při slavnostech výročních snaží se všemožně ku zvýšení jich krásy a důstojnosti přispěti. Bůh jim odměň práci jejich! Co zvláštní dobrodince „dobročinu“ slušno naznačiti zdejší milostivou vrchnost: vysokorodého p. hraběte Egberta Belcredi-ho, jakož i milostivou jeho choť hraběnkou Christianu Belcredi-Nostizovu.

Ku konci uvádím, že úhrn příspěvků od 21. června až ku konci prosince r. 1874 obnášel: 48 zl. 8 kr. r. m. Příspěvky měsíčně sebrané ukládají se do záložny, a ku konci roku vyzdvižené i s úroky, odvádějí se sl. redakci: „Školy Božského Srdce Páně“ v Brně ku dalšímu jich odeslání.

Z Pouchova u Hradce Králové. Májová slavnost sv. dětství vydařila se nám podle přání mnohem lépe než-li vánoční. P. Bůh dal nám (snad na přímlovu májové Královny) pohodlné počasí. Sotva bylo o křížové neděli po 9. hod. r., již přicházely zástupy lidstva se všech stran jako o největším svátku do chrámu P. Dítka z bratrstva sešly se ve škole a udeřením 10. h. vyšly průvodem. V čele ministranti s korouhvemi, za nimi do 150 bratříčků a sestříček a po nich 46 bíle oděných družiček. S věže vítaly nás zvony do kostela; ale těžko bylo dostati se tam. Všecko bylo přeplněno příchozími, tak že namáhavě jenom protlačili jsme se ku mřížkám. A jaké tady roztomilé bylo pro nás uchystané překvapení! Všecko vystrojeno na oltářích, všudy plno světél hořelo, a v pravo na postranním oltáři stojí Ježíšek náš jako maličký panovník korunovaný novou korunou. Kolem Něho živé květiny jako květoucí zahrádka, 10 svící místo hrazení. Před Ním dole na stupínku klečí 7 bílých „čtenářek“ a každá drží v rukou knížečku. Zapěli jsme k nejsv. Svátosti, a hned na to zazněl hlásek první čtenářky, pak druhé atd. až se střídavě všechny vymodlily 1. 2. 3. tajemství z „Rozjímání o dvanácti taj.“

Krásná jsou to rozjímání, dojemné ty zpěvy vložené, nejdojemnější však jsou sola na konci každé sloky. Po skončeném 3. rozjímání ozval se hlas od oltáře P. Marie. Osmá čtenářka říkala závěrečnou modlitbu k Matičce Boží. Po té zpívali jsme 2 poslední verše písně „Slyšte, slyšte,“ ve kterýchž jest prosba za požehnání, a jakož odpověď na to uděloval dp. farář místní slavnostní sv. požehnání. Ustanovenou nyní ofěru nemohli jsme pro tlačenicí odbývati. Byla tudíž zpívána mše sv. a po ní vybíralo 6 družiček u dveří chrámových dárky pro pohanské dítky. Teprve když se uvolnilo v kostele, šli maličci se svíčkami na ofěru kolem oltáře.

I snešeno všeho 8 zl. r. č. Měsíčních pak sbírek jsme měli pohromadě 19 zl. 4 kr. V den na nebe vstoupení P. odpoledne jsme se modlili litanie k Ježíškovi, při nichž 10 černě oděných chlapců drželo před Ním rozžatá světla. Napotom vylosována pro poh. dítky kř. jména: Anežka Česká, Jan Nep., Václav, Ludmila, Josef, František Seraf., Anna, Kateřina. Budoucí neděli odpoledne vedlo 8 čtenářů pobožnost modlíce se střídavě 4. 5. a 6. rozjímání. Ostatních 6 ponechali jsme k zimní slavnosti. Po požehnání rozdávány nám opět obrázky a pak napomenutí, abychom dodrželi slibů při pobožnosti učiněných a schraňovali známky se psaní. Rozloučivše se konečně s Ježíškem, odcházeli jsme domů s nejkrásnějšími úmysly. Ježíšku! dej abychom je vyplnili a rostli na počet. Nyní nás je všech 208 a sice 82 chlapců a 126 děvčat. Ještě více bylo by nás, kdyby několik údů nebylo se odstěhovalo a několik nemuselo být pro nepořádnost vyloučeno; dobrovolně vystoupilo jen jedno děvčátko z Pouchova návodem otcovým. Jakou důvěru naše bratrstvo i ve vzdáleném okolí budí, poznali jsme v těchto dnech. Jakási nejmenovaná Sestra z Holic poslala sem 5 zl. r. č. poštou pro pohanské dítky s tou prosbou, abychom do svých spolkových modliteb uzavřeli její nemocnou neteř. Takovým žádostem ovšem rádi vyhovujeme a zasláné nám peníze s našimi zároveň odvádíme. Všechny až posud za první rok od nás odvedených dáreků můžeme tedy počítati 59 zl. 54 kr. r. č., kteréž ihned na 60 zl. doplňujeme. Pán Bůh račiž odplatiti všem dobře činícím.

V měsíci červenci

modleme se

za zdar duchovních cvičení kněžstva.

Viděli jsme právě obnovení veškeré přírody. Není tomu ještě mnoho měsíců, mrtvým se zdál býti les, stromové bylo bez zelení a ovoce, řeky se nalezaly v tuhých okovech ledu a mrazu, pole ztratila svůj pestrý květnatý oděv, zkrátka zdálo se, že veškerá země pozbyla svou úrodnou sílu, pramen života že vyschl.

A nyní ejhle! všeobecné znovuzrození v přírodě se před naším zrakem vyvinulo; slunce, aniž by se od země více bylo vzdálilo, vrhá své paprsky méně šikmo na povrch zemský, a tento přímější vzhled královské hvězdy dostačuje, aby navracena zemi síla plodící, která se zdála býti vymizena. Vnitro přírody se otvírá, každé símě od Tvůrce všemohoucího do ní vložené znovu se oživuje, ona se opět pestrým svým rouchem odívá, řeky se plní starým životem pohyblivým, ve vzduchu se ozývají hlasy tisíců roztočivých živočichů.

Toto občasné se opakující obživení přírody hmotné jest nám obrazem toho, co se uskutečnit má ve světě nadpřirozeném, ve světě duševním. Neboť život duše též podroben jest úpadku a zkáze a nedá se jinak udržeti nežli občasnou obrodou a a vrácením se ku svému původnímu prameni, k Bohu, z jehož lůna jest vyšel.

Kdyby stávalo ve slunci tvorů nám podobných, nebylo by pro ně střídání-se jara a zimy, pohroužení jsouce v prameni světla a tepla, požívali by blahé následky těchto živlů bez přestání: to samo se může tvrditi o blahoslavených v nebi, kteří sloučení jsouce navždy s Bohem svým, nemusí se obávati změny, která se jeví v rozkvětu života na jaře a v zaniknutí jeho v zimě.

Jinak se to ale má se svatými na zemi, oni bytby i byli dostoupili na vysoký stupeň křesťanské dokonalosti, nesmí nikdy přestat bojovat se zlým pokušením k hříchu, kterého vždy jim se dostáváti bude na pouti života pozemského. A protož svolává církev. sv. k nastávajícím měsícům své služebníky, aby vykonali obnovu života duševního sami v sobě. „Renovamini spiritum mentis vestrae!“ (Obnovte se ve smyslu duše své). (Eph. IV. 23). A co znamenají tato slova sv. Pavla? Každý křesťan trojí život v sobě chová: zvlášť, rozumový a božský, každý z nich vyžaduje občasného obnovení. První máme společný se živočichy, druhý jest život duše, k andělům nás sblížující, třetí z nás činí dítky Boží. Tento poslední má každý kněz co sluha Páně hledět rozněcovati napřed v srdci svém vlastním a pak jej dáti lidu, jeho vedení svěřenému; čím více ho sám mítí bude, tím více bude s to z přebytku vlastního jiným poskytovat. Nastává tedy pro něho neodbytná povinnost ustavičného sílení a obnovování života tohoto, která se ale nikde tak jistě splniti nedá, jak v samotě, ve vzdálenosti všeho hluku a ruchu světského, duši od Boha často odvracujícího.

Nediviž se tedy žádný, že v příští době pastýřové opustivše svá stáda se shromáždí jako druhy sv. apoštoli ve společné síni před sesláním Ducha svatého, aby v této od světa odloučenosti hledali Boha, aby se bezprostředně obrátili k věčnému pramenu lásky, k nejsv. Srdci Ježíšově a se tu posilili k namáhavému ouřadu svému.

Samota a odloučenost nejlépe se hodí k úplnému se sblížení srdce knězova k srdci Spasitelově; tuto samotu také vřele doporučuje sv. církev služebníkům svým. Několikadenní vzdálenost jejich od stád svých dostatečně nahrazena bude posvěcením, které plyne hojnou mírou z obírání se s Pánem a Tvůrcem. Nabývše sami tohoto posvěcení a spasení, tím jistěji přispívati moci budou ovečkám svým v nesnázích a trampotách života vezdejšího vzhledem k dosažení života věčného. (1. Tim., IV. 16).

Samota církevní a s ní spojené rozjímání jest pro sv. církev a její členy na nejvyšší důležité; neboť ona zajisté v naší době moderního pohanství a nevěry více než kdy jindy má zapotřebí kněží podle srdce Páně, aby podnikli a šťastně ku konci vedli dílo Boží na tomto světě.

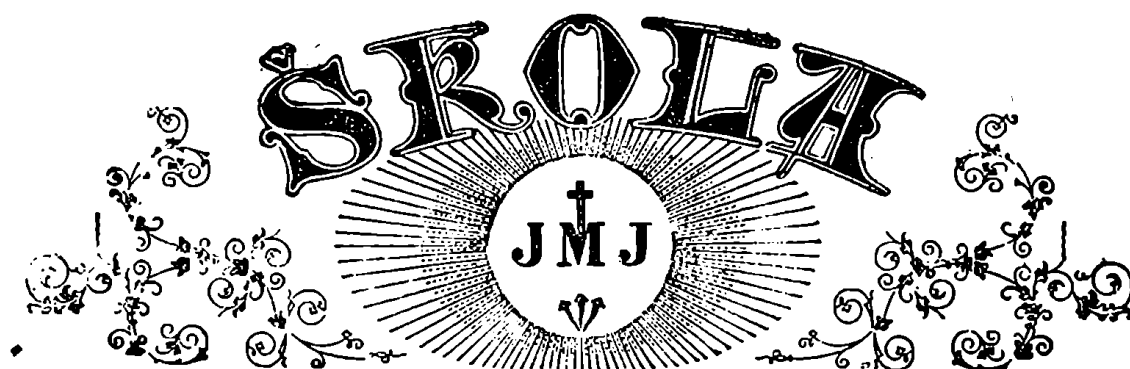
A co činiti budou sluhové Páně v této své odloučenosti? To co činili sv. apoštolové ve společném shromáždění před sesláním Ducha Utěšitele, oni budou rozjímati o díle na ně vznešeném a se modliti, jak rozjímali a se modlili jejich sv. předchůdci. A Duch sv. též sestoupí na ně ve způsobu větru prudkého, obživí ducha jejich, posilí je svou milostí a učiní je schopnými kráčet v šlepějích prvních apoštolův. A tak jako slunkem jarním obroda v pozemské přírodě se stává, způsobí se i tu obroda duševní spásonosná u služebníků církve, která pro všechny její oudy hojného ovoce přinese. Ale i ostatní věřící křesťané mají v tyto dny kněžských cvičení spojití své modlitby s oněmi svých pastýřů, tak jako sv. apoštolové před zázrakem svatodušním nebyli sami na modlitbách v společném večeřadle (in Cōnaculo). „Erant perseverantes unanimiter in oratione cum mulieribus, et Maria Matre Jesu, et fratribus ejus.“ (Act. I, 14). (Trvali na modlitbách společně s ženami, s Marií matkou p. Ježíše a s bratry). Toho samého příkladu máme tedy i následovati my všichni pravověřící křesťané a spojujme svoje modlitby s jejich a s úmysly nejsvětějšího Srdce Ježíšova, říkájice každodenně:

Božské Srdce Ježíše! skrze nepoškozené Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětuji za ony Tvé sluhy, kteří poslušni Tvého nařízení, se právě uzavírají v městě, aby na modlitbách jsouce vyčkali příchodu Ducha svatého. Božský Spasiteli, rozlij na ně hojně milost toho svatého Ducha, aby povrch naší země byl obnoven. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši Rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přesladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou!

Svatý Michale archanděli, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Božského Srdce Páně.

Srpen.

Ročník X. Číslo 8.

V proměnění Ježíše Krista spočívá jistota budoucí
slávy Věčné.

Tichý život duše v úkrytú nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista.

V. Obydlí ve čtvrtek: „Hostinec u Milosrdného Samaritána.“

„Pojďte ke mně všickni, kteří obtíženi jste
a pracujete, já vás občerstvím!“ —

Mat. 11, 28.

„Pojďte a okuste a vizte, jak sladký je Pán!“
David.

Bůh tě pozdrav — drahý příteli a čtenáři můj! zase minulo několik týdnů od té doby, co jsem tě opustil na té loďce tvého života; jistě, že jsi zatím zas hodný kus cesty šťastně urazil a pojel vpřed k cíli svému, ku břehům totiž té šťastné věčnosti! — alespoň ti tak z celého srdce přeju, neboť tak jen by se uskutečňovalo to, čemu tě zde učím, a návod dávám, — jak ten nápis nahoře praví — kterak bys totiž i uprostřed tohoto světa vésti mohl tichý a bezpečný život.

Než, co to příteli můj, ty neodpovídáš? jen smutně klopíš oči, rukou podpíráš tu mdlou hlavu, hledíš tak do zemi jako v nějaké těžké myšlenky zadumán, — věru dnes tě ani poznat nemohu; co ti schází, drahá duše má? Jsi nemocen? potkalo tě neštěstí? — zarmoutil tě tvůj nepřítel? či sklamala tě naděje? — Nic ze všeho toho? — Tož pověz pak přede a rci, co máš na

srdci?! — Však ty sám nevíš co to je, hledáš slov ale nejsi s to, mi vyjádřit co to vlastně za bol a zármutek tvé srdce svírá.

Však počkej, já ti pomohu, snad že to uhodnu! Užíval jsi snad poslední čas dobrého života jak říkáme, snad včera ještě bavil jsi se mezi přátely, zažil jsi snad utěšených kratochvilí a radováněk, — byl jsi vesel, šťasten, blažen — ale dnes jsou ty radostné časy již ty tam — tak rychle uběhly, a tvému srdci zůstala jen bolná upomínka; je v něm dnes tak prázdno, pusto, smutno, jakoby mu něco scházelo. Není-liž pravda, ty se cítíš dnes tak osamotněn, opuštěn, jako bys měl něco hledat a nevíš ani vlastně co a kde a jak? — a podivný ten bol rmoutí srdce tvé.

Ach vidíš, tak je to s tím naším srdcem, zrovna jako s mlýnským kolem, čím více dole vody nabere, tím rychleji se otočí a zas vyleje a tak nemá stání dnem a nocí. Takové máš to srdce lidské; dej mu dnes radostí těch nejlepších požití, nech ho okusiti rozkoší po, nichž nejvíc baží, až se dosyta nabaží, — zítra jest zase prázdno a zase touží a žízní po nových — a cítí se opuštěno.

Však nedělej si z toho nic příteli, pocit ten nepřichází jen tobě, anebo snad jen lidem světa omrzelým; nikoliv, nýbrž také i jiným; starým, mladým, učeným a neučeným, bohatým i chudým se to stává, že při všem možném užívání světa a jeho rozkoší cítí se předc jen býti bídnými; tak jest po všem světě a bylo vždy, co svět trvá.

Na příklad onen nejmoudřejší král, jakého kdy země nosila, jehož ty dobře znáš pod jmenem Šalomoun, již před dávnými věky podobnou zpíval píseň. Vypravujeť sám, kterak si vystavěl domy a paláce se vši nádherou, jak vzdělal zahrady a vinice, choval skotu a bravu stáda nepočetná, k tomu též čeledě a sluhů kolem sebe bez počtu; nashromáždil

také zlata a stříbra poklady, jakých svět před tím neviděl; skvostností a nádherou oplýval celý dům, vínem a nejdražšími lahůdkami každodenní jeho stůl; pořídil si hudebníky, zpěváky a tanečnice a vše, vše si dopřál co jen oko, ucho, hrdlo ráčilo, že z dalekých končin světa přicházeli se dívat a obdivovat krásu toho všeho; nadto oplýval Šalomoun, jak víš, moudrostí rozumu, jaké podnes nebylo rovno; nuže, může-liž si člověk ještě něco více přát na světě?! Co myslíš příteli, nebyl-li král tento ten nejšťastnější a nejblaženější pod sluncem? — takové živobytí bez starosti, jen v štěstí a v radosti! Není-liž pravda, ty kdybys jen desátý a stý díl toho všeho měl, pak bys byl šťasten a blažen!! — A předc! mylíš se ohromně příteli! ano pravím ti, chceš-li číst ty nejbolestnější nářky na vezdejší bídu a soužení, otevři si v písmě sv. knihu krále Šalomouna, již nadepsal „Kazatel“ a tu v 8. kapitole můžeš číst mezi jiným:

„Jakž jsem se ohlédl na všechny skutky, které učinily ruce mé, a na práce, při nichž jsem se nadarmo potil: uzřel jsem ve všech marnost a trápení ducha a že nic netrvá pod sluncem!“ Tak to jde celou knihou: Marnost ach marnost — všechno pod sluncem je marnost a trápení ducha! t. j. při všem, co jsem na světě užíval — zůstalo srdce prázdno — nespokojené! A to je ten svět bol, jenž podnes mnohé srdce tíží. Než, podívejme se blíže, co vlastně to lidské srdce chce? co je to s ním, že nikde a v ničem na světě nenachází úplného pokoje, a jen stálé přání ho trápí, jako věčná žízeň a nenasytný hlad a to tím více, čím víc užívá. Jest to snad také dědictví po naší pramáti Evě? — Ale což, vždyť s ní bylo to samé, nebo ji neuspokojil ani ráj se všemi lahůdkami a proto sáhla po ovoci zapovězeném. Tedy snad již Bůh stvořil člověka s tímto hladem, pro nějž nelze

najít v světě nasycení? — ó to nelze ani bez urážky Boba pomyslit; nebo pak, pak by to němé zvíře v stáji, to ptáče tam v lese — ano ta tráva polní — měly lepší osud než člověk, ten nejznamenitější tvor Boží! — Či není tomu tak?

Pohled jen, jak říkával sám Kristus Ježíš, na to ptactvo nebeské, ani neseje, ani nesklízí do stodol, a přede má každý den svůj stůl připravený, a nají se do sytosti a je vždycky při nejlepším rozmaru, zdrávo a veselo, a neví nic o smutném srdci, o dlouhé chvíli; o těžké mysli a trápení ducha. A podívej se na to kvítí na poli, tu chudobku neb poměnkou, nemá sic mnoho zapotřebí k svému živobytí ale každý den má přede co potřebuje. Sotva otevře z rána ta modrá očka, již tu má připravenou snídani — perlu čisté rosy ranní jako křišťál; pak vyjde to slunečko a to ji zahřívá jako matka své dítě, aby nezastydla; k obědu přinese jí větřík jako posel na rychlých nohou rozličné lahůdky — sladkých vůní a pěkný chládek k občerstvení, a když byla po celý den se napředla na své krásobarevné košilce a večer již sklání k spaní mdlou hlavinku — pospíší si to slunko za hory, by ji nepadaly záře do očí; a když se už setmí, dostane ještě k večeři sklínku čerstvé rosy, pak zavře očka svá a je tichá po celou chladnou noc. Tak žije to kvítí na poli každý den; neuslyšíš tu také žádné naříkání skormouceného srdce ale den po dni krásněji a líbezněji usmívá se na ten svět jako dítě nevinné, že i člověk s nemocným srdcem pohledem na ně se potěší. A více ještě. To kvítí má nejen samo do sytosti ale poskytuje i jinému — ba dává — celé hostiny; tu přilétají kmotry včelky, tu se sejdou strýčkové mravenci s celou rodinou, tu zas slunečko, tu motýl na návštěvu; všickni mají přichystáno a pijou si na zdraví až do syta, k tomu mají hudbu

a zpěv celých sborů skřivánek a pěnkav a stehlíků a jak se ti zpěváci všickni jmenují; tak mají ti nepatrní tvorové veselý život každý den — jako o posvícení, a co při tom nejlepšího, nestojí jich to ani halíř, ani nemají druhý den zármutek neb bolení hlavy a stýskání srdce! — ba necítí ničehož, ani tenkrát když prudký vítr jim zlomí ten tenký život, nebo vedro neb mráz je spálí aneb ostrý srp je podetne — žádnou ouzkost, žádné trápení necítí. Hle, není-li to tichý spokojený a šťastný život, jak by jen člověk si přát mohl; bez starosti, co budeme zítra jíst a pít a čím se odívat, nestrádají pro budoucnost do spořitelny, nestaví žádné nalezence a chorobince a blázince ani věznice. Nuže, řekni sám, příteli, nemá-li každý ten němý tvor v té Boží přírodě v svém způsobu šťastný a blažený život, t. j. prostý všech svízeli a trápení? — a jen ten člověk, ten má být na tom nejbídněji? má být jen k tomu na světě, by neustále snášel hlad a žízeň a soužení a trápení? — Což nepřipravil ten Bůh, jenž ke všem tvorům tak dobrý se prokazuje také člověku nasycení pro to srdce — pro tu duši jeho, aby přede také jednou se cítil zcela spokojen a blažen a vesel? Ne, nikoliv, tak nemilosrdný nemůže být ten náš Bůh, tím méně k člověku!

Před dávnými časy žil jeden osvěcený muž — jenž také to zakusil, že když všeho světa byl užil — zůstalo přede srdce prázdné a neukojené, — jak se sám přiznává. Muž ten, — jest to sv. Augustin — přemýšlel ale o té věci dál, co asi toho příčinou? — a hle, on ji našel a zvolal: „Pro tebe, o Bože stvořil jsi nás a nepokojné zůstane srdce naše, pokavád v Tobě neodpočine.“ To je tedy rozluštění té světové otázky, proč to lidské srdce ničím na světě se neuspokojí. Pochopuješ to příteli, že ani jinak být nemůže? Ty máš k. př. velký sud na 100 věder a chceš jej naplnit,

nuž řekni, mnoho-li doň musíš vlít, aby byl plný? — není-li pravda, právě 100 věder, nic víc, nic méně.

Vidíš, a podobně je to s tím srdcem naším; jest sice na pohled malé, ale jeho žádost po štěstí a radosti, jeho touha po upokojení jest tak veliká, že nic na zemi, ba ani celý svět nestačí ji nasytit jedině to největší a nejlepší dobro, totiž neskončený Bůh sám! A proto dej tomu srdci třeba všechny možné radosti světa — je to zrovna tolik jakobys do onoho sudu na 100 věder vlil dvě kapky; mohou ty sud naplnit? — nemohou! a právě tak ani celý svět se vším co na něm je nenaplní srdce naše, nebo sud je zdělán na 100 věder a naše srdce stvořeno je pro Boha! — Proto ty radosti a požitky vezdejšího světa dostačí sice úplně nasytit hlad těch němých tvorů, rostlin a zvířat, že po ničem víc nebaží a jsou vesely, člověk ale těmi pozemskými věcmi nikdy a nikdy nenasytí svou vznesenou duši — toužící po Bohu. Nuže pochopuješ, milý čtenáři, proč si naříkal Šalomoun, že všechno pod sluncem je marnost, jen marnost a trápení ducha?!

Vždyť to ani jinak být nemůže; neboť duše a tělo není jedno, nýbrž jsou docela rozdílné bytosti; co tedy nasytí tělo, nenasytí také již duši; proto se stává, že, i když se tělo dobře má a vším oplývá, co hrdlo ráčí, uprostřed té hojnosti duše žízní a hladoví, t. j. cítí žal a hoře, cítí, že jí něco schází, a nedojde dříve pokoje, až k ní přijde sám Bůh a ji ukojí. Ano „nepokojné jest srdce naše až v Bohu odpočine!“

„Až v Bohu si odpočine?“ — ptáš se smutně „tedy až na věčnosti najde teprv naše duše pokoje? a na světě jest jí souzeno žíznit a hladovět? Ó pak jen předce jsme hůře na tom než ta nemá tvář a to kvítí na poli!“

Však milý příteli nenaříkej tolik, arcit úplně a dokonale šťastné bude tvé srdce teprv až přijdeš tam do nebeské

vlasti a nasytíš se na hodech Beránka Božího, tam potom nebude ani hladu, ani žízně víc, ani vedra, ani mrazu, žádného bolu a hoře, žádný smutek, žádná slza, žádná smrt více! — Ale i na zemi nenechal ten dobrotivý Bůh člověka opuštěného a osiřelého jako ňakého poutníka, jenž sám a sám tím širým světem bloudí. Jako takovému osamělému chodci milo bývá, když po mnoha hodin cesty lesem a samotou dojde chýže ochranné, a byť to jen osamělá kréma byla, kde by si oddechnul: podobné občerstvení připravil Bůh i nám. Tu u silnice vezdejšího života postavil nám hostinec a v něm stál s pokrmů vzácnými, které dojistá nasytí a upokojí to srdce naše; tam můžeš příteli směle vejíti — jako do veřejné hospody u cesty, a beze všeho ostýchání si brát; nebo ten hostinský je bohatý, laskavý a nad míru štědrý pán; čím upřímněji se k němu chováš, tím laskavěji on tě obslouží. —

Než, kde — kde již je hostinec ten? — Najdeš ho snadno. Tam v horských krajinách, kde dvory hospodářů stávají zcela osamotě sem tam roztroušené, vídal jsem nezřídka nad střechou vížku, a v ní zvonek a sice k tomu cíli, když čeládka po vůkolních polích pracuje a doma již oběd je uvařen, dá se jen znamení zvonkem, a ihned nechá každý práce a spěchá k domovu; tak přitažlivou moc má ten zvonku hlas! A hle příteli, právě takový zvonek visí i tam nad tím hostincem, a kdykoliv zazní, jest to jako slavnostní vyzvánění před svátkem: tak sladce, tak dojemně volá jeho hlas: „Pojďte ke mně — pojďte všickni, kteří obtíženi jste — (zemdeni cestou) a pracujete — já vás občerstvím!“ —

Víš už příteli, kdo to jest? — Ano jsme opět u svatostánku tam na oltáři, opět u toho drahého, nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista; nebo tu je ten hostinec pro nás připravený, čti jen nápis: „U milosrdného Samaritána“ — a zpamatuješ

se, že hostinského již znáš a on tebe také — jest to ta věčně milosrdná láska Ježíše Krista. — Odtud zní ten sladký zvonku hlas, sem tě volá a ty drahá duše, nemáš-li hlad a žízeň, nehleď také oddechu? — Ó nenech se tedy dlouho pobízet — spěš a najdeš tam stál připravený se vším, cokoliv si jen dobrého myslit můžeš! — ano jsou to hody nade všecko, a abys tím větší chuti dostal — vypíšu ti zde nejprv, jaký vzácný nápoj tam máš. Věz, jest to to nejsladší a nejohnivější víno na světě! —

Nesvětí se u vás na den sv. Jana apoštola v kostele dle starobylého obyčeje víno? Na mnohých místech panuje ještě ta památka, že kněz posvětiv na ten den víno věřícím je pak podává s těmi slovy: „pijte lásku Janovu!“ —

Podobné as víno máš pít tam ze Srdce Kristova, totiž víno lásky Jeho, t. j. On vleje duši tvé lásku k Bohu a k Němu samému a to lásku jako oheň. Pravíť sám: „Oheň jsem přinesl na svět a co chci jiného, než, aby hořel?“ — Ano pravý oheň a žár je toto víno svaté. — Arciť v hostinci vezdejšího světa jde to veselej, a podává se tu také víno k pití; jest sladké sic z počátku a pálí také ale tak, že spálí a sžere duši lidskou, a proti onomu vínu lásky Kristovy jest holá sprostá kořala a má také její účinky. Nebo

1. víno světa vezdejšího — jako kořalka otravuje a sice mysl člověka — kdežto víno pravé, ono ze Srdce Kristova, je jako lék duši ozdravující něžným a ohněm zahřívající. —

Stará a podnes dosvědčená pravda jest to, že ten svět vezdejší jest jako had, na jehož blýskavé a všemi barvami hrající šupiny nemůže se člověk dost nadívat, ale běda, běda tomu, kdo příliš důvěrně se k němu blíží! Tu z nenadání zaslehe oko jeho ďábelskou lstí a černým jedem poškrvrní jej. — —

Aj, jak milé to podivání na dítko, v jehož srdci ještě čistá bydlí nevinnost!“ Z očí mu září ta vznešená důstojnost synovství Božího, jako ta tichá zář hvězdy večerní, a odráží se na tváři něžným růměncem, kolem rtů stálým úsměvem. — Ale běda! pakliže kdes v prostopášné společnosti neb při muzice první smrtelný hřích se mu vdere do srdce! ach — jak zohyzdění — otravená duše jeho před Bohem vypadá o nic lépe než-li našim očím ten lecjakýs starý, sešlý kořalečník. Domnívala se ta duše ubohá, že okouší vína — zatím to byl jed; teď ji pálí na srdci ohněm pekelným a zažírání se jako rak dál a dál do svědomí, děláje v něm vždy větší ránu, užírání ty nejoutlejší kořínky: víru, naději a tu dětinnou lásku k Bohu. Člověku takto otrávenému mizí všechna pravá, čistá radost života, a jestliže se přec v tom bídném stavu hříšném raduje a se směje, jest to právě tak, jako když ten starý kořala celý opilý tamhle do špinavé louže upadne a si tam hoví mysle že je doma v měkké posteli. Takový je účinek toho vína, které nám ten svět podává; proto již sv. Jan tak důtklivě před ním varuje: „Nemilujte světa . . . nebo leží v zlému! jakoby říci chtěl: jest pro vás „jed.“

Nuže, co učinit tedy? co bude jednou z člověka jedem tím otráveného? Zhyne bídně na těle i na duši, nepomůže-li mu lékař zas od jedu. A který lékař prokáže mu službu takovou? — Svět nikoliv, ten ho nechá ležet a spěchá dál — jako ten levita a kněz v evangeliu. Jediný Kristus prokáže mu tu službu milosrdného Samaritána, přinese mu nejprv doušek vína t. j. lásky své, a přijme-li jej nebožák, bude mu lékem, který ho jako z omámení přivede k sobě, aby viděl, v jakém bídném stavu se nalezá, a poznal ten klam, jejž s ním svět tropí. — Okusí-li ho dále, bude v něm jako životní balsám, pronikne až na to dno jeho duše, uhasí tam ten hříšný oheň, usmrtí tam

toho červa hlodajícího na svědomí; duše již zbídněná počne zas volněji dýchat jakoby znovuzrozená a tichý veselý život — jako za dnů nevinného mládí vrátí se jí pomalu zpět, a svatý pokoj bude opět míti, neboť je zbavena kořene všeho nepokoje, jenž jest hřích! —

To jest milý příteli jeden rozdíl mezi vínem, jež Kristus podává, a tou kořalkou světaездеjšího. Ale my poznáváme také, že

2. to víno světa, byť plným proudem člověku teklo, neosladí mu nikdy ten život, ba naopak ztrpčí mu i ty sladkosti, kterých by jinak užítí mohl — kdežto naproti tomu víno lásky Kristovy oslazuje člověku i ty hořkosti, které mu píti jest.

Řekneš sice, že, co se hořkostí týká, mají všickni dobří i zlí svůj podíl na té číši žluče a octuplné; ale já ti pravím, že jest tu přede jen veliký rozdíl; neboť jde se jen podívat, kde najdeš větší pláč a naříkání a bédování tu na neourodu, tu na bídu a nedůstatek, na nemoc a bolesti atd. kde najdeš větší nespokojenost, omrzlost života, zoufalost a tu nemírnou žádost raději ihned učinit konec tomu trapnému životu? — — Dej jsi dobrý pozor, nebude-li to právě u těch lidí, jenž o Bohu neradi slychají a na světě žijou jen tak jako hovádka, neznajíce nic lepšího nad tu hroudu země, po níž šlapou, u těch právě, kteří se nehlouběji podívali do číše světských rozkoší a hodně — hodně si přihnuli . . . No, a proč jsou teď tak nešťastní a nespokojeni, že mají stále nač naříkat? Ó cítit nyní dobře, že co v světě požili, byl jed, a ten je páli na duši a svírá a sžírá — jako křeče kolery, a to jim nedá pokoje, to jim otravuje všecku slast života.

Nyní se ale podívej tamhle na ty druhé duše! Čím to asi, že je najdeš vždycky spokojené? při vši nouzi a nahotě vidíš tu jen veselé tváře, při všem zá-

rmutku a utrpení neslyšíš ani slova nářku a kletby a reptání a zoufalosti. Nuže čímto asi? Tím, milý brachu, že tam sídlí láska Kristova; z tohoto vína požívají hojně, a to jim vlévá do srdce takovou tichou blaženost a slast že všecko, i sebe těžší kříž jest jim lehké a tak snadno všecko vytrpí, že i v největším žalu Pánu Bohu prozpěvují: „Pán dal, Pán vzal — buď jméno Páně pochváleno!“

Ten nízký, ošemetný svět arcíř to ani nemůže pochopit, kterak že mnohé duše — láskou Kristovou spojené — nejen kříže trpělivě nésti, nejen v největším trápení rozkoš cítit mohly, jak praví sv. Pavel: „Ve všem soužení oplývám štěstím a radostí!“ — kterak i sami Boha o soužení i prosit mohly, jako sv. Terezie: „buď trpěti, buď zemřít!“ — ale hle tuto právě abych řekl kouzelnou změnu působí to víno Kristovo, že člověk všecko přikorčí ochotně na se běře a ještě potěšení z toho má, nechat se od svého Boha hodně trestat a trápit.

Tak n. př. sv. František Borgiaš, general řádu Jesuitův, vracel se jednoho dne z daleké cesty domů. Byla ale zima a ostrý, mrazivý vítr šlehal mu snih do tváře; k tomu ještě došel kláštera tak pozdě, že všechno již spalo a fortna byla uzavřena. I stál tedy venku v té nehodě bez té nejmenší nevrlosti, zcela pokojně a vešel čas od času klepaje na dvěře. Konečně přede se vrátit probudil, otevřel a spatřiv svého představeného, sněhem zavátého a zimou se třesoucího, ulekl se nemálo a chtěl poníženě prosit za odpuštění. Borgiaš ale skočiv mu do řeči dí: „I nech toho; bratře, já jsem měl venku velké vyražení. Představil jsem si, že to vlastně Bůh jest, jenž ty chumáče sněhu s nebe na mne hází a větrem na mne fouká, aby se mnou kratochvíli měl. I těšil jsem se z toho, že se Bohu líbí mne trochu trestati a kárati!“ — Tak světec tento.

Co pak ale teprv tomu řekneš příteli, když ti povím, že mnozí Svätí a Světice Boží celí smutni byli, pakli jim Bůh delší čas žádný kříž neseslal! Tak si stěžoval jedenkrát ten starý otec poustevníků, sv. Antonín: „Hle, můj milý Bože, ty jsi mne předce jen ošidil! Já myslil, že když půjdu za Tebou, budu mít hodně co trpět, jako to sám slíbil: „Kdo chceš přijíti za mnou, zapři sebe sám, vezmi kříž svůj a následuj mne!“ — myslil jsem dle toho že povedu život v samém smutku a pokání, a hle, místo všeho mám u tebe tu nejsladší rozkoš a nevýslovnou radostí oplývá srdce mé! Nuže, zdali jsi mne předce neošidil?“ —

Hle tak působí tedy ono víno lásky Kristovy; všecko ulehčí co jindy těžké, ba nesnesitelné bylo; všecko osladí jako med, co jindy hořké bylo; proto neuslyšíš u lidí takových o zoufalství, aniž se dočteš o nějakém Svatém, že by mu pro samé kříže svět mrzel, ažby si byl život vzal — to by byl pěkný svatý! —

3. Jest pak ale ještě jeden rozdíl mezi tou kořalkou, kterou svět nabízí, a vínem Kristovým. — Viděl jsi již, příteli, hezky z blízka takovou nešťastnou oběť toho dábelského nápoje? Neviděl-lis, povím ti, dle čeho ji poznáš, a co ta kořala umí. Ač celý obličej člověku zohaví, trpí předce nejvíce oči. Ó jak hrůzně koulejí se celé vpadlé — opuchlé a zkalené! Nediv se pak, že nešťastník takový neví, kde je a kde stojí a kam jde, a do čeho padá, že kaluži bláta drží za měké lůžko; máť oči tak zkalené, rmutné a strhané! — A tak, milý brachu umí zkalit člověku to víno světských rozkoší oči duchovní; kdežto naproti tomu víno lásky Kristovy je zas otevře a rozum naostří. Nejsnadněji pochopíš to opět z nějakého příkladu: vím beztoho, že je rád slýcháš. Tedy slyš!

V jednom vlašském městě žila vznešená rodina, která se zvláště bohobojností

vyznamenávala. Dítka byly záhy vedeny k cnosti a tudy nebylo divu, že zvláště jedna dceruška záhy pocítila náklonnost uchýliti se do kláštera a tam Pánu Bohu se zasvětiti. Ale, jak už to na tom světě bývá — urozenost, bohatství a rozmařilý život, k tomu ještě tělesná krása, to zapudilo brzy vznešené slečně klášter z hlavy, ano pomalu i chuť k modlitbě, a radost v Bohu. Nepozorovaně vloudila se jí do srdečka láska k světu a jeho radovánkám, ta vzbudila v ní zlou žádost, té se vrhla s celou duší v náruč a okusivší jednou z té číše světských rozkoší neměla nic jiného na mysli než nádherné šatstvo a nové a nové zábavy; tak šla ubohá slepě za tou bludičkou, ji lákající — přímo do zahynutí. Smutný a nebezpečný tento stav duše neušel nikoliv zpovědníku jejímu; ten napomínal, předkládal a káral, ale — vykládej opilci ohavnost nestřídmosti, co pořídíš? vysměje se ti! A tak marna byla i zpovědníková slova. Horlivý kněz přemýšlel tedy delší čas, jak té zaslepené duši zas oči otevřít? I přinesl jí jednoho dne darem malé, roztomilé Jezulátko voskové, ležící v jesličkách na slámě. Hrdá slečna usmála se pohrdavě dárku tomu a ptá se, co s tím? — „Nic,“ odpovídá kněz „toliko, když budete svou krásnou hru na citeru provozovat, postavte to Jezulátko před sebe, a myslíte si, jakobyste jemu k radosti hrála.“ — Slečna uposlechla, a hrávajíc na citeru tiše se dívala na malé Jezulátko, jakoby jemu kolébavky hrála. Netrvalo to dlouho, pocítila v srdci svém jakési zbožné hnutí, jako zavanutí letního větérku, a spolu jakás radost pojala ji, jakouž nikdy nebyla pocítila: To ji bylo něco nového, i zapoměla na své marnosti mysliti a obírala se něžnou láskou s Jezulátkem; a hle tu teprv pozoruje, že chudátko leží na slámě, a ty plénky jeho jsou tak nuzné a v rukou již drží křížek; i zamyslí se nad tím, jest jí jakoby to vše vyčítalo jí rozmařilý

její život a smyslné, prostopášné myšlenky a žádosti atd. A hle, ten pohled na Jezulátko byl konečně pro ni tolik, jako když paprsek slunce padne do tmavé zařuděné komory. V tu chvíli teprv uviděla ten prach a pavučiny a hmyz, jenž se jí nevědomky na duši usadil, tak že sama sebe se ulekla — poznalať smutný stav svůj. Tu se jí znechutily a zošklivily všechny radovánky rozmařilého světa tak velice, že, milostí Boží jsouc hnuta, zcela a navždy se světa odřekla a v tichosti klášterní svůj život

zasvěcovala Tomu, jenž prvé svůj za ni obětoval. —

K tomu snad příteli nemusím přidat ani slova více, jest zde obojí patrné: i kterak zase láska Kristova je otvírá.

Avšak doposud vypsál jsem ti toliko ten skvostný vzácný nápoj — to sladké, zdravé občerstvující víno, které tam v hostinci u milosrdného Samaritána se ti dostane, přečti si o tom sám ještě více v knize: O následování Krista Pána, od Tomáše Kempenského, v III. knize, 5. kapitole. —

(Pokračování.)

Původ a účinky slibu, jímž se zasvětilo Tirolsko Božskému Srdci Páně.

V novějším čase zmáhá se neustále a rozšiřuje se u pravých katolíků důvěra, že pobožnost k Božskému Srdci Páně, v nejsv. Svátosti oltářní přítomnému, jest tím prostředkem, kterýmž Bůh všemohoucí pravou a živou víru křesťanskou ve světě obnoviti, a národům jednotlivým opět mír a pokoj zjednati hodlá. Upozornili jsme již vícekrát své laskavé čtenáře na tuto stránku velkého ruchu katolického, který se nyní po celém světě objevuje. Za nový důkaz toho sloužiti může velká církevní a spolu národní slavnost, která se v měsíci červnu letošního roku v zemi Tirolské slavila. Dne 23. dotčeného měsíce, na svátek Božského Srdce Páně, slavili totiž různí katolíci Tirolští v městě Bocenu obnovení zvláštního slibu, kterým se byli zasvětili předkové jejich v r. 1796 ku počtě a oslavě téhož Božského Srdce. Slavnost ta byla nádherná a velikolepá. Vys. důst. biskup Tridentský a Brixenský oznámili napřed v listech pastýřských svým věřícím, že se dotčený slib národní na svátek Božského Srdce slavně bude obnovovati v Bocenu, a sice za tou příčinou, aby Bůh veškerý lid Tirolský v jednotě sv. víry katolické

zachovati, a církvi katolické vůbec vítězství nad jejími nepřátely udělití ráčil. V Bocenu shromáždilo se ze všech končin Tirolska asi 40.000 dobrovolných účastníků. Všechny téměř domy města Bocenu byly pěkně okrášleny velikými korouhvemi barev papežských, císařských a zemských. Dne 22. června večer vzplanul po všech okolních horách, kterými údolí Bocenské jest ohraničeno, nesčetný počet ohňů. Dne 23. června ráno o sedmé hodině vyšel slavný průvod z hlavního kostela farního. V čele průvodu šla dlouhá řada rolníkův Tirolských z okresu Bocenského, nesoucích veliké církevní korouhve. Za nimi kráčeli pořádkové a cechové městští se svými prápory a korouhvemi, nesouce rozličné skříně se svatými ostatky, mezi nimiž vynikala velká skříně s ostatky bl. Jindřicha Bocenského. Za cechy městskými kráčeli v dlouhé řadě příchozí poutníci z rozličných obcí Tirolských. Každá obec měla svého duchovního pastýře v čele svém a poutníci kráčeli v řadách po čtyrech mužích, jenž růžence v rukou svých měli a nahlas se modlili. Každá obec měla také své korouhve a práporce. Za tou dlouhou

řadou obcí přespolečných ubíralo se řeholní a světské duchovenstvo, napotom zvláštní poslanstvo biskupské kapitoly Tridentské, Brixenské, Solnohradské, rytířského řádu Německého, četný počet hodnostářů církevních, jichž řadu skončil probošt hlavního kostela farního Bocenského.

Za ním neslo pod drahocenným baldachinem střídavě buď šest františkánů neb šest kapucínů oblečených v komžích onen starý obraz Božského Srdce Páně, před kterým zemští stavové před osmdesáti lety ponejprv celé Tirolsko témuž Božskému Srdci zasvětili, jakož o tom později vypravovati budeme. Po obou stranách baldachinu nesli vysloužilcové staré prápory vojenské z bitek od r. 1797 a 1809, které rozličnými stužkami a čestnými penízky okrášleny byly. Hned za obrazem Božského Srdce Páně kráčeli oba dva biskupové Tirolští v rouchu pontifikálním. Za nimi pak šli poslancové na sněmu zemském, majíce po obou stranách čestnou stráž, sestávající z rolníků v pestrém kroji národním oblečených. Za poslanci sněmovními šel opět valný počet deputací z všech okrsků zemských ku slavnosti zvláště odeslaných, a po nich ještě jiní hosté a rozliční světští hodnostářové. Ve celé této dlouhé řadě, již čestné stráže a vysloužilcové uzavřeli, čítalo se na 12 tisíc samých mužských. Za nimi kráčelo potom ženské pohlaví.

Po průvodu, který dvě hodiny trval, měl biskup Brixenský v hlavním kostele farním výtečné kázání, ve kterém věřícím vykládal, proč se předkové jejich zvláštním slibem Božskému Srdci Páně zavázali, a proč se nyní tentýž slib obnovuje. Po kázání měl biskup Tridentský slavnou mši svatou, po níž opět biskup Brixenský na kazatelnu vystoupil, a věřícím slovo za slovem předříkával modlitbu, kterouž se slib dotčený obnovoval. Po vykonané modlitbě udělil tentýž biskup na rozsáhlém náměstí před kostelem, s kazatelnou k tomu účelu zvláště připravené,

všem účastníkům papežské požehnání. Veliký, uchvacující dojem působilo to na všechny přítomné, když se najednou všechny valečné prápory a jiné korouhve před biskupem na kazatelnici stojícím sklonili, když všickni přítomní na kolena padli, a biskup jim ve jménu sv. Otce papežské požehnání uděloval. Panovalo při tom svaté ticho po celém rozsáhlém náměstí, jenž zbožným lidem bylo naplněno. Po udělení požehnání počala hudba chvalozpěv papežský hráti, a tím se skončila slavnost církevní.

Nyní tedy budeme ještě vypravovati, kdy, od koho, jakým způsobem a za kterou příčinou zasvěcena, byla zem Tirolská a tamní obyvatelé Božskému Srdci Páně.

Ku konci minulého století l. P. 1796 hrozilo zemi Tirolské veliké nebezpečství. Napoleon Bonaparte, vůdce republikánského vojska francouzského, podmanil téhož roku větší část severní Italie, vojsko rakouské utrpělo tam od něho již několik porážek. Napoleon přibližoval se vítězně vždy více ku hranicím Tirolským maje úmysl vtrhnouti do této země, a ji vydobýti. Republikánské vojsko Francouzské ovládala tenkrát nejen nezřízená náruživost po výbojích cizích zemí, ale do kterékoli země vkročilo, tam také hned se vši usilovností rozšévalo neznabožské zásady, ze kterých nedlouho před tím známá revoluce francouzská vyrostla. Svobodomyslností svou hubili a vyvracovali všude všechny základy mravnosti a počestnosti. Zemi Tirolské hrozilo tedy nejen nebezpečství, že od panovnického žezla domu Habsburckského odtržena a neznabožské republiky francouzské podmaněna bude, ale že s příchodem vojska francouzského i nevěra, neznabožství a nemravnost v zemi se zahrnídčí, a nejpodstatnější základy časného a věčného blahobytu v lidu podkopávají bude. Nebezpečství, které tenkrát Tirolsku hrozilo, bylo tím větší,

poněvadž země téměř žádnými obrannými prostředky proti nepříteli nebyla opatřena; peněz, zbraní a náboje byl též velký nedostatek. V těchto smutných poměrech shromáždil se užší výbor tehdejších stavů Tirolských ku konci měsíce května 1796 v městě Bocenu ku poradám, kterak by zemi před hrožícím nebezpečenstvím zachránil a opatřil.

V čele výboru byl biskup Brixenský a biskup Tridentský. Bez prodlení bylo o to postaráno aby země nutnými prostředky obrannými byla opatřena. Poněvadž však na Božím požehnání všechno záleží a úplné pomoci jedině od Boha jest doufati, usnesl se dotčený výbor i na tom, že celou zemi zvláštním slibem veřejným Božskému Srdci Páně zasvěť, a sice s tím úmyslem, aby Bůh všemohoucí předně všem zavedeným obranným prostředkům svého sv. požehnání uděliti, dále aby lidu Tirolskému svornost, statečnost a nezvratnou věrnost zachovati a přemilou vlast ze všeho nebezpečství vysvoboditi ráčil. Slib samý měl v tom záležitosti, že po všechny budoucí časy ve všech farních kostelích v celé zemi každoročně svátek Božského Srdce Páně slavnou mší svatou svěcen bude. A tak se také stalo. Již 1. června 1796 zavázal se výbor stavovský ve jménu veškerého obyvatelstva tímto slibem veřejně ve hlavním farním kostele Bocenském před obrazem Božského Srdce Páně, a téhož dne vydal svolání k lidu, ve kterémž jej zevrubně o všem tom zpravil. Lid zprávu s velkou radostí, s živou vírou a důvěrou přijal, a víra a důvěra jej nesklamala. Když za krátký čas po složeném slibu Francouzské tlupy do země vtrhly, porazili je Tirolané v několika krvavých bitkách, vyznamenavše se chrabrostí a statečností. Na žádost výboru stavovského konaly se ku konci roku po celé zemi modlitby za díkůčinění, že vlast skrze Božské Srdce Páně před nepřítelem zachráněna byla.

Příštího r. 1797 obdrželi Tirolané nových podobných dobrodiní a milostí od téhož Božského Srdce. Stalo se, že v tomto roce vláda Rakouská velkou pevnost Mantovanskou, v jejíž držení posud byla, ztratila. Pro nedostatek potravní zásoby byla totiž posádka rakouská donucena, pevnost dotčenou vojsku Francouzskému vzdáti. Událost tato vzbudila nové choutky v Napoleonovi, aby se o podmanění Tirolska opět pokusil. Odeslal tedy 15 tisíc vojska svého z Itálie do Tirol. Vojsko to hubilo a plenilo na pochodu svém jižní Tirolsko tou měrou, že někteří Tirolané z pouhého strachu a hrůzy před takovým nelidským nepřítelem žádost svou na jevo dávali, aby stavové zemští s Napoleonem o mír vyjednávati počali. Těchto malomyslných byl však jen malinký houfeček, a proti nim ozývaly se jiné nesčetné hlasy po celé zemi: „Ku zbraní! Hotovost zemská nechť jde vstříc nepříteli! My se pevně důvěřujeme v Božské Srdce Páně a ve přímmluvu Rodičky Boží!“ Hotovost zemská dala se tedy bez prodlení na pochod do jižního Tirolska, aby nepřítel ze země vyklídila. Nedaleko města Brixenu, na pohoří Spirges zvaném, svedena byla dne 2. dubna krutá bitva. Francouzové bitku prohráli, ztrát velikých utrpěli, a kteří z nich po bitvě mohli, utíkali úprkem skrz údolí Pusterské do Korutan. Důvěrou svou v Božské Srdce Páně a ve přímmluvu Rodičky Boží vysvobodili tedy Tirolané zemi svou z jařma svobodomyšlného nepřítel.

Sluší zde ještě podotknouti, že republikánské vojsko Francouzské tenkrát nejen zbraní v rukou bojovalo, ale že i všelijakých jiných prostředkův užívalo. Napoleon Bonaparte zasílal neustále rozličné listy Tirolanům. Sliboval jim jednak velikých výhod, když se mu dobrovolně poddají, jednak jim však strašně pleněním země, zhářstvím a zajetím vyhrožoval, když mu budou vzdorovati. Nesčetný

počet všelijakých spisků, v nichžto se podobné sliby a výhrůžky nejživějšími barvami líčily, byl po celé zemi mezi lidem rozšířen. Mimo to nastala, jakož za časů válek obyčejně bývá, drahota v zemi, mezi lidem povstaly nakažlivé nemoce, úmor mezi dobyt看em, nouze byla veliká, a mimo to měl lid ještě velkou daň platiti a jiné nemalé válečné obtížnosti snášeti. Avšak Tirolané zaslíbení byvše Božskému Srdci Páně neztratili i v těchto přetěžkých okolnostech důvěru pevnou v pomoc Boží a nedali se k ničemu zavésti, čím by svornost, statečnost, věrnost k domu panovnickému a lásku ku vlasti nějaké zkázy neb ztráty utrpěla.

Stavové Tirolští a i vláda zemská nezapoměli pak na to, že všechny jmenované ctnosti, kterými se lid Tirolský v tak velikých nesnázích stkvěl a oslavil, hlavního základu svého měly v onom spolku, do něhož s Božským Srdcem Páně skrze učinění slibu svrchu řečeného vstoupil. Sbíhá se to velmi často, že jsouce v nějakém utrpení postaveni, Boha důvěrně za pomoc prosíme a Bůh milosrdný prosby naší neoslyší. Ale když nám Pán Bůh pomohl, zapomínáme velmi snadno, že Mu za to patřící díky vzdávati máme, a že se hříchu nevděčnosti dopouštíme, když toho nečiníme. Takového hříchu uměli se Tirolané vystříhati.

Na důkaz své vděčnosti k Božskému Srdci Páně prosili totiž r. 1799 stavové Tirolští a vláda zemská biskupa Brixenského a Tridentského, aby nařídili, že v každé farní osadě po celém Tirolsku každoročně na svátek téhož Srdce Páně nejsv. Svátost oltářní po deset hodin k veřejné účtě má býti vystavona, že se dále v každé farní osadě původ této slavnosti v kázání má vyložiti a lid k tomu vyzývati, aby Bohu za tolikrát dobrodiní srdečné díky vzdával, a Jej za odvrácení podobných nebezpečností

pokorně prosil. Prosbě té vyhověli mileřádi biskupové Tirolští. Tímto způsobem slavil se napotom v celém Tirolsku výroční svátek Božského Srdce Páně od r. 1799 až do r. 1805.

Dobrý konec, který vzala všechna utrpení válečná minulých let poučil tedy a přesvědčil Tirolany o tom, jak prospěšný a užitečný jim byl slib Božskému Srdci Páně učiněný. Avšak důvěra, kterouž na Božské Srdce skládali, měla býti opět za krátký čas novým a větším zkouškám podrobena, aby se jimi ještě více zdokonalila, a aby si i jiní národové podle toho příklad vzali, že ve svých veřejných a politických záležitostech útočístě a pomoc u téhož Božského Srdce Páně mohou najíti.

Napoleon Bonaparte stal se v r. 1804 císařem Francouzským. Nedlouho po svém povýšení počal válčiti proti téměř všem ostatním panovníkům evropským. V druhé polovici r. 1805 obrátil svou moc proti Rakouské říši, zajař takřka jedním šmahem mnoho tisíc vojnů rakouských, přitáhl vítězně do Vídně a v měsíci prosinci slavil ještě úplné vítězství nad Rakouským vojskem v známé bitvě u Slavkova na Moravě, po které s císařem Rakouským mír uzavřel v Prešpurku. Uzavřením míru tohoto dne 25. prosince 1805 utrpěla říše Rakouská veliké ztráty. Mezi jinými donucena byla postoupiti celé Tirolsko králi Bavorskému, který Napoleonovým spojencem byl.

Dům Habsburkský panoval již od r. 1363 bez přestávky v Tirolsku, a nyní najednou dostalo se Tirolanům cizího panovníka, jehož vláda u nich pražádné oblíbenosti neměla. Jedna příčina této neoblíbenosti záležela v tom, že nová vláda Bavorská nejen starého osvědčeného zřízení zemského nešetříc, starých práv dědičných si nevšímajíc, samé takové novoty v zemi zaváděla, které se dávným zvykům a obyčejům

lidu zcela přičily. Novotářské choutky Bavorákův dospěly tak daleko, že v úředních spisech i samé starobylé jméno země „Tirolsko“ odstranili, a místo ně jiný název „Südbayern“ čili Jižní Bavorsko zavedli. I prastarý hrad „Tirol“, od něhož celá zem své jméno obdržela, a který vždy Tirolským panovníkům náležel, prodala vláda Bavorská odhadem. Veškerý lid Tirolský cítil se tím velice uražena; neboť vždy v jakési posvátné uctivosti míval tentýž hrad, o němž prastará pověst v zemi kolovala, že jedině ten panovník právo má žádati, aby mu Tirolané holdovali, který hradu Tirol majetníkem jest. Ale nejhlavnější příčina pro kterou se vláda Bavorská Tirolanům vždy víc a víc zošklivovala bylo její neustálé brojení proti církvi katolické.

Úředníci Bavorští, kteří Tirolsko spravovali, byli z velké části členy onoho neznabožského tajného spolku fraimaurerů čili „svobodných zedníků.“ Proto také vláda Bavorská nesčetných rozkazů ministerských vydávala, které přímo směřovaly k tomu, aby činnost církve katolické ve všech vrstvách společenských se stala nemožnou a aby tímto způsobem duch katolický z lidu konečně byl vyhostěn. Oslavování Božského Srdce Páně, kteréž se dle slibu svrchu dotčeného každoročně ve všech farních osadách po celém Tirolsku se zvláštní bedlivostí vykonávalo, bylo fraimaurerské vládě Bavorské zrovna solí v očích. Hned jak se tam usadila, vydala záповěď, že se svátek Božského Srdce Páně dle způsobu dosavadního více světiti nesmí. Roku 1805 světili tedy Tirolané naposledy veřejnou a obecnou slavností svátek Božského Srdce Páně. Toto pošetilé jednání fraimaurerů Bavorských popuzovalo čím dál tím více zbožnou, katolickou mysl Tirolanů. Za nedlouhý čas stalo se jim tvrdé jařmo fraimaurerské nesnesitelným. S dychtivostí očekávali

příhodného okamžiku, aby se vlády takové zbavili, a pod žezlo svých starobylých panovníků z domu Habsburckého opět navrátiti se mohli. Tohoto příhodného okamžiku dostalo se jim konečně v r. 1809, když císař Napoleon novou válku proti císaři Rakouskému započal. Hned z jara roku dotčeného táhl Napoleon se svým vojskem z Bavor proti Vídni, která se mu po čtyřdenním obležení dne 13. května vzdala, načež sledovala dne 21. a 22. téhož měsíce krvavá bitva u Aspern, v níž arcivévoda Rakouský Karel nad císařem Napoleonem slavně zvítězil. Téhož měsíce května, a sice na samý svátek Božského Srdce Páně zvítězili též rázní katolíci Tirolští v krvavé bitvě u Innomostí nad vojskem Bavorským a sice tak slavně, že zbytky poraženého vojska v čiré noci úprkem do Bavor utíkali. Vrchním velitelem katolíků Tirolských byl tenkrát proslulý národní hrdina Ondřej Hofer, prostý sedlák a majitel hospody v jedné dědině údolí Passerského, která se Písek jmenuje, odkud mu vůbec v němčině říkají „Sandwirth von Passeyer,“ t. j. hospodský na Písku v údolí Passerském. Třeba tuto důrazem vytknouti, že Ondřej Hofer v čele hotovosti zemské nejen na svátek Božského Srdce Páně, ale jakýmsi zvláštním řízením a zvláštní pomocí téhož Božského Srdce Páně vojsko Bavorské potřel. Událost tuto vypravují všickni nestranní a pravdomluvní souvěcí dějepiscové. Sběhla se takto:

Když fraimaurerská vláda Bavorská katolickému lidu Tirolskému nesnesitelným jařmem se stala, utvořili proti ní vlastimilové Tirolští tajné spiknutí, a sice v dorozumění s bývalou svou vládou Rakouskou ve Vídni. Nejen vláda Rakouská, ale i Tirolané sami měli za to, že na základě míru r. 1805 v Prešpurku uzavřeného úplně jsou k tomu oprávněni, aby Tirolskou zemi z jařma vlády Bavorské vysvobodili, a ji opět panovnickému

domu Habsburkskému navrátili. V osmém článku Prešpurkské smlouvy o pokoj stojí totiž psáno, že Rakousko králi Bavorskému Tirolskou zemi postupuje, ale doložena jsou slova tato: „tak jak ji v majetku svém mělo, se všemi právními důvody a vši oprávněností, a nikoli jinak.“ Z těch třech posledních slov „a nikoli jinak“ dovozovali, že vláda Bavorská práva k tomu neměla starobylou ústavu Tirolskou změnit, poněvadž Rakousko vládě Bavorské dotčenou zemi jen s touto starobylou ústavou a nikoli jinak postoupilo. Ale vláda Bavorská proti smlouvě té ústavu Tirolskou samolibě změnila, následkem čehož Tirolané nejsou více zavázáni, aby vlády Bavorské byli poslušni, a mohou se tedy pod žezlo domu Habsburkského opět navrátiti.

Tajné spiknutí proti vládě Bavorské, v němž se hlavně hospodští Tirolští účastnili, rozmnožilo se v kratičkém čase po celé širé zemi, aniž by se o něm byla dozvěděla vláda Bavorská. Svornost Tirolanů mezi sebou a mlčenlivost jejich byla podivu hodna. Hlavní ředitel spiknutí byl baron Hormayer a za vrchního velitele budoucího povstání zvolen byl svrchu dotčený hospodský z údolí Passerského Ondřej Hofer. Muž ten vynikal nejen svou vysokou, silnou a nadvládou postavou nad mnohými Tirolskými venkovany, ale znám byl daleko široko pro svou poctivost, pro svou živou víru a nábožnost, a také pro svou vřelou lásku ku vlasti a ku starobylým zvykům a obyčejům národa svého. Tiroláci mají dle rozličných údolí v nichž přebývají zvláštních krojů svých národních. Hofer se vždy držel kroje, který od dávných časů v údolí Passerském panoval. Klobouk mýval černý se širokou střechou, který černým skřiveným pérem a černou dolu visící pentlí byl okrášlen. Míval krátký zelený kožený kabátek, pod ním červenou kazajku, nad kazajkou široké zelené šle, dále široký, černý, vyšívaný opasek, krátké

černé, ku kolenou sáhající kalhoty a dlouhé černé aneb červené punčochy. Měl také velmi krásné černé až k opasku plynoucí vousy. Na krku nosíval vždy, malý křížek, později také velký stříbrný peníz s obrazem sv. Jiří, a v ruce své držíval obyčejně i když na pochodu neb v boji býval růženec Matičky Boží, kterouž od mladosti své horlivě ctíval.

Dne 9. dubna 1809, jakož bylo již dříve ujednáno, vypuklo všeobecné povstání po celém Tirolsku proti vládě Bavorské. Všude se zvonilo na poplach, všude se okrášlovaly domy zeleným chvojm, všude po celé zemi panoval jásot provázející hotovost zemskou, jenž se dle rozkazů dříve již daných na určitá místa ubírat počala. Téhož dne přišel Rakouský velitel Chasteler s jedním oddělením vojska z Celovce Tirolákům na pomoc, a též na severu odeslal Rakouský velitel Jelačić jiné oddělení vojska k témuž účelu do Tirol. Ondřej Hofer dal se s jednou částí povstalců Tirolských na pochod do Innomostí, kam se i z jiných krajin hotovost zemská ubírala. Po všech menších půtkách s vojskem Bavorským dostal se Hofer se svým oddělením šťastně k Innomostí. Před Hofrem ubíral se i general Chasteler se svým vojskem na sever, maje v úmyslu spojit se tam s vojskem Rakouským, jenž na severu do Tirol vtrhlo. Na svém pochodu nedařilo se mu však dosti dobře v některých půtkách s vojskem Bavorským, a proto záhy zpátečný pochod nastoupil. Ondřej Hofer se svým oddělením hotovosti zemské a jiná oddělení téže hotovosti, která se s ním byla mezi tím spojila, zůstal u Innomostí, kde se poznenáhla hlavní síla vojska Bavorského nashromáždila. Bylo patrné, že v krátkém čase má býti svedena rozhodující bitva mezi Tyrolskou hotovostí zemskou a vojskem Bavorským. Ondřej Hofer měl tedy dne 27. května velkou poradu se svými setníky, kdy a jakým způsobem

by se mělo na vrchu Isel řečeném na Bavoráky udeřiti. V poradě té neshodovala se mínění jednotlivých setníků. Jedni za to měli, že se beze všeho prodlévání útok má hned státi, druzí však byli toho mínění, že teprv tenkrát se má útok učiniti, až hotovost zemská z hořejšího údolí Innského na pomoc přijde. Hofer sám byl na rozpacích, kterého mínění by se měl uchopiti, a sem a tam věc přemýšleje mlčel. A právě v tomto okamžení sběhla se událost, která všem přítomným hluboce v mysli utkvěla. Do poradní síně tlačil se totiž vši mocí starý sedláček, který jakési neobyčejné, duchovité tvářnosti a podoby do sebe měl, a jehož nikdo z přítomných neznal. Přistoupiv směle ku stolu, za nímž vrchní velitel Ondřej Hofer seděl, a postaviv se mu zrovna naproti, jal se takto mluvit s hlasem velice vážným a slavným: „Ve jménu Božím a ve jménu nejsvětější Panny Marie Vám rozkazují, že na svátek Božského Srdce Páně, — tudíž pozejtří dne 29. května učiniti máte útok na nepřítele, a já Vám zvěstuji, že zvítězíte.“ Domluviv slova ta, ubíral se stařeček zase nazpět, a nikdo z přítomných se nepamatoval, že by jej kdy více byl viděl. Setníci Hoferovi pohlíželi při tomto objevu s podivením jeden na druhého, žádný si netroufal ani slovem ceknouti, až konečně Ondřej Hofer pravil: „Jak to pravil, tak se to stane!“ a všickni přítomní soublasili ihned s výrokem Hofrovým.

Kdo vlastně byl dotčený stařeček, o tom žádný se nedověděl; přítomní Tirolané měli později za to, že to nějaký svatý byl, který se řízením Božím v této postavě objevil. Ondřej Hofer zavázal se následkem tohoto výjevu ještě téhož samého dne slibem, že, dá-li mu Bůh pozejtří zvítěziti, on o to se postará, aby výroční svátek Božského Srdce Páně opět týmž způsobem po celém Tirolsku v každé farní osadě svěcen byl, jako se

to až do r. 1805 dělo. Na svátek Božského Srdce Páně, který r. 1809 na 29. května připadal, učinila tedy hotovost Tirolská na vojsko Bavorské útok. Nastal boj velice krvavý, jenž až do čiré noci trval. Téhož dne bylo viděti, kterak Ondřej Hofer u prostřed svých chrabrých bojovníků s vytasenou šavlí stoje, veřejně a na hlas k Bohu za vítězství se vroucně modlil. Hospodin mu vítězství udělil, Bavoráci utrpěli velikých ztrát, a kteří z nich nebyli poraněni aneb mrtví, utíkali v noci úprkem do Bavor. Vítězstvím tímto proslavil Ondřej Hofer nejen jméno své a svých sourodáků na všechny budoucí časy, ale položil i nejhlavnějšího základu k tomu, že Tirolané napotom ještě čtyry leta i když zem jejich na tři díly byla roztržena v zápasu proti moci francouzské a Bavorské statečně vytrvali, až konečně r. 1814 opět celá celistvá zem Tirolská, jež se byla v r. 1796 Božskému Srdci Páně zaslíbila, poznovu přišla pod žezlo domu Habsburkského. Chrabrost, statečnost a vytrvalost tohoto mladého národu sloužila i jiným četnějším národům za příklad, že se konečně proti francouzskému násilníku statečně opřeli a jařmo jeho vlády bojovně se sebe svrhli. Od r. 1814 slavili napotom Tirolané každoročně svátek Božského Srdce Páně po celé zemi tím způsobem, jak se k tomu ku konci minulého století byli zavázali. Ale když zemi jejich, neb právům a obyčejům zděděným, aneb církvi katolické s nějaké strany nové nebezpečení hrozí: tuť se vždy s obnovenou důvěrou k Božskému Srdci Páně utíkají, slib, kterýmž se předkové jejich témuž Božskému Srdci zavázali, slavně obnovují, jako se to opět letošního roku dne 23. června stalo.

I u nás v Čechách panovala od nejstarších dob křesťanských velká, vroucí úcta k nejsv. Svátosti oltářní, a když tato úcta ve vlasti naší kvétla, požíval vždy národ náš slávy a blahobytu. Před-

kové naši mívali také vždy ve všech svých soukromných a veřejných záležitostech velikou důvěru k Matičce Boží a k našim sv. patronům Českým, pročez říkávali, že naši sv. patronové to jsou, kteří nedají zahynouti nám ni budoucím. Co prospívalo předkům našim, může zajisté i nám nynějším opět býti prospěšné a užitečné; neboť Bůh všemohoucí a svatí a světice Boží žijou ještě na nebesích, a mohou i nám ve všech soukromných a veřejných potřebách pomoci, když se budeme k nim prosebně utíkat.

Až u nás v Čechách, na Moravě a ve Slezsku nejen jednotlivci, ale veškeré obyvatelstvo těchto zemí — buďsi Českého buďsi Německého jazyka — úctu k nejsv. Svátosti oltářní, k Rodičce Boží a ku sv. patronům zemským s podobnou horlivostí a sjednoceností veřejně bude pěstovati,

jako Tirolané vespolek pěstují úctu k Božskému Srdci Páně, pak se i my budeme moci pevnou nadějí kojiti, že Hospodin všemohoucí, jenž osudy všech národů řídí a spravuje, i u nás přezádoucí obrát učiní, že totiž vlast naše za krátký čas opět starobylou slávou a blahobytem se zastkvěje, a že svornost, mír a pravá láska křesťanská mezi národnostmi bude panovati. Komu z nás katolíků Českoslovanských blaho církve svaté a národa na srdci leží, pečujž tedy všemožně o to, a neopomeniž se především k Bohu za to častokráte modliti, aby ve vlasti naší velká a společná úcta k nejsv. Svátosti, k Rodičce Boží a k našim sv. patronům zemským opět rozkvétla, a žádoucího ovoce přinesla.

—ka.

Trest a pokání rouhače.

Cestovali jsme na sopku Etnu; klopotně dolezi jsme na strmou pěšinu kopce. „Konečně přec,“ pravil náš vůdce, „máme za sebou onu část Etny, kterou rolník v potu tváře obdělávati může; nyní nám nastanou samé lesy a hvozdy.“

My a — řeknime: i naši umdlení mezci zaradovali jsme se nad touto řečí; neb kde houští, tam také chladný stín a toho jsme měli potřebí; vždyť již několik hodin Sicilské slunce pálilo na nás a svými ohnivými paprsky upeklo kameny sopečné na cestě naší, možno-li, ještě více na tvrdo. Sváteční ticho rozprostřelo se kolem nás, tak že jsme kolkolem neviděli, neslyšeli a neznamenal nic, než lesní samotu a ticho jako v hrobě. Bezděky přišla nám v této příšerné a opuštěné krajině myšlénka na italské briganty (loupežníky), jenž v nynějších dobách nejen osamělá místa, nýbrž i četně zalidněné kraje Sicilské hrůzou naplňují.

„Nejsou zde žádní lupiči?“ otázal jsem se Josefa, našeho vůdce.

„Nikoliv, zde na výšinách již se vytratili aneb vymřeli; zde jsme před nimi jistějšími, než v ulicích Palerma, a to od té doby, co zde na temeni hory přebývá jistý poustevník.“

„Jaký poustevník, Josefe?“

„Nuže, pane, nikdo dobře nezná tohoto podivného muže; bydlíť on na druhé straně lesa a nikdy jej není viděti ve vesnicích; straní se obydlí lidských. Při bouři a dešti chodí zde na hoře semo tam, bez bázně a strachu. Zde na hoře stojí také kaplička, o které lidé vypravují, že se vystavěla sama, a v ní se modlí on často. — Pastýři považují jej za příšeru, ba snad je to vtělený ďábel sám.“

„Oho Josefe, viděl jsi již kdy sám toho neobyčejného člověka?“

„Jednou jenom, pane, potkal jsem jej.“ —

„A co s tebou mluvil?“

„Prosil mne o almužnu, hned na to však zmizel.“

„Ale pomni, Josefe, ďábel se u samé kapličky neusadí, a duch nemá almužny třeba; vy Siciliáni jste přec řádní pověreční lidé.“

„Nechť, pane, smějte se mi, tím ale není vysvětlena věc tohoto podivného poustevníka.“

„Desítku dostaneš zpropitného, uveďeš-li mne k němu.“

Minuvše mezitím obvod Etny lesy pokrytý, dostoupili jsme již po dlouhé a pracné chůzi cíle své cesty: jícen Etny oheň sopčící rozevíral se děsně před našima trnouchma zrakoma.

„Pane, desítku jest moje,“ zvolal náhle vůdce, vizte jej, toť onen poustevník tamto nahoře.“

V skutku, byl to on. Klidně sedě na okraji sopčivé propasti hleděl do bezedné hlubiny. Byl ještě mlad a spanilé postavy; cosi rmutného jevily tahy jeho tváře. Vítr pohrával si v záhybech jeho šatu a hnal sirnalé výpary na jeho líce; zdálo se, že mu to ani dost málo protivno není. Zaslechnuv hlasu našeho vůdce zdvihl zdlouha svou těžkou hlavu; přítomnost naše jej nikterak nemátla; ba naopak zdvihna se přiblížil se k nám s prosbou o nějakou almužničku. Zvědavost moje rostla víc a více, kdo asi jest neobyčejný poustevník tento? Zajisté že nějaký tajemný, ba snad dokonce děsný osud zahnal jej až na tuto hrůzyplnou samotu. Uspokojiv jej dárkem dal jsem se s ním do řeči a konečně jej otázel, proč tak neobyčejný zde vede život?

„Vidíte, můj pane, abych vám to objasnil, musím vám vyložití dějiny svého života, kterých ostatně ani netajím. Vykládám je každému, jiným pro výstrahu, sobě za trest vlastních nepravostí.“

„Potřebí není, abyste znal jméno moje; jest vám neznámo a ostatně na jménu

nic nezáleží; ale to vám na vědomí dávám, že jsem ve světě ve vážnosti byl a čestný úřad zastával; přitom jsem byl, jako mnozí mého stavu, nevěrou nakvašený, víry v Boha a nesmrtelnost duše zbavený a nad míru hrdý. Vedl jsem život jako jiní, jenž se Boha spustili a na své povinnosti křesťanské zapoměli. Asi před 15 lety cestoval jsem po Italii a Sicilii, kde žádný cestující neopomene, na tuto sopku vylézt a toto děsně krásné divadlo spatřiti. Moji dva společníci, víry a mravů prázdní jako já, byli tu se mnou. Tamto níže na cestě stál dřevěný kříž, na něm ladná kaplička a v ní obraz Matky Boží. To se protivilo mně a mým soudruhům. Ďábelský úmysl zmocnil se nás, abychom obraz a kříž zneuctili, mu se rouhali a jej rozbili. V pomýšlení bylo to hotovo: kříž jsme porazili, kapličku rozbili, obraz roztrhali a pak všechno do této propasti vházeli, úšklebky z toho sobě činili a oplzlé věci při tom mluvili.

„Po tomto domnělém hrdinství sestupovali jsme dolů s Etny. Sotva že jsem učinil asi 100 kroků, smekl jsem se na nebezpečném místě a sletěl do jakési bezedné propasti. Brzy jsem se vznášel mezi nebem a zemí, brzy se opět kotoučil se skaliska na skalisko, a jistotně bych se byl stokrát rozdrtil, kdyby ruka Boží a rámě svaté Matky mne nebyly chránily. Tu se otevřely moje duchovní oči. V tomto nebezpečném okamžiku viděl jsem celý nepravostný život v duchu svém jako v zrcadle před sebou a uprostřed svých vin vidím kříž, kapličku a obraz, jež jsme právě do hořejší propasti byli vházeli. Zdálo se mi, obejmuli kříž tento, že vysvobozen budu. Tiše jsem se modlil: „O svatá Panno Maria, Matko Boží, na této hoře ctěná, pomoz a zachraň mne; vystavím Ti kapličku tam, kde onen kříž stál, který naše rouhavá zlovůle znesvětila a rozbila.“ To byly myšlenky jednoho okamžiku.

„Nato jsem ztratil vědomí; opět procitna znamenám, že, ač na mnohých místech poraněn a pohmožděn jsem, přec sílu v těle cítím, leže na dnu nedohledné propasti. Několik hodin minulo, nežli jsem z mrákot vyšel a se úplně vzpamatoval; avšak v těchto několika hodinách se moje převrácené srdce dokona přeměnilo, a skálopevné předsevzetí učinilo: zkaženému světu, který mne na duši do největší uvedl zkázy, dáti „vale“ a Boha usmířovati za své hříchy a nepravosti na témž místě, kde milosrdenství Matky Jeho k novému mne probudilo životu.

„I sebral jsem vši sílu svou a vylezl šťastně z prohlubně vñ. V lese jsem se ukryl, dobře věda, že společníci moji přijdou mne vyhledat. A skutečně po několik dní plahočili se v průvodu vůdců a rolníků mezi skalami a rozsedlinami, avšak mne nenalezli; soudili tedy, že jsem mrtev, nalezna svůj hrob v propasti. Ano, odumřel jsem světu a chtěl jsem za ztraceného ve světě vyhlášen býti, ač jsem se probudil a obrodil k novému životu duchovnímu.

„Později jsem sestoupil do údolí a vyhledal nejbližší klášter. Tam jsem očistil svědomí své životní zpovědí, a potěšen a upokojen jsa navrátil se sem na horu. Kořínky bylin, plané ovoce a vyžebnaný chléb byly a jsou mojí stravou a výživou. I nesměl jsem déle odkládati s provedením učiněného slibu. Z balvanů lávových vystavěl jsem kapličku, kterou zde na hoře vidíte, na místě, kde stál kříž. Soška Rodičky Boží, kterou mi otcové z kláštera ochotně byli darovali, zdobí malou svatyn, a před touto Marií P., anaz jest útočiště hříšníků, oplakávám poblouzení a nepravosti svého dřívějšího života a děkuji Matce milosrdenství za svoje zázračné obrácení.“

Poustevník skončil. Rozloučiv se s námi zmizel zrakům našim.

Později teprv rozpomněl jsem se, kterak asi před 15 roky ohlašovaly noviny smrt a zahynutí mladého hraběte v. G., která prý jej zastihla, an slézal s hory Etny.

Dle „Volksbl.“ K. B.

Více sluší poslouchati Boha než lidí.

Praví se, že dějepis jest nejlepší učitelkou. Ba zajisté; vždyť nic nového pod sluncem se neděje, vše již jednou tu bylo, třeba v podobě trochu jiné; a tak pro každou okolnost lehce jest najít nějakou podobnou z doby uplynulé. Náš chudobný lid obyčejně se domnívá o lidech zámožných, vznešených, že žijí v samém štěstí, že jim cesta do nebe jest ta nejlehčí. Skutečně ale bývá obyčejně opak toho. Bohatí a vznešení lidé okusí přecasto daleko méně štěstí než ten nuzný dráteník a cesta k nebi jest jim drsnější než nepovšimnuté staré žebračce. Povím vám z mnohých jeden příklad, maje k tomu hned obrázek.

Leta P. 1534 byl v Anglicku králem Jindřich VIII. a jeden z nejvyšších jeho úředníků a důvěrných rádců byl Tomáš Morus, muž velectěný a bohatý, otec jediné dcery, šlechtné a krásné Markéty,

na kterou vším právem pyšným mohl býti. Té doby staly se s Jindřichem nápadné změny. Ještě několik let dříve vydal sám zvláštní spis, ve kterém hájil učení církve kat. proti bludům Luterovým, a dostalo se jemu od papeže čestného jména „obhájce víry“; nyní ale zaslepila ho náruživost k děvčeti Anně Boleynové v té míře, že svou Bohem jemu danou manželku, Kateřinu Aragonskou, vzdor všem domlouvám jeho rádců a šlechtý anglické od sebe zapudil, manželství s ní vzdor domluvy a brozby papeže za neplatné prohlásil a Annu veřejně za manželku pojal a za královnu prohlásil. Papež vyloučil Jindřicha krále z církve, dokud by se nepolepšil, král ale za to, popuzen ješitnou svou souložnicí Annou, prohlásil se sám za hlavu církve — ovšem jen v Anglicku, kde si uznání té hodnosti troufal vymoci na poddaných násilím.

Nyní nastalo opravdové vymáhání si uznání té papežské moci královy. Jako vždy a všude se nacházejí lidé, kteří za mizernou čůčku zradí svou víru, tak také i v Anglicku naskytli se někteří vjchrtlí páni, kteří doufajíce z toho se obohatiti, králi byli po vůli a vymáhali u věrných katolíků přemlouvou a násilím uznání krále za papeže. — Mezi vznešenými Angličany, kteří to cizoložné počínání si královo neschvalovali, ba jemu důrazně domlouvali, aby Annu zapudil a právě své manželky se přidržel a s církví sv. se smířil, byl hlavně kancléř Tomáš Morus, který pro své dřívější přátelství ku králi a čtyřicetileté služby říši prokázané upřímně mluvíti mohl, a že byl muž duchem křesťanským provanutý, přesvědčen byl, že upřímně a svobodně ke králi mluvíti musí. Kdyby nebylo Anny B., jíž přec jen lichotilo býti královnou, byl by Jindřich neposlechl hlasu svědomí od Tomáše M. probuzeného. Tak ale uspala je opět Anna B. a popudila Jindřicha proti Tomáši M., tak že jemu předně odejmul všechna důstojenství v království a, když i tenkrát u věrnosti ve víře katolické vytrval, do žaláře uvrhl a od celého světa, i od jediné milované dcery Markéty odloučil. Všecky prosby Markétiny u krále a Anny B. byly marny, ani žádné písemné zprávy nebylo možno ni do žaláře ni z něho dostati.

Toť, milý brachu, jest pro vznešeného, bohatého šlechtice překrutá bolest, býti

oloupenu o svou čest, o své jmění, o svobodu ba i o svoje jediné dítě, a přec vytrvat v katolické své víře, jest věcí dosti řídkou. Domkař neb nádeník nějakého v Anglicku netázal se žádný, uznává-li krále za hlavu církve či sv. Otce v Římě, ten mohl bezstarostně své víře žíti, věrné kat. kněze ve svých duchov. potřebách přec nalezl.

Ale ještě více chtěla se pomstit Anna B. na skálopevném Tomáši Morovi; po způsobu všech světačských žen, uražených v jejich ješitnosti, chtěla se pomstit bezživotím šlechtetného Mora. Sosnovala obžalobu proti němu z velezrády, an ve

všem (i co se duše týká) neposlouchá Veličenstva králova, a byl od soudců najatých odsouzen — k smrti.

Pro žádný tedy zločin, pouze pro věrnost svou k zásadám svaté víry přestál všechny útrapy žaláře a vesel, jako svatý mučeník, vstoupil na popraviště a podal katovi svou šíji. Těžko si musil zakoupit věrnost svou k církvi svaté, dal aťe také všem příštím pokolením příklad neoblomné vytrvalosti v dobrém přesvědčení,

které koření hlavně ve víře v nesmrtelnost duše a spravedlivého soudce na věčnosti.

Tož, milý brachu, nezávid vznešeným a bohatým jejich štěstí; ten diadém má ostré brany a spíše nalezneš tiché spokojenosti a blaha v chýžích nuzných než v palácích královských. Vidíš-li ale, že i ty vznešené osoby raději všechno vezdejší, i svůj život ztratily, než aby více lidí než Boha poslouchaly, nauč se z nich aspoň v denních svých pokušeních vytrvalosti v dobrém.

V měsíci srpnu

modleme se

za zdar duchovních cvičení řeholníků a obecného lidu.

Posledně jsme mluvili a apoštolům modlitby doporučili důležitost duch. cvičení kněžstva. Jsouť kněží katoličtí vůdcové a učitelé lidu ostatního, jim přísluší předně, aby byli dobře oděni pancířem sv. víry a kroky jejich jisti v zachovávaní přikázání Božích, oni mají býti přede všemi opatrní jako hadi a spolu sprostní jako holubice. Kde ale mají se naučiti té opatrnosti, té moudrosti křesťanské, kde mají sesílit ve víře a upevnit se v dobré vůli? — kde jinde nežli ve svaté samotě, kam je Duch svatý zve, aby soukromí mluvil k jejich srdci? Všichni velcí svatí muži zkusili pravdu toho; ve svaté samotě byli nadchnuti Duchem svatým, v odloučenosti od světa zrodily se v mysli jejich velké myšlenky a dozrály úmysly k pevné vůli. Sám Kristus Pán dřív než začal svůj učitelský úřad veřejně konat, odešel na poušť na 40 dní a ukázal ne přikázáním nýbrž příkladem svým, co má každý ob čas činit, jemuž velké věci jsou svěřeny.

Taková duchovní cvičení ale nejsou pouze pro kněze, ony jsou veleužitečna každému, všem osobám duchovním, třebas nejsou kněžími, jako řeh. bratři laici. jeptišky, ba všem věřícím potřebna. V našich dnech jsou již dosti značný voje říše Satanovy a říše Kristovy na zemi a každým dnem může armáda Satanášova udeřit s celou svou zuřivostí na dům Boží, na církev katolickou. Předvoje již pracují v Itálii a v Německu a všude jinde jest půda již podkopána a nájemníků mnoho rozestaveno. Nyní sice obrací se krutost toho boje proti Kristu Pánu na oko hlavně proti hlavě církve, proti papeži, který jako vězeň ve svém vlastním nyní ovšem právem přestíním odcizeném městě nám příkladem jest neohrožené důvěry v Boha, proti biskupům a svatým zásadám věrným kněžím, kteří strádají v žalářích, ve vyhnanství, v opuštěnosti a bídě. Avšak on ten boj neplatí těm osobám, jest on proti zásadám katolickým a stejně se rozzuří proti každému, kdo věrně drží k církvi katolické a kdo veřejně pravdu vyzná, jest to boj odpřisáhlý proti všem tak zvaným klerikálům, ultramontanům; všichni, kteří

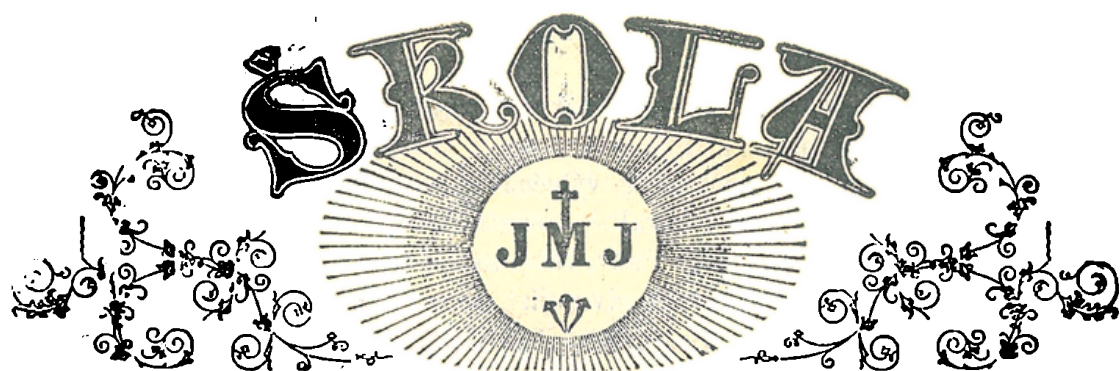
neuznávají za svou hlavní zásadu bezbožství, všichni kteří věří v Ježíše Krista a dle jeho přikázání se řídí, mají se pohřbit v ssutinách Jeho říše na zemi, — toť jest heslo protivné strany.

Svět nás nutil, zřeknout se Krista a jeho sv. učení. Co si máme počítí proti tomu nátlaku vojů Satanových? Především třeba nám, abychom se upevnili ve víře, slovem i skutkem, abychom v modlitbách své drahé a milé Pánu Ježíši horlivě odporoučeli a ostatně na Jeho dobrotu se spoléhali. Odkud ale nabýti té statečnosti ve vyznávání sv. víry?

Již shora jsme poukázali na duchovní cvičení. Ve Francii není to nic neobyčejného, že světští lidé, i vznešeného rodu, muži i ženy, uzavírají se na několik dnů do klášterů, aby mohli svá cvičení duchovní vykonati. Mnohé kláštery a duch. ústavy zabývají se přijímáním a poslouhau těch cvičení duch. žádoucích. U nás zařídil před několika roky J. J. kníže arcibiskup Olomoucký pro učitele škol národních duchov. cvičení, exercitie, v Olomouci, během času ale zašlo to krásné zařízení. Čím máme tedy nahradit ta tak potřebná duch. cvičení? Na prvním místě jsou **missie**, jak je po venkově konají OO. Redemptoristé a Jesuité. Jest to pravá obroda duchovní a nesčíslně mnoho dobrého dá se jimi docílit, zejména, pakli ob čas se obnovují. O ty tedy prosme a přičiňme se, aby v našich farnostech se zařídily aneb obnovily. Jinou náhradou za duch. cvičení jsou pro venkovany **zbožné pouti na posvátná místa** a dají se vykonat bez mnohých obtíží. Jako do duchov. samoty, k duch. cvičením když jdeme na těch několik dní, všechnu starost o hospodářství a rodinu mimo sebe pouštíme, abychom pouze s Bohem a s konečným svým cílem se zabývali, tak také, vydáme-li se na zbožnou pouť, ponecháváme všechny své světské záležitosti jiným doma zůstavším a ochraně Boží obíráme se se záležitostmi své duše, otvíráme své srdce vlivu milosti Boží, nabýváme lepších náhledů o svém konečném povolání a činíme dobrá předsevzetí. Nezdířka se stává, že z pouti patřičně vykonané přicházejí úplně polepšení, s dobrými náhledy a zásadami. To jest také jedna z příčin, proč svět brojí proti poutím zbožných křesťanů a všelijak je podezřívá.

Pročež kdožkoli upřímně dbáš o svou nesmrtelnou duši a nemáš příležitosti ani duchovní cvičení vykonat ani missie sv. se účastnit, vezmi si „missionární knížku“ aneb podobnou a vyber se na pouť. Cestou rozjímej a se modli, poraď se se zpovědníkem o stavu své duše, očisť se od hříchů Svátostí pokání a vrátiv se domů ke svým obvyklým pracím povedeš lehčej život podle vůle Boží k dobru svému a svých blízních. Nedejme se mýlití úšklebky a tlacháním osvětařů našich; oni že sami jsou v rozepři s Bohem, nemohou snést, aby jiní v milosti Jeho žili a na mysl jim uváděli jejich zbloudilost. Byliť velcí, svatí muži a ženy, sami naši svatí patronové a dědi české vlasti, a putovali na posvátná místa. Jsou vznešené osoby a po celém světě vážení šlechtici, rodiny císařské a královské a putují na sv. Hostýn, na Vranov, do Křtin, do Vamberk, do Častochova, do St. Boleslavy, do Filipsdorfu, do Mar. Cel. a. t. p. m., máme tedy dosti povzbuzujících příkladů.

Dejme se vésti od Ducha sv. do samoty, abychom od něho byli osvíceni a posílněni.

Božského Srdce Páně.

Ročník X.

Září.

Číslo 9.

SVatý VáCLaVe! oroDuj za sVou Věrnou zeM Českou
a oChraňuj ji.

Bohorodička a ruská církev.

„Ruská církev a neposkvrněné početí Panny Marie“ (L'église russe et l'immaculée conception) jest název spisu o 96 stranách, jenž během toho roku v Paříži (Plon et Cie., Imprimeurs-Éditeurs, 10 Rue Garancière) tiskem vyšel a známého P. Jana Gagarina, jenž, obrátiv se na katolickou víru, do tovaryšstva Ježíšova vstoupil, za skladatele má. Jak povědomo, směřují snahy několika čelnějších obrátců ruských k opětnému sjednocení ruské církve

s katolickou. Mimo P. Gagarina budtež zde jen ještě jesuita P. Martynov a barnabita P. Šuvalov uvedeni. K tomuto účelu ustavila se v Paříži zvláštní jednota, a v tamním barnabitském kostele utvořili řečení mužové za týmž úmyslem modlitebné družstvo.

universitách moskevské a petrohradské nabyt. Jeho dílo: „Annus ecclesiasticus graeco-slavicus,“ téměř výlučně na slovanských a řeckých zdrojích založené a pro Bollandisty sepsané, vyniká jak rozsáhlostí látky tak i nevšední učeností a kritickou důkladností. Z jeho četných skládaní uvádíme jen ještě knihopisné dílo: „Les manuscrits slaves de la bibliothèque imperiale de Paris.“ (Slovanské rukopisy císařské knihovny v Paříži 1858, 103), v němž Štítného „Řeči besednic,“ rukopis pařížský, z 15. věku pochodící, ponejprv popsal a poněkud i sudebně rozebral. Vládná též

jazykem českým, stával v důvěrném svazku s proslaveným Hankou, jehožto básně částečně též do ruštiny přeložil.

Týmž směrem se nese takřka výlučně spisovatelská činnost P. Gagarinova, kterýž i mimo Francii a Rusko chvalné pověsti došel. Rodu jsa knížecího, pochází z proslulé a mnohovětlivé rodiny Gagarinův, větve to staroslavenských knížat Goliběsovských, kteří původ svůj až i od Rurikoviců odvozují. Jeho úplné jméno ruské jest: Ivan Petrovič Gagarin s přídomkem Rjurikovič. Prodlévaje ještě v Rusku, užíval důvěrných svazků se všemi skoro velmoži ruskými, ano i se samým císařem, jsa z jeho přízně, býval u velmi přátelském styku. Vrátil se do lůna církve katolické, získal si velikých zásluh o vědecký časopis, též vně Francie rozšířený a pod názvem „*Les études religieuses*“ známý, jež on spolu s několika jinými kněžími založil a drabně let též pořádal, i vydával. Po této době však zabýval se jedině s tou myšlénkou, která by svou vše milovanou vlast k Římu, jakožto středisku jednoty církevní, přiblížil a takto dráhu k úplnému návratu jejímu upravil. Výplodem tohoto snažení jest úhledná řada větších a menších spisů, jež jméno Gagarinovo skorem po celé Evropě rozhlásily. Významno jest, že se Gagarin ve svých spisech té zásady přidržuje, že slovanská Rus svatou stolicí zaručené a tudy nedotknutelné právo má k slovanskému obřadu, kterýž by proto, kdyby se Rusko obrátilo, ve své váze a neporušené celosti i na dále potrvál. „Mezi prostředky, kterými by se žádoucího návratu ruské církve docíliti dalo, zasluhuje zmínky návrh Gagarinův, aby sv. stolice jeden ze stávajících již řádů kat. ustanovila, který by ústavu a stanovy své v původní přísnosti zachovával ale při tom latinský obřad vyměnil za slovanský a výhradně o řečený cíl všemožně stál a pracoval.“ Jak povědomo, došel tento návrh alespoň částečného vyplnění zaražením obzvláštní kongregace, kterážto až posud v Bulhařích v nadzmičeném směru velmi blahodárně působí. Sestáváť skoro ze samých Slovanů, najmě pak Polákův, a jest proto v Polsku pode jménem „*Zmartwychwstańców*“ (resurrectionisten) známa. Všichni členové kongregace, mezi sjednocenými a nesjednocenými Bulhary působící, zachovávají z povinnosti obřad slovanský.

Z rozličných spisů P. Gagarinových, částečně též do ruštiny, angličtiny, vlastiny, španělštiny a němčiny přeložených, jmenujeme toliko tyto: „Obrátí-li se Rus na víru katolickou?“ (*La Russie sera-t-elle catholique?* též rusky převodem P. Martynova „*O primirenii russkoj cerkvi s rimskoju*“), „Starověrci, ruská církev a papež“, „Věrouka ruské církve“, „Budoucnost řecko-sjednocené církve.“ Touž měrou zajímavý jsou spisy: „*Duchovenstvo ruské*“ (*Le clergé russe*), dílo podobné a důkladné, pak „*Slova biblí slovanské: Ty jesi Petře, i na semě petrě*“ a mnohé jiné.

Ovocem tétěž ušlechtilé snahy jest i svrchu řečená brožura, jejíž obsah snad mnohého Čechoslovana vůbec a bohoslovce zvlášť zajímati bude. Dovolujeme si proto v sledujících řádcích trest této brožury vážnému čtenářstvu oznámiti.

Jaká jest víra ruské církve v příčině článku o neposkvrněném početí Panny Marie? Tato jest otázka, o jejížto zodpovězení běží. Podnět k této otázce zavdávající jednak nepopíratelné průkazy, že liturgické knihy ruské toto dogma se vši jistotou hlásají, jinak ta okolnost, že mnozí vážení církevníci ruští buď neznámost takového učení předstírají, buď přímo je zamítají.

Celý spis rozvržen jest ve tři hlavních rozdíly.

V úvodu vykládá spisovatel stručně, v čem podstata katolické věrouky v této věci záleží, že totiž toto dogma nic jiného neznamená leč úplné zachránění Bohorodice před prvotným čili dědičným hříchem. Hned na to jme se spisovatel dovozovati,

že ruské církvi toto dogma již z prvopočátku známo bylo. Průvody, jimiž tvrzení svého doličuje, jsou takové, jakých v disertaci (čímž jediné rozprava jeho býti má) poskytnouti lze, tedy skrovné na počet, avšak za to nad míru světlé a rozhodné.

V první části dovolává se spisovatel nezvratného svědectví slavné akademie kievské. Jak povědomo, povstalo toto učiliště přičiněním Petra Mohyly, metropolity kievského, jenž byl zároveň hlavou veškeré církve ukrajinské. Požívajíc největší vážnosti po vši církvi ruské od sklonku 17. až do 19. století, měla sloužiti za přirozenou hrázi proti propagandě katolické. Většina biskupských stolic ruských osazována akademiky kievskými. Než právě tato akademie přiznávala se k nadzmiňnému dogmatu co nejrozhodněji. Na doklad toho uvádí spisovatel čtyry theology kievské zrovna z té doby, když moskevský patriarcha Nikon na synodě z roku 1655 nové knihy liturgické zavedl a strany dřevního učení o neposkvrněném početí zjevné neshody vzbudil. Co první zástupce školy kievské proslavil se Lazar Baranovič, byv po 6 let ředitelem řečené akademie, a pozdější dobou arcibiskupem v Černigově. Dimitrij Tuptolo, pravoslavný a napotom od ruské církve až i za svatého prohlášený arcibiskup rostovský, přikládá mu čestný název: „sloup pravdy a církve pravoslavné (stoľpъ истины i pravoslavnyja cerkvi)“. Baranovič uveřejnil mimo jiná díla též sbírku kázání pod názvem „Truby na dni naročityje prazdnikovъ“, která l. 1684 v Kievě vytištěna jest.

V kázání o neposkvrněném početí Rodičky Boží vyslovuje nadřečené dogma s všemožnou jasností a přesností, když ku př. takto praví: (Listъ 102). Začatyja oъ grěšě pervorodnomъ diavolъ своими raby (otroky) načínajetъ imenovati. Bogъ Materъ svoju kako ne sochranil (nezachránil), daby ne načati jemu imenovati ju svojeju ráboju (otrokyni)? Kakova bo čestъ Bogu byla by roditisja otъ toja (z té), juže (jižto) diavolъ možaše načati imenovati raboju svojeju?“

Taktéž, ano ještě určitěji mluví o téže věci Antonij Radiviľovskij, náměstník (vikár) samostanu čili vlastně pečerské lavry kievské, která jak známo, k nejznamenitějším klášterům ruským se počítá. Jeho dílo „Ogorodokъ (zahrádka) Marii Bogorodici“ nadepsané vydal l. 1676 ředitel akademie kievské Innocent Gizel, tak že tu vlastně dvojí svědectví pohotově máme. V kázání na „nepokaljanoje začatije preblagoslovennoj Vladyčicy našej Bogorodicy i prisnoděvy (аѣи Породѣнов) Marii“ vylučuje výslovně při Rodičce Boží pouhé posvěcení před narozením dle příkladu Samuele, Jeremiáše a Jana Křestitele, při čemž se i zaslíbení v knize Genesis 3, 15 dokládá. Pravíť zajisté takto: „Samoilъ, svjatyj Jereměja, i Joanns Predteča (předchůdce), desilъ na vysokij otъ Boga urjadъ byli povolani; bo (neboť) kto izъ nichъ bylъ sudijeju ljudu Izrailjskogo, kto učiteljemъ, kto krestiteljemъ i propovědnikomъ (kazatelem) pokajanija; a ne byli takъ šťastlivymi, žeby ne byli tymъ šnuromъ pervorodnago grěcha naznačeny, bo movitъ (mluví) toj že (týž) psalměsta: „zabludiša otъ čreva (= ab utero).“ Jedina tylъko (toliko) Prečistaja Děva Marija takuju mocъ otъ Boga vzjala, že v samomъ začatii svojemъ vedľugъ (vedlé) obětnicij (zaslíbení) negdysъ Bogomъ vyrečennoj: „i ona sotretъ (potře) ti glavu,“ totъ dijavolskij šnurъ pervorodnago grěcha pretjala, i naturalnymъ roždeniemъ iduči (= jdouc, pocházejíc) otъ Adama, zmazy (poskvrny) Adamovoj na sebe ne vzjala.“

Poslední, spisovatelem k tomu konci uvedený svědek jest Joanikij Galjatovskij, nejdříve ředitel akademie kievské a potom igumen (převor) bratrského samostanu (monastyrja) v Kievě, jenž ve svém kázání na narození Panny Marie s důrazem podotýká: „Prečistaja Děva bezgrěcha pervorodnago začalasja i urodila,“ což napotom rozmanitým činem šíře odůvodňuje.

Veškerá svědectví těchto výtečníkův akademie kievské, která v 17. století takorůž za sorbonnu ruské církve platila, pocházejí z doby, ve kteréž byl spomenutý patriarcha moskevský novotářstvím nakažené knihy liturgické zavedl. Z toho ze všeho jde, co svrchu položeno, že totiž ruské církvi dogma o neposkvrněném početí Mariině zajisté známo bylo, zvláště uvážíme-li, že, jakž na slovo vzatý Evgenij Boľchovitinov, metropolita kievský v díle: „Istoričeskij slovarь pisatelej duchovnago čina (řádu) oь Rossii“ dosvědčuje, Baranovič a Galjatovskij k nejpřednějším souvěkým bohoslovcům ruským náleželi, a že jim proto od shromážděných biskupův ukrajinských zvláště uloženo, aby ruskou církev obhajně zastupovali proti útočícím na ni unitům, zejména pak proti spisům polských jesuitů, pročez ani z daleka nelze se domnívati, žeby snad učení toto od katolíkův byli přijali.

V druhé části vede spisovatel důkaz z učení ruských „starověrcův.“ Známoť, s jakou houževnatostí a vzdorností starověrci na staronavyklých obřadech lpějí a kterak netoliko na starobylých podáních, noprž i na věcech zcela malicherných přestávají. Jsouce od druhé polovice 17. století od moskevské církve úplně odloučeni, když totiž častěji jmenovaný Nikon patriarchou moskevským byl a tak zvané opravené vydání bohoslužebných knih opatřil, byli starověrci od té doby nesmířitelnými odpůrci ruské církve právě tak jako katolické a tudíž toho zajisté daleci, aby buď od jedné neb druhé církve kterékoliv učení přejali, aneb vůbec nějakou novou, proti jich ustálenému podání čelící, připustili. Avšak starověrci přiznávají se bez obalu k učení o neposkvrněném početí, jakž na jevo vychází z jejich vyznání víry, kteréž Subbotin, professor na duchovní akademii moskevské, ve svém díle: „Istorija běłokrinickoj ierarchii“ (Běla Krinica v Bukovině jest sídlo biskupa Starověrcův) l. 1874 v Moskvě v obecnost podal. V něm zajisté čteme tato světlá slova: „Glava IV. Dogmatъ věry.“ „Pre-svjatuju Bogorodicu i prisnoděvu Mariju ispovědajemъ (vyznáváme), jako voistinnu (v pravdě) svjatějšuju Cheruvimъ i Serafimъ, i prevyššuju nebesъ sušču (jsoucí) i vysšu vsěchъ tvarej (tvorů) . . . ispovědujemъ byti čistuju i preneporočnuju (doslovně: příliš neposkvrněnou) siju prebłagoslovennuju vľadyčicu našu Bogorodicu i prisnoděvu Mariju, otъ sěmene čistago i ješče prežde (před) začatija jeja (jejího) predočiščennago i osvjaščennago (posvěceného). Těmъ ubo (proto tedy) toljko sija jedina, otъ rodovъ predъ izbrannaja (vyvolená) i otъ prorokъ pronarečenaja (napřed zvěstovaná) sodětelja (tvůrce) vsego mira mati, ne toljko otujudъ (užijak) pervorodnyja skverny bystъ nepričastna (nebyla účastna), no dože (noprž i) vsja jako nebo čista i dobra zělo (velice) prebystъ (zůstala). Jasnějši řeči v té příčině žádati nelze. Z dolíčené povahy starověrců vyplývá pak nezbytný závěr, že toto učení pouze z dob, za kterých s ruskou církví ještě sjednoceni byli, do svého vyznání víry přejíti mohli, a že tudíž ruská církev sama prostně totěž vyznávala.

V třetí části konečně váží spisovatel důkaz z ruské liturgie, v níž se Bohorodička, jako u nás, s důrazem a po přednosti „neporušenou“ a „neposkvrněnou“ nazývá. Na ni vztahují se slova písně písní: „Vsja dobra (= pulchra) jesi bližujaja (amica) moja, i poroka něstъ vъ tebě.“ A jakoby na tom nebylo dosti, jmenuje se hned na to „preneporočna“, „oseneporočnaja nevěsta“, kteréžto přívlastky se na přemnohých jiných místech opakují. Církevní služba na den 9. září, ve který ruská církev památku sv. Joachima a Anny slaví, dí přímo: „Něstъ (není) neporočny, pače (mimo) tebe vľadyčice.“ Dne 9. prosince koná ruská církev slavnost „početí sv. Anny“ („početí“ ve významu činném, „začatie svjatyja Anny, jegda (když) začatъ (počala) presvjatuju Bogorodicu“), tedy, ač pod jiným jménem, světlí přece v podstatě totěž,

co dne předchozího církev latinská. Církevní služba toho dne jen jen oplývá nejkrásnějšími názvy, ježto všestrannou čistotu Rodičky Boží vyznačují.

Ježto tedy ruská církev ve své liturgii takové řeči užívá a Panně Marii tak rozhodné příznaky přisuzuje, jestli velikou nesrovnalostí, ano přímo nesmyslem tvrditi, že se ruská církev k této nauce nikdy nehlásila a že naopak od samého počátku věřila, že Maria dědičného hříchu prostá nebyla.

Je-li však tomu tak, čím to jest, že se příslušníci nynější ruské církve k tomuto dogmatu ponejvíce nepřátelsky chovají, a že starověrci, odůvodňující svůj církevní rozkol dle všeho právem vyčítají „Nikonovcům“ (rozuměj sstoupencům vládnoucí ruské církve po patriarchovi Nikonovi), že v této věci jejich učení není „pravoslavným“, při čemž se též na úřední dogmatiku státní církve, tak zvaný Skřižal, odvolávají?

Dle úsudku spisovatelova pochází to odtud, že moskevský patriarcha Nikon, jak Filaret Gumilevskij, biskup černigovský, ve svých dějinách ruské církve dovozuje, Skřižal z Cařihradu od patriarchy Paisia obdržel, a že jej, přesvědčen jsa o domnělé pravověrnosti řecké církve, beze všech okolků přijal. Avšak právě tehdy vluzovaly se kalvínské a jiné protestantské bludy mnohonásob do řecké církve, nejedné stopy bludařství po sobě zůstávajíce. Tak na př. nalezeno vyznání víry cařihradského patriarchy Kyrilla Lukarise (1621—1629) na třech synodách (1639, 1642, 1672) za kacířské a co takové odsouzeno. Tolikéž obsahuje r. 1625 vydané vyznání víry Mitrofana Kritobúla, potomního patriarchy alexandrejského, prapodivné bludy netoliko v příčině toho dogmata, alebrž i vzhledem vtělení Páně, kteréž mu snad po jeho protestantských professořích v Oxfordě, Tubinkách, Strassburku a j. dědictvím zůstaly.

Ký div tedy, že se i Rusové, věrou Řekův se spravující, posléze v zjevném odporu s vlastním učením octli, upírajíce pravdy, které druhdy jejich vlastní církev vyznávala! K tomu přistupuje vplyv, jež od Petra I. protestanté, illuminati, svobodní zedníci a přívrženci Voltairovi a Hegelovi na valnou část kněžstva i nekněžstva vyvírali, tak že ku konci úplný indiferentismus a subjektivismus u věcech víry ovládly, a že od těch dob církevní vrchnosti ani z daleka nepřipadne, aby o smýšlení svých podřízených v příčině víry se starala, jen když se zevnější předpisy a obřady podrobují. Za takových okolností nelze se věru diviti, že se počátečná víra v neposkvrněné početí Bohorodice u přemnohých pravoslavných Rusův čím dál tím více vytratila.

Tot v krátkosti obsah zajímavé rozpravy P. Gagarinovy, jenž si toho snažně přeje, aby tento a jiné podobné spisy jeho jmenovitě českého tlumočníka našly. Jest totiž P. Gagarin, jakož i výše řečený P. Martynov, toho přesvědčení, že obzvláště český národ, jakožto všech Slovanů nejvzdělanější a svým slovanským směrem nad jiné vynikající, božskou prozřetelností k tomu povolán jest, aby o usjednání církve ruské s katolickou mimo jiné vydatně pracoval. Spisovateli těchto řádků, dopisujícímu si s řečenými Rusy, jsou nejedny doklady na snadě k oné upřímné úctě a soucitu, jaký tito dva mužové k národu českoslovanskému chovají. Aby se jejich spisy zvláště mezi národem českoslovanským rozšířily, zamýšleli v Praze prodej svých spisů zavést, leč z lečjakých příčin z toho opět sešlo. —

Ku konci brožury přidány jsou v původní řeči průvodné listiny, na něž se spisovatel, doličuje tvrzení svých, v průběhu své rozpravy táhne. Poskytují též s jazykového hlediska leccos zajímavého. Obzvláště v díle výše zmíněného Antonína Radivišovského: „Ogorodok Marii bogorodicy“ jeví se nám divná směs maloruštiny, staré bulharštiny a zároveň až přílišný, jinde tou měrou nevynikající vliv polštiny

na oba tyto živly. I lze se domýšleti, že Radiviľovskij, ne-li rodem, alespoň původem neb vychováním k polské národnosti náležel, čemž i jméno jeho, polské Radziwiłły připomínající, nasvědčovati se zdá. Úryvky z bohoslužebných knih podány jsou v jazyku starobulharském sice, avšak, jako novější knihy toho druhu vůbec, russismy velice porušeném.

Končíce tuto úvahu, dovolujeme si jen ještě vytknouti tu myšlénku, že nám osud, s jakým se dogma o neposkvřněném počtu v ruské církvi potkalo, opět co nejdůležitěji dokazuje, že jest katolická církev samojediná „sloupem a základem pravdy“ a že, „kde Petr, tam církev.“ J. Ž.

Výtečníci a výtečnice ve Škole B. Srdce Páně.

II. Sv. Marketa.

Úvod. Nesmírný je počet svatých a světic nebeských, jenžto všickni byli výtečníky ve Škole Páně. Každý měsíc nám podává v hojnosti skvělé příklady svatých k rozjímání a následování takovému, jak jsme již několikrát v těchto listech se dočtli; ano denně střídají se ti výtečníci a výtečnice v modlitbách kněžských i v obyčejném kalendáři, denně by tudíž mohly a měly vycházeti články nad zmíněným záhlavím. Rozumí se samo sebou, že tyto články zde jsou jen některým svatým věnovány, jako na pokynutí, kterak bychom vlastně život jednoho každého svatého nebešťana měli netoliko čistí nýbrž i rozjímati, na sebe obracet i při tom spasitelná předsevzetí činiti ku prospěchu svému i bližním svým.

1. Jmeno, čas utrpení a uctění naší světice.

Sv. Marketa (píše se též Markéta, Markyta) vlastně Margarita (Margareta) sluje, což jest tolik jako „perla,“ jež jest znamení vzácnosti, skvělosti a neporušenosti těch cností, jimiž se světice naše vyznamenala. S pomocí Boží snažila se tím býti, čím ji jmeno vyznačilo: bylatě pravou perlou mezi soudruhy a souvěkými křesťany i pohany. Neměla sice téhož jmena světice před sebou jakožto vzor a polnůtku k následování — neboť žila, trpěla a zemřela smrtí mučnickou v šedé dávnověkosti, v polovici třetího století křesťanského, asi r. 260 — ale jí sloužilo již jmeno samo ku povzbuzení a utvrzení v cnosti.

I ty, milý čtenáři! máš jmeno vzácné, jež jsi obdržel na křtu sv. po některém z těch svatých nebešťanů; budiž ono i tobě ku povzbuzení a utvrzení v cnosti: kdykoliv slyšíš jmeno své, kdykoliv ti na mysl přijde, rozpomeň se na svatého patrona svého a hleď tak živ býti, jako ten, s nímž stejné jméno máš. Učiň tak jako sv. Bonifác (Dobroděj) apoštol Ruska a mučnick (svátek jeho jest 19. června), kterýž jsa dvorním kaplanem císaře Othy III. přišel jednou do chrámu Páně sv. Bonifáce arcibiskupa a mučnicka v Mohuči. Vida nad oltářem obraz tohoto sv. patrona pravil s nadšením nebeským: „Zdaliž se nejmenuji i já Bonifác? Zdaliž tedy nemohu i já se státi

svatým Bonifácem? Milostí pak Boží posilněn dosáhl skutečně, k čemuž zpomínkou na jmeno své tak mocně byl povzbuzen a rozvícen . . . Kéž bychom i my častěji, zvláště v čas pokušení, zpomínali na jmeno své, vlastně na jmeno svatých patronů svých, a majíce s nimi stejné jmeno měli s nimi též stejné, aspoň podobné cnosti. Sice by jinak všim právem mohli ti sv. patronové nad námi se horšiti, jako druhdy udatný vojevůdce, král Alexander Veliký; vida totiž bojácného vojína tázal se po jeho jměnu, a dovědév se že se náhodou též Alexander jmenuje pravil přísně: „Odlož buď jmeno nebo bázlivost svou!“

Jak již podotknuto, žila sv. Marketa naše za nejstarších dob křesťanských, jsouc dcerou pohanského kněze Edesia v Antiochii, městě to krajiny Pisidie, kde sv. apoštolé Pavel a Barnabáš nejprve kázali víru Kristovu avšak s nevelkým pro-

spěchem*) pro odpor Židů a pohanských kněží, a jedním z takových kněží pohanských byl otec naší sv. Markety, panny a mučenice, jejížto výroční den uctění jesti 13. července, a proto 13. den každého měsíce od mnohých ctitelů této svěřice památce její bývá zasvěcen, zvláště od rodiček křesťanských v očekávání porodu.

2. Kratičkový životopis naší svěřice.

Jelikož matka sv. Markety záhy zemřela, byla tato k výchování dána na venek k chudé ale nábožné ženě, která její kojnou a první vychovatelkyní byla. Bůh to tak řídil, že tato chudá žena nedávno křesťankou se stala, o čemž Edesius otec ničeho nevěděl. Tam v tiché samotě, vzdálena hluku městského, vychována nábožnou pěstounkou v učení Kristově, vzrůstala Marketa v pannu slícnou sice ale nad míru cudnou a spolu zbožnou.

Zde opět viděti, jak mnoho, velmi mnoho záleží na pravém výchování mládeže křesťanské; komu ta se svěříje a odevzdává, ten často rozhoduje nad celou budoucností její. Jak opatrní by tedy měli býti zvláště rodičové křesťanští, jak se v modlitbě vroucí s Bohem raditi, komu dítka své mají svěřiti na výchování, do učení neb i do služby. Kéz by větší brali ohled na

dobro duše než na pohodlí těla nebo „skvělé“ (jak říkává svět) postavení! Kéz by vždy jen do takového domu dodali největší poklad svůj pozemský — dítka své — kde panuje dobrý mrav křesťanský, kázeň a bázeň Boží. Byť i méně skvělé bylo tam postavení dítka, menší výdělek, menší služba, jen když za to je větší bezpečnost duše.

Římský breviář o sv. Marketě praví, že hned z mládí náboženství křesťanskému oddána jsouc pokřtěna jest; někteří však spisovatelé se domnívají, že se pro přijetí křtu svatého teprv připravovala, an ji otec pojednou co 15letou pannu do svého domu vzal zase zpět. Nyní nastala jí doba zkoušky v nížto se cnost její měla osvědčiti. Otec Edesius brzo poznal, že dcera jeho zvláštní cudnost, skromnost a nábožnost na jevo dává, jakáz u jiných pohanských dívek nebyla v obyčeji; to mu bylo důkazem, že dcera jeho křesťankou se stala. I snažil se všemožně ji v předsevzetí tom zvrátiti: zprvu jí lichotil, prosil se slzami v očích, by se odřekla toho „blouznění“, vyličoval živými barvami svůj zármutek nad „ztrátou“ své dcery, své hoře, svou hanbu z toho, že dcera kněze „nesmrtelných bohů“ stala se učenicí Ukřižovaného, a podobně více. To vše bolestně došlo Marketu, bylo jí líto otce neo-svíceného pravým světlem nebeským, pročez jej mocnými slovy poučovala o marnosti a hříšnosti modloslužby, o pravém živém trojjediném Bohu, osvědčujíc spolu, od něho že ji nic nedovede odloučiti ani zármutek ani hněv otcův, ba ani pronásledování ani smrt. Edesius vida všecko namáhání marné, rozhněval se velice na „neposlušnou“ dceru, domýšleje se, že snad přísnost otcovská na jiné myšlení ji přivede; že však ani ta nic nepomohla, ani trýznění dcery, odřeknuv se jí z domu ji vyhnal.

Není snad třeba podotknouti, že i za našich časů mnohdy se vyskytují okolnosti, v nichžto dítka řídit se musí pravidlem apoštolským: „Více sluší poslouchati Boha než lidí“ (Skutky apošt. 5, 29); ano i slovem Kristovým: „Kdo miluje otce neb matku více než Mne, není Mně hoden.“ (Mat. 10, 37.)

A žádal-li by otec něco nedovoleného, hříšného, pak dokonce platí slovo Páně: „Kdo nemá v nenávisti otce svého, i mateře, i ženy, i synů, i bratří, i sester a ještě i života svého (jsou-li mu totiž překážkou spasení) nemůže býti mým učníkem.“ Luk. 14, 26.

Naše svěřice věděla sice, kam se obrátiti k bývalé vychovatelce své na venek milý, avšak ani tam nebyla dlouho bez boje se světem pohanským, ano smrtelný zápas s ním měla podle vůle Boží podstoupiti.

*) Ona Antiochie, kde se slovo Boží chvalně ujalo, tak že tamnější věřící první nazváni byli křesťany, bylo město v krajině Syrské; tam i sv. apoštol Petr sídlo své biskupské z počátku měl, jakož se každoročně 22. února koná památka tohoto sídlení sv. Petra v Antiochii.

Že byla nad míru slícná, obrátila na sebe brzy oči mnohých, jimž se zalíbili nechtěla, neb se byla již dříve zasvětila nebeskému ženichu duší slibem ustavičné čistoty.

Tehdáž zuřilo pronásledování křesťanů, jež císař Dioklecián v celé říši Římské skrze vladaře své doporučil; uslyševši sv. Marketa o ukrutnostech spáchaných na věrných křesťanech, prosila Boha o sílu a statečnost všem křesťanům, zvláště pak jí samé tak potřebnou.

V krajině Pisidii byl vladařem Olibrius, pohan pyšný a spolu chlípny. Spatřiv Marketu zahořel k ní láskou chlípnu, její krása a slícnost těla, ač ji všemožně ukrývala, ho omámila. Dal si ji zavolati, dověděl se, že z rodu ušlechtilého pochází, že však nade vši urozenost váží sobě učení Kristova; vladař lichotě se k ní snažil se jí odvésti od víry křesťanské, a slibuje jí nejskvělejšího postavení na dvoře místodržitelském hleděl si ji nakloniti. Však všechny sliby, všecko lichoceutí marné, skálopevně stála světice v předsevzetí panenství svého i ve vyznání víry Kristovy.

Tím velice rozhněván Olibrius kázal sv. pannu mučiti na skřípci, důtkami ostrými bičovati, železnými hřebeny dříti a polomrtvou do žaláře uvrhnouti. Zde nastalo třetí a snad nejtěžší pokušení se strany pekelného draka; pokušitel ďábel přiváděl jí na mysl zármutek otcův a jak by byl potěšen tím, kdyby se odřekla Krista, líčil jí život v náručí místodržitele Olibria v nejkrásnějším světle, podněcoval v ní lásku k živobytí a k rozkoším světským . . . avšak sv. Marketa znamenajíc se svatým křížem zvítězila nad tímto hrozným pokušením a znova se zasvětila milému Ježíši k věrnosti nezměnitelné. I osvítilo se vězení září nebeskou, světice naše rájskou blažeností naplněna, rány všechny zázračně zhojeny.

Tato událost v žaláři jesti příčinou, že se sv. Marketa obyčejně vyobrazuje s křížem v ruce, vedle ní přemožený drak pekelný . . . nám na poučení, že i my máme a můžeme nade vším pokušením zvítěziti znamením sv. kříže; neb „v kříži spasení jest, v kříži ochrana od nepřátel“ jak dobře zaznamenal

bl. Tomáš Kempenský. A jiný spisovatel církevní (Origenes) praví: „Moc kříže jest tak silná, že když jej před oči své stavíme a okem ducha smrt svého Spasitele rozjímáme, mysl naše žádnou zlou žádostí a nečistou toužebností nemůže býti znepokojena.“

3. Mučnická smrt a oslavení naší světice.

Olibrius chtěl ještě jednou se pokusiti, svatou pannu na svou stranu obrátiti; kázal jí tudíž opět předvolati, a vida ji nejen úplně zdravou nýbrž jakousi nadpozemskou slícností obdařenou, zahořel opět k ní chlípny ohněm a počal jí úlisně domlouvati. „Ejhle,“ pravil, „jak tě bohové naši zase uzdravili, oni sami tě zachránili před záhubou; na poděkování za takové dobrodiní obětuj jim a buď živa v nádheře.“ Než sv. panna s úsměvem odvětila: „Tomu tak není, neb čeho dovedou mrtvé modly? Ale moc Syna Boha živého a pravého se na mně osvědčila.“ Nyní se již náklonnost vladařova, jelikož hříšná, obrátila v nenávisť a pomstu, kázal ubohou Marketu na celém těle pálení žhavým železem a na to hoditi do vody. Sv. Marketa mlčky trpěla toto nové a hrozné mučení a uvržena do vody prosila snažně Boha, by jí potopení to prospělo jako křestní znovuzrození. A hle, země se zatřásla, pouta sv. mučnice se rozvázala, Marketa nad vodou stála jako na pevné zemi, nebesa se otevřela a bílá holubice se vznášela nad hlavou její, na znamení její nevinnosti, hlas též s nebe slyšán byl od okolostojících volající sv. pannu k zasnoubení věčnému. Tato znamení s nebe nezůstala bez účinku: všecken přítomný lid chválil Boha křesťanů ano mnozí vyznávající víry Kristovy se stali ovšem spolu hned mučnicky, neboť od přítomného vladaře a náhončích jeho byli usmrceni. I sv. Marketu kázal rychle

vladař odpraviti mečem, aby snad ještě ostatní z přítomných pohanů nestali se křesťany. S radostí zaslechla naše světice ortel smrti a dříve nežli ten se vykonal, poklekla k vroucí modlitbě za sv. církev a všechny věrné křesťany, na to sklonila šíji svou, a mečem vražedným sfata skončila svatý život svůj slavnou smrtí mučnickou.

Blaze jí, třikrát blaze, že překonavši svět a lákání jeho držela se věrně Ježíše Krista, světa spasitele. Věrností svou a stálostí v cnosti dosáhla koruny slávy věčné; sotrvavši v dobrém „až do konce“ spásena jest. Podobně tak musíme i my všickni, byť bychom nemuseli tolik trpěti jako sv. Marketa, předce jeden každý v povolání svém věrnými býti Kristu a Jeho svaté víře musíme setrvati

v dobrém, neb jen „kdo setrvá až do konce, ten spasen bude.“ Mat. 10, 22.

Bratrstvo sv. Cyrilla a Methoda.

Přečasto již v listu tomto zmínováno bratrstva sv. Cyrilla a Methoda, jehož účelem „modliti se za sjednocení bratrů našich nesjednocených.“ Jest-li která, tak zajisté doba nynější přede vším toho vyžaduje, aby bratrstvo jmenované rozšiřováno bylo, aby získání mu byli údové noví, aby takto sešikován byl sbor, jehožto denním úkolem „odesílati k trůnu Otce nebeského prosby vroucí, aby se slitovati ráčil a želané sjednocení uskutečniti dal.“

Pročež všichni, jimž osud bratrů našich na srdci leží, jenžto Ježíše milujete a takto usilujete na důkaz lásky své mnoho a mnoho ctitelů a duší mu získati: Vy všichni vstupte do bratrstva tohoto, modlete se denně 1 Otčenáš a 1 Zdravas s dodatkem: „Svatí bratři Cyrille a Methode orodujte za nás.“

K tomu sobě umiňte, měsíčně aspoň 1 kr. přispívati na okrasu svatyně Velehradské, která na 1000letou památku úmrtí sv. Methoda provedena býti má a o které již v listě tomto zmínka byla učiněna.

Redakce mileráda dary také v listu svém zaznačovati a na místo patřičné, kdež na úroky ukládány budou, odváděti bude.

Tichý život duše v úkrytu nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista. V. Obydlí ve čtvrtek: „Hostinec u Milosrdného Samaritána.“

(Pokračování.)

Ale duše tvá nejen žízní, nýbrž také lační, a poněvadž pochází z vysokého rodu — totiž od Boha — lační také po zvláštním dobrém pokrmu. Ti lidé ve světě mají arcí tuto chuť úplně pokaženou; nebo když se jich ptáš: co si kdo přeje? — tu křičí jeden: mně hodně peněz! — druhý: veselé a dlouhé životy! — třetí: hodně výnosný úřad! — čtvrtý: mně tanec, plesy, divadla a hodně veselosti, k tomu dobře jíst a pít! atd. atd. Po takovém lační ten svět; ale to všechno není ten pravý pokrm pro naši duši. Jak jsem pravil, mají ti a podobní lidé zkažený žaludek, t. j. navykli již na takovou, abych tak řekl, hrubou, smyslnou ano zvířecí potravu a teď neznají nic lepšího si přát: -- Po čem ale tedy lační vlastně duše naše? — Ó příteli, tam dole až na gruntu jejím, tam je to psáno, ale teď až tam snad nevidíš, hřích ti snad zaslepil oči a dělá ti jiné světlo před oči; ale posečkej, já ti rozsvítím světýlko, to ti posvítí až na dno tvé duše a objeví se ti, co si ona vlastně žádá. Rozsvítím ti totiž na chvílku tu tvou hromičku, která ti bude svítit za hlavou, až se budeš ubírat k poslední hodině — a to může dost brzy být, pomysli si tedy, že je to třeba již dnes. --

Ty tu ležíš tedy na smrtelném lůžku, mdlou hlavu o mé rameno opřenou. Ach, jak se ti mění ta tvář, ty vyhaslé a strhané oči obrací se v sloup, dech je těžký, srdce ti bije slabo a slaběji — již již jakoby to nemohlo zmocet; tož neklamné známky, že je smrt tvá přede dveřmi. — Již jsi tedy učinil poslední vůli, smířil se s Bohem i se světem, rozloučil s přáteli a dítky, již nemáš nic víc na světě k pohledávání, tu je vše zkončeno, ale co teď? Tu si vzdechneš

z hluboka až z gruntu duše své — upřeš to skleněné oko na mne, saháš po mé ruce, chceš mi ještě něco říci? — nuže, co pak si přeješ ještě má drahá duše? co chceš? — po čem ještě lačníš? — Nemůžeš více mluvit, ale z pohledu tvého to čtu, přeješ si toužebně ňakou posilu na tu hrůznou cestu tím tmavým hrobem; přeješ si nyní, kdybys byla po celý svůj život hodně mnoho dobrého konala, a hodně mnoho byla pro Boha trpěla, a tak mnoho zásluh si nashromáždila; anebo kdyby aspoň někdo jiný teď své zásluhy, svoje utrpení a práce tobě věnoval, ach ano, to, to by byl ten nejlepší průvodní list na věčnost; tím bys nejlépe soudce smířila a sobě radostný život a věčné nebe získala! — Tedy to je vlastně ten pokrm, po němž jednou lačněš budeš, po němž již teď

tvá duše lační, ačkoliv to nevíš! Ale nyní jsem ti to pověděl, a hle, co si jednou tak vroucně budeš žádat, dnes ještě to můžeš mít! Tvůj hostitel „u Milosrdného Samaritána“ zná dobře tento hlad tvůj a rád ti poskytne ten pokrm, který ti jedenkrát bude tak vzácný. On praví dnes k tobě — jak píše bl. Marketa Al.: „Vše, co mého jest, jest i tvé — mé zásluhy, mé rány, má krev a mé bolesti, všecko! láska oba-polná činí nám dary tyto společné!“ — Nuže budeš ještě otálet? Ne, ale pospěš duše má k „Milosrdnému Samaritanu,“ aj, jak zvučně zvonek volá: „Pojď, pojďte všickni, kteří obtíženi jste a pracujete! — stůl je připraven, a na něm vína a pokrmů vybraných; hostitel čeká u dveří a kyne ti rukou tak laskavě!

„Již půjdu,“ pravíš — „půjdu odpocínout si od cesty a unavenou duši občerstvit a posilnit na další cestu . . . ale co mám vlastně činit, abych okusil stolu připraveného?“ —

Aj, příteli, tu není ničeho zapotřeby; slyšíš ta slova: „proste a bude vám dáno!“ — tedy zkrátka jdi k Němu a to hned z rána, — kde Ho nalezneš, pověděl jsem ti již několikrát, tam tedy pros o sklenici jeho sladkého vína, a skývu chleba jeho, a opakuj prosbu svou i mezi duem. Ale, jak ti povídám, jdi k Němu směle, pros a žebři, třeba dotíravě; nemysli na zvláštní slova, ale mluv jen od srdce, čím prostěji, tím lépe. Nevíš-li ale, co a jak mluvit, otevři jen zas Tomáše Kempenského zlatou knihu, n. př. v 4. knize 16. kapitulu, tu najdeš vypsanou celou nuzotu svou, co potřebuješ, a co ti schází, a jak hladové a žízňivé, jak chladné a zaslepené je to srdce tvé — a On všemu může odpomoci! — Nenech si nikdy na mysl přijít, žeby tě Hostitel snad nevlídně přijal, vždyť On pro tebe stůl svůj připravil a sám tě již dlouho, dlouho očekává — jakby tedy zavřel dvěře před

tebou! Tedy drahá duše má! půjdeš často, hodně často k Němu, a budeš mi Jej hodně prosívat, není-liž pravda? To druhé ale, co tu třeba jest, rozumí se sice samo sebou, ale musím ti to předce připomenout. Jsi-li již k stolu pozván, tedy měj se k tomu příteli, ber, jez a pí; nesmíš se zdráhat a ostýchat jako nějaký prostý venkovan u stolu knížete. A kde máš nejdříve začít — se ptáš?

Ty nejlepší a nejskvostnější hody přichystal ti Kristus, jak říkáme: u Stolu Páně či ve svatém přijímání; nebo tu podává vše, všecko, co jenom sám jest, a má, a dát může; ba dnes mi nelze ani všecko ti vypovědit, nebyl bych hotov; prozatím napíšu ti sem onu stolní modlitbu, již matka naše — sv. církev — se modlí po přijímání svých věřících; zní takto: „Ó svaté hody — v nichž Kristus se přijímá — památku Jeho smrti obnovuje — duše milostmi naplňuje, a závdavek budoucí slávy se podává!“ — Ó jdi jen příteli a „okus sám, jak sladký je Pán;“ choď k té královské hostině co nejčastěji, co nejhodněji a napí se dosyta Jeho vína, totiž té krve, kterou na kříži vycedil a tam v nádobě svého nejsvětějšího Srdce uchovává! — neboť nechodíš-li častěji k hodům, necítíš-li v srdci žízeň, hlad a touhu po nich, — pak — slyš, co ti povím! — máš zajisté i tvůj žaludek zkažený — jsi nemocen na duchu; a tu bych ti radil, zkoumej sám pilně, co ti asi schází, jdi k duchovnímu lékaři a ptej se co dělat, abys dostal zas pravou chuť — chuť na ten pokrm nebeský; nebo brozné by bylo mít vzácné hody připraveny a raděj hladovět a hynout! Nečiň, ach nečiň té pošetlosti zaslepené!

Pakliže ti předce nelze z důležitých příčin častěji, alespoň jednou za měsíc k stolu Páně jít, aj máš tu jiné hody připravené — přebohaté — ve mši sv.!

I zde ti složil a připravil na oltář ten Spasitel tvůj všechno, co si jen tvá duše přeje, alespoň na smrtelné posteli — jak jsme viděli — přátel bude; neboť vše, co On za svého živobytí zde na zemi nashromáždil zásluh a milostí, to všechno nám uložil v té sv. oběti, jako v pokladnici, a z ní dovoluje každému, kdo na mši sv. přijde, bráti mnoho-li chce. Aj přáteli, buď v tomto ohledu hodně lakomý a nenasytný, chtivý a žádostivý po těchto pokladech; nebo čím víc budeš žádat, tím více dostaneš a tím více ti zachutná. Nuže, alespoň na mši sv. choď pilně, a pomáhej tam knězi u oltáře obětovati, t. j. modli se, vzývej Boha a Svaté, lituj hříchů — obětuj s ním, a to bude nejinak, než jakobys plnou hrstí qral z těch pokladů Kristových to, co pro tebe a pro tvé drahé potřeby jest nyní a zvláště na věčnosti. Tedy, drahá duše, poslechni a jdi, možná-li „ještě dnes na mši sv. a až přijdeš, čti teprv dále. — Není-li ti ale za jakoukoliv příčinou možno z domu odejít, učiň to alespoň tak, jako ti naši vesničané po Čechách; pracují-li totiž někde na poli a zaslechnou na mši sv. sezvánět, říkají si po tichu:

„Slyším zvonek zvoniti

co to má as býti? —

Znamená to mši svatou —

já nemohu jíti.

Jdi za mne můj svatý anděli,

sedni na mé místo

Slovo Boží poslouchej

i modlitbu vykonej.

A když přijdeš z chrámu Páně

zpomeň s požehnáním na mne!“

Avšak ten dobrý štědrý Hostitel i mezi dnem ti přáteli mimo nadání přinese jídla dobrého, pití zdravého pro duši tvou. Tak n. př. čteš-li ňakou dobrou knihu, písmo svaté, Tomáše Kempenského, Filoteu sv. Františka Sales. nebo třeba tuto „Školu B. S.“ — jest to právě tak, jakoby ti plnou mísu podával a říkal: „ber a jez!“ a zase na tobě

záleží, abys sám bral, neb On nikoho mocí nenutí; ty musíš sáhnouti po jídle a netoliko se na ně dívat; — (Chci říci, že musíš brachu knihy takové nejen pro zábavu číst, ale zrovna to také činit, co ti knížka taková radí — jinak nemá z toho duše tvá ani za mák užitku!) —

A teď přijde to poslední! co bývá také v každém hostinci to poslední, když má host odejít, totiž:

zaplatit svůj řad! — Ulekl jsi se toho? Nelekej a nemrač se, kdo muž poctivý, ten neuteče z hostince jako nějaký pobuda a poběhlík zadními dveřmi, aniž by zaplatil, nýbrž zavolá si hostinského a zeptá se, co dlužen, a zaplatí, tak je to v pořádku; a tak je to i tam v hostinci u Milosrdného Samaritána. I tam musíš vše zaplatit, co pokrmu a nápoje požiješ; nebo hostitel tvůj všechno si dobře zapíše.

Hlavní ale tu otázka: co asi žádá? — Kdo je takový lakomec a držgrešle, tomu se to bude zdát drahé, poctivý křesťan ale bude to mít za láci. Co je to tedy? —

Blahosl. Markéta Alac. nahlédla jednou do oučtu, mnoho-li náš hostitel za ty dnešní hody žádá, a tu četla:

„Štědrost žádá opět štědrost! —

Sebe ti dal Kristus Pán cele — a za to žádá i tvé srdce celé — bez dělení. Za svou lásku žádá tvoji neobmezenou lásku; za své utrpení žádá, abys i ty své utrpení tiše snášel. Za své srdce — žádá tvé; za svůj život, jež pro tvé blaho obětoval, žádá tvůj život, abys k Jeho cti a chvále žil, — tedy suma celého oučtu: abys konal dnes všechno v duchu lásky Kristovy.“ —

Ale „v duchu lásky“ — víš také, co to znamená? — Představ si matku, která své jediné dítě opravdu miluje, nechť pro ně prádlo pere, neb šaty šije, něco vaří aneb cokoli jiného chystá, kde jsou její myšlenky? — Ó zajisté svého jedináčka má stále na mysli a každý

krok a každé rukou hnutí provází a vede: láska k dítěti; nebo při všem si myslí: to je pro mého synáčka!

Hle podobně musíš i ten dnešní den v lásce Kristově strávit. Ty ale řekneš zas, že ti to velmi těžké každou chvíli to mít na mysli a v každém kroku to Ježíši Kristu opakovat, že to a to činíš Jemu z lásky: než to on také od tebe nežádá.

Naše učitelka blahosl. Markéta byla také učinila z veliké lásky k nejsvětějšímu Srdci svého ženicha Ježíše Krista slib jisté, obtížné skutky nábožné až do smrti vykonávat. V pozdějších ale letech obávala se, bude-li moci, co slíbila, také svědomitě plnit a žalovala ouzkost svou samému Spasiteli. Obdržela však následující odpověď: „Dcero má! nemysli na nic jiného a neměj o nic jiného starost než o to jediné, abys mne z celého srdce a ve všech věcech milovala. Tento jediný úmysl nahradí vše ostatní!“ —

Z toho tedy poznáváš, má drahá duše, že jen na to klade Kristus tvůj váhu, abys v srdci stále chovala ten jediný a ryzí úmysl: vše z lásky k Ježíši! a věř, je-li tato láska v srdci tvém, ta již všechno dobře zařídí a povede. — Ona bude v srdci tvém jako péro v hodinách; nataženo jsouc žene stále jedno kolečko po druhém, žene i ručičky dál a dále. —

Jak z rána oči otevřeš — bude tu již stát ta láska u lože s tím nařizením, abys ihned tento den s nábožnou myšlénkou započal, a hned tu první chvíli věnoval nejsvětějšímu Srdci Kristovu. — Napotom povede tě, abys s dobrou myslí dal se do práce, kterou ti Pán v tvém stavu vykázal; abys při dle dle jeho libosti mluvil neb mlčel, stál neb chodil atd. jak sv. Pavel dí: „Jestliže jíte aneb pijete, neb cokoliv jiného činíte, čiňte vše ke cti a chvále Boží!“ — A věz milý příteli tento úmysl: „z lásky Boží!“ — nebo „ke cti Boží!“ — posvěť i ten

nejmenší, ten nejchudší skutek i sebe sprostější práci tvou, tak jakobys to pozlatil a jako tamto pojí jedna šňůra všechny korály: tak spojuje onen úmysl všechny skutky celého dne v jeden krásný růženec Bohu milý a vzácný. —

Tedy úmysl ten není nikoliv třeba každou chvíli slovy opakovat, postačí úplně, když z rána tak učiníš a z předu hned Ježíši Kristu vyznáš, že, cokoliv dnes činiti neb trpěti budeš — Jemu to vše zasvěcuješ; mezi dnem toliko někdy si zpomeň na drahé Srdce Jeho, jak bys mu radost učinil. —

Ale s platem tvým nejsme ještě u konce. Hostitel tvůj totiž žádá nejen konat z lásky k Němu, co ty chceš, ale i to co se ti nelíbí, co tě mrzí, hořkost a nepříjemnost ti působí, i to chce, abys vzal na sebe — z lásky k Němu! Tu máš zas příklad. Před nemnoha lety zemřel v jednom městě slezském jistý zbožný pán. Když ležel ještě na bolestném lůžku nemocen, předepsal mu lékař lék, ale velmi hořký a odporný, tak že nemocný nebyl s to jej do úst vzít. Přátelé jeho domlouvali, aby se přemohl a lék vzal, ale nadarmo. Tu napadlo jednomu z nich, že vyzval nemocného: „Koho z nás nejvíce miluješ — tomu připij lékem tím na zdraví!“ — Nemocný uchopiv sklenku, ohlíží se po všech přítomných, konečně útkví zrak jeho na kříži visícím na zdi; i pozdvihnou sklenici ku kříži zvolal: „Tobě, o Ježíši, můj nejlepší a nejdražší příteli, přináším tento přípitek! ty ať žiješ na věky!“ — na to vypil hořký lék, aniž by ústa byl trochu skřivil. —

Tak milý příteli to čiň i ty, když ti někdy podá Pán hořký kalich utrpení: vypij jej ku počtě nejsvětějšího Srdce Páně, a i když tobě bude odporný — bude Pánu tvému milý a sladký. —

A nyní jsem zas u konce! Pověděl jsem ti: jaké hody Spasitel dnes ti uchystal, co obnášejí za pokrmy a co

za ně hostiteli jsi povinován. Hleď tedy takto strávit den čtvrteční, — pak budeš moci u večer s dobrým svědomím si vzdychnouti: „Ježíši můj, Tobě jsem živ! Ježíši můj, Tobě umírám! Ježíši, Tvůj jsem v životě i ve smrti!“ A tak nejen zaplatíš svůj cech, ale Pán ti ještě do knížky přepíše, co máš již na před. —

Pamatuj si pro vždy: Čím více ty budeš přát Jemu, tím více také od Něho obdržíš! —

A teď, myslím, že se vyjasnilo již tvé zamračené, smutné čelo, tedy měj se dobře můj drahý příteli! přeji ti ještě jednou hodný hlad a žízeň k hodům Páně; choď rád a pilně k „Milosrdnému Samaritánu“ — a nebudeš muset více bloudit světem, jako opuštěný zemdlený chodec, nemající přístřeší ani občerstvení; nebuď již více tak pošetilý jako to ostatní zaslepené množství lidí — jenž hledají útěchy a posilý na hodech vezdejšího světa — požívají ale jenom jed. Ano ještě jednou choď mi pilně k hodům Božím, a když tam za plným stolem budeš sedávat a dobře se mít — zpomeň si někdy také na mne — byt' neznámého přítele — a vypros mi alespoň ty drobtý, které se stolu spadají! — Bůh tě opatruj!

Čtvrtek má nám býti dnem výhradně památce nejsvětější Svátosti oltářní — a zasvěcený. Proto píše blahosl. Markéta Alacoque na tento den:

„Ve čtvrtek vstup do Božského Srdce jako přítel od přítele k stolu pozvaný. Nalezneš tam radosti větší než znáti a si přátí můžeš; opojen budeš výborným vínem jeho sv. lásky, a víno to osladí ti všechny hořkosti života a vzbudí v tobě odpor proti radovánkám vezdejšího světa. Přítel, jenž tě hostí, jest laskavý, jest štědrý nad míru a řekne ti: Vše, co mně náleží, jest i tvé: mé zásluhy, mé rány, má krev i mé bolesti. Láska naše obapolná činí nám statky tyto společné. Ale i tvá láska musí býti štědrá, chceť také srdce tvé celé a bez dělení mít. — Dnes tedy konej vše v duchu této lásky.“

1. Ve čtvrtek milý příteli zasvěť svůj život nejsvětějšímu Srdci Páně láskou a vděčností — k Němu, co laskavému a štědrému příteli, a věř, láska ta bude ti pramenem nejčistší radosti. Hle, tvá duše vlastně celá touží a žízni po této lásce; a z druhé strany i to nejsv. Srdce žádá si od tebe být vřele milovánu; to se má tedy dnes státi. A sice takto:

2. Hned z rána, jakmile uslyšíš zvonek nejbližšího kostela, pomysli si, že to hlas tvého Spasitele, jenž ti dnes otvírá srdce své a zve tě: „Pojď, — pojďte ke mně všickni, kteří obtíženi jste — já vás občerstvím!“ — K ranní modlitbě radí tobě blah. Marketa prosit nepoškvrněnou Matku Páně, aby tě dovedla k Ježíši v nejsvětější Svátosti oltářní, abys zde uctíval Jeho obětování se nebeskému Otci. Zde máš s Jeho duchem spojit ducha svého, by z něho odstranil vše, co se mu nelíbí; s Jeho modlitbou spojit svou, aby On doplnil, co tvé schází; ano vše, co Kristus v této Svátosti činí, obětuj nebeskému Otci za náhradu všech svých chyb, nedůstatků a zmařených hodin.

3. Při mši sv. radí zas naše blah. učitelka, abys své chvály spojil s chválami, které ustavičně z Božského Srdce k nebi vstupují, a svůj úmysl s Jeho úmysly, které při sv. oběti má. A jaké jsou to úmysly? —

Nejprv pozoruj Jeho hlubokou poslušnost, an nejen nebeského Otce, ale zde na oltáři i člověka, kněze, dobrého i zlého — poslouchá. Na jeho slovo klade se mu do rukou a v nich tajemným způsobem den co den umírá; běže na se podobu prostého chleba, nechá se žehnati a obětovati na ten úmysl, na jaký kněz chce! — ano On si nechá přijmouti i od duše hříchy poškvrněné, ačkoliv při tom takové hrůzy a ouzкости smrtelné trpí, jako tam v zahradě Getsemanské. — Ó duše má, buď Spasiteli podobná takovouto poslušností; myslí sobě, že také

co obět oddanosti se podáváš v ruce svých představených, dobrých nebo zlých; zřekni se svých vlastních chtíčů, žádostí a náklonností, a nech také tiše sebou rozkazovati a vládnouti, jak se jim líbí.

Pozoruj ale dál, jak tichý a skrytý život vede tvůj Pán v nejsvětější Svátosti! nic nedávaje o sobě znát, toliko tu chudičkou podobu chleba všedního! — Hleď i ty pod rouškou takové pokory a chudoby žítí v skrytosti, aby na tobě neviděl svět nic zvláštního, nic nápadného, leč prostotu. A jako tvůj Pán snáší v tom skrytém životě zneuctění, pohanění, znesvěcení, rouhání a jiné zlé nakládání: podobně i ty nežaluj a nenaříkej na žádné křivdy od lidí ti učiněné, ale poniž se hluboko a měj sebe za posledního na světě — jehož každý smí snižovat a soužit. — Učiň tak z lásky Kristovy. —

Dále jest Spasitel tvůj v nejsvětější Svátosti po celý čas s á m a s á m, toliko s nebeským Otcem svým v spojení. — Nauč se i to od Něho, milá duše, abys nejraději obcovala v samotě s Bohem svým; nauč se i to, abys, třeba uprostřed hlučné společnosti — vzdálila se do té vnitřní samoty svého srdce a tu s Kristem se bavila.

Konečně jest tu sice na oltáři Spasitel s Tělem svým, ale co se týče patero smyslů — zcela odumřelým. I ty hleď své smysly krotiti, nebaž po žádném tělesném vyražení a kde můžeš — byť i věc dovolenou, uč se svým chtíčům odepřítí.

4. Při jídle hleď i ten tělesný pokrm posvětití vzbudě ten úmysl, že i ten pokrm požíváš z poslušnosti a nutnosti zachování života; pros v duchu Spasitele svého, by v tobě hlad a žízeň po věcech nebeských vzbuzoval a také milostí svou nasýtil; abys když tělo požívá svého pokrmu i duše slavila duchovní přijímání.

Oprava: V minulém čísle 8. na stránce 214 v druhém sloupci, řádek 4. má státi: jest obojí patrné: i kterak to víno světa vezdejšího oči zaslepuje, i kterak zase atd.

5. „Budeš-li mít ale dnes toho štěstí Ježíše Krista v Svátosti oltářní přijmouti, obětuj nebeskému Otci ony zbožné a svaté city, které měla nepoškrvněná Matka Maria v tu přeshastnou chvíli, kdy Slovo Boží v ní se vtělilo! spoj je opět s úmysly Syna Božího, aby se doplnilo, co ti k hodnému přijímání ještě schází. A přijav jej — pros aby v tu chvíli všecken nedůstatek tvého srdce doplnil, ano svou vůlí je celé ovládl, abys jako On — nikdy nepřestoupil, co ti přikázáno.“ — píše bl. Markéta Al.

6. Hledaje oddechu po práci hleď aby z tebe mluvil duch nejsvětějšího Srdce Ježíšova; na ně obracuj řeč a rád o něm rozprávěj. Je-li zima a ty ohříváš skřehlé oudy, pros Jej, jehož Srdce jest ohniště čisté lásky — by tímto ohněm rozehrál srdce tvé. Máš-li žízeň, snášej ji ke cti té žízni — jakou nejsvětější Srdce Ježíšovo žíznilo po spáse lidské a po nejsv. Svátosti oltářní, aby zde od lidí bylo poznáno, ctěno a milováno.

7. Naposledy u večer jda na odpočinek zpomeň ještě jednou, kterak i Spasitel tvůj nyní v nejsvět. Svátosti v noční samotě odpočívá — a pros Jej, aby tímto spánkem udělil ti nové síly, abys zítřejším dnem s novou horlivostí Mu sloužit mohl. —

Povzdechy:

O Pane nech mne jednou Tebe —
a nicotu mou poznati.
Pak hledat budu vždy jen Tebe
a sebou jen pohrdati.

I uč mne, abych nikdy v sebe
důvěru, naději neskládal,
A ve všakém tvém počínání
jen rukou tvou se vésti dal.

O Ježíši! chci z lásky k Tobě
sám v světě prostým, nízkým být —
Jen Tebe ve všem vyhledávat,
Tě ctít a chválit, velebit.

Ctihodný služebník Páně P. Klement Maria Hofbauer.

III.

Ve „Škole Srdce Páně“ platí heslo: „učte se ode mně“ — asice ctnostem. Již jednou pravili jsme, že jeden z nejnadanějších, nejpilnějších a nejvýtečnějších žáků školy té byl krajan náš, ctihodný sl. P., Redemtorista Klement M. Hofbauer. Několik let již trvá přísná zkouška svatého života jeho; letos však vystaveno mu bylo od sv. církve veřejné slavné vysvědčení, že netoliko výborně obstál, ale že v š e e k y c t n o s t i v s t u p n í h r d i n s k é m konal. Doufáme, se zavděčiti spolužákům a spolužákním našim, povíme-li jim, jak slavně se to stalo, jak to „vysvědčení“ v hlavní věci zní, a jakou u té příležitosti měl chvalořeč o ctih. sl. P. Klementu sám sv. Otec Papež Pius IX.

Bylo to letos na čtvrtou neděli po velkonoce, dne 14. května. Do trůnního sálu v paláci Vatikánském před polednem as o půl 11. h. vstoupil sv. Otec usadiv se na trůnu papežském. Po pravici jeho zaujali místa kardinál Konstantin Patrizi, Prefekt sv. kongregace obřadů, a kardinál Aloisius Bilio, co referent (zprávodaj) v této záležitosti; po levici pak, v plné parádě, rakouský vyslanec J. Ex. hrabě Paar. Mimo domácí preláty Jeho Svatosti, trůn obstupující, byli též přítomni: Monsignor Martinelli, prelát papežských ceremonií, Monsignor Nardi, Uditore di Rota pro Rakousko, Monsignor Konstantin de Schaetzler, hrabě Brandis, sekretář c. k. rakouského vyslanectví, Monsignor

Jaenig (Čech) Rektor ústavu „de Anima“, Monsignor Dr. de Waal, Rektor německého „Campo santo“, mimo mnohé kněze z Německa a Rakouska; pak P. Mikuláš Mauron, general Redemtoristů s mnohými kněžími též kongregace (mezi nimi Provinciál klášterů říše Rakouské, P. Josef Kassewalder a Monsignor Basile, biskup z Cassano, taktéž Redemtorista). Z jiných světských ještě pánů byli přítomni hrabě Hahn, baron Gagern, baron Reichlin a baron Nagel.

Na znamení, dané prefektem ceremonií předčítal Monsignor Balli, sekretář sv. kongregace obřadů „Dekret“ kterýmž sv. Otec prohlašuje: že po všestranném vyšetřování a zkoumání „dokázáno jest, že ctihodný služebník Páně Klement Maria Hofbauer, kněz z kongregace nejsv. Vykupitele, božské ctnosti víru, naději a lásku k Bohu a bližnímu, taktéž hlavní ctnosti, opatrnost, spra-

vedlnost, sílu a strídmost jakož i všecky (ostatní) s nimi spojené ctnosti v stupni heroickém (hrdinském) konal.“

Jakmilé čtení tohoto „dekretu,“ kterýž prvním rozhodným krokem ku prohlášení za blahoslaveného jest, ukončeno bylo, oslovil P. Mauron, general Redemtoristů, sv. Otce takto:

„Ve vši pokoře děkuji V. Svatosti ve jménu svém a celé kongregace nejsv. Vykupitele za tuto novou milost, nám slavným výkonem dnešního dne udělenou.

Ctihodný služebník Páně, oslaven jsa od V. Svatosti na zemi, bude za to vděčen na nebi, a bude orodovati za stísněnou, pronásledovanou církev a za vznešenou hlavu její.

Co pravý syn sv. Alfonse byl cti-hodný Klement po celý svůj život věrným bojovníkem náměstka Kristova, říká-vaje: „Kdo nectí svatého Otce, nectí ani matku svou, církev; a kdo papeže neposlouchá, není ani církve poslušen. Nezdárný to syn, jenž za své rodiče se nemodlí; a nezdárným křesťanem jest i ten, kterýž za sv. Otce se nemodlí.“ Ríkával-li tak za svého živobytí, mluvil-by zajisté tím více nyní tak, když se raduje v nebi patřením na tvář Boží, jsa povždy ve spojení s Bohem? — Od té chvíle, kdy v chrámu sv. Juliana na Esquilinu, ježž nynější revoluce nedávno zbořila, do kongregace vstoupil, nikdy neztratil srdnatosti v boji proti nepřítelům Kristovým a jeho církve, boj ten přestál v Polsku, ve Švýcarech, v Německu a Rakousku, bojuje až do posledního dechnutí. Za spravedlnost a víru všeliké snášel pronásledování, strádaje vícekrát i v žaláři. Proto si ho Pius VII. sv. p. tak velice vážil, že tento o něm učinil výrok: „Klement jest svatým, v pravdě apoštolským mužem, ozdobou duchovenstva a podporou církve.“

Pro nás, syny kongregace nejsv. Vykupitele, je tento sluha Páně novým vzorem všech řeholních a duchovních ctností, a příkladem, na němž viděti lze, co všechno dovede muž, jenž pln jest Duchu Božího, nemaje jiného na mysli, jen toliko Boha samého. Skutek od V. Svatosti právě vykonaný bude veždy pro vás pohutkou, abychom kráčeli v šlepějích tohoto heroického bojovníka za víru, a jej následovali v jeho neunavné lásce, a činné horlivosti v službách církve a hlavy její. V hlavě církve viděl sluha Páně, podobně jako sv. Alfons, vždy osobu Spasitelovu, mluvícího k nám ústy zástupce svého, a v rozkazech jeho ctil vůli Boží, říkáje s naším svatým zakládatelem: „Vůle papežova — vůle Boží.“ Prosím V. Svatost, aby díky tyto ponížené a nejvroucnější milostivě přijmoli a mne jakož i všecky otce a bratry naší kongregace žehnati ráčila.“

Na to promluvil svatý Otec:

„Velikou naplňuje mne útěchou, v tomto století temností, v této době materialismu zřítí světlo, ano zářící pochodeň stkvoucích se ctností, jakož obdivuju na služebníku Páně Klementovi. Podivní hodným byl on především pro svou trpělivost a statečnost, s jakou strastí snášeti uměl. Když jedenkrát neznaboha jistého, jakýchž za našich dob tak mnoho jest, o almužnu pro své nuzné žádal, naplil mu tento místo odpovědi do tváři. Sluha Páně hanebnou tuto potupu netoliko vši trpělivostí nesl, nýbrž, utřev se, stejnou klidností pravil: „To je pro mne, — co mi ale dáte pro chudé?“ Tak veliká ctnost zvítězila nad surovcem: prose služebníka Páně za odpuštění, dal mu všecky peníze, jež u sebe měl.

Mnozí bědují, že prý za našich dnů není ani Svatých ani zázraků, tak jako ondy. O! jsou Svatí, byťbychom jich i neznali: zajisté jest mezi těmi, kteříž nyní žijí, mnoho dobrých, jenž bojují za

obhájení církve a na odpor se staví proudu nepravosti a bludného učení. — A jako v temném věku svatého Vincence Ferrerského světec tento ctností, příkladem a kázáním svým rozmahající se zkáze mocnou postavil bráz; tak to v století tomto učinil sluha Páně Klement, kterýž, nejša ovšem již mezi námi, nicméně i po smrti ještě káže: ano on nám káže s nebe dolů příkladem ctností, jichž následovati máme, káže nám především svou hrdinskou trpělivostí a statečností. — V utrpení a strastech vezdejšího života pozdvihujmež zraků svých k nebesům, a důvěřujmež v prostřednictví Svatých: ut inter mundanas varietates ibi nostra fixa sint corda, ubi vera sunt gaudia (aby v změnách tohoto světa, tam srdce naše ukotvena byla, kde pravá panuje radost).*) Vzývejme Boha o požehnání, — následujmež my kněží trpělivost tohoto sluby Páně, snášejíce pro-

následování a křivdy, jichž od nepřátel se nám dostává, následujmež jej v statečnosti, stavíce se u vši horlivosti naproti proudu všeobecné zkázy. Ti však, jenž nejsou stavu duchovního, mají tyto snahy kněží podporovati . . . Požehnání Boží přijdí na Vás! atd.“ —

Tak mluvil, tak oslavil sám Papež ctihodného sluhu Páně, dávaje nám všem jej za příklad. Že sv. Otec sám tohoto příkladu následuje, především podivuhodnou statečností svou, o tom ví celý svět. Avšak i důvěrně vzývá náš veliký, statečný Papež ctih. sl. P. Klementa. Nedávno u příležitosti audience, již měl jistý biskup Redemptorista, sdělil mu svatý Otec, že, poněvadž P. Klement Hofbauer, tak mnoho trpěl a vše statečně snášel, že denně tohoto služebníka Páně o přimluvu vzývá, aby i Jemu síly a statečnosti vyžádal. — Čiňmež i my tak! —

Jmeno Panny Marie.

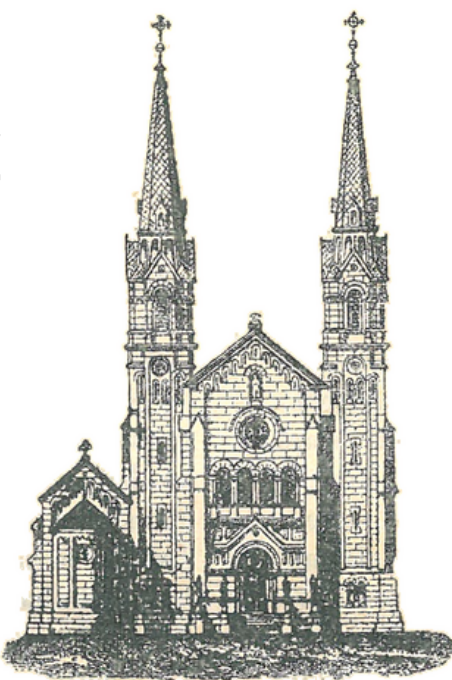
(Óda od V. Flodermanna.)

Zaleť duchu můj ve rajske říše
Prostřel na perutěch nebes končiny,
Tam kde věčná láska volnost dýše,
Nesmrtelnost kráší dálno lučiny.
Ve prostorách oněch nadhvězdnatých
Plesá dnes bezčetné tvorstvo nebeské,
Zástup nebešťanů láskou jatých
Přináší svou poctu panně královské.
Marie v nebi slaveno jmeno
Opěváno nebešťany v radosti,
Památce tam její velebeno
Kde nepoznáno ve srdci žalosti.
„Maria!“ zní sladce v ústech jejích
„Pozdravena budiž naše královno,
Slávě tvé, jež v sterých se jeví zjevích,
Na dálném okršku nikde nerovno.
Jménu tvému plať chvála všeliká,
Jemu zazníž toto dnešní plesání
Oslava tvá mocná, převeliká
Nikdy nepozná po věky klesání.

Bojovníky tvými chceme slouti
Zahnatí nepřátel řady nesáhlé,
Slávě tvé prápor nechmež se dmouti
Legie statečné naše rozsáhlé.
Na hlavě tvé ční koruna zlatá,
Již neobsáhnou světa poklady,
Koruna to samým Tvůrcem spjatá,
Vládkou, světů řídicím základy.
O matko má! tě Cherub miluje,
Tvé blahořečí Seraf povždy chvále,
Šlepěje tvé s rozkoší sleduje,
K ochraně tvé válčit chce mečem stále.
Tvou obdivují krásu Mocnosti
A sklánějí kolena svá Trůnové
Ti pějí andělé na výsosti,
Ku tvé chvále znějí písně strůnové.“
O Maria, ty chloubu křesťanů
Pohled sem dolu na nás níže,
O poskytni nám tvoji ochranu,
I utuž pásku, nás jež k tobě víže.

*) To jsou slova modlitby církevní, připadající na 4. neděli po velkonoci. —

O milostném místě Filipsdorfu v Čechách slíbili jsme obšírnější zprávu, zejména vzhledem na milosti tam dosažené. Sešit VI. zpráv, uveřejněných letos od velp. P. Storch, obsahuje mnoho zajímavého a netřeba se diviti, že v mnoho tisících výtisících se rozšiřuje po celém Německu a dřívější sešity (I. II. III. a IV.) opět a opět znovu se tisknou. Avšak i naši krajané rádi slýchají a čtou o Filipsdorfu a každým dnem nabývají více důvěry k mocné Bohorodičce, která v nejnovější době právě Filipsdorf si vyvolila, kde chce býti ctěna a milosti rozdávat. Mezi jinými kraji zmáhá se k. p. v okolí Přerovském úcta Bohorodičky a velmi zhusta konají se tu 9denní pobožnosti v různých potřebách. A co je toho příčina? Nikoli pouhá náhoda, nýbrž patrné přesvědčení o účincích důvěrné modlitby k P. Marii. V Popovicích, ve farnosti Předmostské u Přerova, žije dosud žena, manželka púllánka J. Koutnýho, která nápadně vyslyšena byla ve své nezhojitelné nemoci, a každému, kdož chce, vyloží celý průběh toho. Po čtyry léta těžce stonovala, a lékaři nemohli jí dáti žádné naděje na vyhojení, ježto příčinu nemoci, tvořící se bolestnou srostlinu v životě, jí odstraniti nemohli. Nemoc rostla čím dál víc, zvlášť ale poslední rok, o vánocích, zmohla se k nejstrašnějšímu bolestem. A když žádný lékař, ani z blízka, ani ze vzdálí, pomoci nevěděl, zaslíbila se nemocná Panně Marii, jež se ve Filipsdorfu od nemocných ctí a vzývá, — že uleví-li její nemoc, pouť tam vykoná a k vystavení chrámu Páně dle možnosti i penězi přispěje. A hle! čeho se žádný nenadál, stalo se. Ve

velikonoční čas byla ve Filipsdorfu ona nemocná, — již děkovat za uzdravení. Dostála svému slibu a darovala na stavbu chrámu Páně 100 zl. a na oltář 4 velké svíce. Bylo prý jí čist z očí, píše očitý svědek, jakou nevýslovnou radostí a vděčností oplývá. Přišedši z pouti domů zotavila se úplně, nabyla dřívější sílu a svěžest. — Po nějakém čase ale vrátily se opět dřívější bolesti a, možno-li, s větší prudkostí. Posilněna ale

v důvěře při prvním uzdravení, ne-reptala aniž si stěžovala, pokládala to pouze za zkoušku od Boha, kterou když přestojí, odměněna bude úplným ozdravením. A nesklamala se! Když bolesti zdály se býti největší, tu byl Bůh svou pomocí jí nejbližší, srostlina v životě sama se odtrhla a bolesti pak ihned přestaly. Přivolaný lékař dospěl již k úplnému uzdravení a sám se přiznal, že je třeba přičísti vyšší moci. —

Za našich dnů není ani náš venkovan tak prostomyslný, aby leckdes viděl prst Boží; materialistický duch času a ty ustavičné úsměšky ze všeho, co spomíná na Boha a nás s Ním spojuje, nemohly zůstat také na něho bez účinku. Tím větší váhy ale má pak vyznání jeho, když přes to všechno vzdá čest Bohu u Panně Marii a to své přesvědčení stvrzuje i peněžným darem.

Jako všechna poutní místa tak má i Filipsdorf cosi zvlášť vábívého; poutník se cítí podivně jaksi ale mile dojmut a velkou důvěrou k Bohorodičce naplněn, a přišed jednou tam touží tu pouť opakovat. Jestli to skutečně místo milostné a jeho historie, ač jen od 10 let, zahrnuje již velký počet podivuhodných vyslyšení

upřímných proseb a každým rokem přibývá jich. Letos v červnu zanechala osoba, dlouhý čas chromá, v milost. kaple své berly a navrátila se domů úplně zdráva. Mnohem větší počet jest ale uzdravení na duši, obrácení hříšníků, které přičísti dlužno P. Marii; ba mnohemu dostalo se zde té milosti, že si pevně ustanovil, zřici se všeho, na čem třeba jen stín nespravedlnosti lpí. Tak k. p. letos 13. lodna odevzdala jedna ze dvou sester kase chrámové 100 tolarů s tím vyjádřením: „Náš otec byl krejčím a také v neděli někdy šil, což se neslušelo. Zanechal nám 100 tol., na nichž ale snad některý jest nespravedlivý, an proti příkázání círk. vydělaný, a proto trpí snad náš otec v očistci. I obětujeme ty peníze Bohorodičce, abychme mu pomohly, nás Matička Boží neopustí.“ — Zajímavý jsou mnohé výjevy něžné přítulnosti k P. M. Jistá představená chudého kláštera ve Vídni poslala v psaní obrázek, na němž, jak často bývá, bylo přilepeno Srdce P. Marie. Kolem něho bylo napsáno: „Malý kámen ku stavbě — mé svatyně,“ a za ním byl uschován dukát. Jedna žebračka od Čáslavy přišla také na pouť, aby mohla osobně obětovati Bohorodičce americký dukát, který jí byl poslal její synovec z Ameriky. „Rozdělila prý se s Rodičkou Boží.“

To jsou tak jen některá různá kvítka Filipsdorfské pouti, počneme již vypravovat ze sešitu VI. událostí F.—ských.

Mezi mnohými dí P. F. Storch: Z Chebu v Čechách byla mně na začátku května 1873 ohlášena následující uzdravení: Jan Zantner, asi 40 let starý, svob. pacholek, trpěl již od svého mládí padoucí nemocí, obyčejně každé 3 neb 4 neděle. Dne 28. ledna 1870 byl opět silně křeči svírán. I vybídl ho jeho

domácf, aby vykonal devítidenní pobožnost k P. M. Filipsd., což on zbožně a důvěrně učinil, — a od té doby zmizela nemoc, nepokouší se více o něho. Roku 1872 byl ustanoven za hlídače železnice, oženil se a jest úplně zdrav. — Paní jistého úředníka při železnici v Chebu měla dvě dcery v Praze, z nichž jedna měla padoucí nemoc a druhá bledničku. I utekla se zarmoucená matka do F. (1871), poslala svým dcerám do Prahy medailky a plátno z posv. místa ke zbožnému upotřebení, a hle! obě dcery ozdravěly a opětné dokazy o jejich zdraví stvrdily první radostnou zprávu.

Z Luhačovic na Mor. psal velp. farář Taufer dne 23. pros. 1872 do Filipsdorfu: „Jistý velmi hodný a zbožný dělník z mé farnosti naléhá ustavičně na mne, důvěřuje se v moc a dobrotu Bohorodičky, abych mu byl nápomocen, když bude vzývat P. Marii v F., od níž jistotně doufá uzdravení od dlouhé plicní nemoce, která se jeví častým kašláním krve. Pročež posílám od něho kostelu obětovaný zlatý peníz a prosím, abyste pro zvýšení důvěry na jeho útraty ráčil poslat jemu nějakou maličkost z mil. místa . . .“ Důvěrná modlitba nemocného byla vyslyšena, neboť již 24. února 1871 psal hore jmenovaný velp.: „Spíchám V. V. tu radostnou zprávu podati, že nemocný stolař Josef Jaborský z Luhačovic, v jehož záležitosti jsem vloni v prosinci psal, již velmi zdrav jest. Vykonal pobožnost s velkou důvěrou a slíbil, že se svou ženou poputuje v letě do Filipsdorfu. On koná těžké práce, které mu dříve vždy způsobily kašláním krve, a necítí žádných zlých následků a vypadá velmi dobře . . .“

(Pokračování).

Ostatky bl. Anežky Přemyslovny ve Španělich.

Otčený spolupracovník náš —ka vy-
zýval v čísle 7. „Školy“ l. r., abychom
se modlili za vynalezení ostatků blh.
Anežky naší. Za tou příčinou uveřejnil
starou jednu modlitbičku proslulého spi-
sovatele Jana Boeckovského, která letos
na jaře v Praze opět byla vytištěna a
mezi lidem rozšiřována. Kdosi nejme-
novaný v Praze čta toto, dal ji opět vy-
tisknouti a rozdati, aby tím způsobem
ještě více zbožných duší bylo povzbuzeno
k modlitbě za nalezení sv. ostatků.
Také redakci naší zaslal nejmenovaný
1 zl. k tomutěž účelu a poslednímu číslu
„Školy“ přiložili jsme vícero výtisků. Z toho
je patrné, že se více duší zbožných na
ten úmysl již skutečně modlilo a dosavad
modlí. Ano podobá se tomu, že Bůh
všomohoucí s jakýms zalíbením na mo-
dlitby tyto patří. V tom mínění nás
utvrzuje nejnovější zpráva o ostatcích
blh. Anežky, kterouž tentýž náš ct.
spolupracovník —ka v „Čechu“ čís. 187
uveřejnil a kterou tuto našim čtenářům
podáváme, aby se jí potěšili a v další
modlitbě za nalezení ostatků blh. Anežky
ještě více upevnili. Zníť zpráva takto:

Pan dr. Josef Chmelíček činí o tom
ve svém známém cestopisu do Španěl
zmínku, že se v Eskurialu jakési ostatky
s nápisem blh. Anežky České nacházejí.
Pošťastilo se nám o této věci zevrubnější
zprávu a sice z pramene bezpečného
dostati, kterouž tuto klademe. Tři špa-
nělstí kněží z Tovaryšstva Ježíšova,
byvše o to přátelsky požádáni, uvázali
se v tu práci, že v Eskurialu nejen
všechny skříně sv. ostatky zahrnující, ale
i všechny knihy a jiné listiny o tamních
sv. ostatcích svědčící pilně prohlédali.
Dosavadní výsledek pátrání toho jest,
že aspoň jednu částku z ostatkův blh.
Anežky České našli, a sice celou
dolejší čelist, na kteréž ještě ně-
kolik maličkých kousíků suchého masa

lpí. Čelist ta není v žádné skříni za-
dělána, aniž je čím obložena neb okrašlena.
Španělský nápis, pod kterým se tento
ostatek v památní knize eskurialske
uvádí, zní dle starého pravopisu španěl-
ského doslovně takto: „Sta Ynes de
Praga, quixada t. j. Svatá Anežka
Pražská, čelist.“ V památní knize esku-
rialské nachází se též zpráva o tom,
kterak se tam čelist blh. Anežky dostala.
K snadnějšímu porozumění zprávy té
předešleme krátké rodopisné poznamenání.
Císař Maxmilian II., jenž r. 1527 na-
rozen, r. 1562 za českého krále koru-
nován byl a roku 1576 zemřel, měl za
manželku svou vlastní sestřenicí, špa-
nělskou kralevičku Marii, dceru císaře
Karla V., a tudíž vlastní sestru krále
španělského Filipa II. Marie provdána
byla za Maxmilianu II. r. 1548 a zemřela
roku 1603. Z tohoto sňatku manželského
pošlo patnácte dětí, 9 mužského a 6
ženského pohlaví. Dva synové byli králi
českými a sice císař Rudolf II., koru-
nován r. 1575, a po něm Matiš II.,
korunován r. 1611. Dvě dcery staly se
kralovkami. Anna totiž provdala se s do-
volením papežským za svého strýce
Filipa II., krále španělského, a Alžběta
byla provdaná za Karla IX., krále fran-
couzského. Po smrti manžela svého
Maxmilianu II. v r. 1581 odebrala se
císařovna Marie s jednou z ostatních
dcer svých, již jméno Markéta, nazpět
do Španěl. Kralevička Markéta vstoupila
v Madridu do přísné řehole sv. Klary,
tudíž do též řehole, kterouž blh. Anežka
Česká v Praze zavedla, a ve kteréž svůj
svatý život také skončila. Klášterním
jmenem nazývali ji Margaretha de la
Cruz. Klášter klarisek madridských za-
ložen byl od vlastní sestry císařovny
Marie, jmenem Johany. V tomto klá-
šteře klariském (v proslulém dle p. An.
Gindelyho „Rudolf II. und seine Zeit“

čte se bezpochybně omylem tisku na str. 52, že to byl klášter karmelitanský) žila císařovna Marie až do své smrti, dne 26. února 1603. V poslední vůli své nařídila tedy — a zpráva o tom čte se až podnes v dotčených památních knihách eskurialských — aby ostatky svatých, jichž hojný počet měla, odevzdány byly do Eskurialu, a mezi těmito ostatky svatými byla také dolejší čelist blh. Anežky České. Major domus císařovny Marie, don Rodrigo del Aquila, vyplnil napotom poslední vůli císařovny Marie, a odevzdal dotčené ostatky svaté se spisy podepsanými svým vlastním jmenem a spolu také jmenem králevičky Markéty do Eskurialu. Od tohoto času tedy nachází se čelist blh. Anežky České v Eskurialu španělském. Nebude od místa krátce podotknouti, že císařovna Marie velmi zbožná paní byla, a že o jejím svatém životě papež Pius V., jež nyní v celé církvi za svatého ctíme, v jedné kongregaci římské velmi chvalitebné svědectví vydal. Z okolnosti té,

že se císařovna Marie hned po smrti manžela svého v Madridu v klášteře klarisek ubytovala, tam až do své smrti zůstala, dále že se vlastní dcera její, králevička Markéta, v Madridu klariskou stala, a že v řeholi té svůj život r. 1633 skončila, jest patrně na jev, že císařovně Marii, jakož i králevičce Markétě již v době té, když ještě v Praze byly, život blh. Anežky klarisky pražské zajisté dobře znám byl. Není se tedy tomu co diviti, že císařovna Marie při své velké úctě k ostatkům svatých, jichž hojný počet po sobě zanechala, i zbytek z kostí blh. Anežky České měla. Od koho jej dostala, o tom se v dotčené knize památní eskurialské zmínky nečiní; ale psáno tam jest doslovně, že o pravosti dotčených ostatků svatých nelze pochybovati, když se patřičně ocení vážnost a důstojnost císařovny Marie, kteráž dotčené ostatky tolik let u sebe chovala, jakož vážnost podpisu jejího nejvyššího hofmistra dona Rodriga del Aquila a samé králevičky Markéty de la Cruz.

Mariánské lázně.

Co co? snad přináší „Škola“ reklamu lázním? Dřív než odpovím, ptám se Tebe čtenáři: Byl jsi buď co churavec neb jen pro vyražení již kdy v lázních? Byl-lis, přisvědčíš, nebyl-li jsi, uvěříš. Sotva ta maličká příroda ukáže to zelení a zavěje větříčkem příjemným, to je ti hemžení v lázních, to je shon, lidstvo se jen hrne dílem churavci pro uzdravení dílem ti, jímž o groš tvrdo není, pro vyražení. Sotva doklusají dostavníky, tu již se to hemží, jeden sbíhá se po bytu, druhý pořádá věci a pak první krok k lékaři a tu otevře každý neduživý srdce své; tu bolí, tam píchá, tam zase ty měchy nechťejí dýchat a p. a až dostane se k slovu lékař, pak diktuje, radí, po-

roucí — a ten ubožák saje každé slovo z úst jeho, drží se toho, zřídka se i toho, co mu nejlépe chutnávalo, běhá o překot, pije vodu a žinčící úzkostlivě zachovává vše, co mu nařízeno. A proč? Inu aby dosáhl zdraví. — A předce jich mnoho vidět opouštěti skormoucené místo to — nedosáhli ho.

Tak vida to pravím sobě: Tak tedy o to tělo, jež jen dočasné jest, tolik starostí, tolik výloh — ač jest sv. povinnosti každého zachovati zdraví svého a utužovati je — ale ptám se: Či jest jen to tělo tak šťastné, aby tak léčeno a hejčkáno bylo, a ta duše nesmrtelná by měla být pastorkem, popelkou a neměla

by mšti žádných lázní k pookřátí, k zotavení a uzdravení?

O má, má — vím já o lázni, vím o pramenu léčivém, z kterehož se každý pozdraví. Čtenáři, ta lázeň je blízka — a velmi laciná, nestojí takřka nic — lékaře též nemusíš platit a to hlavní při tom jest, že budeš-li chtít, uzdravíš jistojistě. Je nyní dušno a parno, každý hledá koupelí chce se osvěžit a občerstvit — a věru je i v tom duševním světě také sucho, takové parno a dušno, až by duše zalkla a ty bys ji neposlal příteli do lázně, do koupelí léčivých? Nuže kde jest taková lázeň, takové léčivé místo? ptáš se netrpělivě. Inu my Slováci máme je na Provodově, Hanáci na sv. Kopečku, Valaši na Hostýnsku, Horáci v Jaroměřicích, Slezáci ve Frydku a což teprv Velehrad, Častochov, Vranov, Křtiny, Žarošice, Tuřavy a v Čechách Filipstorf, Svatá Hora, St. Boleslav, Bohosudov atd. atd. To jsou ty lázně, čtenáři, to jsou ty jistojistě léčící Mariánské lázně pro tento tak parný čas duševní. Příteli, půjdeš tam na vyléčenou? půjdeš do lázní Matky Boží? Tedy vyprav se — a já ti dám napřed radu — neboť lidé se napřed obyčejně vyptávají na vše, chtějí jeti do lázní. Já ti to tedy také povím, abys měl důvěru a chuť, napřed ale, to ti povídám, poslouchat musíš — já jsem tam byl, zkusil jsem to — dle nařízení vše a dle rozkazu se říd a zdráv a vesel vrátíš se odtamtud. Nuže které místo chceš, si zvol — to nejbližší třebaš. Rozžehnej se s domácíma a v lásce a pokoji vykroč z domova, peněz nepotřebuješ — ale růženeček nezapomeň a putuj pomalu, rozpomeň se na cestě, kde

tě co bolí na duši, co píchá svědomí, co tě tíží a pros za dar léčení; raduj se napřed, že zpět tě již tížiti nebude neduh. Přijda na to místo vyhledej si toho lékaře mocného, jenž pro každou ránu zná lék t. j. Matičku Boží a klekni před ní — neboť víš — ona je lékař nebeský tehdy klekni a neboj se jí, neostýchej se, ona tě ráda uvidí — a pak otevři jí srdce své, požaluj si jí, ukaž kde to bolí, jak dlouho na ten neb onen neduh duše: hřích trpíš. Matka Boží tě pak pošle k pramenu, jenž má jméno: „Miluj Syna mého a bližního svého“ — a z toho budeš pít často, pak tě pošle do koupele sv. pokání, tam se očistíš a obmyješ — potom tě nasytí tělem a krví Synáčka svého, ale musíš se od té chvíle zdržet toho, co ti dosud tak chutnávalo a duševní chuť kazilo a tě tak vábilo t. j. k hříchu. Pak se projdeš hodně pilně v zahrádce utrpení Páně a vyprosíš sobě a nabereš domů hodně mnoho té vody Mariánské totiž milosti Její a ochrany pro budoucnost, a nyní s radostí můžeš opět ku svým — již jsi vyléčen, již je ti spomoženo.

Viz jak je lehká a jak laciná a jak jistojistě léčivá ta lázeň Mariánská! Lide můj, což chceš bych lepšího učinila pro tě? Churaví-li kdo z vás, milí čtenáři, postonává-li na duši, tedy „jděte a zkuste,“ držte se dle této rady a nebudete litovati „jděte a zkuste,“ a když pozdraveni loučiti již budete se s Mariánskou lázní, tu prosím vás vyproste tam pro našeho sv. Otce papeže též trochu té vodičky milostné od Matky Boží, aby nám jej ještě dlouho zachovala k naší spáse.

Požehnání Božského Srdce Páně.

Z Pl. v západních Čechách.

1) Se srdcem důkoplným sděluji všem spolužákům „Školy B. Srdce P.“ opětné vyslyšení modlitby: Před nedávným časem přišla ke mně žena uplakaná prosíc, abych šel s Pánem Bohem k muži jejímu, že má již takřka smrt na jazyku ale o zpovědi, o knězi předce ani slyšet nechce, a kdo se mu o tom jen zmíní, tomu s největším hněvem brozně laje, zuří a vyhrožuje, jak se mu kněz ukáže, že ho vyhodí. Tak mi sdělovala utrápená žena a prosila, abych si z toho nic nedělal, kdyby mně hrubě přivítal — abych to předce zkusil, dal-li by si říci. — Věda že proti takové zatvrzelosti nestačí výmluvnost lidská a čas života nemocného rychle ubíhá, vzal jsem si ihned útočiště k nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše; pokleknuv před obrazem Jeho prosil jsem jen o tu milost, aby nemocný svátosti umírajících bez odporu přijal, slibuje spolu že vyslyšení své prosby ve „Škole“ uveřejním. Takto posilněn vzal jsem to drahé Srdce Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti a spěchám za ženou celou cestou vzývaje milosrdenství Boží. — Nejsa ani žádán, ani očekáván připravil jsem se již na hodně nelaskavé přivítání — ale nastojte! nemocný zatvrzelec pozná mne ani nemukl, ba ani slovíčkem nedal ňáku nelibost na jevo, že všickni domácí jeho velice se nad tím podivili. Přijav, seč okolnosti dovolovaly, tiše svátosti umírajících, asi hodinu po mém odchodu skončil. — Není tu pochybnosti, že to nejsvětější Srdce samo zlomilo odpor a vzdor té duše, která Jím pohrdala; tisícové díky buďtež Mu za to. Splňuje tímto svůj slib odporuji spolu všem vel. pánům spolubratrům tento prostředek; kde nestačí síla naše, pomáhá jistě to drahé Srdce Ježíšovo. —

2) Tímto zas vzdávají jistí rodičové

před světem své nejvroucnější díky Božskému Srdci Ježíše Krista za uchránění a pozdravení svého jediného dítěte. Dceruška jejich jsouc přirozenosti velmi slabé roznemohla se totiž v tomto létě zapálením plic a horečkou. Nemoc se rychle horšila, tak že lékaři již již vzdávali se vší naděje na zachránění života všem tak milého. V této ouzкости a strachu o svého miláčka, vidouce že mizí už skoro všechna naděje na pomoc lidskou, vzali rodičové a všickni domácí útočiště k nejsvětějšímu Srdci Páně, slibující: pakli že Bůh jim dítě na živu ponechá, jiné pohanské vykoupiti a také v listech „Školy B. S. P.“ své poděkování uveřejniti. I modleno tedy horlivě a také před obrazem nejsvět. Srdce sloužena mše sv. za uzdravení nemocného. A aj — i tentokrát nesklamal Bůh pevnou důvěrou v Něho. Dceruška od téhož dne počala se měnit, kašel přestával a, — čeho se už nikdo nenadál — v krátkém čase povstala z lůžka a již se těší svému minulému zdraví. I nemeškajíc tedy vzdává tímto celá rodina k větší cti a chvále nejsvět. Srdce Kristova a k povzbuzení všech trpících témuž drahému Srdci své nejvřelejší díky přikládajíc spolu 5 zl. r. č. pro spolek sv. dětství k výše jmenovanému účelu s tou prosbou, aby vykoupené dítě obdrželo na křtu sv. jméno „Božena.“ —

Pochváleno a požehnáno, ctěno a velebeno budiž vždy a všude nejsvětější Srdce Ježíšovo! —

Z Trnavy v Uhrách nám píše: Poznávajíc patrnou pomoc Božského Srdce Ježíšova v své nouzi, prosím sl. redakci o uveřejnění tohoto: Vdova, matka četné rodiny, bídne se živíc ač usilovnou prací, prosila jsem v měsíci květnu jistého

vysokopostaveného pána o pomoc v mé nouzi; ale skoro půl třetího měsíce uplynulo — bez pomoci, bez odpovědi od něho. Tu počala jsem se modlit se svou rodinou devítidenní pobožnost k B. Srdci P. a uzavřela jsem onoho pána opět o

pomoc žádat a začala jsem i druhou novenu; a ejhle! pátý den již přišla odpověď a s ní i kýžená pomoc. Pouze milosti našeho nejmilejšího Vykupitele to připisuji, budiž ode všech věčně veleben!

Nejsvětější Svátost oltářní ustavičně ctěná od mužů. V městě Angers ve Francii utvořil se právě v posledních týdnech velmi chvalitebný spolek mužů, kteří za povinnost si položili, bez ustání Kristu Pánu ve Svátosti oltářní přítomnému, patřičnou úctu vzdávati. Myšlenka ta, Ježíši Kristu v nejsv. Svátosti se klaněti, jest ovšem již stará a, jak nám všem známo, utvořila se ve všech kat. zemích již před stalety bratrstva toho účelu, — u nás Čechoslovani jsou dosti rozšířena —; avšak bohužel v posledních letech sestávají ona brzo výhradně jen ze ženských, mužští stydí se za veřejné vyznání své víry. Podobně to bylo také v Angersu, v městě, v kterém nad jiné krásně vzkvétala kat. bratrstva — ale jen mezi pleť ženskou —, jmenovitě naše bratrstvo nejsv. Svátosti, tak že si zasloužilo i jméno „město nejsv. Svátosti.“ Tyto horlivé ctitelky svátostního Krista Pána vyprosily ale i mužům vzácnou milost: Mužští počali zehrati na své manželky, sestry a dcery, že mají tu milost, ustavičně přicházeti ke zdroju všeho dobra, — pochopiliť cenu návštěv Pána pánů. I učinili mezi sebou spolek, že v ty hodiny, ve kterých jejich manželky a dcery

nemohou v kostele býti, v noci že budou oni před Svátostí oltářní čestnou stráží. Jak umíněno tak i vykonáno: hodinu po hodině chvátať ten neb onen muž rodiny do svatostánku k modlitbě a činili se účastnými služby andělské.

Aby ale jejich příklad více následovníků měl, nedostačovala pouze noční doba, kdy je málo kdo z občanů viděl; usnesli se tedy na tom, že zařídí každý první čtvrtek v měsíci od 8 hodin ráno do 9 hodin večer v chrámu P. Otců „nejsv. Svátosti“ veřejnou „čestnou stráž.“ K tomu bylo potřeba 100 mužů uctívatelů. Na první vyzvání přihlásilo se ale ne sto, nýbrž šest tisíc, většinou světských mužů! Hodiny byly ihned rozděleny a každou hodinu spatříš muže různých stavů, vznešeného i nízkého, ku vzdělání celého katol. světa víru svou skutkem veřejně vyznávati. Nejd. p. biskup Monsg. Froppel hned první ustanovený čtvrtek obdržel hodinu od 8 do 9 večer a sprovázen množstvím jiných chvátať k svatostánku vyprosit si požehnání od svátostného Boha.

Ejhle národ vzdělaný nestydí se za zbožnost, horuje v ní; — nemáme ho následovat?

Divné zjevení se Panny Marie v Morpingenu.

Relata referro, jak mně bylo sděleno, tak i dále vypravuji. Jestli to něco pravzvláštního, že právě v nynější době materialismu a úplné nevěry ve vyšší moc, která by i proti zákonům státním působit mohla, nijak jimi nezkracována, že v našich letech úplného nadvládnictví dosti obmezeného lidského rozumářství se vyskytují zjevy naprosto nadpřirozené, které přes všechno násilí světa hmotářského nemohou se popírati a svou divnou mystickou jsoucnost všem veřejně na oko staví. Máme tu události ve Filippsdorfu, ve Francii v La Salette, v Lúrdu, v Pontmain a j. Chorobní a na vyšší, nebeskou pomoc přímo důvěřující — ať jsou ze stavu nízkého neb vysokého — utíkají se tam, vlády světské zabráňují všakou zprávou o tom, zkrucují události, trestají poslušné vyšší moci — a přece nemohou zastaviti proud milosti, který na přímělu Bohorodičky z těch míst vytéká. Opravdu řečeno, jsme i my velmi opatrní ve zprávách podobných a ne leckterou uveřejňujeme, ač bychom sotva kdy více se prohřešili na společnosti lidské přílišností v té věci, než se co den prohřešují denní noviny zprávami úmyslně udělanými v tom onom oboru, úmyslně lživými, které i majetku obecnstva jsou zhoubny. Než naše cesta není cesta jejich, a proto rádi umírňujeme, vědouce dobře, že věc Boží, je-li taková, sama se osvědčí a donutí i nevěrecké novinařstvo s podivem o tom zprávu dáti. Žádný soud světský není zajisté opatr-

nější ve věcích svých, jako jest katolická církev ve svém oboru, a to vším právem. Podobně dělo se s Filippsdorffem, s La Salette atd. a ač působnost na těch místech nejeu se nemění nýbrž stálo roste, umlká novinařstvo nevěrecké, uznávající ovšem svou malomocnost, a když se bohopustě o tom onom zmiňuje, mluví z toho již ta beznadějná bezbožnost, která nepochopitelným zjevům nechce se podrobiti podle pravidla sv. katol. víry.

Co se tedy stalo v Morpingenu, v diecesi Trierské? Jako v La Salette nebo v Lúrdu, zjevila se Bohorodička malým dítkám, zjevila se i jiným, skrze ně vybízela k pokání, k modlitbě účinné, a na důkaz pravdy svého božského poslání dala vyprýstit pramen léčivý, který vládou pruskou na jednom místě byv zastaven na jiném vyprýstil a důvěrně se modlící chorobné zázračně uzdravil. Kdyby to byla pouze nějaká léčivá voda, nebyliby pruští zřízení přístup k ní zabráňovali, ale byli by ji analysovali a její léčivost dokázali prostředky vědeckými, a byliby s radostí se vysmáli katol. pověrečnosti — jak to jmenují. Že to ale jim samým nemožno se zdálo a nevěděli jinak postup víry zameziti, spokojili se pouhým obsazením prýstíciho se pramene — právě jako za onoho času Židé činili sv. apoštolům, hlásajícím z mrtvých vstání Kristovo.

O tom všem obšírně promluvíme v čísle příštím.

Zlatá zrna.

1. Každý bojí se smrti těla a jen málo lidí bojí se smrti duše. — (Sv. Augustin).
Nepovažuj všední hříchy za nic; nepohne-li tě jejich ohavnost, tož se aspoň lokni jich počtu. (Sv. Augustin).

Když jednou blahoslaveného Jindřicha Suso veliký zmocnil se zármutek a on velikým zármutkem a úzkostí zmítán pochyboval, dojde-li nebeské blaženosti, uslyšel hlas, jenž mu pravil: „Povstaň a vejdi do mých ran, neb v nich jest celá tvá spása!“

2. Vezmi mučeníkům jich boje, a vzals jim i jejich koruny; a zbav život útrap, zbavils jej i blaženosti. — (Sv. Ambrož).

Nikdo nepovažuj se za služebníka božího; jen když jest utrpením k tomu donucen. — (Sv. František z Assisi).

Opat Jan tak zvaný Menší říkával: „Chtějí-li králové zmocniti se nepřátelského města, zadržují obyvatelům jeho potraviny a prosekají vodní roury aby takto hladem je donutili se vzdáti; rovněž odnímá Bůh někdy hříšníkovi, by jej obrátil, časné dobro, a posílá naň rozličné útrapy, aby takto donucen se utíkal k Němu a skutečně se obrátil.“

3. Opuštění hříchů nezpomáhá ničeho tomu, jenž dále hřeší. — (Sv. Basilius).

Posměvač jest, a nikoliv kajník, kdo to, čeho lituje, opět činí. — (Sv. Augustin).

O Trochilu, žáku Platona, učence řeckého, vypravuje se, že měl obydlí své na straně k moři obrácené, a že se často díval na hru mořských vln. Jednou, když moře docela tiché bylo, zachtělo se mu vyjeti si na moře širé. Sotva však vstoupil na loď, zdvihla se tak zuřivá bouře, že zlámala kormidlo, stěžeň a loď učinila ku plavbě neschopnou. Než Trochilus zachránil se na břeh s velikým nebezpečenstvím. Uniknův takto vlnám mořským a zachrániv život svůj, dal ihned zazditi ona okna, z nichž byla vyhlídka na moře, aby se mu takto nikdy více nezachtělo vydati se ještě jednou v nebezpečství života.

4. Maria jest konec bolestí a počátek útěchy; konec trudnosti a počátek našich radostí. — (Sv. Rupert).

Maria jest měsícem hříšníkům, ranními červánky kajníkům; proč by tedy nebyla také sluncem spravedlivým? — (Sv. Innocenc).

Ku svaté Brigitě pravila jednou nejbl. P. Maria: „Kdyby sebe více člověk zhřešil, jsem vždy hotova jej přijmouti, jen když z celého srdce hříchů svých oplakává s pevným předsoznetím nikdy více nehřešiti a když se pod ochranu mou utíká; neboť kdyby sebe víc hříšník byl ohavný a opovržen hodný, přece zacelím a zahojím rány jeho, jelikož nejen býváme nazývána matkou milosrdenství, nýbrž jí skutečně jsem.“

5. Bůh dí: „V trápení jsem při tobě;“ což mám tedy jiného žádati nežli trápení? — (Sv. Bernard).

Šťastný jest, o Pane, kdo Tě za utěšitele a pomocníka má. — (Sv. Bernard).

Plutarch, řecký mudrc, vypravuje: Lodník jenž římského císaře na malé loďce měl převézt na druhý břeh, uleknul se náramně, když povstala bouře, a chtěl ihned k zemi přiraziti; císař ale dodával mu srdnatosti slovy: „neboj se, císař jest s tebou!“ — Křesťane, neboj se, Bůh jest s tebou!

6. Litošť jest neplodna a marna, jestliže neočistí svědomí, neobmyje ode hříchů slzami. — (Sv. Augustin).

Jsou lidé mnozí, jenž panenství zachovali, málo však, jenž byli pravými kajníky. — (Sv. Ambrož).

Jistý starý poustevník na poušti skytické viděl mladšího se smáti, i pravil mu: „Musíme nejvyššímu Pánu nebes i země účet klásti z každého okamžiku života svého a ty se směješ!“

7. Kdo bez pokory ctnosti si nashromážditi chce, ten háže prach do větru. — (Sv. Řehoř).

Kdo sebe sama za svého pána má, ten poslouchá rozkazům hlupce. — (Sv. Bernard).

Svatí Mennas a Hermogenes pravili ukrutnému císaři Maximinovi: „Bůh chce, by naše těla po smrti donešena byla do města Konstantinopole.“ Maximin protivil se vůli božské a zamknuv umučená těla do těžké, železné truhle dal je vhoditi do moře. Než nastojte železnou truhlu zanesly vlny do Konstantinopole a sice do přístavu! — „Staň se vůle Tvá;“ neboť Tvá vůle se musí státi, ať chceme neb nechceme!

Vizte, jak veliké ceny jest panenství, an Kristus z panny narozen býti chtěl v čase, jsa od Otce od věčnosti splozen. (Sv. Ambrož).

Každý, kdo chce s Bohem mluvit, přepásej bedra svá panenskou čistotou, aby ti dolů visící šat tělesnosti nepřekážel v přístupu k tak svatému obcování. — (Sv. Hieronymus).

Xenokrates Chalcedonský pěstoval osamělou lilii čistoty tak pečlivě, že se často ohněm pálival, když byl proti čistotě pokoušen. Tato láska k čistotě dobyla mu u Atheňanův takové vážnosti, že bez něho o ničem se neradili, říkávajíce: „tak upřímný přítel panenské čistoty musí míti též nejosvěcenější rozum.“

Ti jsou blaženi, jenž umírají v Pánu, jenž, dříve než podle těla umrou, již odumřeli všem žádostem a choutkám. (Sv. Ambrož).

Uvítejme s radostí den, jenž nás osidlům světa šálivého vyrve a uvede nás do ráje a do říše Kristovy. (Sv. Cyprian).

Sv. Kateřina Ženevská ještě za živa milovala nesmírně smrt. Jmenovávala ji nejpěknějšími jmeny a pozdravovala ji jako svého milence a nejdražší přítelkyni, řkouc: „Ty jsi docela krásná, zcela líbezná; jen jednu máš chybu, že totiž tuze pozdě přicházíš k těm, kteří tě žádají; a příliš brzo k těm, kteří na tě ani nemyslí.“

10. Do rukou Matky jest veškero milosrdenství Otce položeno. (Sv. Petr Damianský.)

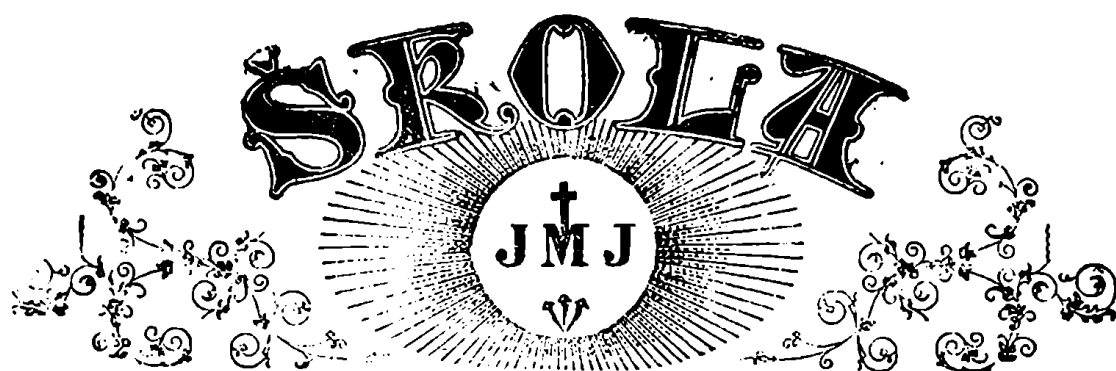
V každém trápení nalezneš u Marie spásu. (Sv. Tomáš Aquin.)

Ze života sv. Jana z Boha vypravuje se, že se mu na smrtelné posteli zjevila nejbláh. P. Maria, a jemu z čela smrtelný pot utírajíc, řekla: „Budiž bez starosti, můj Jene, neboť věz, že já neopouštívám v této hodině své dítky, nýbrž je uvádím ze smrti do života a vyžádám jim korunu blaženosti nebeské.“

11. Krásné a velmi užitečné jest po všechny dny jíti ku sv. přijímání, a tak se účastným činiti nejsv. Těla a Krve Ježíše Krista. (Sv. Basilius.)

Pán andělův stal se člověkem, aby člověk pokrm andělův požívatí mohl. (Sv. Augustin.)

Jak známo zaséval sv. Václav sám vzácnou pšenici, sbíral ji v létě, odděloval pečlivě nejpěknější zrnka, z nichž dělal mouku na sv. hostie při mši svaté. Rovněž sbíral na podzim nejkrásnější a nejlepší hrozny a připravoval sám víno, jenž k oběti mše svaté potřebno bylo.

Božského Srdce Páně.

Ročník X. Říjen. Číslo 10.

Marja, královno svatovátého růžence, oroduj za
bratrstva v potřebách a chraň je.

Hrob sv. Václava a král Jan Lucemburský.

Známo jest, že sv. Václav dal vystavěti na hradě Pražském nový chrám Páně ku cti sv. mučenika Víta, jehož rameno byl od krále německého darem obdržel. Starý skladatel životopisu sv. Ludmily a sv. Václava, jménem Křístan, vypravuje, kterak sv. Václav sám, když se na chrámu tom ještě stavělo, prorokoval, že ve chrámu svatovítském navždy bude odpočívati. Praví totiž Křístan: „Ve chrámu tomto, když ho stavěli, procházej se (sv. Václav) kdys vyslovil prý verš žalmisty: „Toto jest odpočinek můj na věky věkův.“*) Asi tři leta po mučnické smrti téhož svatého dědice země české bylo tělo jeho ze Staré Boleslavi do Prahy přivezeno a ve zvláštní kapličce dotčeného kostela sv. Víta pochováno. Má se nyní vůbec za to, že sv. Václav vládu země české nastoupil l. P. 928, že 28. září r. 935 mučnickou smrt přetrpěl,**) a že tudíž buď r. 938 neb 939 tělo jeho svaté v kostele svatovítském

pochováno bylo.***) Jest velice k víře podobné, že hned od času přenesení těla sv. Václava, chrám svatovítský nazýván byl „kostelem svatých mučnickův Víta a Václava;“ neboť jejsám papež Jan XIII. již v 36. roku po smrti sv. Václava, t. j. v r. 971 tak nazývá, a sice v listu veřejném, kterýž bl. Milada bratru svému vojvodovi Boleslavu Pobožnému z Říma od papeže přinesla, a ve kterém tentýž papež založení biskupství Pražského, jakož i kláštera sv. Jiří na Hradčanech schvaluje a stvrzuje.†)

Na místě tohoto kostela sv. Víta a Václava dal po stu a několika letech kníže Svatopluk II. založiti nový prostranější chrám biskupský. Událost tuto vypravuje Komarský ve svém letopisu. Praví totiž: „Léta od narození Páně 1060 když kníže Svatopluk o svátku sv. Václava přijel do Prahy, vida, že kostel sv. Víta nebyl tak velký, aby dostačil pro lid sbíhající se ku slavnosti svaté, kterýž

*) Viz Prameny dějin Českých, d. I. str. 220.

**) Viz Rukověť chronologie křesťanské Emler. str. 59.

***) Viz Památky archeolog. d. VIII. str. 2.

†) Viz Regesta Bohemiae et Moraviae-Opera C. J. Erben. p. I. pag. 29. n. 67.

kostel okrouhlý byl totiž sám sv. Václav zbudoval dle způsobu kostela římského, v němž také tělo téhož sv. Václava odpočívalo; jakož i druhý kostelíček, který byl vedle něho a jako ve dveřích téhož kostela postavený, v jehož prostředku v místě velmi těsném byl hrob sv. Vojtěcha; uznáv za nejlepší, aby oba dva rozbořil, a nový kostel pro oba dva patrony vystavěl. Ihned vykázal dlouhým obvodem místo pro kostel a položil základy; dílo rostlo, zeď se zdvíhala; ale začátky jeho šťastné přetrhla již v roce potomním smrt ve chvíli nevhodné.*). Kníže Spytihněv zemřel totiž neudálo dne 28. ledna 1061; jsa teprv 30 let stár. Jeho bratr a nástupce Vratislav II. dostavěl započatý chrám již před r. 1067. V prostřední dlouhé lodi chrámu tohoto, jenž dle způsobu tehdejších basilik románských byl zbudován, stával potom hrob sv. Vojtěcha, a při polední straně dlouhé části chrámu proti královskému paláci přistavěna byla zvláštní kaple s hrobem sv. Václava, celá zavřená a jenom dveřmi z kostela přístupná.**). Tento chrám stál napotom až do druhé polovice 14. století, když se na jeho místě dlouhá loď nynějšího chrámu svatovítského zakládati a stavěti počala, a na jejíž dostavení se nyní za našich dnů opět pracuje.

Základní kamen ku stavbě nynějšího gothického chrámu Páně na hradě Pražském položen byl dne 21. listopadu 1344., bezpochyby v místě tom, kde se nyní dva prostřední hlavní pilíře za velkým oltářem vzhůru, vypínají.***) Téhož dne konala, se nejprve ve starobylém od Spytihněva II. vystaveném chrámu zvláštní slavnost. Papež Klement VI. povýšil totiž na žádost krále českého Jana Lucemburského a syna jeho Karla vladaře korunních zemí českých, bullí vydanou

dne 4. dubna 1344 biskupství Pražské na arcibiskupství. V srpnu téhož roku obdržel nově zvolený biskup Pražský, Arnošt z Pardubic arcibiskupské pallium od papeže, a dne 21. listopadu byl jím v dotčeném chrámu Páně oděn od biskupa Vratislavského, u přítomnosti krále Jana, dvou králevičů českých Karla a bratra jeho Jana, několika cizích knížat, biskupův a valného shromáždění šlechty a lidu. První arcibiskup Pražský, ctih. Arnošt posvětil hned na to opata Luckého na biskupství Litomyšlské. Po skončeném vysvěcení vyšel nový arcibiskup s ním, král Jan, oba dva synové jeho, ostatní hodnostářové a dav lidu z kostela, ubírajíce se na místo, kde základní kámen nového kostela měl býti položen. Arcibiskup, král a oba dva králevičové sestoupili do jámy k tomu vykopané, a vložili do ní kámen. Lid přítomný prozpěvoval při tom v jásání, jakž Beneš z Weitmile vypravuje,†) „Tebe Bože chválíme.“ Pohnutkou ku této stavbě nynějšího hlavního chrámu v Čechách byly zvláštní události, o kterýchž tuto zevrubněji budeme vypravovati. L. P. 1333 ku konci měsíce října přijel Karel, prvorozený syn krále českého Jana Lucemburského a královny Elišky, Přemyslovky, po jedenáctiletém přebývání v cizině do Prahy. Byl teprv 17letý. Otec jeho ustanovil jej na místě svém za vladaře celých Čech, Moravy a Slezska. Král Jan byv tenkrát 36 let stár, nechtěl prý aby lid Karla nazýval mladým králem, jej pak starým králem, a proto Karlovi raději udělil název markrabí moravského, avšak bez skutečného panství nad touto zemí. Při nastoupení vladařství Karlova nacházely se země koruny české ve velmi bídném stavu, o němž sám Karel ve svém životopise mezi jinými toto praví:

*) Viz Prameny dějin č. díl II. str. 92.

**) Viz Památky d. VIII. str. 2.

***) Viz Památky tamtéž str. 2.

†) Viz Script. rerum bohem. tom. II. pag. 286.

„Království pak našel jsem tak zašlé, že nebylo v něm ani hradu ani statku královského nezastaveného. Páni čeští s většího dílu oddávali se na všeliká násilí ze hrabivosti a pychu, neznajíce kázně ani bázně před králem, jehožto statky rozdělili mezi sebou. Slavný někdy Otakarův hrad v Praze octnul se byl v rozvalinách (shořel totiž), a já musel přebývat v městě jako jiný měšťan.“*) Ale markrabí Karel nadchnut jsa vřelou láskou k zemi a k národu českému, přičinil se hned k tomu všemožně, aby vlast a národ z takového úpadku vytrhl. V běhu dvou let podařilo se mu moudrým hospodařením a pomocí věrných Čechův navrátiti komoře královské na dvacet zámků a měst, dal se též do stavení nového královského hradu v Praze, dle příkladu Pařížského, a mimo to poslal nemalé částky peněz svému otci, v cizině meškajícímu. Lid veškeren uznával v Karlu s radostí opět panovníka přirozeného a soucitného své vlasti, a s láskou a důvěrou jda jemu vstříc, propůjčoval se ochotně pomocí svou k obecnému dobrému.***) Tyto veliké úspěchy, kterýchž mladistvý markrabí Karel za dvouletého vladaření svého docílil, jsou patrným toho důkazem, že hojně požehnání Boží všechny kroky jeho sprovázelo. Ale markrabí Karel byl také již tenkrát, jakož i po celý čas svého života, upřímným a horlivým katolíkem, a při všech svých velikých starostech panovnických vždy i k tomu velmi pilně přihlížel, kterak by sobě od Boha nových potřebných milostí, a pracem svým hojného požehnání získal. Bylo mu též dobře známo, jak horlivě staří Čechové a jeho vlastní předkové králové a knížata čeští naše sv. patrony ctívali, a kterak se jmenovitě vždy o pomoc ku hlavnímu svému ochranci sv. Václavovi „dědici země české“ utíkali,

když se vlast v nějakém nebezpečnosti nacházela, aneb když národ domácími neb zevními svízeli byl sevřen. Markrabí Karel, stav so vladařem koruně zemí českých, neopomenul tedy počátek svého panování zvláštním činem nábožným zasvětit, jenž o jeho velké úctě a důvěře ku sv. Václavu patrné svědectví dává. Během totiž dotčených dvou let postaral se o to, aby hrob sv. Václava, v kapli polední tehdejšího biskupského chrámu Pražského ozdoben byl 12 sochami sv. apoštolův z ryzého stříbra na zvýš mužské postavy, prací umělou zhotovených. Náklad na sochy tyto počítal se tenkrát na pět set hřiven stříbra.***)) Dvě stě hřiven dal k tomu Karel sám ze své komory, ostatek zjednáán byl sbírkou od pobožných dárců v celé zemi české. Z této dobrovolné, bohaté sbírky vysvítá spolu patrně, že národ český s radostí následoval zbožný příklad markrabího Karla v úctě a důvěře ku sv. dědici Václavu.

Tyto stříbrné sochy sv. apoštolů jsou v jakémnsi zvláštním styku se stavbou nápotomní nynějšího hlavního chrámu Pražského. Sochy nebyly ještě ani všechny úplně dokonány, když v třetím roce vladaření Karlova nejen z kaple sv. Václava odstraněny byly ale i zcela k zmaření přišly. Věc sběhla se takto: Ku konci r. 1335 popudilo několik pánů českých ve spolku s mnohými německými dvořaniny lucemburskými, kterým vyvazování koruně statků markrabím Karlem zavedené na škodu bylo, krále Jana Lucemburského proti Karlovi. I namluvili králi Janu, aby se před synem svým měl na pozoru; neboť prý má nyní již mnoho statků a služebníků, lid jej velmi miluje, a tuť prý by se snadno státí mohlo, že jej, Jana totiž otce svého, království českého zbaví a jakožto cizozemce vyžene. Král Jan, který byl vždy lehkověrný,

*) Viz Výbor z literatury české d. I. str. 528.

**) Viz Palackého Dějiny národu Českého d. II. č. II. str. 7. a Výbor z liter. české str. 528.

***)) Jedna hřivna vážila 16 lotů stříbra.

uposlechl rady mu dané, odňal synu svému všecku moc i statky vyplacené, a poslal jej do Tyrol, aby tam mladšímu bratru svému Janu Jindřichovi byl nápomocen k hájení této země.*) Hned po tomto odstrčení syna začal král Jan dle svého předešlého obyčeje řádití vydíráním peněz. Skoro ode všech klášterů a královských měst vybrány jsou velké berně, jichžto část obrácena k zaplacení věřitelův králových na Rýně a ve Francouzích, ostatek dán žoldněřům.

V měsíci únoru 1336 táhl král Jan opět do boje proti vévodům rakouským a císaři Ludvíkovi. Již po dvou měsících vrátil se však do Prahy, ačkoli válka v Rakousku ještě trvala, a počal opět zaváděním ungeltu peníze vydírati s velkým reptáním obecného lidu. Donesla se mu také zpráva, že židé ve své Pražské synagose mnoho peněz zakopali. Král nařídil, aby se tam pilně kopalo, a v skutku tam asi 2000 hřiven ve zlatě a stříbře bylo nalezeno a zabaveno. Jako pokutou za takové zatajení, dal král všechny židy v celém království zatknouti a ze zajetí toho musili se napotom vykupovati velkými peněz sumami. Zabaviv mimo to rozličné statky duchovenstva sehnal v celku asi 20000 hřiven stříbra, načež z Prahy k novému tažení proti Rakušanům odjel. Asi za tři měsíce navrátil se opět do Prahy a poznovu vynucoval mnoho peněz na zaplacení svých žoldněřů.

V tomto tedy čase stalo se, že svrchu dotčených dvanácte soch stříbrných sv. apoštolův od hrobu sv. Václava bylo odňato a sice tímto způsobem: Někteří rádcové namluvili králi, že prý i ve chrámu sv. Víta a Václava v Praze mnoho peněz zakopáno jest, jako bylo v synagose židovské. Králi to ovšem byla velice vítaná zpráva; avšak z bázně před tresty církevními a před tehdejším biskupem Janem a Arnoštem děkanem kapitoly

Pražské netroufal si zjevně a přímo poklady takové ve chrámu dotčeném hledati a pobrati. Důvěrníci jeho mu tedy poradili, aby nejprve biskupovi a děkanovi oznámil, že prý staří králové čeští v biskupském chrámu Pražském u hrobek sv. Víta a Václava dali zakopati veliké sumy peněz pro lepší jistotu, a aby v čas nouze nějaké pomoci měli. Nyní tedy když skutečně veliká potřeba těch peněz nastala, rozkázal sám král, aby se na dotčených místech chrámu biskupského po penězích těch kopalo. Kopání také hned započalo, kopalo se pilně u obou hrobů svatých, ale nadarmo. Nenašli tam ničeho. Tuť opět král nový rozkaz dal, aby se poznovu kopalo v sakristii, poněvadž prý se v ulání místa, na kterém poklad leží, jakási mýlka stala. Kopalo se tedy opět pilně v sakristii, ale i tam ani vindry nenalezli. Když tedy i tato naděje na vynalezení nového pokladu krále Jana a jeho rádce byla zklamala, namluvil králi jistý zeman Lucemburský, jménem Jindřich z Altorffů, který dosavadní kopání a hledání peněz v chrámu biskupském byl řídil, aby aspoň svrchu dotčených dvanácte stříbrných soch od hrobů sv. Václava vzíti rozkázal. K ospravedlnění tohoto činu navrhl prý také královi, aby biskupu a kapitule svatovítské ukázal, že jěj k tomu jen veliká potřeba peněz pro válku proti pohanským Prusům a Litvínům nutí, že prý si k tomu zvláštního svolení papežského již vyžádal, a že také po skončené válce za tyto stříbrné sochy velkou náhradu učiní počest hrobu sv. Václava. Král Jan uposlechl rady Jindřicha z Altorffů, a jakmile k této radě své svolení byl dal, nařídil tentýž zeman Lucemburský s velkým chvatem, aby stříbrné sochy sv. apoštolů bez prodlení od hrobu sv. Václava byly odnešeny, ano praví se, že i sám pomáhal je odnáseti, aby se to tím dříve vykonalo. Na snadě

*) Viz Tomek Dějiny města Prahy d. I. str. 542.

jest pomysleti, jak bolestného dojmu celý tento čin působil na starého biskupa Jana z Dražic, který vždy horlivým ctitelům svatých patronů českých býval, a také na ctihodného děkana kapituly Pražské Arnošta z Pardubic, který již tenkrát svým svatým a horlivým životem všeobecné vážnosti a oblíbenosti požíval. Oba dva nebyli však při své největší horlivosti s to zameziti čin takový, poněvadž lstiví a ziskuchtiví rádcové královi všecko tak nastrojili, že oběma ruce byly takřka svázány. V lidu Pražském povstalo veliké hnutí, velká nevůle a reptání proti králi Janovi, kteréhož lid bez toho již dávno nemiloval, a proti jeho ziskuchtivým rádcům.*)

Říkává se, že Boží mlýny sice pomalu ale dobře melou: tentokrát však následovala pomsta Boží skutku takřka v patách. Svrchu dotčený rytíř Lucemburský, jenž hlavním rádcem královým v této věci byl a sám se také v odnešení soch stříbrných účastnil, přišel ještě téhož dne o život, a sice takovým způsobem, že lid obecný nemohl nespátriti v tom zjevný trest Boží.**)

Stalo se totiž, že jeden z jeho vlastních služebníků nemoha snéstí takové zneuctění hrobu sv. Václava, ještě téhož dne pánu svému skrze to domlouvati počal. Zeman Lucemburský nechtěje domluvu takovou snášeti, jal se sluhu bít, načež sluha v rozčillenosti díky popadl, pána svého probodl a hned na to se dal na útěk. Zeman z Altorffů zemřel ještě téhož dne následkem probodnutí.***)

Ale i samého krále Jana stihlo od této doby zvláštní neštěstí, a nejen lid obecný, ale vůbec se za to mělo, že to byl patrný trest Boží za

zneuctění hrobu sv. Václava, kteráž spáchatí dovolil. Král totiž během prvního půlletí po zneuctění hrobu sv. Václava ve svém tažení proti pohanským Prusům zrak svůj na pravém oku ztratil, a nedlouho po tom ve Francii i na levé oko oslepl. Souvěký letopisec Beneš z Weitmile praví doslovně takto: „Král Jan, jenž až po tuto dobu bolení očí míval, oslepl napotom úplně a neviděl více světla denního až do konce života svého. Nepochybuje se o tom, že by se to bylo stalo proti vůli Boží, Bůh to tak dopustil. Ani mu nemohli pomoci, ani jej nemohli vyléčiti jistí lékaři, které si z rozličných ano i z pohanských zemí byl povolal. Některé z těchto lékařův kázal král napotom utopiti. Ale tentýž král nevidá, tvářival se tak jakoby viděl, a mnozí vidouce jej nepozorovali ani, že slepý jest; neboť veškeré jednání své uměl tak uspořádati, že se za to mělo, jakoby viděl.“†)

Palacký píše takto v posledním, před smrtí svou vydaném dílu o oslepnutí krále Jana††): „Před samým zajisté novým rokem 1337 opět opustil (král Jan) Čechy, spolu se synem svým Karlem, (kteréhož byl sám z Tyrol do Čech nazpět povolal), se zetěm Jindřichem Bavorským, s biskupem Olomúckým a s mnohými pány českými, táhna znova do boje proti pohanským Prusům a Litvínům . . . Ale zima příliš mírná i vlhká všecky ty podniky přivedla na zmar . . . konečně dne 4. dubna 1337 i s synem svým Karlem vrátil se do Prahy zase. Ostatně tato nová do Prus výprava značí se v živobytí krále Jana zvláštní nehodou. Sílá jeho zraku od jakživa byla dosti

*) Viz Pešina Phosphorus septic. str. 57 a 629.

**) Viz Palackého Dějiny d. II. č. II. str. 25. — Tomkův Dějepis města Prahy díl I. str. 545. Beneš z Weitmile str. 271.

***) Viz Pešina Phosphorus septicornis tamtéž — Balbin Vita ven. Arnesti str. 69. — Tanner Trophaea s. Venceslai cap. 21.

†) Viz Scrip. rerum boh. tom. II. pag. 271.

††) Viz d. I. č. II. str. 30, 31.

mdlá: ale ve mlhách zimy této rozmohly se mu oči velmi nebezpečně a lékař francouzský, jenž po jeho návratu do Vratislavi jal se byl jeho léčiti, zhoršil nemoc ještě tak krutě, že král tím rozjítřený kázal ho utopiti v řece Odře. Dostav se do Prahy, povolal k sobě lékaře arabského a svěřil se jemu, an vyznamenával se neméně skvělými sliby jako smutnými důkazy umělosti své, a po mnohém trápení ranil ho konečně úplnou oka pravého slepotou: jen písemná od něho napřed vyžádaná jistota ochránila ho, že nezakusil osudu stejného, jako předchůdce jeho.“*)

Tomek vypravuje událost oslepnutí krále Jana, praví: „I tuto zlou příhodu královu přičítal obecný lid, jemu odporný, trestu Božímu za předešlou od něho spáchanou svatokrádež.“**)

Po třech letech oslepnul král Jan konečně na levé oko, což se dle vyprávění Palackého takto sběhlo.***) V měsíci srpnu 1339 odebral se Jan do Francie, chtěje pomoci svou přispěti králi Filipovi v jeho válce s Angličany. Nedlouho na to odjel do Francie za otcem svým i markrabí Karel a účastnil se tam také ve velikých pochodech válečných, které však k žádné rozhodné bitce nevedly. Na podzim, po skončeném tažení odebral se král Jan do jižní Francie, aby na staroslavném učení lékařském v Montpellieru hojiti dal neduh levého oka svého. Ale lékaři tamní neměli léku, jímžby chorobný krále Janův zrak vyléčiti a pojistiti mohli: ba naopak, pokud ho ještě léčili, on oslepnul cele i na druhé oko, tak že od té doby nikdy více světla Božího spatřiti mu nebylo.“ Neštěstí toto v mysli jeho způsobilo sice dojem hluboký; neboť nedlouho potom v r. 1340 uložil svou poslední vůli a umřel si

také založiti v Praze klášter Kartouský. avšak vrtkavá mysl jeho nebyla tímto neštěstím ještě úplně oblomena. Teprv za rok, když Božská prozřetelnost ještě jednu novou ránu na něj byla dopustila, která mu hluboko do mysli a srdce zajela, ustálil se král Jan v dobrém předsevzetí svém a pilen toho byl, nahraditi zlý příklad svůj činy chvalitebnými a velkomyslnými. Velmi často se sbíhá, že Bůh z pouhého milosrdenství na člověka z pravé cesty zbloudilého jedno neštěstí za druhém dopouští, až ubožák takový k poznání své vinny přijde, a koře se pod mocnou rukou Páně vytrvalé pokání čiuí. Událost, která na krále Jana po úplném jeho oslepnutí nejhlubšího dojmu způsobila sběhla se v r. 1341, a jest tato:

Nejstarší dcera jeho Markéta provdána byla r. 1327 v patnáctém roku stáří svého za Bavorského vévodu Jindřicha, syna vévody Štěpána Bavorského. V roku 1339 ovdověla.†) Nedlouho na to zemřel i jediný syn její, načež se Markéta v květnu 1341 do Prahy přistěhovala. Král Jan, jakož i markrabí Karel přáli si toho velice, aby se Markéta znovu provdala za Kazimíra krále polského, poněvadž by tímto sňatkem manželským přátelství, nedávno teprv mezi králem českým a polským umluvené, bylo ještě více upevněno, a také jakási naděje byla, žeby sňatek ten jednou k novému spojení království českého a polského pod jedním panovníkem přispěti mohl. Avšak kněžna Markéta, již letopiscové vůbec pro ctnosti její a pro krásu velice vychvalují, nemajíc pražádné touhy po novém sňatku manželském, stavěla se přání otcovu a bratrovu na odpor. Král Jan a markrabí Karel jakkoli milovali Markétu, přemohli odpor její, že konečně svolila bezděky státi se manželkou krále

*) Viz také *Chronicon Francisci* u Get. Dobnera *Mon. hist.* tom. VI. pag. 275.

**) Viz *Dějepis města Prahy* str. 545.

***) Viz *Dějiny* d. II. č. II. str. 41 a 42.

†) Viz *Pelzel Kaiser Karl IV.* str. 90.

Kazimíra, který též velice po její ruce toužil. Již tedy*) přijel král Kazimír do Prahy s velikou slávou a mnohými skvostnými dary v oděvích, šperkách a jiného druhu pro svou nevěstu a činily se přípravy ku svatbě. Markéta však mezitím se roznemohla, jak lidé měli za to, právě z těžkého srdce pro tuto svatbu jí naskrze odpornou. Některý čas nemyslílo se, žeby nemoc byla nebezpečná. V Praze držely se turnaje a jiné hlučné radovánky ku počtení vzácného a vítaného hosta, který se své strany konal velikou štědrost, častuje po celý čas svého přebývání obyvatelé Prahy a přichozí odjinud, komuž prý se líbilo, jídly i vlaskými víny. Ale naděje v brzké uzdravení Markéty nechtěly se splnit.

Král Jan, který tuto dceru svou velice miloval, vyžádal na Pražském biskupu Janu z Dražic, aby dal držeti ode všeho duchovenstva světského i řeholního v Praze procesí s korouhvemi a ostatky svatých po celých 14 dnů za uzdravení její. On sám i král Kazimír konali tyto procesí spolu, oděni v roucha jednoduchá a vznášeli vroucné modlitby. Nemoc Markétina horšila se však přes to přese všechno den ode dne, až se svatba obrátila v žalostný pohřeb. Zemřelať dne 1. července, i pochována jest ve Zbraslavi vedlé hrobu matky své Elišky. Mínění lidu, který již neměl pro krále Jana žádného soucitu, bylo, že krásný tento květ pokolení ženského padl pro hříchy otcovy . . . i zdá se, velmi, že se král sám neubráníl citu podobného. Spatřujemeť jeho, jenž dotud vedl životí pusté, najednou nakloněna ku konání skutků pobožných. Předně položil toho roku základ k novému klášteru v nejbližším okolí Prahy, blíž předměstí Oujezdského na Malé straně, do něhož uvedeni jsou mniši řádu Kartouského, dotud nebyvalého v Čechách, a nadání

platy peněžitými i jinými potřebami života dostatečně, opatření též knihami, mešnými rouchy a klenoty.“ Nová rána skrz Boží prozřetelnost králi Janovi touto smrtí velice milované dcery jeho Markéty zasazena, přiměla jej tedy k tomu, že dobrý svůj úmysl po úplném svém oslepnutí učiněný, nyní rychle a skvěle uskutečnil. Z toho pak, že právě mnichy řádu Kartouského na Oujezdě zavedl, patrně jde na jevo, že si toho přál a žádal, aby se mniši tito hlavně za něho Bohu modlili a své skutky kající Bohu za něho obětovali; neboť nejhlavnější účel řádu Kartouského v tom záleží, že každý člen řádu téhož povinnován jest vši silou svou k tomu směřovati, aby skutky kajícími a neustálou modlitbou za hříchy své a za hříchy bližního Božské spravedlnosti zadost učinil, a pro sebe a pro bližního hojnost všech ku spasení duše potřebných milostí vyprosil. Předkové naši uměli zajisté mocnost a platnost modlitby ve svých soukromných a i ve veřejných, tak zvaných politických potřebách mnohem lépe oceniti, než se to za našich dnů obyčejně stává. Za tou příčinou zakládali takové kláštery, ve kterých se mniši neustále Bohu modlili za blaho jednotlivých rodin a blaho celého národa a vlasti. Dalo by se na důkaz toho nesčetných takřka dokladů uvésti. Zde toliko na paměť uvedeme, že starobylá kapitola Vyšehradská v Praze od králů českých za tou příčinou byla založena, aby se členové její za krále českého, za všechny členy domu panujícího, jakož i za celý národ český každodenně Bohu modlili. Pán Bůh se nemění a pokorná a vroucí modlitba má až podnes neocenitelné váhy a platnosti u Něho. Máme tedy za to, že bychom i za našich dnů mnohých, a velkolepých úspěchů ve veřejném životě politickém záhy a snadněji docílili, kdyby se mnozí lidé, místo přelísného a lichého

*) Tak vypravuje dle letopisce Františka probošta Pražského, (Gelas. Dobner Monum. hist. tom. VI. pag. 281 a 282) W. W. Tomek v Dějepis Prahy d. I. str. 552.

politisování raději aspoň někdy k Pánu Bohu za zdar věcí politických vroucně pomodlili. Proste a bude vám dáno!

Kající duch krále Jana Lucemburského a touha jeho upřímná napraviti, seč možná, všeliké pohoršení byly toho příčinou, že během téhož roku 1341 ještě jiný skutek učinil, kterýmž celému národu českému ano i celému světu zřejmě dokázal, jak hluboko se před Bohem pokořiti a svých předešlých provinění litovati uměl. Mimo to vysvítá z téhož zbožného skutku patrně, že králi Janovi na tom velmi mnoho záleželo, aby zneuctění hrobu sv. dědice Václava, Vojtěcha a Víta, kterého se byl dopustil, nějakým skvělým, velkolepým činem před celým světem nahradil a národu českému trvajícím důkaz a příklad podal, jak velice si svých svatých patronů, a zvláště svatého dědice Václava má vážiti.

Král Jan se totiž na tom ustanovil, že na hradě Pražském místo dosavadního biskupského chrámu, který kníže Svyatopluk II. r. 1060 dal vystavěti, ku cti a oslavě sv. Václava, sv. Víta, Vojtěcha, sv. Ludmily a ostatních našich patronů, nový velkolepý a nádherný kostel dá zbudovati, to jest tentýž chrám Páně, který až podnes na hradě Pražském stojí. Zbožný úmysl ten jest tím více paměti hodný, poněvadž jej král Jan kapitule chrámu Pražského zvláštním slavným způsobem oznámil, kterýž způsob o tom patrně svědčí, že všeliké pohoršení za předešlých let dané upřímně a srdečně se snažil napraviti. „Dne 23. října toho roku*) odebral se král Jan se slavným komonstvem do plného shromáždění kapituly Pražské v refektáři kanovníckého domu na hradě, a učinil darování znamenité k tomu směřující, obřadem posazení biretu na hlavu děkana, tehdyž Arnošta z Pardubic, aby se kapitule dostával desátek ze příjmů královských

ze všech stříbrných dolů v Čechách, u Kutné Hory i jinde, kdeby se již vzdělávaly, i kdeby ještě budoucně byly jaké nalezeny. Z příjmů těchto měly přede vším býti vystaveny nové nádherné hroby sv. Václava a sv. Vojtěcha se stříbrnými deskami a sochami, pozlacenými a okrášlenými perlami i drahým kamením. Toť bylo patrně k zadostučinění pro odcizení soch ke hrobu sv. Václava způsobných od syna jeho Karla. Potom měl se vystaviti nový chor kostela, polom celý kostel nový dílem mistrným a nádherným. Po dokonání díla tohoto měly ze příjmu onoho nadány býti výroční slavnosti zádušní v kostele Pražském předně na památku rodičů Janových, manželky jeho Alžběty a dvou dcer zemřelých Markéty a Anny, synů tří žijících Karla, Jana a Václava, též druhé manželky jeho Beatrice a dcery Bony s ní splazené, tak a na ten způsob, aby za slavné služby Boží v tyto pamětné dni každý kanovník měl pět hříven stříbra ročních příjmů co přídavek ku své prebendě. Po splnění těchto účelů zanecháno jest kapitule, užívati desátku onoho dle vlastního svého uznání.“

O celé této události psal zevrubně v 17. století známý dějepisec a děkan kapituly Pražské Tomáš Pešina z Čechorodu.***) Uveřejnil též z archivu kapituly Pražské velkou část darovacího listu, který král Jan na věčnou památku svého slibu a obdarování dal zhotoviti a kapitule sv. Víta doručiti. Z listu tohoto klademe zde v překladu českém maličký zlomek, z něhož patrně jest na jev, jak hluboko se král Jan ku konci života svého uměl pokořiti, a jak velice mocnou přímluvu sv. Václava u Boha mohl oceniti. Právě totiž král Jan, že mnohokrát dobrodiní od sv. Václava byl obdržel, a mezi jinými i to, „že častokrát, na jeho sváteční den slavného vítězství nad ne-

*) Tak vypravuje Tomek v Dějepisě města Prahy díl I. str. 553.

**) Viz Phosphorus septicornis str. 57.

přátely svými dobyl. Za tak veliké milosti tedy, praví dále, dnešního dne ve jménu Božím, z úcty ke jmenovanému nejblahoslavenějšímu Václavu, a z úcty ku svatým Vítu, Vojtěchu a Ludmile, jakož i ostatním patronům našim, jejichžto názvy dotčený kostel Pražský slavně jest vyznamenán: klečce pokorně na kolenou, a sepiatýma rukama, za dobré jsme uznali věrného nám a milovaného Arnošta téhož kostela děkana, ve jménu dotčeného kostela, a ve přítomnosti celé kapituly Pražské obdarovati milostivě na všechny časy všemi skutečnými a právními desátky . . . ze stříbrných dolů na Kutnách Horách a v Březnici, a kdekoli se stříbrné doly v Čechách ještě nalezají aneb budoucně nalezeny budou. Na znamení toho obdarování odevzdali jsme dotčenému děkanu biret, který on při této příležitosti na hlavu svou postavil“ atd. . . .

Jest až po dnešní den v mnohých kostelech neb klášterech viděti staré obrazy, na kterých buď nějaký panovník aneb šlechtic namalován jest v postavě klečící s rukama sepjatýma před Rodičkou Boží a jinými svatými. Dole pod malbou nachází se obyčejně nápis latinský neb český, z něhož se dovídáme, že tentýž panovník neb šlechtic buď nějaké nadací učinil ku cti a chvále Rodičky Boží a jiných svatých, aneb že se za týmž účelem nějakým slibem byl zavázal, a že na důkaz a stálou památku svého zbožného činu obraz ten byl zhotoven. Právě tedy tak, jako to na takových obrazech znázorněno vidíváme, jednal a zachoval se král Jan Lucemburský, když první základní nadací učinil ku zbudování nynějšího hlavního chrámu Pražského.

U přítomnosti svého prvorozeného syna markrabě Karla, u přítomnosti všech

tehdejších kanovníků kapituly Pražské a velkého počtu jiných předních pánů a dvořanů odevzdal král Jan ctihodnému děkanu Arnoštu z Pardubic biret na znamení a důkaz toho, že věrně a upřímně slibu svému chce dostáti. Děkan posadil si biret na hlavu, král Jan klekl na kolena svá, sepial ruce a pak hlasitě přede všemi přítomnými svrchu dotčené nadací učinil. Nelze o tom zajisté pochybovati, že objev tento na všechny přítomné nejhlubšího dojmu učinil. Viděti starého, v ustavičných válkách a bitvách sešedivělého krále, který při všech svých ostatních chybách za tehdejší doby po celém světě udatností a neohrožeností svou za prvního a největšího rytíře a bohatýra držán a oslavován byl, viděti jej nyní úplnou slepotou sklíčeného, a kterak na kolenou kleče sepiatýma rukama za zneuctění hrobu sv. Václava a Vojtěcha tak pokorně a spolu tak skvělé ano v pravém smyslu slova bohatýrské a královské zadostučinění dává: toť zajisté jest objev takový, který i sebe tvrdším srdcem v nejhlubších útrobach pohne.

Sv. král David dopustil se jednou těžkého provinění před Bohem; avšak poznav vinu svou činil královským způsobem pokání za hřích svůj. Kajícího příkladu sv. Davida následoval napotom za času sv. Ambrože v Miláně římský císař Theodosius, a téhož příkladu sv. Davida následoval slavně i král český Jan Lucemburský. A na tuto královskou kajicnost a pokoru krále českého Jana Lucemburského upomíná nás až podnes veleslavná basilika sv. Václava a Víta na hradě Pražském.

—ka.

Tichý život duše v úkrytu nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista.

VI. V pátek: „Odpočinek na mateřském Srdci Kristovu.“

„Může-li žena zapomenouti na dítě své, aby se neslitovala nad plodem těla svého? — A kdyby i ona zapomenula, nezapomenu předc já na tebe — hle do rukou mých zaznamenal jsem tě! . . .
Isaiáš.

Nejsem sice vševědouce, ale předc troufám si uhodnouti, co si milý čtenáři teď myslíš! Tam u toho slova nahoře jsi se zarazil a opět a opět jsi to četl, vidíš-li předc dobře: „na mateřském Srdci Kristovu“ — má-li to tak být, anebo to snad nějaká chyba v tisku? — Ó nikoliv příteli, tak jsem to napsal: na mateřském Srdci, a zatím nech toho slovíčka a čti dál. — Či vzbudilo snad v tvém srdci upomínku na drahou matku tvou, buď již v Pánu zesnulou, aneb kdes v dálce žijící? — a ty jsi se nadál, že o tom jejím srdci bude řeč, na němž jsi bezpočtukráte odpočinek, útěchu a pokoj nalezl? — Ne, i tu bys byl na omylu; naše učitelka blahoslavená Markéta Alacoque vede nás dnes opět k nejsvětějšímu Srdci Krista Ježíše, ale nazývá je dnes sama: Srdce mateřské.

Aby jsi se slovíčku tomu více nedivil, dokážu ti, než budu dále vypravovat, že se tak vším právem říkat může. Byl jsi snad již co kmotr neb kmotřička přítomen svatému křtu; co jsi zde viděl? Mnohé a rozličné obřady konal kněz nad dítkem, není-liž pravda? — nejprv v sínci, pak v kostelo u oltáře, posléze u křtitelnice. Tu se vyptával celé apoštolské vyznání víry, a když na otázku: chceš-li pokřtěn být? — odpověděno: ano, chci, — tu vzal kněz konvičku s křestní vodou a leje dítku na hlavu říkal: „Já tě křtím ve jmenu Boha Otce, i Syna, i Ducha sv.“ — A tato chvíle, milý příteli, ta je významná, ano, řekl bych ta nejznamenitější a nejslavnější z celého života křtěnce; nebo v témž okamžení co voda v perlích skrápí hlavu dítko, děje se

v duši jeho zvláštní a tajuplný zázrak. A jaký? — Ty všs zajisté, milý příteli, jaké žalostné dědictví si přináší každé novorozeňátko po své pramáti Evě na svět, je to ten hřích dědičný. A v čem záleží? že před křtem sv. vypadá duše jeho v očích Božích jako tělo ošklivou vyraženinou a boláky zobavené; že zapáchá nelibě, jako hnilobou, slovem, že na něm Otec nebeský nemůže mít toho nejmenšího zalíbení, nýbrž jak sv. Apoštol praví jest předmětem či „synem hněvu Božího!“ — A jako to tělo lidské, z něhož duše byla odešla, leží tu bledé, němé, hluché, slepé, ztuhlé, bez vlády, na něž jen čeká hrob a hniloba, tak i duše dítko neokřtěného je před Bohem a pro Boha

mrtva t. j. bez milosti Boží. Není v ní toho nadpřirozeného, duchovního života, čeká ji též jen zahynutí.

Když ale kněz vezme konvičku a leje na dítě řka: „Václave nebo Marie já tě křtím ve jmenu“ atd., v tu chvíli, jako v letě když náhle černé mraky bouřlivé se rozhrnou a s modra nebes zasvítí to jasné slunečko vesele na občerstvenou zem, — tak změní se duše novokřtěnce. Tu leží v náručí kmotrů oděno křestním rouchem bílým jak padlý sněh, tu leží nevinné a čisté jako andělíček s nebe; dušinka jeho jako právě rozvitá růže vydává líbeznu vůni, třeptá se leskem milosti jako zrcadlo, že Bůh sám se zalíbením v něm se shlíží. Co v ní bylo prvě ztuhlé a mrtvé před Bohem, aj to nyní oživilo; dítě je jako znovu zrozené, neb se v něm probudil nový život, a ten s ním poroste a hojně ovoce vydávat bude skutků lásky k Bohu a k bližnímu, a jedenkrát, až bude z dítěte stařec a bude se ubírat se světa, bude-li pak tento život v něm, vezme si Otec nebeský nejprv jeho duši a později i tělo k sobě, a tam bude ten život žítí dál, bez konce a v stálé radosti.

Rozuměl jsi tomu, milý čtenáři? — Ale nyní se ptám, kdo jest původce toho nového života v dítěti pokřtěném? Jeho rodiče sice ne, ani kněz křtící, tím méně ta voda sama v sobě. Z koho tedy se to dítě znovu zrodí?

Podívejme se venku v té Boží přírodě, tu každý život má svůj jistý původ. Na př. to zelené osení tuhle na poli, které na jaře tak z nenadání z černé zemi vyšlo a tak bujně žene výš a výše — odkud medle vzalo ten život? — Řekneš mi že na podzim bylo sem zaseto zrní a z něho, když v zemi shnilo, vyšel ten život.

Nuže, kde asi jest to semeno, z něhož tam v dítěti pokřtěném ten nový svatý život vypučel? Chceš je znát to símě divotvorné? Tedy pojď se mnou na tu

horu příkrou a kamenitou a viz tu leží na dřevu kříže! jest to: to trpící láskou mroucí Srdce Ježíše Krista! z toho semínka vypučel v dítěti pokřtěném ten nový, svatý, bohumilý život. — „Ale,“ tážeš se zase nedůvěřivě, „kterak to?“

Především nám to pověděl sám Kristus Pán, že jen proto přišel na svět, aby přinesl člověku život — a to život hojný, dokládaje: „Já jsem život, cesta a pravda!“ Ano, On sám rovnaje se zrnku pšeničnému pravil ještě 3 dni před svou smrtí: „Amen pravím vám, nepadne-li zrnko pšeničné do zemi, zůstane samotno (t. j. nevydá žádný život), padne-li ale do zemi a země (shnije), vydá užitek mnohonásobný!“ — Tu zajisté mluvil Spasitel o sobě a hlavně o Svém Srdci; neboť to musilo také dřív na kříži zemřítí a pak do zemi vloženo býti — prvě než ta plnost života, kterou Otec nebeský v ně složil, k oživení všech dítek lidských — mohla vypučeti a ty krásné svaté děti ploditi. — To samé vykládá ti i sv. evangelista Jan takto: „Všem pak, kteřížkoliv přijali Ho, dal moc býti syny Božími; těm totiž, kteří věří ve jmenu jeho, kteří ne z krvi, ani z vůle těla, . . ale z Boha rozeni jsou!“

Nuže milý příteli, doufám, žeš to pochopil, že ten život nadpřirozený má dítě pokřtěné Srdci Kristovu co děkovat — nebo že z Krista znovu zrozeno jest; a kterak medle nazýváš onu ženu, která ti život tělesný dala? — je to matka tvá, a to její srdce srdce mateřské; nemůže se tedy i ono Srdce Ježíšovo, které ti vyšší a nebeský život darovalo, tímtož právem nazývat Srdcem mateřským? Zajisté, a jako rád zpomínáš na svou matku pozemskou, budeš dnes také rád poslouchat, i číst, co ti budu vyprávět o mateřském Srdci Ježíšovu.

Není věru na celém světě milejšího útulku pro člověka nad srdce matčino;

v každém bolu, v každé tísní od mladosti spěchá k němu, jakoby ho stále jakés neviditelné pouto táhlo tam, kde počal život jeho; a i když dávno zelený hrob kryje to srdce matčino, i tu přichází dítě k němu si postěžovat a se vyplakat. Podobně každá duše, která má ten nebeský život v sobě, neodolatelnou mocí cítí se puzena k Srdci Ježíšovu, jež jest zřídlem všeho života duchovního, a tu nalezá svůj nejmilejší útulek na světě.

Abys tedy i ty má drahá duše pocítila tuto touhu po Srdci nejsvětějším, máš dnes slyšeti, že i tobě prokázalo a prokazuje lásku mateřskou.

1. Již jsem ti jedenkrát povídal, že není něžnější lásky na světě nad lásku matky; přečti si to v článku pondělním. Však to můžeš také dost často vidět v životě lidském. Jak přemýšlí matka již mnoho neděl napřed na dítě své, než ještě přišlo na svět; jak hledí pro ně všecko potřebné co nejlépe uchystat; vyhledá z prádelníka zas plenky a podušky, a malé prádelko přinese zas a opraví i kolébku, která kdesi stranou byla atd.

A což, neučinilo totéž pro tebe ono mateřské Srdce Kristovo? — V knize sv. Františka Sal. našel jsem tato slova: „Aj duše Bohu tak drahá! Lásku Páně, která tě k spáse zroditi a svým dítětem učiniti chtěla, připravila již na dřevu kříže všecko, čeho ti třeba: duchovní tvou kolébku a plenky a prádlo a kojnou t. j. všecky možné prostředky a pomůcky k tvé spáse, vnuknutí, naučení, milosti, jimiž tvou duši k spáse vésti chce; nebo jako matka choval tě ukřižovaný Kristus pod srdcem!“ Tedy již tenkrát měl tě Spasitel tvůj na mysli a po tisíc let nosil tě v svém srdci až do té chvíle, kdy z vody a Ducha sv. jsi se znovu narodil co jeho dítě milované. —

2. Sotva že nemluvnátko spatří Božího světla, tu teprv nastanou matce

starosti; a věru zahynout by musil jistě ten ubohý červíček, kdyby mu matka všemožnou péči nevěnovala; ano po půl letu jest ještě poměrně hůř na tom, než ptáče několik dní teprv staré; nebo neumí ještě ani stát, ani sedět, ani chodit, ani mluvit, ani myslet, a proto stojí mnoho a mnoho práce a ošetřování. Ale matka není skoupá, nýbrž ve dne v noci krmí maličké, dá vše co má a co může, dá i sama sebe!

Před několika lety ztroskotala se na pobřeží Skotském o skálu loď. Kde kdo mohl zachránit se na člun, ale i ten utonul; jen troska z loď zůstala vzet na skále nad povrchem vody. Pro bouřící vlny nebylo nikomu lze tonoucím k pomoci přispěti až po 8 dnech. A tu našli rybáři na onom prknu mladou ženu mrtvou mající malé děvčátko u prsu, které dychtivě z nějaké rány pilo krev. I shledáno, že matka nešťastná nemajíc ničeho co dítěti dát nějakým hřebem ránu si zasadila, dajíc mu vlastní krev píti. Tak zachránila matka svým životem život dítěte.

Však i v tom dítěti Božím na křtu zrozeném je ten nový život velmi slabý a ta jeho dušička potřebuje také živného a silícího pokrmu. Proto již dávno napřed připravila jí mateřská láska Ježíše Krista chléb všecku sladkost a líbeznost v sobě mající a nápoj nad všecky jiné vzácný; arcí stálo to našeho Spasitele mnoho, velmi mnoho!

Kdyby se nějaké matce řeklo, že k uživení svého dítěte musí se proměnit v zrno pšeničné a v mlýně se nechat rozemlít, anebo v hrozen vína a svou šťávu lisováním musí vydati: byla by to oběť a zničení neslýchané! Ale co této není možné, neučinil to skutečně Syn Boží? — Opustiv slávu a blaženost nebeskou vzal na se člověčenstvo se vší bídou a nedůstatkem, vyjma toliko hřích, a snášel vše: hlad i žízeň, mráz i vedro, trýzeň a bol, až konečně jako beránek

velkonoční jest zabit. A to tělo své proměnil v chléb a dítkám svým jej podal řka: „Vezměte a jezte, tělo mé jistě jest pokrm.“ — O duše má, viz, Syn Boží v způsobě chleba — to je pokrm dítek Božích! Není to více, než kterákoliv matka může učinit?

A dále, jaký nápoj uchystal? — Tam na té hoře olivetské v poslední večer svého života nechal sevřítí bolesti a hořem to ubohé srdce své — jako ňáký vinný hrozen, až vyšla z něho ta růžová, svatá šťáva, krev to sama! — Den na to vydal ale opět své tělo v bičování, nechal ostrým trním svou hlavu, a hřeby své ruce a nohy, posléze i kopím své žily otevřít, že potůčkem vyřinula se zas ta krev přesvatá a tu, tu podává svým dítkám za nápoj a dí: „Vezměte a píte, toť jest krev má, — a krev má je pravý nápoj — a kdo jí mé tělo a pije mou krev, ten má život věčný!“ — Tolik si to nechal náš Spasitel stát! — budeš se pak ještě divit, že tak důtklivě a důrazně na tebe i na každého křesťana nalehá a napomíná, a prosí a hrozí: „Nebudete-li jísti těla Syna člověka a píti jeho krve, nebudete míti života v sobě!“ — Víť On jediný nejlépe, co drahého a vzácného nám tu podává, víť nejlépe, co Jej stála příprava této krmí přesvaté, a také to ví, že kdo jí nepožívá, nebude mít života a zahyne!

Tehdy duše drahá, dítě Boží, ber a jez! požívej často ten chléb andělský a pij často nebeské to víno, abys zachovala v sobě ten život bohumilý a sílila a vzrůstala ve zdravé, kvetoucí dítě k radosti mateřského Srdce Krista Ježíše! —

3. Co takové nemluvně stojí matku ošetřování, hlídání a sloužení, než povyroste, to může jenom matka sama ocenit, a žádné dítě jí to nesplatí. Avšak větší ještě práce a namáhání jest vychovávání dítěte, které opět z většího dílu připadne matce na starost. Přinášíť

ono sebou již na svět mnohé vady a nezpůsoby a k těm se jiné ještě přiučí od kamarádů, protože duše jeho je měkká jako vosk, a co kde vidí a slyší vtiskne se v ní. Takovéto nemravy musí ale matka záhy svému dítěti odvykat, a dobrým mravům je učit. To ale není práce jednoho týdnu, měsíce nebo roku, ale mnoha let. Když přijde 6. neb 7. rok, tu mu nastane zas škola; nebo se musí záhy něčemu učit, aby jednou svým uměním neb řemeslem se uživilo; aneb musí do města na další studie, a to všecko stojí zase mnoho starosti a ještě více peněz; a matka pečlivá zase i svým ústům utrhne a mnohou noc probděl za syna svého. A kdyby takový synáček to vše jednou spočítal, co svým rodičům stál v jednom dni, co v jednom měsíci a mnoho-li to dělá za rok, a za ta všechna leta mladosti na stravě, šatu, školném a příbytečném, ó byla by to velikánská suma, že by se toho až zhrozil, jak veliký je dlužník svých rodičů! —

Pojď sem ale ty, dítě Boží a vypočítej mi dnes na tabulce mnoho-li stálo Božského Spasitele tvé vychování, než jsi se stal řádným synem Otce nebeského? — Nejde to, je to těžká úloha, není-li pravda? ale počkej já ti pomohu trochu ty výlohy si připamatovat.

Nejprv, jak víš, svlékl s tebe Ježíš Kristus ten ušpiněný, roztrhaný oděv, jež jsi sdědil po Evě, a oblekl ti na křtu sv. nový krásný šat, lesklý, jak padlý sněh, (byla to totiž ta sv. čistota a nevinnost). Šat ten ti tak krásně slušel, že i ti andělé s nebe a Bůh Otec se zalíbením na tě patřil. — Víš-li pak ale co jedině tento šat stál Spasitele tvého, mnoho-li zaň dal? — vlastní život svůj! a není-li jeden lidský život zlatem a stříbrem celého světa k zaplacení — vypočti si to, co teprv život Syna Božího? —

Dále, netrvalo to snad dlouho, a ty jsi zas ten drahý oděv pošpinil, mnohými

a velkými škvřny, že hůře vypadal než košík malého dítěte, jež celý den se v písku batolil. I nemohl se Spasitel na tě dívat, jak otrhán a pošpiněn vypadáš před přísnými a choullostivými očima nebeského Otce, a opět, a opět vypral ti tvůj oděv, spravil a očistil, ale víš zase v čem? — ve své krvi, kterou tě v sv. zpovědi skropil; a optej se Ho, co Ho stála tato lázeň? —

Dále i o učitele a učitelku se ti postaral dávno, než jsi na svět přišel, a podnes ti ji vydržuje; nebo učitelka ta je církev sv. a její řídící zas Duch sv. — Co ale stálo zas práce vydržování této učitelky po 18 věků, než tys se stal také jejím žákem; a jak musil Kristus Pán svého Otce vroucně prositi, aby seslal Ducha sv. k tvému vyučování a vzdělání! Že pro tebe ještě Sám zvláštní školu vystavěl, to jsem ti již na úterek povídal; též také že podnes láskou mateřskou ti domlouvá, poučuje a napomíná, tvou denní úlohu ti ukazuje a pracovat pomáhá, abys jen dobře obstál, až přijde ta poslední veřejná zkouška. Hle to jsou jen tak některé výlohy na tvé duchovní vychování. Zpomeň si ale ještě, že ta nejmenší milost od Boha, jediné dobré vnučnutí, které ti Bůh dá, má větší cenu, než celý svět; a nyní jdi a počítej, co to stojí vše dohromady?! —

Můžeš počítat sebe pilněji milý brachu, nebudeš ani za několik hodin, ba ani dní hotov, abys vše vypočetl, co to stálo mateřské Srdce Ježíše Krista, než tě k tak vzácnému a bohumilému dítěti vzdělal a odchoval; až budeš ale hotov, pověz mi, přesvědčíme se podle jistě knihy, dobře-lis počítal. —

Zatím si něco ještě povíme. Ze všeho, co jsem ti již dnes sdělil, poznáváš už nyní tolik, že jsi veliký, veliký dlužník Spasitele svého; že není ani možno, bys mu vše zaplatil, a tedy alespoň k největším píkům žes Mu zavázán. A tuto vděčnost

svou, víš-li pak kterak mu nejlépe dáš na jevo? Tím, milý příteli, když všecku svou důvěru složíš v Jeho lásku, a od Něho vždy se necháš vést a vychovávat.

Co by tomu n. př. řekla bohatá a vznešená matka, kdyby dítě její, jemuž doma hojnost všeho upravila, odešlo a kdesi u chudé nádenice o chleb žebřalo? — Co by tomu řekla, kdyby raděj na ulici s nezbednými kluky se honilo a dovádělo, než doma se bavilo, kde mu ty nejvzácnější hry a zábavy uchystala? — jakby se nad takovým dítětem hanbilo a rmoutilo to srdce mateřské!? — A což, děláš ty to snad lépe mateřskému Srdci Kristovu — když v každé nesnazi dříve po světě všady pomoc hledáš, o ni prosíš a žebřeš, než bys k Němu šel, jenž předc jediný pomoci může? — aneb kdežto bys u Něho čisté a pravé radosti mohl požívat, ty raděj myšlením i žádostmi po ulicích vezdejšího světa se honíš a mnohdy co dítě krále králův válíš se v blátě smyslnosti!? A pak se divíš ještě a naříkáš, že se někdy Kristus Pán na tebe zamračí a sáhne po metle, aby tě odnaučil takové nemravy a nezpůsoby. Poznej z toho, že mateřská láska Páně není slepá láska ale že chce opravdu jenom tvé dobré, tvé spasení a tu že platí také to starodávné pravidlo vychovatelské: „Metla vyhání děti z pekla.“ Ale i tenkrát, když tohoto prostředku musí užít, činí to také s láskou; ne jako ňáká nelidská matka cikánská v zlosti a rozčilení bez citu své dítě trýzní, ale Jemu, abych tak řekl, nejde to od srdce, t. j. Pán tě trestá, protože trestat musí, má-li z tebe něco řádného být. Najde-li tedy zas jednou u tebe ňákou chybu, a ty ji dlouho po dobrém nenecháš, On pak musí metlu přiložit; přijmi trest svůj s pokorou a hled se brzy polepšit. Pamatuj si jen, kdyby tě nechal bez trestu, bylo by z tebe hrubé, nevzdělané a nevycvárané dítě, že by jistě ani ti krásní andělé ani ty ostatní bohu-

milé dítky v nebesích nevzali tě mezi sebe. —

4. Však mimo pokrm a šat a učení musí mít matka i o to starost, by se dítěti jejímu žádné neštěstí nepřihodilo; neboť je nezkušené a neví, kde jaké nebezpečí mu hrozí. Tato péče a starost vnuknuta jest i té němé tváři, zvířatům. Všimni si jen té laškovice, když se na blízku příbytku lidského uhnízdí. Přinášeli-li pokrm svým neopeřeným mláďatům a někdo stojí na blízku, aneb se na blízku kočka plíží; jak ouzkostlivě poletuje tu starostlivá matka kolem hnízdečka a křičí z plna hrdla o pomoc! Nebo, když vyvede kvočna tu svou mladou rodinu na nádvoří, tu nemá ani času, aby sama tu a tam nějaké zrnko zdvihla pro samé ohlížení-se po kuřatech a svolávání, jsou-li všechna pohromadě; a ukáže-li se dokonce ze vzdálí jestřáb neb ostříž ve výšce — ó nastojte! tu je teprv shon a výstražného volání, div že si ubohá hlavu neukroutí, než je všecka svolala pod ochranná křídla svá. A hle, abys viděla drahá duše, jakou mateřskou péčí Kristus Pán o tebe má, On sám připodobňuje se oné starostlivé kvočně — a tebe kuřátku. Však znáš dobře to evangelium o posledních dnech Jeho života, kterak na květnou neděli seděl na hoře Olivetské a před Ním v celé kráse rozkládal se Jerusaleme a Pán se nad tím místem rozplakal, jako matka pláče, když jí nejmilejší dítě umírá, a proč plakal? — pověděl sám druhý den v chrámu a řekl: „Jerusaleme, Jerusaleme, kolikráte jsem chtěl shromáždit syny tvé, jako slepice shromáždí kuřátka pod křídla svá, ale tys nechtěl!“ Hle tak miloval Pán své krajany, židy! A jestliže o tyto, kteří tak bezbožní se ukázali, jevil Kristus takový strach a lítost, vida v duchu trest Boží, jež na sebe volali: čím více tebe drahá duše musí On milovat, která se's z Jeho Srdce k novému životu zrodila; čím více

tebe musí chránit, aby tě ostříž pekelný neuchvátil!

A ty míváš přede takové ouzkosti, jak obстоjíš v pokušení, a soužíš a rmoutíš se malověrna, zda tě přede jednou dábel nezachvátí? Což nežije podnes to láskyplné Srdce Ježíšovo? Nezná tvé ouzkosti a potřeby lépe, než ty sama? či nechce, nemůže tě ubránit? ó pak by neměl ani tolik lásky, ani tolik síly jako ta kvočna tam, a to přede neřekneš o tvém Spasiteli?! Tedy pusť s mysle všechny ty obavy a pocity nedůvěrné a ouzkosti o budoucnost, které jako malé mráčky to nebe tvé duše kalí, Kristus Pán o tom ví, a na tom dost! Všecky takové myšlenky spoj v lásku a upokoj se v přítomnosti s tím: Pán tě jistě neopustí, neopustíš-li jen ty Jeho, když bude volat: toho nech! — odtud jdi pryč! prchni! — dej pozor, nepřítel se blíží! — Nepřeslechni dnes ten varující hlas, ale poslechni rychle a uteč se na Jeho Srdce, jako kuřátko pod zřídla své matky. —

5. Avšak co může láska mateřská, ukáže se teprv tenkrát v plném světle, když dítě přes všechno hlídání upadlo v neštěstí. Měl jsi milý čtenáři snad sám již příležitost takový dojemný pád viděti, zoufanlivou matku nad hynoucím dítětem; nicméně i já ti podobný příběh zde povím.

Před několika lety vyšla tam na Švýcarských horách z jednoho dvora časně z rána hospodyně se vši čeledí na žně, a vzala též svého kojence sebou. Na poli uložila robátko do měké trávy a dala se do žatí. Práce šla rychle od ruky a za nějaký čas byli se ženci již několik kroků od maličkého vzdálili. Tu pojednou slyšeti šustot v povětří a matka zvednouc hlavu, co to asi? — zaslechne bolestný pláč svého dítěte. I učiní krok, chtěje k němu běžeti, ale nastojte! — v tom okamžení již uchopil ohromný orel — tak zvaný jehnětník — nemluvně svými

drápy a jako blesk zas do povětří pryč je unáší! ... Jako smyslu zbavena vzkřikla uleknutá matka a zalomila rukama zoufanlivě nad hlavou. Lidé se sběhší ptají se co se stalo, ale ona tu stojí jako socha bledá a nepohnutá, oči upřené do výše kde dravec unášel dítě její. Ten drže pevně v drápech kořist krvácející zaletěl nad hory a tam v doupěti skalním zmizel. Tu jako ze sna vytržena vzchopí se nešťastná matka v divokém běhu, pádí ku horám. Němí zůstali tu okolostojící, nevědouce co asi počíná, ale než se zpatatovali, vidí již zoufající matku hnáti se na vrch. Ó jen se podívejte na tu ubohou! Ouzkost, strach a láska mateřská nesou ji jako na perutěch výš a výše, se skály na skálu, s kamene na kámen! Ach, teď sřítla se s vymletým kamením nazpět, ale rukama se zachytivši leze dál; tu stojí před vysokou skálou, jež jako zeď kolmo vystupuje, i ohlíží se celá zoufalá po nějaké stezce — ale již zachytila se skály vyčnívající a vyšinula se na ni, a zase spěchá krkolomnou cestou dál. Ale nastojte! tu rozklene se jí pod nohama skála v hlubokou, hlubokou propast; co teď? jak přes ní se dostat? — ó hleďte lidé, jako v zoufalství zvedá nešťastná matka ruce k nebesům, a teď — o Bože pomoz jí! — skokem odvážným propast přeskočila! Bohu díky, již se zvedá zase ze zemi, ale — nemůže dál, — musila si ublížit, — plazí se lezouc po rukou dále po ostré skále; ještě skok, a — jest u doupěte orlího. Vidíte ji, jak se vzpříměla a rozpřáhnouc rámě sklesla —! více jí není vidět, — ale dravec vyřítl se do povětří, jako ptáče z hnízda sehnané. Ale co teď? že by se touž cestou mohla vrátit matka nešťastná, to nelze ani pomyslit, a proto odvážilo se několik mladíků za ní, a slezše nebezpečné skály našli ubohou v hlubokých mrákotách jako mrtvolu ležeti, na rukou, nohou i v tváři zkrvácenou, a vedle ní v dravčím hnízdě

dítě — až na několik poškrábanin bez úrazu. I snesli opatrně matku i dítě s vrchů domů. Matku sice vzkřísili z mrákot, ale ubohá nežila víc dlouho a častěj mluvila pomateně. Když skonala, sešlo se z daleka velké množství lidu a každý chtěl vidět tu matku, která život dala za dítě své. Několik let pozděj přicházela každodenně na její hrob dívka, a skloníc hlavu mezi ty zlaté měsíčky dlouho a dlouho tu plakávala, volajíc chvílemi: „ó matko má! kým bys byla na živu! — ó jak tys mne milovala!“ —

Hle, milý čtenáři, co pro dítě učiní láska mateřská! A přede pravím ti: jdi po celém světě a seber tuto lásku z tisíců srdcí mateřských, seber a slij ji do srdce jednoho, pak bude ještě láska ta proti lásce Kristově zrovna tolik, co kapka vody proti moři, co jedna jiskra proti peci ohnivě; nebo musíš vědět, že tam v Jeho Srdci vedle lásky lidské plápolá i láska Boží, láska Syna Božího: a má ta mezí neb hranic jakých? — Ó nikoliv, láska Boží převyšuje všechno, všechno naše pomyšlení! —

A jestliže matka svým malým srdcem mateřským může takovou oběť podstoupit pro dítě své, může zajisté tvůj Spasitel svým velikým, neobsáhlým Srdcem Božským ještě více pro tebe učinit, když v nebezpečení přijde ten tvůj vnitřní duchovní život. Ó nestoupal On také pro tebe na Kalvarii, na ten strmý a kamenitý vrch? nevystoupil až na kříž vysoký umíraje zde na rány Mu zasazené, aby jen tebe, své dítě, vyrval z drápů pekelného dravce? — Co tedy býváš tak ouzkostliv o duši svou a její život věčný? — Ty nemůžeš, ty nesmíš zahynout!!

Jednoukrát plakala a žalovala sv. Monika svou bolest a strach o bloudícího syna Augustina svatému biskupu Ambrožovi, načež jí odpověděl tento: „Upokoj se matko ubohá, dítě takovýcht slzí, to nemůže zahynout!“ Nuže, a ty má duše, pro nižto mateřské Srdce Kristovo

tam k nebeskému Otci plakalo a krvácelo, až dokrvácelo, ty — dítě lásky Božského Srdce, ty bys měla zahynout? — —

Ty arcibř řekneš: „Ježíš Kristus umřel také za všechny lidi a přede přijdou mnozí z nich k zavržení, jak On sám tvrdíval — nemůže-li i mne neštěstí to potkati?“ —

Ano, máš pravdu příteli, mnozí přicházejí k zavržení a i tobě se to může státi, pakliže ty budeš tomu chtít; neboť i oni nešťastníci upadají do zkázy věčné jen proto, poněvadž sami zlovolně do ní se vrhají a raději ďáblu nežli Kristu sloužití chtějí, nikoliv ale proto, žeby je Kristus opustil a nechtěl jich spasiti. Pravilť sám a přísáhal: „Nechci smrt hříšníka, ale aby se polepšil a živ byl!“ — Tedy má duše drahá! nepřipust si nikdy takové myšlenky, jakoby Kristus Pán od sebe tě někdy odstrčil a víc se k tobě nezual; buď ujištěna vždy jeho láskou a slitováním. A kdybys i někdy jako nezbedné a neposlušné dítě k Němu se byla zachovala a zcela naň zapoměla, ani pak nezoufej, ale hned, jakmile svou chybu pozoruješ, uteč se s lítostí a skroušeností k Jeho Srdci mateřskému, a bude zas vše dobře! Arcibř mnohá matka své dítě, když někde z nepozornosti k ourazu přišlo, ke vši bolesti ještě potrestá, ale náš Spasitel tak nikdy nejedná; Jeho Srdce je příliš utrpné a milostivé k nám, a proto, zabloudí-li Mu dítě, On jde za ním, a chodí a hledá tak dlouho, až je najde, a pak jako dobrý pastýř svou ovečku na ramena vezme. — Proto, půjdeš-li Mu hledajícímu tebe s upřímnou lítostí a opravdovým předsevzetím vstříc, jak by tě mohl od sebe odkázat? Může-li mít matka větší radost nad tu, když najde dítě ztracené?!

Kterak plakal radostí stařícký patriarcha Jakub, když spatřil a obejmul syna svého Josefa, kterého tak dráhně měl již za mrtvého!? — Nechť tedy ztratíš se i ty na čas, nechť klesneš

sebe hlouběji, ó neboj a neostýchej se nikdy ke Kristu se vrátit, vždyť vš, že Srdce Jeho mateřskou láskou tě milující jest veždy plno milosti a slitování. Jemu můžeš všechno říci, i ten nejtajnější svůj hřích, a se vši nouzí se mu svěřiti. Na Jeho Srdci vypláčeš svůj bol a najdeš zase pokoj ztracený.

Kdyby ale přede jednou zoufalé myšlenky tě zkormoutily, že tentokráte Bůh tě musí odstrčit a zavrhnout — ó vezmi tuto „Školu“ do ruky a čti si, co jsem ti napsal v čele tohoto článku. Jsou to slova, jež Duch Boží sám svému pisateli proroku Isaiášovi do pera vnuknul, „že není možno, aby matka zapoměla se nad dítětem svým, a kdyby i to se stalo, On že tebe nikdy nezapomene!“ — Věříš těmto slovům? Řci: ano, nebo ne! nevěříš-li, přestáváš býti křesťanem, nebo bys nevěřil Bohu; věříš-li ale, pak zapuď ihned z mysle tu myšlenku rouhavou, žeby se Spasitel Ježíš Kristus mohl nad tebou zapomenouti; zapuď ty mlhy ze srdce svého a slunce nebeské útěchy vzejde ti a osvítl a ohřeje tě opět.

Abys byl ale milý příteli pro všechny časy upokojen, připomenu ti ještě něco. Není-liž pravda, loučí-li se rodiče s dětmi, nebo dobří přátelé, dávají sobě na vzájem něco na památku, nejraděj tu pomněnku. Ty znáš jistě ten milý kvítek na břehu vod kvetoucí; má 5 něžných bledě modrých lupének a uvnitř na každém žlutou hvězdičku. Hle, podobnou pomněnku, nikdy nevaďnoucí dali ti lidé i Ježíši Kristu sebou, když odcházel se světa. Jako pět lístků vtiskli Mu na nohy, na ruce a v bok hřeby a kopím patero rudých znamení na památku, které On vzal i do nebe sebou, a kdykoliv tam na těchto pět ran svých pohledne, jest Mu, jakoby celé člověčenstvo a každá duše zvláště k Němu volala: „O Ježíši! nezapomeň na mne!“ — I to povídá On sám u proroka, že na tě proto nemůže

zapomenout, „poněvadž tě v dlani své má zaznamenanu.“ — Tedy o to neměj více žádného strachu! —

Více k obávání ale je to, abys jen ty nezapoměl na Spasitele svého a na to Srdce Jeho mateřské. A aby se tak nestalo, nechť ti zde také pomněnku, kterou všady nalezněš, kam přijdeš: na cestách, v polích, na kopcích, na věžích i v osamělé komůrce — znáš ji? — je to sv. kříž! O můj příteli tuto pomněnku stále na blízku, nos ji při sobě, pověs si — nemáš-li již — na stěnu hezky na oči ten kříž a napiš si pod něj ta slova: „Ejhle, to je láska!“ — Vezmi drahá duše častěji do ruky ten obraz a viz, jak dojemně on ti hlásá mateřskou lásku tvého Ježíše! Postav jej před sebe a kdykoliv naň pohlédneš, pomysli si, že slyšíš z úst Jeho ta slova: „Dítě mé, nezapomeň na mne!“ — Příteli, poslechni a učiň tak! Jeť to snadná věc, ale věř, budeš-li nyní mít tuto sv. pomněnku v úctě, pak, až jedenkrát na smrtelné posteli leže v třesoucích rukou budeš držet ten kříž a naposledy líbat zsinálými rty, tenkrát ti bude, jakoby líbezný dech s něho vanul do duše tvé a známý hlas šeptal umírajícímu srdci tvému: „Synu můj! dítě mé! Dnes ještě budeš se mnou v ráji!“ —

Že tomu v skutku tak, vypravuje mi jeden pán ze své zkušenosti následovně: „Je tomu teprv asi rok, co jsem se z Vašeho listu naučil znát nevýslovnou lásku Božského Srdce Kristova k nám lidem. Nemoha tajit svou radost nad tím, sdílel jsem ji i jiným duším věřícím, obzvláště nemocným. Mnohý arcif, může mu člověk mluvit jakkoliv, nechápe to přece, co to je: Božské Srdce Ježíše Krista! — ale tím lépe to pochopila jistá opuštěná, zbožná a churavá osoba již po několik měsíců. Při návštěvě zmínil jsem se jí o drahém Srdci Ježíšovu a zapůjčil o tom čtení. A hle, ta duše ubohá ihned pochopila, jak se má státi

apoštolkou nejsvětějšího Srdce Páně, a od té chvíle neopomenula každému, kdo ji navštívil, plna horlivosti vyprávěti o nevýslovné lásce Božského Srdce, a sama o něm ráda četla. Bohužel schyloval se brzy život její ku konci. Několik dní před smrtí složila životní zpověď a přijala s velikou vroucností Tělo Páně. Každý, kdo přítomen byl, přál si s ní zemřít, ale nikdo s ní trpěti, nebo snášela velikých bolestí, ano zdálo se, jakoby v posledních 3 dnech to Božské Srdce hojnou část svých bolestí jí bylo udělilo. Nicméně ale i v tomto trápení pravila k své plačící matce: „Milá matko, nestarejte se o mne, toliko se modlete, abych odevzdána do vůle Boží setrvala až do konce!“ — Bylatě skutečně vzor trpělivosti, z úst její nevyšel ani hlásek nářku, jen na kříž majíc oči. upřené, opakovala si častěji: Můj Ježíši! smilování! — Smilování o Ježíši!“ a s těmito slovy, kříž líbajíc, tiše zesnula. Smrt sice nenechala jí nic, leč kost a kůži, ale rty její oblétal líbezný úsměv, jakoby šeptaly: „V Srdci Pána Krista dobojovala jsem!“ —

Vidíš bratře, jak sladko umíratí tomu, kdo v životě často odpočíval na mateřském Srdci Krista Ježíše! — —

Nyní půjdu zas s Pánem Bohem, ale ještě ve dveřích opakuji ti: že ne-najdeš ve světě milejšího a bezpečnějšího útulku než na mateřském srdci. I ty máš matku tě vroucně milující, ukázal jsem ti dnes to Srdce, v kterém ta láska mateřská se ukrývá, ó pospěš tam příteli, tam na prsou Ježíše Krista ukryj svou hlavu, tam zmizí všechna starost, ouzkość a bázeň, tam si bezpečně odpočíneš, tam najdeš záštitu v čas nebezpečí — tam najdeš útěchu, slast a ten pravý svatý pokoj. Neníť v celém širém světě srdce, jež by tě tak milovalo jako Ono; hled, bys nemusel jednou litovat, žeš je opustil! —

Naučení bl. Markéty Alacoque:

„V pátek si představ Ježíše Krista na kříži co svou laskavou matku, která tě s velikou bolestí v svém Srdci nosila. V jeho náručí a na Jeho Srdci přesvatém odpočineš si tak, jako dítě v náručí své milé matky, kde vždycky útěchy a jistoty nachází. Spolehni se tedy na toto nejsvětější Srdce a zapuď všeliké roztržité myšlenky, nepokoje a nedůvěry o budoucnost. On se místo tebe stará, a na tom budiž ti dost. Obmez se jen v přítomnosti Jej milovat a v Něho úplně důvěřovat, a buď jist — On tě neopustí. Dnešní den hled strávit v duchu oddanosti ve všechny příhody života, všechno na Něho slož, nic si neponechávaje, toliko Jej milovati!“ —

1. V těchto slovech blahosl. učitelky náš máš jasně a určitě vykázanou úlohu na dnešní den. Y té víře, že vše, co jen protivného tě dnes potká, jistě Božské Srdce Páně předzvíдалo a z mateřské lásky ti posílá, zanech Jemu všechnu starost o brozící ti utrpení; a přijde-li ti jaké, přijmi je bez reptání a nařikání v svatém pokoji na sebe. Tím ukážeš, jak přesvědčen jsi o upřímné lásce Božského Srdce k tobě.

2. Když se zrána probudíš, představ si, že v nejbližším chrámu tvůj o tebe tak pečlivý Spasitel otvírá své srdce a praví k tobě jako ondy k Israeli: „Jako když matka někomu lahodí, tak já potěším vás! — Užíte, a radovati se bude srdce vaše!“ — Isai. 66. —

Modle se pak ranní svou modlitbu měj na mysli: 1. že skutečně jsi dítě Srdce Kristova, narozen z Boha a k životu věčnému; — 2. že Božské to Srdce mateřskou láskou tě milovalo a podnes miluje. — 3. Učiň předsevzetí a slib Spasiteli, že se dnes také chovat budeš, jak se na dítě pravého Boha sluší, zvláště že přijmeš s oddaností z Jeho ruky všechno, cokoliv tě protivného potká; — 4. Modli se pak slovy blahosl. Markéty:

„V duchu nejhlubší poníženosti padám před Tebou nejsvětější Srdce Ježíše Krista! chtěje Tě ctíti, Tobě se klaněti, Tě milovati a chváliti, seč jen jsem. Tobě, co nejmilejšímu příteli mé duše s pevnou důvěrou poroučím všeliké své potřeby a nedůstatky, své bdy, svou chudobu, opuštěnost, svou slabost a křehkost, vlažnost a lenost, a prosím snažně, bys se tím k outrpnosti pohnouti ráčil a podle velikého milosrdenství Tvého ku pomoci mi přispěl. Ó Srdce lásky spasiž mne! pro všechno, co jen Tě pohnouti může, zapřisáhám Tebe, abys mně a všem, jenžto v témž nebezpečí o spasení se nacházejí, udělil milost setrvání v lásce Tvé. Ó Božské Srdce! nenech mne zahynout v moři mých nepravostí. Žůstanu-li jen v lásce Tvé, v ostatním se mnou nakládej podle své libosti!“ —

3. Při mši sv. učiň dnes toto tré:
1) Rozjímej lásku Bož. Srdce, kterou ti prokazuje tím, že pro tebe na oltář přichází, tebe co dítě své k Otci vede, s Ním smiřuje a vzácnou milosti ti přináší. 2) Pozoruj, kterak Kristus Pán z lásky k tobě nechá sebou nakládat, jak dobrý i zlý kněz sám chce; uč se z toho, kterak zas ty z lásky k Bož. Srdci v Jeho ruce se máš odevzdat, které ti dnes dobře činit budou, byť i něco protivného ti poslaly. 3) Poněvadž ale bez Jeho pomoci nic nemůžeš, tedy pros to drahé Srdce o milost oddanosti do Jeho přesvaté vůle pro všechny případy života tvého.

4. Když pak mezi dnem budeš mít co trpěti buďsi: nečasem, vedrem neb povětří, nebo nezdařenou prací, nebo i od lidí; buďsi bolestí těla nebo duše: modli se v duchu tuto opustkovou modlitbu: „Děj se a chválena buď — a nade všechno na věky vyvýšena buď nejspravedlnější, nejvyšší a lásky nejhodnější vůle Boží ve všech věcech!“ (100 dní odpust. jednou za den).

5. Konečně u večer neopomeň před spaním zpytovat své svědomí, jak jsi svým ranním předsevzetím věren byl: zdali jsi ve všem dnešním utrpení vůli svého Pána se podrobil, aneb zas marnými starostmi o tělo neb duši zmáломyslněl; zda jsi nereptal, nenaříkal aneb aspoň v srdci nebyl znepokojen aneb pobouřen, když něco nepříjemného tě potkalo? — Chybil-li jsi v tom — odpros Božské Srdce Páně, žes je svou nedůvěrou urazil; pak se ale upokoj a doufej, že zkroušené a lítostné srdce Páně nezamítne, ale odpustí. S touto důvěrou odeber se na odpočinek, odříkej ještě hořejší modlitbičku a pak zavři oči s těmito slovy: „Spím v pokoji a odpočívám; nebo Ty, o Pane, upevnil's mne v bezpečné naději!“

6. Co obzvláštní cvičení v cnosti přičiň se dnes s tvým bližním, který tě chováním nebo řečí nějaké příkoří učiní, laskavě nakládati v tom přesvědčením, že ti po něm Pán sám posílá nějaký křížek co upomínku na Božské Srdce Ježíše Krista.

Povzdechy.

Buď vůle Tvá! a zákonů Tvých símě
v srdcích našich se stále rozmáhej!
Buď od Tebe nám milé každé břímě,
je nésti nám milost Tvá pomáhaj!

Slabíť jsme: Ty rač dáti setrvání,
Ty v pádu kroky naše podchycuj,
a jak v životě, tak i ve skonání
děj, Slitovníče náš, se rozkaz Tvůj!
Buď věčně vůle Tvá!

 Jezu spáso moje!
jak libě k lásce zve
to sladké jméno Tvoje
ach! chladné srdce mé:
hle duše má již plápolá
a láskou k Tobě povzdychá:
(Tys v radosti Tys v žalosti
můj Ježíš Bůh a Pán).

Bys všeho hříchu tíži
s nás hříšných, Pane! sňal,
sám's na potupném kříži
za nás se v oběť dal:
ach raněné to Srdce Tvé
jak sladce mne též k lásce zve:
(Tys jediná ach touha má
můj Ježíš Bůh a Pán).

Kdo vroucně Tě miluje
a v lásce setrvá,
již v světě obdaňuje
jej, Pane! milost Tvá:
jen láska Tvá mír srdci dá
a protož lká i duše má:
(Tys nejdražší, Tys nejsladší
můj Ježíš Bůh a Pán).

Tys Kriste ve svátosti
za pokrm nám se dal,
bys svojí přítomností
nám život zachoval:
o jak zaplesá duše má
když požívá tajemství Tvá,
(v nichž k mé spáse podává se
můj Ježíš Bůh a Pán).

O Jezu lásky zdroji
Ty touho duše mé!
kéž na vždy s Tebou spojí
mne svaté Srdce Tvé:
bych hříchu kál — Tě miloval,
se spasen stal, se radoval,
(kde v největší — tam slávě dlí
můj Ježíš Bůh a Pán).

Výtečníci a výtečnice ve Škole B. Srdce Páně.

III. Sv. Kateřina, panna a mučenice.

„Učiněni jsme divadlem světa, i andělům i lidem.“ 1. Kor. 4, 9.

1. Jak sv. Kateřina přišla k poznání Boha.

Sv. Kateřina (řecké to slovo, znamenající tolik co čistá, bezúhonná) narodila se asi 280 let po Kristu v Alexandrii, hlavním to městě krajiny Egyptské k velkoryšší Římské náležející. Bylať dcerou rodičů urozených ať z rodu královského pocházejících, však ale pohanských; a že ode dávna rodiště její bývalo sídlem všelikého umění a moudrosti, stalo se, že i naše světice velikou učeností slynila. Jsouc při tom neobyčejně slávná byla od mnohých urozených jinochů požádána o ruku, jižto však nikomu podati nechtěla, jenž by nebyl mnohem učenější ještě, urozenější,

bohatší a spolu moudřejší, nežli ona sama byla! Však takových vlastností ženich nebyl k nalezení v celé zemi; leč jeden poustevník křesťanský slíbil jí takového ženicha slovy: „Uvěříš-li v Ježíše Krista a dáš-li se pokřtiti, najdeš žádaného chotě, syna krále nejvyššího, pána nebes i země;“ a ukazuje jí obrázek Rodičky Boží s Ježíškem na ruku doložil: „Toť obraz matky tvého žádaného ženicha, jehož ti jen ona může vydati; bez pomoci matky neuzříš Syna, vzývej proto tu matku milosti, bys dosáhla, čeho žádáš.“

Když Kateřina dle této rady učinila, viděla ve snách Rodičku Boží s Ježíškem, avšak s odvrácenou tváří, a prosíc o spatření milostné tváře, uslyšela, že se to nemůže státi, leč by dříve křtem sv. byla očistěna od všeliké poskvrny hříchu. Naše světice se tudíž hned hlásila u představených lidu křesťanského, a po řádném vyřízení se v pravdách křesťanských byla pokřtěna: i uzřela opět ve snách a to tenkrát milostnou tvář Ježíše Krista a přesvaté Rodičky Jeho, ano Kristus Pán si podáním prstenu zasnoubil služebnici svou za milou choť nebeskou, jižto však i předpověděl, co pro víru Kristovu všechno bude muset trpěti.

Rozjímej zde zvláštní ten prostředek, jímžto naše světice k poznání Boha přišla: Bůh bývá podivný ve Svých svatých. Děkujmež Bohu za to zvláštní řízení Jeho, kterýmž účta k Panně Marii přivedla Kateřinu k milování Boha. „Bez pomoci matky neuzříš Syna.“ Ó již často to byla právě pobožnost k Panně Marii, která sloužila mnohým ku poznání a k spasení, zvláště hříšníkům. Od jakživa to cítil a cítí doposud každý hříšník, jenž se k Bohu obrátil

a stal se hodnějším, spořádanějším člověkem a horlivějším křesťanem, že Panna Maria to byla, která se nad ním slitovala a k Ježíši jej zase přivedla zpět; že Panna Maria to byla, která mu pomohla z hříchu povstati, a pohnula ho k pokání, — která ho povzbudila, zanechati světa a nevěry i bohaprázdnoty jeho a vyhledávati spasení duše, že Panna Maria to byla, — která ho učila, nenáviděti hříchu a milovati cnosti.

2. Veřejné vystoupení sv. Kateřiny v mudretví křesťanském.

Naše světice žila za panování císařů Maximina Dajy a Konstantina, z nichžto první, člověk surový a chlípný, z nízkého rodu pošlý, ve východní části velkoříše Římské panuje, právě Alexandrii za sídlo své si vyvolil. V surovosti své pohanské vydal rozkaz, že všickni podání jeho bůžkům mají obětovati, nechťejí-li hrozným propadnouti trestům. Bohužel mnozí křesťané dali se zastrašiti a odřeknůvše se Krista obětovali modlám: to vidouc sv. Kateřina hrozila se takové zrady na Bohu a zmužile jí v cestu se stavila.

Právě se odbývá pohanská slavnost v chrámu Alexandrinském: ze všech krajín země Egyptské hrne se lid svátečně oblečený v celých houfích k nářazeným obětím, vzhůru šlehají plameny a koutouče kadidla vznášejí se v povětří, řvání obětí zvířat mísí se mezi divné modlitby kněží pohanských v zlatě a šarlatu se skvoucích. (Viz první obraz.)

Tu hle do chrámu vstoupí panna slíčná a nádherně oblečená, plná svaté horlivosti; nedbajíc na zástup obětující ani na kněžstvo ji zadržující chvátá zmužile před samého císaře a výmluvností neobyčejnou představuje mu nespravedlivé a ukruté počínání jeho, že k marné a hříšné modloslužbě nutí i křesťany, jenž jedinému pravému Bohu se klaní a obětují, modly že nejsou nic než dílo lidské nemohouce pohybovati se ani, jak by tedy mohly lidem pomoci poskytovat! . . . a mnoho jiného spasitelného sv. panna surovému císaři napověděla, a končila s povzbuzením ku zmoudření, poznání ničemnosti pohanstva, k pokání a obrácení se k Bohu živému.

Maximin jsa ve věcech náboženských docela neznámý netroufal si prozatím ničeho namítati tak učené a moudré panně, za jakou naši světici podle duchaplné řeči její měl, a kázal jí dostaviti se k němu na dvůr císařský, kam též povolal 50 nej-
učenějších a nejmoudřejších onoho času mudrců, aby přebádali 18letou Kateřinu a
čest pohanstva zachránili. Než-li tito se dostavili, byla světice naše v žaláři strážena;
tam potěšena byla zjevením andělským a povzbuzujícími slovy: „Neboj se, dcero
nebeská, Všemohoucí obdaří tě moudrostí takovou, že všech těch 50 mudrců překonáš
a k poznání pravdy přivedeš; pak teprv podle vůle Boží dosáhneš koruny mučeníctví
a se svým ženichem nebeským na věky spojena budeš.“

Zatím bylo v paláci císařově vše připraveno k veřejné učené rozmluvě čili
dišputaci, k níž se mimo oněch 50 mudrců i nesmírné množství lidu a kněží modlo-
služebných dostavilo. Mudrci byvše uplacení od císaře a povzbuzení velikými sliby,
všecku svou moudrost a učenost vynaložili a namáhali se, sv. pannu přemluvit, v řeči
ji chytiti a pro modloslužbu získati.

Než sv. Kateřina hájila víru Kristovu s takovou moudrostí, dokazovala nicotu
pohanstva s takovou přesvědčeností a výmluvností, že netoliko zvítězila nad mudrci
pohanskými, nýbrž tito veřejně počali osvědčovati, že Bůh jen jeden může býti, že
pohanství je bláznovství, že jediné víra křesťanská jest pravá; a padše na kolena prosili
sv. Kateřinu o přimluvu její u Boha jediné pravého a živého; ona je těšila s ujištěním,
že smrt mučnická u Boha tolik platí jako křest svatý.

Císař zlostí a vztekem zuřil — jak vyobrazení právě naznačuje — a poručil
hranici dříví zapáliti a všech 50 mudrců na oheň uvrhnouti, kteří takto křtem krve
posvěcení došli slávy nebeské.

Hle, zde účinek dobrého příkladu, spasi-
telného napomenutí a křesťanské statečnosti.
Kéž by za našich časů více bylo takto smý-
šlejících a jednajících také křesťanů, ka-
toliků, pak by mnohem lépe stálo se vším, co
se sv. náboženství týká. Neboj se světa, hlasíš
se neohroženě ke Kristu ve všech okolnostech
a záležitostech; postav se na odpor všemu, co
je proti zákonu Božímu, v domácnosti tvé, ve
společnosti, v obci i vlasti celé zastávej se
svaté věci Boží, kam sahá vliv tvůj, kde můžeš
něco dobrého docíliti, něco zlého zameziti, slovem

neb skutkem, hlasem svým při volbách neb po-
radách učin to ke cti a chvále Boží a k zve-
levení Církve Jeho; nesouhlasíš nikdy s ne-
přáteli Církve, nečítej nic proticírkevního,
nepodporuj ani slovem ani skutkem, ani radou
ani peněžitým příspěvkem takové noviny, spisy,
spolky, podnikání, které pořádek neb dobrý
mrav kazí, nevěru a bohaprázdnot rozšiřují.
Drž se věrně Boha a Jeho sv. Církve zde na
zemi, abys církvi přiveden byl k věčnému po-
žívání Boha na nebi.

Divné zjevy v Marpingen-u. *)

Všemocný Bůh, který jest všudy přítomen, slyší nás na každém místě,
když jej vzýváme, a uzná-li to za dobré, vyslyší naše prosby. Podobně i
Bohorodička, naše dobrá matka, neoslyší nikdy upřímných našich proseb —
jak tvrdí věrohodný její ctitel sv. Bernard a všickni svatí, — kde- a kdykoli
ji o pomoc, o přimluvu její u Boha prosíme. Když ale nepopíratelnými důkazy
sobě zvolila některé zvláštní místo, kde rychlejší než jinde naše prosby vyslýchá,
nezbývá nám nic jiného, než na těch místech ji vzývati. Kdo chce dosáhnouti
jistých milostí, musí splniti podmínky uložené od rozdavatele těch milostí.
To pochopuje dobře věřící lid a proto putuje tak četně a s takovou důvěrou

*) V posledním (9.) čísle Šk. jest chybně tisknuto Morpingen má býti Marpingen.

na poutní místa a nedá se mýliti křikem nevěrců, kteří ovšem nemile to nesou, když někdo veřejným vyznáním své svaté víry probouzí červa jejich svědomí. Když v tom ohledu v některých zemích se dějí neobyčejné věci, když se zjevuje Bohorodička, když choří se uzdravují mimo obyčejný běh přírody, zázračně, když patrně ruka Božská sahá do lidských záležitostí, stává se to obyčejně tam, kde věřící lid potřebuje vyššího, přímo božského upevnění ve víře a důvěře v Boha a Jeho svaté služebníky a služebnice. Tak se to dělo v naší vlasti, tak v Polsku a tak nyní ve Francii. Svět se sice směje, an nezná Boha ani Ježíše Krista, aneb proti nepopíratelným a přece přirozeně nevysvětlitelným zjevům, zázrakům, ve své nevěře aspoň zuří, my katolíci ale, kteří vyznáváme Boha osobního, nejvyšší moudrého, všemocného a nejdobrotivějšího Otce nás lidí vykoupených nejsvětější krví Jeho Syna, my, kteří věříme, že jako druhdy Bůh zázraky činil Šám i skrze své svaté, že až podnes rovněž je činiti může, my podrobujeme se ve všem opatrnému úsudku sv. církve, která jest neomylnou učitelkou, sloup pravdy. My nepopíráme, že by i nyní byly zázraky možné, a kdy jsou potřebné, — o tom soudí jenom Bůh, nikoli náš krátký, zkalený rozum. Ohledneme-li se ale na nejnovější události v Marpingenu, pozorujeme v nich aspoň velmi mnoho potěšitelného pro katolické obyvatelstvo v Porýnsku, které ve své víře nemálo příkoří zakouší od vlády pruské, v pověstném „Kulturkampfu“, v boji nevědecké pruské osvěty proti katol. církvi. Těmi událostmi utuží se zajisté katolický lid ve své sv. víře a odolá spíše nátlaku vládní, do věcí svědomí nepovolano sáhající zpupnosti. Slabochům ale a již odpadlým od staré víry chce Bůh tím snad makavě ukázati svou všemohoucnost a ustavičnou ač nám nevždy viditelnou ochranu svých dítek, a dává jim příležitost, navrátit se k Němu. Jakkoli ale tomu, ony zjevy zasluhují, abychom je sdělili tak, jak se právě byly udály.

V pondělí dne 3. července t. r. vyšla tři as 8letá děvčátka (*Susana Leistova, Kateřina Hubertova a Markéta Kunzova*) do lesíka na černé jahody, borůvky. Najednou zakřikla Susana a zavolala druhé dvě, aby k ní přiběhly. Potom všechny plny strachu přiběhly domů a vypravovaly, že viděly „bílou paní.“ Rodiče vzali to zpočátku za dětský žert, než když tyto nepřestávaly totéž mluvit, pohrozili jim trestem, pakli něco podobného dále budou pleskat. Nicméně trvaly děti na svém.

Druhého dne šly děti, i s rodiči, na ta samá místa, a pokleknuvše ve vzdálení as dvou set kroků od onoho místa, kde tu „bílou paní“ ponejprv viděly, počaly se modlit; při třetím otčenáši spatřily Kateřina a Markéta zase tu „bílou paní“, Susana však jí více neviděla. Z návodu starších osob tázaly se děti té paní, co je zač? ve svém porýnském německém nářečí: „*Wüschén (Frauchen) wer bin dir?*“ t. j.

Paní, kdo jste Vy? „Já jsem neposkvrněně počatá,“ odpověděl zjev. „Co chcete, abychme učinily?“ tázaly se dále děti z návodu starších.

„Mnoho se modlit,“ *Viel beten* zněla odpověď.

Při zjeveních v následující den vyslovila prý se „bílá paní,“ že si přeje, aby na těch místech vystavena byla kaplička; a na otázku, smějí-li i choří na ta místa přijít, byla odpověď, že ano. Ostatně netoliko děti viděly „pěknou paní,“ nýbrž i dorostlí. Jistý poetivý a ostatně odvážný člověk vyznal se pozděj, že viděl tentýž zjev a že se třásl na celém těle jak osyka.

Následující dně přinesli již na to místo nemocné. Děti tam se modlíci tázaly se zjevu, co mají činiti? I odpověděla jim „bílá paní,“ aby se dotekli rukou její šlépěj a vykonávali po několik dní jistou modlitbu. Obyčejně modlili se „Pod Tvou ochranu“ aneb „Přiď Duše svatý.“ A skutečně událo se několik uzdravení, mnohých velmi nápadných, přirozeně nevysvětlitelných, o nichž zprávy najdeš v Berlínských novinách „Germania.“

Jak se chovalo místní duchovenstvo naproti tomu neobyčejnému ruchu? Farář Neureuter nebyl ty dně prvního zjevení ani doma, došel pak vyslyšel děti přísně a nemoha se s biskupem svým poraditi, an byl zemřel a stolec Trierský dosud je osiřelý, nerozhodl pranic v té věci, stranil se úplně všeho, spolehaje se, že je-li to dílo lidské, samo co takové se objeví a zrouť, jeli ale Boží, že žádný odpor proti tomu nic neodolá. Ovšem uvalil si za to obezřetný pastýř duchovní i nevoli lidu, že prý jejich víru v nebeské zjevení nepodporuje, i vlády pruské, že lidu v tom po policajtsky dost nebrání.

Lid totiž hrnul se brzo ze všech stran na to místo, pěšky, na vozích, ve dne v noci, modlil se a zpíval a plakal radostí. „Měli jste slyšet, píše očitý svědek, ty modlitby, ten ustavičný lomoz vozů; měli jste vidět ty choré, kteří doma ani té nejmenší změny povětrí nemohli snést, a tu na otevřených vozích dali se vézt na místo, kde doufali dosáhnout uzdravení, aspoň úlevy.“

Vláda ale pruská, která jsouc vedena duchem neznabožským nemůže snést takové výjevy, učinila proti těm poutím opatření jako proti zjevné vzpouře! Vojákům skutečně také se namluvilo, že jest to vzpoura, revoluce (ovšem, ale

jaká!?), a když dne 13. nemohli žandáři, povolání ze Sárλου, rozehnati as půldruhého tisíce lidí, zdravých i chorých, kteří byli shromážděni okolo místa zjevení, ohrazeného již drátěným plotem, kde uvnitř zbožní již byli postavili obraz P. Marie a kříž, přijeli rychle povolání 3 důstojníci, lékař a 90 žoldnéřů do Marpingenu, rozehnat — ovšem již as 4000 lidí.

Muselo to býti hezká podívaná a sluší to zapsat do historie kulturního Pruska, když s jedné strany stojí bezbranný lid, navíce nemocní a ti, již jejich tělesnou slabotu podporovali, pouze s růžencem v ruce a zpívající: *O Maria voll der Gnaden, hilf daß uns kein Feind kann schaden* (O Maria milosti plná, pomoz, ať nám žádný nepřítel neuškodí), a s druhé strany až po uši ozbrojené vojsko, jemuž hejtman, přichystaný do boje jako proti Turku, velí: *Chargirt, fertig! Zur Attaque! Fällt das Gewehr!* (t. j. nabij! pohotov! v útok! bodákem!) a když žoldneři vrhli se pak skutečně s bodákem na modlíci se shromážděné křesťany!

To je arcí manýra té svobodomyšlnosti, té snášlivosti! Jak ale dalo se přece popírat to mnohé zázračné uzdravení? Jako celé věci tak i těch dělo se vyšetřování a zajisté přísně. Páni ale pruští uznali, že ta uzdravení jest jen horečka a ne úplné uzdravení! do protokolu ale to nezaznamenali.

Z mnohých uvádíme jen jedno z dopisu faráře Neureutra z Marpingenu:

Magdalena Kiršova, 7½ roku stará, trávila již 25 neděl v lůžku, majíc souchotiny ve vysokém stupni. Na bílou neděli 23. dubna udělil jsem jí posl. pomazání a byl jsem přesvědčen, že brzo umře; povídal jsem též rodičům, aby pro lékaře více neposýlali, any by to byly daremně vyhozené peníze, že dcerka jejich v nebi s anděli se bude radovat atp. Dítě vleklo ještě dále svůj život a já týden od týdně vyslovoval jsem své podivení, že ještě žije. Nic již nejedlo, asi po 4 týdně každodenně krev z nosa mu tekla, sipavě kašlalo, — slovem samy znaky souchotin. Samá kost a kůže jen bylo.

Ve čtvrtek dne 6. července, když po prvníkrát přinešení byli choří na místo zjevení, poradil kdosi matce, aby i ona

své dítě tam přinesla. Matka povídala mně, že se jí zdála ta rada velmi podivná, ana měla to za věc úplně nemožnou, aby její dítě ještě jednou ozdravělo. Když vrátivši se domů dítě samo pravilo, že na ten úmysl se modlilo několik otčenášů a že by chtělo býti na to místo zanešeno, nabyla důvěry a ještě toho samého večera okolo osmé hodiny vzala dítě na ruce a zanesla na místo zjevení a opět nazpět se vrátivši položila do postele. Druhého dne, v pátek 7. července, vyšla ráno z domu po práci a když polednem se vrátila, nechtěla ani svým očím věřit, když viděla své dítě běhat před domem.

Aby mohlo vyjít, přistrojilo se samo, což dříve nemohlo; ba i když mu postel chtěli přestlat, museli je zdvihnout a sotva dovedlo chvilkenku stát z vlastní síly. Toho samého dne po polednu prosila Madlénka svou matku, aby s ní šla ke „studánce Matky Boží,“ to jest místo, ke kterému již ode dávna poutníci putují, jen as 200 kroků od chaloupky Kiršů. V polovici cesty vzala matka Madlénku opět na loket, domnívaje se, že by tak daleko sama dojít nemohla. Zpáteční cestu ale vykonala úplně sama, bez pomoci cizí. Následujícího dne již chovala svého as rok starého bratříčka a večer

vymetla jízbu, „aby bylo čisto, až tatínek přijde domů,“ neboť jest horníkem. V neděli pásla Magdalena husy, a když jsem k večeru k její rodičům přišel, pravili, že se baví s dětmi. Dal jsem si ji přivolat, i přišla s tváří radostí zářící.

„Lidé myslili, pravila, že musím umřít, ale Matka Boží mne uzdravila.“

Ode čtvrtka 6. července ustal úplně kašel, děvče jest úplně zdrávo a vykonává různé práce přiměřené svému věku.

Pravila mně matka, že ji s dítětem také předvolali před vyšetřovací komisi. Fisikus prohlednuv si velmi důkladně dítě pravil předsedícímu vládnímu, že nevidí na dítě žádné známky choroby a že nemá ono žádnou horečku. Pravila, že byly pak obě puštěny, ale do protokolu nic se nezapsalo. Oni lidé u Kiršů žijí velmi bídě. Před několika dny navštívil je jakýs pán neznámý, a přesvědčiv se o pravdě události s dítětem, daroval matce něco peněz, ona jich však nepřijala.

Před odesláním tohoto listu zavolal jsem si matku s dítětem a přečetl jej, abych se přesvědčil, kde jsem v čem se omýlil. Matka mně dosvědčila, že vše, co a jak to zde stojí, jest čirá pravda.

„(Germania“ 29. července t. r.)

Z Pouchova u Hradce Králové. Přestupující s novým školním rokem do druhého roku v bratrstvu maličkých, posíláme do začátku 17 zl. r. č. Přiznáváme se však, že nejsou všechny tyto peníze od nás, nýbrž většinou od nových údů z klášterní školy hradecké. Dáváme chvalné svědectví upřímné snaze ct. Sester v Hradci Kr.; neboť v krátkém čase najaly pro naše mladé vojsko přes 50 čerstvých rekrutů. Popřeje-li Pán Bůh letos mírnější zimy, abychom mohli o vánoční slavnosti se všickni v řadu sestavit, bude nás přes 2½ sta. Kromě peněz odeslali jsme tyto dny do Vídně 4500 kusů upotřebených známek poštovních. Sbírali jsme je dílem doma, dílem v Hradci a v Praze. Jak vidno daří se nám prozatím. Jen aby neopadla první horlivost. Jsoutě ale také mnozí mezi námi liknaví nechávající se k pořádku vybízeti. Jiní opět, zvláště četná děvčátka osvědčují zvláštní horlivost. Dvě pak z Hradce zapravila si povinné dárky předem na 10 let. Co tomu říkáte? —

Ačkoliv ale trváme již rok ve spolku, nevidíme dosud při mnohých věcech jasného světla; tak na př. podle jakého vzoru máme zaříditi nejzpůsobilejší matriku sv. dětství, aby vydržela několik let, berouce k tomu zřetel, že jedni údové ob čas odcházejí a jiní přistupují. A opět: že jedni platí najednou předem, druzí pravidelně po měsících. Také bychom rádi slyšeli již rozřešenou otázku: do kolika let by měl u nás závazně každý úd v bratrstvu vytrvati. Nezkoušení zahradníci očekáváme dobré

rady od starších pěstitelů. I ročenka nám někdy působí nesnáze, zvláště dostane-li se do mladých ruček. Jsouc toliko sešívaná jest za krátko k nepoznání a nechce se jí z místa. *)

Ctihodný služebník Páně kněz Klement M. Hofbauer.

IV.

(Paběrky z jeho mládí.)

Božský mistr zve do své školy každého, však především volá: „Nechte maličkých ke mně přijíti.“ — Tak i ctihodný služebník Páně co maličký chlapeček již do školy té vstoupil, a v nejútlejším mládí svým velikých pokroků v nábožnosti a svatosti učinil.

Měl matku vzornou, jejížto zbožné srdce planulo láskou k Bohu; na tom srdci mateřském roznítilo se i útlé srdce Klementovo. Jsa pacholátkem ještě, zbožností již nadobyčejnou vynikal, a především velice rád se modlíval. Nejraději modlíval se sv. rů-

*) Dobročín sv. dětství jest vlastně apoštolát dítek křesťanských ve prospěch dítek v Číně a v jiných pohanských zemích, onť jest duchovní a zároveň tělesná almužna, dávaná od dítek pro lásku k Božskému dítku Ježíši. Dítky tedy mají se hlavně účastniti toho skutku milosrdenství, jim právě platí ty hojné milosti, které „sv. dětství“ udělili papeži Řehoř XVI. a Pius IX. v rescriptech z 17. března a 2. května 1846, 10. ledna 1847, 12. ledna 1851, 6. dubna 1856 a 20. března 1870, a obzvláštní milost, která tím dobročínem má se vyprosit, týká se jenom dítek, totiž: aby hodně přistoupily k prvnímu sv. přijímání a v milosti posvěcující vždy setrvaly. Proto jsou vlastními členy toho dobročínu dítky jen až do 12 let, odtud až do 21 let (když vlastní podmínky vyplní) jsou účastníky (agregati), a po 21. roku nemohou více toho dobročínu se účastnit, leč žeby v té době se přivtělili velkému spolku „rozšiřování sv. víry.“ — Dle celé osnovy dobročínu sv. dětství, a dle přání sv. Otce, jež všichni biskupové ve svých diecesích svým časem byli již oznámili, — nového schválení není tudy potřeba — nemá se obmezovati pouze na některé kraje, na některé osoby, — on má býti všeobecný, a ohledně příspěvků, almužny dětské, jest úplně lhotojno, kterou cestou dojde k ústřednímu ředitelství v Paříži (Passage sainte-Marie, 2 (rue du Boc), když jen dojde, přirozeně ale dodává se prostřednictvím toho pěstitele a rozšiřovatele dobročínu, od kterého kdo dostává přijímací listky, medailky atd., aby se ten jak onen mohl vykázat, že náklad na ony medailky atd. není bez účelu. Kterak seznam či matriku si sestavit těch malých apoštolů pod praporem Ježíška, to musíme ponechat jednotlivým pp. opatrovníkům, připomínáme jen, že bez některého nepořádku málo kdo se obejdeme. O ročeně nemůžeme nic nového slíbiti, doporučujeme více šetrnosti a aby ten první ze 12 podílníků ji lépe sešil. Ostatně nahradíme rádi novými výtisky ony, které pilným čtením více utrpěly. Redakce.

ženec; k tomu svolával i své bratry a sestry a ostatní domácí, aby s ním se modlili, což oni, nemohouce tak líbeznému pozvání odolati, milerádi učinili; a tak celý dům, shromážděn okolo zbožného dítěte, velebil Boha Spasitele a blahoslavenou Rodičku Jeho.

Bylo mu teprv sedm let, když dobrý otec jeho se světu se rozžehnal. Matka vidouc synáčka hořem nad ztrátou takovou skormouceného, vedla jej od mrtvoly před obraz ukřižovaného Spasitele, a poukazujíc k němu pravila: „Ejhle, tentof jest odtud otcem tvým, hleď, abys kráčet cestou, kteráž se Jemu líbí.“ — Synáček porozuměl významným slovům těm a od té chvíle vždy mocněji vzmožila se v něm toužebnost, co nejdokonaleji sloužiti ukřižovanému Spasiteli. — Hračky, jakýmiž se děti bavívají, nezajímaly ho, nejmilejší jeho zábavou bylo, modliti se; ano nepochopitelné mu bylo, že by člověka něco více baviti mohlo, nežli rozmlouvání s Bohem. Jednoho dne, kráčeje vedle matky, potkali se s několika příbuznými, kteříž na otázku, „co zde dělají,“ dali za odpověď, „že sobě chtějí ukrátit dlouhou chvíli.“ Chlapeček nemoha smyslu těchto slov pochopiti, tázal se matky své, co to znamená? a když mu to matka vysvětlila, zvolal pln udivení a pln Ducha Božího: „Nemají-li co dělat, ať se modlí.“ — Tohoto výroku by si měli všimnouti přemnozí ti, — jenž lenosti podrobeni na „dlouhou chvíli“ si stýskají! —

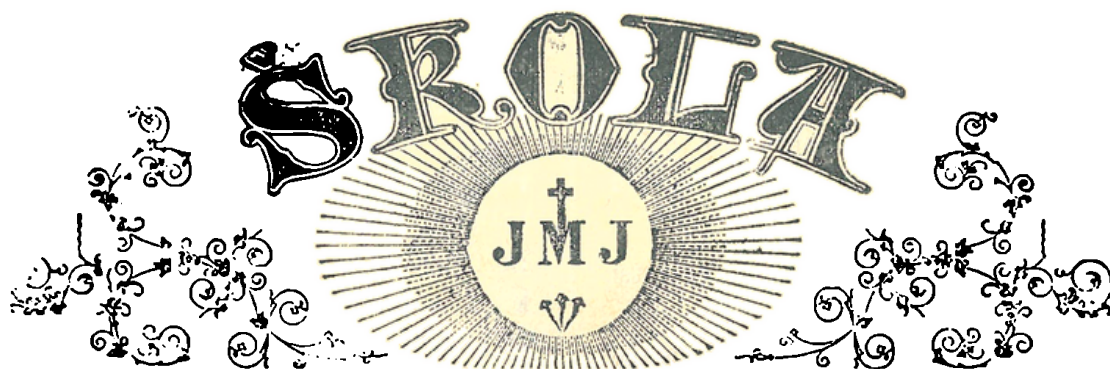
Co dítě již přesvědčen byl ctihodný sluha Páně, že zapotřebí jest zapírat i a mrtviti se, a proto se rád postíval. Obzvláštní mu bylo radostí, když v sobotu k uctění bl. P. Marie s matkou svou postiti se směl; a této rozkoše popřála mu matka za odměnu, když po celý týden v každém ohledu vzorně se choval. Čeho sobě postem odepřel, to vynaložil k skutkům lásky, rozdávaje pokrmy mezi chudé dívky;

a kdykoliv od matky několik krejcarů obdržel, schovával je, aby jich nápotom chudým aneb na mši sv. věnoval.

Byl-li ctih. služebník Páně vzorem poslušného synáčka a upřímného bratříčka, — byl zajisté i co žák příkladem všem ostatním. Chodil do školy Tasvické, a chodíval tam nejen velice rád, nýbrž i pilně se učil. V „Aktech kanonizačních“ výslovně se praví, že sobě chováním svým nadobyčejné lásky velebných Pánů získal, jimž také co ministrant v chrámu Páně s největší pobožností posluhoval. Zde, v stánku Božím, u oltáře především zatoužila duše jeho po stavu duchovním. Matka však — ač i její srdce si to přálo, — majíc se starati o vícero dětí, neměla tolik statku, aby nadějného synáčka na študie dáti mohla. — Dala jej do Znojma, aby se naučil řemeslu pekařskému.

V učení tom nepozbyl ctih. služebník Páně ani dost málo ze své zbožnosti, pilnosti a lásky. Z doby té vypravují „Akta“ přetučšenou tuto událost:

Co pekařský učeník musel ctihodný sluha Páně pečivo ve vůkolí roznášeti. Mistrová, nábožná též žena, měla as pětiletého synáčka, kterýž Klementa velice miloval a všudy s ním choditi chtěl. Že ale chlapeček zdlouha jen kráčet mohl, vzal ctih. sluha Boží, aby s pečivem na místo určené nepřišel pozdě, doprovázejícího jej synáčka na ramena svá. Lidé, vidouce to, nejednou zvolali: „Ejhle sv. Kristofor;“ a když Klement se obrátil, aby sv. Kristofora spatřil, pravili: „Ty sám jsi Kristofor.“ To když zdělil po návratu domů ctih. sluha Páně v dětinné upřímnosti mistrové, a ona mu vysvětlila, že sv. Kristofor nesl Ježíška na ramenou svých, zvolal srdečnou toužebností: „O kž bych byl sv. Kristoforem, a mohl v rukou nositi Pána svého!“ — Myslíl na stav kněžský! — Konečně se tím přece stal, po čemž tak horoucně toužil.

Božského Srdce Páně.

Ročník X. Listopad. Číslo II.

SVětLo VěČné sVítIž DušeM V oČIstCI jasností zoří.

Tichý život duše v úkrytu nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista.

VII. Příbytek sobotní: „v kapli svatého ohně.“

„Kristus jest můj život — Jemu umřítí můj zisk.“ — Filip. I.

„Bych se chlubil jedině v kříži Pána našeho Ježíše Krista, skrze něhož jest mi svět ukřížován a já světu.“ — Galat. VI.

Den sobotní nadešel, milý čtenáři, a já přicházím naposledy, abych ti podle slov blahosl. Markety Alac. pověděl, kterak i tento den Božskému Srdci zasvětit a v Jeho zátiší strávit máš. —

Měl bys mi arciť ty dříve říci, kterak se ti zalíbilo na mateřském Jeho Srdci? — jak hluboko již jsi se vžil do té utěšené myšlenky, že jsi Jeho dítě, a to krví Jeho Srdce zplozené, od narození až po dnešní den tak vroucně milované? — Měl bys mi dříve říci, zdali se již umíš také chovat co pravé dítě, poslušné ve všem matce své? a kolikrát za den asi zpomínáš na to Srdce mateřské? a t. d. než, to všechno si sprav sám se svým svědomím, já zatím povedu tě dle návodu naší blah. učitelky k poslednímu cíli naší pouti, k příbytku, do něhož se máš vždy v sobotu s duší svou ukrývat. —

Zdali pak jsi již jednou pozoroval to vznešené divadlo v přírodě Boží, když

lunce vychází? Však, mnohem krásnější jest východ slunce můžeme-li jej pozorovat s vysokého vrchu. Pojd se mnou jednou alespoň v duchu, ukážu ti to.

Vyjdeme si na př. na ten nejvyšší vrch naší vlasti, na Sněžku v Krkonoších. Chceme-li ale ten krásný východ slunce spatřit, musíme si brachu záhy přivstat a brzy z půlnoci už dát se na cestu. Ach, jak ticho vše vůkol nás! — Ještě je všecken život v noční spánek pohřben, nic se nehýbe, ani ptáček necvrkne. Tma noční počíná se trhati a mizí zvolna s nebes báně, kvězdy blednou, jedna po druhé uhasíná — toliko denice září v plném lesku. Hodnou chvíli trvá to pološero jakoby světlo a tma sebou zápasily o přednost. Tu ale zdá se, že se na východě obloha jasní a v skutku, co to povídáme, ukáže se žlutý pruh jakoby po zemi se táhnoucí, — první to záplava. Však podívej se na ty vysoké vrchy vůkol temena jejich jakoby hořela — ano zrovna jakoby nějaký anděl rozžínal na nich světla — jako kostelník svíce na oltáři. A aj, na první ten záblesk slunce probouzí se ze sna tmavý les, ozve se první zpěvák a po něm i hned v plném sboru spustí ti opeřenci svou ranní píseň. — Červánky na východě zatím roztáhly se jako průhledný, rudý závoj po nebi a — teď — teď majestátně vynořuje se jako královna z moře — ta ohromná koule slunce v záři oslepující, a zdvihá se zvolna výš a výše na nebi planoucím — jako zlatá monstrance na oltáři, a rozlévá v dlouhých paprscích své rudé světlo po krajině, po lesích a lučinách — veliký to pestrý a uměle tkaný koberec; a tu a tam z oudolů vznášejí se kotouče bělavé mlhy nesouce vzhůru k nebi líbeznou vůni z lesů a luk — toť vonný dým kadidla! A nyní slyš, z celého vůkolí zaznívá k nám ranních zvonků hlas — „Anděl Páně! — Anděl Páně!“ — O rei příteli, jak jest ti v té Boží přírodě? rei, nenslíž

ten vesmír vůkol nás jako veliký obrovský chrám Páně? necitíš se tu býti jako v nějaké velebné svatyni v den sváteční — když právě započít mají slavné služby Boží? tak tu vše kolem budí člověka k modlitbě. O zajisté kdo jen dost málo citu má a srdce nezkažené, musí vyznati, že celý svět jest jediný veliký chrám Páně, v němž „nebesa vypravují slávu Boží a dílo rukou jeho zvěstuje obloha!“ —

Však nicméně, byť sebe krásněji byl stvořen ten svět, co je platen Pánu Bohu! — Mrtvý a bez života byl by tu před Božskou tváří, kdyby v něm nebylo člověka. Jako mrtev je ten stroj varhan, dokavadž člověk jej neobživne: právě tak oživuje člověk celý svět, a užívá jednotlivé ty mrtvé tvory ke cti a chvále Boží! Jím tedy nabývá země teprv života! A protož člověk, který s nábožnou duší Pánu Bohu se koří, Jemu srdečné „Gloria“ a „Svatý, Svatý“ prozpěvuje, je milejší chrám Bohu, než ten velkolepý chrám celého světa, i s těmi koberci lučnými, i s těmi hučícími lesy i s tím zpěvem ptactva a hukotem řek a rachotem hromu.

Ba arcit mnohem krásnější a světlejší a Bohu milejší chrám jsi ty o člověče! Praviť písmo sv.: „Vyť jste chrám Boha živého a chrám Boží svatý jest a ten jste vy!“ — Dle toho i ten největší gothický dóm s těmi nebetyčnými věžemi, s těmi sty a tisíci malých věžiček a okras a t. d. — není před Bohem tolik, co tamhle ten ubídněný, neduhem sklíčený žebrák v hadrech, v němž zbožná duše Boha ctí a chválí; nebo on je živý chrám od Boha samého vzdělaný, a ten tam je z kamene rukou lidskou utvořená budova.

Aj člověče, nevíš-li že chrám Boží jsi?! —

Než, jděme ještě dál. V každém chrámě jest zase uvnitř zvláštní chrámek, či svatostánek, jenž teprve ten pravý

svatý a z celého chrámu nejsvětější poklad ukrývá. Tak n. př. v Marie-Celli v Štýrsku, kam rok co rok tolik poutníků putuje, stojí veliký nádherný chrám; vejdešli ale do něho, spatříš tu uprostřed malou kapličku a v ní ten milostný obraz Rodičky Boží; a tato malá kaplička jest vlastně ten předmět posvátný z celého chrámu nejvzácnější, tam spěchají poutníci, odtud stoupají k nebesům jejich modlitby a sestupují opět milosti od Boha vyžádané. Je-li člověk také chrám Boží, zdali pak i v něm nenalezá se nějaká taková kaplička, vlastní to svatyně, v níž Bůh nejraději trůní a kde se Mu čest a sláva činí? — Zajisté nalezá, a kaplička ta jest — srdce lidské. To je ten svatostánek, jenž dává člověku teprv tu pravou cenu. Je-li srdce to čisté, nevinné a zbožné, ó tu je před Bohem jako nový kostel, jehož stěny bílé jsou zlatem a stříbrem svátečně ozdobeny, svaté myšlenky a nábožné city svítí tu v něm jako rozžaté svíce; vroucí modlitby jsou v něm hudbou líbeznou jako harfy andělů; a ctnostní skutkové — jsou v něm obětí vonnou jako kadidlo. Ó, takové srdce jest milý Bohu stánek, tam rád přebývá! —

Činí-li ale člověk za minulý svůj život pokání jsa živ v přísné kajicnosti, pak jest srdce jeho jako starobylý, vážný chrám, zdě šedé a omžené, barevnými okny vniká jen málo světla, oltář pak zastřen jest modrou rouškou kajicnosti, jako v postuím čase, a tu, kde dříve stával obraz čistoty a nevinnosti, pní obraz Ukřižovaného, a vážný zpěv: „Miserere“ „Smilování“ — zaznívá prostorou; s kůru pak slyšet odpověď: „Doufej, doufej synu, odpuštěny jsou hříchové tvoji.“ To je srdce kajeníka. —

Jako poutník zaraduje se, když z dlouhého a hustého lesa vychází ven, a tu před ním v údolí rozkládá se utěšená vesnička a z bujného zelení vypíná

se nade všechny štíty štíhlá věž kostelíčka, jakoby zdaleka naň volala: „tu jsem! sem pojď!“ — takovou radost má zajisté i Bůh, shlíží-li na takové chrámy lidských srdcí. A jako když v neděli z rána zahlaholí s věže zvony, mocí neodolitelnou zdají se táhnout věřící na slovo Boží: tak vábí a táhne i Ježíše Krista nábožná modlitba vycházející z takové duše nevinné aneb kající, že s potěšením sestoupá s trůnu svého a zavítá do ní a v ní drží s anděly svátek i kázání i „velkou.“ Příteli, nepocítils ještě ve svém srdci podobnou blaženost? —

Než, bohužel, málo jest za našich časů na světě kostelíků druhu prvního, a ještě méně druhého! Z větších částí leží ti svatostánkové (srdcí lidských) rozboření. Oheň zlých a nečistých žádostí je spálil, těžké rány smrtelných hříchů je ztroskotaly a smutné zbořeníště jest tam, kde jindy tak čistý bohumilý svatostánek stával. Aneb stáli předtím tu a tam některý, zase místo služeb Božích koná se v něm hnusná, ohavná modloslužba; co bylo drahého a vzácného, je vyloupeno a hoří tam oběť hříchů a ďáblů! —

O s jakým as okem pohlíží Bůh s nebe na tu „ohavnost spuštění“ v srdcích lidských!? Zdali i dnes, jako ondy za časů Noe nelituje, že stvořil člověka? —

Ó svrchovaný, spravedlivý Bože! jenž tolik nenávidíš hřích, proč neotevřeš již jednou stavidla a hráze nebeských vod a nevyhladíš zas potopou ohavnost lidskou s povrchu země? Proč nesesleš s nebe oheň a síru a nespálíš v popel ty modly hříchu a jich služebníky, kteří neustávají den po dni tupit Jméno Tvé!? Ó kdo asi drží Tvou pravici zpět, kdo asi krotí pomstu Tvou a tiší Tvůj hněv, že nespou se rány Tvých blesků, jako meče katova na tvrdou šiji toho nynějšího bohaspustlého pokolení světa?! Jak medle můžeš tiše se divati na tu

ohavnost lidskou, a ještě tak laskavě, tak otcovsky se usmívati? — Co asi v té spoušti světa líbí se oku Tvému, že všecken hněv Tě přechází, čemu naslouchá tak láskyplně ucho Tvé? — Co to může být asi krásného a dojemného, jenž Otce nebeského tak těší, že zapomíná na svou spravedlnost a zná jen lásku? — —

Ó známe toho příčinu!

Mezi tím množstvím rozličných chrámů, o nichž jsme prve mluvili, — srdcí to lidských, — které z větší části jsou chrámy modlářstva hříchu a ďáblu zasvěcené, mezi nimi nachází se též malý svatostánek, krásou nad všechny ostatní vynikající a to jest: nejsvětější Srdce jednorozeného Syna Božího, v němž se Otcí nebeskému tak velmi zalíbilo. To jest ta přesvatá, zázračná svatyně, bez chyby a poškrvny, ten nejdůstojnější svatostánek Boží na světě, z něhož bez ustání vstupuje k nebi líbezná vůně pravé úcty Otce věčného, a nejkrásnější zpěv, že před ním umlkají sbory andělů — ustavičné to prosby a vzdechy za milost, lásku a slitování nad lidským pokolením; v němž ustavičně hoří oheň obětní, a ten působí Bohu nebeskému daleko více cti a slávy a radosti, než všickni bezbožní lidé na světě Mu odejmouti mohou.

To je, milý příteli, ze všech svatých světa ta nejmilejší Pánu Bohu — chrámeček to nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista! —

A do tohoto chrámečku vede tě dnes blahoslavená Markéta Alacoque. Ó pojd jen a viz jak přerokozkošný to stánek Boží! — Hle ten skvostný oltář hlavní! vidíš jak na něm ten věčný oheň lásky plápolá; dobře si toho ohně svatého povšimni! ten dřevěný kříž, jenž z prostřed plamenů vystupuje, zdá se být stálou ohně potravou; hle tak tu jest vše připraveno a uchystáno, jak k nějaké oběti, tu oltář, tu dříví, tu oheň —

nuže počkáme zde na svatý obřad obětní? — Než, kdo pak má být obětován? tážeš se. —

Ach příteli, měj strpení, nemohu ti to hned říci, ale ty budeš dobře znát ten příběh ze starého zákona o Abrahmově oběti? kterak se svým synem Izákem putoval na horu Moria; otec nesl oheň, syn pak na ramenou dříví, a na cestě pozastaviv se tento ptá se: „Ale, otče, tu nesem oheň a dříví, kde je oběť?“ — Víš příteli co mu na to řekl otec? S srdcem krvácejícím, s třesoucím hlasem pravil: „Oběť? — o oběť se již Pán Bůh postará sám! — Zatím ale věděl již, koho má obětovat, totiž syna svého Izáka! —

I ty, milý bratře, ptáš se mne co za oběť tam na oltáři v kapli Božského Srdce se má obětovat? — nuže — (smím ti to snad bez dalších okolků říci) ty, ty sám máš být tou obětí! —

Však nelekej se zas a nevymlouvej, nebo první vlastnost beránka obětního je tichost, že i k zabítí jsa veden neotevře úst svých. Tedy jen tiše a pokojně poslechni. Jako ondy otec Abraham položil svého jediného a tak vroucně milovaného synáčka na oltář, položím dnes i já tebe na onen oltář hlavní, drahá duše, abys tam v ohni lásky Boží, co nevinná líbezná oběť zápalná hořela, hořela až do strávení. Než nikoliv já, ale ty, ty sama musíš dobrovolně a zcela ze svého popudu jít na tu oběť a sebe samu Bohu obětovat! —

Jak? tobě se zas nechce? nemůžeš to zas pochopit, proč a zač se máš obětovat? a kdo že tě k tomu nutit může? — Tehdy poslyš na chvíli, povím ti zas jednu historii, zatím se ti snad v hlavě vyjasní.

Tam v Tyrolsku stojí v horách také jeden starobylý klášter s velikým kostelem, jehož hlavní bránu drží dva mohutní sloupové v podobě dvou obrů,

kterí přísným okem zdají se měřiti každého, kdo branou vchází a vychází. O těchto dvou kamených obrech vypravuje lid tuto starodávnou pověst: Byli prý v té zemi před časy skutečně dva obři živi, suroví to a divocí chlapové, jenž si stále byli ve vlasech. Jak nehorázně asi při svém souboji si počínali, můžeme si pomyslit. Když jedenkrát dostali se zas do sebe, zasadil prý jeden druhému mečem nebo kopím takovou ránu do blavy, že se týž bez ducha na zem svalil. Teď byl arci konec všemu rvaní, teď se ale také otevřely vrahovi oči a procitlo v něm svědomí, které ani ve dne ani v noci nedalo mu pokoje, až svůj hřích svatým pokáním smazal a od Boha odpuštění dosáhl. Za pokání bylo mu prý uloženo vystavět na osudném onom místě vraždy klášter a chrám. I učinil tak a u brány chrámové postavil ty dva obry z kamene, aby všem do chrámu jdoucím připomínali pokání a kajicnost. — To je ta pověst o dvou obrech, jenž mi právě byla napadla. Než ty se příteli udiven tážeš: „Co pak si mám vzít z tohoto příběhu? — Tedy slyš! —

Podobní dva obři, jako onino stojí také před kaplí Božského Srdce a přísným okem dívají se na tebe, jenž tam vstupuješ, jakoby až do té duše tvé, do tvého svědomí chtěli se podívat, a nemáš-li uši zalehlé, uslyšíš a porozumíš slovům jejich. Ten obr na pravé straně drží ti před oči velikou knihu. Podíváš-li se do ní, spatříš tu obrázky, které ti přichází známé, listuj jen dál — „ach to je můj život!“ — zvoláš, to jsou moje skutky od mladosti. Ano příteli, tak jest, ten obr sluje Oko Boží a kniha v jeho ruce je kniha tvého života. Tu stojí zapsány všechny tvé dluhy, nové i staré, které jsi již u P. Boha nadělal. Ach příteli, tak mlád jsi a kniha tvých hříchů už je tak tlustá jako nějaký misál. Jak, nechtěl bys se chvilku v těch

listech probírat? věř mi, to ti jistě neublíží, nýbrž, učiníš-li to v duchu pravé kajicnosti, bude ti taková zpomínka na tvé minulé pobloudilosti zajistě spásitelná. Zkus to příteli a sice hned teď, zavři na chvíli „Školu,“ zavři také oči své, aby tě nic nerušilo, a projdi ta leta své minulosti, počínaje od mládí — já zatím počkám u brány našeho chrámečku. — —

Nuž, jsi již hotov příteli? Není-liž pravda, zhrozil jsi se sám těch hnusných obrazů z tvé mladosti, a mráz ti projel kosti! Teď, teď bys' rád vzal obrovi tu knihu z ruky a vytrhal z ní všecky, všecky ty špatné obrazy do posledního, než, pomalu, on ti ji nedá, drží ji pevně, ano, on ji dokonce podává obru druhému! A k čemu? — k podívání? ó nikoliv, k vážení! Nebo tento obr na levé straně sluje: Boží soud, proto drží v ruce váhy. Hle teď běře podanou mu knihu tvého života, klade ji na jednu mísku a na druhou jme se klásti: nemoc, bídu, hlad, soužení, kříže, a jiné tresty a jiná muka a přikládá pořád víc a více až jazýček nahoře stojí zpříma, a váha trestů rovná se tíži hříchů. O viz jak přísně na vlas to váží a jaké množství jest těch naložených trestů!! Ach, ty chceš přiskočit a, když jsi nemohl listy z knihy vytrhnout, chtělbyš alespoň s mísky trestů něco odejmout? — ale brachu, ani to nejde! — Ach teď cítíš jaká to běda, sám a sám tolik dluhů musít spláceti a v uších ti zní to slovo: „Hrozněť jest upadnouti v ruce Boha živého! —

Však, co si nyní počneš? —

Osměl se drahá duše a jdi k tomu obru; byť i tak přísně na tebe hleděl, on zná předce také, co je láska a milost, a nechá se uprosit, ano vidíš, on je ochoten celou mísku trestů vyprázdnit, vezmeš-li je sám na sebe. Můžeš je ale sám všechny uplatit? Nemůžeš, ó uznej to jen příteli, pokor se a vzdej se svému

soudci na milost — t. j. obětuj se
mu dobrovolně. Učiníš-li to, pak
vloží Božský Spasitel část svých bolestí
a utrpení na váhu za tvé hříchy a ty,
ty vážíš před Bohem tolik, že se valně

zmenší tresty tvé aneb že i úplně od-
puštěny budou, byť jich bylo sebe víc.
Nuže vezmeš tu oběť dobrovolně na
sebe? —

(Pokračování.)

Nevěrnost, nová věrnost.

Věrného naleznu jsem přítele
Nad zlato vzácnějšího v každé době;
Tužšími nad okovy z ocele
Mne mile na duši i na těle
Milosti pouty připoutal jest k sobě!

On přítelem se laskavým mi stal
Když robě jsem byl slabé ještě, malé;
Ku dětským hříčkám mým se usmíval,
I na strastech mých malých podíl bral
Ve srdce svého lásce neskonale.

Na medosladkých jeho rtech jsem pněl,
A kolem něho radostně jsem díval;
Když jsem co na mladistvém srdci měl
Okem prosebným k němu vzhůru zřel:
Vždy ucho k prosbám laskavě kloníval.

Tu přišel lstivec, přítel na pohled,
Ten kol mi šije řetěz vábu hodil;
Pán hleděl smutně za mnou, já zas zpět,
Leč mocnější byl zlatem lstivý svět
Až mne ku vábícím radostem svodil.

I pádím slepo v jeho obvod —
V ty klamy svůdné, tůně duchamocné;
Chtě užít slastí drahé svobody
Zaprodám duši božské ourody
Oulismým chtičům zloby světoborné.

A zda jsem rozkoší se nasytil?
Ach tak se aspoň chvíli krátkou zdálo!
Sotvy jsem v letu jednu zachytil
Již nový chtič mi duši roznítil
A ohněm nenasytným srdce plálo.

Tak rozestálý s světem, se sebou,
Jsem lačný vždy a nuzný žebrák bloudil,
Nezměrnou, nelakavou pustinou,
Ve srdci vinu nesa, těrchu svou
Na plecích, již jsem sobě sám přisoudil.

Tu pojednou z mých šťastných druhdy let
Kdy bídy neznal jsem trapného lkání,
Přišel mi slastný obraz na pamět,
K němu poháněl mocně mne zas zpět,
K němu a k srdci jeho smilování.

I ustrnul se opět nade mnou
Zapoměv, co se mezi námi dalo;
A pojav ubohého v náruč svou
Mne potěšil zas božskou útěchou
Až srdce ze sterých ran pookrálo.

Věrného nespustím se přítele
Nad zlato vzácnějšího v každé době;
Tužšími nad okovy z ocele
Mne mile na duši i na těle
Milosti pouty připoutal jest k sobě!

E. V.

Dokončení o sv. Kateřině, panně a mučenicí Boží.

(Viz článek pod číslem III. předešlého čísla.)

Podali jsme již krátký životopis této světice, patronky naší v tomto měsíci, ozdobili jsme též článek ten dvěma obrazy, zbývá nám

však ještě vysvětlení obrazů těch a několik jiných, pokud nám jsou při ruce a v paměti.

1. První obraz náš v čísle předešlém došel vysvětlení svého již tam; jesti to veřejné vystoupení sv. Kateřiny před císařem Maximínem u přítomnosti 50 mudrců pohanských, jenžto všickni obráceni byvše na víru Kristovu, na kolenách prosili sv. mučenicí o přímluvu její u Boha, aby nejsouce ještě pokřtěni snáze dojíti mohli života věčného; jimžto sv. Kateřina ukáží k nebesům připomínati se zdá, že u Boha platí i křest krve, když kdo krev svou vycedí a život položí pro Boha a pro víru Kristovu.

Na obrázku tom viděti v pravo i v levo císaře Maximína, dvě osoby přisedící, vojevůdce Porfiria a císařovnu, kteří nápotom v žaláři navštívili sv. Kateřinu a jejím učení předsvědčení a k Bohu obrácení stali se křesťany, začez ovšem ihned byli mučeni a usmrceni.

2. Tak nápadné obrácení nejbližších přátel císařových přimělo Maximína k rychlejšímu ukončení záležitosti s naší světicí: jelikož ani hrozbami ani sliby u ní ničeho nepořídil, ba ani nejtěžším mučením její pevnou vůli neoblomil, kázal jí u přítomnosti velikého množství lidu přivázati na kolo, ostrými železy opatřené a otáčením kola roztrhati. Než sotva se katové jali strašným strojem pohybovati, udeřil z čista jasna blesk do něho, rozdrtil kolo a osvobodil sv. Kateřinu všech pout. To představuje náš druhý obraz v čísle předešlém. Nad tímto zázrakem velice udivení pohané přítomní zvolali: „Veliký a mocný jesti Bůh křesťanů,“ a velmi mnoho lidí přijalo víru svatou; jenom císař zůstal zatvrzelým a sv. pannu ještě více mučiti kázal, až konečně vydal rozkaz, aby byla sřata; i poklekla panna svatá a mečem katovým sřata skončila hrdinský život svůj statečnou smrtí mučnickou 25. listopadu r. 307.

3. Blaze jí, třikrát blaze, že věrně se držela Krista, nebeského ženicha duší čistých, nedbajíc ani na hrozné trápení, ani na lákavé nabídnutí se strany císařovy, jenž ji chtěl učiniti chotí svou. Svět nad ní ničeho nezmohl; zasvěcena ano zasnoubena Kristu Ježíši za milou choť nebeskou zachovala Jemu věrnost neporušenou až do posledního vydechnutí. Vyobrazuje se sv. Kateřina též v tom nad míru něžném postavení, kterak jí Božské dítě Ježíš v náručí Panny Marie podává prsten snubní, zasvěcuje si ji jakožto milou a věrnou choť.

Tohoto obrazu nemáme sice při ruce, avšak jej nahradíme obšírnějším vysvětlením. Pán Ježíš, náš Božský Spasitel —, nazývá se v Písmě sv. častěji nebeským ženichem duší našich; ano sám si ten něžný název dává. Za příležitosti oné, kde židé se Pána Ježíše tázali, proč se jeho učení nepostí, pravil k nim Pán (u sv. Marka 2, 19, 20) přirovnává se k ženichovi a apoštoly k mládeňcům čili svadebčanům: „Zdaliž mohou svadební mládeňci postiti se, dokudž jest s nimi ženich? dokavadž mají s sebou ženicha, nemohou se postiti; ale přijdou dnové, když odjat bude od nich ženich, a tehdaž v těch dnech budou se postiti.

I u sv. Jana 3, 29 čteme o Pánu Ježíši: „Kdo má nevěstu, ženich jest; přítel pak ženicha, kterýž stojí a slyší ho, radostí se raduje pro hlas ženicha.“ A protož volá jistý učitel církevní pln svatého nadšení: „O Pane Ježíši Kriste, Synu Boží, Ty's tedy snoubenec a ženich duší svatých; a slova, jež ondy apoštol Tvůj vyslovil, o nás všech platí: „Zasnoubil jsem vás jako čistou pannu oddati jednomu muži, Kristu.“ (2. Kor. 11, 2.) O přešťastné zasnoubení, jimžto Syn Boží bývá k nevěstě své, duši lidské přiveden a u ní ubytován, když tato v milosti Boží se zachová! „Syn Boží (praví znamenitý

znalec duchovního života (Bossuet), Syn Boží jesti skutečným ženichem duší lidských pro to úzké spojení, v něžto s námi vešel přemilostným vtělením svým. Jmeno nevěsta jesti nejjemnější, nejněžnější, jímžto Pán Ježíš pocítiti chtěl každou duši k svatosti povolanou a svatosti žádostivou, i nemohl si významnějšího jména dáti nežli jmeno ženicha, by nám naznačil lásku, kterou ke každé duši čisté a svaté má, a kterouž i tato proň chovati má. To vše (tak dokládá) docela s jistotou tvrditi se dá, že duše ve svaté spojení vchází s vtěleným Slovem Božím; avšak to není úplně vyjádřeno, že vchází ve spojení s Kristem, neboť ona jedno s ním učiněna bývá. Dej se mu celá, bys získala lásky jeho, poslouchej hlasu jeho, buď mu bránou, skrze kterou vchází; přibýtkem, který ho obsahuje v sobě.“

A jiný: „Tot to krásné tajemství duchovního života, to spojení nebes a země, sjednocení tvora se Stvořitelem, to nejslavnější dílo našeho

Pána Ježíše Krista jenžto se nám podává, a jemuž se my oddáváme; jenžto k nám přichází a my k němu. Tento nebeský ženich královský odpočívá uvnitř posvěcené duše naší; zde nás k sobě přivínuje a všecku plnost lásky své nám k požívání dává.“ (Slova Cornelia a Lapide, slovutného vykládatel sv. Písma).

Ve sv. přijímání tedy, rozmilí čtenářové! býváme i my sjednoceni s Kristem, nebeským ženichem duší našich, a to mnohem úžeji, nežli spojení ženicha a nevěsty ve světě; ne snad že se Pán Ježíš jenom nazýval ženichem a naši duši pouhým názvem nevěsty potěšiti chtěl, on jakožto ženich skutečně jest s námi. „Nejsou to jen krásné názvy (praví sv. Makarius), jest to pravdivá skutečnost a skutečná pravdivost, jest to účinek milosti Kristovy v duši věrné a čisté“ . . . Než, hle, jak daleko nás přivedl prsten snubní sv. Kateřiny! . . . do hlubokého tajnoučení; však čtenářové „Školy B. S. P.“ ani v takovémto rozjímání nebudou snad cizí, neznámí.

4. Konečně zde ještě jeden obraz sv. Kateřiny, kterak její sv. tělo od čtyř andělů odnešeno a pochováno jest na hoře Sinai. Jak se to má s obrazem tím a s legendou či svaton pověstí tou? Nemožná věc to není, že by andělé panské tělo naší světice byli odnesli z hříšné Alexandrie a pochováli na hoře Sinai i modlitba církevní o sv. Kateřině zní: „Bože, jenž jsi dal zákon Mojžíšovi na vrchu hory Sinai a na témž místě tělo sv. Kateřiny panny a mučenice své zázračně skrze svaté anděly uložiti ráčil“ atd. Však pravdě podobno bude, že se těmi anděly rozuměti mají řeholníci na hoře Sinai od starodávna přebývající, pro svou svatost a své nebeské

zaměstnání modlitbou a službou Boží všeobecně anděly nazvaní. Nechť jest tomu ale jakkoliv, jisto jest, že duše sv. Kateřiny od andělů do nebe vzata jest, kteréž si zasloužila stálostí u víře a věrností ke Kristu Ježíši; proč i my budme stáli u víře a věrni Kristu Ježíši, aby i naše duše, nechť těla kdekoliv pochována budou, od andělů svatých byla do nebe vzaty. Povzbudiž nás k tomu pohled na tento obraz.

Ctihodný služebník Páně P. Klement M. Dvořák (Hofbauer).

V.

(Paběrky z apoštolské jeho horlivosti vzhledem obrácení jinověrců.)

1. Sluha Páně, cti-hodný P. Hofbauer, jsa pln svaté víry, co nejvroucněji i všem ostatním nejvzácnějšího tohoto pokladu přál. Nejednou zvolal na kazatelně: „O kéžby se mi dostalo té milosti, všecky kacíře a nevěrce obrátiti; v náručí bych je nesl do lůna sv. katolické církve.“ Nebylo to ale neplodné toliko přání, nýbrž muž ten Boží i všemožné modlitbami, kázáním a všemi vhodnými prostředky vynasnažoval se jinověrcům, bloudícím těmto ovečkám otevřítí bránu do ovčince Kristova.

Bůh žebnal snahám jeho a tak stalo se, že přemnohých ze židovstva a protestantismu na pravou víru přivedl. Mezi těmi nacházejí se jmena i vznešených mužů a žen, n. p. básník Zachariáš Werner, Bedřich Šlegel, Adam de Müller, Bedřich de Klinkovström, guberniální rada de Pilat a mnozí jiní, mezi nimiž nevšední zaujmají místo Bedřich de Schlosser a choť jeho Žofie. Roku 1815 zúčastnil se Schlosser co poslanec a zástupce svobodného města

Frankfurtu na kongresu mocnářů ve Vídni odbyvaném. Manželka jeho Žofie byla s ním a vypisuje své a manželovo obrácení způsobem následujícím, v němž sluha Páně v obrazu přemilém se objevuje: „Choti mému a mně samé dostalo se roku 1815 toho štěstí, poznati P. Dvořáka (Hofbaura). Bylť v domě pána de Pilat, jenž s manželkou svou Alžbětou a příbuznými pánem a paní de Klinkovström taktéž P. Dvořákovi za to největší dobrodiní (t. j. obrácení) povděční jsou.

Nejsem s to vyjádřiti, jaký dojem znamenitý tento muž zbožností svou na nás učinil. Boha a církev milovati a duše získati Bohu — v tom dlel, v tom živ byl, po tom jedině toužil. To zářilo z něho celého, z jeho slov a jednání a z kázání, jež jednoduchá a nelíčena byla, jako osobnost jeho, a nicméně způsobem neobyčejným člověka pohnula. Když, mluvě o vznešenosti církve katolické, připojil, „že tuto vznešenost dovedou jenom oni poznati, kdož v církvi se nacházejí, jimž dostalo se toho štěstí býti jejími údy,“ — tu zaujala toužebnost, státi se údem této církve přemocně srdce, a v skutku, aniž bych náležitě byla už pochopila, čeho mi církev dá, vstoupila jsem do ní. To ale dobře jsem nahlížela, že tímto jen způsobem naleznu pokoje, jakéhož kalvinismus nikdy mi neposkytnul. Když byl P. Dvořák od nás přijal vyznání víry, tu jako s dítkami s námi zacházel; a blaženějších hodin nikdy jsem nezakusila, jako tehdy, když po sv. přijímání u něho, co se častěji po mši sv. stávalo, občerstvení jsme přijali, kdež se nám, jsa svými žáky obklíčen, co otec přívětivý a zbožný s milou veselou tváří objevoval. O jak jsem šťastna, že jsem jej poznala. Kdo se k němu přiblížil, tušil to, že v něm přebývá duše netoliko všeho klamu prostá, ale tak vznešenou láskou naplněná, že nucena se viděl za veliké štěstí to považovati, poznati muže, jehožto život na zemi již v skutku svatý byl.“ Tak psala Žofie de Schlosser ze dne 20. června 1864, jsouc tím nanejvýš potěšena, že duchovní její otec za svatého vyhlášen býti má.

2. Mezi dvořeninstvem arcikněžny Jindřišky bylo též vícero protestantů, z nichžto jeden v ruce cti. sluhý Páně Dvořáka vyznání katolické víry složil. Za tou příčinou však jiný dvořenín, taktéž protestant, na P. Dvořáka velice se rozhněval; zlostí pak uchvácen veřejně služebníka Páně tupil, a velikých buřičů

sv. víry mu nadávaje, doložil „že zůstati se má a umříti v té víře, v které se kdo narodil.“ Na to bez rozpaku ihned vážně odpověděl P. Klement: „A proč tedy, prosím, Martin Luter nezůstal ve své víře a v ní neumřel?“ — Nad tím zaražen, obrátil protestant jináč. „Všickni jsme,“ pravil, „synové téhož Otce, jenž jest na nebesích, ať už té neb jiné jsme víry.“ Na to pádně, u vsí mírnosti sluha Páně: „Je-li Bůh Otcem Vaším, kde jest matka Vaše? — Nám katolíkům svatá římská, katolická a apoštolská církev matkou jest.“ Slova ta vycházející z úst muže, mluvícího jako ten, jenž moc má, tak velice účinkovala na jinověrce, že za přemoženého se uznal — a katolíkem se stal.

3. Obrácení baronů de Rieger vypravuje očitý svědek P. M. v Aktech takto: „Dva dospělí synové barona de Rieger, jsouce protestanté helvetského vyznání P. Dvořáka osobně neznali, mnoho ale o apoštolském tomto muži ode mně se dozvěděli. Když jsem P. Dvořákovi zdělil, že mladší z nich jmenem Adolf na smrt jest nemocen, odpověděl mi: „Za tuto duši jsi ty zodpovědným; rei mu, že musí umřít.“ I šel jsem k nemocnému a pravil jsem: „P. Dvořák se na tebe ptal a rád by tě navštívil.“ Na to odvětil nemocný: „Děkuji mu, já sám, až se uzdravím, ho navštívím.“ — „Vždyť ale“ — pravím, „těžce stůněš?“ Na to opět nemocný: „Jdi rychle a modli se za mne.“ Já však pospíchaje k P. Dvořákovi volám: „Pojďte ctihodný Otče, pospěšte bez prodlení se mnou k onomu těžce nemocnému.“ P. Dvořák ihned vstal a šel odříkávaje cestou nábožně modlitbu sv. růžence, přiblíživ se pak přívětivě k nemocnému, prosil aby ho s ním samotného nechali. Za čtvrt hodiny vycházejí z komnaty pravil P. Klement: „Nemocný jest už katolíkem; jdu, abych mu přinesl nejsv.

Svatost; ty pak M. připravuj ho zatím k sv. přijímání.“

Překvapen náhlým tímto obrácením byl bych skoro zapoměl na to, co mi bylo nařízeno. Nemocný přijal s největší vroucností tělo Páně a zůstal pln utěšené mysli až do skonání, kteréž za čtyry hodiny se dostavilo. — Po několika dnech přijel do Vídně starší jeho bratr, baron Karel de Rieger, ježž jsem k P. Dvořákovi uvedl a s ním samotného nechal. Za hodinu stal se i on katolíkem — ano zatoužil po kněžském stavu, — študoval bohosloví — a byl vysvěcen. Zesnul v Pánu l. P. 1863.

Jak se to ale stalo, že se P. Klementovi D. tak dařilo? Bylť zajisté mužem Božím, — a Bůh mu žehnal, ježž P. Klement neustále a co nejvroucněji vzýval, aby se nad ubohými nevěrci smilovati ráčil. Modlitba muže svatého, modlitba apoštola jest velmocna. Mezi jiným zapřísahal sluha Páně milosrdenství Boží, jsa unešen horlivostí pro spásu duší, jednou v kázání takto: „Pane Ježíši, Spasiteli můj,

shledniž z trůnu Božské Velebnosti a milosrdenství svého milostivě na nás: neboť jsi nás krví svou předrahou, již na potupném dřevě jsi vycedil, k životu věčnému vykoupil. Otec tvůj na nebesích i naším jest otcem, proto že Ty dle člověčenství naším jsi bratrem. Nuže! má tolik duší na věky zahynout!? Chceš-li, můžeš nás spasiti. Patříž na slzy svaté církve, choti své; přiveď nazpět syny od víry bloudící, aby k ní se navrátili. Vylej na všechny, jenž bloudí, nebeské světlo svaté víry, kteráž jedině nás spasiti a posvětit může. A jestliže vzdechy lásky mé nezasluhuji, abys Ty je vyslyšel, proto že hříšník jsem: — nuže, k Tobě tedy přistupuji o Panno nejmnocnější, matko milosrdenství, abys Ty za nás orodovala; tenkrát obrátí se hříšníci všickni, a všickni Tě budou chváliti a velebiti.“ *) —

Modlitbou za obrácení jinověrců a hříšníků může i každý z nás apoštolem se státi. Čiňmež tak, poroučejmež všechny ty ubohé bloudící ovečky Božskému Srdci Páně a nepoškvrněnému Srdci bl. Panny Marie! —

Obrazy z dějin moravských.

I. Břetislavův svatý slib.

Ve svatém Písmě čteme slova: „Pozdvihněte na výsost očí svých a vizte: kdo to učinil? kdo vyvádí četné vojsko nebes?“ (Is. 40, 26). Bůh zajisté stvořil slunce a měsíc a ty hvězdy, které na nebi vidíme: nebude člověka moudrého, neřku-li křesťana katolického, jenž by tomu upíral. Ale podobně říci můžeme: Pozdvihni národe moravský očí svých a viz všechny ty věci, které ve vlasti tvé se dály: kdož pak je učinil? kdo je řídil? — Chová v sobě Morava památky vzácné, od východu slunce až k západu nebude města ani vesnice, kde by se

památné věci nevypravovaly: což by se o nich mělo mlčeti?

Některé tyto památky země moravské vyložíme, jako v obrazech na oči postavíme, kterak otcové naši k Pánu Bohu a k milým Svatým své útočiště brávali, a když Bůh jim spomoci ráčil, jaké vzácné památky toho zůstavili. Kdyby tito otcové z hrobů vstali, zdali by mnohého z nás nekárati, že si těch památek nevšímáme, že se příliš spoléháme na svou vlastní moudrost, jakoby Bůh veškeré události světa neřídil? Pozdvihněte k nebesům očí svých, a vizte: kdo to

*) Modlitba tato jest zvlášť otisknuta a 100 výtisků dává se za 40 kr. Admin. „Školy.“

vše učinil? vizte, kde třeba hledati útěchy?

V tomto měsíci vyložíme obraz o Břetislavově svatém slibu a naznačíme onu krásnou památku, která na týž svatý slib Břetislavův se zachovala. Dříve však v krátkosti napovíme události, kteréž se před tímto slibem přihodily.

Po smrti sv. Cyrilla a Metoděje časy těžké na Moravu přišly, až pak r. 906 v rozhodné bitvě u Prešpurku velkomoravská říše se rozkotala. Tu Uhři, tam Poláci, tam Němci teď část země na se trhali. Moravané za prostředek nejlepší uznáše, v bratrský spolek s Čechy stoupiti, a českého knížete Vratislava — syna Bořivojova — spolu za knížete moravského zvolili, což oběma zemím výborně posloužilo. Vratislav vládl moudře, moudře též jeho syn sv. Václav, Boleslav I. a Boleslav II. nazýván Pobožný. Bohužel synové Boleslava Pobožného nedobře se srovnávali, Boleslav Ryšavý, Jaromír a Oldřich se vespolek utlačeli, čímž země seslábla a cizincové zaradovavše se z takových nesvárů, na Moravu padli, bohatství její odvezli. Uhři vydrancovali část k polední straně ležící, vypálili Velehrad a Podivín, tenkrát nejbohatší města na Moravě, a drželi celou tu stranu až na Buchlov, Brno, Znojmo a Kravíhoru; Poláci učinili totiž v krajích severních až k samým Čechám, tak že i samé Prahy se zmocnili. Na Moravě zůstalo jediné Olomúcko v bývalé svobodě.

Když jsme tyto události napověděli, přicházíme k vlastnímu předmětu svého vypravování.

Na knížecím stolci pražském seděl tenkrát Oldřich, nejmladší z synů Boleslava Pobožného. Seznav nebezpečný stav Moravy, poslal tam syna svého Břetislava, aby se ve zprávu té země uvázal. Byl Břetislav mladý, statečný pán, věku svého maje tenkrát asi dva a dvacet let; svou krásnou postavou

vynikal nad vším lidem, svou udatností dodával srdce věrnému vojsku, svou laskavostí si naklonil důvěru všech Moravanů. V Olomúci se usadil a za krátký čas vytlačil jak Poláky tak Uhry ze země ven.

Tu se otec jeho v Praze na smrt roznemohl. Syn pospíšil do Prahy, aby požehnání otcovského dosáhl, a kdyby otec smrti měl sejíti, aby se ihned u vládu země české uvázal. Sotva se Uhři dozvěděli, že Břetislava na Moravě není, sebrali vojsko své s rychlostí, s jakouž podobné výpravy podnikati znali, vrazili na Moravu, pálili, lidi zabíjeli, dobytek do Uher zabáněli, drahé věci odváželi, ba i nesmírný počet žen a dětí sebou do otroctví zavedli. Nemeškali Moravané rychlé posly za Břetislavem vypraviti, který, jakmile tyto nebezpečné zprávy obdržel, ihned s otcem svým, jemuž Bůh zase k zdraví pomohl, se rozřehnal a na Moravu spěchal. Táhl přímo k Brnu, a přes Brno asi dvě hodiny cesty dorazil na bývalý knížecí hrad, na němž druhdy sv. Metoděj byl kapli ke cti svatých apoštolů Petra a Pavla byl vysvětil. Avšak hrad a kaple byly od Uhrů vypáleny, ubohý lid vůkol byl vydrancován a až na žebrotu znuzen. Když tu zpoustu spatřil, dal se Břetislav do usedavého pláče. Zplakal jsem, tak sám vypravuje, a do toho srdce nejhlubšího jsem byl zkormoucen, spatřiv posvátná místa, první památky křesťanské víry, od samého sv. Metoděje nám vysvěcené! tak nám to ti pohané Uhři zpusťovali!

Sem na zříceninách kaple a knížecího hradu scházel se k Břetislavovi moravský lid. Přišli vládykové: Zvěst a Luta bratří, Ctibor od Brna, Radím od Přerova, Veliš, Taš i Mutina z jiných krajů. Všickni žalovali na hrůzy, kteréž na Moravě byly spáchány. Břetislav mlčky slyšel a laskavě těšil. Když pak se lidí mnoho sešlo a stala se hromada

jako několik set mužů, povstal Břetislav a promluvil, řka:

„Lide dobrý! pozdravuje vás otec můj z Prahy. Otec slyšel, jaké strasti na vás připadly, a hned mne poslal, řka: Synu můj, jdi, chvátej na Moravu, pozdravení mé a otcovské požehnání jí přines. Neboj se synu můj, ve jmenu Páně udeříš na nepřítele, Bůh bude s vámi, Morava bude zase šťastna!“ — Tak mi přikázal Otec můj v Praze; teď, Moravané draží, jsem opět mezi vámi! Nepřítel vydrancoval naši vlast! Což pak jsme mu udělali? Žádný z vás mu vlasu nezkrivil! a on pak ztrýznil vás, vaše dítky, ženy, sestry zavedl do otroctví! Jak se jim asi vede? kdo nám to poví? Beztoho víme dobře, že se jim zle, ach velmi zle vede! Ty asi po nás volají! — Mužové! Moravané! půjdem či nepůjdem na pomoc? Já kníže váš půjdu napřed, kdo z vás půjde se mnou?“ Tak se tázal mladý kníže Břetislav. V okamžení byly všechny ruce vzhůru. Všecken zástup mužů bodrých rozpálil se hněvem náramným; „Zdráv buď Břetislave kníže náš, my půjdem s tebou, všickni půjdem na ty ukrutníky; bídník budiž, kdo by nešel; půjdem pro své dítky, své manželky! Břetislave, před Pánem Bohem ti přísaháme, že až na smrt s tebou půjdem!“

Tak křičeli všickni. Břetislav před nimi stál, oči jeho jen zářily, ruka pravá se chopila meče, křečovitě jej držel; bylo viděti, že každá žilka v něm trne.

„Dobře tak, lide dobrý, odpověděl, vy jste mi slíbili věrnost, já za to slibuji, že do smrti vás neopustím! Ale mužové, — doložil klidně, — bez Pána Boha nezačínáme! Klekněme, svůj nastávající boj Pánu Bohu zasvěťme!“

Břetislav klekl na kolena i všecken zástup mužů klečel. Krásný jest zajisté mladý, srdnatý muž, k činům slavným roznícený: ale krásnější jest tenkrát, když začínaje práci odvážnou, na ko-

lenou klečf, ruce sepne a vroucně za požehnání Boží prosí! Tak klečeli Břetislav se zástupem Moravanů srdnatých. Kníže se jal modliti, jak mu srdce v tu chvíli kázalo, řka:

„Všemohoucí Bože, Pane náš! ejhle já a můj národ věrný slibujeme Tobě, že se odvážíme na boj s těmi loupežníky! Pane Bože náš! my Ti přísaháme, že chceme vysvoboditi ubohé manželky a dítky; i byť to mělo státi život náš, kdyby krev naše do té poslední krůpěje tekla: my všickni s pomocí Tvou setrváme za jeden muž! Já s národem a národ se mnou! — — Pane Bože náš, silný a nesmrtelný! všechna síla jest při Tobě! Prosíme, neopouštěj nás! My slavný slib činíme, já kníže s věrným národem moravským, že tu, kde spálili kapli sv. apoštolů Petra a Pavla, postavíme kostel a klášter na čest a slávu Boží, na čest Marie Panny a sv. apoštolů Petra a Pavla. K tomu nám dopomáhej Bůh Otec, Syn a Duch sv. Amen!“

Tak se pomodlil Břetislav a svatým slibem se zavázal kníže a všecken národ moravský. Bůh slyšel tento slavný slib, a brzy uvidíme, jak byl Bohu slib milý.

Břetislav tu rozpustil národ svůj, aby se domů rozešli, k vojně se připravili, s největší pak rychlostí aby se shromáždili zase na místě tomto. Vladykám nadřečeným uložil dohlídku té výpravy.

Sotva týden minul, scházelo se mužstvo k boji upraveno. Hrnulo se cestou k hranicím uherským. Kroky jeho byly opatrný, aby snad nepřítel někde v záloze nečíhal. Ale nikde nepřítel nezastihlo. Uhři totiž odváželi kořist pobranou do svých zemí, aby pak příjdouce znovu, drancovali kraje vzdálenější. Tak až k Hodonínu (a Břeclavi) vojsko moravské šlo zpozvolna, pořádkem k nim nové mužstvo přicházelo; ale jakmile kročilo za hranice uherské, tu hnalo chvatem dále, chtělo z nenadání překvapiti nepřítel.

V noci spatří ohně po stráních, soudí z toho, že to budou stráže uherské. Tak bylo v skutku. Po údolí rozkládali se Uhři, měli tu rozbité stány, tu vařili, pili, křičeli strašně. Zajaté ženy moravské po nich poklízely, zakoušejíce týrání nelidské.

Moravané vyčkali v lese, Břetislav rozdělil vojsko. Jednu polovici rozložil po lese, byli to starší mužové; s mladším vojskem hodlal udeřiti na nepřítele. Uhři byli náramně prudcí při začátku boje, ale dlouho nevytrvali; kdo jim odoial v první hodinu, ten jich v druhou hodinu snadno porazil. To věděl Břetislav a tudíž sám s vojskem mladším chtěl vydržeti prudký útok hodiny první, až pak v hodinu druhou vojsko starší na pomoc přijde a Uhry potře.

Nyní Břetislav prudkostí ohně vyrazí na tábor uherský. Uhři se vzchopí, skočí na koně, postaví se v řady. To bylo v okamžení. Vytaseným mečem ženou na Moravany. Moravané opatrně couvají k lesu, Uhři za nimi. Uhři se nedomyšleli, leč že to hrstka zoufalých Moravanů, kterých snadno porubají; ale Moravané najednou zarazí, Břetislav se postaví na před. Jakmile jej Uhři spatří, náramně se uleknu, poněvadž se ho velice báli. V tu chvíli zaskočí druhé oddíly vojska moravského, Zvěst a Luta s lidem svým po pravé straně, Ctibor a Radím po levé straně. Tu počne sečba. Uhři se dají na útěk, ale již nemohou, Mutina, Taš a Veliš byli zastoupili cestu zpáteční. Ten křik, ta zoufalost, to krve prolévání! Moravané statečně bojují, Bůh jest při nich; Uhři proraziti nikde nemohou; porubání skoro všickni, málo který lesem unikl.

Břetislav nyní vrazil na tábor uherský. Ženy a děti, slyšíce zuřivé křičení vojska hrůzou hnuty, nečekajíce než svou poslední hodinku. Ale jaké to podivení, jaká radost, když poznají, že jsou to Moravané! Manželka tu shledala svého

manžele, děti shledaly své rodiče; i nastala radost k nevyslovení. Břetislav stál opodál, dívaje se pln radosti na takové shledávání! Najednou se zdvihne všecko množství; mužové, ženy a děti se vzchopí a jdou k Břetislavovi, poděkovat statečnému mladému knížeti. Tlačí se naň, vztahují ruce po něm, objímají nohy, líbají roucho knížecí a volají hlasem srdečným: „Zdráv buď Břetislave, kníže náš! Ty's nás vysvobodil, Ty's nás dobře vedl! Bůh ti zaplať, věrný kníže náš!“ Břetislav tu stál jako ohromen; v boji byl statečný ale nyní, v takovém děkování lidu dobrého, se obměkčilo jeho srdce hrdinské, on zplakal slzami radostnými! Před týdnem byl zplakal lítostí nad svým ubohým národem; dnes pláče radostí, že Bůh tak pomohl! Ach jak dobře s Pánem Bohem se začíná! — Aby pak všecku čest od sebe odvrátil, odkázal vděčnost svého lidu na čest a slávu Boží, na čest Marie Panny a sv. apoštolů Petra a Pavla.

Když pak první radostné nadšení bylo utichlo, nastalo vypravování. Ženy a děti vypravovaly, že se s nimi nakládalo ukrutně. Tím se rozpálil nový hněv Břetislavův a moravského vojska. Hned druhého dne se vzchopili, že oplatí Uhrům, co na Moravě zpácháno. Ženy a děti s potřebným průvodem se vrátily na Moravu, ale vojsko hnalo dál a dál, řádilo strašně, neb Břetislav v hněvu svém až ukrutný býval; vojsko Moravské přešlo přes řeku Váhu, a hnalo Uhry před sebou v strašných spoustách, i nezastavilo až u samého Ostřihoma, sídla uherského krále.

Uherský král, Štěpán, byl muž velice bohabojný a svatý, i nemálo se podivil takovému řádění Moravanů. Neotálel, výtečného svého arcibiskupa Šebastiána s mnohými kněžími a žáky vyslati k Břetislavovi, aby vyskoumal, proč se tak děje? Arcibiskupa přijali v táboře moravském s uctivostí velikou a vyslechli jej, an vy-

kládal, že o zmíněném vpádu Uhrů do Moravy král Štěpán ani nevěděl, neřku-li, žeby jej byl rozkázal. To prý neučinili Uhři křesťané, nýbrž jakási zběr pohanského, loupežného lidu. Nechtěj se tedy, bratře Břetislave, na dále hněvati, vzkázal král Štěpán, nýbrž teď, když si do syta potrestal loupežníky, když jsi dvojnásobnou kořist pobral, vrať se v pokoji domů; od těchto časů budme jako křesťanství sousedé a přátelé živi.

Tou mírnou řečí ukrotit se Břetislav i Moravané, i vrátili se v pokoji. S radostí se vraceli, jedenkaždý k rodině své a k hospodářství svému: aby napravil, co bylo po ten dlouhý čas zdrancováno a zanedbáno. Ale Břetislav všecku mysl a myšlení obracel na svatý slib, kterýž před válkou byl učinil; neb znal slova svatého Písma: „Kdožby učinil slib Bohu, neprodlévej ho splniti, nelíbí se Hospodinu nevěrné a bláznivé slibování.“ (Kaz. 5, 3). Veškerou kořist uherskou a jiné poklady vzácné složil v bývalé, vypálené kapli sv. Petra a Pavla; i svědčil a písmem svým dotvrdil, řka: „Já Břetislav vyznávám, že veškerá síla a statečnost v člověku, aniž člověk může vítězství dáti: nýbrž všecko, co vítězně a šťastně se vyvede, od Boha jediného přichází, Jehož všemohoucnost žádných mezi nezná; uznávám též, že šťastné zahnání Uhrů z naší vlasti moravské jediným přispěním ruky Páně se zdařilo. Zplakal jsem zajisté, a do toho srdce nejhlubšího skormoutil jsem se, spatřiv posvátná místa, první to památky křesťanské víry v těchto zemích našich, v zříceninách rozvalená, kostely všecky vydrancované a zhanobené. Jak jsem tenkrát svatým slibem se byl zavázal, tak splniti hodlám: i kladu svou kořist na oltář Páně, Jehožto přispění milostivé já vděčně uznávám.“

Nebyl jediný Břetislav, který tak zbožně smýšlel. I národ moravský přinášel podíl své uherské kořisti, sklá-

dající je na oltáři Páně; ano zapřáhali svůj dobytek, kterému Bůh nyní patrně byl požehnal, a přivázeli dříví, vápno a jiné potřeby k stavění; ony ruce, kteréž bývaly spoutané v otroctví uherském, teď pracovaly s radostí při stavbě krásného chrámu Páně. Tolik darů sešlo se, že nejenom na kostel, nýbrž i na klášter stačily. Měl to býti první klášter na Moravě. Přišli řeholníci z řádu sv. Benedikta z Břevnova u Prahy; dohlíželi při stavbě, lid jich měl rád, neb mravy jejich byly mravy mužů bohabojných i moudrých. V neděli i ve svátek přicházivali lidé až z daleka, se podívat, jak kostela a kláštera přibývá: až pak stál spanilý kostel a prostranný klášter v celé kráse své.

Kterýž pak jest onen chrám Páně a klášter, vděčným slibem Pánu Bohu postavený? Který jest první klášter na Moravě? Aj, který Moravan by neznal krásnou svatyni, starodávný klášter na Rajhradě? — Ovšem, Rajhrad jest ona spanilá památka na svatý slib Břetislavův a národa Moravského, Rajhrad tichý a zbožný jest přemilá památka, jakým slavným vítězstvím Bůh obdařil vojsko Moravské!

Bylo to r. 1048 ke dni 26. listopadu, kdežto nový statečný chrám a klášter měl posvěcen býti. Kníže Břetislav s manželkou Juditou a synem Spytihněvem přijel z Prahy, s ním šlechta moravská a česká, břevnovský opat Mainhard, i sám pražský biskup Severus, jenž svěcení měl vykonati. Z celé Moravy se hrnuly nesčetné davy lidu k slavnému posvěcení. — Jaký to byl rozdíl osudu! Před osmnácti roky zde stál lid moravský, všecken zkormoucen, stál tu v pláči a zármutku; a teď? teď tu stál pln radosti a děkování Pánu Bohu. — Jak Bůh všecko řídí!

Když bylo dokonáno posvěcení slavné, padli všickni na kolena svá; jako před osmnácti roky tak nyní klečel Břetislav

napřed. Opět zdvihali všickni ruce své k nebesům a slibovali Pánu Bohu, že tento chrám Páně a klášter jest zasvěcen a na věčné časy zůstane zasvěcen na čest a slávu Boží, na čest Marie Panny a sv. apoštolů Petra a Pavla: na věčnou památku Moravanům budoucím, že Bůh je ráčil vysvoboditi z rukou nepřátelských!

A aj! Rajhrad stojí podnes. Osm set a osmadvacet let od té doby uplynulo; minuly věky, přeháněly se bouře, zhořely kostely, zbořily se kláštery: ale Rajhrad, tichý Rajhrad stojí s pomocí Boží!

Naše lide moravský! tento měsíc připadá památka prvního posvěcení za knížete Břetislava a hrdinských otců

tvých! Nezapomínejte, Moravané věrní, na poslední neděli svatodušní, dne 26. listopadu, že Vám to památka přemilá; nezapomeňte Pána Boha oslaviti, jako Jej byli tenkrát oslavili otcové Vaši! Až pak Vás někdy povede cesta okolo Rajhradu, nemeškejte se tu zastaviti a se potěšiti na místě svatém. Zde klečeli otcové Vaši a matky Vaše před osmi sty lety, zde Pánu Bohu děkovali, zde sebe i děti své i Vás také Pánu Bohu obětovali! Národe moravský! cti si svůj čistý Rajhrad, drž se Pána Boha, Panny Marie a svatých apoštolů Petra a Pavla, neb kdo za Bohem chodí, dobrého vůdce má!

(Zasláno VIII.)

Žákům a žákyním „Školy B. S. P.“

Vstoupíš-li jen přes prah domu tobě neznámého, ihned namane se tobě úsudek, jakého as stavu lidé bydlí v něm. Hodláš-li pak posouditi jednotlivých povahu, tuť nesnadná nastává ti práce; a mnohý již považoval vlka za beránka, jelikož se tvářil jemu býti nevinným, odín jsa pouze koží beránkovou, v níž však vězel vlk úplný. Jestliže tě do pokoje uvedou, nedím, bys se nezdvořile poohlížel vůkol sebe kolem, avšak použij příležitosti a okamžikem podívej se aspoň na ozdobu pokoje, hlavně na obrazy jeho. A proč to? poněvadž z obrazů seznáš, jaký duch se v domě tomto nachází.

Jdeš-li podle myslivny aneb jestli tobě vstoupiti v ni, zajisté tu uříš parohy nějakého desátníka, čtrnáctníka, tam zas sovu vycpanou a jiné ptáky atd., toto vše ti ukazuje milovníka honby. A nemýlíš se v úsudku. — Aneb proč jste mívali ve škole zeměpisné mapy, jako: Koruny svatováclavské, Čech, Moravy a pod., a tam v levo obrazy všelijakých zvířat divokých i krotkých? poněvadž jste

se učili zeměpisu a přírodopisu, neú-li pravda? Ano tak to jest; z obrazů poznáváme osoby v domě, poznáváme jich zaměstnání, jejich choutky a libůstky. Jako v zrcadle se vidíš podle těla svého se předměty tebe obklopujícími, tak obrazy podávají člověku — pakli jen trochu myslí — ducha, povahu a vlastnost obyvatelů, po nichž okem tělesným marně zíráš, ano i na svého ducha, jehož očima jsi nikdy neviděl, můžeš se tak podívat, pozoruješ-li, v čem nejvíce sobě libuješ.

Vstupmež tudíž do obydlí tobě neznámého. Co zde patří oko tvé? Hledáš, myslím obraz Spasitele; Bohorodičky a jiných Svatých: mýlíš se, obrazy tu arcíť jsou ba i ve skvostných rámcích; ale co představují? jak malicherné, jen pozemské, ledakteré i hnusné! Uhodl-lis, kdo tu bydlí? -- Paklis hotov, pojďme ob dům dále; jen bedlivě pozoruj! Podivno, nápadný zde rozdíl mezi dvěma druhy obrazů, kterak jedny obstaralé, zanedbané, mnohé z nejlepších pokoje vyhostěné, naopak zas nové, stkvostné do popředí stavené.

Co pak provinily ty obrazy, že tak málo si jich váží? — Jsou prý to obrazy Krista Pána, Svatých, jenž po předcích posud zachovaly se; ježto panstvu nejsou více vhod, objednali sobě nové po libosti a dle módy časové. Tu si myslíš: Inu že ti obyvatelé v tomto novém věku také přemoudřeli; proto opustili dráhu života svých rodičů a praotců. Pána Boha co vzdělání dle nového kroje nepotřebují, vždyť musejí žít s pokrokem. Arci s pokrokem se uhostila novověká svornost manželů, obapolná věrnost a upřímnost, že se hodná služka uzavírá a úkrytem chrání, aby nemusela býti svědkem na uši i očitým výstupů, jakých ani v divadlech hlavního města neshledáš. A kdybyste věděli, jak poslušné a mravné teprv jich děti, radost by každého opojiti musila; jen ty rodiče sami a komu jest s nimi obcovati, mají jaksi před nimi již nyní strach a ještě větší před budoucností! Oni prý byli v tom stáří cele jinačí. Rádi jim to věříme: avšak rceme jim, že proto také nebyli dle nové mody vychováni! — Ještě jednou zavítejme kamsi; do třetice všeho dobrého, spolehám se na tvou trpělivost. A věru, tu vidíme na nejvíce posvátné jen obrazy. Božské Srdce Páně činí střed vši okrasy jakožto stkvost nejdražší. V tomto domě jsem již známým, osloví mě společník; jenom to mi nápadné, že kde dříve zrcadlo se lesklo na místě předním, nyní patřím obraz Srdce Páně. — Což obmýšlíš po důvodu změny této se otáze? Odpověď nám může býti velmi příhodná; protož nechať vypráví nám paní domu o příčině toho výjevu. S radostí se jala vyprávěti takto: „Náš důst. p. kazatel dokazoval na posledním kázání, čím má býti Bož. Srdce P. každé rodině, že se hlavně v rodinném životě má ctít B. Srdce P. Příčiny pak podal hlavně dvě: první, ježto právě v rodině vše na tom požehnaní shůry záleží, a kdo raděj žehná všechny třídy v rodině jak Božské Srdce?

— za druhé, ježto B. Srdce P. zrcadlem má býti jednotlivým osobám, do něhož se dívat mají každodenně všickni, především pak hospodář a hospodyně, otec s matkou, k němuž nechať záhy přivádějí děti svoje i veškerou čeleď svou. Tu okázal, kterak místo zrcadla, jež pro potřebu i pohodlí v prostřed hlavní stěny stává, by měl státi obraz Srdce Páně jako zrcadlo — ovšem nepředpisoval to nikomu — (na ulehčenou té které duši, jenž snad se již příliš horšila nad přepjatou horlivostí kazatelovou) kdežto pro potřebu by i jiné místo zrcadlu se dalo určit. Tenť byl obsah krátký kázání. Za tou tudíž příčinou jsme si objednali velký obraz nejsladšího Srdce Páně, jehož pravice nám žehná; a co den víc a více se nám líbí změna ta.“

Věru, zdařilá to myšlenka. Obraz Srdce P. výborně lze pojmut zrcadlem. Co zrcadlo jest a k čemu ho užíváme, to ví ovšem malé děcko (spíše nežli co znamená obraz Ukřižovaného na stěně, aspoň v mnohých rodinách). Zrcadlo má tudíž úlohu svou, aby nám představovalo náš obličej, postavu a t. d., abychom ochránit se mohli škvrny zevnější. Ovšem neokazuje nám, jací máme býti beze škvry, alebrž jen jací jsme; toho se již dopřídí člověk sám: předstoupíš-li ale před zrcadlo druhu nového, obraz Srdce Páně, ihned pozoruješ, že se v obráceném poměru věc má, v obráceném tudíž poměru si myslí zrcadlo. Obyčejné zrcadlo představuje tobě jaký jsi, nové pak to zrcadlo, o kterém tu řeč, obraz Božského Srdce představuje tobě, jakým bys měl býti nejen podle těla ale i podle duše, hlavně podle ducha, v jakých ctnostech bys se stkvíti měl, jaká vážnost, lidumilnost v tváři tvé jeviti se má, naopak zas samovolně porovnaje sebe s pravzorem poznáváš, co ti nejvíc schází, v kterém ohledu nejvíce podobnosti postrádáš, a tak jednu skvrnu za druhou

můžeš smýti. Není-li to výborné zrcadlo, a víš co stojí? Nic více a nic méně, nežli — vůli tvou (žádnou maličkost) t. j. musíš chtít. Avšak nyní slušno i k vám se obrátiti, milí spolužáci a žákyně „Školy B. S. P.“, buďte pánem v domě aneb paní, synem anebo dcerou, poddaným či poddanou, každý z vás si může podle stavu svého vystaviti takovéto zrcadlo, o němž jsem tu rozmlouval; že pranic nezáleží na tom, jaký rámec neb jak stkvostné, rozumí se samo sebou, jen když dobře okazuje: aby ale dobře okázalo, nezáleží tolik na obraze jako na tobě. Rozumíte, jak a co tím míní spolužák váš ve „Škole B. S. P.“?

Než jen dále. Před nedávnem došel mne list, v němž si jeden spolužák náš na zlé časy velmi stěžuje, že prý zbožnému již ani skoro nelze obstát, ani zřejmě mnozí lidu do očí prý hází: kdo chce dbáti zbožnosti a spravedlnosti, tomu nemožno v obchodu státi, ba ani řemeslník ani rolník na venku se svým majetkem prý není jist. Krásná to zásada, myslím si; a uvěřili jí kdo v skutku, zakotví-li se komu v srdci, jaké následky musí s sebou přinášeti?! — Zhrozil jsem se myšlenky té čta list tento a od té doby provází mne útrpnost nad naším lidem, jemuž tací proroci jsou poslání a to nejen poslání, nýbrž i kážou, i zásady své vnucují, a bohužel, jak nám jen předobře známo, velkým provázení prospěchem, vnucují! Dle náhledu mého nepostačuje tu jakás takás zbožnost, kdo se toužíš uchrániti veškeré té náklady, potřebuješ zdravých zásad, přesvědčenosti, že to jsou jen strašáky postavené na poplachu bázlivých duší, že nepotřebuje se obávati pravé zbožnosti, jakoby nám byla na škodu, alebrž že za to více na pozoru musíme býti před jistými prohnánými chvástali, jichž skoro v nížádné obci neschází.

Co ale učiniti? — Hezký počet jest nás žáků a žákyň B. S. P., z nichž mnozí vynikají postavením svým a proto i snadno působiti mohou na jiné. Nemalý by se stal odpor darebáctvu takovému, kdybychom se seřadili a jeden takměř šik a skutky dokázali, k čemu pravá pobožnost i u vezdejších slouží potřebách, jmenovitě zbožnost k nejsladšímu Srdci Páně. Již jsem častěji se zmínil o těch vyslyšeních a pomoci, kterou B. Srdce P. odměnilo za úctu a důvěru na tisíce a tisíce zbožných, a právě ta vyslyšení ohlášená v listech patřičných stala se zas zřídlem pro mnohého, jenž si myslil: Mají-li ta vyslyšení jinde na lid takového dosahu, proč by neměla i u nás míti? Mohl bych vám pojmenovati osoby ze všech tříd od stavu urozeného a sebe vyššího až ku sprosté žebračce, jenž o berlích chodí od domu k domu, jenž se utíkali k zřídlu tomu a oslyšány nebyly; každý stav má potřeby, jimž nezřídka lidé odpomoci nemohou.

Poukažme chudému otci, matce, již snad nyní před zimou se strachují nevědouce, bude-li jim nouzi třetí přístí zimu čili nic, kam se obrátiti mají. K Božskému Srdci Páně ať se obrátí a je prosí o pomoc a ono jim očividně pomůže udělením zdraví, obstaráním práce atd., k čemuž ovšem netřeba hned zázraku, ale vyslyšení v modlitbě. — Jakých starostí nemá v naší době řemeslník, kde se všecko parou žene, tak že ubohému co den se jest obávati, aby nepřišel z chleba! — A obchodník v jakých nesnázích se často nachází při takovém hazardnictví, jaké nezřídka vidáme a při také nešetřivosti blížního a nespravedlivosti odevšad! — Než rolníku snad nic neschází — jestiž po žních, — ba právě on potřebuje neobyčejné rozumnosti, aby již nyní rozpomenul sobě na ten celý nastávající rok, co jej může potkati v neopatrnosti jeho a jakých nesnázích se může dožít; aby se na pozoru měl a

své srdce v důvěře k tomu obrátil, jehož oko milostivě posud na něm spočívalo, a to Božské Srdce sobě cele naklonil. — Poohlednete-li se pak po vyšších vrstvách obyvatelstva, ihned spozorujete ještě více nedostatku; arci tu se nejedná o to, co budeme jísti a co pít, ač leckterý v sebe lepším kabátě jest i v tom ohledu na nemalých rozpacích (jen že to neukazuje každému a se s tím nechlubí): tu se jedná často o věci důležité, od nichž mnoho závisí; a mnohý otec aneb matka, syn neb dcera prostého stavu poznávše ty potřeby nechťeli by ani jediný den žíti v tomto skvostném oděvu, jako nevydržel Damokles, krále sicilského Dionysův dvořan, ani několik hodin maje si na krále hráti, byť i při nejlepších jídlech seděl za stolem. Královský meč na vlásince zavěšený, jejž nad hlavou uzřel svou, tak jej poděsil, že mu nejen nechutnalo ničeho, alebrž brzo nebylo ho více za stolem. Znáš tu povídku; ale právě pro vyšší vrstvy se podobenství toto nejlépe hodí. Neobmýšlím tuto vyprávěti, v čem as hlavně záležejí: kdo v tom stavu jsi, porozumíš zajisté mým slovům, a pak-li rozumný, postaráš se o jakousi silnou spolehlivou pravici, jenž by překazila všemu nebezpečenství. Já vím o takové pravici, nad niž lepší není: i vy ji znáte, milí spolužáci a spolužákyně Školy naší, pravici tu žehnající ctitelům svým, kdežto levice zas ukazuje na Srdce to dobrotivé, které řídí všemocnou tu pravici. Ukazuje se, jakoby nám chtělo říci: U mne všemohoucnost s dobrotou jest spojena, ruku v ruce sprovázejí se; kdo se k mému

Srdci utíká, s důvěrou mě žádá o pomoc, vyslyšení jeho prosby budiž mu: žádá-li pak o věc jemu škůdnou, jako děčko nerozumné o něž, udělím mu na místě žádosti jinou milost, sloužící mu k blahu pravému. — Nyní ale táži se, proč má býti takové zřídlo výpomoci lidu našemu nepřístupné? Arciž lidu, nezná-li těch vyslyšení dosah, sotva lze něco vyčítati bez návodu jest věc skorem nemožna: ale proč bychom nepoučovali B. Srdce a jeho dobroty neznalé?

Ujmněme se uctění B. Srdce P. ve smyslu praktickém; ukažme zvláště na ovoce jeho, které mezi jiným jest časté vyslyšení v těch rozličných potřebách. Víme, že mnohý s nelibostí o této počtě, jmenovitě o těch vyslyšeních čítá, snad jsi několikráte již obrátil tu stránku ve Škole naší s nevolí (nedívím se, to samé jsem pozoroval dříve u sebe slyše o výsledcích pobožnosti k B. Srdci P.): ale setrvati na tom náhledu a nepovšimnouti si těch vyslyšení, to nemohu srovnati s horlitem pravým o blaho svých krajanů. Nedejme se tudíž vésti vodítkem předsudků, alebrž zkoušejme, co přede na té daleko široko známé praktické pobožnosti jest; a poznávše její dosah pomáhejme, kdekoliv se příležitost dá. A poněvadž jsou mnozí, na něž slova méně působí, za to pak tím více skutky; neváhejme ve Škole B. Srdce P. uveřejniti ta vyslyšení naše a nám svěřených, aby i oni uvedeni byli ku prameni nevyčerpanému, a my se tak odsloužili za dary nám uštědřené, a rozmnožili čest a slávu nejdobrotivějšího Srdce Spasitele našeho. Nazvime tato vyslyšení:

Milodary B. Srdce Páně,

viz na stránce 305.

Zprávy o misiích slovinských.

Dokoučení.

Žehnání Božského Srdce Páně v Janicích.

(Ze zápisů P. Valjavce, misionáře slov. od 11.—18. května 1873.)

Komu z rodáků mých nejsou as známy Janice? Janice, pravím, kde si l. 1869 tak notnou porážku utrhli němčouři lublaňští, z posledních let až i Prusákům berlínským známí, ani naši slovinskou domovinu vztýčením velkopruského praporce zostuditi a velezrádým způsobem pohaniti se opovážili. Ano, Janice staly se vlastní vnahe tak vyhlášenou, že je dokonce lublaňský Brencelj v jednom ze svých listů zvlášť vyobrazeny měl. Byli tam vypodobněni Janičtí, neb lépe řečeno, Janičáři, kterak se všech okolních pahorů dolů shánějí němčourský „fajerber“ a němčourské turnajníky lublaňské, kteří se do klidných Janic přihnuli, by tu výchlubně na odiv stavěli své vlastizrádné smýšlení, propěvující samé prusácké písně a popouzejíce právě letničního času poctivých vesničanů, kteří pak za to k dvouletému žaláři odsouzeni byli. V této osadě bylo nám konati misii; u těchto světem tak rozkřičených lidí, z nichžto část právě byla propuštěna z vězení, ohlášeno bylo posvátné poslání uprostřed měsíce května l. 1873.

D. pan farář janický požádal P. Doljaka za tři kněze k vedení zamýšlené misie. Z příčiny však, že osada tato, čítajíc jen něco přes 700 lidí, poměrně malá jest, svěřen tento úkol pouze dvěma, P. Kosovi a mně.

Dne 10. května vydali jsme se pospolu na cestu. Přímo bylo nám jeti směrem k Lublani a sesterské vysočině. Tato cesta byla poněkud nepřijemna, neboť lil se jakoby přívalem dešť s nakupených mračen. Však najednou zavanul prudký vítr, jenž zanedlouho rozehnal pršku, a za Lublaní ohřívají nás již teplí paprskové sluneční. To nám aspoň

částečnou sloužilo náhradou za kamennou a drsnatou cestu, po níž nám skoro bez přetržky jeti bylo.

O šesté hodině s večera spatřili jsme konečně Janice. U samé kaple. Rodičky Boží, ladně vyzdobené, očekával nás p. farář s četným průvodem svých osadníků. Byvše tu srdečně přivítáni, ubírali jsme se pěšky k farnímu kostelu, s jehož věže se pojednou rozhlaholili všickni zvonové u známém, slavnostním „přítrku.“ Poklonivše se převelebné Svátosti, zaměříme k bělostkvoucímu farnímu domu, jenž tu na přívětivém pahorku poblíže kostela stojí, chlubně vévodí nad celou údolínou. Tu nás p. farář vyčastuje skleničkou vína a po té vykáže každému zvláštní světnici.

Mezitím co se P. Kos modil breviář, šel jsem já s p. farářem na tak zvanou „císařskou vyhlídku.“ Jest to nevelký pahrb, těsně s farním kostelem mezující, s jehož kuželitého temene se na vše strany velkolepý naskytá rozhled, svého jména skutečně hodný. Tu doznali lublaňští nemškutáři zasloužené porážky, ani na tomto vrcholi pruskou trojbarevnici vztýčili; všickni hnali se do úpadu dolů proti nádraží, nejinak než nezbední, v cizí zahradě zastizení chlapečci. Bedlivě ohledával jsem si ten památný chlumeč, jenž tak osudným se stal hasičům a turnajníkům lublaňským. Dlouho rozhlížel jsem se dokola, nemoha se dosti vynadiviti těmto přehojným krásám přírodním. Z blízka i z daleka rozprostírají se rozsáhlé nížiny, zelenající se krásnými lukami a omájené květnoplým stromovím; v nejzazších končinách shledáváš obrubu velikánských hor, až ku hranicím vlasti se táhnoucích. K severu vypínají se do oblak homolité vrchy

Storžec i Záplata, Ojstrica, Kočina i Radoha, k východu viděti nejvyšší pásmo hor štyrských, jižně zočíš poslední výběžky chorvatského horstva, a v západě blýští se v zářící bělotě sněžní spanilý Tríblav. Jak utěšený pohled skýtá teprv užší úval janický, na úpatí toho pahoru dokola se táhnoucí! Uprostřed niv a lučin třpytí se v rudé záplavě západního slunka čisté, bělostkvělé vísky s plodistvými sady a rolemi, porostlými již na mnoze jarou pšeničkou, tiše se ševerící, údolnou vine se křivolace dvě kлокotavých, stříbrojasných potůčků, z nichžto se jeden do blízkého, narudlou barvou olíčeného jezírka vylévá! Vše dýše libým zápachem, vše mlčí v bezmluvné, slavné tišině, všude rozhostil se hluboký poklid: Zdá se, jakoby anděl míru nad celým údolím se vznášel. V tom zvoní na klekání. Ach, jaká to radost, jaké potěšení, pomodlit se na tomto tichém pahrbku pozdravení andělské! Milionkrát zjasá ti srdce a nadzemskými pocity rozplývá se hruď při pohledu na tak milokrásné, velebué dílo Tvůrce.

Volají k večeri. Povečerevše ulehne si ku spánku. Strhne-li se tu noční doby bouřka, pojímá člověka poněkud strach, zejména v tomto na výšině stojícím domě. Strašně burácí tu víchr, provázený ustavičným rachotem hromu a ohnivými střelami blesků, v divokém rejdu po obloze se prohánějících. Nejednou již okázali tu na Janicku tito rozpoutaní živlové svou záhubnou moc. Před nedávnem teprv udeřil hrom do nadzmlučeného kopce. Blesk rozletěv se na vše strany usmrtil více lidí, nešťastnou tu náhodou dlicích, ano sirnatý zápach jeho dobral se až i do farního domu, a nechybělo mnoho, že by byla sestřenice páně farářova omráčená do mdloby upadla. P. farář psal zrovna zpovědní lístky pro misii. Hromová rána jej samého tak zarazila, že vícekrát napsal „pro remissione“

(k odpuštění) na místo „pro missione“ (pro misii). Skoro se zdálo, že by to jaksi pro misii zlověstným mělo býti znamením. Zrovna jakoby se i nebe i země byly spikly proti misii, by ji na všecken způsob překazily! V okolí janického panuje nákaza, druh slinohoře čili zánětu v hrdle, zlí lidé pošťívají lid a rozhlašují zároveň, že na Janicku misie nebude, duchovní sami se prý obávají, aby se nakažlivá nemoc v ještě povážlivějších rozměrech nerozšířila. Těmito pověstmi způsobeno, že docela někteří duchovní oznamovali s kazatelnou, že misie janická nejspíše konána nebude. Ano i sami farníci janičtí nevěří svému duchovnímu správci; že přijde k ohlášené misii. Pouze velebný, světlý kříž, kterýž tisícové očitých svědků těchto dní na nebi spatřili, věštil, že s misie nesejde.

Tomu bylo skutečně tak. Dne 11. května, ve svátek sv. Františka z Hieronyma zahájili jsme obvyklým způsobem misii. Odtud až do závěrečného dne, 18. května, bylo v Janicích neobyčejně živo a svaťomikulášský kostel janický byl napořád naplněn zbožníky. Počasí bylo po celý čas tuze příznivo. Janičtí však nechodili na pole, jakkoliv tam měli pilnou práci, nýbrž s obdivu hodnou horlivostí chvátali do chrámu Páně, by nezameškali Bohem jim poskytnutých dnů milostí a spásy.

Jedva jsme rozestřeli apoštolskou síť, již se zachytilo do ní valně ryb! A ty věru stály za práci. Bylť v osadě zjevný hříšník, kterýž i manželku i dítky od sebe zahnal, a jakkoli vícekrát polepšení slíbil, předce opětovně do dřívějších zlých navyklostí upadl. A hle! hned po druhém kázání přijde k nám dp. farář a pln radosti zvolá: „Díky buďtež Pánu Bohu, jenž vyslyšel jednu z mých nejvřelejších tužeb; zastaralý hříšník, jehož jsem již takřka ztraceným býti soudil, požádal mě skroušeně o zpovědní lístek, ano i dary k zapravení

útrat misijních nabízí.“ Též někteří jiní, jichž p. farář již drahý čas v kostele neviděl, účastnili se s horlivostí posvátné misie. Vůbec sloužilo nemálo k vzdělání příkladné chování se lidu a jeho vřelá účast ve všech úkonech misijních. Ochotnost jmenovitě, jakou se nám propůjčovali tito bodří farníci i u věcech sebe nepatrnějších, byla opravdu obdivu hodna. Taktéž byla úslužnost jejich, kterou p. farář hojně nabízel dary ve prospěch misie, časem až i dotírava, nový to doklad k dávné pravdě, že Bůh našemu národu slovanskému předobré uštědřil srdce.

Taktéž okázal se i vlp. farář k nám nad míru přívětivým, obsypávaje nás všelikými důvody upřímné k nám uctivosti a lásky. I bylo tudíž tuze příjemno a milo dlíti na vzdušných vršinách janických — a předce táhlo mě neustále cosi do nížiny, do Repní k Srdci Spasitelovu. V tom tesklení málem byl bych zapěl známou písničku slovinskou „o touze po domově“:

Ať si žalost mne obchází,
Ať si radost nádra dme,
Vždy mne myšlénka přichází
O předrahé otčině!

Tu kde strmí vrch Triglava
Září zlatou věnčený,
Grintovce kde sněžná hlava
Shlíží v úval milný.

Kde mě v stinném tichu háje
Větrík libý prochládí,
Kde mě z lip posvátné máje
Hlahol ptačí rozjaří! . . —

Taková roztouženost ovládala duši mou, ačkoliv jsem po celý den neustále byl zaneprázdněn. Ale Pán Bůh požehnal též hojnou měrou našim pracím, ani všickni osadníci janičtí i ku. kázáním přicházeli i zprávu Boží vykonali. Nechvalnou výminku tvořil toliko jakýsi

zámožný statkář, jehož vůbec jen málo kdy v kostele viděti bylo. Pročež o jesuitech ani slyšeti nevolil, a i choti své, po misii prahnoucí, všelikým způsobem překážel.

Za dvou posledních dnů stála misie pod četnickým dozorem, jelikož litijský pohlavár Schönwetter za nutno uznal, poslati nám do Janic četnického závodčího, jenžby v čas potřeby, pakliby něco závadného shledal, veřejně zakročil proti misii. Dostavoval se ke všem kázáním a napnutou pozorností naslouchal. Přirozenou měrou neslyšel nic mimo pravdy sv. náboženství, ano po kázání o víře vyznal se p. farář takto: „Jest to svatá pravda, že člověku víry zapotřebí, sic jinak se zvrhne a odrodí, sotva čím od té němé tváře se liše.“ Přál sobě zvěděti mé jméno. Hned totiž po kázání zeptá se p. faráře: „Kdo pak jest tento pán?“ „Kdybyste věděl,“ odtuší farář, „jaký to pán jest! S naším p. náměstkem zemským, hrabětem Auersperkem se tyká.“ Jakoby odsekl, bylo po těch slovech po všem poptávání. A skutečně tykali jsme si jednou, já a nynější zemský náčelník krajinský, *) jsouce spolužáci na gymnasiu lublaňském.

V neděli ráno byl závěrek misie. Pokojně a v pořádku se započala, pokojně a v pořádku byla též ukončena.

D. D. p. p. farář dolský a štanský, jsouce přítomni závěrečnému kázání, požádali oba za sv. misii ve svých osadách, a farář janický vyslovil žádost za obnovu misie v příštím roku.

Po poledni zasedli jsme opět do zpovědnic, zpovídající až do sedmé hodiny s večera. V kteréžto práci bylo nám pokračovati i následního dne až do půl jedenácté. Pak následovala kratičká hostina na rozloučenou. Poklonivše se ještě převelebné Svátosti, bychom se poděkovali Bohu za všechna misíí udělená

*) Zeměľ r. 1874 po zrušení domu repeňského a vypuzení jesuitů z Krajiny.

dobrodiní, vsedneme si do vozu, jenž nás na lazskou stanici unášeti měl. V tom rozzvučeli se v souzvukém hlaholu zvonové janičtí, a jich milohlasné zázněje sprovázely nás po drahný čas na pěkné, pro misii zvlášť upravené silnici. Dp. farář byl tak laskav a doprovodil nás až na

železnici. Vyměnivše si na rychlo lístky, řítili jsme se bleskem do povozu, nemajíce ani kdy ruku podati čackému p. faráři: tak spěšně ujížděl vlak směrem k bílé Lublani. Bůh požehnejž janické misii a opatrujž milostí svou pastýře i s poručeným jemu stádcem!

Milodary B. Srdce Páně.

Čítáme dosti milodarů zbožných duší pro ty ony dobré účele a jsou to svědectví živé víry Kristovy v našem národu. Avšak jisto jest, že Pán Bůh nedá se přestihnout v dobročinnosti, on splácí tisícero násobně ty nepatrné dárky udílené ke cti Jeho nejsv. Jména a vyslýchá podle důvěry modlitby svých dítek. V minulých číslech sdělili jsme vícero milostí od P. B. udílených a sezнали jsme z mnohých psaní, že taková uveřejnění netoliko jsou vyjádřením vděčnosti nýbrž i popudem k důvěře k Spasiteli a ke zbožnosti křesťanské. Pročež držíce se slova písma sv., že ctihodné jest, zvěstovati skutky Boží, uveřejňujeme i následující a slibujeme příště daleko více uveřejniti předeslavše dříve příslušné vysvětlení.

Píší nám odkudsi z Čech:

„— Již několik let trpěla jsem mnoho bolením v ústech, dásně byly patrně nemocné a odporný zápach z úst potvrzoval ještě více mou obavu, že brzo se dostaví hniloba úst. Veškeré lékařské pokusy byly marny. Tu se mně dostala zvláštním řízením Božím „Škola B. S. P.“ do rukou a ta častá pomoc, která se dostala věrným ctitelům B. Srdce P. pohnula i mne, abych hledala pomoci u toho zřídla milosrdenství, nemaje beztoho nikde již u světa a u jeho umění lékařského žádné naděje. Ovšem přes všechno to byla moje důvěra ještě malá, že bych došla vyslyšení;

vzdor tomu ale obrátila jsem se k Božskému Srdci Páně a slíbila mu, že pozdravím-li se, toto chci v Jeho „Škole“ oznámiti po příkladu tak mnohých a v oběť přinést 50 zl. na vykoupení pohanských dítek. Abych se nezdála P. Boha jen ponoukati, užívala jsem opět lékařské pomoci, důvěřujíc se ve vyšší pomoc Boží, která i přirozených prostředků užívá k našemu uzdravení. Tato pomoc byla již příznivější, ačkoliv ne hned předce časem umírnil se neduh, tak že nyní pevně jsem naděje, že obávaný neduh se ani nedostaví. Odevzdávám tedy slíbený dar s prosbou, aby se to laskavým řízením Vaším veřejně ohlásilo, aby všichni, zvláště ale ti, jimž se jako mně dostatečné důvěry nedostává, byli povzbuzeni, ve všech potřebách hledati pomoc u přelaskavého Srdce P. J., které sobě za cíl vytknulo, pomáhat, oblažovat a spasit všechny ty, kteří důvěrně k němu se utíkají.

Opětuji prosbu svou s přáním, aby častější zprávy docházely o blahodějném působení toho spolku, a znamenám se s hlubokou úctou ponížená Marie E.

P. S. Přikládám ještě 20 zl. od nejmenované, co příspěvek na stavbu chrámu P. ve Filipisdorfu, aby na mocnou Její přímluvu jistě osobě ode mnoha let chorobné spomoženo bylo.

Poznámka redakce: Toho nelze popírat, že veřejné díkyvzdání dobrotě Boží dotvrzené darem 50 zl. pro spásu nesmrtelných duší a čest Boží, že není

žádným novinářským úskokem ale že se zakládá na pravdě dosáhlých milostí Božích, které ve „Škole“ až jen spoře uveřejňujeme; a podobně musí se zakládat na pevné, odůvodněné důvěře k P. Marii ve Filipisdorfu ctěné, když se věnuje na dostavení Jejího chrámu ne pouhá slova nýbrž i opravdové příspěvky. Tím chceme jen říci, že nesdělujeme věci nepodstatné, ač nesahají vždy do oboru dostižitelného našemu rozumu.

Z Hamburku. S velkou radostí sledovali jsme ty různé zprávy o milostech uveřejněných v (něm.) „Škole B. S. P.“ a povzbuzeni jimi, brali jsme také útočiště k B. Srdci P. a byli jsme vždy vyslyšeni. Těmito řádky prosíme ct. redakci, aby ráčila uveřejnit vyslyšení prosby, jak to při mnohých 9denních pobožnostech, novenách, bylo přislíbeno. Obzvláště vyjímáme úplné uzdravení hochy nemocného na tyfus a šarlach, jehož se zřeklo vícero lékařů; pak zotavení jistého mladíka spadnuvšího velmi nebezpečně s koně a stíženého po několik dní smrtnými křeči; dále rychlé pozdravení se z menších nemocí, jako kolení krku, očí a t. d. K dosažení těch milostí konali jsme noveny k sv. třem srdcím (Pána Ježíše, P. Marie a sv. Josefa) a přijímali sv. svátosti; dále jsme zvláště vzývali sv. Aloisia, sv. Antonia Pad., sv. Filumenu a právě za blahoslavenou prohlášenou Marii Kristinu, královnu Neapole, při bolestech krku užívali jsme také vodu z Lúrdy a při jiných menších neduzích křížek sv. Benedikta. — Má sestra měla včera při vyjízdce velké neštěstí; ona jela sama a koník najednou se splasil. Kočí chtěl ihned otěžit se chopit, byl ale s kozlíku stržen a kočár sám narazil na jeden vůz naproti jedoucí, takže koník padl a má sestra mezi ostatní koně vyletěla. Kočí, který ji vytáhl, pravil, že postavení její bylo hrozné a že nemůže nijak pochopit,

kteřak mohla jen pouhým ač nemalým uleknutím to splatit. My ale víme, že se tuto stala zvláštní ochrana Bohorodičky, jejíž medailku a škapulíř má sestra nosí. Zvelebeno budiž dobrotivé srdce nepoškvrněné Bohorodičky!

Z Rakous Horních. M. Jistý soused přišel se svou sousedkyní do hádky a v prchlivosti hodil za ní kamenem. V tomtéž okamžiku ohledla se ona neméně rozlobená sousedka a kámen poranil jí právě oko, tak že úplně oslepla. To ovšem neměl ten soused v úmyslu a nemálo se ulekl tím neštěstím. Přišel k soudu a byl odsouzen k pokutě 200 zl. a těžkého žaláře 1 roku. Toť byla hrozná rána pro něho a chudou jeho rodinu. Až dosud byl on velmi pracovitý člověk a staral se dnem i nocí o svou rodinu. Kdo ale měl nyní po celý rok jej zastoupiti? Avšak nic platno, v listopadu (bude tomu právě rok) musel svůj trest si odsedět. Smutně opouštěl svou ženu a dítě. 18. března zaslali prosbu na císaře pána za prominutí trestu a zároveň počali žena a dítě a mnoho jiných osob devítidenní pobožnost k B. S. P., P. M. a sv. Jos. Na slavnost sv. Josefa opatrovníka, 7. května, byl žalařovaný povolán k řediteli trestnice a oznámena mu milost od císaře pána. V tutéž hodinu vybral se na cestu ke své rodině a o půlnoci dorazil k ní polekané. Kdo chce pochybovat, že Božské Srdce vymohlo jemu milost u císaře pána? — Jistá rodina byla hrubě utiskována od svých odpůrců. Navrhováno, zastaviti ubohému muži celý obchod; ba uzavřeli mu i cestu k jedinému jeho poli. Pamětliva tak mnohých milostí spěchala jeho dcera k B. Srdci Páně, prosit 1.) aby její starý otec tu nehodu a utiskování snášel trpělivě a oddaně do vůle Boží, 2.) aby veřejný soud se zamezil a 3.) aby nepřátelé do sebe šli a zlé jejich zámysly zmařeny byly. Ne nadarmo konala 9denní pobožnosti od začátku

dubna až do polovice června: Na večer před slavností nejsv. Srdce Ježíšova bylo všechno urovnáno — bez advokátů! sv. Marie a Josef byli sami advokáti u nejsl. Srdce Ježíšova, které jest všemocné a řídí srdce lidské. — Vdova, matka 4 dětí onemocněla těžce a byla sv. svátosmi zaopatřena. Dětem radili zbožné duše, aby 9denními pobožnostmi prosili za život své matky. Učinili tak: po osm dní bylo matce ještě hůře, den devátý ale pookřála, ale ne na dlouhý čas. Celá nemoc vrazila se na nohu, ani chvílku nemohla na ní státi. Ach! žně byly přede dveřmi a vdova nemohla pracovati ani dělníků si zaplatiti. Velkou důvěru měla k vodě z Lúrdy; odkud ale jí dostati? Tu najednou přišla jedna její přítelkyně a přinesla jí žádané vody a i plátna dotýkaného na posv. místě ve Filipisdorfu. Oboje přijala nemocná s velkou důvěrou a zbožností, a hle! již příští týden mohla z postele, na služby Boží a do práce na pole.

Při všech těchto prosbách byly slíbeny mše sv., putování a uveřejnění v časopisu, což nyní radostně konáme.

Ze Slezska K. Můj otec měl po 20 let velmi ostudný lišej, z něhož

se konečně vyvinul nezhojitelný rak v obličeji. Konali jsme mnoho noven, putovali jsme do Filipsdorfu, abychom vyprosili od Boha buď zdraví aneb ukrácení jeho bolestí, a slíbili jsme uveřejnit to ve „Škole B. S. P.“, když budeme vyslyšeni. Nyní plníme svůj slib, ač Božské Srdce nesplnilo naše prosby, jak jsme si právě přáli, nicméně dodalo našemu dobrému otcí síly a odvahy, snášet trpělivě tu hroznou nemoc, ztrátu očí, ustavičný slinotok a ostatní vnitřní nemoci s tím spojené. Dřív než pil mediciny, vždy říkal: „Ve jměnu nejsv. Ježíše!“ Často nás prosil velmi dojemně, abychom jemu odpustili, že svou nemocí nám způsobil tolik strastí a nepohod, a těšil nás, že brzo odejde a nám naši obtížnou obsluhu nahradí svou přímluvou. Tak byl on po tu dlouhou dobu svých bolestí nám a celé osadě povzbuzující příklad zbožné oddanosti a křesťanské statečnosti. Božské Srdce, jež ve svém životě tak vroucně ctil, povolalo k sobě našeho tatíčka dne 9. června v pátek, a zajisté hned do slávy věčné, an očištec si tatíček již zde po dobu své zlé nemoci vytrpěl. Budiž velebeno nejsv. Srdce Ježíšovo.

O hoře sv. Martina u Lulče.

Naše milá Morava patřil zajisté ku krajinám malebným, půvabným, a kdo mnoho cizích krajů prošel, vřadí tu naši vlast mezi první krásou přírody se honosící. A jest tomu v pravdě tak. Vystup jen na posvátný Hostýn a popatř na ty bohaté kraje požehnané Hany u jeho paty rozložené, vystup na Vranov, na Babylon, k sv. Kateřině, na sv. Kopeček u Olomouce, na starý hrad Buchlovský, kopec Polavský, Chválkovský, — a budeš jako okouzlen čarokrásným rozhledem. Jedno místo ale na Moravě

takřka převyšuje svým půvabem všechny jiné, jak zvěčnělý náš Fr. Sušil tvrdil, jestli to hora liliová, čili hora sv. Martina u Lulče (Lilče), o níž čtenářům něco sdělím.

Lilč (mons liliorum) nyní Lulč, as $\frac{1}{24}$ míle od Brna vedle silnice Brněnsko-Olomoucké, a u dráhy sev. mor. slezské, byl prý nenepatrným místem již před příchodem sv. apoštolů Cyrilla a Methoda; kněžna Libuša když na Moravě návštěvou byla, rozbila své stany právě u Lilče, kam přišla cestou od Svitav k Blansku,

Jedovnicím a Račicím, a napájela své koňstvo v studánce, která do dneška sluje Libuša. Na hoře liliové, odkud ta nejkrásnější vyhlídka jest k Radhošti, k Polavě a k Miroslavě, stál za starých časů hrad, jehož pozůstatky do dneška lze pozorovati, avšak již r. 1523, když J. Plžák z Děnin Lilč koupil, byl již pustý. Vedle něho byl kostel sv. Martina, u něhož již r. 1371 byl farářem jistý Jan a mimo něho ještě samostatný kaplan byl ustanoven, jež oba jmenoval patron majitel tvrze. K obsluze kostela přebýval u kostela poustevník v tom domku, kde nyní jest hrobař, a živil se z 2 neb 3 kousků role popuštěných od faráře. V době neblahé reformace Mart. Lutra rozšířilo se toto kacířství i na Movavě, pán Lulecký a Habrovanský přidržel se této novoty, vyhnal r. 1523 pravověrného faráře a jeho nástupce na skřípci utrápil, sobě pastory přivolal a v poustevně tiskárnu zřídil, kde od Kašp. Prostějovského některé nábož. spisy tištěny byly. Teprv r. 1591 obsadil pán Habrovan a Lulče faru sv. Martinskou farářem katolickým Michaelem Švábem, a od r. 1635, kdy Kateřina Zoubek Habrovany a Lulč atd. darovala řádu Jesuitskému, byla fara buď od světských farářů buď od kněží Tov. Ježíšova řádně spravována až do zrušení řádu r. 1773. Kostel sv. Martina stál původně na nynějším hřbitově, v podobě řeckého kříže a okrášlen byl starobylými oltáři. Když r. 1750 Určický farář Martin Dvořanský sem do Lulče za faráře se dostal a viděl kostel sv. Martina tak chatrný, ustanovil se na tom, že „sv. Martinu zbuduje nový plášť,“ a dal se skutečně hned

do stavby toho krásného, prostranného kostela, jak jej nyní spatřuješ. Jak velebně pohlíží na kraje Moravské, jako strážce jejich, a nevšední okrasou jest jim. Ovšem nedočkal se zbožný farář dostavené svatyně, an zemřel již 1752 31. prosince, zůstavil ale všechno své jmění k dokonání té stavby, a r. 1756 byl již nový stánek Boží ke cti sv. Martina slavně zasvěcen a r. 1856 stoletá památka toho konána u velikém účastenství celého kraje.

Světské navštěvovatele hory sv. Martinské upomíná ta poloha na půvabné kraje Štýrské, Tyrolské (jak se vyslovil r. 1839 biskup Gindel), nás ale upomíná na odvěké naše ochrance v nebesích, na sv. naše patrony, jejíž mocné přimluvě u Boha nemůže ničeho ubrati světská pobloudilost. Jako ta skála pevná jest, na níž stojí stánek Boží zbudovaný ke cti sv. Martina, toho útrpného vojáka, pak pokorného mnicha benediktina a později nejdobrotivějšího biskupa, tak nezvratna jest ochrana našich sv. patronů a výdatna vždycky, když jen sami nestavíme se na odpor. Naši praotci opustili své pohanské skřítky, lživé ochrance domácího krbu, opustili je rádi důvěřující slova sv. věrozvěstů Cyrilla a Methoda, hnutí jsouce milostí Boží; — a ejhle dostało se jim za náhradu daleko lepších ochranců domácího krbu, opravdových strážců a velemocných u trůnu Božího, kteří jako ve dlani mají nás napsané, jež k nim se hlásíme co ke svým patronům.

Ctimež muže veliké v pokolení svém ale také následujmež jejich ctnosti v národu.

V měsíci listopadu

modleme se

za rozmnožení počtu milovníků Spasitele.

„Vy jste moji přátelé, učiníte-li, co já přikazuji vám. — Již vás nebudu nazývati služebníky; neb služebník neví, co činí pán jeho; ale nazval jsem vás přátely; nebo všechno, co jsem koli slyšel od Otce svého, oznámil jsem vám.“ (Jan XV. 15.) Jest zajisté velký rozdíl mezi služebníkem a přítelem. Služebník, byť sebe poctivější, koná pouze povinnost od pána jemu uloženou, pracuje za mzdu slíbenou a neběže dále žádného podílu na radostech neb strastech pánových, nestará se dále o pravý prospěch neb škodu pána svého, — jemu dostačuje, když splní svou povinnost a za to slíbenou odměnu dosáhne. S tím ale nebyla spokojena nevyzpytatelná láska Ježíše Krista, ona touží po tom, aby všichni, kdo v Něho věří, byli Jeho přátelé, aby již ne ze strachu před trestem ani z touhy po odměně Jeho svatou vůli plnili, nýbrž pro Něho samého, tak jako přítel aby Jeho zájmy vzali za své zájmy a tužby, aby v témž se radovali a v témž se rmoutili, v čem On, — a tak hodni nalezení byli, podílu míti na Jeho, Bohočlověka slávě v nebesích.

Od splnění toho přání Ježíše Krista, aby totiž jeho ctitelé byli jeho přátely, závisí blaho netoliko jednotlivců nýbrž celé bojující církve. Ježíš Kristus neopustí sice nikdy svou sv. církev a ochrání ji před všemi nepřáteli a spasí ty, jenž se skrývají v ní proti útokům pekla jako v bezpečné tvrzi; avšak on chce, aby na tom velkém dílu spasení duší účast měli jeho přátelé, jak to vysvítá z celého průběhu pobožnosti k Jeho nejsv. Srdci a z rozmluv Jeho se sv. M. Markýtou Al. „Očkoli budete prositi Otce svého, dáť vám.“ Náš Mistr zná zajisté dobře naše potřeby, přece ale chce, abychom my sobě sami vyprosili pomoci v nich, on nás nutí, vejíti do známosti jeho sv. úmyslů a přátelstvím s Ním se spojití.

A jak velice toho potřebuje i bojující církev i celý svět! Po celých osmnáct set let strádá ona jako náš Spasitel na hoře Olivetské a v ustavičném jest zmítání jako ta slabá žena (v Zjevení sv. J.) prchající před drakem, a zajisté spíše a vydatněj by zvítězila a více světa spasila, kdyby více přátel Ježíše Krista jí se ujalo a na Otci žádali pomoci. Ta výtku Spasitelova: „Až dosud o nic jste neprosili,“ platí v míře daleko větší nám, než sv. apoštolům.

Nuže pozdvihnime hlav svých a nebojme se. Sbíhají se sice děsivé bouře na církev sv.; neboť již ochabuje boj národností proti sobě a politické spory brzo se vyrovnají, ale připravuje se velký zápas křesťanství proti nevěře a zástupy nepřátel křesťanství jsou hrozné: avšak jako mnoho jiných bouří tak i toto přejde přes hlavu choti Kristovy, — budeť to, jako při ukřizování Spasitele, pouze hodina nepřítelů a moc temností, — škoda jen těch duší, které v té vřavě dají se svést a zahynou, odloučivše se od středu církve.

Pročež povzbuďme se, vzhopme se k opravdovému přátelství s Ježíšem Kristem, vezmeme si Jeho zájmy, spásu duší, za svoje vlastní zájmy a prosíme zejména v tomto měsíci, aby počet Jeho milovníků se rozhojnil, říkajíce denně:

Úmysl modliteb na měsíc Listopad:

Všemohoucí věčný Bože! obětují Tobě všechny své dobré skutky o modlitbách ve spojení s Ježíšem Kristem a všemi zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za všechno to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Srdci přeje, obzvláštně za rozmnožení počtu milovníků Spasitele a dneš:

Den

ke cti

Obzvlášti

1. **Všechny Svátých:** za vítězství sv. víry; za milost Bohorodičky Kásaně v Petrohradě;*) za svornost v rodině; za zemřelou matku a pozůstalé děti; za ochranu Boží.
2. **Všechny věrných dušiček:** za + otce, matku a sestru; za obrácení bratra.
3. **Sw. Huberta, biskup:** za rozšíření horlivosti pro slávu nejsv. Srdce J. a M.; za duch. otce.
4. **Sw. Karla Borom., biskup:** za zdar kat. podniků; za 2 rodiny ve víře chladné.
5. **Sw. Emericha, kr.** za rozvětvení úcty k B. Srdci P. na Rusi; za řeh. dům a jeho vůdce; za nejpotřebnější milosti představenému duch. semeništi; za polepšení rodiny.
6. **Sw. Leonarda, op.** za řádu jen modlitbě se věnující; za zdar zamýšlené cesty.
7. **Sw. Engelberta, biskup:** za ducha obhospodnosti pro čest B.; za obnovu lásky v přibuzenstvu.
8. **Sw. Bohumíra, biskup:** za víru pevnou; za jistě manžele a vychování jejich dětí.
9. **Sw. Theodora, voj.** za čistotu srdce; za choromyslného; za matku choromyslnou.
10. **Sw. Ondřeje M., řeh.** za vytrvalost v dobrém; za zvelebení Bohorodičky v Kásaně.
11. **Sw. Martina, biskup:** za milost následování svatých; za zdar kat. podnikům v R.
12. **Sw. Faustina a soubr., muč.** za úctu k posvátným místům; za zvelebení Bohorodičky „Odlitria“ (t. j. ukazující pravou cestu); za návrat slov. rozkolníků k církvi kat.
13. **Sw. Stanislava Kosti, král.** za křesť. vychování mládeže; za kat. vtrhu v Bosně.
14. **Sw. Serapiona, muč.** za křesťany v Tureku; za vynalezení služby v zbožném domě.
15. **Sw. Leopolda, marš.** za císaře rakouského; za pomoc Ducha sv. knězi v pochybnostech.
16. **Sw. Otmara, op.** za řeholníky z Německa vypuzené; za zdar čistoty a trpělivosti.
17. **Sw. Řehoře Divotv.** za rozšíření a upewnění kat. víry a Žihoslovanů; za + bohospolce.
18. **Sw. Odon, biskup:** za upewnění zásad křesť. mezi řemeslníky; za 2 se polepšující.
19. **Sw. Alžběty, vd.** za rozšíření úcty B. Srdce P. v Čechách; za úslavy dobročinné; za 2 řebitele pachol. semináře; za zemřelé spoluoudy kat. bratrstev; za duch. správce.
20. **Sw. Felixe M., řeh.** za misie v Čechách a na Moravě; za osmobožení ob 2 náruživostí.
21. **Obětování P. M.** za zvelebení Bohorodičky na Eichwině; za křesť. vychování mládeže.
22. **Sw. Cecilie, p. muč.** za zvelebení „Uspenja Bohorodičky“ na Moskvě; za + řeholníka.
23. **Sw. Klementa, pp. muč.** za slávu slov. katolíků mezi rozkolníky; za zdar kat. podniků.
24. **Sw. Jana z Říže, řeh.** za zvelebení Bohorodičky v Jaroslavi; za Žihoslovany.
25. **Sw. Kateřiny, p. muč.** za moudrou rozvahu; za zvelebení Bohorod. v Kaplunowce.
26. **Sw. Konrada, biskup:** za větší důvěru k B. Srdci P.; za důvěrující se v P. M. ve Filipzdorfe; za 2 blouho nemocné osoby; za vyprošení pomoci v blouhé nemoci.
27. **Sw. Virgilia, biskup:** za trpělivé sebe mespolek snášení; za církev sv. v Bamorsku.
28. **Sw. Štěpána, op.** za řád cisterciáků; za rozšíření kat. čtení; za dobrod. 1 chrámu P.
29. **Sw. Saturnina, pp.** za uznání lásky Spasitelovy; za odstranění veřejného pohoršení.
30. **Sw. Ondřeje, apošt.** za zvelebení Bohorodičky v Pecure; za obhájce duchovních i světských práv sv. církve; za + otce; za spolupracovníky a příznivce „Škol.“

M o d l i t b a.

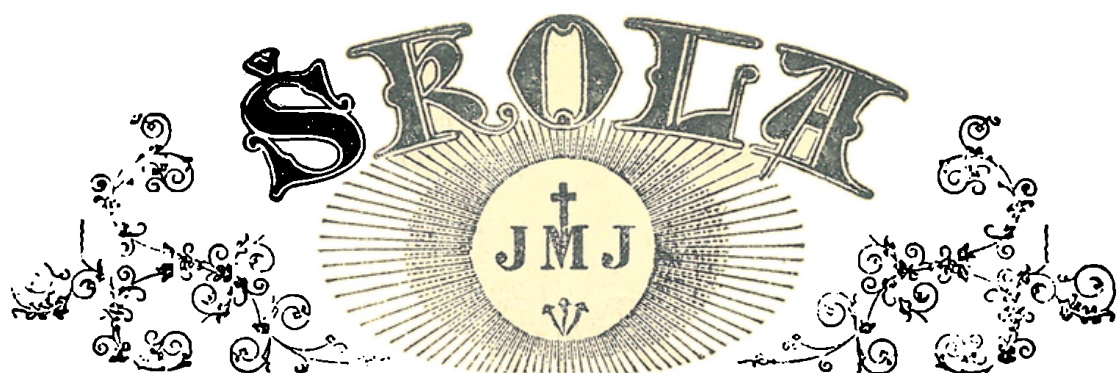
Božské Srdce Ježíše! strže neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvlášť je obětují, aby ti, již se nazývají Tvými služebníky, dosáhli tu přitulnosti a horlivosti, která by je učinila Tvými přáteli a apoštoly Učin, o Ježíši, aby všude, kde máš nepřátel, Tvé zájmy našly zastanců, jejichž neohroženost pojištěna by bylo vítězství. Amen.

Pane Ježíši, zaštriž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, čtísi Rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přeladké Srdce Panny Marie, buď mou spásou!

Svatý Michale archanděli, svatí Cyrile a Metheode, orobujte za nás!

*) O všech těch památných marianých poutních místech na Rusi pojednáme obšírněji v některém příštím čísle.

Božského Srdce Páně.

Ročník X. Prosinec. Číslo 12.

Hle! Maria, potřeVší Vítězně hLaVu haDa, prosí na nebesÍCh
za sVé CtíteLe.

Maria, bez hříchů prvotního počatá.

Kniha Přísloví 8, 22—32.

Panno svatá! od počátku
vládl Tebou Hospodin;
a hned tenkrát za svou matku
zvolil si Tě Jeho syn.

Od věčnosti předřízena
jsi Ty pro nás od Boha,
prv, než země učiněna,
upevňena obloha.

Než duch Páně nad propastí
vod se vznášel, počatá,
než jim vytkl hranic části,
na milostech bohatá.

Nebesa když připravoval,
na výsostech přítomná,
základy když zavěšoval,
země šera za temna:

Všecko s ním jsi pořádala
po veškerém oboru,
ana's denně před ním Lrála
před anděly ve sboru.

K celistvé když úplnosti
v těchto dobách pravěku
záleželo na milosti,
život dáti člověku:

Tuť i ten jsi vyprosila
pro nás dcery, pro syny;
krví Syna vyprostila,
když jsme padli do viny.

Býti s námi — rozkoš Tvoje,
čeho si víc přejeme?
bychom šťastně znikli boje,
k Tobě, máti, spějeme!

Každý Tebou blahoslaven,
kdož Tvou kázeň poslouchá;
poblouzení bude zbaven,
ježto stíhá padoucha.

Ten, kdo Tebe, život najde,
obdrží i spasení;
až mu slunka pohled zajde —
Hospodin ho zamění.

A. P—k.

Tichý život duše v úkrytu nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista.

VII. Příbytek sobotní: „v kapli svatého ohně.“

(Dokončení.)

Znám pěkný příběh o tom, co platí u Boha dobrovolná oběť, ten ti musím sdělit.

V téže zemi, o níž se ti tak často zmiňuji, vypíná se také na jednom vysokém vrchu poutní kostelíček sv. Jana Křtitele. Kdo sem přichází, každý se diví, kterak se až na ten příkrý vrch kostelíček dostal, a věru je to také předivná historie. V údolí pod tímto vrchem žila prý před dávnými časy jistá vdova, jménem Gertruda, která měla jen jediného synáčka. Jak to ale v takovém pádu někdy i za našich časů ještě bývá, byl Honziček pravý mazánek matčin. Ke všem jeho nezbedným kouskům, jež záhy začal provádět, místo aby pořádnou liskovkou byla krotila tu divokou krev, držívala jen sáhodlouhé řeči, láskyplné domluvy: Honzičku, vidíš, takto a toto atd. Tak se stalo, že za několik let přerostl nevycváraný Honzik matce přes hlavu. Našel si rovné sobě kamarády, s nimiž se celé noci toulal, popíjel a hrál a když utratil matce poslední halíř, bral, kde co doma bylo a prodával, a když už nebylo doma ničeho, vloupal se pod cizí zámek a okradl souseda. Soud ho počal stíhat, ale vychytralý ptáček dostal vítr a ulítl z hnízda. Ano nezdárný synek Gertrudy utekl spravedlnosti lidské do hor; tam v hustých lesích shromáždil kolem sebe stejné tovaryše a postaviv se jim co vůdce v čelo s loupežnickou tou rotou přepadal brzy tu, brzy onde dědiny, loupil, pálil a vraždil napořád.

Teď arci otevřely se nešťastné matce oči, teď poznala, co z Honzička vychovala. I plakávala ve dne v noci, a když zaslechla že zase tam a tam její syn nějakou loupež neb vraždu spáchal, bylo jí vždycky jako by jí někdo ostrý nůž do srdce vrazil a v něm ještě otočil. Tak se dlouho trápila ta matka nešťastná a nenacházela nikdež pokoje, až konečně si umínila, že půjde a bude hledat nezdárného syna a neustane dřív, až ho zas na lepší cestu přivede. I šla skutečně do lesů. Tři dni a tři noci pro-

cházel hory a doly, lesy a pouště, až se dostala na onen vysoký vrch, kde stojí onen kostelík. Tam žalostí a mdlobou sklesla na zem a upadla v tvrdý spánek. I měla podivný sen. Viděla totiž v povětří od těla setatou hlavu sv. Jana Křtitele a dole na zemi ještě tři podobné hlavy lidské a sice hlavu svého syna a dvou jeho soudruhů. Celá polekaná vzchopí se ze sna a kleknouc počne se modlit, vroucně se modlit s pláčem a nářkem, aby Bůh na přímluvu sv. Jana Křtitele synu jejímu milost obrácení popřáti ráčil. Již počalo se rozednívat, an tu z modlitby vytrhly ji hlasy lidské na blízku se ozývající. I ohlédne se a a její syn tu s dvěma soudruhy se sklopenou hlavou a zdoluhavým krokem kráčet vůdce loupežníků přímo k matce. Tato vrhla se mu k nohám a prosila, aby již zanechal dábelského toho řemesla a se obrátil. Syn nezdárný nikoliv se neulekl matky ztrápené, neboť již věděl, že ji zde nalezne, a k tomu cíli také sem byl přišel. A kterak se o ní dověděl? Té samé noci, co matka, měl i on sen, v němž viděl svou matku právě na tomto místě, před ní na zemi jeho a dvou soudruhů uťaté hlavy a v povětří hlavu sv. Jana Křtitele. I vypravuje matce svůj divný sen, a ona zas jemu to samé a dokládá, že tu patrná ruka Boží, že sv. Jan Křtitel, jehož jméno byl na křtu sv. obdržel, vyprosil jemu a dvěma soudruhům milost odpuštění u Boha pod tou výminkou, jestliže sami dobrovolně a v duchu opravdové kajícínosti zaslouženému trestu se podrobí. — Objímajíc kolena nešťastného dítěte prosila ho úpěnlivě aby tedy nemeškal a sám se světskému soudu udal. A hle pláč a prosby ztrápené matky, více ale milost Boží obměkčila konečně zatvrzelé jeho srdce, že vstav ihned s matkou se rozloučil a rovnou cestou šel k soudu; zde v žaláři oplakal skroušeně zbloudilý a ztracený život svůj, usmířil se s Bohem a pak skončil na

popravišti rukou katovou; s ním ještě dva věrní jeho tovaryši. Stará Gertruda prodala pak, co ještě měla, a na tom místě, kde syna ztraceného byla nalezla, vystavěla ke cti a chvále sv. Jana Křtitele onen kostelíček, který tam až po dnes stojí.

Příkladu tohoto měla by si (mimo- chodně řečeno) mnohá matka křesťanská povšimnout a pro své dítky něčemu se přiučit. My pak poznáváme z něho tolik: jak milá jest Pánu Bohu oběť, kterou člověk za své hříchy přináší. Zajisté, to musí dojmout každé citlivé srdce člověka, jak pak ne Srdce Ježíše Krista, jenž beztoho s naší bídou velkou útrpnost má.

Tedy milý brachu, abychom se zas k své řeči vrátili, za takovouto dobrovolnou oběť sejme Bůh i s tebe hříchy tvé, a jako hrst slámy stráví oheň, tak stráví a spálí celou dlužní knihu tvého života plamen upřímné lítosti; a co bys měl ještě z trestů trpěti, vezme Spasitel sám na se a usmíří tě s Otcem nebeským a ty jako dítě znovuzrozené můžeš započít zas nový lepší život.

Nuže, pochopuješ již teď, proč a zač máš jít dnes dobrovolně a ochotně do kaple posvátného ohně a tu se za oběť položit? — Ano, řekneš, poznávám to, a mé svědomí praví že bych měl dost přičin mému Bohu v náhradu za minulé a nazvíce ztracená leta mého života obětovat alespoň těch několik let, které mi ještě zde na zemi popřeje, a byl bych také ochoten a nakloněn to učinit, — „ale — ale“ — řekneš, (jako onen známý fariseus, který chtěje se ospravedlnit před Kristem, žeby rád miloval bližního, že neví ale kdo jeho bližní jest), já nevím vlastně co to jest a jak se to myslí: sám sebe obětovat? kterak to učinit? — Naše blahosl. učitelka Markéta Al. dává ti krátkou odpověď: „Máš světu a vší smyslnosti odumřít!“ —

„Odumřít“ namítneš opět, to se dá snadno říci ale ne tak snadno vykonat.

Mám se snad za živa nechat pochovat, neb někde v klášteře žít? anebo snad . . . I buď zticha, milá duše a neboj se, nemusíš ani do kláštera, (ačkoliv, upřímně řečeno, tam jedině bys se mohla dokonale a s celým srdcem Pánu Bohu obětovat), ani nemusíš za živa se nechat pochovat, ani oči, uši a ústa uzavřít, bys něčeho nepožívala; ani není třeba se světa utéci a někam na poušť se skrýti, kde by tě žádný člověk nespatriil, to vše by bylo arcí velmi těžké, ba neslýchané a k tomu hodně pošetilé až k smíchu. Nic, nic ze všeho toho! neboj se, nýbrž máš ten den sobotní přežít tak jako jiné dny, toliko své smyslné žádosti se máš na odpor postavit, když by po něčem sahala, co je proti vůli Boží, ale to statečně a neúprosně; někdy také i něco dovoleného jí utrhnout a odepřít. A to milý brachu není zajisté nic krkolomného, to může každý z nás, bez výmluvy!

Dej pozor, kterak se to počíná.

Na př. jest v sobotu z rána, ty se probudíš ze sna a máš z lůžka vstát; ale ten líný otrok, to tělo tvé ještě nechce a prosí a žebře: jenom chvílinku mne nech ležet, teď je mi líbezně, tak mi to chutná! — jen chvílku ještě! Ty však milá duše jakožto paní v domě zvoláš: I nic lenochu, ihned vstaneš, právě že je dnes sobota, vstaneš o čtvrt hodinky dříve! — hle to by byla již první oběť.

Pak přijde čas k ranní modlitbě — (snad se přede pomodlíš každý den ráno a sice pořádně, neodbydeš snad P. Boha jen tak ledabylo nákou nábožnou myšlenkou chodě, nebo dokonce jedným křížem mezi oblékáním, snad přec trochu poklekneš) dnes pak přidáš ještě nákou modlitbičku a při modlitbě necháš si na tom záležet, abys udržel své smysly na uzdě, nepustíš ani jednu roztržitou myšlenku do hlavy; také tělu nebudeš při tom hovět, nýbrž je lezky uctivě a pokojně držet. Vykonaš-li takto svou ranní pobožnost, máš tu již druhou oběť.

Po modlitbě půjdeš do díla — (bezpochyby nejsi milý čtenáři žádným urozeným pánem, neb kapitalistou a podobným tvorem, který žije a žije z jistého pokladu a mimo dýchání tu jedinou má na světě starost, kterak den po dni si čas ukrátit a ukrást Pánu Bohu, nýbrž na tvé ruce čeká již každý den odkázaná práce), nuže, dej si dnes obzvláště na ní záležet, tak jakobys to pracoval do nějaké výstavy, ano jakobys pracoval na zakázku samého Spasitele Ježíše Krista. A tato svědomitá pilnost při práci bude již třetí oběť.

Za pilné práci uběhne ti těch několik hodin dopoledne a půjdeš k obědu, no Bůh ti požehnej! Máš již hlad, ale i tu se pamatuj a nepadni do té mísy jako ta nemá tvář, ale buď mírný a střídny při jídle, a když cítíš, že jsi syt a na míse ještě zbývá pokrmu, který ti nade vše chutná — nu vždyť snad neumřeš, pakli si tu jednu neb dvě lžíce odepřeš! Pomysli si: mohl bych sice ještě, ale mnozí nemají ani tolik; budiž, nechám toho. A tato střídmost, tato ujma, kterou si učiníš, to bude již 4. a 5. oběť — za půldne. K tomu jsem ani nepočítal, kolikrát jsi měl n. př. příležitost krotit jazyk svůj, aneb své oči, uši zadržet na uzdě; kolikrát naskytla se ti dnes nehoda, která tě jindy zlobívá, dnes však jsi ji přemohl; aneb chtěl ten „pokušitel od počátku“ něco v duši tvé začít a nějakou marnou, lichotivou neb dokonce nečistou myšlenkou tě obveselit, tys ho ale hned poznal a také mu hned dvéře ukázal; vysmál jsi se jeho hloupé lsti a vroucí střelnou modlitbičkou utekl jsi se k Božskému Srdci — aj počítej, to vše může jen za půl dne dělat na 10, 12 i 15 obětí. A jest-li jsi při tom všem měl Pána na mysli a hleděl Jemu radost učinit, hle, pak jsi žil! co oběť Božského Srdce — světu a jeho marnostem jsa jako odumřen. Rozumíš teď milý příteli, co to obnáší;

obětovat se Ježíši Kristu, na oltáři za oběť? jest to toliko živu být ne podle vůle nýbrž podle Jeho vůle, tak, aby ne ty, ale Kristus Pán v tobě žil a jednal, jak již sv. apoštol Pavel píše: „Živť jsem ale ne více já, ale živ jest ve mne Kristus!“

Jistí dva mladí lidé byli upoutáni k sobě láskou nepravou, nečistou a vedli spolu život bezbožný. I stalo se jednékráte, že se museli, už nevím proč, na krátký čas rozloučit. Tuto příležitost použil shovívavý Bůh, aby mladíka přivedl k poznání a k pokání. A hle, zbloudilý mladík dal sluchu hlasu Božímu, zřekl se hanebného života a počal nový a kající věst. Jednoho dne potkal na ulici bývalou společnici a spoluhříšnici. I šel okolo ní, jakoby jí neviděl. Tato ale přistoupíc k mladíku táže se: „Jak, ty mne neznáš? — vždyť jsem ta a ta!“ Mladík ani se po ní neohlédna šel vážně cestou dál a řekl jen: „Já ale nejsem víc ten a ten!“ — a tím byl konec učiněn hříšné a pohoršlivé známosti.

Příteli! učiň to také tak, dej výhost již jednou těm starým zlým žádostem, a když se budou k tobě hlásit, odbyď je, jako onen mladík, slovy: ó já už nejsem ten a ten starý. Pak vzejde i v tobě již dnes ten nový život, a stráviv tak celý den budeš moci u večer říci: „Žil jsem dnes, ale vlastně ne já, nýbrž Kristus Pán, Jeho duch žil ve mne a vedl mne láskou svou; s ním jsem dnes pracoval, trpěl i miloval.“

Nuž jak drahý příteli, nemáš ještě žádnou chuť býti obětí na oltáři nejsv. Srdce? Ještě necítíš žádný oheň lásky v sobě? máš ještě strach z nepříjemností a obtíží takového svatého života? — Aj, aj, tak za těžké tedy to přichází člověku obětovat se jednou Pánu Bohu, kterýž se za nás denně obětuje!! —

Než, buď jen trpěliv, zkusíme ještě něco. Mám zde pro tebe několik pilulek — dobrou to medicínu z lékárny Ducha sv.

čili z bible. Okus, užij jednu po druhé, doufám, že ti pomohou! —

Tu je první pilulka; vezmi ji bez vody, ale obezřele, jest zvlášť proti lehkomyslu, po zlém žádostivé krvi.

Zníť asi takto:

„Ze tvrdé skály sic vyvedíš jiskru ohnivou, leč jen na silnou ránu zableskne z křemene:

I v tobě člověče spí také jiskra nebeská leč také bojem, křížem teprv se probudí.

I nešetř, bij jen, byť tělo bolest mělo, však více bude bolet pekla žár, — teď-li se nezbudíš!“ —

„Více bude bolet oheň pekla!“ — není-liž pravda, to je hořká a palčivá pilulka. Ale, příteli, pakli že už při pouhém čtení to pálí, což teprv, kdybys jednou s duší a tělem tam hořet měl? Zpomeň na tu těžkou váhu trestů — a jak snadno bys se jich mohl zbavit!! —

Druhá pilulka. Užíváš-li ji, nech ji vždy hodně dlouho v ústech, aby se dobře rozplynula, t. j. v hlavě uležela; pak působí teprv v srdci — tiché příjemné teplo. — Abys ale věděl, kterak ji užívat, ukážu ti nejprv příklad.

Když před 300 lety přijeli ti lakotní, zlskuchtiví Španělové do Ameriky zvláště do Mexika, slídili všudy jako nenasytní vlci po zlatě, stříbre a pokladech, a neostýchali se ubohý tamnější lid trýzniti a neslýchaným způsobem mučiti, pakli jim dobrovolně nevydali poklady své. I přitáhli tito zlata lační Španělové k hlavnímu městu Mexika, kde tehdejší král Montezuma bydlel. Co učinil muž ten, aby uchránil své poklady před lupiči? Pohroužil je na bezpečném místě pod vodu. Španělové dobyli města, jali krále a žádali, aby jim vydal své poklady. Když nechtěl Montezuma po dobrém říci kam je ukryl, vzali jej a jeho věrného sluhu a položili na žhavé uhlí, aby tak jej přinutili k vyznání. Když tu oheň hluboko se zažíral do těla a zuřivé bolesti

působil, počal služebníků králův nařikati, kvíleti a prosit, aby již vyzradil zlato své, že již déle bolest nevydrží. Tu se naň ohlédl Montezuma a pravil vážně: „Jak? ty nařikáš? — což ležím já na růžích?!“ —

Milý čtenáři, přijde-li ti nějaká oběť za těžkou a již již by tě chtěla v tvém kříži trpělivost opustit: tu se postav před svůj krucifix na stěně visící a podívej se dobře na to ztýrané, zraněné tělo tvého krále Ježíše Krista! viz ty rozpjaté a probodené ruce i nohy, tu hlavu trním kolzbodanou, tu umírající, zsinanou tvář a bude ti jakoby s kříže něžnou výčitku ti šeptal tvůj Spasitel a pravil:

„Synu! Dcero! tys už netrpělivá? — Ležím já snad na růžích?! — Viz, to jsem učinil já pro tebe — co činíš, trpíš ty pro mne? —

Třetí pilulka. Jest trochu hořká a proto, bereš-li ji, pomodli se vždy třetí prosbu Otčenáše; za to ale zapuď ze srdce všecken zármutek, zahoj úzkostlivou mysl a činí ji jarou a veselou. K tomu ti povím zas něco ze života.

Já znal jednu hodnou a řádnou rodinu, kde byl ode dávna zaveden ten obyčej, že, když byly dítky pro nějakou chybu trestány, museli pak trestající ruku otcí neb matce políbit a slušně se poděkovat. A věru bývalo to velmi dojemné podívání, když to neb ono dítě s usazenými očima, vzlykajíc líbalo rodičům ruku a se štkáním vzdávalo své: „zaplať Pán Bůh!“ Nezřídka se stalo, že sám otec musel se obrátit od dítěte, a pro své pohnutí sotva vypravil: „Teď buď zas hodný a víckrát to nečiň!“ Tak ho to dojalo, když dítě svůj trest vytrpělo a za něj děkovalo.

Hle, milý příteli, i tvému nebeskému Otcí není nic tak milé, jako když v každodenním utrpení svém jsi hodně tichý a trpělivý, byť bys i někdy se slzami v očích a s těžkým srdcem jako onen trpitel Job Pánu Bohu děkoval: „Pán dal, Pán vzal,

budiž jméno Páně za všechno pochváleno!“ — Nebo jako v těch krupějích, jimiž noční rosa kvítka skropila, krásně se zrcadlí slunko nebeské: tak mile Bůh pohlíží na duši, která sice v těžkých bolestech postavena nicméně blaženou se cítí: v slzách její vidí Otec nebeský obraz Ukřižovaného a nezřídka bývá tak dojat, že Mu i z ruky metla hněvu vypadne, On skloní se milostně k zbožné trpitelce a setře jí s tváře hořké slzy; vždyť víš, jak se to onomu Jobovi stalo.

Konečně tu mám ještě čtvrtou pilulku, ale ta není více k spolknutí, nýbrž jen k častému na ní se podívání; nicméně ale osladí ti všelikou hořkost, kterou ti ta předešlá v ústech zanechala, a dodává srdci síly a zmužilosti. Zde ti ji podávám přímo z té nebeské lékárny, bez všelikého přídavku: „Nejsou ani k přirovnání nynější utrpení k oné slávě budoucí, která zjevena bude na nás, — jestliže spolu s Kristem trpíme, bychom i spolu (s Ním) oslaveni byli, nebo žádné oko nevidělo, žádné ucho neslyšelo a žádné srdce lidské necítilo, co připravil Bůh těm, kteří Ho milují. — Amen.

Zde máš tedy příteli ty vybrané léky, o nichž jsem přesvědčen, že, budeš-li jich pilně užívat, zaženou z duše tvé všelikou bázeň a ty půjdeš pak ne se zdráháním nýbrž s potěšením do oné kaple nejsvětějšího Srdce Páně a podáš se Mu zde jako tichý beránek za oběť. Ano ubezpečuji tě, že ti bude za velikou slast ten blažený pocit: že žiješ toliko pro svého Ježíše, že trávíš den po dni síly svého života v oběť Jemu, tak jako se tam v lampě před svatostánkem ten olej zvolna ohněm tráví. Tak milý příteli uplyne ti pomalu ten život tvůj, který ti ještě zbývá, a pak přijde jednou také snad sobota a sice ta poslední pro tebe, a ty zemřeš. Zdali v chrámě nebo jinde kdesi — nevím; zdali zaopatřen svátostmi neb

ne, to, to ti také nemohu říci, ale tolik předc ti mohu s jistotou říci: jestliže každý den sobotní nezapomeneš Pánu Bohu takto se obětovat v chrámečku Božského Srdce a víc a více světu a zlým žádostem budeš odumírat, živ jsa a v duchu lásky k Ježíši Kristu: to tě mohu ubezpečit, že tě pak vezme to nejsvětější Srdce Páně jistě do onoho nebeského chrámu, kde se světí věčný svátek, věčný odpočinek; a to bude pak tvůj poslední ale nejkrásnější a nejbláženější příbytek — kam tebe dověsti tak vroucně si žádám — poslední útulek v nejsvětějším Srdci Ježíše Krista, Spasitele našeho.

Blahoslavená Markéta Alacoque píše o sobotě takto: „V sobotu představ si že jsi oběť nejsvětějšího Srdce Pána Krista, kterou do chrámu přineseš dají knězi, aby ji zabil a obětoval (oběť pak musí být ztrávena). Ježíš Kristus co kněz vykoná duchovním způsobem tuto oběť, ohněm lásky ji stráví a nový božský život opět v ni vleje. Přijmi to ochotně na sebe, býti dnes obětí takovou: odumřítí světu a vši smyslnosti a trávenu býti láskou ke cti a chvále Boží; v tom nalezněš nový život, jehož duchem bude láska. Šfaster a blažen budeš pak moha říci v pravdě: „Nežiju více já, ale žije ve mne Kristus s láskou svou; s Ním pracuju, s Ním a v Ném trpím a miluju.“

1. Z těchto slov jsi nyní jasně poznal, milý čtenáři, že úloha tvá pro dnešní den jest ta: vynasnažit se, abys sebe Božskému Srdci v pravdě obětoval. Dej pozor tedy, jak a kde a kdy bys si mohl dnes něco příjemného na těle neb na duši odříci s tím čistým úmyslem, abys Mu ukázal, že Její upřímně a nezištně miluješ. Tento obětovný duch musí tedy vycházet z dokonalé lásky k Božskému Srdci a opět dokonalost té lásky musí se ve všem i v sebe menší a nepatrnější oběti jeviti, kterou si dnes dobrovolně

uložíš. A to milý příteli jest ten nejvyšší stupeň skrytého života v nejsvětějším Srdci Ježíše Krista, k němuž vystupujeme.

2. Probudiv se tedy z rána zpomeň nejprv na Božského Spasitele, kde v nejbližším chrámu přebývá. Představ si opět, jak ti ukazuje své Srdce v plameni, v něm postavený kříž a táže se tě: „zde je oheň i dříví, kde je oběť?“ — Nuže, co Mu dáš za odpověď? — Řci Mu ta slova, která On sám nebeskému Otcí řekl vstupuje na tento svět: „Aj, já jdu!“ — a podej Mu ihned první ranní oběť a odřekni si delší příjemné poležení na lůžku. K své ranní modlitbě připoj pak tuto obětní modlitbu blahosl. Markéty Al.: „Nejsladší Ježíši, jediná lásko srdce mého, sladká trýzeň duše mé, radostná muka mého těla! k rozmnožení obětí Tvých prosím tě o tu jedinou milost: abych i já žil a umřel co pravá oběť nejsvětějšimu Srdci Tvému, pohrdaje vším, co nejsi Ty. Chci býti obětí Tvému Duchu a trpěti všechny bolesti a opuštěnost, jakéž jen můj duch schopen jest. Chci býti obětí Tvému tělu, zřikaje se všeho, co by mému tělu jakkoliv příjemné býti mohlo; chci neuprosnou nenávisť k hříšnému tělu chovat a z lásky k Tobě je ukřížovat.“

3. Mše sv. podá ti opět mnohou příležitost, abys v sobě vzbudil a upevnil tento úmysl sebe obětováni. Co nejvíce může tě k tomu povzbudit, lež tam právě na oltáři — nejsvětější Srdce Páně! — Ano počítej a rozjímej, co všecko On z lásky k tobě obětuje, by mohl tobě na blízkou být, s Otcem nebeským tě smířit, dluhy za tebe zapravit, nebeské poklady ti vyprosit a nebeský život ti vydobýt! On obětuje za tebe: vznešený a krásný příbytek na nebi a volí sobě za nebe oltář; obětuje za tě slávu svého Božství a přiodívá se nepatrnou chudičkou způsobou chleba a vína; obětuje za tebe svou všemohoucnost leže tu skrytý

a bez pomoci; obětuje svou moudrost, trvá zde v tichém mlčení; obětuje svou vůli a poslouchá slovu člověka-kněze: obětuje i svou svobodu nechaje se uzavřít dnem i nocí v těsné vězení svatostánku; obětuje za tě i tu radost a potěšení býti tam v společnosti andělů a Svatých, a bydlí zde uprostřed hříšníků a nepřátel svých. Nikdo by nemohl tělo Jeho zneuctit, kdyby On sám nepřišel na oltář. Zde ale v nejsvětější Svátosti oltářní vydává se On za tebe všemu zlému nakládání bezbožných lidí. Tak rozjíměj a pochopil-lis z rozjímání toho přečistou lásku Jeho Božského Srdce, obnov zas svou oběť ráno učiněnou a pomodli se při pozdvihování opět onu modlitbu blah. Markéty.

4. Mezi dnem hled jak bys svá předsevzetí z rána uskutečnil, na př.: odepři si zábavu, již míváš v rozmluvě s jinými, a uskromni svá slova. Při jídle odřekni si zas nějakou částku svého nejmilejšího pokrmu. Při modlitbě následuj svého Spasitele přísným chováním těla, očím, uším, rukoum, nohoum vlož pouta zdržlivosti, skromnosti a počestnosti, jaká by se jen Božskému Srdci Páně líbiti mohla; takové a podobné budou dnes tvé oběti.

5. Před spaním zpytuj opět své svědomí: zdali jsi skutečně v duchu upřímné lásky nějakou oběť sebezapření Pánu přinesl. Vzbudiv žel a lítost nad poklesky téhož dne a celého života poklekni před obraz Božského Srdce Páně a modli se tuto odpustkovou modlitbu:

„Na důkaz své vděčnosti a na náhradu za své toliké nevděčnosti daruji Tobě srdce své. Zcela a navždy se tvé službě obětuji. S milostí svatou Tvou činím to pevné předsevzetí, že Tě nikdy více neurazím. Amen.“ (100 dní odpustků, kdykoliv se tato modlitba s upřímnou lítostí před obrazem Srdce Ježíšova modlí).

6. Co zvláštní cvičení v enosti zkoumej se, co ti bývá obzvláštně těžko a tvrdo

vykonat, neb opomenout, a to právě přines dnes za oběť Božskému Srdci Ježíšovu.

Povzdechy.

Ježíši! Ty's drahé Srdce své celé za mne daroval!
nelze mi, než abych já za to své ti celé věnoval.

Přijmiž tedy Kriste duši mou
za oběť Ti veždy příjemnou,
aby sobě zínírajíc jen Tobě žila,
láskou, jako svíce ohněm se strávila.

V posvátný ten oheň lásky
kladu dnes to srdce své.

Ať co kadidlo Ti vonné
stráví se ku chvále Tvé.

D o s l o v.

Hle má drahá duše, to je tedy celé to navedení blah. Markéty Alac.: kterak máš to Božské Srdce Páně opravdu milovat. Nyní hled jen, aby to nebylo tak marně psáno, tištěno a čteno, ale, abys dle návodu toho skutečně svůj vnitřní život uspořádala. Nesmíš tedy žítí více jen tak slepě do světa a nechat běžet den po dni, rok po roce tak na prázdno, aniž bys z času toho co získala; nýbrž hled teď zužitkovat každou hodinu, a dle tohoto způsobu každý den v týdně posvěcovat. Pořádek vede k Bohu! a proto máš-li pořádek ve svých věcech pozemských, učiň si i v té komůrce svého srdce jistý pořádek, dle kterého budeš den po dni nejsvět. Srdci Páně sloužit, a na ten úmysl určitou práci pro spásu své duše konat, tedy: v neděli pamatuj na očištění své duše ode všeho co by se Ježíši Kristu nelíbilo; v pondělí ještě čině pokání za své viny žij co vézeň v Srdci Páně; v úterý nech si záležet na tom, abys co pilný žáček Kristův učil se abecedě v pokoře a tichosti; ve středu pamatuj statečně bojovat proti svým vnitřním i zevnitřním nepřátelům, poslušen jsa ve všem vůdci svému; čtvrtěk věnuj lásce a díkůčinění za

Jeho lásku pohostinou v nejsvětější Svátosti oltářní; v pátek utíkej se se vším utrpením na mateřské Srdce umírajícího Spasitele; v sobotu žij co oběť zcela a pouze pro svého Ježíše. S neunavenou vytrvalostí opakuj stále tento pořádek a přivyknuv tomu pochopíš teprv, co jest to „vésti tichý život v úkrytu nejsv. Srdce Páně!“

„Však chcešli vědět, kdo asi to nejdál přivede v tomto způsobu života?“ — táže se ku konci bl. Markéta Al. a ihned odpovídá: „Ten, kdo je nejpokornější, nejchudší a nejopovrženější před světem, a kdo o všechno všudy je oloupen, ten dosáhne největšího podílu v Božském Srdci: s kým nejhůře svět nakládá, tomu se tam nejvíce lásky dostane; kdo nejmlčenlivější, tam bude nejdůkladněji poučen, a kdo nejposlušnější: nalezne tam tu nejpevnější důvěru a největší sílu!“ —

A teď milý příteli jsem s pomocí Boží hotov a přichází chvíle, bych se s tebou rozloučil. Arciž neznám osobně já tebe, ani ty mne, ale předce není mi lhostejno tebe snad na vždy opustit. Mám upřímné a otevřené k tobě srdce a řeknu ti to přímo, že jest mi nyní tak bolno v něm, jakobych neupřímnějšímu příteli měl dát poslední „s Bohem!“ A není divu, za ten rok jsme se spolu seznámili jako dva bratři; alespoň já byl kolikráte tak smělý, že jsem se ti hluboko do duše podíval a před celým světem tak hlasitě s tebou rozmlouval, jako bychom seděli na lavici podle sebe. Mně se líbila tvá trpělivost, s jakou jsi po celý rok mé výklady o Božském Srdci poslouchával, a proto jest mi dnes věru líto, že již jsme u konce a máme se rozloučit. —

Než, příteli drahý, nevěděl bys žádnou pomoc, jak to učinit, bychom sobě zůstali předce vždy na blízku? — Onehdy jsem něco podobného četl. Před časy

žil ve Francouzích urozený ale také nábožný pán, hrabě Elzear, jemuž popřál Bůh nalézt neméně nábožnou manželku. I přihodilo se jednou, že musel hrabě daleko na cestu se vydat, nad čímž nemálo rmoutila se paní jeho. I žalovala mu v psaní zármutek svůj, že tak dlouho nepřichází. Hrabě ji srdečně těšil a dí ku konci svého psaní: „Když se ti bude po mne stýskat a budeš mne hledat, tedy jdi a navštiv co nejčastěji nejsvětější Svátost oltářní, tam vstup v duchu do nejsvět. Srdce Ježíše Krista, vždyť víš že je tam mé obyčejné přebývání, tam se shledáme každý den.“ —

Nuže příteli nemohli bychom i my tak učinit? a na takovýto způsob každý den v radosti i žalosti pospolu býti? — Co říkáš tomu návrhu? — Začnem tedy budoucí neděli zas od počátku tyto příbytky v nejsvětějším Srdci Páně navštěvovat! Kojím se pevnou nadějí, že mimo tebe i jiní čtenářové „Školy“ tam přijdou a že se tam shledá celá společnost stejně smýšlejících duší — samých to ctitelů Božského Srdce Páně a spojení tou páskou lásky Kristovy budem tam blížeji u sebe, než by se to s tělem státi mohlo. Jedné mysle, jednoho ducha všickni budem se tam vespolek modlit, obětovat, trpět i Krista milovat. A věříš? to bude našemu Spasiteli velmi vhod! „Radost má jest, býti se syny lidskými,“ říkával sám, a čím více ostatní svět naň zapomíná, čím více urážek a bolestí Mu činí, tím větší radost způsobí Mu těch několik upřímných přátel, které se spojí k „tichému životu v úkrytu nejsv. Srdce Ježíšova.“ Nuže, má drahá duše, nenlíž pravda, že přijdeš? Tedy na shledanou budoucí neděli v „ohnivé peci“ Božského Srdce Páně!

„Pochváleno a nejvyš veleno budiž nejsvětější Srdce Ježíšovo! Amen.“

S v. B a r b o r a.

Otec a jeho dcera.

Obraz ze života křesťanského v 3. století.

1. Divné vězení.

Tam na východě, daleko za vlastí naší, v Malé Asii, v krajině Bithynii leželo na břehu moře bílého velkolepé město Nikomedie, kde nyní město Ismid neb Niknid se nachází, naproti Cařihradu. Nikomedie bývalo městem velmi oblíbeným pro teplé lázně a vody minerální; obdrželo jméno po králi Nikomedovi, jenž je vystavěl a hlavním čili sídelním městem učinil, pročež i císařové Římsí zde rádi přebývali, zvláště Dioklecian, jenž to město mnoho zvelebil.

Kdo tehdáž navštívil to město, hned mu v oči bítí musel nádherný palác, vyčnívající z rozkošného háje palem, oliv a jiných asiatských stromů zdobných, uprostřed nejkrásnějších zahrad východního pásma. Budova to věru knížecí, náleží Dioskorovi, jednomu z nejbohatších mužů Nikomedských, ale muž ten jesti zuřivým nepřítelem křesťanů jsa nejvyšším knězem pohanským. Vedle samého paláce nalezneš vysokou, podivnou věž, která se mnoho liší od slohu ostatní budovy a snad později pro zvláštní příčinu přistavena byla. A k čemu asi? Slyš a nemálo se podivíš!

V této věži dlí perla celé Nikomedie, pravý anděl v těle lidském, Barbora, jedinká to dcera zámožného Dioskora, panna neobyčejné krásy a výborných vloh duševních; zde má dle úmyslu otcova vzdálena býti hluku světského a odloučena od lidí jí nebezpečných — a

k těmto otec pohanský počítal zvláště křesťany —, a takto obsluhována toliko nejvěrnějšími osobami domácími a vyučována nejvýtečnějšími učiteli vyrůstala Barbora v dokonalou, ušlechtilou pannu a učenou ve všelikém umění a náboženství pohanském. Však právě pro svou učenost poznala úplně nedostatečnost náboženství pohanského: „Nikoliv, nikoliv,“ říkávala, „tito bůžkové, jimžto otec můj slouží, toť nejsou a nemohou býti pravými bohy, od nichž by osud náš závisel; vždyť to jsou mrtvé modly, jenž ani sobě pomáhati nemohou, ba ani se pohybovati . . ., musí, musí někdo nad námi býti, jenž to všecko učinil a řídí, co vidíme na nebi i na zemi . . ., ó kdo, kdo mi ho ukáže, kdo mne ho naučí znáti?“

Jednomu z učitelů Barbořiných se taková řeč nad míru líbila, byltě tajným

křesťanem; Bůh to tak řídil, že nepoznáni přišel do domu tohoto knížete kněžského, a mezi učitele milené dcery vřaděn byl. Od něho naučila se Barbora pravého Boha znáti i Ježíše Krista, Syna Božího a Spasitele světa; od něho též dokonale vycvičena v náboženství Kristově po krátkém čase jest pokřtěna.

2. Podezření a vyjevení.

Jako zmíněný učitel z dobrého toliko úmyslu tajil náboženství své, aby totiž přístup našel do domů pohanských a mnoho duší získati mohl pro Boha pravého a živého, tak radil i blažené nyní žákyni své, aby se prozatím otcí ničím nevyzradila, až by se Bohu samému líbilo, víru její světu odhaliti. Žila tedy Barbora dle toho návodu jako před tím, ovšem to bylo Dioskorovi nápadné a nemalé podezření v něm zbudilo, že dcera jeho ač dříve tak nábožnou byla, nyní domácích bohů zanedbává, ano, jak se zdá, pohrdavě na ně pohlíží. Než považoval to za následek její přílišné učenlivosti, za mladistvou lehkomyšlnost, kterouž zajisté brzy odloží, jakmile se stane ženou, chotí muže vážného a nábožného; takového jí v skutku již vyhledal v osobě ušlechtilého a zámožného jinocha. Však nastojte, Barbora se zpěčuje manželkou se státi, chce zůstatí pannou na vždy — něco neslýchaného mezi dívkami Nikomedskými. Vždy více a více se zmáhalo podezření v otcí, že dcera jeho snad něco slyšela o té „proklaté“ společnosti křesťanů. Chce ji tudíž ještě více střežiti, ještě přísněji o samotě držeti, ano kromě služby jedinké všechny ostatní osoby od ní odstraniv dokládá, že ani otce svého nemá viděti, pakliže setrvá na „nemoudrém“ úmyslu svém; že míní odcestovati a doufá, až se navrátí, že bude lepšího náhledu dcera takto ještě přísněji střežená a pro neposlušnost trestaná.

Ráda svolila Barbora k přísnější samotě, jenom toho si na otcí vyžádala,

by jí ve věži zříditi dal zvláštní pokojíček pro lázně. Otec svolil; „udělá se ti vše, dcero, jen když také sama učiníš podle rady otce svého; máš tedy míti lázně, udělá se vedlejší pokoj a v něm dvě okna, bys dle pohodlí svého i tam se zabývali mohla čtením a uměním.“

Tak se stalo; otec odcestoval, ve věži vzdělána zvláštní láznice, však místo dvou oken nedala Barbora tři udělati a sice tak, že vlastně jedním oknem býti se zdála: to jí mělo ustavičně připamatovati nejhlavnější tajemství víry křesťanské, že jest jeden toliko Bůh, však ve třech Božských osobách. Na zdi pak nechala znamení sv. kříže upravit, by tajemství vykoupení lidského stále na paměti chovala. V rozjímání těchto a jiných potěšných článků víry jakož i v modlitbě trávila Barbora šťastně ano blaženě dny osamělosti své, a utvrzovala se denně v předsevzetí svém, že po celý život zůstane Ježíši Kristu věrnou, čistou a neporušenou nevěstou... když se tu otec její pojednou z cesty vrátil. I objímal s otcovskou láskou a něžností dceru svou, kterouž tak dlouho neviděl, a kteráž se mu nyní ještě mnohem slíčnější býti zdála; i opakoval hned v první rozmluvě svou žádost o svolení k sňatku s vyvoleným šlechticem. „Ach otče!“ praví tu dcera, „nemohu žádného světského ženicha milovati, neb jsem již dávno zasnoubila se ženichu nebeskému.“ Dioskorus div že neomdlel: „Co to jsou za řeči, dcero má?“ však ohlížeje se po světnici brzy z hrozného podezření, jež ani vysloviti nechtěl, přišel k úplnému přesvědčení; spatřiv totiž 3 okna a kříž na zdi poznal, že dcera jeho se stala křesťankou, k čemuž se sama nejen radostně přiznala nýbrž i nadšenými slovy žádala otce, aby i on opustiv klamně modloslužebnictví stal se vyznávčem Kristovým.

3. Pronásledování a mučení.

Jako zkamenělý zůstal Dioskorus při takové řeči dceřině; pak ale jako zuřivý zlostí a lítostí povstal a uchopiv meč na blízku ležící vrhl se na ubohou Barboru jako beze smyslů, chtěje ji usmrtiti. Tato však utekla šťastně; i hnál se za ní, našel ji na místě skrytém, tahal ji za vlasy, mučil ji ukrutně ano poznovu tasil meč na ni. Barbora zadržujíc ho pravila: „Otče! což na sebe chceš uvaliti hanbu a vinu vraždy na vlastním dítěti spáchané?“ Tato slova přivedla zuřícího otce poněkud k sobě. I zkusil to nyní dobrotou, lichocením, prosbou, pláčem, aby se odřekla Krista a obětovala zase bohům domácím. Však ani tím neoblomil pevnou mysl dceřinu. I vztekal se znova zlostí a hněvem největším, mučil a trápil ji znova, a ničeho s ní nepořídív vedl ji svázanou k soudci pohanskému Marciánovi; tam obžaloval ji co křesťanku, která bohy pohrdajíc oběti obvyklé konati se zdráhá, a žádal proto, aby mocí úřadu a soudu veřejného tak dlouho mučena byla, až by se bohům opět naklonila.

Však Marcián jakožto prohnaný světák a krásnému pohlaví zvláště nakloněný rozkošník zdál se jiného býti náhledu: kázal otcí Barboře pouta rozvázati a se pokojiš domů odebrati, že si obrácení dcery jeho sám na starost vezme. Tak se stalo. Sudí lichotil se svaté mučenci mnohými slovy, by ji zvrátil z předsevzetí jejího; upozornil na rozkoše světské, krásu, radost,

veselí a štěstí života, a jaká to zpozdilost, tím pohrdati a víry takové se přidržeti, která člověku ukládá jen samé těžkosti, zapírání sebe a vzdalování se všeho, co ve světě těší a blaží.

Že však ani on dobrotou ničeho poříditi nemohl, kázal hněvivě přinést mučidla a nástroje strašné, které již mnohému prý „dobře posvítily k poznání bludu křesťanského.“ I nešeny tu nástroje mučení, však Barbora spatřivši je zvolala: „O myslíš Marciáne mne tím děsiti? O nikoliv, s radostí pohlížím na mučidla ta, neboť mne zajisté přivedou v náruč nebeského ženicha Krista Ježíše.“

„Strhněte jí roucha,“ poručil zuřivě soudce, „mrskejte ji až do krve a třete jí rány ostrými střepy.“ Stalo se; pokrvácenou, plnou ran ano polomrtvou odvedli do vězení. Tu Barbora nedbajíc na mdlobu a rány krvácející na kolena poklekla, děkujíc Kristu Ježíši, že hodna

účinněna jest, pro jméno Jeho potupu podstoupiti a krev svou vycediti; i prosila úpěnlivě o stálost a vytrvalost až do konce. A hle! pojednou ozářila žalář jasnost nebeská a Pán Ježíš zjevil se věrné služebnici své vlévaje v srdce její nadpozemskou útěchu a slasť, posiluje ji k novému utrpení a všechny rány zmrskaného těla jí zázračně vyhojil. Barbora oplývala nevýslovnou blažeností.

4. Usmrcení a oslavení.

Druhého dne hned z rána trpitelka opět vedena před soudce, by se vyslovila, zdali bohům obětovati hodlá. Jak se udivil Marcián, vida ji zcela zhojenou a slícenější než dříve. „Nesmrtelní bohové,“ pravil s nadšením, „dokázali na tobě moc svou, abys poznala, že právě jest náboženství naše.“ „Lež, lež,“ vpadla mu do řeči mučenice, „ne bůžky mrtvé ale Pán Ježíš, Syn Boha živého mne vyhojil, tento zázrak Bůh jediný a pravý na mně vykonal.“

Než toto vyznání statečné stálo pannu svatou její živobytí. Soudce plný vzteku a zlosti, poslal pro Dioskora, aby, jak si toho přál, přítomen byl hroznému mučení, jímžto potrestati se chystá dceru jeho. Nyní byla Barbora po celém těle železnými hřebeny trýzněna a pochodněmi pálena; svatá mučenice chválila za to Boha a zbožně pohlížeje k nebesům prosila Ježíše jen o stálost a vytrvalost. Na to jí od nestoudných katů utrženy prsy; v tomto hrozném trápení volala světice: „Pane! odejmi vše, vše ode mně, jenom ne sv. Ducha svého.“

Nyní zcela byla obnažena . . . — ustrňte se nebesa nad naší ubohou trpitelkou, a to tím více, an se vlastní otec její na ukrutné to mučení dábelky usmívá ano sám ukrutnost katů ještě podněcuje . . . a nebesa se ustrnula, neboť v nemilosrdném obnažení svém modlila se Barbora, by Bůh nedopustil žádného hříchu, a světice naše, obklopena takovou skvělostí a jasností nebeskou, že chlípni zrakové na panenské tělo její pohlížeji nemohli ani tenkrát, když zcela obnažená městem vedena byla na popraviště, kde měla usmrcena býti. K této ukrutné práci nabídl se soudci — ach kdo uvěří tomu? — její vlastní otec Dioskorus! A sudí svolil! Hrůza a zděšení zmocnila se přítomných, neb to přesahovalo všechnu cit lidský, ano nerozumná tvář by toho sotva schopna byla, patřiti, kterak nelidský otec zdvihá vražedný meč, jímžto vlastnímu dítěti hlavu

stíná. Bolestný výkřik slyšeti z úst všech přítomných, však i hrozné znamení s nebe viděti: černá, děsná mračna vyvstávají na nebi, strašné rachocení hromu, mocný blesk se řítí s hůry a nelidského otce na místě usmrcuje. —

Toť strašné a brozné umučení a usmrcení však spolu i oslavení sv. **Barbory** panny a mučenice Boží, jejížto výroční slavnost 4. prosince připadá. Ta okolnost, že se jí Kristus Pán před smrtí v žaláři zjevil, ji těšil, zhojil a sílil, tak že zmužile a statečně, ano radostně smrti vstříc hleděla, jesti příčinou, že se světiče naše zvláště ctí co patronka šťastné smrti, aby nám u Ježíše, nebeského ženicha duší Svatých, tu milost vyžádala, bychom

před svým odchodem na věčnost svatými svátostmi zaopatření byli, a bez takového zaopatření bychom nezemřeli, bychom jako ona Ježíše viděti mohli jak zde v časnosti ve velebné Svátosti tak někdy na věčnosti v slávě nebeské.

Vyobrazuje se proto s velebnou Svátostí v rukou (sv. Stanislavu podala ona v průvodu dvou andělů sv. hostii na lůžku umírajícímu) s mečem a palmou vítěznou co znaky jejího mučení, vedle ní věž malá s 3 okny, co vše svrchu vysvětleno. Budiž jenom ještě podotknuto, že sv. Barbora je v počtu 14 Svatých spomocníků, a že ji věřící též v čas bouřky a ohně důvěrně vzývají.

Vánoční noc.

Bělely již vrchův břehy,
Bíle strmí u výš stráž,
Pole, luka kryjí sněhy,
Kryjí les i žírnou pláň.

Tichá noc; na nebes báni
Jasných hvězdic stříbrokmit,
S hůry leje v snivou pláni
Luna třesoucí se svit.

Ticho velebné spočívá
Celou nade krajinou.
Aj! pojednou co prochvívá
Výšinou i nížinou?

Slavněji svůj rozjasnily
Hvězdy na blankytě lesk,
A v jeden se rozzářily
Nevýslovné krásy blesk.

Vrchem, plání, hory všemi
Plyne tajné šumění —
Či to stromův haluzemi
Jara vane tušení?

Slyš tu vzduchem se ozývá
Sladce zvonu zdáli hlas!
O již vím, co vše provívá —
Vždyť dnes vánoc krásný čas!

Vašemu, vy tmavé lesy,
Rozumím již šumění.
Unáší mi ducha v plesy,
Zvony, vaše slavení.

O probudte snící z spánku,
Aby spěli oslavit
Boha svého v chudém stánku,
Božské dítě pozdravit!

E. V.

Obrazy z dějin moravských.

II. Poklad lidu chudobného.

Stojí podnes a bohdá státi bude utěšený Rajhrad, velikolepý chrám a klášter služebníkův Božích z řehole sv. Benedikta; stojí jakožto památka na Břetislavův posvátný slib. Vytlačil kníže Břetislav Uhry i také Poláky ze země moravské, a tolik je s pomocí Boží pokoril, že se vícekrát na větší výpravu do Moravy neodvážili. Ale za to povstaly po smrti Břetislavově domácí rozbroje, kníže povstal proti knížeti, bratr proti bratru; až konečně opět všecka země, duchovenstvo, panny v klášteřích a vůbec veškeren lid k Bohu a k svatým patronům volati začali, aby jednou pokoj v zemi zjednati a zachovati ráčili.

V tom umřel r. 1196 Jindřich biskup pražský, kterýž byl spolu knížetem země české a moravské. Po smrti jeho dosedl Vladislav III., syn Vladislava II. druhdy krále českého, z vězení propuštěný, na stolec knížecí. Po pěti měsících obdržel psaní od bratra Přemysla, o němž se ani, kudy by chodil, nevědělo; v kterém psaní ho vyzval, řka: „Bratře, ty mi jakožto bratru staršímu přepustíš knížectví, sic jinak válkou na tě udeřím.“ — Nová tudíž hrozila válka bratrská. — V určitý den přišel Přemysl v chatrném oděvu, všečen v tváři tolik změněný, že více k poustevníku nežli k synu královskému byl podobný. Jehož jak kníže Vladislav spatřil, ihned kolem krku jemu padl, líbal a jej žádal řka: „Slož bratře Přemysle roucho své roztrhané a obleč na se knížecí roucho mé; neboť lépe ono tobě, jakožto bratru staršímu, přísluší nežli mně.“ A tak odevzdav knížectví své Přemyslovi, sám do Moravy pospíšil a ji třímecitma let velmi pokojně řídil.

V tutéž dobu, kdežto všeobecné modlitby lidu a duchovenstva u Boha vyprosily svatý pokoj v zemi, událo se, což nyní vypravovati budeme.

Bylo to roku 1200, že v městečku „Vartě“ chudý, pobožný jinoch u jednoho hospodáře sloužil. Jednoho dne maje nějakou cestu za město, bral se údolím mezi dvěma horama. Mysl jeho byla toho dne všecka dojata láskou k Bohu a k Panně Marii, jda samotén, vzal svůj růženec a modlil se na růženci. Tu se mu zjevila Rodička Boží. Byla přívětivá a krásná nade všecko popsání. Jinoch, spatřiv nebes královnu, klekl rychle. Rodička Boží k němu promluvila, řkouc: „Synu můj milý, tu máš a zde ti podávám sochu mou a synáčka mého Ježíše Krista. Až přijde čas, mně zde vystavíte kostel, poutníci budou přicházeti, aby velikých milostí ode Mne obdrželi a upřímnou lásku srdce svého mně vyjevili. Ty mi prozatím, jak můžeš, udělej oltář, sochu na oltáři postav, a o čest mou se postarej.“

Tu Panna Maria zmizela a sochu Matičky Boží s Ježíškem mládenci zůstavila. Jinoch byl při tom celý blažený, oplýváje radostí, že v jeho chudobě a sprostotě, nebes Královna jej před celým světem zvolila na takovou milost. — Sebral tudíž k rozkazu nebes Královny kamení, udělal jakýsi oltář a milostivou sochu uctivě postavil na svém chudobném oltáři. Tam svou poctu nebes Královně slušně učiniv, do města se vrátil a, jaké nebeské zjevení se mu stalo, vypravoval. Měšťané s podivením to vyslechli a v průvodu celého duchovenstva procesí tam spořádali. Shledali všecko tak, jak mládenec vypravoval, a z blažené radosti, kteréž na tom posvátném místě pocítili, soudili s dostatek, že všecko zjevení v pravdě tak se událo, jak byl ctnostný mládenec vykládal.

Není divu, že taková pověst se roznesla po všem kraji. Přicházeli poutníci ze všech stran, přicházeli též lidé všeli-

jakým neduhem sklíčený, chromý, slepý, na rozumu zmatený, slovem všickni hledali pomoci u Matičky Boží „na Vartě,“ a — Matička Boží skutečně pomohla; ačkoli se také stávalo a v tamnějších knihách zapsáno jest, že někteří lidé nedosáhli toho, zač byli prosili. — Za nedlouho visely po všech stromech vůkol rozličné berličky, voskové oči, srdce a jiné dary a obrázky, jakéž tam poutnickové na památku svého uzdravení zavěsili.

Stalo se, že na českých hranicích se jistý urozený pán vezl na voze svém; ale zvrhnuł a nohu si celou přelomil. Lékaři nevěděli žádné pomoci. Tu si v bolestech svých vzal útočiště k Matičce Boží na Vartě, učiniv slib, že, pak-li se uzdraví, pěšky vykoná pouť na Vartu. — Ejhle, tu se noha srovnala, kosti se zcelily, chromec se uzdravil! Povstav z lože svého, dal se na pouť. Přiřda na místo, pozdravil vroucně svou nebeskou spomocnici, i spatřil zde mnoho jiného lidu, na větším díle chudého a sprostého, jak nebes Královnu ctí a chudobné dárky obětují. Taková chudoba jej dojala: neboť Matička Boží stála jen tak pod širým nebem, přřelo na Ni a suřh padal; jelikož ani pod střechou nebyla.

Z vděčnosti srdce svého zavěsil i tento uzdravený český pán své berličky a všecky peníze, kteréž při sobě měl, tu složil, aby se hned postavila aspoň dřevná kaple a Matička Boží byla před deštěm i také před dobyt看 zachráněna. Po nějakém čase tentýž vděčný pán zase přišel na Vartu, Matičce Boží se poděkovat, i přinesl sebou hezkou hotovost na penězích za oběť Matičce dobrotivé, kteráž nohu jeho zlámanou uzdraviti ráčila. Shledal tam veliké zástupy zbožného lidu, kterýžto v dřevěné kapli a před ní klečel a Matičku Boží pozdravoval. Český pán se tomu potěřil velice, a po vykonané modlitbě pravil řka:

„Poutníci nábožní! Matička Boží na tomto místě posvátném tolik milostí

prokázala, mne také, ubohého mrzáka. pozdraviti ráčila. Co myslíte, abysme tu postavili nějaký pěknější kostel? Vždyť Matička Boží předpovídala, že tu někdy kostel stávati bude! Částku peněz pro začátek bych já složil, z vás též nikdo od toho nebude, s něčím přispěti!“

Tato řeč byla všemu lidu tuze mila, vždyť všickni podobně smýřleli, jenom že nevěděli, jak začíti. Těch darovaných peněz českého pána nebyla však částka malá, nýbrž částka veliká, že se dalo zaříditi vše, co na začátek důstojného chrámu potřebno se zdálo. Druzí přispívali každý dle možnosti, zedníci za darmo zdili, tesaři sekali, cihláři cihly pálili, a kdo příhodné řemeslo neznal, nestěžoval si, svou nádenickou práci Matičce Boží obětovati. Tím způsobem ve svaté svornosti postavili kostel, Matička Boží měla slíčný oltář. Na památku onoho českého pána a zakladatele nový chrám nazvali „kostelem českým,“ kteréž jméno mu zůstalo.

Z celé Moravy, z Čech a ze Slezska bral katolický lid své útočiště k Matičce Boží na Vartě; z daleka i z blízka přicházeli, aby si tu u své nebeské Matičky odpočinuli z těch trampot a strastí tělesných i duševných. Kde je láska, tu rádo se bývá, a že na Vartě mateřskou lásku Marie Panny zakouřeli a laskavě též od lidí viděni byli: tudíž rádi sem přicházeli a rádi tu byli.

Kde je láska, tu i Bůh, kde nenávisť, tam zlý duch, praví přísloví staré, jehož pravdivost též Varta zkusiti měla. Kde posavad vládla láska a vládl Bůh, tam se ďábel postaral o nenávisť. Neměť pořáde ten pokojný katolický lid s pobožností svou Matičku Boží ctíti: zlí nepřátelé pobožnosti proti tomu povstali.

Okolo roku 1400 a něco později bývalo po městě Vartě slyřeti usedavý ženský pláč. Pláč ten se zdál přicházeti s hory vysoké, kteráž nad městem se vypíná. Šrdatí měřřané řli hledat, coby

se tam dělo? Hora byla celá lesem zarostlá. Hledající vystupovali výš a výš, hlas usedavého pláče slyšeli pořád jasněji, až posléze vystoupili na samý vrchol té hory. Zde s leknutím náramným spatřili Matičku Boží, sedící na skále a hlasitě plačící. Slova nepromluvila, ale slzy jen se jí z očí lily. Měšťané padli na kolena před takovým zázračným zjevením, dobře soudíce, že ten pláč a zármutek Matičky Boží něco bolestného znamená, prosili snažně se sepjatýma rukama, aby Matička nebeská jich opustiti neráčila. — Panna Maria zmizela a jejího pláče více slyšeti nebylo. Ale hrozné neštěstí přišlo.

V Čechách vypukla ona nešťastná husitská bouře. Národ český býval posavad věrný a šťastný ve svém katolickém náboženství, až pak někteří nepokojní mužové jej zvrátili; i strhla se bouře, tak jako z malé jiskry povstává ohromný požár. Od pravé a samospasitelné víry odpadli a těch věrných katolíkův až na smrt ukrutnou pronásledovali. Po smrti Žižkově r. 1424 na čtyry proudy se rozdělivše, na země cizí se vyřítili.

Roku 1425 pustili se Sirotcí a někteří Táboři, jejichž vůdce byl Velek Koudelník do krajin východních, a kam přišli, napořád katolíky vraždili; Goldberk, Laubu, Břeh, Münsterberk a Hejnrichov opanovali, kdež nešarpujíce žádného věku ani stavu všecko zabili. Do města Goldberku přijdouce, všecko duchovenstvo v kostele a mládež ve škole povraždili, a Vartu s roztomilým českým kostelem Matičky Boží zapálili. Katolíci tamní byli na štěstí uchránili svůj drahocenný poklad, totiž zázračnou sochu Matičky Boží, na bezpečné místo ji odnesše před zlobou kacířskou.

Po odchodu husitů vrátili se katolíci na místa svá, avšak roku 1428 přišli husité s novou hrůzou a to dosti náhle, vynesli všecky svaté obrazy, které katolíci

byli znovu zařídili, sochy, posvátná roucha, dary a památky, až i ty lavice z kostela, všecko snesli na hromadu a zapálili. Když svaté věci hořely plamenem, přivlekli kněze z řádu sv. Dominika a svázavše, hodili jej do ohně toho a za živa upálili. Dějepis svědčí, že to kněz byl neúhonného, právě svatého života. — Jiného kněze z téhož řádu dominikánského třikráte šípem prostřelili a pak na kusy rozsekali. Tak činili husité na Vartě roku 1425 a roku 1428. Nyní víme, proč Matička Boží tak usedavě byla plakala.

Tu se na okamžení pozastavše, vzpomeňme na naše „nové husity,“ kteří se chlubí býti pravými syny oněch husitů starých; vzpomeňme na všechny ty, kteří snad se ještě nazývají katolíky, ale dávno z té víry katolické nemají nic více. Chválí nám svobodu a osvětu a tupí naše pobožnosti a posmívají se horlivému duchovenstvu! — Než, ty časy husitské již minuly, a bohda vícekrát se nám nevrátí! Ale dobře jest, takovým panům husitům se pořádně opřítí, aby věděli, že katolíci si víru svatou hyzditi nedají.

Když byly dodělaly husitické ukrutnosti, shledali se bohabojní a srdnatí katolíci opět se svou předrahou Matičkou Boží, nové neštěstí potkalo „kostel český,“ kteréhožto neštěstí dobře v paměť vtisknouti sluší nám a všem věkům budoucím; neboť se tenkrát okazala rekovná mysl katolická, která všecku úctu naši zaslужuje.

Mohlo to býti k roku 1500, — na jisto starý dějepis tento čas neudává, ač příběh sám mnohými svědky byl stvrzen, — že v městě Vartě vypukl oheň. I také český kostel se chytil a všecken stál v plamenu. Tu jeden kněz řádu cisterciáského a vroucný ctitel Matičky Boží připomínal sobě, kterak předrahy a starodávný poklad, jakázto byla svatá socha Panny Marie s Ježíškem v plameni prudkém jistě zhoří. I nedbaje nic na

nebezpečnoství života svého pustil se do kostela hořícího. Přítomnému lidu srdce tlouklo strachem, jaký konec to vezme. Viděli jej, kterak před oltářem klekl, ruce před Matičkou Boží seprav se pomodlil. Pak vstal, sundal sochu Marie Panny, aby z kostela ji vynesl. Ale v tom spadla hořící střecha na klenutí horkem beztoho rozpukané, a celé klenutí i se střechou s hrozným hřmotem do kostela spadly. Zdvihl se kouř, jiskry lítaly, kněz na chvíli jakoby se ztratil; nicméně výborný ten muž nepozbyl přítomnosti ducha. Za chvíli jej lid opět spatřil, jak v levé ruce držel sochu Panny Marie a hledal z kostela ven. Na kruchtě ještě nehořelo. Kněz se tam obrátil. Ale tu se na něm chytily šaty, on se svým pokladem vzácným klesl k zemi a více jej nespatriil nikdo. Ovšem na pomoc nebylo pomyslení, kostel vyhořel všecken.

Druhého dne hledali měšťané v zříceninách kostela, odváželi rum a oharky, hledající svůj drahocenný poklad a když jinač nebude, aspoň nějaké památky hrdinského kněze. Ejhle, sochu Matičky Boží s Ježíškem našli, a k podivení jejich stála neporušená uprostřed ohně, jenom poněkud počernalá. Podivení jejich vzrostlo ještě více, když spatřili, že levá ruka ctihodného kněze ještě po smrti drží Matičku Boží; celé ostatní tělo shořelo; ale ruka, která nesla drahocenný svatý poklad, ta zůstala jako živá. — Téměř jisto jest a pochybovati nelze, že onen horlivý kněz umřel jako mučeník své lásky k Matičce Boží a za to rovnou cestou do nebe se ubíral, aby mu nebes Královna odplatila tu horlivost, kterouž za ni byl umřel. Aj, blaze tomu, kdo jakživ od pobožnosti k Matičce Boží nepustí a věrným setrvá až do konce!

Po takovém ohni, kterým nejen kostel ale i město popelem lehlo, bylo těžké zotavení, ale přece z lásky k Matičce Boží kostel znovu okrášlili a Marii Pannu

v novém kostele na oltář postavili. Tu pak dobře sluší pamatovati, aby veškeré potomstvo vědělo, že město Varta, když celé okolí a jiná slavná města od svaté víry odpadly, když jedni se dávali k husitům jiní k luteránům, jiní zase k helvetům: Varta věrně setrvala u pravé samospasitelné víře katolické; a bez přestání sloužila svaté nebes Královně. Mezi poutníky, kteříž každého roku na Vartu putovali, býval také jeden študující mládenec, žák slovutného jesuity P. Balbína, o němž zvláště pověděti musíme.

Jinoch ten narodil se r. 1639; bohužel měli rodiče z něho malou radost. Na dítě přicházela padoucí nemoc, čím dále tím hůře, tak že bylo málo dní, aby dítě bylo k zemi neupadlo a bolestí se nesvíjelo. Na tom nebylo dosti. Otevřela se mu hlavička a dvěma blízama tekla. Dítě očividně chřadlo. Rodiče, jsouce věrní katolíci, vzali útočiště své k Matičce Boží na Vartě, i svatým slibem se zavázali, že matka to nemocné dítě na Vartu donese a budoucně každým rokem je na Vartu vypraví.

Učinivše slib, dala se matka s dítětem na cestu. Čím více k Vartě se blížili, tím hůře bylo; snad by se matka již byla vrátila, kdyby svatý slib ji byl nevázal. Na Vartu přišla až v noci. Záhy ráno pospíšila do kostela k Matičce milosrdné. Když nastala mše svatá, dělalo se chlapečkovi tolik zle, že skoro pořád umíral. Ale pobožná matka vytrvala až do konce.

Když po mši svaté kněz od oltáře byl odstoupil, vzchopila se matka, donesla umírající dítě k oltáři a položila je uprostřed oltáře zrovna na tom místě, kde velebná Svátost při mši svaté položena byla. — Jakož to jediné mateřské srdce vroucně cítí, tak ona bohobojná matka prositi začala, řkouc: „Matičko Boží! rozpomeň se, že Tvůj jednorozený Syn za nás bolestně umřel a před malou chvílí právě na tomto místě svatého oltáře

za nás se obětoval! I za moje ubohé dítě se obětoval a zrovna na tom místě ležel, kde moje dítě leží. Pohledni Matičko nebeská na matku ubohou, která Ti své umírající dítě obětuje! Rodičko Boží, nenechávej mi to dítě zde na oltáři umřít! Smiluj se nade mnou, pro svého Božského Ježíška smiluj se nade mnou!“

Tak důtklivě se modlila matka křesťanská; ale na tom jí nebylo dosti. Jako při oběti mše svaté dvě svíce hoří, tak rozžhala dvě voskové svíce, jež za oběť byla přinesla, postavila jednu svíci v pravou stranu dítěte a druhou v levo, slibující Matičce nebeské, že to dítě s oltáře dříve neodnese, dokud aneb svíce neshoří aneb dítě se neuzdraví. I skutečně si vyndala svůj růženec a klekla před oltářem, odhodlána, že od oltáře se nehne.

Mohla se modliti asi na třetím desátku s tajemstvím „kterého si Panno v Betlemě porodila,“ když dítě na oltáři začalo křičeti. Matka k němu přistoupila, a ejhle, zdálo se, že dítě se má lépe. Klekla tedy opět, i čtvrtý desátek „kterého jsi Panno v chrámě obětovala“ se vymodlila. Začínala desátek pátý s tajemstvím: „kterého jsi Panno v chrámě našla.“ Její vroucnost a její víra byla veliká, jako oné matky v evangelium, kterouž Ježíš Kristus pochválil. Řka: „Ženo, veliká jest víra tvá, staň se tobě, jakož chceš!“ (Mat. 15, 28).

Chlapec opět se ozval, avšak hlasem nejním, leč zdravé děti volávají. Matka, naň pohlednouc, spatřila, že dítko mělo tvářičky červené a tak veselé a radostně na svou matičku pohledlo, že ještě jak živo tak vesele nehledělo! I vzala naspěch dítě do náručí, klekla s ním před oltářem, aby se domodlila na svatém růženci. Kdo může, pomysli si tu její blaženost, s kteroužto říkala tajemství: „kterého jsi Panno v chrámě našla!“ Vždyť ona

sama byla taková matka šťastná, která své dítě v chrámě našla!

„To ti zaplať Pán Bůh, Matičko Boží!“ zvolala jako na rozloučenou, a chvátala s dítětem domů. Víckrát nebylo ani zmínky o padoucí nemoci, hlízy na hlavičce se zahojily ale zůstavily po sobě dvě jizvy, jako na svědectví bývalé nemoci.

Chlapec rostl. Každým rokem vodívali jej buď otec buď matka na Vartu, přinášejíce sebou po každé dvě svíce voskové, které Matičce Boží obětovali. Ale chlapečkovi připomínali: „Chlapče, Panna Maria tě zachovala, ty Panně Marii budeš patřiti!“ Dali jej pak na studie, aby svým časem knězem se stal a Matičce Boží do smrti přináležel! —

Čest a sláva Matičky Boží neustála podnes, z daleka se lidé na Vartu utíkají, aby na posvátném, starodávném místě pomoci a útěchy našli. Dobrotivá jest Panna Maria, laskavě slyší volání těch, kteří v starostech svých, časných i věčných k ní své útočiště berou!

My pak, čtenářové laskaví, zachovejme dobře tuto milou památku, kterouž nám otcové a matky naše byli odkázali!

Modlitba k Matičce Boží na Vartě.

Rozpomeň se ó Panno Maria Vartenská, že nebylo od věků slýcháno, žeby's otce neb matku byla opustila, když k Tobě ve starostech svých útočiště brali! Rozpomeň se, o Maria, že jsi mládence a panny pod svatou ochranu přijala, když Ti srdcem čistým sloužili! Rozpomeň se, o Maria, že jsi dítky ve Svě mateřské péči zachovala, když Ti byly obětovány! Tak my všickni k Tobě spěcháme, my ubozí hříšníci Tebe prosíme: nechtějž Matičko Boží zavrhnouti prosby naše, ale slyš a vyslyš nás! Amen.

Bojovníčkům Kristovým.

V třetím svazečku naší ročenky sv. dětství Ježíšova podali jsme Vám, milé dítky, kratičkou deklamovánku, která se Vám dobře hodí, až budete před Jezulátkem konati svou pobožnost o nastávajících vánocích. Zdali pak se Vám líbila? Či snad dokonce někdo z Vás umí tu samou již nazpaměť? Toť by bylo zvláště hezké!

Tudyž pospíchám, abych dostál slovu svému, a podávám jinou zase básničku k milému Jezulátku. Vyňata jest ze Školníku z roku 1873, kdež jest i nápěv pěkný k ní vytištěn, tak že se může jako ta první deklamovati i zpívati, jak se komu zalíbí.

Zuříť pak následovně:

Ježíšek, vzor dítek.

V chlévě sprostém zrodilo se
pacholátko spanilé,
chudičká je odchovala
ale ctnostná Marie.

Ještě malé a již rádo
dítko to své ručičky
sepínalo k Otci svému
za příkladem matičky.

A když trochu povyroستlo,
v dobrém všem se cvičilo,
o Otci pak nejraději
s matičkou vždy mluvilo.

K němu srdce jeho plálo
takou vroucí zbožností,
do chrámu že dalekého
putovalo s radostí.

Rodiče své milovalo,
ctilo a jim sloužilo;
poslušno jich ve všem bylo
a za ně se modlilo.

Tak i my se dítky hledme
příkladem tím řídití,
chceme-li jak Ježíšek se
Bohu, lidem líbiti. —

Panna Maria v Lúrdu. —

V Pišelu posvěcena dne 12. listopadu 1876 slavnostným způsobem překrásná socha Marie Panny Lúrdské od důst. p. P. Methoda Jelínka, guardianu kapuc. v Gmundenu, rodáka Pišelského a dárce této sochy, za assistenci 4 vůkolních kněží a u přítomnosti nesmírného množství ctitelů Mariánských. Sdělují to čtenářům „Školy,“ poněvadž dějiny zázračné Marie P. Lúrdské jim budou ze zvláštní knihy v „Záb. bibl.“ vydané známy. Socha Marie Panny v Pišelu jest v Paříži a sice velmi umělecky shotovena a ačkoliv podobných soch v rozdílných velikostech ve Francii arcíř na tisíce, ale též na sta v Německu a Rakousku roz-

šířeno jest, přece v diecesi Bruňenské jest tato v Pišelu první a jedinou. Pohled na sochu jest hluboce dojemný. Socha jest ze sádry, barvy sněhobílé, znamená panenské neposkvrněnosti, pravdivý obraz neposkvrněné Panny Lúrdské, jež dítěti Bernardině na její prosbu, by jí pověděla, kdo jest, odpověděla: „Já jsem neposkvrněné početí.“ Růměnec na tváři hlásá tutéž čistotu jakou se skvěla přede všemi pannami.

Maria Panna, ruce sepnuté a vzhůru pozdvižené vybízejí každého pozorovatele sochy mocně k modlitbě, obzvláště k vroucné modlitbě sv. růžence, jenž z jednoho rámě při této soše dolů visí. Modrý pás okolo beder otočený a svými

konci hluboko dolů splývající jakoby silným hlasem opětně volal slova: Pokání, pokání, pronesená k malé Bernardině ústy zázračné Marie Panny Lúrdské.

Zlatá růže, vždy jedna na každé noze, mimovolně nám musí na mysl uvést, že stojíme před růží z Jericha, královnou květin v Božské zahradě Svatých a Světic B. Socha ta jest arcí jen lidské, co možná nejdokonalejší nápodobení onoho nebeského zjevu, na který patřiti jen omilostněné Bernardině popřáno bylo, jesti to jen stín oné krásy nadzemské, která se tomu šťastnému dítěti v Lúrdu zjevila; ale kdo viděl v Pišelu tuto překrásnou sochu, pochopí alespoň poněkud, jak Bernardina, jednou vidouc zjev nebeský v Lúrdu, byla opět a opět, jak se nám v knize o Lúrdu jednající vypravuje, jakousi tajnou mocí k tomu nadpřirozenému zjevu takřka tažena. Takový jest dojem pohledu na zmíněnou sochu. Ještě každý, kdo po-nejprv tu sochu shlídl, vyznal, že musel zaplakati, radostí či nadšením či obojím, kdož to může vysvětliti? Vždyť krásné, velké, modré oči této sochy k nebesům obrácené, jakoby každého pozorovatele okamžitě připoměly na slova modlitby: K Tobě vzdycháme lkající a plačící v tomto slzavém údolí. Odtud snad ty slzy.

Nynější materialistický svět obdivuje jen lidskou umělost, lidskou učenost a zamítá moudrost a krásu nebeskou, nám sv. náboženstvím naším hlásanou. Vidíme i jinověrce snad i neznabohy často dlouho státi před uměle provedenou malbou obrazu neb řezbou sochy představující některé osoby svatých aneb světic Božích. Oni obdivují arcí na obrazech neb sochách těch jen umělost lidskou, duch jejich pozemský nemůže se povznést nad krásu jen

hmotnou k výšinám krásy nadzemské. Kdož bude pochybovati, že snad právě proto zjevila se malé Bernardině Maria Panna v podobě i lidsky řečeno tak krásné, aby každý pozorovatel obrazu neb sochy Marie Panny Lúrdské mimovolně o Marii Panně vyznati musel, co o ni v písmě sv. psáno jest: „Krásná, v pravdě krásná jsi přítelkyně má a poskvrny není v Tobě.“ Pochybuje někdo o tom? Či nemá vše ve světě, tedy i umění lidské sloužiti především Bohu? O tom kdoby o výše popsaném dojmu hořejší sochy Marie P. Lúrdské ještě pochyboval, tomu bych byl přál viděti onen zástup lidstva v Pišelském chrámu Páně při slavnosti svěcení sochy té. Bylo tam jak v nebi a každý jistě z přítomných to musil vyznati. Kostelíček dosti prostranný byl k vůli soše zvláště velkým nákladem uvnitř vymalován, patronka chrámu P. sv. Barbora musela odstoupiti s hlavního oltáře na oltář pobočný. „ráda postoupila, jak se slavnostní řečník vyjádřil, své místo na hlavní oltáři své královně.“ Lid věřící celý den v kostele dlel na modlitbách, jakoby se v samém Lúrdu nalezal. Jaký teprv musí učiniti dojem basilika nádherná v Lúrdu nad posvátnou zázračnou jeskyní za mnoho milionů franků postavená a ustavičně tisíci a tisíci vždy nových ctitelů marianských z celého světa sem připutovavších naplněna. Jaká však musí býti teprv krása v oné nebeské basilice v pravém to sídle této královny nebes? To asi byly myšlenky, kterými se zbožní ctitelé Marianští dne 12. listopadu v Pišelském chrámu P. zabývali. Kým by úcta k Marii Panně v celé církvi katolické mající za hlavu zvláštního ctitele Marianského Pia IX. nikdy nevyhasla, nýbrž více skutkem se projevovala ku blahu národů na okršku země!

Ke dni 20. prosince.

(Jak uctíván byl bl. Jan Sarkandr.)

Nahlédneme-li do toho kterého dějisu o našich dřevních předcích pod záhlavím „Cnosti a necnosti našich předků,“ dočteme se, že předkům našim se vytýká, svého že si málo všímali, ale více po cizím bažili. Necnost, z níž předkové

naši kárání bývají, my jsme zdědili a bohužel i nyní tak rádi po cizím, byť i zákásonosném a záhubném, okem šílíme. Nevšímání svého ovládnulo nás tak, že i svých svatých patronů málo dbáme. Po skrovninku naskytující se pa-

mátky oslavy a zvelebování našich patronů zřejným a pádným toho jsou dokladem. 20. prosince 300 let tomu bude, kdež blahoslavený Jan Sarkandr se narodil, a tu nebude od místa, jakž takž projiti, jak které doby oslaven byl. Když hned po skončeném mučeníctví na přimluvu Jana Sarkandra tak mnohé stávaly se zázraky, umíněno, vynasnažovati a domáhati se, aby uctíván a za blahoslaveného prohlášen byl. Roku 1728 utvořilo se bratrstvo „Velkomezeřícké“ zvané, jehožto údům uloženo, „všemožně se vynasnažovati, aby Jan Sarkandr uctíván byl.“ Bratrstvo vydalo pro údy zvláštní knížečku, v níž podán životopis Sarkandrův; umístěny jsou v ní zároveň zdařilé obrázky umučení Sarkandrovo představující. Člověk věru až obdivuje tu touhu, na každé stránce projádřenou, aby již již Jan Sarkandr za oslavence byl prohlášen. Nadšenost pro oslavu Jana Sarkandra byla všeobecnou; nadsvědčuje tomu mimo jiné Velké Mezeříčí, Olomouc i Příbor. Ve Velkém Mezeříčí zřízeno bratrství

svrchu jmenované, kteréž mělo údy ve všech zemích rakouských. V Olomouci malovány obrazy Jana Sarkandra na domy atd. a v Příboře r. 1739 postavena Janu Sarkandrovi socha na onom místě, ku kterémuž vždy doprovázival matičku svou, když ho jakožto studenta Příborského navštěvovala. Socha posud je zachovalá. Uctívání zvýšeno kardinály a arcibiskupy Schrattenbachem a Troyerem, kteříž s Římem o blahoslavení vyjednávali; vyjednávání toto přerušeno za císaře Josefa II. Když však započal se lid probuzovati z lhostejnosti náboženské, tu znovu započal uctívati Jana Sarkandra a jako by nahrazeno býti mělo, co dříve zanedbáno, Jana Sarkandra jako oslavence uctíval, takže zvlášť přílišné uctívání zakázáno býti muselo. Konečně úsilovným namáháním nynějšího arcibiskupa Olomúckého splněny tužby vroucí a Jan Sarkandr prohlášen za blahoslaveného. „Blahoslavení“ oslaveno skvěle po Moravě a po celém Slezsku, vykládáno o bl. Janu Sarkandru a vroucí prosby vysílány k němu stánek věčný obývajcímu; brzy ale oslavování utichlo. Času posledního na novo o to, by úcta jeho zvýšena, usilováno; k témuž účelu raženy jsou agnůstky a v brzku krásné obrázky zjednány budou. Že tomu 300 let, kde bl. Jan Sarkandr se narodil, použil farář Skočovský této příležitosti, aby znovu lid na bl. Jana Sarkandra upozorněn byl, a vymohl v Římě pro všechny, kteří přítomni budou slavnosti od 13.—20. prosince k oslavě bl. Jana Sarkandra v Skočově zařízené plnomocných odpustků; denně 2krát kázáno bude. Těšínská konsistoř nařídila, aby slavnost ta v každém chrámu Páně s kazatelnou ohlášena byla. Z celého Slezska jakož i se sousedné Moravy poutníci se očekávají.

(Z Příborského kraje.)

V měsíci prosinci

modlemo se

za církev svatou na Východě.

Dědictví, které Kristus Pán své církvi zde na světě odkázal po svém odchodu k Otci, jest zahrnuto v těch slovích: „Když mne pronásledovali, i vás budou pronásledovati atd.“ a celý dějepis církve sv. jest svědkem toho. Ovšem jsou některé zvláštní doby, o nichž se musí říci, že to jsou „doby temnosti,“ ve kterých církev sv. jako ona slabá žena ve zjevení sv. Jana s dítkem svým — pravou vírou v Ježíše Krista utíká před hroznou obludou, před pekelným drakem, který ji hrozí pohltnuti, a jen stíží jemu ujde — přece ale ujde. To jest trest celé historie církve svaté na zemi, — ovšem úplný opak toho, co ji čeká na věčnosti.

A takové smutné doby dožili jsme se i my. Když za pět set let svého trvání církev Kristova semenem celých potoků krve mučnické cizé a domorodé národy byla přivedla ku světlu pravé víry, když nejmocnější národové a knížata vyznávali jméno Kristovo, naděla se, že v nich nalezne své zastance a rytíře svého božského povolání. Než nastojte! Místo jednoho nepřítele, místo pohanské modloslužebnosti, vzrůstli jí dvě noví přemocní nepřátelé: nevěra mohamedánská a rozkol mezi křesťany. A oba tito nepřátelé, ač i na sebe nevraží, stejně se snažili po celá století a usilují až dosud, buď úplně zničiti aneb aspoň nemožným učiniti povolání církve Kristovy, přivést všechy lidi do jednoho ovčince Pastýře nebeského, a nešetří ani zřejmého hrubého násilí ani zavilých podezřívání a křivých obžalob, jakoby církev kat. se svou viditelnou nejvyšší hlavou, papežem, nepřítelem byla pravého křesťanství: za rouškou brzo „svobodné“ vědy, brzo zase „prospěšné“ politiky musí církev katolická býti tím kozelcem, který všechny hříchy zesvětačelých států a pohromy často samozavinilé na svá bedra musí vzít.

Nyní, když stojíme na prahu velkých událostí, obviňuje se církev svatá opět z dvojího ač sobě úplně odporujícího hříchu: že jest přívržencem Mohameda, který křesťanské Jihoslavy hovadsky ujařmuje, a že přeje ruské, schismatické vládě, která věrné katolíky v Polsce všemi barbarskými prostředky k odpadnutí nutí od zděděné kat. víry. Oboje obžaloba jest jak zlomyslná tak i nesmyslná a protože bohužel i v našich, v českých novinách nezřídka se ozývá, vidíme se nuceni i „apoštolům modlitby“ o tom své přesvědčení říci.

I. Říše turecká, říše křesťanství přímo nepřátelská, jest ona říše, která po Mohamedu a prvních svých Sultánech zdělila všechnu pýchu a ukrutnost, s kterou se na život i na smrt zapřísáhli proti křesťanství a která tolikrát zaplavila vraždou a ohněm naše nejkrásnější krajiny. Po celá století neustali právě římské papežové vyzývati a vysílati národy křesťanské proti tomu úhlavnímu nepříteli a kdyby jejich snahy s méně odporem se byly setkaly u knížat křesťanských Evropy, byli by oni asiatské barbaři dávno již za Bosporem a Evropa a zejména Jihoslavy byli by dávno již osvobozeni od překrutého jha jejich barbarství. Viniti ale nástupce sv. Pia V., římské papeže, že synpatisují s nástupci hrozného Selima II., to jest nejen zpozdilost nýbrž i hrubý nevděk. Kdyby nebylo bývalo římských papežů, byly by krvolačné houfy turecké dávno již zaplavily celou Evropu a celou její vzdělanost, kterou se nyní před světem tak pyšní, byly by hned v zárodku udusily. A z jaké příčiny měli by papežové přáteli vládě turecké? Jest sice pravda, že na začátku tohoto století těšili se

katolíci pod vládou tureckou větší svobodě náboženství, než v samých křesťanských státech Evropy; než Turek musil by přestat býti mohamedánem, kdyby se úplně zřekl zášti proti křesťanství, popředně proti katolické církvi, kterou i on uznává za sloup víry Kristovy. A proto již od několika let nastoupilo v říši turecké na místo dřívější snášlivosti pravé pronásledování katolíků: církvi katol. věrní Armeni byli oloupeni o své kostely a vezdejší statky a vše to dáno rozkolníkům a všechny i nejdůtklivější protesty papeže byly zavrženy a s posměchem vrženy pod stůl, a nechať kterákoli nová turecká vláda nastoupí místo nynější, nikdy nelze od ní pro katolíky něco lepšího očekávat. Má se tedy spolčit církev sv. s vražednými vlky svých bezbranných oveček Jihoslovanských? Tu výtku může učiniti jen zlovolná, slepá zášť proti katolicismu, třebaš by i vycházela z novin, jejichž vydavatelé křesťním listem také se hlásí ke katolicismu, skutky ale své matce v oči plvají. Církev svatá jako vždy tak až podnes a věčně věků bude želiti: aby nevěra mohamedismu se ztratila, aby křesťanští národové ze jha tureckého byli vyproštěni; aby svatá místa v Jerusalemě a převelebný chrám sv. Žofie v Cařihradě přestaly býti przněny řáděním Turků a původnímu svému účelu byly odevzdány, a za to nepřestaneme se modliti.

II. Pevně doufáme, že již nyní nadešla doba, kdy aspoň Evropa bude sprostěna hnusného a křesťanských národů nanejvýš nedůstojného hospodářství tureckého; jeho místo ale bez pochyby nastoupí rozkolnické Rusko — aspoň prostředně, ano pro nelásku a nerozhodnost katol. knížat a pro svou dobročinnost přirozeně nejvíce sympatií na Východu si získalo. Velmi živě tanou nám ještě na mysli ukrutnosti rozkolníků naproti katolíkům z doby nejnovější a oprávněna jest naše obava pro nové kraje říši ruské možná přivtělené. Kdo soudný chtěl by tedy vinit církve kat., že přeje rozkolu? Přeje sice, aby křesťanští národové byli z otroctví vymaněni, — třebaš od rozkolníků ruských, když sami katolíci nechtějí slyšet otcovského hlasu papeže, který žebral tolikrát a dosud žebře u jejich dveří za své dítky — nebo všichni křesťané, ať katolíci, neb rozkolníci, aneb protestanti, jsou jeho dítky, které on všechny má dle povinnosti od Krista jemu uložené do jednoho ovčince přivést —, nikdy ale nepřeje aby utonuly v rozkolu a bludu. Rozkolnické Rusko jest sice nadchnuto slepou záští proti pravověrným katolíkům (zvrhlé katolíky ale přijímá a hejčká, máme příklad i na 3 nešťastných kat. kužích z Čech a Moravy), nevychází ale tato nenávisť přímo z lidu slovanského, nýbrž vštěpena jsouc od pyšných řeckých duchovních ustavičně se podněcuje od na Rusi přivandrovalých cizozemců, nepřátel všeho křesťanství, aby jejich nadvláda déle potrvála. Ale jako zlý strom nemůže nikdy nésti dobrého ovoce, tak již se ukazuje i na Rusi, ač opatrně to zakrývají, pekelné následky vlivu neznabožů, kteří na oko v popředí jen proti katolické církvi podněcují: úplně neznabožství ve vyšších kruzích Ruských a rozklad uspořádané společnosti, který jako rak poznenáhla se rozžírá i v obecném lidu. Sustrnutím pozorují to poctiví ruští národovci a předvídají den, kdy budou muset právě tak bojovat proti tomu vlivu, jako dosud byli popuzováni k nespravedlivému boji proti katolíkům.

Nepřejme si jako nikde tak ani mezi Jihoslovany nešťastného rozkolu, ale pevnou máme naději, že brzo budou Rusové přístupnější snahám katolickým a že Bohorodička, která na Rusi od lidu — uvnitř katolického, an nevědomky v rozkolu — tak vroucně se ctí, nedá ten národ jí oddaný zahynouti v pletichách ošemetných přátel, ale že jako milostná matka opět spojí onu nešťastně roztrhnutou pásku lásky mezi křesťany Západu a Východu. Z té příčiny doporučili jsme také svým čtenářům modlitby k Bohorodičce na posvátných místech na Rusi, abychom ve spojení s těmi zbožnými její ctiteli dosáhli od její pomoci „zničení kacířstva a rozkolu.“ Naproti dosavadní slepé zášti rozkolníků postavme v šik upřímnou bratrskou lásku, která se nejlip jeví v modlitbě, a nepřestaneme naléhat na dobrotivé Srdce našeho Spasitele, ne za zdar rozkolu nýbrž za jeho zmizení v poctivém se spolčení všech křesťanských Slovanů v jednom ovčinci, jehož pastýřem jest Ježíš Kristus, jehož předrahou krví všichni jsme na křtu sv. znovuzrozeni.

ŠKOLA

Božského Srdce Páně.

Měsíčný list pro katolíky, zejména pro jejich zbožné spolky a bratrstva
v Čechách na Moravě a ve Slezsku.

Předpláci se celoročně 2 zl.,
na přílohu „Zábavná
biblioteka“ i s premií
3 zl. na oboje i s pošt.
zásylkou 5 zl.

Vydává a pořádá
Pl. J. Mathon,
Benediktin Rajhradský.
Předplatné a veškeré účty budíž placeny u vydavatele
V Brně,
(Petrov 4. Rajhradský dům.)

Ohlášky kněh, přiměřených
směru časopisu a věci
kostelních a j. p. se přijí-
mají a levně účtují.

 Prémie k „Zábavné bibliotéce“ r. 1876 jest obraz
„**Ukřižování Páně,**“ jinak v ceně 3 zl.

Obsah: Pochválen buď Pán Ježíš Kristus! — Tichý život duše v úkrytu nejsvětějšího Srdce
Ježíše Krista. — Posvátný týden v nejsv. Srdci Ježíšovu — Nebudeš se rouhati Bohu
svému. — O vánocích (báseň). — O jakou moc nikdo sv. Otce připravit nemůže. — Žákům a
žákyním „Školy B. S. P.“ — Z Filipsdorfu (s rytinou). — Pomožte se modlití. — Ze spolku
sv. dětství Ježíšova. — V měsíci lednu modleme se za povšechné spojení služebníků Kristových.

Příloha „Zábav. bibliotéky“ roč. VI. seš. 12. „Cesty Boží III.“ zasílá se
předplatitelům na onen ročník.

„**Škola B. S. P.**“ vychází již v X. ročníku, měsíčně v 2 arších velké
8°, však dle přání mnohých, starých odběratelů tak, aby první a poslední list, které
při zásylce často bývají pošpiněny, obsahoval ohlášky a zprávy běžné, které při
svázání celého ročníku bez újmy obsahu časopisu lehce se dají vynechat, aneb po-
spolu vzadu připojit. O mnoholi věcný obsah těmito ohláškami bude skrácen, tolik
během roku se nahradí přílohou, jakož i když z oprávněných příčin některé číslo
dopadne menší 2 archů. Po okrasu a zřetelnost vřadíme mnohé **obrázky** a po
příkladu jiných, daleko bohatších národů, přičiníme se, aby tyto listy trvalou měly
cenu pro každou křesťanskou rodinu.

„**Zábavná biblioteka,**“ co příloha „Školy“ a také sama o sobě, bude
vycházeti jako dosud v celých svazcích, ukončené povídky, jež v sobě zahrnou 12 sešitů
po nejméně 64 str., povídky nazvané ze života církve katol. po všechna století. **Prémie**
(zdarma) pro tento ročník (VII.) jest obraz výtečného nákresu F. Führichova
„**Ukřižování Páně,**“ a předplatitelům se již rozesílá.

 Pro pohodlí jejich obstará administrace naše z ochoty
veškerou úpravu toho obrazu (natažení na plátno, lakování a přiměřený pozl.
rám., za 3 zl. 50 kr.) třeba ale v čas se přihlásit. Z dřívějších ročníků jsou ještě
na skladě knihy, v cenách původních, i obrazy sv. Josefa, P. Marie a sv. Anny
po 1 zl. 20 kr. a „Zimní krajina“ co premie k románu „Děti soumr.“ „Po-
slední dnové Jerusalema“ „Kletba“ za doplatek 1 zl., jinak 3 zl., — pouze
do jisté doby.

 K číslu tomuto přiložen program časopisu „**Komenský.**“

Milodary chudým rodinám Hercogovců věnovali mimo zakoupení knížky Smail-agy Čengiče: Obec Hřišice 5.10 zl., P. J. Dolina, far. v Pitíně 1 zl., prostředn. P. Ant. Dvořáka v Nebovidech: Frant. Skopec, zahradník 70 kr., Jos. Vašin z Peček 20 kr., Kar. Ulman 60 kr., J. Hinkenikl, ředitel z Peček, 70 kr., Vojt. Nováček, vychovatel, 76 kr.; dvě služebné v Brně 60 kr., P. J. Neugebauer, far. v Mor. Prusích 1 zl., P. J. Čech, děk. v Týně 1 zl.; P. Jos. Fajstl, koop. v Hnojicích 1 zl., Mariana Doláková, výměnice v Hnojicích, 1 zl., Josef Svozil 10 kr., Jos. Kěbylka 10 kr. — Tyto milodary jakož i dosavadní výtěžek z brožur, dalších **100 zl.**, odesláno o svátcích ústř. komitétu v Zadru. — Milodary sv. Otcí a Filipsdorfu oznámíme příště.

Listárna:

Do Boskova vlp. J. P. 9 mší sv. ad meam intentionem; Do Oseku vlp. F. M. Medailky sv. d. jsou posvěceny. Do Kojetína p. Ed. D. Herzog. 3. zl. 85 kr. jsme obdrželi, ostatní výt. račte prozatím u sebe nechat. Do Lipníka vlp. H. Oni ohlášení údové bratr. mají již zápisní knížky atd.? Předplatné pošlete raději p. poukázkou.

Ohlášky kněh a výtvorů křesť. umění.

(Mnozí pl. t. čtenáři „Šk.“ přejí si zvědět o spolehlivých křesť. knihách všeho oboru, o výtvorech křesť. umění: řezbách, obrazech, hudebninách, kostelních rousích atp. a o poctivých toho skladech. Jim vyhovujeme prozatím ohláškami toho druhu, ovšem takovými, které obsahu listu neodporují.)

Křesťanský muž.

Zrcadlo pro křesťanské pohlaví mužské od P. V. Marchala, apoštolského misionáře. Zčeštil **Matěj Procházka**, profesor gymnasiální v Brně, starosta Dědictví sv. Cyrilla a Methoda. Cena 80 kr.

O tomto spisu, který se rozdává členům D. sv. C. a M. co podíl na r. 1875, soudí mimo jiné „Hlas“ v. č. 27. r. 1875: —

Kniha ta má sice jen 345 stránek, avšak převáží vzácným, době naší veskrz přiměřeným obsahem celé folianty, porážejíc logikou neuprosnou náboženskou netečnost a zbabělost, jaková mezi tak zvanými osvícenci na mnoze zavládá. Má-li kniha ta ve franštině velikou váhu, tím důkladnější pak jeví se nám tu v rouchu českém, an na slovo vzatý učenec vdůst. p. prof. Procházka ji nikterak — pouze nezčeštil, nýbrž z veliké části spracoval, svými mnoholetými studiemi na výsost zdokonalil, ano jednotlivé partie zcela ze svých bohatých vědomostí přičinil. Zvláště pak: „Smíme-li se ještě rozpakovati?“ pracována s takovou železnou důsledností, že marně bys cos podobného v rámci tak těsném hledal. Že pak i sloh veskrze jest mistrovský, bohatý, vzorný, za to ručí slovutné po vlastech jméno p. Procházko. Dovolujeme si tedy dotčené drahocenné dílo našemu čtenářstvu vůbec a **intelligenci naší zvlášť** doporučiti, nepochybujíce, že z něho ve prospěch statečnosti křesťanské, která zvláště mužům sluší, a které Bohužel v nynější rozhodné době přemnohým se nedostává, neocenitelných pokynutí čerpati mohou.

Přihlížejíce k této knize a k jiným menším spisům posledního času „Dědictvím“ naším vydávaným, můžeme tuším po pravdu naň vztahovati výrok: Non multa, sed multum = Nemnoho knih, mnoho však v nich. —p.

 Následující knihy, které dědictví sv. Cyrilla a Methoda vydalo, jsou ještě na skladě a za snížené ceny se prodávají u pokladníka P. Roháčka, prefekta v pachol. semináři v Brně:

	Přvd. cena	Sníž. cena
Josefus Flavius o válce židovské . . .	1.40	—50
Život sv. Alžběty II. vydání . . .	—70	—50
Život sv. Cyrilla a Methoděje . . .	1.05	1.—
Život sv. Jana Kapistrána . . .	1.60	—80
Děje sv. mučedníkův . . .	—70	—30
Dějepis cirkve katolické . . .	2.—	1.—
Sv. František Borgiaš . . .	1.20	—60
Blah. Jan Sarkander . . .	2.—	2.—
Život sv. Angely . . .	—60	—30
Život sv. Augustina . . .	2.—	—80
Hospodářská kniha . . .	1.—	—60
Cesta do sv. země I. díl . . .	1.50	—60
Cesta do sv. země II. díl . . .	1.50	—60
Cesta do Francouz a Španěl I. . .	1.—	—40
" " " " II. . .	—15	—30
" " " " III. . .	—50	—20
Žena křesťanská . . .	—60	—30
Moravan, kalendář od roku 1858 . .	—36	—15
" " " " 1860 . .	—36	—15

	Přvd. cena	Sníž. cena
Moravan, kalendář od roku 1861 . .	—36	—15
" " " " 1862 . .	—36	—15
" " " " 1863 . .	—36	—15
" " " " 1864 . .	—36	—15
" " " " 1865 . .	—36	—15
" " " " 1866 . .	—36	—15
" " " " 1867 . .	—36	—15
" " " " 1868 . .	—36	—15
" " " " 1869 . .	—36	—15
" " " " 1870 . .	—36	—15
" " " " 1871 . .	—36	—15
" " " " 1872 . .	—36	—15
Obraz sv. Ludmily . . .	—60	—20
" " Vojtěcha . . .	—60	—20
" " Cyrilla a Methoděje . .	—50	—20
Menší obrázky sv. Cyrila a Methoděje . .	—	—02
Mapa Palestiny . . .	—	—10
" Černégory . . .	—	—06

Dědictví sv. Cyrilla a Methoděje má, jak z tohoto seznamu spatřiti lze, hojnost kněh na skladě, které za velmi levnou, v téměř seznamu naznačenou cenu prodává. I vybízí všechny ušlechtilé podporovatele dobrého čtení, aby si neobtěžovali tu neb onu knihu aneb i více kněh z našeho dědictví buď pro sebe aneb pro místní knihovnu objednat. Poslouží tím sobě samým, neboť obdrží knihy obsahu dobrého, velmi poučného a na mnoze i mile zábavného, na nichž spolu nelpí nic z onoho kalu jedovaté nevěry a nemravnosti, jímž za našich dnů mnohé knihy potřísněny jsou; poslouží tím ale také i našemu dědictví a umožní, aby se budoucně údům větší podíly dávati mohly. — Kdo si fečné knihy opatřiti hodlá, ať se obrátí na pokladníka našeho dědictví, vp. Fabiána Roháčka, prefekta pacheleckého semináře v Brně, na Veverské ulici.

M. P., starosta dědictví.

Cís. král. dvorní umělecký ústav
pro vyšívání a shotovování
kostelních ozdob
Karla Gianiho,
9, ve Vídni, v městě, Seilergasse, čís. 9,
odporučuje velebnému duchovenstvu svůj hojně
zásobený sklad
vyšívání, kostelních ozdob
a jiných kostelních potřeb
proti splátkám. Cenník zdarma. — Vzorke zasílá na požádání.
Solidní práce. — Levné ceny.
K povšímnutí! Prosím dále velebné duchovenstvo, by na cestu-
jící neb jednatele, kteří se mojí firmou patřičně proukázati nemohou,
žádný zřetel vzat nebyl.

Spisy pro mládež, za vánoční dárky. Nákladem a na skladě kněhkupce Theod. Mourka v Praze.

Výbor pohádek. Dle sbírky bratří Grimmův upravil Josef Beran. S pěti obrázky. Cena 64 kr., váz. v illustr. obálce 80 kr., váz. v plátně 1 zl. 24 kr.

Povídejte nám něco. Dva vínky 140 původních a sebraných povídek i jiných kratičkých vypravování s výběrem básniček pro dívky mateřských a obecných škol; spolu za čítanku k soukromému poučení malých dětí. Podávají učitelé Jan Rojický a Frant. K. Pik. Cena 36 kr., vázané v plátně 96 kr.

Naučné i zábavné povídky pro útlou mládež. Vzdělal František Tesař, se 27 obrázky. Cena 27 kr., vázané 84 kr.

Dvacet měsíců na pustém ostrově. Dle zpráv účastníků sepsal J. V. Houška. Se čtyřmi obrázky. Cena 64 kr., vázané v plátně 1 zl. 24 kr.

Gulliverovy cesty do Liliputu a Brobdignaku, od Jonathana Swifta. Mládeži a přátelům mládeže vypravuje J. V. Houška. Se šestnácti obrázky. Cena 64 kr., váz. v illustr. obálce 80 kr., váz. v plátně 1 zl. 24 kr.

O panu baronu Prášilovi. Dle knihy zábavné, sepsal J. V. Houška. Se čtyřmi obrázky. Cena 50 kr., vázané v plátně 1 zl. 10 kr.

Národní pohádky a pověsti. Sestavil R. E. Turnovský. Se čtyřmi obrázky. Cena 60 kr., vázané v plátně 1 zl. 20 kr.

Co nejspíš vyjde tamtéž v překladu „**Mravouka Talmudu a zhoubný vliv židovstva říši německé.**“ Spis ten může se nazvati pokračování a doplněk známého „Žid podle Talmudu“ a nadějeme se vším právem, že ještě většího dojde rozšíření a, Pán Bůh dej, mnohým otevře oči dokořen.

Bratřím Čechům! Mezi kalendáři česko-moravskými na rok 1876 zaujímá bez odporu „**Moravan**“ Brněnský také slušné místo. Vyrovnát se bohatým obsahem jakož i pěknými obrázky kterémukoliv jinému a po většině je i přodstihuje. Na Moravě těší se pro tyto vlastnosti a ryze katolický směr svůj ze všeobecné obliby; v Čechách ale nalezá pramalého, ba lépe řečeno žádného odbytu. Upozorňujeme tedy čtenáře „Školy B. S. P.“ na výborný kalendář ten přejíce sobě, aby, jako se na Moravě kalendáře české hojně odbírají, tak i na vzájem se dělo od bratří Čechů!

ŠKOLA

Božského Srdce Páně.

Měsíční list pro katolíky, zejména pro jejich zbožné spolky a bratrstva
v Čechách na Moravě a ve Slezsku.

Předplácí se celoročně 2 zl.,
na přílohu „Zábavná
bibliotéka“ i s premií
3 zl. na oboje i s pošt.
záсылkou 5 zl.

Vydává a pořádá
Pl. J. Mathon,
Benediktin Rajhradský.
Předplatné a veškeré účty budíž placeny u vydavatele
V Brně,
(Petrov 4. Rajhradský dům.)

Ohlášky kněh, přiměřených
směru časopisu a věci
kostelních a j. p. se přijí-
mají a levně účtují.

 Prémie k „Zábavné bibliotéce“ r. 1876 jest obraz
„**Ukřižování Páně,**“ jinak v ceně 3 zl.

Obsah: Báseň. — Tichý život duše v Srdci Ježíšovu (s rytinou). — Ctihodný služebník Páně
P. Klement Maria Hofbauer (s rytinou). — Divný stvor (báseň). — Nedudeš se rouhati
Bohu svému (pokrač. s ryt.) — K Srdci Ježíšovu (báseň s ryt.) — Zasláno IV. Žákům
a žákyním „Školy B. S. P.“ — Z farnosti Boršické (pokrač.) — Zprávy a drobnosti. —
V měsíci únoru modleme se za osvězení ducha křesťanského mezi dělníky.

Příloha „Zábavné bibliotéky“ roč. VII. seš. 1., 2. a 3. „**Anežka,**“
čili „nevěsta nejsv. Svátosti.“ Histor. povídka z dob pronásledování katolíků v Irsku.
— Poněkud menší jest tento podíl, než 3 sešity bývají; nahradí se ale příštím, jak
p. t. prenumeranti již z dřívějšíka vědí.

Prémie k „Zábavné bibliotéce“ na příští rok bude obraz stejné velikosti i
práce, jako jest letošní premie:

„Svatí tři králové v Betlémě.“

Souměrný obraz k „Zimní krajině“ vydán bude snad ještě letos, také co
prémie ke sbírce katol. románů, a sice:

„**Podzim a západ slunce,**“

malebná krajina Meránu.

Listárna:

Do Radošovic P. A. P.: 3 pro vivis et def. ad intent. dant., 1 ad meam int. — Do Nitry cth. Ig. L.: O žádaných katech. v českém jazyku nevím ničeho. — Do Martinkova P. J. Ch.: obraz „Dobrý pastýř“ není na skladě. Na mnohé dotazy: Ročenky sv. dětství jsou pro údy toho spol. zdarma, pro 12 členů 1 výt.; ostatní jsou po 12 kr., které buďtež odvedeny „Škole,“ i. e. co přispěvek sv. dětství.

Zesnuli v Pánu a modlitbám se odporučují: Anna Valova z Brandýsa, Kateřina Bradáčova z Jinovic, Amalie Dokoupilova a Maria Pospíšilova z Předmostí.

Milodaru chudým rodinám Hercegovským věnovali: vlp. P. Slavík v Klimkovicích 1 zl., vlp. F. Bezloja 1 zl. 88 kr., vlp. N. Horáček na sv. Kopečku 1 zl., vlp. Příbyl v Jičíně 2 zl. 40 kr., mnozí zakoupily si knížku „Smeil aga Čengič,“ jejíž výtěžek z 1000 výt. tomuž účelu věnován. Prosíme pp., kteří té knížky ještě více výt. neodbytych mají a netroufají je zpeněžit, aby nám je vrátili k vůli závěr. účtování. Sv. Otci: A. R. S. z Kufima 3 zl., vlp. Fr. Bartoš, děk. v Jilemnici, 80 kr., vlp. V. Vnselák, kapl. v Domažlicích 50 kr. Filipsdorfu: Služebná z V. Bystřice u Olom. 2 zl., E. M. 10 zl., z Polanky 10 zl., z Klimkovic ve Slezku 1 zl., Viktorie M. z Opavy 1 zl.

Vlp. P. Daniel Deutsch, farář v Raketnici daroval: bratrstvu sv. Michela (pro sv. Otce) 3 zl., dětství Ježíšovu 3 zl., missiím v centr. Africe 2 zl. 50 kr., a bratr. nepoškv. Početí P. M. 2 pl. 50 kr., bratr. nejsv. Sv. k okrase chudých kostelů v Olom. d. 2 zl.

 Právě vyšel nový sešit „Časových Listů:“

Zrcadlo kořalečníků,

čili:

Likér „de bluj,“ — Kořalka pfuj!

Spisek ten věnován jest hlavně nekořalečníkům, aby je toho moru zachránil. Zasluhuje aby byl čten a účele svého dosáhl. Cena 12 kr., předplatitelům na ročník (pět sešitů) po 10 kr. Z ochoty obstará zasluku atd. administrace Záb. bibl.

**U vydavatelstva „Školy“ a „Zábav. bibl.“ jsou následující spisy
a obrazy na skladě:**

Spisy „Zábav. bibl.“ jak v dílu „Anežka“ oznámeny jsou.	Trní a růže, 3 sešity po — zl. 7 kr.
Škola B. S. P. roč. 1874 1 zl. — kr.	Čestná stráž před nejsv.
„ „ „ 1875 2 „ — „	Svátostí, ozdobena 4
Píseň o nejsv. Jmenu	obrázky — „ 40 kr.
Ježíš, s notami pro	Devítidenní pobožn. k P.
varhany — „ 5 „	M. Filipsd. — „ 30 „
Misie za mořem I. v Pa-	Modlitební knížka pro
raguay — „ 30 „	mládež školní. Sestavil
Misie za mořem II. v Ja-	Fr. Pojmon. Svázaná
ponii — „ 30 „	v plát. hř. — „ 26 „

Stádo bez pastýře, zdravé rady věrným katolíkům, kteří zbaveni jsou svého duchovního vůdce, rádně zřízeného kněze. Cena 25 kr., neb 50 pfen. n. m.

Vánoční dárek rodičům, čili nevinnost dětek nejvzácnější drahokam; její nepřátelé. Z Č. L. — zl. 12 kr.

Ultramontáni agent v nebi (sv. Josef). Z Č. L. . — „ 12 „

Měsíc sv. Josefa . . . — „ 5 „

Pojďte k Josefovi . . — „ 5 „

Nedotýkejte se pomazaných mých. Časová povídka. Z Č. L. . . — „ 12 „

Vraťte slovům jejich význam. Z Č. L. . . . — „ 12 „

Křížová cesta, dle sv. Leonarda a P. M. . . . — „ 20 „

Křížová cesta v obrazech (olejeb.) Vhodný dárek svatopostní — „ 30 „

Památka prvního svatého přijímání, ocelorytina v barevném, ozlaceném lemu, s příslušným českým podpisem atd. po 10 kr., velik. 21, 28 ctm.

Obrazy, vhodné milodary ku jmeninám, narozeninám atd. se velmi doporučují:

Sv. Anna, vyučující svou dceru P. Marii velikosti centm. 44, 54 . . . 1 zl. 20 kr.

Bohorodička s Ježíškem na klíně, vel. centm. 44, 54 1 „ 20 „

Sv. Josef, zasnoubenec P. Marie pěstou Krista Pána, patron panictví, an do keře růžového zasazuje bílou lilii, velk. centm. 44, 54 . . . 1 „ 20 „

Obrazky menší olejobarevné, pro děti, s příslušnými básničkami, památky prvního sv. přijímání a t. d. má taktéž v zásobě vydavatelstvo Zábav. bibl. 100 po zl. 1.50, až 5 zl.

Úvahy pro manželé váz. — zl. 85 kr.

„ „ manželky „ — „ 55 „

„ „ jinochy „ — „ 55 „

„ „ panny „ — „ 50 „

Spolku sv. dětství.

Misie maličků . . . — zl. 12 kr.

Příjmací listky a me- } zdarma
úřadům

Obrázky o misiích . . . — „ 12 „

Ročenka I. — „ 12 „

Rozjímání o 12 tajemství

dětství P. Ježíše . . — zl. 5 kr.

Písně dětství P. Ježíše . . — „ 1 „

Sbírka pobož. písní P. Ježíše — „ 15 „

Betlémská cesta — „ 5 „

„Konvalinky.“

Sbírka básní,

které vydal

P. Sarkander Navrátil,

kněz řádu sv. Benedikta v Rajhradě.

Sbírka tato, v úpravě obsahu přiměřené, stála v kněhkupectví 1 zl. 20 kr. Brzo byla po Moravě, zejména v katolických spolcích, častá poptávka po té sbírce, ana velmi mnoho vhodných obsahuje deklamovánek, pro jinochy i dívky; byla ale jako úplně vyprodaná, nebylo jí nikde. Při posledním účtování s vydavatelem a nakladatelem nalezlo se jí ale ještě asi 200 výtisků, kterých objednání administrace „Školy“ vyřizuje po 1 zl.

 K tisku se chystá nákladem „Školy B. S. P.“:

Uctění nejsv. Svátosti oltářní

po 31 dnů v měsíci.

Původně sestavil P. J. Pagani, pro lid český upravil, obyčejné modlitby a písně připojil V. Šrámek, farář.

S povolením nejd. kn. arch. ordinariatu Pražského.

Druhé vydání P. Borgo-vé

devítidenní pobožnosti k B. Srdci Ježíše.

Přidáno zbožné čtení ze spisů Rodriguezových.

Výhoda pro předplatilé „Komenského“, vychov. týdeníka. (Redaktor K. Koblížek, nakladatel Fr. A. Urbánek, kněhkupec v Praze.) „Věstník bibliografický“, literární měsíčník Urbánkův, budou dostávat zdarma pp. předplatilé na „Komenského“, jemuž přáti jest rozšíření všeobecného u inteligentního našeho učitelstva nejen pro vybraný a u nás všeobecně uznávaný obsah jeho, ale i pro výhody, jež předplatitelům svým už nyní poskytuje a během roku poskytne. Číslo 1. „Věstníka bibliogr.“ za leden vyjde dne 10. února a bude přidáno k č. 6. „Komenského“. Učitelstvu našemu budiž „Komenský“ se svou přílohou a měsíčníkem „Věstníkem bibliogr.“ vřele doporučen.

Nákladem kněhkupectví C. Winikera v Brně právě vyšel spis:

Glossarium

illustrans

bohemico-moravicae historiae fontes.

Enthaltend:

Die Erklärung 1. der in den böhmisch-mährischen Geschichtsquellen gebräuchlichen böhmischen diplomatischen Ausdrücke, 2. jener lateinischen und 3. jener deutschen Worte, welche in diesen Quellen speciell vorkommen. Verfasst von **V. Brandl**, mährischen Landesarchivar. Cena **4 zl.**

Dstj. konsistoř Brněnská upozornila velb. duchovenstvo na výtečné toto dílo V. Brandlovo, dokud nebylo ani vytištěno. Nyní když již určitě o něm soudit nám lze, sluší je vřele doporučit každému vzdělanci, zejména ale nám Čechoslovauům. Odborné časopisy brzo počnou nový glosář kritisovat a zajisté velmi příznivě.

ŠKOLA

Božského Srdce Páně.

Měsíční list pro katolíky, zejména pro jejich zbožné spolky a bratrstva
v Čechách na Moravě a ve Slezsku.

Předplácí se celoročně 2 zl.,
na přílohu „Zábavná
biblioteka“ i s premií
3 zl. na oboje i s pošt.
záсылkou 5 zl.

Vydává a pořádá
Pl. J. Mathon,
Benediktin Rajhradský.
Předplatné a veškeré účty budlež placeny u vydavatele
V Brně,
(Petrov 4. Rajhradský dům.)

Ohlášky kněh, přiměřených
směru časopisu a věcí
kostelních a j. p. se přijí-
mají a levně účtují.

 Prémie k „Zábavné bibliotéce“ r. 1876 jest obraz
„**Ukřižování Páně,**“ jinak v ceně 3 zl.

Obsah: U obrazu Božského Srdce Páně! (báseň s ryt.) — Časové úvahy o bl. Janu Sarkandru a bl. Anežce České (s 2 ryt.) — Oslava sv. Anežky (báseň.) — Ctihodný služebník Páně P. Klement Maria Hofbauer (pokr. s rytinou). — Báseň (s ryt.) — Tichý život duše v Srdci Ježíšovu (pokr. s rytinou). — Olověný obraz zázračný. — Zasláno V. Žákům a zákyním „Školy B. S. P.“ — P. v západ. Čechách. — V měsíci březnu modleme se za křesťanské vychování mládeže.

 Ku přání mnohých dali jsme již vyhotoviti premii k „Záb. bibl.“ na příští rok, souměrnou k letošní, obraz „**Svatí tři králové v Betlémě,**“ taktéž dle nákresu Frd. Führichova, a předplativším se na „Záb. bibl.“ příštího roku (3 zl.) bude se již na začátku března zároveň s premií letošní rozesýlati. Důležité jest to zejména pro ony p. t. předplatitele, kteří si dávají obrazy již úplně do rámu vpravit. Podobně k obrazu „Zimní krajina“ hotoví se již obraz „**Podzim a západ slunce,**“ malebná krajina Meranu, který bude za premium k románům Idy Hahn-Hahnové, z nichž „Maria Regina“ v plyném překladu J. Žilíka již chystáme k tisku — vedle „Zábavné bibliotéky.“ Vydány budou ještě dva jiné její nejvýtečnějších románů a předplatitelům na všechny tři bude ona premie dána zdarma, na jeden pouze za náhradu 1 zl. Úsudky o Idy Hahn-Hahnové katol. románech uvedeme příště, — z krit. listů francouzských. Rámy k obrazu atd. obstará taktéž administrace „Záb. bibl.“

 K číslu tomuto přidán list něm. „**Vyzvání všech lidumilů.**“

Knihy redakci zaslané :

Edvín, historická pověst z doby Alfreda V. Z ruského přeložil V. Čermák, kpl. v Hradešíně. (Besedy mládeže, redigov. Jos. Koubou, sš. 115.) V Praze, nákladem kněhkupectví Mikuláše a Knappa. Cena 28 kr.

Kniha pro každého rolníka a hospodáře. Napsal Jos Dumek, ředit. vyš. hosp. ústavu v Doubravici. Sešit 10. (díl II. sš. 2.) Cena 30 kr. V Olomouci, nákladem Vl. Žákovský-ho, kněhkupce.

Účetnictví hospodáře. Návod, jakby na nejjednodušší způsob v hospodářství knihy zakládati a zápisky vésti se měly. Napsal J. Dumek. V Olomouci, nákladem V. Žákovský-ho.

Mlékařství a poučení, jak máslo a různých druhů sýrů dělati. Napsal J. Dumek. V Olomouci, nákladem V. Žákovský-ho.

Kázání o druhotinách i o slavnosti připsání zl. zasl. kříže s k. J. Velestj. P. Josefu Šulcovi, arciknězi atd. atd. v Citově, jež 3. října konal P. Jos. Baar, katecheta měst. škol v Písku. Nákladem vlastním.

Listárna:

Mnohé dopisy (mezi nimiž zprávy o vyslyšení modliteb, a spolku sv. dět) jsme museli pro tentokrát vynechat, dávajíc místa článkům pro měsíc březen určeným. Za to vydáme příští číslo spíše než obyčejně, aby ony dopisy brzo svých čtenářů došly.

Milodary: Rodinám Hercogovců: vlp. V. Vacek, kpl. v Nov. Bydžově 1 zl. (a mnozí zakoupením básně „Čengič-agy“); chrámu P. ve Filippsdorfě: nejmenovaná z Brna, z vděčnosti za vyslyšení prosby, 3 zl., vlp. V. Vacek, kp. v N. B. 1 zl.; spolku sv. dětství: Dvě sloužící z Bojkovic 2 zl.; vlp. J. Žáček z farnosti Blažické 17 zl. 61 kr.; z farn. Bilovské 11 zl. 96 kr.; vlp. Norb. Horáček, na sv. Kopečku 50 kr.; vlp. Ferd. Harna v Holici 5 zl.; sl. Josefa Volfova z Uchvalné u Krňova na vykoupení 2 dítek a pokřtění jich na jména Josef a Ferdinand 25 zl.; vlp. Kaz. Raška z Opavy 1 zl.; vlp. Aug. Kleveta, far. v Lodenici 1 zl. 50 kr.; vlp. V. Vacek, kpl. v N. Bydžově 2 zl.; vlp. J. Fajstl, v Hnojicích 27 zl.; a dívky Lišenské 159 zl. 4 kr. Tyto při poslední odbývané slavnosti losovaly jména, na která mají býti pokřtěny dívky z jich dárek (dosud největších u nás) vykoupené. Jsou následující:

1. Jan Nep. 2. Alojs. 3. Mikuláš. 4. Štěpán. 5. František Xav. 6. Václav. 7. Jakub. 8. Vincenc. 9. Severin. 10. Peregrin. 11. Jan Křest. 12. Vojtěch. 13. Theodor. 14. Pavel ap. 15. Eduard. 16. Jindřich. 17. František Seraf. 18. Alfred. 19. Julius. 20. Egbert. 21. Isidor. 22. Leopold. 23. Rudolf. 24. Ambrož. — 1. Cecilie. 2. Josefa. 3. Filoména. 4. Barbara. 5. Matilda. 6. Amalia. 7. Anežka. 8. Ignacia. 9. Veronika. 10. Julie. 11. Hedviga. 12. Magdalena. 13. Alžběta. 14. Celestina. 15. Žofie. 16. Theresia. 17. Markéta. 18. Růžena. 19. Ludmila. 20. Rosalie. 21. Helena. 22. Anna. 23. Emma. 24. Justina. 25. Marie. 26. Petronila. 27. Tekla. 28. Amalie. 29. Augusta. 30. Eva. 31. Františka. 32. Pavlina.

 Mnohé milodary nám jen oznamované, při korektuře toho čísla nás ještě nedošlé neuveřejňujeme. Ostatně dostanou všichni příznivci spolku sv. d. zevrubnou zprávu v nové ročence.

Vyzvání

k účastenství na loterii drahoceuných obrazů Svatých a jiných věcí náboženských ve prospěch domu pro chudé těžce nemocné nezhojitelné. Vydáno bude, 30000 losů s 3000 výher. Cena jednoho losu je 20 kr. Taženy budou dne 19. března 1876 na slavnost sv. Josefa, patrona onoho domu milosrdenství. — Seznam výher bude vydán 22. března t. r. (po 10 kr.) a výhry se rozdávají od 27. března do 30. dubna v obchodu J. Heindla ve Vídni (Štěpánské náměstí 7.)

Dům milosrdenství pro chudé těžce nemocné nezhojitelné bez rozdílu národnosti a vyznání nábož. (Neuwähring, Antonigasse, 70,) kde již 24 takových bídáků zdarma se ošetřuje, jest obtížen dluhem 17000 zl., a proto nemůže více býti přijmuto z velkého množství sem se hlásících nezhojitelných nedůživců. Aby zhlazen byl tento dluh a našim trpčím spolublížním hojnější pomoc se umožnila, zařídil nížeapsaný tuto loterii a vyzývá všechny šlechetné duše, aby v ní se účastnily.

J. Heindl,

ve Vídni, St. Štěpánské nám. č. 7.

Losy má na skladě mimo jiné: Expedice „Čecha“ v Praze, „Času“ v Krakově, „Školy B. S. P.“ v Brně.

V redakci Hlasu

besední dům II. poschodí

dostati lze

následující spisy v snížené ceně:

Kritická úvaha o pojednání Alfonsa Štastného „O spasoni po smrti,“ kterou sepsal V. Brandl. Cena 30 kr., (v kněhkupectvích 40 kr.)

Kritická úvaha o pojednání Alfonsa Štastného „Ježíš a jeho poměr ku křesťanství,“ sepsal V. Brandl. Cena 20 kr., (v kněhkupectvích 30 kr.)

Svatí tři králové. Hra vánoční ve čtyřech odděleních se zpěvy Sepsal Vlad. Štastný. Cena 25 kr., (v kněhkupectvích 40 kr.)

Slovo studující mládeži (vyňato z „Hlasu“). Sepsal profesor Matěj Procházka. Cena 15 kr.

Církev katolická a chudina v Anglii. Spracoval die W. K. Z. bohoslovec J. H. (Vyňatek z „Hlasu“). Cena 5 kr.

U knihovníka

československé knihovny

v semináři v Olomouci

lze dostati:

Píseň cyrillo-methodejská „Ejhle oltář Hospodinův září“ po 1 kr.; píseň k úmrtí sv. Cyrilla 14. února „Přístup Moravěnků, přístup blíže,“ po 1 kr. i všecken výtěžek věnován účelu dobročinnému.

Partitura litanie loretské (otisk z bývalého časopisu „Cyrill a Method“) po 5 kr.

4 hlasy s Bellova sboru „To den“ za 15 kr.

Bellovo Motteto „Tu es Petrus“ dříve za 1 zl. 50 kr., nyní s poštovní zásýlkou za 45 kr.

Katechezky od Zahner-a a Kuntschnera (zčestěné) dříve za 85 kr. nyní s pošt. zásýlkou za 45 kr.

Pro měsíc březen doporučujeme, což na skladě v administraci „Školy.“

Obraz sv. Josefa, druhdy premie k „Záb. bibl.“ vhodná za dar, 1 zl. 20 kr.

V měsíci březnu lze získati 9300 odpustků. Měsíční pobožnost 5 kr.

Jděte k Josefovi. Otisk ze „Školy.“ 5 kr.

Bílá Sobota, pašijová hra velkonoční od P. Sarkd. Navrátila. 10 kr.

K oslavě blah. Anežky České-Přemyslovny

uchystány jsou krásné medailky, mající na jedné straně rytinu blh. Anežky s nápisem „Bl. Anežka Česká,“ na druhé „Božské Srdce Páně“ a ku slavnosti blh.

Jana Sarkandra

bude taktéž již ražen krásný peníz s obrazem blh. Jana Sarkandra a B. Srdce Páně.

Každý ze zmíněných penízků ze slitiny zlatu podobné bude státi 2 až 3 krejcare a ochotně je obstará administrace „Školy.“

Fotografie

blh. Anežky, podle posledního mistrovského obrazu Hellichova zhotovuje ve větším menším formátu výtečný fotograf **Ekert v Praze.**

Sošku

dle téhož obrazu blh. Anežky zhotovil sochař Wild, která se nyní nalezá v dílně Vlacha Pellegriniho a ze sádry se lit bude. Jedna taková soška ze sádry (19 palců vysoká) stojí jen **2 zl.** a jest nejen okrasou každého obydlí, zejména poctivého Čechoslovana, nýbrž může velmi dobře umístěna býti na postranní oltář v kostele. Pellegrini má svůj sklad: V Praze, na Novém městě, v třídě Ferdinandově.

Cís. král. dvorní

umělecký ústav

pro vyšívání a shotovování kostelních ozdob

Karla Gianiho,

9, ve Vídni, v městě, Seilergasse, čís. 9,

odporučuje velebnému duchovenstvu svůj hojně
zásobený sklad

**vyšívání, kostelních ozdob
a jiných kostelních potřeb**

též na splátky. Cenaík zdarma. — Vzorů zasílá na požádání.

Solidní práce. — Levné ceny.

K povšímnutí! Prosím dále velebné duchovenstvo, by na cestující neb jednatele, kteří se mojí firmou patřičně proukázati nemohou, žádný zřetel vzat nebyl.

ŠKOLA

Božského Srdce Páně.

Měsíční list pro katolíky, zejména pro jejich zbožné spolky a bratrstva
v Čechách na Moravě a ve Slezsku.

Předplácí se celoročně 2 zl.,
na přílohu „Zábavná
biblioteka“ i s premií
3 zl. na oboje i s pošt.
záсылkou 5 zl.

Vydává a pořádá
Pl. J. Mathon,
Benediktin Rajhradský.
Předplatné a veškeré účty buďtež placeny u vydavatele
V Brně,
(Petrov 4. Rajhradský dům.)

Ohlášky kněh, přiměřených
směru časopisu a věcí
kostelních a j. p. se přijí-
mají a levně účtují.

 Prémie k „Zábavné bibliotéce“ r. 1876 jest obraz
„Ukřižování Páně,“ jinak v ceně 3 zl.

Obsah: Dobrý pastýř! (báseň). — Tichý život duše v úkrytu nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista (s ryt.) — Bolestná matka! (báseň). — Zprávy z missií. — Zasláno VI. Žákům a žákyním „Školy B. S. P.“ — Nebudeš se rouhati Bohu svému. II. (s ryt.) — Blahoslavená Anežka Přemyslovna a panny a matky Československé. — Paběrky ze života ctih. P. Kl. Hofbauera Dvořáka (s ryt.) — Výtečníci a výtečnice ve „Škole B. Srdce Páně.“ — Údům sv. dětství Ježíšova. — Slavnost blahoslavené Anežky České ve Sloupnici. — V měsíci dubnu modleme se za obrodu kř. společnosti vychování mládeže se věnujících.

 Číslo toto jest zvětšeno o přílohu 1 archu.

Knihy redakci zaslané:

Mravouka Talmudu, čili záhubné působení židovstva za naší doby. Z němčiny přeloženo. Nákladem Th. Mourka v Praze. Cena 50 kr.

V Německu udělal spis ten všeobecnou sensaci a hned I. vydání v 12000 výt. bylo ve 14 dnech rozebráno.

Nákladem kněhkupce Fr. A. Urbánka v Praze:

Nová knihovna pro mládež. Pořádají M. Weinfurt a Fr. A. Zeman. Svazček 30.

Nejnovější gratulant. Sbírká přání k novému roku, k narozeninám a jmeninám rodičův, příbuzných atd. atd. Mládeži česko-slovenské podává Fr. A. Zeman, učitel v Praze. Cena 60 kr., váz. 80 kr.

Pět ran Krista Pána. Šestero postních exhort, sepsal A. Buchtel, b. vik. a děk. v Kyšperku. Cena 24 kr. (bibl. kazat. sv. V.)

Realie ve školách obecných. Ku prospěchu učitelů a čekatelů šk. prohlédaje k nové osnově učebné a dosavadní čítance školní sepsal J. Jedlička, jub. učitel c. k. ústavu uč. v Písku. Cena 40 kr. (bibl. paedagog. sv. 22.)

Bibliothek slavischer Poesien in deutscher Uebersetzung. Redaktor Jos. Wenzig. Band I. Heft 3. Dalmatinische, russische und bulgar. Volkslieder. 60 kr.

 K číslu tomuto přidáno číslo „Koledy.“

Pro dobu velikonoční doporučujeme:

Bílá sobota. Pašijová hra od J. Sark. Navrátila, ř. sv. B. Cena 10 kr.

Stádo bez pastýře. Zdravé rady věrným katolíkům, kteří zbaveni jsou svého duchovního vůdce, řádně zřízeného kněze. Cena 25 kr.

Křížová cesta v obrazech. Ve vkusnou knížku upravena, zvláště vhodný milodar rodičů a přátel. Cena 60 kr.

Upomínky I. svatě zpovědi a I. svatého přijímání 100 za 5 zl.

Obrázky v barvotisku pro děti, s básničkami dětem příhodnými 100 za 2 zl. 50 kr. a 3 zl. 50 kr.

 Vše na skladě administrace „Školy.“

 Penízky blh. Anežky Přemyslovny, blh. Jana Sarkandra, po 4 kr.

V bratrstvu „věčného se klanění nejsv. Svátosti“ zemřeli a modlitbám spoluodů se doporučují: Jenovefa Sládečková, z farn. Dřevohostické; Marie Koblášova z Vošetnice; Barbora Cyrilla Hanušova z Roudného; Kateřina Trojáková z Dobrého; Františka Kretkova a Jenovefa Kretkova z Křenovic v prus. Slezsku.

V apoštolátu modl.: Barbora Helinkova v Předmostí. Odpočinutí věčné dejž jim, Pane, a světlo věčné ať jim svítí na věky. Amen.

Listárna:

Ještě v tomto měsíci vydáme novou ročenku sv. dětství, kde účastníci naleznou i dopisy novější, které ani v tomto čísle „Školy“ nemohly býti umístěny.

Milodary: Rodinám Hercegovským: Důstoj. p. Valentin Bečvář 3 zl.; Jos. Čech z Mor. Kynic 4 zl., vlp. A. B. Sellner z Kufima 1 zl. Úhrnem sešlo se u nás milodarů 47 zl. 39 kr. a z darov. výtisků „Čengič-agy“ čistého výtěžku 201 zl. 60 kr., dohromady 248 zl. 99 kr., které prostřednictvím redakce M. Orlice svému účelu byly dodány v částkách zl. 50, 100 a 98.99. Z věnovaného 1000 výt. jest ale ještě sice rozesláno avšak nezaplaceno výtisků 258. Prosíme soucitná srdce, aby aspoň zakoupením těch výtisků ubohým našim krvi i vírou blízkým bratrům Jihoslovanským ku pomoci přispěli. V zakupování oněch sešitů největších díků zajisté zasluhují: důstoj. pp. J. Fojstl, kapl. v Hnojicích, P. Buřinský v Kroměříži, K. Bilčík v Předmostí, J. Chudáček v Rousínově, P. F. Horák na sv. Kopečku, P. J. Sychra v Sloupě, P. Ferd. Harna v Holici, P. Ant. Suchánek v Nov. Bydžově, P. Ant. Višek v Praze, P. Jos. Příbyl, kat. v Jičíně v Č., P. Hercog v Plzni a pp. Fröhlich ředitel cukrov. v Jičíně v Č. a F. Kallus, pharmaceut ve Frenštátu. Svatému dětství: P. Kaštil, koop. v Krumsíně 1 zl. 20 kr., P. Šanský, kapl. v Oustí n. Orl. ode 2 žáků 5. třídy 80 kr., Barb. Albrecht z Lelekovic 50 kr., P. F. Florian v Tasově 3 zl., P. J. Hejtmánek z Bystřeho 3 zl. 28 kr., jistá osoba N. ze Svojanova na dítko Emanuel 3 zl., Teresie Hegrova z Bystřeho 1 zl., P. Ant. Suchánek z Nov. Bydžova 2 zl. 74 kr., dítky Osecké, Veselické a Radvanické 11 zl., A. V. na vykoupení dítky křtěného Alfons M. Liguori 10 zl., nejmenovaná na vykoupení dítky křtěného Jan Křtitel 10 zl. a Maria 5 zl., Františka Vilímkova 20 kr., Auna Anderlova 10 kr., P. F. Klíma z Čejkovic 2 zl., pí. Josefa Jána na vykoupení dítek křtěných Jan, Josef, Mariana 5 zl., P. Fr. Janiš, kapl. v Bludově (na vyprošení jisté milosti) 1 zl., P. Jos. Slavík, kpl. v Klimkovicích v Slezsku 40 zl., Jan Ryba v Opavě od F. M. 5 zl., P. K. Bilčík, kpl. v Předmostí 1 zl., Antonína Koutnýho 24 kr. Do Filippsdorfu: Nejmenovaná z Náměště u Ol. 50 zl.

 Roku 1885 na památku 1000letou úmrtí sv. Metoděje má býti zjednána nějaká důstojná okrasa svatyně Velehradské. K tomu cíli sbírají se již nyní příspěvky, zejména v Olomoucku a ukládají se na úroky. I redakce „Školy“ ochotna jest takové příspěvky sbírat a vytknutému cíli odevzdati; ba vybízí své čtenáře a každého poctivého Čechoslovana, aby ten podnik, nade vši pochybnost dobrý, dle své možnosti podporovali, pamětlivi jsouce dobrodiní, jež sv. Cyrill a Method nám z Velehradu byli prokázali.

Výroční památka ve Filipisdorfu. Jako od r. 1866 každoročně. tak i letos po desáté památka výroční na oslavu zjevení se Matky Páně dne 13. ledna co nejskvěleji se konala. Již 12. ledna odpoledne plnila se dosti prostranná kaple zbožnými ctiteli Mariánskými a u večer byly veškeré příbytky Filipsdorfské jasně osvětleny. I také v sousedních obcích, v starém i novém Jiroleš byly na větším díle příbytky, jako každoročně po 10 let, osvětleny: a mnozí hospodářové, kteří neosvětili své příbytky, darovali peněžité částky chudým, nemocným anebo i Mariánské kapli. Kaple byla po celou noc plná lidí, a modlitby se střídaly jedna za druhou.

Dne 13. ledna sloužil čestný kanovník a děkan Georgsvaldský o 10 hod. u asistencí více duchovních slavnou zpívanou mši sv., před níž již z rána na milostném tom oltáři několik mší sv. konáno bylo. Anoť s kaplí spojený kostel ke cti Panny Marie pomocnice posud pod střechou není, musili lidé od času k času z kaple vycházeti, aby popouštěli jiným novým zástupům místa. Jak svědkové tvrdí, bylo prý letos cizích poutníků, sem přišedších, mnohem více, než minulého roku — při všem tom ne příliš příznivém počasí. I musí zajisté liberálové ku své nemalé žalosti zvolati, jako ondy Farizeové: „Vidíte, že nic neprospíváme!“ Jan 12, 19. Aj! všecken svět postoupil po P. Marii, a navštěvuje ji tu ve Filipisdorfu, tu v Lourdesu a jinde. Jistá zbožná protestantská matrona z blízkého cizozemí darovala na Mariánský oltář ke dni 13. ledna několik skvostných svící, a dvě, bez mála ne-

majetné sestry obětovaly k témuž dnu svých nedlouho před tím zděděných 100 kusů stříbrných tolarů stavební záloze; a velmi mnoho osob, jenž osobně místo milosti navštívení nemohly, oznámily ve psaních své potřeby, za které se v modlitbách k Panně Marii obrátiti chtěly. — Tolikéž dvě sestry z Dobr. obětovaly dukát, kterýž od přítele svého na rozdělenou obdržely, z nichž jedna nevalně majetna jest.

Po celé osmidenní bylo každého večera v kapli slavné požehnání; a sám Bůh ví, jak mnoho modliteb v těch dnech k orodující a milostné pomocnici Matce Boží vystoupilo!

Na stavbu kostela Filipsdorfského se r. 1875 sešlo, aniž by se bylo komu o halíř řeklo, a to pouze z ciziny, v celosti 9979 zl. 66 kr. a mimo to 10 říšských tolarů na mříž před oltářem, pro sv. přijímání, tedy víc jak 10000 zl. Nechť nebe, které chrám ten staví, zachová dobrodince staré a povzbudí jiné nové, aby se krásná ta svatyně Mariánská šťastně dokonati mohla! —

V tom, co jsem to dopsal, u povzdechnutí, aby nebe seslalo nové dobrodince, ejhle! doručuje se mi s pošty psaní s 5 zl. B. N. pro stavební zálohu Filipsdorfskou od Jana Hadáčka, rolníka z Držkrajova čís. 27, skrze ruce tamního důst. p. kaplana kněze Expedita Nikla, kapitulára Strahovského, z vroucí uctivosti k Matce Boží Filipsdorfské, z čehož jsem nemalou radost měl, neboť jsem tím své srdečné povzdechnutí vyslyšené viděl, což tím víc utvrdilo mne v té víře, když pravím, že nebe ten kostel staví. — —ř—

Loterie obrazů Svatých a jiných věcí náboženských ve prospěch domu pro chudé těžce nemocné nezhojitelné, která měla již 19. března se odbývati, odložena jest na 20. dubna. Učiněno tak proto, že velký počet losů ještě nebyl rozebrán, tudíž milosrdný účel nebyl by tenkrát ještě dosažen. Vydáno jest 30000 losů a výher bude 3000, tedy na každých 10 losů jedna výhra a cena losů 20 kr. velmi malá. Mimo ředitele loterie, J. Heindla ve Vídni (St. Štěpánské náměstí č. 7.) obstará sylo expedice „Školy.“

Odpuručuji důstojnému duchovenstvu umělecký svůj ústav k zhotovení oltářních obrazů, náboženských předmětů, zvláště ale

křížových cest

dle nejznamenitějších mistrů jako Führich, Fortner, Overbeck. Ku porovnání s jinými výrobky zasílají se vzorky.

Ceny v rakouské měně.

a) Křížové cesty, olejové obrazy dle Führicha.

	výška	šířka	bez rámu	s rámem a ozdobou
I.	50 ctm.	37 ctm.	zl. 125	zl. 185
II.	77 "	53 "	" 200	" 270
III.	95 "	74 "	" 250	" 350
IV.	126 "	95 "	" 430	" 610
V.	143 "	111 "	" 520	" 700

b) Křížové cesty, olejové barvotisky dle Fortnera.

	výška	šířka	bez rámu	s rámem a ozdobou
VI.	50 ctm.	37 ctm.	zl. 56	zl. 100
VII.	77 "	53 "	" 100	" 180
VIII.	90 "	56 "	" 165	" 250

c) Křížové cesty na plechu pro Kalvarie atd.

	výška	šířka	bez rámu
-IX.	48 ctm.	34 ctm.	zl. 170
X.	58 "	43 "	" 240
XI.	69 "	55 "	" 280

Četná písemná vyznamenání od vysokých církevních hodnostářů a úřadů, jež na požádání ochotně předložím jsou p. objednatelům jistým rukojemstvím, že v ústavu mém lze dostati věci dobré a cenné.

Splátky dle úmluvy.

Památky na první sv. zpověď a sv. přijímání

- 1 ducet 8° nejjemn. drobn. barvotisku s obrubou gothicou . . 1 zl. 50 kr.
- 1 ducet 8° nejjemn. barvotisku se zlatou obrubou 1 " — "
- 1 ducet 8° nejjemn. barvotisku, Kristus Pán rozdávaje nejsvět. Svátost a andělé držíce kom. šat 1 " 20 "
- 1 ducet 8° nejjemn. ocelorytiny, 3 nové obrazy: 1 sv. přijímání a 2 sv. zpovědi, se zlatou obrubou— " 60 "
- 100 kusů nejjemn. ocelorytiny, Večeře Páně, Dobrý Pastýř a Marnotratný syn, ve 12° . . . 1 " 50 "
- 100 kusů těchže s okrajky . . . 2 " 50 "

Nadto ještě největší výběr různých druhů v rozličných cenách.

Jan Heindl,

umělecký ústav pro kostelní malbu a řezbářství
Viedeň, Štěpánské nám. (arcib. palác).

Cis. král. dvorní

umělecký ústav

pro vyšívání a shotovování kostelních ozdob

Karla Gianiho,

9, ve Vídni, v městě, Seilergasse, čís. 9,
odporučuje velebnému duchovenstvu svůj hojně
zásobený sklad

**vyšívání, kostelních ozdob
a jiných kostelních potřeb**

též na splátky. Cenník zdarma. — Vzorky zasílá na požádání.

Solidní práce. — Levné ceny.

K povšímnutí! Prosím dále velebné duchovenstvo, by na cestující neb jednatele, kteří se mojí firmou patřičně proukázati nemohou, žádný zřetel vzat nebyl.

ŠKOLA

Božského Srdce Páně.

Měsíční list pro katolíky, zejména pro jejich zbožné spolky a bratrstva v Čechách na Moravě a ve Slezsku.

Předplácí se celoročně 2 zl.,
na přílohu „Zábavná
bibliotéka“ i s premií
3 zl. na oboje i s pošt.
záсылkou 5 zl.

Vydává a pořádá
Pl. J. Mathon,
Benodiktin Rajhradský.
Předplatné a veškeré účty budlež placeny u vydavatele
V Brně,
(Petrov 4. Rajhradský dům.)

Ohlašky kněh, přiměřených
směru časopisu a věcí
kostelních a j. p. se přijí-
mají a levně účtují.

 Premie k „Zábavné bibliotéce“ r. 1876 jest obraz
„**Ukřižování Páně,**“ jinak v ceně 3 zl.

Obsah: Z vděčnosti (báseň). — Úcta matičky Boží v národu Českoslovanském (s rytinou). — Výtečníci a výtečnice ve „Škole B. Srdce Páně.“ — Kterak jsem přišel k poznání významu oběti mše svaté. — Jakou mírou měříš, takovou bude i tobě splaceno. — Vzácná obět (básně). — Nebudeš se rouhati Bohu svému (s rytinou). — Dopisy. — O Piu IX, (ku dni 13. května). — Údum sv. dětství Ježíšova.

Příloha „Zábavné bibliotéky“ roč. VII. seš. 4. a 5.: „**Rodina Důvěrova**“ čili: Útěcha v křesťanském náboženství. Od Č. Janalíka. K žádosti mnohých pro venkovský lid znovu vydáno.

 K tisku se připravuje původní historická povídka z doby blh. Anežky České „**Klariska Přemyslovna**“ a v tisku se nachází: „**Dvojitá obět,**“ události u Kostelfidardo, z Flamského původně od M. S. Baemsa, ř. premonstr., kterými spisy opět vzdělanému obecnstvu zajisté se zavděčíme.

 Obrazy „**Dobrý Pastýř**“ a „**Anděl Strážný,**“ druhdy premie k „Zábv. bibl.“ jsou opět na skladě jen v několika výtiscích, za cenu **1 zl. 20 kr.** Kdo si jich přeje, ať se brzo přihlásí, any poznovu vydány nebudou.

Údum „Dědictví Sv. Janského“ v Praze!

Nížepsané kněhkupectví uvádí tímto u vědomí, že na rok 1876 připadající podíl Číslo 62 (Goffinea Postilla svazek II.) tamtéž již na skladě se nachází a žádá P. T. pány podílníky, by co nejdříve s poukázkou se dostaviti neopomenuli.

Karla Winiker-a

kněhkupectví a obstaravatelství „Dědictví Sv. Janského“ v Praze.

Brno, Ferdinandská třída č. 3.

Knihy redakci zaslané :

Ročenka sv. dětství Ježíšova na r. 1876, č. 1. Vydal Pl. J. Mathon a rozesílá ji všem podílníkům toho dobročinu zdarma, jiným jest za 10 kr.

Zrcadlo kořalečnicků, várka druhá. Vyrábí V. K. Časových Listů roč. II. seš. 2. Vydává Jos. Bartošek v Brně. Sešitu 1ho tohož zrcadla muselo býti v jednom měsíci troje vydání uspořádáno. Snad i tento sešit najde podobné obliby, když by ale také svého cíle došel, aby kořalka dokona všem se zošklivila. Pro hojnější rozšíření prodává se 1 výt. za 12 kr., 25 výt. za 2 zl., 50 výt. za 3 zl. 50 kr., 100 výt. za 7 zl., 500 výt. za 30 zl., 1000 výt. za 50 zl., aby praví lidumili lacinu těch brožurek koupit a hojně rozdávat mohli, kde jich potřeba. Na „Časové Listy“ přijímá předplatné celoroční na 5 sešitů (50 kr.) také administrace naše.

Třicet a jedno rozjímání k uctění blahoslavené Panny Marie v pobožnosti májové. Oddělení první: Šestnáctero rozjímání o modlitbě: „Pod ochranu Tvou se utíkáme.“ Oddělení druhé: Patnáctero rozjímání o pozdravení andělském. Sestavil P. Josef Baar, katecheta měšť. škol v Písku. Cena 50 kr. Čistý výnos věnován dobročinnému účelu.

Jednotlivá rozjímání nejsou dlouhá, aniž nepřislušně rezdělená a hodí se jako málo která nejen pro domácí pobožnost nýbrž i pro kázání veřejná.

Píseň k uctění blh. Anežky Přemyslovny, nápěv složil a průvodem varhan opatřil Václav Macháček, řídící učitel a ředitel kůru v Trhové Kamenici. Výtisk za 4 kr., 10 za 30 kr.

Poutnická cesta z Brna do Celly Marie Panny, již mnoholetý Cellenský poutník (Šebastian Kubínek) uvědomuje těm, kteří tam ještě nikdy nebyli. V Brně, nákladem spisovatele, u něhož i na skladě v Králové-Klášteře na Starém Brně. Strany 104. Cena 20 kr.

Milodary: Sv. Otci. M. P. v Libšicích 1 stf. dvourýnsťák, vyměněn za 2 zl. 10 kr. na chrám P. ve Filipisdorfu: M. Sym. 1zl., V. Sym. 1 zl., dstjp. Mik. Schmid, kanovník v Staré Boleslavi 5 zl.; Anežka Fuxova z Plzně 5 zl. Svatému dětství: V. Sym. ze Mě. 2 zl. 68 kr. na vykoupení dítky křtěného Marie; dívky farnosti Rousínovské 10 zl.; sl. Prokopova, učitelka v Doln. Újezdě (za dívky 1. třídy z D. Ú., ze Sk. a z T.) 3 zl. 6 kr.; dívky sirotčince u sv. Notburgy v Praze 12 zl. na vykoupení dítky křtěného Alois; Marie Kralisova a Aloisie Svobodova, žákyň vyšší dívčí školy v Kutné Hoře jmenem ostatních dívek spolku sv. dětství v K. H. 10 zl. na vykoupení dítky křtěného Marie Aloisie; A. Vaškova z Oustí n. Orl. 10 zl. na vykoupení dítky Josef, 10 zl. na vykoupení dítky Alois Gonz.; jistá zbožná matka z Pecky na vyslyšení její prosby za syna 50 kr.; J. H. z P. 1 zl.; M. P. v Libšicích 1 dvourýnsťák, vyměněn za 2 zl. 10 kr.; Anežka Fuxova z Plzně 13 zl. na vykoupení dítek: Anežka, Marie, Anna; dívky školy Skurnické v Č. I. třídy 3 zl. 51 kr., II. třídy 4 zl. 20 kr., Bolevecké 4 zl. 44 kr.; rodina Trnkovic v Plzni 1 zl.; rodina Kobátovic z Plzně 1 zl.; rodina Führichova v Plzni 1 zl.; rodina Kapelovic v Plzni 1 zl. 12 kr.; Trnkova B. 1 zl.; M. Malý 50 kr. a jiní dobrodinci spolku v Pl. 3 zl.; P. Ant. Suchánek v N. Bydžově 10 zl. na vykoupení dítky křtěného Marie; dívky z Prosenice u Buku 3 zl. — Od nejmenovaného na kostel Ecce homo v Jerusalemě k uctění trpícího Ježíše 2 zl., karmelitánkám na hoře Olivetské v Jerusalemě k uctění 7 bolestí P. M. 2 zl. (které příspěvky prostřednictvím nejd. biskp. ordinariatu v Brně vytknutému cíli se dodají) a Jihoslovanům pro víru a vlast bojujícím bratrům 2 zl.

K májové pobožnosti.

Nákladem Vlad. Žákovského v Olomouci vyšlo:

Zbožná rozjímání

svatosvatého života Bohorodičky
přeblahoslovené

Marie Panny

a písně, kterých použití lze při

sv. pobožnosti Májové.

Vydal

František Edm. Krünes,

přeložil

Josef Schwarz,

farář v Bejstrošicích.

S ocelorytinou, cena **20 kr.**

**Schválena od Nejdůstojn. konsistoře
Olomoucké.**

Pro dobu velikonoční, co
**upomínky na I. sv. zpověď a
přijímání** upravila a na skladě má
administrace „Školy B. S. P.“

Obrázky barvot. 1) Kristus P.
rozdávaje nejsv. Svátost, 2) nejsv.
Svátost od andělů uctěná, s pří-
slušnou modlitbou na druhé straně, veli-
kost pro vložení do modl. knížek, ducet
za 60 kr.

Tytéž obrázky na větším papíře,
s barev. obrubou a t. d. pro vložení do
rámu za sklo ducet 1 zl.

1) Dítko se zpovídajíc, 2) Dobrý
Pastýř, s příslušnou modlitbou, velikosti
pro vložení do modl. knížek ducet 60 kr.

 Nad to mnoho barev. obrázků
s krásnými zbožnými básničkami pro
děti 100 po 2 zl. 50 kr. až 3 zl. 50 kr.

Následující:

I. a) Dobrý Pastýř vytahuje ovečku z trní, b) Anděl Strážný, chráně pachole a děvčátko, c) Panna Maria, na trůnu, d) Panna Maria, bez poskvrny počatá, 100 za 3 zl. 50 kr. II. a) Ecce Homo, b) Matka bolestná, c) Spasitel světa, d) Maria, matka milosti, 100 za 2 zl. 50 kr. III. a) Ježíšek s Janem Křt. v dílně sv. Josefa, b) Ježíšek s Janem Křt. se učí, c) Ježíšek se svou Matkou P. M. a sv. Josefem chvátá do chrámu do Jerusalema, d) Ježíškovi	holdují sv. 3 Králi, e) a f) Ježíškovi prozpěvují andělé, 100 za 2 zl. 50 kr. IV. a) a b) Ježíšek milovník kříže, c) Ježíšek milovník chudoby, d) Ježíšek příklad pilnosti v umění a se učení, 100 za 2 zl. 50 kr. V. a) Srdce P. Ježíše, b) Srdce P. Marie, c) sv. Josef s Ježíškem, d) P. Maria s Ježíškem, 100 za 2 zl. 50 kr. VI. Dvanáctero obrázků o nejsv. Svátosti, modlitbě, pracovitosti atd. s básničkami, 100 za 1 zl. 50 kr. VII. Čtvero obrázků sv. Anděla, strážce dítek, 100 za 2 zl. 50 kr.

Penízky blh. Jana Sarkandra, blh. Anežky Přemyslovny,
sv. Benedikta také velmi se hodí za odměnu dítkám.

Odpuručuji důstojnému duchovenstvu umělecký svůj ústav k zhotovení oltářních obrazů, náboženských předmětů, zvláště ale

křížových cest

dle nejznamenitějších mistrů jako Führich, Fortner, Overbeck. Ku porovnání s jinými výrobky zasílají se vzorky.

Ceny v rakouské měně.

a) Křížové cesty, olejové obrazy dle Führicha.

	výška	šířka	bez rámu	s rámem a ozdobou
I.	50 ctm.	37 ctm.	zl. 125	zl. 185
II.	77 "	53 "	" 200	" 270
III.	95 "	74 "	" 250	" 350
IV.	126 "	95 "	" 430	" 610
V.	143 "	111 "	" 520	" 700

b) Křížové cesty, olejový barvotisk dle Fortnera.

	výška	šířka	bez rámu	s rámem a ozdobou
VI.	50 ctm.	37 ctm.	zl. 56	zl. 100
VII.	77 "	53 "	" 100	" 180
VIII.	90 "	56 "	" 165	" 250

c) Křížové cesty na plechu pro Kalvarie atd.

	výška	šířka	bez rámu
IX.	48 ctm.	34 ctm.	zl. 170
X.	58 "	43 "	" 240
XI.	69 "	55 "	" 280

Četná písemná vyznamenání od vysokých církevních hodnostářů a úřadů, jež na požádání ochotně předložím jsou p. objednatelům jistým rukojemstvím, že v ústavu mém lze dostati věci dobré a cenné.

Splátky dle úmluvy.

Památky na první sv. zpověď a sv. přijímání

- 1 ducet 8° nejjemn. drobn. barvo-
tisku s obrubou gothickou . . 1 zl. 50 kr.
- 1 ducet 8° nejjemn. barvotisku se
zlatou obrubou 1 " — "
- 1 ducet 8° nejjemn. barvotisku,
Kristus Pán rozdávaje nejsvět.
Svátost a andělé držíce kom. šat 1 " 20 "
- 1 ducet 8° nejjemn. ocelorytiny, .
3 nové obrazy: 1 sv. přijímání
a 2 sv. zpovědi, se zlatou obrubou — " 60 "
- 100 kusů nejjemn. ocelorytiny,
Večeře Páně, Dobrý Pastýř a
Marnotratný syn, ve 12° . . . 1 " 50 "
- 100 kusů těchže s okrajky . . . 2 " 50 "

Nadto ještě největší výběr různých druhů v rozličných cenách.

Jan Heindl,

umělecký ústav pro kostelní malbu a řezbářství
Videň, Štěpánské nám. (arcib. palác).

Cís. král. dvorní

umělecký ústav

pro vyšívání a shotovování kostelních ozdob

Karla Gianiho,

9, ve Vídni, v městě, Seilergasse, čís. 9,
odporučuje velebnému duchovenstvu svůj hojně
zásobený sklad

**vyšívání, kostelních ozdob
a jiných kostelních potřeb**

těž na splátky. Cenník zdarma. — Vzorky zasílá na požádání.

Solidní práce. — Levné ceny.

K povšímnutí! Prosím dále velebné duchovenstvo, by na cestující neb jednatele, kteří se mojí firmou patřičně proukázati nemohou, žádný zřetel vzat nebyl.

ŠKOLA

Božského Srdce Páně.

Měsíční list pro katolíky, zejména pro jejich zbožné spolky a bratrstva
v Čechách na Moravě a ve Slezsku.

Předplácí se celoročně 2 zl.,
na přílohu „Zábavná
bibliotheka“ i s premií
3 zl. na oboje i s pošt.
záсылkou 5 zl.

Vydává a pořádá
Pl. J. Mathon,
Benediktin Rajhradský.
Předplatné a reškeré účty budlež placeny u vydavatele
V Brně,
(Petrov 4. Rajhradský dům.)

Ohlášky kněh, přiměřených
směru časopisu a věcí
kostelních a j. p. se přijí-
mají a levně účtují.

 Prémie k „Zábavné bibliotéce“ r. 1876 jest obraz
„**Ukřižování Páně,**“ jinak v ceně 3 zl.

Obsah: Ejhle, Král náš (báseň). — Kterak se nyní ve Francii obnovuje způsob, jímž sv. Václav
úctu k nejsv. Svátosti oltářní v Čechách rozšířoval. — První výtečník z třídy „ma-
ličkých,“ sv. Aloisius. — Úvahy na slavnost sv. apoštolů Petra a Pavla. — Sv. Ivan
(báseň s 2 rytinami). — Crux de cruce — kříž z kříže (s rytinou). — Tichý život
duše v úkrytu nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista (s rytinou). — Boží milosrdenství. —
Drobnosti.

Zasláno.

Dovoluju sobě, upozorniti na to, že v prospěch „spolku sv. dětství“
sbírám upotřebené marky. Jak jich budu míti několik sto tisíc, pošlu je po
Františkovi Brücknerovi, obchodnímu agentovi ve Vídni, Mariahilf, Müller-
gasse 46, kterýž je pak za peníze vymění a tyto centrální radě dila tohoto
v tomtéž hlavním městě sídlící odevzdá. Za šest let minulých se vytěžilo
za ty marky 300 zl., a bylo by se vytěžilo ještě více, kdybyste byly o
tom věděly, k čemu se mohou i kolkované již marky upotřebiti.

Račte tedy, milé dítky, které vy s oněmi pohanskými ubožátky, smrt
všelijak hroznou před očima majícími, útrpnost cítíte, všechny marky scho-
vávatí a mi je příležitostně dodat. Zaplatit vám dobrou vůli vaši stonásobně
božské dětátko, milý Ježíšek.

S úctou

Filip Martinák,

kooperátor v Oseku u Lipníka.

Kněhkupectví A. G. Steinhausra,

v Praze na Příkopech,

má na skladě svém tyto památné penízky, které také expedice

„Školy Božského Srdce Páně“

v Brně, Petrov 4 objedná:

Penízky Božského Srdce Páně.

Penízky blahoslaveného Jana Sarkandra.

Jednotlivý penízek mosazný 4 kr.

Knihy redakci zaslané:

Nákladem kněh kupce Fr. A. Urbánka v Praze:

Urozeného P. P. Jana z Lobkovic na Hasišteinu **Zpráva a naučení** jeho synu Jaroslavovi o tom, co činiti a co nechati, a kterak se a pokud v čem zachovati má. Druhé vydání dle rukopisu Roudnického opatřil Fr. A. Zeman, učitel. (Bibliotéky paedagogické svazek 26.) Cena 30 kr.

Pohřební zpěvy sborové s průvodem hudby. Složil Jan Ippo Horák. Cena 2 zl., pevně váz. 2 zl. 40 kr.

Prvý a druhý seznam kněh schválených pro knihovny školní od konferencí učitelstva Pražského roku 1876.

Nauka o harmonii hudební. Postupy harmonické na základě basu fundamentálního. Sepsal Fr. Gregora, ředitel kůru v Písku. Cena 3 zl. 50 kr.

„Nové knihovny pro mládež“ svazek 33., 34., 35. a 36. a sice:

Dvě povídky. (Arnošt. Krásná Rosálie.) Dospělejší mládeži napsala Julie Gintlova. Cena 24 kr.

Pomněnkový víněk ze spisů Mat. Jos. Sychry. Mládeži uvil a k oslavení stých narozenin Sychrových vydal Vojt. Kryšpín, učitel při školách Smíchovských. (S podobiznou a životopisem Mat. Jos. Sychry.) Cena 40 kr.

Moudrý strýc Mikoláš. Povídka pro mládež dospělejší. Dle francouzského dílka od Joussieu vzdělal Kar. Tippmann, katecheta v Roudnici. Cena 48 kr.

Chudoba a bohatství, aneb: S poctivostí nejdál dojdeš. Sepsal Dr. A. V. Reuss, na jazyk český volně přeložil Jaroslav Květnický. S 5 vyo-
brazeními. Cena 30 kr.

Tabák kuřlavý a šňupavý, kouření a šňupání, nebo-li tabák považován v ohledu na dějepis, rostlinopis, lučbu, životosprávu, lékařství a hojičství, řemeslnictví, obchod, hospodářství, zákonodárství a život společenský. Knížka jak šňupákům a kuřákům potřebná tak nekuřákům a nešňupákům užitečná. Sepsala Stará panna. Se 4 tabulkami. Nové vydání. Cena 50 kr.

Das Leben unseres Herrn und Heilandes Jesu Christi des Sohnes Gottes. Verfasst von Pantaleon Neumann, Pfarrer in Klömin. Nach dem Tode des Verfassers herausgegeben v. Th. Novák, Pfarrer in Libšic a. M. 2. Band. 2 fl. 80 kr.

Aeltere und neuere **Magyarisirungs-Versuche in Ungarn** mit besonderer Rücksicht auf die Slovaken. Preis 40 kr.

Loterie hrst naděje a pytel nejistoty, neboli: Co je loterie? — Máme-li v ni sázeti? — Jakého štěstí můžeme se z hry té nadíti? Od Josefky Rudové-Machotkové. S velkými početnými tabulemi. Nové vydání. Cena 60 kr.

Řeči při posluhování svátostí sv. stavu manželského.
Josef Jahnel, farář ve Skřejích nade Mží. Cena 50 kr.

Petra Kopřivy kalendář pro živé a mrtvé duše. Sešit 5.
V Praze, nákladem Cyrillo-Methodějské kněhtiskárny. Cena 10 kr.

Otázka dělnická. Ze stanoviska vlastní zkušenosti objasňuje Václav Žižka, bývalý redaktor „Dělnických Novin.“ V Praze. Nákladem vlastním.

Milodary.

Svatému dětství: Dstjpp. Mostecký, děkan ve Vodňanech 15 zl., Per. Weiss, děkan v Radostíně 80 kr., Jos. Načeradský far. v Ostrově 5 zl. 20 kr., Jan Vysloužil, far. v Stramberku za: 1 dítě V. Juráka 25 kr., 2 děti Jana Juráka 2 zl. 25 kr., 1 dítě Ign. Hubenáka 25 kr., 1 dítě Jos. Marka 25 kr., 2 děti Jana Jurka 50 kr., 1 dítě Aug. Jurka, Petra Sochy, Josefa Baara, Frant. Krečmara a Ed. Petráše po 25 kr., 2 děti Ferd. Střebila 50 kr., 1 Ferd. Baara 25 kr., 5 dětí Frant. Barvika 1 zl. 20 kr. Alois Picka z Kounic 1 zl., A. B. 13 zl., nejmenovaná na výkup dítky křtěného Emilie 5 zl., dítky s Velkých a Malých Prosenic, z Buku, Grymova a Raclavic 10 zl., z Oseku, Veselíčka a Radvanic 4 zl., P. Fr. Ulrich, kapl. v Zlaté Olešnici 3 zl., malí a velcí dobrodyncové a dobroditelky z Lipníka 3 zl. 34 kr., P. Oth, koop. ve Velk. Týnci 20 zl. — **Chrámů P. ve Velehradě:** Sev. Spurný v Olomouci 40 kr. — **Chrámů P. ve Filippsdorfě:** Chudá, chorá osoba, odporučující se modlitbám ve F. 4 zl.

Mučeník pro Boží Tělo.
Za času tak zvané reformace Paderboruské konala jedna katolická farní vesnice na den Božího Těla obvyklé slavnostní procesí. Cesta vedla z části křovinami, kteréž hraničily se zemičkou, jejíž obyvatelé na větším díle od katolické církve byli odpadli. Tu událo se, že jistý, v dosti značné vzdálenosti stojící muž přímo na to místo mířil, kde se farář s Nejsvětějším nacházel. I napadlo jednemu věřícímu, že božbožník ten kulkou chce do Nejsvětějšího střeliti, aby tak katolíkům drahou, nejsvětější Svátost svatokrádežně zneuctil. Silný ve vše — rozohňuje se svatým zápalem lásky v Pánu, činí skok ze řady věřících a staví se přímo mezi zlovůli a Nejsvětější — a v tom padla tušená rána — a porazila hodného muže, hájitele nejsvětější Svátosti. Ač smrtelně raněn, žije ještě na několik okamžení. Farář se dlouho nerozmýšlí, co by činiti měl — vyjímá sv. hostii z monstrance a podává ji umírajícímu rekovi pro víru řka: „Ty jsi hoden ihned Tělo Páně přijímati.“

Tak jednají bohaprázníci, oni nebojují proti věřícím slovem a pravdou, ale znajíce svůj blud i pravdu, poznalé pravdě odpírají, a násilím domnívají se, že svou nevěru do mysli lidských vpraví.

—ř—

Z Filippsdorfu. Právě vydán sešit VI. zpráv o poutním místě Filippsdorfě v sev. Čechách, v jehož předmluvě se praví, že z předešlých něm. sešitů se

rozprodalo víc než 26000 výtisků. Dodáme-li, že české spisky toho druhu od nás vydané: „Dovítidenní pobožnost k P. Marii Filippsdorfské“ od P. C. Kaněry ve svých 4 vydáních 21000 výt. a „Maria pomocnice křesťanů“ od P. J. St. Křečka 3000 výt. měli, pochopitelno, jak velice jest rozšířená známost o tom novém poutním místě, kde Bohorodička svou přímluvou u Boha divy tvoří, a v kolika tisících zbožných duší utvrdila se láska a důvěra k nebes Královně. Z něm. té ročenky se dovídáme, že v posledních letech navštívili Filippsdorf co poutníci nejen prostí venkované a kat. kněží, nýbrž i nejvyšší šlechta domácí i zahraniční, a vděk za vyslyšení svých modliteb ukázala štědrými dary. O tom a o značnějších dosažených milostech zpravíme příště.

Čechové v Americe tvoří, podle zprávy velebného p. P. Gartnera ředitelství nadace Leopoldinské, ve 22 diecesích 65 osad s vlastním kostelem a knězem. Dosavadní jejich generalní misiónář byl zmíněný P. J. M. Gartner, rodem Moravan, pro sešlé své zdraví ale vzdal se toho působení a na jeho místo uvázal se v praobřížný ten úřad Moravan P. Jan Molitor v Chicago již počátkem r. 1875. Mezi Čechy v Americe jest ještě velmi mnoho práce, aby mravní silou svou mohli přemáhat cesty bídy a svízele života a proto třeba se za ně aspoň mnoho modlit k B. Srdci Páně.

Odpuružuji důstojnému duchovenstvu umělecký svůj ústav k zhotovení oltářních obrazů, náboženských předmětů, zvláště ale

křížových cest

dle nejznamenitějších mistrů jako Führieh, Fortner, Overbeck. Ku porovnání s jinými výrobky zasílají se vzorky.

Ceny v rakouské měně.

a) Křížové cesty, olejové obrazy dle Führieha.

	výška	šířka	bez rámu	s rámem a ozdobou
I.	50 ctm.	37 ctm.	zl. 125	zl. 185
II.	77 "	53 "	" 200	" 270
III.	95 "	74 "	" 250	" 350
IV.	126 "	95 "	" 430	" 610
V.	143 "	111 "	" 520	" 700

b) Křížové cesty, olejový barvotisk dle Fortnera.

	výška	šířka	bez rámu	s rámem a ozdobou
VI.	50 ctm.	37 ctm.	zl. 56	zl. 100
VII.	77 "	53 "	" 100	" 180
VIII.	90 "	56 "	" 165	" 250

c) Křížové cesty na plechu pro Kalvarie atd.

	výška	šířka	bez rámu
IX.	48 ctm.	34 ctm.	zl. 170
X.	58 "	43 "	" 240
XI.	69 "	55 "	" 280

Četná písemná vyznamenání od vysokých církevních hodnostářů a úřadů, jež na požádání ochotně předložím jsou p. objednatelům jistým rukojemstvím, že v ústavu mém lze dostati věci dobré a cenné.

Splátky dle úmluvy.

Památky na první sv. zpověď a sv. přijímání

- 1 ducet 8° nejjemn. drobn. barvotisku s obrubou gothickou . . 1 zl. 50 kr.
- 1 ducet 8° nejjemn. barvotisku se zlatou obrubou 1 " — "
- 1 ducet 8° nejjemn. barvotisku, Kristus Pán rozdávaje nejsvět. Svátost a andělé držíce kom. šat 1 " 20 "
- 1 ducet 8° nejjemn. ocelorytiny, 3 nové obrazy: 1 sv. přijímání a 2 sv. zpovědi, se zlatou obrubou— " 60 "
- 100 kusů nejjemn. ocelorytiny, Večeře Páně, Dobrý Pastýř a Marnotratný syn, ve 12° . . . 1 " 50 "
- 100 kusů těchže s okrajky . . . 2 " 50 "

Nadto ještě největší výběr různých druhů v rozličných cenách.

Jan Heindl,

umělecký ústav pro kostelní malbu a řezbářství
Viedeň, Štěpánské nám. (arcib. palác).

Cís. král. dvorní

umělecký ústav

pro vyšívání a shotovování kostelních ozdob

Karla Gianiho,

9, ve Vídni, v městě, Seilergasse, čís. 9,
odporučuje velebnému duchovenstvu svůj hojně
zásobený sklad

**vyšívání, kostelních ozdob
a jiných kostelních potřeb**

těž na splátky. Cenník zdarma. — Vzorky zasílá na požádání.

Solidní práce. — Levné ceny.

K povšimnutí! Prosím dále velebné duchovenstvo, by na cestující neb jednatele, kteří se mojí firmou patřičně proukazati nemohou, žádný zřetel vzat nebyl.

ŠKOLA

Božského Srdce Páně.

Měsíční list pro katolíky, zejména pro jejich zbožné spolky a bratrstva
v Čechách na Moravě a ve Slezsku.

Předplácí se celoročně 2 zl.,
na přílohu „Zábavná
bibliotéka“ i s premií
3 zl. na oboje i s pošt.
zásylkou 5 zl.

Vydává a pořádá
Pl. J. Mathon,
Benediktin Rajhradský.
Předplatné a veškeré účty budíž placeny u vydavatele
V Brně,
(Petrov 4. Rajhradský dům.)

Ohlášky kněh, přiměřených
směru časopisu a věcí
kostelních a j. p. se přijí-
mají a levně účtují.

 Prémie k „Zábavné bibliotéce“ r. 1876 jest obraz
„Ukřižování Páně,“ jinak v ceně 3 zl.

Obsah: Kterak zakofenil v národu našem sv. Cyrill a Method úctu ku sv. ostatkům. (s ryt.) —
Tichý život duše v úkrytu nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista (pokračování s rytinou). —
První výtečník z třídy „maličkých,“ sv. Aloisius (pokračování). — Žákům a žákyním
„Školy B. S. P.“ — Dopisy. — Údům sv. dětství Ježíšova (s rytinou). —

Příloha „Zábavné bibliotéky“ roč. VII. šesti 6., 7., 8., 9. a 10.
„**Dvojí oběť.**“ Události u Kastelfidardo. Původně v jazyku flámském od A. Baems-a,
premonstráta opatství Tongerského v Belgii, na český jazyk převezeno od K. F. T.
Stran 368. Cena krámská 1 zl. 20 kr.

J. M. nejdůstoj. p. biskup Brněnský račil v poslední kurrendě ze dne
26. května t. r. velmi vřele doporučení svým diecezánům **penízky blah. Jana
Sark. a B. Srdce Páně,** jak byly ve „Škole“ již oznámeny a vyslovil své přání,
aby hojného rozšíření došly — předně pro větší uctění nejsv. Srdce Ježíšova, pak abychom
upomínajíce se na svatého našeho rodáka a mocného patrona, mučeníka Jana Sarkandra
abychom zpomínali na statečnost jeho ve vyznání víry a hotovost v obětování sebe
sama za ni, jej následovali a co své vlasti patrona vyzývali. Aby se nemuselo teprv
do Prahy psáti (kněhkupci Steinhauserovi), má jich také dostatečnou zásobu expedice
„Školy B. S. P.“ jednotlivé po 4 kr., 12 ductů za 5 zl.

V téže kurrendě račil J. M. náš nejdůst. p. biskup v Brně doporučení časopis
„Škola B. S. P.“ a „Zábavnou bibliotéku,“ pohnut byv k tomu, jak dí,
„důležitostí, kterou má pro pravé vzdělání ducha i srdce čtení dobré,
duchem nábožnosti vedené.“ Vydavatel vzdává za tuto opětovnou mravní podporu
a povzbuzení nejuctivěj vřelě díky.

 Administrace „Školy B. S. P.“ rozesílá účty za staré nedoplatky. Prosíme,
račte, koho se to týká, na ty dopisy aspoň odpovědět, jestli vůbec, a kdy
a jak ty účty zapraviti hodláte, aby se nám uspořilo zbytečné práce a jistý
pořádek byl uveden.

Knihy redakci zaslané :

Ježíš ve světle pravdy a ve světle zdravého rozumu. Obranný spis zvlášť oproti rouhavému pojednání Alf. Štastného: „Ježíš a jeho poměr ku křesťanství. Od J. V. Podlahy, faráře v Stálci. Cena 60 kr. (Hlasy katol. spolku tiskového v Praze, na r. 1876 čís. 3.) — Jakó v dřívějším svém spisu „Lze-li Boha upříti?“ pojednává spisovatel co možno důkladně a rázně o svém předmětu a staví na světlo pošetilost a nerozum Alf. Štastného. Čtení to poskytuje sice mnoho jádrného duševního pokrmu, zdá se nám ale, že mnoho cti se tím dává neznabohu Alfonsovi oť., když jeho sepsané nerozumu berou se ještě za předmět vědeckého, soudného vyvrácení.

Kniha pro každého rolníka a hospodáře. Sbíрка vědomostí hospodářských rolníku našemu předležitých a nevyhnutelně potřebných. Napsal **Jos. Dumek**, ředitel vyššího hospodářského ústavu v Doubravicích u Mohelnice na Moravě. Dílu II. sešit 3. Cena 30 kr. Nákladem kněhkupce Vl. Žákovského v Olomouci. — Dle úsudku zkušených hospodářů jestiž to výborná sbírka vědomostí rolnických a hospodářských a zasluhuje doporučení, jehož si zajisté povšíme i velebné duchovenstvo, které rolnictvím se zabývá. Z ochoty obstará pro pohodlnost našich abonentů celé to dílo i jednotlivé sešity expedice „Školy B. S. P.“

Milodary.

Chrám P. vo Filipsdorfu: Nejmenovaná, na vyprošení jisté milosti 10 zl.; nejmenovaný, „za milenou matku“ 4 zl. a na světlo 2 zl. — **Svatému dětství:** Vlp. P. Kotrbelec v Poučově 27 zl. 4 kr. (v nichž 8 zl. ofěry o májové pobožnosti); P. Dvořák v Nebovidech 3 zl. 44 kr.; P. F. Florian v Tasově 4 zl.; dívky Kostomlatské 6 zl. 60 kr.; P. J. Hejtmánek 1 zl. 84 kr.; jistá nemocná z Holic na vykoupení dítky křtěného Maria; velp. P. J. Št. Kreček, b. notář a farář v Pisečné na vykoupení 2 dítek křtěných Jan Štěpán a Veronika Filumena 20 zl. vo stříbre.

Cís. král. dvorní

umělecký ústav

pro vyšívání a shotovování kostelních ozdob

Karla Gianiho,

9, ve Vídni, v městě, Seilergasse, čís. 9,
odporučuje velebnému duchovenstvu svůj hojně
zásobený sklad

**vyšívání, kostelních ozdob
a jiných kostelních potřeb**

těž na splátky. Cenník zdarma. — Vzoriky zasílá na požádání.

Solidní práce. — Levné ceny.

K povšímnutí! Prosím dále velebné duchovenstvo, by na cestující neb jednatele, kteří se mojí firmou patřičně proukázati nemohou, žádný zřetel vzat nebyl.

Úmysl modliteb na měsíc Červenec:

Wšemohoucí wěčný Bože! obětují Tobě wšecky své dobré skutky o modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a wšemi zbožnými a swatými dušemi w nebi i na zemi za wšecko to, co si Pán Ježíš ve swém Božském Srdci přeje, obzwláštně za zdar duchowních cwicení kněžstwa. a dneš:

Den **ke cti** **Obzwláštně**

1. Sw. Theobalda, poust.: za ducha fajnoci; za obrácení stařent; za 2 choré kněty.
2. Nawštíwent P. Marie: za řád toho jm.; za čistotu duše; za dítty ponejprw přijímací T. B.; za oswícení Duchem sw. w důležité věci; za wolbu schopného učitele.
3. Sw. Eliodora, bšp.: za obrodu kněžstwa; za oswícení ducha 2 osobám; za 1 milost.
4. Sw. Prokopa, op.: za řehole w Čechách a na Morawě; za zpusilého mladíka; za zpovědníky.
5. **Sw. Cyrilla a Methoda:** na poděkowání za sw. wtru a aby nasse wlast se jí neodezila; za rozkolné Slowany; za katol. literaturu w Čechách a na Morawě.
6. Sw. Jiaiaše, pror.: za dar horliwosti pro wěc Boží; za oswícení ducha stařent.
7. Sw. Wilibalda, bšp.: za kat. duchowenstwo w Německu; za zamezení báwaných pohoršení.
8. Sw. Kiliána, bšp. m.: za katolíky w Bamořích; za lásku a swornost w domácnosti.
9. Sw. Alžběty, král.: za řehole osvětující nemocné; za pomoc we weliké nouzi; za posilu a trpěliwosti matce mnoho dítek a za uzdravení nemocného dítky.
10. Sw. Amalie, kněž.: za kazatele we welkých městech; za wscero rodičů; za 2 mladíky.
11. Sw. Pia I. pp. (sw. Benedikta, op. slavná památka): za řád a bratrstvo benedikt.; za odvrácení úkladu proti dobré věci; za bratra odcizeného církwí a národu; za smíření se přibuzenstwa; za arcikněze Fr. Beneše; za pomoc 2 chudým rodinám.
12. Sw. Jana Dualb., řeh.: za křesť. welkodušnost; za rozkwět křesť. akademie w Praze.
13. Sw. Markěty, p. m.: za národní školy; za kat. spisowatele; za ctnost trpěliwosti 2 osobám.
14. Sw. Bonawentury, bšp.: za theolog. školy; za matku a její 4 dcery; za otce.
15. Sw. Jindřicha, cíš.: za císaře Rakouského; za křesť. robinu; za dobrodince chudých dítek.
16. Panny Marie Karmel.: za bratrstva Marianšká; za ctitele a šířitele pob. sw. řkapulše; za dar moudrosti zpovědníkowi; za radu w těžké záležitosti; za zdar obnovy chrámu P.
17. Sw. Alése, poust.: za wětší lásku k zemřelým; za učitelstwo církwí odcizené.
18. Sw. Symforosy, m.: za zdar „sw. dětství;“ za splnění dobrých předsewzetí.
19. Sw. Wincence z P., řeh.: za dar touhy po následowání lásky J. Kr., za horlivé tužby.
20. Sw. Eliáše, pror.: za touhu po dočonalosti; za odstranění sporu w rodině.
21. Sw. Praxeby, p.: za milost wytrwalosti we ctnosti; za opuštěné nemocné a bídné.
22. Sw. Máří Magdal.: za horoucí lásku k Ježíšii Kr.; za dorůstající mládež na středních školách.
23. Sw. Apolináře, bšp.: za misijnáře we wlasti; za dořazení misie we 2 farnostech; za uzdravení 7 nemocných; za pokoj s domácími a se sousedy; za mnoho hříšníků.
24. Sw. Kristiny, p. m.: za ctnost wěrnosti a upřímnosti; za ochranu před náruživostí.
25. Sw. Jakuba, apošt.: za Španělsko; za častější hodné sw. přijímání; za duše w očistci.
26. Sw. Anny: za křesť. robinu; za dítty přistoupivší k stolu P.; za hodnostáře církwí; za oswícení Duchem sw. 3 osob; za 4 churawé; za wšechny našim modl. se odporučující.
27. Sw. Pantaleona, m.: za milosrdenství s hříšníky; za nepotřebnější milosti matce.
28. Sw. Innocence, pap.: za misie zahraničné; za oswícení ducha we wolbě slawu.
29. Sw. Marty, p.: za křesť. w Turecku; za překážení úkladů zlowolníků.
30. Sw. Abdon a Senen, m.: za swěcení nebel a swátků; za oswícení Duchem sw. matky; za 4 robinu w trapných nesnázích; za splnění zbožného přání 3 osob.
31. Sw. Ignáce z Loy., řeh.: za lásku k církwí sw.; za odvrácení úkladů proti dobré věci; za spolupracovníky a příznivce „Škol;“ za w Pánu zesnulé údy kat. bratrstew.

M o d l i t b a.

Božské Srdce Ježíše! sřze neposřtorněné Srdce Marie Panny obětují Tobě wšecky modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se wšemi úmysly, ve kterých se uřtwičně na oltáři obětuješ. — Obzwláštně je obětují za ony Twé řsluhy, kteří poslušni Twého nařzení, se právě uzavírají w městě, aby na modlitbách řsouce wyčkali příchod Duha swatého. Božský Spasiteli, rozlij na ně hojně milost toho swatého Duha, aby powrch naši země byl obnoven. Amen.

Pane Ježíši, zařřiž ochranou swého Božského Srdce našeho sw. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církw, řiši Rakouskou a wlast naši česko-morawskou!

O přesřadké Srdce Panny Marie, buď mou spásou!

Swatý Michale archanděli, swatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Na Velehrad!

„Zdráv buď Velehrade hvězdo skvoucí,
Slovanský náš Betléme;
Zde Pán zjevil se nám všemohoucí,
Jehož obraz v srdci neseme.
Tady první oběť čistá k Bohu,
Vznášela se za nás nad oblohu,
Otud po tisíc ji po roků,
Ze svátostných pijem potoků!

Snad sama tato nadšená slova
našeho básníka Soukupa by dostačila,
pohnout nás k putování na posvátný
Velehrad, a k docílení toho měli bychme
jen často a všude zpívat Velehradské
písně. Ovšem není Velehrad samojediné
poutní místo na Moravě, máme jich
hezkou řadu, jako pro pohodlí naše.
Nač ale jsou ty poutě? Tu otázku
slycháme velmi často od mnohých, od
tak zvaných osvícenců. Co máme na
to odpovědět?

Co svět světem a lidé lidmi, po
všecky známé věky konávali se poutě;
to plnou měrou dosvědčují dějiny člo-
věčenstva, aniž kdy se podaří novo-
modní historické škole pravdu tuto v po-
chybnost uvést. Každý národ pohan-
ský honosil a honosí se místy posvátnými,
jež byla buď drahocenným pomníkem
slavných činů předků dávných, aneb
dávným sídlem bůžků smyšlených. Na
takových místech obyčejně vystaveny
byly nádherné chrámy, a tam putovávali
v radosti i v žalosti, aby přinášejíce oběť
krvavou hněv svých bohů ukrotili a
svými modlitbami si pomoci vyžádali.
A naši pohanští předkové měli mnoho
takových posvátných míst, aniž byli zbožní,
a tu zbožnost jsme my potomci jejich
zdědili a musíme ji tím více pěstovati,
čím předčí pravý, živý Bůh nad lživé
bůžky, od kterých z milosti Boží jsme
my odvráceni. Naše křesťanská zbožnost
porovnaná s onou pohanských našich
praotců jest jako plný klas naproti hlu-
chému, prázdnému.

Kdo poutě naprosto zavrhuje a za
zbytečný a zřídlo neplech a hříchů po-
važuje, právě tak dalek jest pravdy,
jako kdo poutě za nejhlavnější má pro-
středek bohabojného života. Kdo putuje
na posvátná místa, aby vlastně ušel
domácím pracím a starostem, aby nových
věcí uhlídal, se pobavil, ba hříšných
příležitostí našel, ten by daleko líp
udělal, kdyby zůstal doma, jeho pouť
jest pouhá zábava, procházka, ne-li někdy

i hříšná choutka. Jinak ale se cení
pouť toho, který jí se chce vzdálit hluku
vezdejšího a ohlušujících starosti, aby
v shromážděnosti myslí své chyby poznal,
a co mu činit pro budoucnost a dobrou
předsevzetí aby udělal, — aby za hříchy
své se kál a již započal spravedlivý,
zbožný život, — toho pouť jest lékem
pro duši, jest dobrý skutek, jaký církev
sv. schvaluje a hojnými milostmi du-
chovními odměňuje. Takových poutí —
a náš lid koná je tak — nemůžeme
haněti. Jest sice pravda, že Bůh je
všude přítomen a slyší nás, avšak také
jest zjištěno, že si vybral Bůh místa,
kde uděluje na přímělu svých vy-
volených, svatých, hojněji a zvláštní
milosti. Obyčejně hanívali poutě lidé,
kterým jest pravou pochoutkou, po světě
cestovati, dobrodružství zkouseti, kteří
plesy a taneční zábavy na stálém mají
pořadí ve svém živobytí a nic zlého
v tom nevidí. Nadávají poutníkům fariseů
a nevidí že ten titul jim vlastně patří.

Že toto píšeme pro měsíc červenec,
upozorňujeme hlavně na jisté poutní
místo, na Velehrad, kam se konají
poutě právě v oktávě svátků sv. ap.
slov. Cyrilla a Methoda. Nemáme tam
sice ostatků sv. našich apoštolů a patronů,
avšak na Marianských poutních místech
také nemáme tělesných ostatků Boho-
rodičky, a přece rádi tam putujeme. My
Slované, zejména ale Čechoslované putu-
jeme na Velehrad, že jest Betlémem
naší sv. víry, že tam zbožný Vladislav,
markrabě založil slavný klášter (1190),
a že je tam hrob sv. Methoda, nám
ovšem neznámý. A biskup Olomoucký
Jan VII. ustanovuje (r. 1249) slavnost
ss. Cyrilla a Methoda, píše: „aby nejen
tito sv. mužové, ale i místa jejich
vzácnou přítomností páchnoucí v úctě
byla chována u věřících.“ —

Proto tam také vděčný Slovan putuje.
Putujeme tam s úmyslem vděčným, se
srdcem zbožným a vníkneme do hlu-
bokého smyslu slov:

„Ejhle oltář Hospodinův září,
přesvatá nám oběť nastává,
kterou po tisíc let s jasnou tváří,
Morava vždy denně konává;
za příkladem dávným se to děje,
svatých Cyrilla a Methoděje,
jenžto rozkaz Kristův plnili,
paměť smrti jeho slavili.“

ŠKOLA

Božského Srdce Páně.

Měsíční list pro katolíky, zejména pro jejich zbožné spolky a bratrstva v Čechách na Moravě a ve Slezsku.

Předplácí se celoročně 2 zl.,
na přílohu „Zábavná
bibliotheka“ i s premií
3 zl. na oboje i s pošt.
záсылkou 5 zl.

Vydává a pořádá
Pl. J. Mathon,
Benediktin Rajhradský.
Předplatné a veškeré účty budíž placeny u vydavatele
V Brně,
(Petrov 4. Rajhradský dům.)

Ohlášky kněh, přiměřených
směru časopisu a věcí
kostelních a j. p. se přijí-
mají a levně účtují.

 Prémie k „Zábavné bibliotéce“ r. 1876 jest obraz
„**Ukřižování Páně,**“ jinak v ceně 3 zl.

Obsah: Tichý život duše v úkrytu nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista (s rytinou). — Původ a účinky slibu, jímž se zasvětilo Tirolsko Božskému Srdci Páně. — Trest a pokání rouhače. — Více sluší poslouchati Boha než lidí (s rytinou). — V měsíci srpnu modleme se za zdar duchovních cvičení řeholníků a obecného lidu.

Příloha „Zábavné bibliotéky“ roč. VII. sešit 11. „**Paša.**“ Dle Konrada Bolandena zčeštil **H. Ch.** Povědku tuto oblíbeného katol. spisovatele K. B. sluší vřadit mezi nejzdařilejší jeho spisy. Vykládání jest nedlouhé a velmi poutavé, a nemine se vytknutého cílu: ukázat, že podobných bezohledností a ukrutností, které pášou na křesťanech Turci více méně dle mohamedánských zásad, se dopouštějí samy křesťanské vlády v Evropě — pro svou „politiku“ novomodní, lžiliberální. Zaslouhuje spis ten, aby byl mnoho čten a porozuměn a vzbudil milosrdenství k ubohým Jihoslovanům.

 Ročenka sv. dětství Ježíšova na r. 1876 II. již tiskem vyšla a účastníkům se rozesílá. — Generální ředitel celého spolku, předseda centralní rady v Paříži, H. de Girardin, vyslovuje v přípisu ze 26. května t. r. na p. Pl. J. Mathona všem horlitelům pro ten dobročín své díky a nabízí všechny pomůcky k rozšiřování sv. dětství jako: obrázky, penízky, zprávy atp., které sám má na skladě.

= Odběratelům vícero výtisků „Školy“ posílá se s číslem tímto něco výtisků „Modlitby vyňaté z knihy pod jmenem „Truchlivá hrdlička“ od kněze J. Beckovského l. P. 1728 vydané, o níž jsme se byli zmínili v předešlých číslech „Školy.“ Kdosi nejmenovaný čta ono vyzvání ve „Škole B. S. P.“ dal v Praze opět otisknouti onu modlitbu za nalezení ostatků blh. Anežky, a jiný nejmenovaný zaslal redakci „Školy“ 1 zl. k tomuto účelu.

Z bratrstva nejsvětější Svátosti oltářní zemřeli a modlitbám spoluodů se odporučují: Alžběta Černá z Předměřic, Alois Stropnický a Ludmila Matesova z Příbrami. se nám všem.

Zpěvy přátelům církevního ... n. z. podává Fr. Bezloja, koop. v Dřevohosticích. Tiskem J. Guska v Kroměříži, nákladem spisovatele. Cena dle vazby za 15, 20, 25 kr.

== Uctivě žádáme ct. p. odběratele, kterým se snad omylem zaslalo nad potřebný počet více výtisků některého čísla letošního „Školy“, zejména 3. a 4., aby si neobtěžovali nám vrátit, k doplnění ročníků pro nově přibylé předplatitele.

Milodary.

Rodinám křesťanů v Turecku: Fr. Šinkora, kpl. v Sezenicích 1 zl.

Velehradu: Velp. P. D. Deutsch, far. v Roketnici 4 zl., nejmenovaný 1 zl., Jan Sadílek z Čejkovic 1 zl. a taktéž 1 zl. na chrám sv. Jana v Nepomuku.

Sv. dětství: Vlp. Ant. Suchánek z Nov. Bydžova a nejmenované 10 zl. na vykoupení dítky křtěného Anna; P. Jos. Vlk, koop. v Třešti, od školních dítek 1 zl. 20 kr., P. Fr. Ulrich, koop. v Zlaté Olešnici 2 zl., P. J. Krobot, koop. v Smržicích 2 zl., P. Šinkora, koop. v Sezenicích 1 zl.; z farnosti Polomské 11 zl. 64 kr.; P. J. Hejtmánek v Bystře 1 zl. 54 kr.; dívky školy Bukovské v Uhrách 2 zl.; P. Fr. Dostal, far. v Litohoví 12 zl.

V redakci Hlasu

besední dům II. poschodí
dostati lze

následující spisy v snížené ceně:

Kritická úvaha o pojednání Alfonsa Štastného „O spasení po smrti“, kterou sepsal V. Brandl. Cena 30 kr., (v kněhkupectvích 40 kr.)

Kritická úvaha o pojednání Alfonsa Štastného „Ježíš a jeho poměr ku křesťanství“, sepsal V. Brandl. Cena 20 kr. (v kněhkupectvích 30 kr.)

Svatí tři králové. Hra vánoční ve čtyřech odděleních se zpěvy. Sepsal Vlad. Štastný. Cena 25 kr., (v kněhkupectvích 40 kr.)

Slovo studující mládeži (vyňato z „Hlasu“). Sepsal prof. Matěj Procházka. Cena 15 kr.

Církev katolická a chudina v Anglii Spracoval dle W. K. Z. bohoslovec J. H. (Vyňatek z „Hlasu“). Cena 5 kr.

U knihovníka

československé knihovny

v semináři v Olomouci

lze dostati:

Cyrillo-methodějské písně „Ejhle oltář Hospodinův září“ a „Přístup Moravěnků, přístup bližší“, po 1 kr.

Partitury litanie lauretanské po 5 kr., čistý výnos věnován chrámu Velehradskému.

 Katechezky od Zahner-a a Kuntschnera. Zčeštěné za 45 kr.

4 hlasy z Bellova sboru „To den“ za 15 kr.

Bellovo Motteto „Tu es Petrus“ dříve za 1 zl. 50 kr., nyní s poštovní zásilkou za 45 kr.

Úmysl modliteb na měsíc Srpen:

Všemohoucí věčný Bože! obětuji Tobě všechny své dobré skutky o modlitbách ve spojení s Ježíšem Kristem a všemi zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za všechno to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Srdci přeje, obzvláštně za zdar duchovních cvičení řeholníků a obecného lidu a dneš:

Den

ke cti

Obzvlášti

1. Svatého sv. Petra: za pronásledované duchovní; za nemocné dítě; za poutníky.
2. Sv. Alfonse Lig. bisk.: za misie ve vlasti; za nemocného žáka; za + kněze.
3. Nalezení sv. kříže: za lásku k nepřátelům; za svornost manželům; za 5 děm sirotků.
4. Sv. Dominika, zakl. ř.: za vytrvalost v dobrém; za pomoc v těžkostech.
5. Panny Marie Sněžné: za ústavy pro ženskou mládež; za vícero dětí; za + otce.
6. Proměnění Páně: za poznání dobroty Boží; za rozmnožení úcty k nejsw. Svátosti.
7. Sv. Kajetána, zakl. ř.: za dar moudrosti; za obrácení 2 opilců; za farnost osiřelou.
8. Sv. Cyrila a Soudrů, m.: za ducha svornosti; za úplné ozdravení; za kněze kmeta.
9. Sv. Romana, m.: za předslavené duchovní; za duchovní i světské záležitosti faráře.
10. Sv. Vavřince, m.: za ústavy chudobné; za úplné přemožení náruživosti.
11. Sv. Filomeny, p. m.: za zbožné duše ve světě; za + horlitelku pro čest Boží.
12. Sv. Kláry, p.: za živou víru v nejsw. Svátost; za úplné ozdravení; za + matku.
13. Sv. Hypolita, m.: za ducha sebezapírání; za 4 noviciaty; za horlitele apoštolátu.
14. Sv. Eusebia, kněze: za ústavy bohovědecké; za osvěcení ducha v důležité práci.
15. **Panebýžetí P. Marie:** za rozkvět bratřím Marianských; za všechny našim modlitbám se odporučující; za poutníky; za křesťanské vojsko v boji Turcům.
16. Sv. Joachima: za zdar spolku křesť matek; za rozšíření apoštolátu modl. v rodinách.
17. Sv. Liberata, op.: za zdar duchovních konferencí; za osvěcení ducha v podniknuté práci.
18. Sv. Heleny, cíř.: za křesť. matky; za + sestru; za národní školy; za mládež ženskou.
19. Sv. Ludvíka, bisk.: za spolupůsobení s milostí B.; za svornost ve 2 řeh. domech.
20. Sv. Bernarda, řeh.: za probuzení křesť. ducha; za přibuzenství ve víře chladné.
21. Sv. Bernarda Btol. ř.: za křesť. vychování mládeže; na úmysl jistého faráře.
22. Sv. Timothea, bisk.: za zpovědníky; za mnoho hříšníků; za 2 rodiny; za 3 starce.
23. Sv. Filipa Ben. ř.: za řehole zabývající se vyučováním; za pachol. semináře.
24. Sv. Bartoloměje, apošt.: za misie v Číně a Japonsku; za české misijnáře v Americe.
25. Přenesení ostatků sv. Wojtěcha: za zdar kat. přisemnictví; za pravou lásku k zemřelým.
26. Sv. Ludvíka, krále: za horlivost pro rozšíření sw. víry; za předslavené řeholi.
27. Sv. Josefa Kal. zakl. ř.: za kat. vychování mládeže; za obrodu řádu piaristického; za + dobrodince chrámů B.; za několik kněží společnými modlitbám se odporučivších.
28. Sv. Augustina, bisk.: za obrácení učenců newěrců; za vícero přátel ve víře lhostejných.
29. Svaté sv. Jana Křtít.: za úctu ke službám Páně; za neohroženost ve vyznání sw. víry.
30. Sv. Rosy, p.: za církev katolickou v Americe; za české misijnáře v Americe.
31. Sv. Raimunda, kněze: za kat. duchovenstvo; za živé i + úby katolických bratřím.

M o d l i t b a.

Božské Srdce Ježíše! sřrže neposkvrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvlášť je obětuji za všechny ony Tvé služby, které uvádíš do samoty, abyš mluvil k jejich srdci. O Ježíši! otevři jejich uši, aby naslouchali Tvému hlasu a popřej jim mocnou pobídku, aby odpověděli na Tvé volání. Amen.

Pane Ježíši, zařřiž ochranou svého Božského Srdce našeho sw. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši Rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přeladě Srdce Panny Marie, buď mou spásou!

Svatý Michale archanděli, svatí Cyrile a Methodě, orodujte za nás!

Odpuručuji důstojnému duchovenstvu umělecký svůj ústav k zhotovení oltářních obrazů, náboženských předmětů, zvláště ale

křížových cest

dle nejznamenitějších mistrů jako Führich, Fortner, Overbeck. Ku porovnání s jinými výrobky zasílají se vzorky.

Ceny v rakouské měně.

a) Křížové cesty, olejové obrazy dle Führicha.

	výška	šířka	bez rámu	s rámem a ozdobou
I.	50 ctm	37 ctm	zl. 125	zl. 185
II.	77 "	53 "	" 200	" 270
III.	95 "	74 "	" 250	" 350
IV.	126 "	95 "	" 430	" 610
V.	143 "	111 "	" 520	" 700

b) Křížové cesty, olejový barvotisk dle Fortnera.

	výška	šířka	bez rámu	s rámem a ozdobou
VI.	50 ctm.	37 ctm.	zl. 56	zl. 100
VII.	77 "	53 "	" 100	" 180
VIII.	90 "	56 "	" 165	" 250

c) Křížové cesty na plechu pro Kalvarie atd.

	výška	šířka	bez rámu
IX.	48 ctm.	34 ctm.	zl. 170
X.	58 "	43 "	" 240
XI.	69 "	55 "	" 280

Četná písemná vyznamenání od vysokých církevních hodnostářů a úřadů, jež na požádání ochotně předložím jsou p. objednatelům jistým rukojemstvím, že v ústavu mém lze dostati věci dobré a cenné. — Splátky dle úmluvy.

Jan Heindl,

Videň, Štěpánské nám. (arcib. palác).

Obrázky v barvotisku

s příslušnými průpovídkami, vhodné pro věk dětský,

památky na I. sv. zповěd

a sv. přijímání atp.

má na skladě

administrace

„Školy B. Srdce P.“

Cena 100 kusů 1 zl. 50 kr. až 5 zl.

Cís. král. dvorní

umělecký ústav

pro vyšívání a shotovování kostelních ozdob

Karla Gianiho,

9, ve Vídni, v městě, Seilergasse, čís. 9,

odporučuje velebnému duchovenstvu svůj hojně zásobený sklad

vyšívání, kostelních ozdob a jiných kostelních potřeb

těž na splátky. Cenník zdarma. — Vzorky zasílá na požádání.

Solidní práce. — Levné ceny.

K povšimnutí! Prosím dále velebné duchovenstvo, by na cestující neb jednatele, kteří se mojí firmou patřičně proukázati nemohou, žádný zřetel vzat nebyl.

ŠKOLA

Božského Srdce Páně.

Měsíční list pro katolíky, zejména pro jejich zbožné spolky a bratrstva
v Čechách na Moravě a ve Slezsku.

Předplácí se celoročně 2 zl.,
na přílohu „Zábavná
bibliotéka“ i s premií
3 zl. na oboje i s pošt.
záсылkou 5 zl.

Vydává a pořádá
Pl. J. Mathon,
Benediktin Rajhradský.
Předplatné a veškeré účty budíž placeny u vydavatele
V Brně,
(Petrov 4. Rajhradský dům.)

Ohlášky kněh, přiměřených
směru časopisu a věcí
kostelních a j. p. se přijí-
mají a levně účtují.

 Prémie k „Zábavné bibliotéce“ r. 1876 jest obraz
„**Ukřižování Páně,**“ jinak v ceně 3 zl.

Obsah : Bohorodička a ruská církev. (s ryt.) — Výtečníci a výtečnice ve Škole B. Srdce Páně. (s ryt.) — Bratrstvo sv. Cyrilla a Methoda. — Tichý život duše v úkrytu nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista. (pokr. s ryt.) — Ctihodný služebník Páně P. Klement Hofbauer (s ryt.) — Jmeno Panny Marie (báseň). — O Filipsdorfu (s ryt.) — Ostatky bl. Anežky Přemyslovny ve Španělech. — Mariánské lázně. — Požehnání Božského Srdce Páně. — Nejsvětější Svátost oltářní. — Divné zjevení se Panny Marie v Morpingenu. — Zlatá zrna. — V měsíci září modleme se aby sv. František Saleský byl prohlášen za učitele církve

 Právě vyšla nákladem „Školy B. S. P.“ nová knížka pro čtenáře nejsv. Svátosti oltářní: již dávno slíbená „**Uctění nejsvětější Svátosti**“ po 31 dnů od P. Paganiho a zároveň s ní spojené nové (5.) vydání „**Čestné Strážce před nejsv. Svátostí oltářní.**“ Spojili jsme oboje, pro pohodlí našeho bratrstva, okrášlili příhodnými obrázky barvotisku a ač objem knížky se zdvojnásobil, ustanovena jest cena jen na **60 kr.**

 Hodinky (malé a větší) o nejsv. Svátosti, které jsme v knížce vynechali, jsou zvlášť k dostání za 10 kr.

Knihy redakci zaslané :

Matěje Josefa Sychry život a spisy vybrané. Učitelům a vychovatelům podává Vojt. Kryšpín. S xylogr. podobiznou M. J. Sychry. V Praze, nákladem Fr. A. Urbánka, kněhkupce. Bibliotéky paedagogické sv. XXXI. Cena 1 zl. 30 kr.

Cestování o prázdninách. (Poříčí Svratcavy.) Sepsal V. Novotný, ředit. česk. škol „Matice Školské“ v Budějovicích. Část II. — „Nové knihovny pro mládež“ sv. 37. — Nákladem Fr. A. Urbánka v Praze. Cena 30 kr.

Následky dobrého a špatného vychování. Povídka pro mládež a přátelé její. Sepsal K. Tippmann, kat. v Roudnici. „N. knihovny pro mládež“ sv. 42. Nákladem Fr. A. Urbánka v Praze. Cena 30 kr.

Kalendář „**Moravan**“ na rok **1877**, roč. 26. vyšel v **Brně** nákladem svého pořadatele prof. Vlad. Štastného. Cena **45 kr.** Objednávky se činí u Jos. Bartoška, Sonnenfelsgasse čis. 3, kdo objedná deset výtisků, obdrží jedenáctý zdarma, kněhkupci a jiní prodavači obyčejnou provisi. **Obsah** jeho jest: Část kalendářní. Seznam jmen. Kolkovní sazba. František Palacký. (Titulní obraz.) O slunci, pojednává Josef Ruda. Stoletá památka založení biskupství brněnského, od J. R. Něco z cest, od Viléma Ambrože. Skutečné strašidlo, od Jos. Rudy. Klášter slovanský sv. Prokopa na Sazavě. (S 2 obr.) Zpomínky na Jana Krausa, od J. Soukopa. Hrobař (báseň) od J. Soukopa. Svatomartinská husa, od Fr. Pojmona. Nástin dějin Srbských. Jan za chrta dán. (Báseň s 5 obr.) Švédové na Novém Hradě, od J. Sychry. Deklamace od J. Nečasa. A proč to nejde? píše Slovák od Hradišča. Dělnická píseň od J. Soukopa. Původ pánův z Pernštýna (s obr.) od V. Brandla. Prostonárodní hádanky. Památní knihy v obcích. Spořic od J. Sankota. Purpurový květ od V. Kosmáka. Jihoslovanské povstání (3 obr.) popisuje J. R. Na honě, od V. Kosmáka. Hospodář. Převádění nových měr a váh při kupování. Anekdoty, přísloví a drobnosti.

Listárna: P. E. Matyáš v Berouně a J. Huska v Ružomberku Liptov do 31. prosince 1876 úplně vyrovnáno. P. A. Šimek, kp. v Osvětimanech. Obrazy k zarámčování račte zaslat, za lakování, natažení na plátno a rám 4 zl.

Milodary.

Rodinám Jihoslovanů: Nejmenovaný 2 zl.

K dostavení chrámu Páně **ve Filipsdorfu:** Vlp. P. Al. Buřinský v Kroměříži 2 zl. a 6 starých dvacetníků; vlp. P. Josef Fajstl v Hnojicích, od nejmenovaných 18 zl. na mše sv. na vyprošení jisté milosti.

Sv. dětství: Dítky farnosti Králice 6 zl. 86 kr.; dítky v Oseku 6 zl.; dítky Čejkovické, Staro- a Novo-Podvorovské 19 zl. 26 kr.; dítky 2. tř. v Doln. Újezdě 6 zl. 72 kr.; Marie Weiser v Bludově 1 zl.; P. Ant. Suchánek, kpl. v Novém Bydžově 10 zl. na vykoupení dítěte Filumena; P. Fr. Herzog v Plzni od vděčných rodičů 5 zl. na vykoupení dítěte Božena; dítky farn. Horn. Kounice 5 zl.

Cís. král. dvorní

umělecký ústav

pro vyšívání a shotovování kostelních ozdob

Karla Gianiho,

9, **ve Vídni**, v městě, Seilergasse, čis. 9,

odporučuje velebnému duchovenstvu svůj hojně
zásobený sklad

**vyšívání, kostelních ozdob
a jiných kostelních potřeb**

těž na splátky. Cenník zdarma. — Vzorky zasílá na požádání.

Solidní práce. — Levné ceny.

K povšimnutí! Prosím dále velebné duchovenstvo, by na cestující neb jednatele, kteří se mojí firmou patřičně proukázati nemohou, žádný zřetel vzat nebyl.

V měsíci září

modleme se

aby sv. František Saleský byl prohlášen za učitele církve.

Nevychází to přímo od nás samých, že doporučujeme modlitbám „apoštolů modlithy“ zdar záležitosti, pro kterou jsme ovšem již dávno v srdci byli zaujati. Nespoléháme se na vlastní úsudek, když vřadujeme také tuto záležitost mezi hlavní všeobecné potřeby církve sv., pro něž abychom služebníky Srdce Ježíšova zaujali máme netoliko právo nýbrž i povinnost; a ani nalehavé prosby zbožných duchovních dcer sv. Františka Saleského nezmohly až do dneška naši nerozhodnost. Když ale nyní daleko ctihodnější autorita o to u nás se zasadila, a tato žádost nutnější se býti ukázala než všechny ostatní nám podané; tu, opírajíce se o rukojemství tak jisté, ano apóstolské, neobáváme se již více podle přání svého srdce jednati.

Naše úloha je právě tak lehká, jako i příjemná; neboť záležitost sama, za kterou se přimlouváme, doporučuje se všem Božské Srdce milujícím. Svatý František Saleský jest obzvláště učitel podle Srdce Ježíšova. Ačkoli žil ještě před slavným objevením-se této požehnané pobožnosti, přece již vyložil celé učení o ní ve svých spisech a vysvětlil všestranně její jakost. Toť jest, co jej učinilo tak výtečným mistrem ve vědách Svatých a Světíc, toť jest, proč on se zdá míti nepopíratelné právo na slavný název „Učitele církve,“ který my si přejeme aby byl jemu dán od autority sv. církve.

A co je to učitel církve, Doctor Ecclesiae? To jest člověk, kterému Ježíš Kristus svěřil zvláštní poslání, aby křesťanům dal jasné rozumění jejich víry, aby jim ji vysvětlil. Něco jiného jest: věřiti, a jiného: také pochopiti, co věříme. Ku spasení našemu ovšem dostačuje to první úplně; avšak jako že vůle naše nejvíce se řídí rozumem, tak my také s tím větší lehkostí budeme svou víru skutky prokazovati, čím více budeme poznávati její výtečnost a její soulad s celým tvorstvem. A Bůh to ve své dobrotě také tak zřídil, poslal muže s tím zvláštním povoláním, aby nám vysvětlili pravý smysl a dosah křesťanství. „Bůh postavil“ dí sv. Pavel v I. psaní ke Korintským, 28. „v církvi nejprv apoštoly, druhé proroky, třetí učitele, k dokonání Svatých, — ku vzdělání těla Kristova, až bychom se sběhli v jednotu víry a poznání Syna Božího, v dokonalého muže, v míru plnosti věku Kristova.“ (Efes. 4, 13). Naše sv. víra jest ovšem již jasna; ale jako slunce když ráno na obzor země vychází také sice celé a jasné se ukazuje, avšak teprv v průběhu dne vždy jasněji září, až v poledne své paprsky nejjasněji na naše hlavy sesílá, tak také dává se nám poznati božská pravda, v kterou ovšem již věříme, vždy jasněji nám září, až — dle slov sv. Pavla — se přemění v čiré vidění a ne pouhé věření. A až do té doby musí církev sv. vyučovati a Bůh nepřestává jí posílati učitele právě přiměřené.

Z prvních století církve máme učitele, od Ducha sv. nadšené, které nás naučili hlavní zásady sv. víry a je jasné odůvodnili — Otce církevní — a naučili nás rozeznávati bludy a všechny jejich počátky; v nejnovější době postavila nám církev sv., Duchem sv. řízená, za učitele mravů sv. Alfonsa Liguori-ho; — chybuje nám ještě k doplnění „učitel zbožnosti,“ znalec-učitel nejsladšího, nejmilostnějšího Srdce Ježíšova, který zajisté jest ve skutku sv. František Saleský. Modleme se tedy, aby nám byl autoritou svatou co takový představen.

Úmysl modliteb na měsíc Báři:

Wšemohoucí wěčný Bože! obětují Tobě wšedň swé dobré skutky o modlitby we spojení s Ježíšem Kristem a wšemi zbožnými a swatými dušemi w nebi i na zemi za wšedň to, co si Pán Ježíš we swém Božském Srdci přeje, obzwláště aby sw. František Salešský byl prohlášen za učitele církve a dneš:

Den

ke cti

Obzwláště

1. Sw. Jiljí, op.: za rozmnožení touhy po sw. přijímání; za pomoc we trampotách.
2. Sw. Štěpána, fr.: za rozmnožení horlitelů pro dobré skutky; na zadoštinění za hříchy.
3. Sw. **Andělů strážných**: za národní školy; za ochranu na cestách; za matku; za otce; za dlouho nemocnou; za křesť. vychow. dítek; za 4 dítky; za spolek sw. dětství.
4. Sw. Rosalie, p.: za řebitele mládeže; za dívčí školu; za úplné obrácení hříšnicka.
5. Sw. Wawřince Just., b.: za duchow. vůdce zbožných duší; za dostavení chrámu P.; za několič do řehole wstupujičích; za misie w jiné farnosti; za 4 nowiciaty.
6. Sw. Magna, op.: za duch. cvičení kněží a řeholníků; za bojownicty pro sw. wtru.
7. Sw. Reginy, p. m.: za milost pokory a důvěry w Boha i swé síly; za obrácení opilců.
8. **Narození P. Marie**: za ctnost wděčnosti; za ctitele Marianské; za mtr we 2 rodinách; za poznání sebe sama; za úplné odemzdání se službě Boží; za + kněze.
9. Sw. Gorgonia, m.: za pravé přátelství; za wytrvalost w dobrém; za + otce.
10. **Jmena P. Marie**: za pravou úctu a lásku k P. Marii; za poutníka marianského; za císaře Rakouského; za řeholníky vychowávající mládež; za 2 choré kmety.
11. Sw. Brota a soudr. m.: za srdnatost we sw. wtré; za mládež škol středních.
12. Sw. Rotburgy, p.: za dorůstající mládež; za nowosvěcené kněze; za matku.
13. Sw. Eulogia, bšk: za horlivosť pro křesť. vychování; za duchowní představené.
14. Powýšení sw. Kříže: za řeholníky pronásledované; za přátele a dobrodince.
15. Sw. Mikodema, kn.: za milost wytrvalosti w dobrém; za zbar důležitého podniku.
16. Sw. Ludmily, m.: za spolky křesť. matek w Čechách; na poděkování za obdržení milosti.
17. Sw. Kolumby, p.: za rodiny bojownické proti Turkowi; za rozkvet kat. bratřstew.
18. Sw. Josefa Rupert: za wítězství křesťanství proti Turkowi; za duch. správce.
19. Sw. Januaria a soudr. m.: za wětší smelost w konání dobrých skutků; za + učitele.
20. Sw. Gušlachie, m.: za žiwou přistupnost k církwi sw.; za přemožení pých.
21. Sw. Matouffe, ap.: za stálou wěrnost přifázaním církwe; za chorého kněze.
22. Sw. Mauritia a soudr. m.: za dar umění Swatých; za duchowenstwo; za + matku.
23. Sw. Tekly, p. m.: za ducha swornosti a lásky; za katolické spolky panen.
24. Sw. Gerarda, m.: za oživení křesť. ducha w rodinách; za potřebné milosti.
25. Sw. Kleofáše, m.: za horlivosť pro spásu duší; za několič škol bez učitele náboženství.
26. Sw. Justiny, p. m.: za křesť. dobročinnost; za wšedň naši modlitbám se odporučující.
27. Sw. Kojmo a Damiana, m.: za různé řády křesť. milosrdenství; za křesť. university.
28. **Sw. Wáclawa**, krále Českého.: za národ Českoslowanský; za literaturu boho-wědeckou; za swětšou wrchnost; za hodnostáře církevní; za newinně pronásledované.
29. Sw. Michala, archand.: za wětší úctu k sw. andělům; za katolické spisowatele.
30. Sw. Jarolima, učit. cír.: za úctu ke službám Páně; za vyhlazení opilství; za powzbuzení horlivosti ctit. nejsw. Swátosti; žiwé i w Pánu zesnulé údy kat. bratřstew.

M o d l i t b a.

Božské Srdce Ježíše! sfrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě wšedň modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se wšemi úmysly; we kterých se uštwičně na oltáři obětují. — Obzwláště je obětují, aby sw. církew, Twá choť, zwelebena byla čestným názvem „Učitele“ onoho swětce, který w posledních stoletích tak mnoho učinil swými spisy a příklady, že poznáváme a milujeme Twou pokoru a milosť. Učin, o Ježíši, abychom w jeho škole činili nowé pokroky w poznání Twé lásky. Amen.

Pane Ježíši, zaštriž ochranou swého Božského Srdce našeho sw. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církew, říši Rakouskou a wlast naši česť-morawskou!

O přestládě Srdce Panny Marie, buďž mou spásou!

Swatý Michale archandeli, swatí Cyrile a Methode, orobujte za nás!

ŠKOLA

Božského Srdce Páně.

Měsíční list pro katolíky, zejména pro jejich zbožné spolky a bratrstva
v Čechách na Moravě a ve Slezsku.

Předplácí se celoročně 2 zl.,
na přílohu „Zábavná
bibliotéka“ i s premií
3 zl. na oboje i s pošt.
záсылkou 5 zl.

Vydává a pořádá
Pl. J. Mathon,
Benediktin Rajhradský.
Předplatné a veškeré účty budíž placeny u vydavatele
V Brně,
(Petrov 4. Rajhradský dům.)

Ohlášky kněh, přiměřených
směru časopisu a věci
kostelních a j. p. se přijí-
mají a levně účtují.

 Premie k „Zábavné bibliotéce“ r. 1876 jest obraz
„Ukřižování Páně,“ jinak v ceně 3 zl.

Obsah: Hrob sv. Václava a král Jan Lucemburský. — Tichý život duše v úkrytu nejsvětějšího
Srdce Ježíše Krista. (s ryt.) — Báseň. — Výtečníci a výtečnice ve Škole B. Srdce
Páně. (s 2 ryt.) — Divné zjevy v Marpingen-u. (s ryt.) — Z Pouchova. — Ctihodný
služebník Páně kněz Klement M. Hofbauer. (s ryt.) — V měsíci říjnu modleme se za
apoštolát Božského Srdce Ježíšova v řádech duchovních.

Před několika měsíci slíbený román Idy hraběnky Hahn-Hahnové
„**Maria Regina**“ počíná se tisknout a vydán bude buď v celku, ve dvou dílech,
jako původní něm. vydání, aneb as v 25 sešitech o 48 stranách po 20 kr., poštou-li
se zasílají, po 22 kr.

 Předplatitelům na celé dílo, dokud ještě jest v tisku, slevuje se cena na **4 zl.**

Za **premie** obdrží odběratelé — buď hned při zapravení celé prenumerace,
aneb při posledním sešitu — následující mistrně provedené obrazy olejobarvotisku, buďto:

1. „**Meran**,“ krajina podzimního odpoledne, velikosti $\frac{46}{66}$ centm., tedy obraz
souměrný „Zimní krajině,“ a vyvolen právě k vůli odběratelům těch románů,
k nimž byla dána za premii; aneb

2. dva roztomilé obrazy života domácího: a) **Stařeček** a b) **Stařenka**,
hrájíce se svými vnuky. Velikost obrazů jest $\frac{42}{50}$ centm.

Obraz „**Meran**“ obdrží předplatitelé **úplně zdarma**, na druhé dva obrazy
doplácí se **2 zl.** jen, ač krámská cena jednotlivých jest přes 5 zl. naší měny.

Pro pohodlí pp. prenumerantů obstaráme k obrazům i příhodné **rámy** po-
zlacené aneb šedé zlatem pruhované, jakož i obrazů na plátno natažení, lakování
atd., po **4 zl.**

Mnohým velebným pánům posíláme všechny tři obrazy na ukázkou a milerádi
tak učiníme každému, kdo by se chtěl přičinit o rozšíření velezajímavého toho díla
výtečné kat. spisovatelky Idy Hahn-Hahnové.

Jak známo, stala se Ida Hahn-Hahnová katoličkou teprv v 45. roku svého stáří a svůj spisovatelský a básnický talent osvědčila již dříve v mnohých dílech a byla perlou německého nového spisovatelství. Tož nemohlo býti protestantům lhostejno, když, stavši se katoličkou, věnovala veškerý svůj um, veškeré své nadání a rozdílnost ducha nyní jen obraně pravd křesťanských — katolických; proto také pochopitelně, že mnohé věnce růžové proměnily se u protestantů pro ni v kopřivové. Tím závaznější ale zůstane chvála, když i z té strany, ač s nevolí, spisovatele se vzdává. Tak píše Kurz (v „Geschichte der deutschen Literatur,“ 4. sv. str. 754): „Mezi něm. spisovatelkyněmi románů zasluhuje Ida hrab. Hahn-Hahnová zvláštního povšimnutí, ne tak pro její ovšem znamenitý talent, jak vlastně pro neobyčejnou zvláštnost vybrané od ní látky a pro zvláštní jí zpracování. Ona bře totiž látku (k svým románům) takřka výlučně z kruhů šlechtických, ona má to přesvědčení, že pouze v těchto se nachází pravý život, pravá láska, pravá náruživost atd. (a ačkoli její návrat k církvi kat. neschvaluje, tím méně směr její kat. přece dí dále:) ... Její romány mají hlavně proto tu cenu, že ona život „společnosti,“ všechny její rejdy a šmejdy zná v každém směru a jej líčí duchaplně a obratně. Největší krása její románů jest v psychologickém pozorování či v líčení divných a jiných naladění duše, které podává buď ve vlastních reflexích aneb v rozmluvách jednajících osob. Podivuhodno také jest, jak znamenitě se jí daří, tytéž charaktery, tytéž pocity vždy jako nové, vždy duchaplně nakresliti . . .“

Jestliže protestanté nepopírají Idy Hahn-Hahnové spisovatelskou výtečnost i v její katolických románech, uznávají katolíci s radostí nelíčenou veliký jejich dosah. Tak dí „Kathol. Literaturzeitung“ z r. 1860 v č. 20. mezi jiným: „— Překvapuje nás (román M. R.). — jestiž to odvážný pokus, v této způsobě a těmito cestami vyhledávati zájmy křesťanské lásky a katolické víry . . . Ct. hraběnka osmělila se, této nádobě (románu) svěřiti květiny svých zbožných a vroucích náhledů o náboženství, a, jak se podobá, nezhrozila se myšlenky, účinkovovati opět románem proti zhoubnému semeni čtení románů. Budtež jakékoli naše náhledy — vždy nás musí zajímati takový podnik a musíme se radovati, že, když již jednou mají býti romány a zejména v naší době tendenční romány, — že vyšel také katolický tendenční román; musíme za šťastny se pokládati, že máme tu básnickou povídku, která, závodíc zevnější svou formou s klasickými spisy toho druhu o přednost, svým obsahem zároveň velikolepě oslavuje moc katolické víry.“

A výtečný časopis „Historisch polit. Blätter“ z r. 1860 na str. 473—491 když celé to dílo (M. R.) důstojně jeho ceny zevrubně probral a nejkrásnější vysvědčení mistrovství mu přifknul, praví ku konci narážaje na romantický a spolu náboženský ráz románu: — „Snad nikde nemá básnické povolání více nesnázi, než když se dotýká nejvyšších pravd a nejhlubších tajemství. Ale právě tu jeví hraběnka básnířka onu posvátnou něžnost a neuhonnost ve slovu i obrazu, která pro předměty posvátné jedině jest příslušná. Tato kniha (M. R.) jest krásný čin, čin, který ve skutek uvádí zásadu, již hlavně v povídce velebí a kterou nazvala zdravým tlukotem srdce katolické víry: lásku k duším,“ atd. viz program.

Milodary.

Sv. dětství: Nejmenovaný 1 zl.; P. Kleveta, adm. v Lodenici 2 zl.; P. Kliment, far. v Kamenici 1 zl.; P. Kotrbelec, kpl. v Pouchově 17 zl. — Sv. Otec: Nejmenovaný 1 zl. — Do Filipsovdru: Z Hnojic 7 zl. na slouzení mši sv. — Na Velehrad: P. Dan. Deutsch, farář v Roketnici 4 zl.; nejmenovaný 1 zl.; z Lelekovic 1 zl.

Listárna:

P. J. Jarošek, koop. v Křenovicích (p. Slz.) do konce r. 1876 úplně vše zapraveno.

V měsíci říjnu

modleme se

za apoštolát Božského Srdce Ježíšova v řádech duchovních.

Ačkoliv Spasitel náš všem lidem bez rozdílu slíbil, že účastni býti mohou všech milostí, z nevyčerpatelné studnice jeho záslub o člověčenstvo plynoucích, předce zvlášť jimi obmysliti ráčí řády a společnosti, které se odhodlaly čerpati vzájemně ze zřídla toho. V čem ale hlavně spočívá oddanost k Bož. Srdci Ježíšovu, která jest prvním odznakem řádů duchovních?

Často již otázka tato byla od nás zodpovídána, a my předce neustaneme, ji opakovati a přetřásati; neboť týká se ona důležitých zájmů nejen křesťanů vůbec, nýbrž řádů duchovních, tedy osob řeholních, zvlášť.

Oddanost Božskému tomuto Srdci jest podstatně úplné sjednocení se srdci lidských se srdcem Boha-Člověka. Uskutečňování této svaté myšlenky během tohoto měsíce budiž hlavním předmětem naší modlitby. Naši čtenáři to znají a my je žádáme úsilovně nepouštěti z paměti, že apoštolát Bož. Srdce Páně není nějaké dílo nové. Apoštolát modlitby způsobuje onu vzácnou jednotu mezi člověkem a jeho Spasitelem, on zve všechny křesťany, aby každodenně své srdce, své veškeré myšlení a činění věnovali Bož. Srdci Páně, on tvoří takto ze svých přívrženců pravé přátele Krista Pána aneb jiným slovem jeho učedníky a apoštoly. Čím více se rozšíří apoštolát, tím více poroste počet horlitelů a bojovníků pro sv. věc církve katolické, tím větší bude říše Boží na světě.

Pro seřadění a sešikování těchto bojovníků po celém světě, aby každý dle sil a schopností svých také na své příhodné místo postaven byl, jest zapotřebí jakýchsi pravidel. Pro apoštoly Bož. Srdce Páně, kteří se již v domech řeholních pospolu nalezají ovšem není potřeba nového přijetí a vysvěcení, jejich jednota, jejich šat, celý život zevnější jsou beztoho ustanoveny. Jinak jest to při horlitelích a přívržencích apoštolátu nových. Tito se sebrati musí ve společnosti organisované, za rozkvět kterých své modlitby tento měsíc věnovati musíme Bož. Srdci Páně. Všichni musí býti jedno, každý ať se věnuje Bož. Srdci Páně bez výmiky, ať mu obětuje všechny své zvláštnosti, svou vůli, svůj rozum, svou samolibost, zkrátka celou svou bytost, kteráž ať rozplyne v bytosti a lásce onoho Srdce Božského. Největší nepřítel lásky jest, jak známo sobectví. Křesťan může sice ve světě dosáti vysokého stupně lásky, ale závist, zehravost a zášť, tyto průvodkyně sobectví, vždy pohotově jsou zničiti lásku křesťanskou. Obyčejný člověk, nejsa proniknut láskou křesťanskou, nemiluje žádného, od něhož ničeho pro sebe výhodného očekávati nemůže; návidí tedy jen toho, z něhož mu užitek plyne. Co se ostatních spolubratrů týká, byťby je právě nenáviděl, oni jsou mu lhostejnými. Sobectví toto, jak je ve světě vesměs nalézáme, zmírňuje se v řeholích duchovních, jelikož se proti němu bojuje trojí zbraní slibů slavných, jakým řeholníci podléhají. Ale ani tu není vždy vzduch prázden všeho sobectví a není vždy naplněn čistou láskou bratrskou. Nejeví se sice ono v podobě tak sprosté, jako snad jinde, přiodívá se obláčkami jemnějšími, není proto méně nebezpečno.

Jak ale lze předejiti tomuto nebezpečnosti? Jak možná v domě řeholním, stem i více oudů obydleném to způsobiti, aby tu nebylo sto vůlí, sto smýšlení rozličného, nýbrž jen jediný cíl a jediný účel? Jak zápasiti proti vlivu zlého ducha, nepříteli svornosti a lásky? Mohutnost a síla Bož. Srdce Páně jedině s to jest překonati všechny tyto obtíže a odolati všem pokušením, jednotu řehole rušícím.

Všichni řeholníci vynasnažit se musí, aby se cítili býti sjednoceni mezi sebou v Bož. Srdci Ježíšově: „Ipsi in nobis unum sint,“ které heslo jest tou páskou svornosti a pravé nehynoucí lásky. Touto láskou, touto oddaností Božskému Srdci, která ovládat má duše křesťanské a oudy řeholnické zvlášť, vyžene se i poslední stín a stopa sobectví, tohoto úhlavního nepřítel svornosti.

Velká jest síla v řeholi, jejíž členové nadchnuti jsou takovou oddaností Bož. Srdci Páně, o které jsme právě mluvili; „sint unum,“ jedno buďte t. j. v Srdci Jež. Krista se spojte, jest zbraň, kterou všichni přívrženci jeho si opatřiti a jí proti všem nepřítelům užívati mají.

Jednota křesťanův, jednota kněží, jednota všech přívrženců Kristových — ona z nás učiní apoštoly a upevní království Boží na zemi.

Úmysl modliteb na měsíc Říjen:

Wšsemohoucí wěčný Bože! obětují Tobě wšsedly své dobré skutky o modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a wšsemi zbožnými a swatými dušemi w nebi i na zemi za wšsedo to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Srdci přeje, obzwláštně za apoštolát Božského Srdce Ježíšowa w řádech duchovních a dneš:

Den

ke cti

Obzwláštně

1. **P. Marie Wítězná** (sw rúženec): za oswobození křesťanů z jačma Turků; za rozkwět spolku Marianistů; za poběhování za obdrženou pomoc.
2. Sw. Leobegara, b. m.: za podniky dobročinné; za oswícení otce; za přibuzenstvo zlowolné.
3. Sw. Gypriana, b.: za kněze a řeholníky w pronásledování; za 3 noviciaty.
4. Sw. Frantiska Seraf: za řády frantiskánské; za císaře Katolického; za následování sw. Fr. w lásce k Bohu a bližnímu; za mnoho rozkolníků a facírů; za ochranu Boží.
5. Sw. Placida a Flawie a ostatn. m.: za sláost wěre; za spisowatele hájící sw. náboženství; za zdar stawby kostela; za pomoc Boží w důležité věci; za zdar zamýšlené cesty.
6. Sw. Brunona, zaklb. ř.: za posvěcení našich prací; za odstranění přeležitosti k hříchu.
7. Sw. Justiny, p. m.: za podniky pro rozšíření sw. wěry; za zbožné spolky panen.
8. Sw. Brigity, wd.: za křesť. vychování dítek; za častější nawštěwu služeb Božích.
9. Sw. Gunthera, poust.: za katol. písemnictwo w Čechách; za posilu w novém úřadě.
10. Sw. Frantiska Borg., kn.: za prawou zbožnost; za dobrý úmysl kněze; za † Eleon. F.
11. Sw. Paulina, b.: za wětší rozkwět „sw. dětství“; za wscero wlažných wěre.
12. Sw. Maximiliana, m.: za ducha obětawosti; za wytrwalost w dobrých předewzetých mládeže.
13. Sw. Edwarda, fr.: za katol. podniky w Anglii; za wytrwalost w cwičení ctností.
14. Sw. Kalixta, pap. m.: za ducha sebezapření; za školy kat. ústawů; za obwyklého hříšnika.
15. **Posvěcení chrámu P.**: za milost živé cšstliwosti před hříchem; za šťastnou hodinu smrti; za starce, pohrbajících sw. swátostmi; za pannu, po řeholním životě toužící.
16. Sw. Pawla, op.: za řády benebikt. w Katoliku; za soucit s dušemi w očisti.
17. Sw. Hedwigny, wd.: za křesť. vychování w robinách šlechtických; za kat. wěru w Polsce.
18. Sw. Lukáše, ewand.: za učence a umělce, aby sloužili více Bohu nežli světu.
19. Sw. Petra z Alcanta.: za ctnost pokory; za žáctwo na střed. školách; za obrácení s spisowatelů.
20. Sw. Jana z Kentu: za obháje duchow. i swěts. práw sw. církwe; za učitelstwo na kat. školách.
21. Sw. Uršuly a ostat. p. m.: za řehole panen; za křesť. vychování ženské mládeže.
22. Sw. Korduly, p. m.: za pomoc křesťanům proti Turku; za přemožení lenosti; za zdar zamýšlené cesty; za pomoc Duha sw. 1 knězi; za pannu, po řeholním životě toužící.
23. Sw. Jana Kapistr.: za zdar misie na wěnowě; za řád Redemptoristů.
24. Sw. Rafaele, archand.: za národní školy; za rozkwět „sw. dětství“; za duch. správce.
25. Sw. Chryšanta a Damia, m.: za mnoho robin wlažných wěre; za kat. řemeslníky.
26. Sw. Ewarista, pap.: za dar živé wěry; za ochrance swatých; za dvojí milost.
27. Sw. Sabiny, p. m.: za panny wěnowawší se wnučování mládeže; za správce duchowní.
28. Sw. Simona a Judy, apošt.: za misie za mořem; za nemocné důwěřující se w P. Marii F.
29. Sw. Marciie, b.: za kat. duchownístwo w Polsce; za rozmnožení touhy po sw. přijímání; za hojný užitek z častějšího sw. přijímání; za churamou matku a vzdáleného manžela.
30. Blh. Alfonsa Rodrig., řeh.: za semináře kněžské; za obchodníky a kupce.
31. Sw. Wolfganga, b.: za rozkwět katol. bratrstwa w Čechách; za živé i w Pánu zepsulé údy kat. bratrstwa; za docelení oprawy 1 kaple; za osvětřowatele umřajících.

M o d l i t b a.

Božské Srdce Ježíše! sřrže neposřfwrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě wšsedly modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se wšsemi úmysly, w kterých se uřtwičně na oltáři obětuješ. — Zejmena je obětují za ony duše, které obzwláštně sřibují, wšsedo se zřeknout a jediné Tobě žiti. D Ježíši, popřej jim, úplně se rozhodnout, že se pewně w jeden celek spojí a docela se wěnují usřtuečnění Twých úmyslů. Amen.

Pane Ježíši, zařtřiž ochranou svého Božského Srdce našeho sw. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církew, řissi Katolickou a wlast naši česřo-morawskou!

D přesřabké Srdce Panny Marie, buď mou spásou!

Swatý Michale archanděli, swatí Cyrile a Methode, orodujte za nás!

ŠKOLA

Božského Srdce Páně.

Měsíční list pro katolíky, zejména pro jejich zbožné spolky a bratrstva
v Čechách na Moravě a ve Slezsku.

Předplácí se celoročně 2 zl.,
na přílohu „Zábavná
bibliotéka“ i s premií
3 zl. na oboje i s pošt.
zásylkou 5 zl.

Vydává a pořádá
Pl. J. Mathon,
Benediktin Rajhradský.
Předplatné a veškeré účty budíž placeny u vydavatele
V Brně,
(Petrov 4. Rajhradský dům.)

Ohlášky kněh, přiměřených
směru časopisu a věcí
kostelních a j. p. se přijí-
mají a levně účtují.

 Prémie k „Zábavné bibliotéce“ r. 1876 jest obraz
„**Ukřižování Páně,**“ jinak v ceně 3 zl.

Obsah: Tichý život duše v úkrytu nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista (s rytinou). — Nevěrnost, nová věrnost (báseň). — Dokončení o sv. Kateřině, panně a mučenci Boží. — Osud neví, že Ctihodný služebník Páně P. Klement M. Dvořák (Hofbauer, s rytinou). — Zasláno VIII. Žákům a žákyním „Školy B. Srdce Páně“. — Zprávy o misích slovinských (dokončení). — Milodary B. Srdce Páně. — O hrobovém. Martina u Lutče. — V měsíci listopadu modleme se za rozmnožení počtu milovníků Spasitele.

Příloha „Zábavné bibliotéky“ roč. VII. seš. 12. „**Poslední vůle.**“

 Opatrovníkům a šířitelům bohumilého díla „sv. dětství“ oznamujeme, že expedice „Školy“ má v zásobě několik sošek Ježíška, které k vánočním slavnostem sv. dětství tak dobře se hodí. Kdo si k tomu cíli takovou přeje, přihlásí se rychle.

Knihy redakci zaslané:

Kukátko čili Život v obrazech. Sepsal Václav Kosmák. Nákladem dědictví sv. Cyrilla a Methoděje na rok 1876. Cena knihy vázané 80 kr., nevázané 70 kr. K dostání v kněhupectvích: Karla Winikera v Brně, Bedřicha Grosse v Olomouci a Frant. Řivnáče v Praze. Taktéž u pokladníka dědictví, vp. Fab. Roháčka v Brně, veverská ulice, pacholecký seminář.

Kdož by neznal „Kukátka“ našeho V. K., pro které „Hlas“ mnoho set nových předplatitelů a ještě více tisíc čitateľů získal. Nyní máš ty nejlepší kukátka v jednom, v knížce pohromadě; zhlížeš se v nich ve chvílích trudných i veselých, pro útěchu, zábavu, poučení a výstrahu.

Manuale pro katechety na školách obecných. Vydal Jan Doležel, katecheta v Mor. Ostravě. Obsah: 1. Zákony školské vzhledem k náboženství. 2. Knihy potřebné a vhodné (pro školy a knihovny). 3. Látka učebná pro žáky menší. 4. Rozvrh látky té pro žáky větší. 5. Příprava k první sv. zpovědi. 6. Příprava k prvnímu sv. přijímání. 7. Katalog pro 300 žáků. — Komisionář Fr. A. Urbánek, kněhupec v Praze.

Poklad Svatováclavský. Modlitby jinocha studujícího. Se schválením nejd. k. a. Ordinariatu Pražského vydal Ant. Václ. Mužík, kněz církevní. V Praze, z kněhtiskárny Cyrillo-Methodějské.

Posavade pohřešovali jsme knížku, v níž by prakticky osvědčoval se i duch i nábožnost otců našich, kteří po příkladu sv. dědiců a patronů hájili a vyznávali statečně víru svou. Naléhavě té potřebě vyhověno konečně „Pokladem“ a to měrou úplnou. Na str. 336 malé 12° obsaženo jest vše, čeho katolíku třeba v životě k pobožnosti. Modlitbám předaslán jest vždycky úvod, v němž se dílem dokazuje potřebnost a užitek té oné pobožnosti, dílem dosvědčuje, jak za starodávna bývalo to ve vlasti. Jsou pak to pobožnosti domácí i veřejné (při mši svaté), u přijímání svátostí, k Pánu Ježíši, k bl. Panně Marii, k sv. andělům, k milým svatým Božím a v rozličných potřebách života. Připojený zpěvník obsahuje 128 písní. „Poklad“ jest ozdoben sličným, schválně k tomu cíli kresleným obrazem sv. Václava v barvotisku. I hodí se kniha tato jak svou úpravou a zřetelným tiskem a tuhým papírem, tak obsahem svým, přihlížejíc všude k potřebám našim časovým a k duchu lidu našeho, netoliko pro studující, nýbrž pro každého zbožného katolíka v národě našem.

Cena 1 výtisku, vázaného zcela v anglickém plátně jakékoli barvy s lisovanými deskami dle způsobu Lipského jenom 90 kr., ozdobnějšího výtisku, s křížem na desce a hřbetem bohatě pozlaceným jenom 1 zl. r. č. Objednává se i v Brně u administrace „Školy B. S. P.“

Kniha pro každého rolníka a hospodáře. Sbírka vědomostí hospodářských rolníku našemu předležitých a nevyhnutelně potřebných. Napsal J. Dumek, ředitel v. h. ústavu v D. Sešit XII. Cena 30 kr. V Olomouci nákladem kněhkupce Vl. Žákovského.

Obrázky z říše nerostův. Dle A. V. Grube-a, J. Krejčího, M. Pokorného a j. vzdělal Jos. Klika, uč. v Praze. Nákladem Fr. A. Urbánka v Praze. 70. 500 k. (Nové knihovny pro mládež sv. 37).

18. Sv. Št. Jana Blahoslava „**Vady kazatelův.**“ Z rukopisu městské knihovny Petř. litavě upravil Fr. A. Slavík. V Praze, nákladem Fr. A. Urbánka.

Knihovna kazatelská, sbírka děl homilitických, již vydáno nákladem kněhkupce Fr. A. Urbánka v Praze za redakce † Libšického faráře Tom. Nováka posud 6 svazkův (I.—V. a VII.; práce faráře Divíše, katechety Hulakovského, děkana Buchtla, děk. Fr. Černohouze, katechety Perůtky), bude po novém roce vydávána dále redakcí pp. Boh. F. Hakla, faráře v Hořicích a býv. prof. gymn. v Hradci Král., Fr. A. Divíše, faráře ve Vladislavi u Třebíče na Mor. a Jana Ev. Hulakovského gymn. katechety v Třeboni. Veškeré práce přijímá důstojný pan farář Hakl v Hořicích.

Milodary.

Chrám P. ve Filippsdorfu: Nejmenovaná na vyprošení jisté milosti 1 zl.; z Hnojic od nejmenovaných 50 zl.; „aby na mocnou přímluvu P. M. jisté osobě ode mnoha let chorobou sklíčené spomoženo bylo“ 20 zl. — **Chrám P. na Velehradě:** Fr. Bloch v Leobenu 50 kr., (dne 20. října 1876 úhrnem 6 zl. 50 kr. odevzdáno účelu). — **Sv. dětství:** Dstjp. J. L. Duben za dívky farnosti Nezamyslické v Čechách 30 zl.; P. K. Bilčík, koop. v Předmostí u Přerova 50 kr.; dívky Hrubčické a Králické 2 zl. 35 kr.; Teresia Andresova 50 kr.; P. Hejtmánek, adm. v Korouhvi 1 zl. 86 kr.; Adolfiná Břeťtanova z Kralic 1 zl.; Anna Hermanova, na vykoupení dítěte křtěného Josef 10 zl.; P. Jos. Načeradský, far. v Ostrově 4 zl. 12 kr.; ct. M. Jakobina, ursulinka v Kutné Hoře 5 zl.; Maria C. ze slibu za dosazení zdraví 50 zl.; dstjp. Fr. Pecháček, děkan v Dobrušce 2 zl.; nejmenovaný 1 zl.

Listárna:

Vlp. K. Holakovskému ve Smidarech stvrzujeme příjem 6 zl. — A. Š. v Nov. Bydžově: Vřadili jsme to raděj do úmyslů.

Zakládejme knihovny.

Čtenáři „Hlasu“ našli v jeho 85. čísle, ze dne 25. října upřímné vyhlášení, aby lid náš nyní nastávající dlouhé večery vyplnil užitečným čtením, a poukázáno na prostředníky v zakládání knihoven, redakce časopisů „Hlasu“ a „Školy B. Srdce P.“ Aby toto vřelé a jasné povzbuzení i tam ve známost přišlo, kde „Hlas“ se nečte, uznáváme za dobré v celém jeho obsahu ho sdělit čtenářům „Školy“, zejména těm v Čechách, dokladajíc k němu prozatím jen toto, že knihy, které vyšly nákladem majitele „Hlasu“ neb „Školy B. S. P.“ neb „Zábavné bibliotéky“ aneb v Dědictví Cyrillo-Methodějském,“ dokud jsou na skladě, k řečenému účelu zaopatříme duchovnímu správci aneb osobě od něho pověřené za polovic původní ceny, a obstaráme i vazbu jich. S jinými nakladateli se o té věci již vyjednávám. Píšeť „Hlas“:

Blíží se doba zimní; polní práce přestávají a za nedlouho náš lid za dlouhých zimních večerů bude pomýšlet na to, jak by doby odpočinku použil a dlouhou chvíli sobě zahnal. Jakým způsobem to učiní, zajisté nebude lhostejno a netřeba nám tuším mnohými slovy dokazovati, že jest v tom veliký rozdíl, hledá-li kdo zimní zábavu v pití a karbanu ve smrduté krémě, anebo při dobré zábavné a poučné knize uprostřed rodiny, při čemž i lehčí ruční práce snadno a příjemně mohou se konati.

Jest i všeobecně uznaná pravda, že se náš lid musí všemožným způsobem vzdělávati, nechce-li ještě hloub zabřídati do žebroty a poroby, která mu nezbytně hrozí, jestli se naproti chytrým, vypočítavým a při tom nesvědomitým pijavicím svým, které netřeba tu blíže naznačovati, neozbrojí větší ostražitostí a mravní statečností. A to bez poučení a většího vzdělání nepůjde.

Jest sice ještě sem tam člověk, který jako pravý Šalomoun v neomylném soudu svém řekne: „Eh, šlak seber všechno čtení i s knihami a časopisy! Dokud toho lid neznal, dobře bylo a naši předkové beze knih zachovali nám grunty a dukáty i tolary k tomu!“ Takového mudrce však poučovati nebudeme. Kdo posud neví, že časy se změnily a že žijeme v době železnic a telegrafů, které nedovolují, aby si nějaká obec vystavěla kolem svých chalup čínskou zeď, která by ji ochránila proti všemožnému vlivu časovému vždy mohutnějším proudem všude vnikajícím, ten ať dovrší své dílo a poradí sousedům, aby pro Bůh neuzívali sirek či zápalek, poněvadž se předkům při troudu a křemenu tak znamenitě dařilo.

My jsme toho přesvědčení že nemůže nikdo platnější služby lidu našemu prokázati, jako kdo mu zjedná příležitost ku poučení a ku vzdělání většímu a toho se mu nejsnáze dostane — dobrými knihami.

Kdo můžeš a máš — a těch kdo by měli i mohli jest hodně mnoho — postarej se lidu na zimu o dobré čtení — založením nějaké knihovny.

Již před několika lety jsme se v „Hlasu“ vřele přimlouvali za zřízení knihoven farních; avšak pohříchu bez velikého výsledku. Školních knihoven od té doby založilo se dosti mnoho; farní však jen tam bezmála povstala, kde nějakým dobrodincem zdarma byla založena. Možná že překážky zde onde byly skutečně veliké, dojísta však že obava před zdánlivými obtížemi vzniku knihoven nejvíce byla na úkor.

Majíce na paměti slovo Spasitelovo: „Tlučte a bude vám otevřeno,“ znovu a tím úsilovněji na knihovny pro lid zřetel hlavně duchovenstva našeho obrácíme, čím více doufáme že ním samým možno bude nejen radou ale i skutkem je v dobrém díle podporovati. Miníme to následovně:

Redakce časopisů Brněnských „Hlasu“ a „Školy Božského Srdce Páně“ uvoluje se knihy jakož i příspěvky peněžité sbíratí k tomu účelu, aby z nich levnější pořízení knihoven chudým farnostem bylo umožněno.

Redakce jmenovaných listů těmito dary jakož i vhodnými smluvami s knihkupci a nakladateli budou s to za velmi mírnou cenu objednávatí jak celé malé knihovny, tak i jednotlivá díla jakéhokoliv dobrého obsahu.

Kdo by tedy chtěl knihovnu nějakou svým farníkům zříditi, nechať se v té příčině obrátí buď na redakci „Hlasu“ neb na redakci „Školy Božského Srdce Páně“

a dle možnosti poskytne se mu i té výhody, že objednanou knihovnu po částech bude mu lze spláceti, až by snad sám za půjčování nějaké peníze vybral. —

Co se jmena „farních“ knihoven týká, tož tu výslovně podotýkáme, že netřeba aby duchovní správce knihovnu zařizoval na způsob nějaké železné krávy, tak že by jaksi inventurně musela býti odevzdávána. Nikoliv; knihovna taková zůstane vždycky zcela privátní věcí a téměř majetkem zařizovatele, který bude ji toliko dle nejlepšího vědomí a svědomí svého spravovati a postará se jen aby zůstala ve farnosti. Nemá-li kněz sám času nebo chuti může správu knihovny svěřiti komukoliv jinému, třeba učiteli, kostelnímu hospodáři, kostelníku neb některému sousedovi. Zapotřebí jen, aby dozor nad obsahem knih zůstal v rukou knězových a proto klademe důraz na slovo „farní.“

Roztrhá-li se kniha, nevrátí-li se z oběhu — není škoda tak veliká a hlavní věc jest přece dosažena, lid ji četl, vzdělal se, poučil se z ní. Kde by duchovní naprosto nemohl se věci té chopiti, nechať se jí ujme kdokoliv z občanů, a vykáže-li se jen doporučením knězovým, bude mu z naší strany všeliká pomoc poskytnuta. Vždyť se i za starších dob v každé obci bezmála nalezal nějaký čtenářský dům, kde se knihy či kroniky kupovaly, četly a půjčovaly; a ve mnohé obci předkové více četli než nynější jejich potomci. Nedejme se zahanbiti! —

Suma našeho návrhu je tato: Vzdělávejme lid, je toho nezbytná, neodkladná potřeba.

K tomu cíli zařizuj kdo můžeš knihovny; neboj se nákladu, ani práce; my ti pokud možno pomůžeme; račiž se každý zakladatel jen obrátiti na oba zhora jmenované časopisy.

Kdo nechceš, nepotřebuješ, nebo nemůžeš sám zříditi knihovnu, podporuj nás v dobrém díle knihami neb penězi; podporuj co podpory hodno. Každý krejcar tím způsobem obětovaný stonásobné ovoce ponese.

Kdo máte o věci té zvláštní náhledy ať příznivé ať odporné — račte nám je sděliti. Nemůžeme-li si o tak důležitých věcech jinak pohovořiti, učinímež to aspoň v novinách. — Zdař Bůh! —

Cís. král. dvorní

umělecký ústav

pro vyšívání a shotovování kostelních ozdob

Karla Gianiho,

9, ve Vídni, v městě, Seilergasse, čís. 9,

odporučuje velebnému duchovenstvu svůj hojně

zásobený sklad

**vyšívání, kostelních ozdob
a jiných kostelních potřeb**

těž na splátky. Cenník zdarma. — Vzorů zasílá na požádání.

Solidní práce. — Levné ceny.

K povšímnutí! Prosím dále velebné duchovenstvo, by na cestující neb jednatele, kteří se mojí firmou patřičně proukázati nemohou, žádný zřetel vzat nebyl.

ŠKOLA

Božského Srdce Páně.

Měsíční list pro katolíky, zejména pro jejich zbožné spolky a bratrstva
v Čechách, na Moravě a ve Slezsku.

Předplácí se celoročně 2 zl.,
na přílohu „Zábavná
bibliotéka“ i s premií
3 zl., na oboje i s pošt.
zásýlkou 5 zl.

Vydává a pořádá
Pl. J. Mathon,
Benediktin Rajhradský.
Předplatné a veškeré účty budíž placeny u vydavatele
V Brně,
(Petrov 4. Rajhradský dům.)

Ohlášky kněh, přiměřených
směru časopisu a věcí
kostelních a j. p. se přijí-
mají a levně účtují.

 Premie k „Zábavné bibliotéce“ r. 1876 jest obraz
„Ukřižování Páně,“ jinak v ceně 3 zl.

Obsah: Maria, bez hříchu prvotního počatá (báseň s rytinou). — Tichý život duše v úkrytu
nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista (dokončení s rytinou). — Sv. Barbora (s 3 rytinami). —
Vánoční noc (báseň). — Obrazy z dějin moravských. — Bojovníčkům Kristovým. (s ryt.)
— Panna Maria v Lúrdě. — Ke dni 20. prosince (s rytinou). — V měsíci prosinci
modleme se za církev svatou na Východě.

Přílohy tohoto čísla jsou následující:

I. „**Maria Regina**“ románu sešit 1., který zasíláme většině odběratelů
„Školy“ a sice proto, že 1) celým svým směrem a jeho provedením jim zajisté více
se zamluví, než kterákoli jiná povídka neb román, a že tím příležitost jim poskytnuta,
získati tomu čtení čtenářů v širších kruzích, i tam, kde „Školy“ se štítí z neznalosti
jí a ze směšných předsudků, a 2) že budou-li odbíratí „M. Reg.“ se „Školou,“ nejen
poštovné uspoří, nýbrž každý sešit po 15 kr. obdrží, o kterou výhodu naše staré
známé nechceme připravit.

Jedině o to snažně prosíme, aby ten, kdo přece nepochodí ten spis
odebírati, aby si neobtěžoval v křížové pásce ten sešit nám vrátit (za 2 kr.
poštovného stojí aspoň to přečtení) a udal na té pásce své, zasýlatele, jmeno,
jakož i kdo by si přál dílo v celku, nikoli po sešitech. Kdo nevrátí ničeho do
3 neděl, o tom předpokládáme, že si přeje pokračování a buď celé aneb část pre-
numerační že zašle příležitostně předplácení se na „Školu.“

 Také připomínáme, že román „Maria Regina“ není zahrnut v žádný
ročník Zábavné bibl., nýbrž že se na něj zvlášť předplácí, jako druhdy na „Děti sou-
mraku, Poslední dnové Jerusál. a Kletba,“ proto také zvláštní jsou premie vytknuty.

II. **Slomšek-ovy Homilie na epištoly adventu,** všem odbě-
ratelům „Školy,“ předpokládajíce, že všichni onen spis sobě přejí. Doplatek za něj
15. kr. (místo 20 kr.) račíž každý zaslat s prenumeracím novoročním. Spis ten
jest výborné duchovní čtení pro dobu adventní.

III. Program Dumkovy knihy pro každého hospodáře, — zdarma.

Knihy redakci zaslané :

Petra Kopřivy kalendář pro živé a mrtvé duše. Sešit VIII. V Praze nákladem Cyrillo-Methodějské kněhtiskárny.

Kniha pro každého rolníka a hospodáře. Napsal J. Dumek. Sešit 14. a 15. ukončení. Nákladem kněhkupce Vl. Žákovského v Olomouci.

Zeitschrift für katholische Theologie. Redigirt v. Dr. J. Wieser, S. J. und Dr. F. Stentrup, S. J., Professoren der Theologie an der k. k. Universität in Innsbruck. Předplácí se předně v Innosti u nakladatele kněhkupce Felic. Rauch-a celoročně 3 zl. r. m.

Tento časopis, jehož I. sešit na rok 1877 právě vyšel, věnuje se předně ovšem katolické bohovědě, a vytknul si za účel, této „královně“ věd opět vydobyti vůči světu důstojné místo v řadě ostatních věd, tak jak druhdy je držela; jisto ale jest, že dostojí-li úloze své — a že dostojí, za to ručí nám jména i redaktorů i řehole, — nebude bez velkého vlivu i na ostatní vědy světské, a zřeknou-li se tyto dosavadního zhoubného směru a navrátí-li se opět ku křesťanství, provane nový duch celý vzdělaný svět a lehce se vyřídí mnohé t. zv. palčivé otázky a stesky v duchu Kristově. Proto jestli to opravdovou povinností každého katolíka, vědu křesťanskou, zejména theologickou, podporovat buď vlastními studiemi, aneb peněžitě aneb — a to může každý — m o d l i t b o u.

 Kněžím kat., kteří zmíněný theol. časopis si přejí, sdělujeme, že mohou místo prenumerování převzít intence mše sv. od P. M. Nillesa, Dr. theologie v Innosti, který by jim i časopis přímo posílal.

Grażyna, lithauische Erzählung v. Ad. Mickiewicz. Aus dem polnischen metrisch übertragen v. Dr. Alb. Weiss. (Bibliothek slavischer Poesien in d. Uebersetzung. Band II.) V Praze, nákladem Fr. Urbánka. Cena 50 kr.

Agenda pro učitele. V Praze, nákladem Fr. A. Urbánka. Cena 40 kr.

Nové bibliotéky pro mládež (nákladem Fr. A. Urbánka v Praze) svazek 40. a 41.:

Deklamovánky, čili sbírka básniček ku přednášení pro mládež dospělejší. Sestavili Kristof Ulrich a Martin Weinfurt v Praze. Cena 40 kr.

Naše mládež. Dvanáct mravoučných povídek ze života. Vypravuje J. K. Hraše. Cena 24 kr.

Divčí tělocvik. Výklad, methodika a příklady cvičení prostných pro ústavy učit., školy a ústavy tělocv. Důležité dílo toto, sepsané od slečny Klem. Hanušové, učitelky tělocviku na c. k. ústavu ku vzdělání učitelek v Praze, v oboru tom osvědčené spisovatelky, vyjde během příštího měsíce v Urbánkově „Bibliotéce paedag.“ Bude v něm také mnoho her a písní vybraných, k čemuž nutno zde poukázati.

Prémie ke „Komenskému“, vychov. týdeníku pro r. 1877. Nejnovější práce velenadaného malíře Václ. Brožíka, v barvách vyvedená zdařilá podobizna arcipaedagoga našeho Jana Amosa Komenského, která o valné hromadě „Besedy učit.“ všestranně se líbila, ustanovena v barvotisku provedená za prémie. Upozorňující záhy naše učitelstvo za utěšený dárek tento, nemůžeme co nejvřeleji neschváliti.

„Komenského“, nejrozsáhlejší vychov. týdeník náš a zajisté i nejoblíbenější. Vychází nákladem kněhkupce Fr. A. Urbánka v Praze, a o číslo může se každý už nyní přihlásiti, dostane je koncem prosince franko bezplatně na ukázkou.

Pro dobu vánoční odporučujeme údům sv. dětství:

Rozjímání 12 tajemství sv. dětství Páně po 5 kr.

Sbírky pobožností k Jezulátku „ 20 kr.

Betlémská cesta „ 5 kr.

Na skladě u spisovatele dstjp. V. Mostecký-ho, děkana ve Vodňanech v Čechách, aneb v expedici „Školy.“

Milodary. Jihoslovánům raněným: Nejmenovaný 2 zl.; F. R. za odprodaný spis „Čengić“ 10 zl.; ze Hřišic 2 zl. 30 kr.

Do Filippsdorfu: Z Předměstí u Přerova od nejmenované na poděkování za přijaté dobrodiní a na vyprošení potřeb. milostí 10 zl.; F. V. na poděkování za ochranu P. M. 2 zl.

Sv. dětství: M. Coleta Sl., alžbětinka v Praze 3 zl.; dívky z Oseku, Veselicka, Radvanic, Velk. a Mal. Prosenic, Buku, Grymova a Raclavic 12 zl. 95 kr.; pí. učitelka Míkova z Oseku 50 kr.; Ryšánkovic z Raclavic 1 zl.; pí. Horáková z Radvanic 55 kr.; Jos. Hanzlík z Veselicka 50 kr.; Dorota Sejtlova z Oseku 50 kr.; žáci školy Záboř u Mělníka v Č. na vykoupení dítky Josef 1 zl. 60 kr.; P. Tom. Hanl, koop. v Jevíčku 30 zl.; P. Danický, far. v Tršticích 50 kr.; P. Bilčík, koop. v Předměstí 5 zl.; dívky farnosti Těšetické 10 zl.

Úmysl modliteb na měsíc Prosince:

Wšemohoucí wěčný Bože! obětují Tobě wšedň swé dobré skutky o modlitbách w spojení s Ježíšem Kristem a wšemi zbožnými a swatými dušemi w nebi i na zemi za wšedň to, co si Pán Ježíš w swém Božském Srdci přeje, obzwláštně za církev swatou na Wýchodě a dncs:

Den

ke cti

Obzwláštně

1. Sw. Eliška, bšp.: za zvelebení sw. kříže na Wýchodě; za katol. Rusy; za těžce nemocnou.
2. Sw. Bibiana, p. m.: za nový podnik katolický pro Čechy, Morawany a Slezany.
3. Sw. Františka Xav.: za misijnáře na Wýchodě; úcta B. Srdce Páně mezi Slomany; za newěrečné farnosti; za 2 farnosti; za státnou hodinku smrti; za misii w 1 osadě.
4. Sw. Barbory, p. m.: za návrat rozkolníků na přiml. Bohorodičky Kasaňské; za + otce.
5. Sw. Sabu, op.: za katolické spijowatele Českoslowanské; za apošt. modl. 1 osoby
6. Sw. Mikuláše, bšp.: za sjednocení církví „prawoslawných“ s církví katolickou.
7. Sw. Ambrože, bšp.: za 1 úslaw kněžský; za katolické biskupy; za nezdárné dtko.
8. **Nov. Početí P. M.**: za milost Bohorod. w Moskwě; za Pia IX.; za císaře rak.; za raněné Jihošlowany; w záležitostech 2 kněží; za stálost w wěře katolické w Německu.
9. Sw. Leofadie, p. m.: za katolíky w Bošně; za wyproštění misíí jisté farnosti.
10. Sw. Melchiada, pp.: za milost Bohorodičky w Ríjově; za církev sw. w Rakousku.
11. Sw. Damasa, pp.: za neškodnost tajných spolků w Čechách a na Morawě; za „sw. dětství.“
12. Sw. Sinesia, m.: za rozhodné kat. muže; za + otce a sestru; za duch. správce.
13. Sw. Lucie a Ottilie, p. m.: za křesťanské panny; za katolíky w Hercegowině.
14. Sw. Spiridiona, bšp.: za wstěžitel církve kat. na Wýchodě; za rodinu pohoršlivou.
15. Sw. Irene, bšp.: za oslamu „Uspenja Bogorodičky“ w Moskwě; za 2 nemocné.
16. Sw. Eusebia, bšp. m.: za časopisy katolické w Čechách, na Morawě a w Slezsku.
17. Sw. Lazara: za raněné Jihošlowany; za chudé a nemocné; za kat. spolky w Francii; za choromysluou; za katolické písemnictví mezi Českoslowany; za křesť. vychowání dítek.
18. Děčování porodu P. M.: za milost Bohorodičky na Pecuce; za zdokonalení w ctnostech.
19. Sw. Nemesia, m.: aby na Morawě sw. wíra se zachowala; za dobrobince chudých dítek.
20. Sw. Kristiny, p. m.: za milost Bohorod. na Tichomně; za upewnění kř. života w rodinách.
21. Sw. Tomáše, apošt.: za katolické školy w Francii; za křesťany w Afii.
22. Sw. Zenona, woj.: za raněné Jihošlowany; ke cti 7 radostí a bolestí Panny Marie.
23. Sw. Wiktorie, p. m.: aby w Čechách sw. wíra se zachowala; za cír. hodnostáře w Rakousku.
24. Adama a Ewy: za wdowky jihošlowanské; za obrácení patronů; za swádějšť a swedené; za + dědouška; za oswícení ducha w rozhodném trojú; za křesť. vychowání dítek.
25. **Narození Páně**: za rodiny křesťanské; za císaře Rakouského; za zařízení bratršew sw. růžence w farnosti zanedbané; za odvrácení manžela od hříšné cesty.
26. **Sw. Stěpána**, za nashlawající kněze; za ty, kteří pro sw. wtru trpí; za + bratra.
27. Sw. Jana, ewand.: za horliwost kněžskou; za wětší uznání lásky Spasitele.
28. Sw. Mladáček: za sirotky jihošl.; za milost Bohorod. w Kaplunowce; za zdar „sw. dětství.“
29. Sw. Tomáše, bšp. m.: aby na Slezsku wíra sw. se zachowala; za církev sw. w Angl.
30. Sw. Dawida, krále: za milost Bohorodičky w Jaroslawi; za přibuzenstwo 2 kněží.
31. Sw. Silwestra, pp.: za wěrné katolíky ruské; za poděkowání za milosti obdržené w uplynulém roce; za příznivce a spolupracovníky „Školy B. S. P.“; za katol. písemnictví mezi Českoslowany; za wšedň w Pánu zesnulé úby katol. bratršew.

M o d l i t b a.

Božské Srdce Ježíše! strže neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě wšedň modlitb, práce a utrpení toho dne spolu se wšemi úmysly, w kterých se uštwičně na oltáři obětuješ. — Obzwláštně je obětují, aby Twá dobrota odwrátila ona nebezpečí hrozící Twé církvi. O Ježíši! Ukaž w této úzkostlivé chvíli lásku, kterou planeš ku swé choti, a tím wíce ji přispěj ku pomoci, čím wětší nástíjí ji hnětou Amen.

Pane Ježíši, zaštriž ochranou swého Božského Srdce našeho sw. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, křšti Rakouskou a wlast naši česko-morawšew!

O přeslabké Srdce Panny Marie, buď mou spásou!

Swatý Michale archanděli, swatý Cyrille a Methode, orobujte za nás!

Zveme k předplacení-se na časopis

„Škola Božského Srdce Páně“

ročník XI. (1877)

a na přílohu

„Zábavná bibliotéka“

ročník VIII. (1877).

„Škola B. S. P.“ bude příštím rokem opět vycházeti měsíčně o 2 arších velké 8" a stojí (s poštovní zásilkou) ročně **2 zl.** Vynasází se zejména krásnými novými ilustracemi se obohatiti.

„Zábavná bibliotéka“ co příloha (na zvláštní předplacení) bude jak dosud vycházeti v celých svazcích, jenž dle objemu díla více méně měsíčně. sešitků budou zahrnovati, a stojí **celoročně i s premii** (velký olej. obraz) **3 zl.** Pro tento ročník ustanovena jest premie obraz „**Svatí tři králové**“ podle výtečného štětce Führichova, jak jsme to již dříve byli oznámili.

☛ Administrace naše obstará také celou úpravu toho obrazu, lakování a pozlacený, vkusný rám, po 3 zl. 50 kr.; žádáme za včasné se přihlášení.

☛ Z ročníků dřívějších zejména 3 posledních jsou knihy ještě na skladě v cenách původních, jakož i premie obrazy: Dobrý Pastýř, Anděl Strážný, sv. Anna, sv. Panna Maria, sv. Josef, po 1 zl. 20 kr., a Zimní krajina, k románu „Děti soumraku“, „Poslední dnové Jerusalema“, „Kletba“ za doplatek 1 zl., jinak za 3 zl., a k novému románu „Maria Regina“ obraz „Meran“ a dva obrazy: „Stařeček, Stařenka.“

Cis. král. dvorní

umělecký ústav

pro vyšívání a shotovování kostelních ozdob

Karla Gianiho,

9, ve **Vídni**, v městě, Seilergasse, čis. 9,
odporučuje velebnému duchovenstvu svůj hojně
zásobený sklad

**vyšívání, kostelních ozdob
a jiných kostelních potřeb**

těž na splátky. Cenník zdarma. — Vzorů zasílá na požádání.

Solidní práce. — Levné ceny.

K povšímnutí! Prosím dále velebné duchovenstvo, by na cestující neb jednatele, kteří se mojí firmou patřičně proukázati nemohou, žádný zřetel vzat nebyl.